

ကညီပုၤထူလံၤဖိ

အလုၤဖိထိဖိလၢအရုၤဒိၣ်တဖၣ်

ကညီပုထူလံဖိလုာ်ဖိထါဖိလါအရူဒိာ်တဖာ်

ဘာ်တံာ်ထုးထီာ်ရုလီအီလါ

ကညီဖိခိာ်ဃါအီပုဂုာ်ဝီတံာ်မပုာ်ဘျးစဲကရါ ဒီးဃိာ်လိာ်တံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်ကရါာ်

ပုတီခိာ်ရိာ်မဒီးထါဖိာ်ထါ

စီညာ်ကံာ်ထု

ပုဖးဘျာ်လံာ်

စီညာ်ကံာ်ထု

ပုဖးကံာ်ဒီးရဲာ်လံာ်

နီာ်ဆံးဆံး

တံာ်နုာ်ပုခွဲးယာ်

ကညီဖိခိာ်ဃါအီပုဂုာ်ဝီတံာ်မပုာ်ဘျးစဲကရါ ဒီးဃိာ်လိာ်တံာ်မုာ်တံာ်ခုာ်ကရါာ်

လါဒိာ်စဲဘာ် ၂၀၂၃

တံာ်ဆဲးကျိးအလီာ်ဆိးထံး

P.O Box 35, Sansai Post Office, Sansai, Chiang Mai, Thailand 50210

လံာ်စဲကျိးတး

WANIDA PRESS, ဝုာ်ကံာ်မဲ, ကီာ်ကျိာ်တဲာ်

တၢ်ဟံပနီၣ်စံးဘျဲးစံးဖျိၣ်..... ၄

ထါဒိထုဒိယုဒီးဒိမူဟီၣ်ကယၤ..... ၆

ထါပုၤပုၤပုၤဒီးထါမ့ၢ်ထါပုၤ..... ၁၂

ထါဆုၣ်ဒုဆုၣ်သံၣ်..... ၁၈

ထါကူၣ်လီၤမုၢ်မလီၤဝဲ..... ၂၀

ထါဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်..... ၂၁

ထါသိၣ်ဖိသိၣ်လံၤ..... ၂၃

ထါအိၣ်မူး..... ၂၅

ထါအိၣ်လီၤသံး..... ၂၉

ထါခိၣ်ဟဲ..... ၃၀

ထါတလီၢ်ဖုခိ..... ၄၆

ဖိဝါသကိး. ကိးဖိဝါ သံကွၢ်လိာ်က့ၤအသးထါ..... ၄၇

မူးကစၢ်ခါလီၤအထါ..... ၄၈

မူးကစၢ်ပိာ်ခွါတုၤန့ၣ်ဖဲမူးကစၢ်ပိာ်မုၢ်အဖးအထါ..... ၅၁

ထါဆီၣ်တၢ်ကနၤ..... ၅၃

ထါသမံသမိးက့ၤကုကနၤအပူ..... ၅၇

တၢ်ရဲၣ်မ့ၢ်ရဲၣ်ထံ..... ၅၈

ထါဒိသံးဆီၣ်ဘၣ်..... ၆၀

ထါဂံၢ်ထံးဒူးလၢ..... ၆၇

ထါလီၤကျိၣ်..... ၆၇

ထါဆွဲ..... ၆၈

ထါနီၢ်ဒီးစိ..... ၇၀

ထါပူထါဖိ..... ၇၇

တၢ်အိၣ်ဆိးသီပျုၤအထါ..... ၈၂

ထါခူၣ်သ့ၣ်..... ၉၀

ထါမလိာ်..... ၁၁၇

ထါဒီးထီၣ်က့ၤပုၤလၢအဟးမံကွံာ်တမၤထါလၢဘၣ်တဖၣ်..... ၁၂၃

ထါတၢ်ထွဲ..... ၁၂၄

ထါဒိပုၤပုၤပုၤ..... ၁၂၇

ထါလူၤသီဖိဒူး..... ၁၃၅

ထၢဒိကစၢ်ကလိဒီးမူခိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်..... ၁၃၈

ထၢတၢ်ဝံၤတၢ်က..... ၁၅၆

ထၢဒိဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်..... ၁၅၈

ထၢဘၢထၢကွီၣ်..... ၁၆၄

ထၢစံးသ့ဆိၣ်ခိၣ်ယုၣ်ဒီးထၢအံၤလီၤဝီၤလီၤ..... ၁၆၆

ထၢထံၣ်လိာ်, ထံၣ်က့ၤ..... ၁၆၉

ထၢကလုာ်တံၤသးတီၢ်..... ၁၇၃

ထၢလီၤဖျၢၣ်လီၤယၤ..... ၁၇၃

ထၢပျီၢ်..... ၁၇၅

ထၢတၢ်လိာ်..... ၁၇၆

ထၢသးတၢ်န့ၢ်..... ၁၇၇

ထၢသး..... ၁၇၉

ထၢသံကွၢ်..... ၁၈၀

ထၢအိၣ်ထီၣ် (အဒီးဒီးအဖီၣ်)..... ၁၈၂

ထၢအံၤလီၤဝီၤလီၤ..... ၁၈၃

ထၢဒိလီၤဖျၢၣ်..... ၁၉၁

ထၢခဲၤ..... ၁၉၄

ထၢဘူးဖိစဲဖိ..... ၁၉၅

ထၢအိၣ်တီၢ်..... ၁၉၆

ထၢခိၣ်ဟဲ..... ၁၉၇

ထၢလဲၤထီၣ်အစၢၤ..... ၂၀၅

ထၢမၤလိာ်..... ၂၁၄

ထၢဟ့ၣ်ပလီၢ်အကလုာ်ကလုာ်..... ၂၁၅

ထၢသ့ၣ်လီၤဖျးလီၤ..... ၂၁၈

ထၢရိၣ်ဘုဖီ..... ၂၂၀

ထၢကိးလီၤထီၣ်ဘံၤဟံၤ..... ၂၂၁

တၢ်လၢပျၢၤအထၢ..... ၂၂၂

ထၢပျီၢ်ပျီၢ်ဒီးအခိပညီ..... ၂၂၄

ကညီပုၤထူလံၤဖိအလုာ်ဖိထၢဖိဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ပျီၢ်ပျီၢ်..... ၂၂၅

ပံၤပပျၢ်အတၢ်ကတိၤဒိလၢအလုာ်ခိၣ်ပျၢ်ဒိၣ်လၢဖိလံၤကြးသ့ၣ်ညါထွဲအီၤတဖၣ်..... ၂၃၀

ထၢဝီၢ်ညြးဒီးအခိပညီသ့ၣ်တဖၣ်..... ၂၄၂

တၢ်ပၢ်ပနီၣ်စံးဘျူးစံးဖှိၣ်

ဒ်သိးပဝဲကညီပုၤထူလံၤဖိအလံာ်ထီၣ်တဖၣ်အံၤကကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်, ပသးအိၣ်စံးဘျူးဆိဘၣ်က့ၤသးပုၤစီၤညၢၣ်ကံၢ်ထူလၢအတီၣ်ခိၣ်ရိၣ်မဲ, ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး, ထးစုနဲၣ်ကျဲးဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢၣ်လၢၣ်ဆုဆုအယိၣ်န့ၣ်လီၤ. သးအိၣ်စံးဘျူးစံးဖှိၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိးတံၤသကိးပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိဖဲလူၤသီဖိဒုပုၤတၢ်တၢ်မၤလီၢ်ဒ်အမ့ၢ် စီၤယဲၢ်ကစၢ်လုၢ်ဒီးတံၤသကိးလၢအဂၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢအဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်ခီဖျိတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါဒီးထၢဖှိၣ်က့ၤလုၢ်ဖိထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်သိးပကန့ၢ်ဘၣ်ကညီပုၤထူလံၤဖိအလုၢ်ဖိထီၣ်လၢအလုၢ်ဖိထီၣ်ပွၤဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ပုၤမဲအ့ၣ်ပျၢၤသွဲးအါဒ်အါဂၤသ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်ဒီးဟ့ၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ခီဟ့ၣ်နီၤဒီးတၢ်မၤလီၤတၢ်က့ၤလုၢ်ဖိထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤမဲအ့ၣ်ပျၢၤသွဲးလၢပသးအိၣ်စံးဘျူးစံးဖှိၣ်ဘၣ်အီၤဒိၣ်ဒိၣ်အါအါသ့ၣ်တဖၣ်အမံၤအိၣ်ကွဲးလီၤအသးဒ်လၢအံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

၁. စီၤဆၢၣ်ကံၢ်မူ (ယိၣ်ကီၢ်အါ)	၁၀. စီၤသ့ဝါ (ထံဘွဲခဲ)
၂. စီၤထီၣ်ကွဲၣ် (ကဲခိၣ်မုၢ်အါ)	၁၁. စီၤဖါမုၢ်ဟါ (ထံဆံၣ်ခဲ)
၃. စီၤဘဲစ့မုၢ် (ဘျၢၣ်ဂီၢ်)	၁၂. စီၤတုၤမုၢ် (ဆိမံထၣ်)
၄. စီၤသ့ၣ်ကီၢ်ထူ (ထံဘီခဲ)	၁၃. စီၤပဲၤဟဲ (ယိၣ်ကီၢ်အါ)
၅. စီၤချၢၣ်ဂုၤထူ (ကဘုးခဲ)	၁၄. ဖံနီၢ်စူၢ် (စီၤမုၢ်ပျီ-လဲၤပုၤကွဲၣ်)
၆. စီၤမဲလီ (တီဖိအါ)	၁၅. စီၤတိဂုၤ (ဟံၣ်ဂီၢ်လိၢ်အါ)
၇. နီၢ်ပံနံ (တီပိအါ)	၁၆. ဖါလုမူ (ဘီလုအါ)
၈. နီၢ်လုၢ်လၢၢ်ဝါ (ဒူဒိၣ်ထၣ်)	၁၇. စီၤဖါသွဲး (တီပိအါ)
၉. စီၤဖါကွဲးလူ (ဟံၣ်ဂီၢ်လိၢ်အါ)	

စီးညဉ်ကံာ်ထူ

နီၢ်လွၢ်လာ်ဝါ

နီၢ်ပံနံ

စီးထီၣ်ဂု

စီးချာ်ဂုထူ

စီးမဲလီ

စီးဖါသွံး

စီးပုၤဟဲ

စီးသ့ၣ်ကီၢ်ထူ

စီးဆၢ်ကံာ်မု

စီးထီၣ်ကွၢ်

ထိဒိထုဒိယူဒီးဒိမူဟီၣ်ကယၢ

(ထိထုထိယူ)

ဒ်ကညီပျၢထုလံဖိမုံၤဝါခိၣ်ပျၢဝါမဲသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ဒုၣ်တၢ်ထုဒီးတၢ်မၤလိာ်ပိာ်လိာ်အိၣ်ဝဲအသိး, ထါတကလုာ်အံၤတၢ်သူအံၤသ့ဝဲဒုၣ်ဖဲမူးဖးဒိၣ်ဒ်ပစံးတၢ်အသိး, တၢ်သံအမူး, တၢ်ဖျိအမူး, နံၣ်ထီၣ်သီအမူး, လါခူးကံၢ်စုအမူးဒီးမူးကစၢ်ကရဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါ, ထါဒ်အံၤတကလုာ်အံၤတၢ်သူအံၤသ့စ့ၢ်ကိးလၢတၢ်သိၣ်လီၤဖိသိၣ်လီၤလံၤ, တၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကွီၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲတမံၤလၢလၢအအိၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်သ့ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.

- ၁. တပျီခိၣ်လၢဂ့ၢ်သီဝံ
တပျီလၢလၢဂ့ၢ်သီဝံ
ထုဟဲလီၤဟဲတဘျီဒီး
ယူဟဲလီၤဟဲတဘျီဒီး
တၢ်ဟဲလီၤဆိမ့ၢ်ကလံၤ
ဟဲတရံးမူခိၣ်ခိၣ်ထံး
- ၂. ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢတအိၣ်ဒီး
အိၣ်ထဲကလီၤဒီးကလံၤ
ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢတအိၣ်မိၤ
အိၣ်ထဲကလံၤဒီးတလီ
- ၃. တၢ်ဝီၣ်ဝံးထံသဘျီဖီ
ကဲထီၣ်ယူယူကယီၤဒီး
တၢ်ဝီၣ်ဝံးထံသဘျီဖး
ကဲထီၣ်ယူယူကယါဒါ
- ၄. ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢတအိၣ်ကး
အိၣ်ထဲဟ့ဟိဒီးဟ့ဟါ
ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢတအိၣ်ဆိ
အိၣ်ထဲဟ့ဟါဒီးဟ့ဟိ
- ၅. ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢတအိၣ်ဒီး
အိၣ်ထဲကလီၤဒီးကလံၤ
ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢတအိၣ်မိၤ
အိၣ်ထဲကလံၤဒီးကလီ

- ၆. လၢညါမ့ၢ်ထံတလဲးလဲး
အိၣ်ထဲလုာ်မဲးဒီးတံးမဲး
တမ့ၢ်ညါမူထီၣ်လၢညါ
ထံလဲးညါလဲးကျဲၣ်အကျါ
- ၇. တမ့ၢ်ညါမူထီၣ်လၢကီၤ
ထံလဲးညါလဲးယုာ်ဒီးအိၤ
တမ့ၢ်ညါမူထီၣ်လၢညါ
ထံလဲးညါလဲးကျဲၣ်အကျါ
- ၈. တၢ်နီၤန့ၣ်နီၤန့ၣ်မ့ၢ်ထံ
ထီၣ်ချၢၣ်စီၢ်လၢညါမဲာ်ခံ
လၢညါမ့ၢ်ထံတဘျီပီ
ထီၣ်ချၢၣ်စီၢ်လၢညါမဲာ်တီၤ
- ၉. တၢ်ယံၤမူထံးယံၤမူထံး
တၢ်စၢ်မူထံးစၢ်မူထံး
တၢ်ဒိၣ်မ့ၢ်လဲၤဝီၣ်ဝံး
တၢ်ဒိၣ်လါလဲၤဝီၣ်ဝံး
ကိာ်နီၢ်မဲာ်ဒီးခုၣ်နီၢ်ထံ
လဲၤတၢ်ဒီးယဲးဒီးကလံၤ
- ၁၀. မူခိၣ်ဒိၣ်ဖးလဲၤဖးထီ
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖးလဲၤဖးထီ
တၢ်ဒိၣ်မ့ၢ်လဲၤမ့ၢ်ကၢ်ဆီ
တၢ်ဒိၣ်လါလဲၤလါကၢ်ဆီ

- တၢ်အၢၣ်စံးသါတကၢ်ဆီ
လဲၤတၢ်ဒီးယဲးဒီးပစီ
- ၁၁. တပျီခိၣ်လၢဂ့ၢ်သီဝံ
တပျီလၢလၢဂ့ၢ်သီဝံ
ထုဟဲလီၤဟဲတဘျီဒီး
ယူဟဲလီၤဟဲတဘျီဒီး
တၢ်ဟဲလီၤဆိမ့ၢ်ကလံၤ
လဲၤတရံးမူခိၣ်ခိၣ်ထံး
- ၁၂. ချၢၣ်ဒိၣ်အကီၤအိၣ်လၢမူ
ယူမိၢ်အထးဝဲၣ်လီၤဆူ
ချၢၣ်ဒိၣ်အကီၤအိၣ်လၢထး
ယူမိၢ်အထးဝဲၣ်လီၤယူ
- ၁၃. ထံသဘျီဆဲးလုာ်ဖဲးဖဲး
ကဲထီၣ်ချၢၣ်လၢကွီၤလၢကွဲၤ
ထံသဘျီဆဲးလုာ်ဖိးဖိး
ကဲထီၣ်ချၢၣ်လၢစဲးလၢစီ
- ၁၄. ချၢၣ်ဒိၣ်စဲးအဂံၢ်လၢထံ
စဲးဘၣ်တံးမဲးအလီၢ်မံ
ချၢၣ်ဒိၣ်စဲးအဂံၢ်ထံကျါ
စဲးဘၣ်တံးမဲးအလီၢ်ဒါ

၁၅. ယွှာမိာ်သုဉ်လီၤမိာ်ဘိစု
ကဲထီၣ်ချာ်လဲၤကဲအဒု
ယွှာမိာ်သုဉ်လီၤမိာ်ဘိထု
ကဲထီၣ်ချာ်လဲၤကဲအဖူ

၁၆. တၢ်မုာ်လၢယွှာအိၣ်ယွှာဆိး
ချာ်နွံထုဉ်ထံယွှာကပိ
တၢ်မုာ်လၢယွှာအိၣ်တပု
ချာ်နွံထုဉ်ထံယွှာဝးဝး

၁၇. ပအူးလဲာ်လီၤချာ်ဒိၣ်ဒု
ဟီၣ်ခိၣ်ယွှာဘိမုာ်မုာ်တု
ပအူးလဲာ်လီၤချာ်ဒိၣ်ဒိ
ဟီၣ်ခိၣ်ယွှာတုမုာ်မုာ်တု

၁၈. ပအူးလဲာ်လီၤချာ်ဒိၣ်ဒု
ဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်ယွှာဒုၣ်အဘျ
ပအူးလဲာ်လီၤချာ်ဒိၣ်တီ
ဟီၣ်ခိၣ်အဘျ ယွှာဒုၣ်အီ

၁၉. ဟီၣ်ခိၣ်ယွှာတုလၢအစု
ယွှာဒုၣ်အဘျ ဘၣ်မနု
ဟီၣ်ခိၣ်ယွှာတုလၢအစု
ယွှာဘၣ်လဲယွှာတီၢ်တချး

၂၀. ယွှာမိာ်တခွဲစိာ်မဲၤသု
တခွဲကီၢ်နွံဘၣ်အဆူး
ယွှာမိာ်တခွဲစိာ်မဲၤဝါ
တခွဲကီၢ်နွံဘၣ်အသး

၂၁. မုာ်မိာ်အိၣ်လၢချာ်ခၢ်လၢာ်
မုာ်မိာ်ဆိးလၢချာ်ခၢ်လၢာ်
မုာ်ဆုၣ်ပိာ်မုာ်ခိၣ်ဝးဝး
မုာ်မိာ်ပိာ်မုာ်ခိၣ်ဝးဝး
ပိာ်ပိာ်ထံၣ်ထံသဘဲဖး
အုသမုာ်ကဲထီၣ်လၢယွှာ

၂၂. မုာ်မိာ်အိၣ်လၢချာ်ဒုတီ
မုာ်မိာ်ဆိးလၢချာ်ဒုတီ
မုာ်ဆုၣ်ပိာ်မုာ်ခိၣ်ဝီဝီ
မုာ်မိာ်ပိာ်မုာ်ခိၣ်ဝီဝီ
ပိာ်ပိာ်ထံၣ်ထံသဘဲဖိ
ယွှာမုာ်မုာ်မိာ်အုမုာ်အီ

၂၃. ထုလိာ်ထီၣ်လၢကပုၤဘီ
ယွှာလိာ်ထီၣ်လၢကပုၤဘီ
ယီၤနီၢ်ပုာ်လၢဆၣ်ကဆီ
ယီၤနီၢ်ဘးလၢဆၣ်ကဆီ
ထုးထီၣ်ဘဲသုအလုထီ
ထုးထီၣ်ဘဲဂီၤအလုထီ
ပုၤဘးမုာ်သုၣ်ယၤမုာ်လီၤ
ပုၤတုာ်လီၤလၢမၤရံၣ်ကွီ

၂၄. ထုလိာ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢ
ယွှာလိာ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢ
လိာ်တနံၤနံၤတထီၣ်ဘး
လိာ်ခံၣ်နံၤနံၤတထီၣ်ဘး
မဆါတနံၤလိာ်ထီၣ်ဘး
ပုၤသယုာ်ပုၤကီၢ်ဝးဝး

၂၅. ထုလိာ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢ
ယွှာလိာ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢ
လိာ်တနံၤနံၤတထီၣ်ဘး
လိာ်ခံၣ်နံၤနံၤတထီၣ်ဘး
မဆါတနံၤလိာ်ထီၣ်ဘး
ဆါထၢကွီၤကွီၤတၢ်ဝးဝး

၂၆. ထုလိာ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ
ယွှာလိာ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ
လိာ်လၢကံၣ်သုတဒုၣ်လီၤ
လိာ်လၢယုသုတဒုၣ်လီၤ

လိာ်လၢသုလုၤကီၢ်ဝုၤဘီ
ပုၤသယုာ်ပုၤကီၢ်ယၢ်ခီ

၂၇. ထုလိာ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ
ယွှာလိာ်ထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ
လိာ်လၢကံၣ်သုတဒုၣ်လီၤ
လိာ်လၢယုသုတဒုၣ်လီၤ
လိာ်ညၢ်သုၣ်ဖးလၢညၢ်ဂီၤ
ခံၣ်အီထံတလိာ်ယီ

၂၈. ထုလိာ်ထီၣ်လၢလၢာ်မုာ်ပုၤ
ယွှာလိာ်ထီၣ်လၢလၢာ်မုာ်ပုၤ
အစုဒုၣ်ထဲညၢ်တဖူ
အခိၣ်ဒုၣ်ထဲညၢ်တဖူ
စိာ်ကစၢ်မၤလံာ်မၤလုာ်
စိာ်ကလိမၤလံာ်မၤလုာ်
ဆီလီၤလၢမုာ်အတလုာ်
ဟီၣ်ခိၣ်ကွီၤထံယွှာတၢ်ညး

၂၉. ထုလိာ်ထီၣ်လၢလၢာ်မုာ်ပုၤ
ယွှာလိာ်ထီၣ်လၢလၢာ်မုာ်ပုၤ
ထုကွံၣ်ကွံၣ်ပုၤမုာ်နီၢ်ဟူ
ယွှာအုမိပုၤပုၤနီၢ်ဟူ
ကယဲာ်မုာ်ပုၤတနီၢ်ဟူ
အနီၢ်ပိာ်စုနီၢ်ပိာ်ထု

၃၀. ထုလိာ်ထီၣ်လၢဘီလၢနး
ယွှာလိာ်ထီၣ်လၢဘီလၢနး
ထုအိၣ်ထးသံလၢာ်ယဲာ်ရွဲ
ယွှာအိၣ်ထးနီၢ်လၢာ်ယဲာ်ရွဲ
ထီၣ်ချၢ်မုာ်ယွှာအဆီကး
ဒိၣ်လီၤလၢတရုၣ်ဒီးဖဲ

၃၁. ထူလိာ်ထီၣ်လၢမဲးဝဲးဘၢ
ယွဲလိာ်ထီၣ်လၢမဲးဝဲးဘၢ
မ့ၢ်ဆ့ၣ်ဆ့ၣ်တ့ထီၣ်အယၢ
မ့ၢ်ဟါဟါတ့ထီၣ်အယၢ
တ့ထီၣ်မ့ၢ်ဝံၤပျီၢ်ထီၣ်အ
ဘၣ်သံန့ၢ်အလီၢ်လၢပျၢ

၃၂. ထူလိာ်ထီၣ်လၢချၢၣ်ပယွဲ
ယွဲလိာ်ထီၣ်လၢချၢၣ်ပယွဲ
ထူလဲၤတၢ်ထူလဲၤဒၣ်ဝဲ
ယွဲလဲၤတၢ်ယွဲလဲၤဒၣ်ဝဲ
ထီၣ်ချၢၣ်မ့ၢ်ယွဲအဆီကဲး
ဒံၣ်လီၤလၢတရၣ်ဒီးဖဲ

၃၃. ထူလိာ်ထီၣ်လၢဘီလၢနဲး
ယွဲလိာ်ထီၣ်လၢဘီလၢနဲး
ထူအိၣ်ထးသံလၢာ်သၢရ့ၤ
ယွဲအိၣ်ထးနါလၢာ်သၢရ့ၤ
ထီၣ်ချၢၣ်မ့ၢ်ယွဲအဆီကဲး
ဒံၣ်လီၤလၢသရ့ၣ်ဒီးဖဲ
အိၣ်အိၣ်ဒြီအါဝၣ်ကံၣ်မဲ

၃၄. ထူလိာ်ထီၣ်ထီၣ်လၢမိဖိဒ့
ယွဲလိာ်ထီၣ်လၢမိဖိဒ့
သထုထီၣ်ဘါအယၢဂ့ၤ
က့ၤဟဲထီၣ်ဘါအယၢဂ့ၤ
ဖိယၢတဂ့ၤယီၣ်တဂ့ၤ
ထီၣ်ဘါဒီးယွဲဒိၣ်တသ့

၃၅. သံၣ်ခိၣ်ဒီးထူလိာ်ထီၣ်ယုာ်
ဖိခိၣ်ဒီးယွဲလိာ်ထီၣ်ယုာ်
အစုညါသးကံာ်ဘုး
အခိၣ်ညါသးကံာ်ဘုး
ယွဲမိၢ်မၤလဲၤဒီးဆံးဂ့ၤ
မၤထံလုာ်ဘဲကပီၤထုး

၃၆. ကစၢ်ဒိၣ်အလုာ်ဟဲလီၤ
ကလိဒိၣ်အလုာ်ဟဲလီၤ
န့ၢ်လုာ်လီၤဆဲးတလုာ်ယီ
န့ၢ်ကွာ်လီၤဆဲးတကွာ်ယီ
ယၢပနၢ်ဒီးသံၣ်တီသီ
လိာ်ထီၣ်ဒီးယွဲတဘျီယီ

၃၇. ထီၣ်ချၢၣ်မဲၢ်ယွဲပိာ်လၢထူ
ကလိာ်မ့ၢ်ပၢဖၣ်ကယု
ထီၣ်ချၢၣ်မဲၢ်ယွဲပိာ်လၢထး
ကလိာ်မ့ၢ်ပၢဖၣ်ဆါကျါ

၃၈. ထူဟဲလီၤလၢထံဝါလု
ယွဲဟဲလီၤလၢထံဝါလု
ဟဲတဂၤသ့လံာ်ကွဲးဂ့ၤ
ဟဲခံၣ်ဂၤသ့လံာ်ကွဲးဂ့ၤ
ဆ့ၣ်နီၤလၢကူရူၤခဲၣ်စ့
သိၣ်ဖိသၣ်ခဲလၢာ်ခဲဆ့

၃၉. ထူဟဲလီၤလၢထံလုဝါ
ယွဲဟဲလီၤလၢထံလုဝါ
ဟဲတဂၤသ့လံာ်မဲာ်ဖျါ
ဟဲခံၣ်ဂၤသ့လံာ်မဲာ်ဖျါ
ဆ့ၣ်နီၤလၢကူရူၤဒီးခဲး
သိၣ်ဖိသၣ်ကိးလိာ်အဂၤ

၄၀. တီၣ်အူၣ်ဟဲဟဲတီၣ်အူၣ်ဟဲ
အါဝၣ်ဟဲဟဲအါဝၣ်ဟဲ
ထူခူၣ်လီၤအမိၢ်လၢပျၢ
ယွဲဘါလီၤအပၢလၢပျၢ
ဒါလီၤလံာ်ထူန့ၢ်ကထာ
ဒါလီၤလံာ်စ့န့ၢ်ကထာ
တၢ်ပျီၢ်လၢပျၢခိၣ်ဒုၣ်အ
ခဲအံၤတပျီၢ်တပျီၢ်လၢ

၄၁. တီၣ်အူၣ်ခိၣ်ဟဲလီၤကဘျီ
အါဝၣ်ခိၣ်ဟဲလီၤကဘျီ
ထူခူၣ်လီၤအမိၢ်လၢခံ
ယွဲဘါလီၤအပၢလၢခံ
ဒါလီၤလံာ်ထူန့ၢ်ကဘျီ
ဒါလီၤလံာ်စ့န့ၢ်ကဘျီ
တၢ်ပျီၢ်လၢပျၢခိၣ်ဒုၣ်မံ
ခဲအံၤဘၣ်ပျီၢ်ဘၣ်ပျီၢ်ဒီး

၄၂. တၢ်ဟဲခိၣ်ယွဲမိၢ်ဟးဖျိ
ဒိၣ်ဒြီက့ၤယွဲမိၢ်လၢကျိ
တၢ်ဟဲခိၣ်ယွဲမိၢ်ဟးမံ
အူၣ်ဒြီက့ၤယွဲမိၢ်လၢပံ

၄၃. ထီၣ်တဘၣ်ယွဲမိၢ်လူဖျု
ကစၢ်ထီၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ယွဲတ့
ထီၣ်တဘၣ်ယွဲမိၢ်လူပျၢ
ကစၢ်ထီၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ယွဲမၤ

၄၄. ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢဘၣ်တသံး
ယွဲတၢ်လၢအခိၣ်နၢၣ်ခံ
ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢဘၣ်တကး
ယွဲတၢ်လၢအခိၣ်ညါသး

၄၅. ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢနီၣ်မိကဲ
ထီၣ်ချၢၣ်တ့ယွဲပိာ်မဲးမဲး
ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျၢနီၣ်မိကဲ
ထီၣ်ချၢၣ်တ့ယွဲပိာ်မိးမိး

၄၆. ထူဆီလီၤအခံၣ်ခူၣ်လွဲ
ယွဲဆီလီၤအထးလၢလွဲ
မ့ၢ်ဆ့ၣ်ပိာ်မူခိၣ်မဲးမဲး
မ့ၢ်ဟါပိာ်မူခိၣ်မဲးမဲး
မူခိၣ်ဒိၣ်ယုာ်တနံၤလဲၤ
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ယုာ်တနံၤလဲၤ

ဖုံလီၤချဉ်ဖိချဉ်ဖိကဲ
ဖုံလီၤကွိုင်ဖိကွိုင်ဖိကဲ
ဖုံလီၤယုာ်ကဝ်ဒီးဘဲ
ကွီၤပၤအိၣ်တၢဒီးပိၣ်ယဲ

၄၇. ထူဆီလီၤပိတၢၣ်ဝၣ်ဘီ
ယွၤဆီလီၤပိတၢၣ်ဝၣ်ဘီ
မုၢ်ဆုၣ်ပိာ်မူခိၣ်မိးမိး
မုၢ်ဟါပိာ်မူခိၣ်မိးမိး
မူခိၣ်ယုၤဘဲၣ်လဲၣ်ဘီလီၤ
ဟီၣ်ခိၣ်ယုၤဘဲၣ်လဲၣ်ဘီလီၤ
ဖုံလီၤချဉ်ဖိဟ်လီၤဆီ
ဖုံလီၤကွိုင်ဖိဟ်လီၤဆီ
ဖုံလီၤဆုၣ်ဆုးခုဒီးလီ
အကိၣ်ခံၣ်ဟးန့ၣ်ကွိုင်စီ

၄၈. ထူဒိထီၣ်သဟမိလီ
ယွၤဒိထီၣ်သဟမိလီ
ကုၢ်လီၤပိၣ်ထူလၢန့ၣ်ဒိ
ကုၢ်လီၤပိၣ်ကွၢ်လၢန့ၣ်ဒိ
ဒိမူအထံထီၣ်ဖးဖိ
ဒိဟီၣ်အထံထီၣ်ဖးဖိ
ကသ့ၣ်အိကသ့ၣ်ကညီ
ကဆီအိကဆီကညီ
ကသ့ၣ်လိာ်ကွဲဒီးကွိုင်ကွီ
ကဆီလိာ်ကွဲဒီးကွိုင်ကွီ
တလုာ်လဲၤသုးလၢပံမိ
ဒီးထီၣ်ချံထူပိာ်လဲၤဂီ

၄၉. ထူဒိပစီလိာ်အသး
ယွၤဒိပစီလိာ်အသး
ပစီယဲၣ်ယုၤကဘၣ်ပု
ပစီဘီယုၤကဘၣ်ပု

တၢ်ပွဲၤလၢပုၤပုၤသဒါ
မုၢ်သံထီၣ်ဂဲၤလိာ်ပသး

၅၀. မူခိၣ်ခိၣ်တလုၣ်ဆီသိ
ဟီၣ်ခိၣ်ခိၣ်တလုၣ်ဆီသိ
တၢ်ဒိၣ်မုၢ်လဲၤထီၣ်တတိ
တၢ်ဒိၣ်လါလဲၤထီၣ်တတိ
ထုးလီၤတၢ်ကွၢ်လၢမူလီၤ
ထီၣ်မူခိၣ်တဟီၣ်ခိၣ်တိ

၅၁. ထူဒိပစီလိာ်အသး
ယွၤဒိပစီလိာ်အသး
ပစီယဲၣ်ယုၤကဘၣ်ပု
ပစီဘီယုၤကဘၣ်ပု
လံာ်ကွၢ်ကီၢ်ယွၤပိာ်ကဒါ
စုညါကံၣ်ဆံးမုၢ်ဒိၣ်ဖး

၅၂. ထူလိာ်ထီၣ်လၢချၢၣ်ဒိၣ်လၢ
ယွၤလိာ်ထီၣ်လၢချၢၣ်ဒိၣ်လၢ
ထူလဲၤတၢ်ထူလဲၤတဂၤ
ယွၤလဲၤတၢ်ယွၤလဲၤတဂၤ
ထီၣ်ချၢၣ်မုၢ်ယွၤအဆီဖါ
လဲၤတၢ်ဖုံသိးမုၢ်ဒီးလါ

၅၃. လၢ်မုၢ်ထူတ့န့ၣ်လၢပုၤ
လၢ်ကိးယွၤတ့န့ၣ်လၢပုၤ
ထူတ့န့ၣ်ထူတဆဲးဂၤ
ယွၤတ့န့ၣ်ယွၤတဆဲးဂၤ
ဆၣ်ကဆီဖါမုၢ်ဆဲးဂၤ
ကီၢ်လၢပစီတမုၢ်လၢ

၅၄. ထူဒိတီထံလၢပိၣ်ကျိ
ယွၤဒိတီထံလၢပိၣ်ကျိ
တီလၢသ့ၣ်စံးသ့ၣ်တလိ
တီလၢဝၣ်စံးဝၣ်တလိ

တီလၢဖုကွီၤဒီးဒွဲၣ်လိ
ဟါလၢယဲၤပၤလၢမိၤကွီ

၅၅. ထူဒိတီထံလၢပိၣ်ကျိ
ယွၤဒိတီထံလၢပိၣ်ကျိ
တီလၢသ့ၣ်ကွဲးသ့ၣ်တဂၤ
တီလၢဝၣ်ကွဲးဝၣ်တဂၤ
တီလၢလၢ်တဒီးလၢလု
လၢ်သုလုၤသီဒီးဖိဒု

၅၆. ထံလၢယီၢ်ဝံလၢယီၢ်ဝံ
ကီၢ်လၢယီၢ်ဝံလၢယီၢ်ဝံ
ထူလဲၤတၢ်ဒီးကသ့ၣ်မံ
ယွၤလဲၤတၢ်ဒီးကသ့ၣ်မံ
ကွၢ်လီၤတၢ်ဆူပိၣ်အနံ
ကွၢ်ဒီးထးသံတံာ်အပျံ

၅၇. ထံလၢယီၢ်ဝံလၢယီၢ်လိာ်
ကီၢ်လၢယီၢ်ဝံလၢယီၢ်လိာ်
ထူလဲၤတၢ်ဒီးကသ့ၣ်ရိ
ယွၤလဲၤတၢ်ဒီးကဆီရိ
ကွၢ်လီၤတၢ်ဆူပိၣ်အကျိ
ကွၢ်ဒီးထးသံတံာ်အကျိ

၅၈. ထူဟီၤလၢ်လၢဝံလၢထး
ယွၤဟီၤလၢ်လၢဝံလၢထး
လၢ်ယုၣ်ထီၣ်န့ၣ်ကသ့ၣ်ဖါ
လုဟးထီၣ်န့ၣ်ကဆီဖါ
သါကတီသံးပိၣ်အယွၤ
သါကတီသံးကိၢ်အယွၤ
လီန့ၣ်အီၤလၢအဖိဆါ
လီန့ၣ်အီၤလၢအမါဆါ
လီအဖိဆါတနာ်ပု
လီအမါဆါတနာ်ပု

၅၉. မှန်ကီလံင်လဲတရီလီ
 ယှပျဲနာ်ကုယှတတီ
 ၆၀. မှန်ကီလံင်ယှအသံင်မါ
 နလဲသံင်မါယှနီင်ဆါ
 ၆၁. ထူဒိုင်အိင်လါလါ်မှ်ပူ
 ယှဒိုင်အိင်လါလါ်မှ်ပူ
 ကု်ခိင်ဒါထူတရုင်မူ
 ကု်ခိင်ဒါစုတရုင်မူ
 ဘုင်ဒါညိင်စုကသုင်ယှ
 အိင်ကီလါဒါမှ်အဆူး
 ၆၂. ဟိင်ခိင်လါပူမှ်ထူကါ
 မူခိင်လါပူမှ်ယှကါ
 ထူကါထူဘိးနံင်ဘိးသါ
 ယှကါယှဘိးနံင်ဘိးသါ
 တကွဲကီဘိးကုင်စုနာ်
 ထွံင်ဖါဖုံကျိမှ်ဂဲဒါ
 ၆၃. မူခိင်ဒိုင်တိပျင်တိပျ
 ဟိင်ခိင်ဒိုင်တိပျင်တိပျ
 တိပျမှ်ထိးပလဲင်တု
 တိပျမှ်ထိးပဝင်တု
 ယှသုင်ကီဆါလါသုလှ
 ဟိင်ခိင်ဖျါဒါကီမှ်ကု
 ၆၄. သံင်ခိင်ဒီးထူလိင်ထိင်ယှ
 ဖိခိင်ဒီးယှလိင်ထိင်ယှ
 အစုညါသးကင်ကံင်ဘူး
 အခိင်ညါသးကင်ကံင်ဘူး
 ယှမိ်မလဲဒီးဆံးဂု
 ဟိင်ခိင်လှင်ဘဲကပီထူး

၆၅. မူခိင်တု်ဖျိတြိင်ကွဲင်ယှ
 ဟိင်ခိင်တု်ဖျိတြိင်ကွဲင်ယှ
 တ်ဒိုင်ထူလဲတံင်ဟဲကု
 တ်ဒိုင်ယှလဲတံင်ဟဲကု
 ဟဲကုစိင်ဒီးအလံင်စု
 ဟဲကုစိင်ဒီးအလဲင်စု
 ပှတတကီဖးတသု
 ပှခံတကီဖးတသု
 ဖးဝဲသုယှအပှဒု
 ရလီလံင်ထူကီမှ်ကု
 ၆၆. မူခိင်ဒိုင်အတီလဲင်ဒိုင်
 ဟိင်ခိင်ဒိုင်အတီလဲင်ဒိုင်
 တ်ဒိုင်မှ်လဲမှ်ဟးဖျိး
 တ်ဒိုင်လါလဲလါဟးဖျိး
 တ်တဟးဖျိးမှ်ယှဖိ
 လဲဆိးကလံင်အမဲင်ကီ
 ၆၇. မူခိင်ဒိုင်ဟဲနွံကုင်ထံ
 ဟိင်ခိင်ဒိုင်ဟဲနွံကုင်ထံ
 တ်ဒိုင်မှ်လဲမှ်ဝီဝံး
 တ်ဒိုင်လါလဲလါဝီဝံး
 တ်အာ်စံးသါတဝီဝံး
 လဲတံင်ဒီးယဲဒီးကလံင်
 ၆၈. တီအူင်မှ်ဟဲလီဝးဝး
 အါဝင်မှ်ဟဲလီဝးဝး
 ထူခူင်လီအမိ်လါညါ
 ယှဘါလီအမိ်လါညါ
 ကျါလါလံင်ထူအဘုင်အါ
 ကျါလါလံင်စုအဘုင်အါ
 ထိးမဲပာ်ဒီးနီင်ကလါ
 လိင်ထိင်ဘုင်ပျဲဘုင်ပျိဒါ

၆၉. တီအူင်မှ်ဟဲလီကလါ
 အါဝင်မှ်ဟဲလီကလါ
 ယှခူင်လီအမိ်လါပျါ
 ယှဘါလီအမိ်လါပျါ
 ကျါလါလံင်ထူနွံကထါ
 ကျါလါလံင်စုနွံကထါ
 ထိးမဲပာ်ဒီးခိင်ဒုင်ဒါ
 လိင်ထိင်ဘုင်ပျဲဘုင်ပျိလါ
 ၇၀. တ်အူအူလါဟိင်ခိင်လင်
 တ်အဲးအဲးလါဟိင်ခိင်လင်
 အူအူမှ်ထူယှင်အသး
 အဲးအဲးမှ်ယှယှင်အသး
 မှ်မှ်ပျိပျိလါတဖး
 လါမှ်ပျိပျိမှ်တဖး
 ပှဖးမှ်သုတဂါဂါ
 ပှပျိနီင်ထူစါနီင်ယှ
 ၇၁. ယှလဲတခွဲပိင်လဲင်ပူ
 ညှဝါအယံဂုပီကူ
 ယှကင်ညှဝါကင်သုင်ဒု
 ညှဝါစံင်ဆူပျိပျိလှ
 ၇၂. ထံးလါမဲင်သဲးကဖျင်လှ
 ယှဆိကဲထံကင်ညှဝါ
 ယှဒိုင်တခွဲယိင်လိင်ကျိ
 လှကုင်ကိင်ယှတခွဲဘိ
 ယှမိ်တခွဲပိင်လဲင်နံ
 လှကုင်ကိင်ယှတခွဲပျဲ
 ၇၃. ထူကဟးထူမာ်လိင်လီ
 ယှကဟးယှမာ်လိင်လီ
 ထူသုင်လီထီတကဝီ
 ယှသုင်လီထီတကဝီ
 ထီအသုင်မဲလဲဘိဘိ

ယီအသၣ်မံလဲဘီဘီ
ထီၣ်ကျးလံာ်လၢအဒုတီ
ထီၣ်ကျးလံာ်လၢအလံာ်တီ
တနံၣ်ထီၣ်ဖးအီတဘျီ
တလါထီၣ်ဖးအီတဘျီ
ယွၤသ့ၣ်ဘၣ်လၢတဖၣ်ဖီ
ဟဲက့ၤစီၣ်ဒီးသ့ၣ်လၢဘီ

၇၄. ထူကဟးလီၤလၢမကိာ်
ယွၤကဟးလီၤလၢမကိာ်
မၤမ့ၤလဲၤဆၢမ့ၤဂ့ၢ်လိာ်
မၤပျၢ်လဲၤဆၢပျၢ်ဂ့ၢ်လိာ်
ကီၤလၢလဲၤဆၢဘၣ်ဆံးကိာ်
ကီၤလၢဒီးယွၤဒီးသိးသိး

၇၅. ထူကဟးလီၤမၢ်လိာ်လီၤ
ယွၤကဟးလီၤမၢ်လိာ်လီၤ
သ့ၣ်ခိၣ်သံပအီၣ်ကတီ
ဝၣ်ခိၣ်သံပအီၣ်ကတီ
သ့ၣ်လီၤကတီၤပုၤအသီ
ကတီၤသ့ၣ်လီၤပုၤအသီ
သ့ၣ်လီၤပုၤဒီးချၢၣ်ကွီၤကွီၤ
ထီၣ်ကိးထီၣ်ခ့မိၣ်ဘၣ်အီ

၇၆. တၢ်ဒိၣ်ထူထူအသးအၢ
တၢ်ဒိၣ်ယွၤယွၤအသ့ၣ်အၢ
ဟးဒၣ်ပုၤဟးဒၣ်ခဲလၢာ်
ဟးဒၣ်ဝဲၤဟးဒၣ်ခဲလၢာ်
ဘျးထီၣ်အကွၢ်လၢသံနၢ
အူတသ့ဖးတဘၣ်လၢ

၇၇. ယွၤကဟးလီၤယီတၢ်တဘျး
ယွၤတက့ၢ်က့ၤအလီၢ်ခံ

၇၈. ထူကဟးလီၤအီၣ်မၢ်လိာ်
ယွၤကဟးလီၤအီၣ်မၢ်လိာ်
မၢ်လိာ်ကတီၤပုၤအဖိ
မၢ်လိာ်ကတီၤဝဲၤအဖိ
ကတီၤမ့ၤယူက့ၤဘျးကျိ
ဆူညါဘၣ်မူဘၣ်သကိး

၇၉. ထူဟးထီၣ်လၢတၢ်အဒီ
ယွၤဟးထီၣ်လၢတၢ်အဒီ
ထူအလီၢ်ဟးတၢ်ကယီ
ယွၤအလီၢ်ဟးတၢ်ကယီ
ဟ်လီၤတဲာ်အခိၣ်ကျိၤဘီ
နၢမူထီၣ်ယမဲာ်ထံလီၤ

၈၀. ထူဟးထီၣ်လၢလၢာ်မုၢ်ပူ
ယွၤဟးထီၣ်လၢလၢာ်မုၢ်ပူ
အစုမုၢ်ပီၤတြးပီၤတြး
အခိၣ်မဲာ်ပီၤတြးပီၤတြး
စီၤပယုၢ်လီၤနီၣ်ဖျု ထူ
ကသ့ၣ်မိၢ်မၤဖျၢၣ်မၤဖျု

၈၁. ထူဟးထီၣ်ထံမိၤဒိၣ်နံ
ယွၤဟးထီၣ်ထံမိၤဒိၣ်နံ
အလီၢ်မံထူကဘျးဒီး
အလီၢ်မံစ့ကဘျးဒီး
ယွၤက့ၤအခံတဖၣ်လံ
အိၣ်တၢ်လၢခံသယုၢ်သံ

၈၂. ထူကဟးလီၤသ့ၣ်ပိာ်သဲ
ယွၤကဟးလီၤသ့ၣ်ပိာ်သဲ
ထူမၤမ့ၤဆၢမ့ၤတလဲ
ထူမၤပျၢ်ဆၢပျၢ်တလဲ
လဲၤဆၢခံဂၤထီၣ်ဘီၣ်သြဲ
ကွၢ်သ့ၣ်ညါထူလီၤယွၤကျဲ

၈၃. ထူကဟးလီၤဟီၣ်ခိၣ်ရံး
ယွၤကဟးလီၤဟီၣ်ခိၣ်ရံး
ဘဲသ့ၣ်ဘီၣ်လၢအလီၢ်ခံ
ဘဲဂီၤဘီၣ်လၢအလီၢ်ခံ
ဟံးန့ၣ်အဖိပိၣ်နၢဒီး
လဲၤဟးလၢယွၤမိၢ်လီၤမံ

၈၄. ထူဟးထီၣ်ဘီသံဘီပျဲ
ယွၤဟးထီၣ်ဘီသံဘီပျဲ
ထူအီၣ်ထးသံလၢာ်ယံၤရွဲ
ယွၤအီၣ်ထးနါလၢာ်ယံၤရွဲ
ထးသံထးနါမ့ၤဆဲးကဲး
ကီၢ်ဖိၣ်ယဲမၤမ့ၢ်ပဝဲ

၈၅. ထူကဟးလီၤကံာ်ကျိဆူး
ယွၤကဟးလီၤကံာ်ကျိဆူး
ခီယိာ်လိာ်ကထူၣ်ပြုၤပြုၤ
ခိကီၤလိာ်ကထူၣ်ပြုၤပြုၤ
ခီခိမ့ၤဒီးထီၣ်ချံထူ
ကီၢ်ကမ့ၢ်ဆူလဲၣ်တပူ

၈၆. ထူကဟးလီၤအဲရဲၣ်ပူ
ယွၤကဟးလီၤအဲရဲၣ်ပူ
ပုၤထီၣ်မ့ၤသ့အီၣ်ထီၣ်က့ၤ
ပုၤအီၣ်မ့ၤသ့အီၣ်တဲာ်က့ၤ
ပုၤထီၣ်ဒီးပုၤတဲာ်မ့ၤသ့
ယွၤဟးသးသီယွၤဟဲက့ၤ

၈၇. ထူကဟးလီၤမၢ်လိာ်ဝဲ
ယွၤကဟးလီၤမၢ်လိာ်ဝဲ
မၤမ့ၤလဲၤဆၢမ့ၤတလဲ
မၤပျၢ်လဲၤဆၢပျၢ်တလဲ
ကီၤလၢလဲၤဆၢဘၣ်တဖဲး
ကီၤလၢဒီးယွၤထီၣ်ကတြဲ

၈၈. ထူသံပတ်လီတော်အဂီ
 ယူသံပတ်လီတော်အဂီ
 ဂီမုန်ကျိန်အနာတခီ
 ဂီမုန်နွါအနာတခီ
 ကွံင်လာချာန်ခံတဘျးထီ
 ကွံင်လာယီခံတဘျးထီ
 ကွံင်လာတပျီမုန်ဘျးထီ
 သယုင်ပျဒီဟံင်ဒီယီ

၈၉. ယူကောယူကျီနီနီချာန်ဒု
 ချာန်ဒီးစာ်ယူခိန်ဂုကော

ယူကောယူကျီနီနီချာန်ဒီ
 ချာန်ဒီးစာ်ယူခိန်ဂုကော

၉၀. ယူဟဲကောလောသုန်ခိန်ထံး
 သုတပျိုင်လာသုန်ဘုန်ဖံး
 ယူဟဲကောလောသုန်ခိန်ချာ
 သုတပျိုင်လာသုန်ပဒါ

၉၁. နမုန်နာ်ဟူယူအူတူ
 ဘာ်မုန်ထူင်လူမုန်ယုင်လူ
 နမုန်နာ်ဟူယူအူကွဲ
 ဘာ်မုန်ထူင်လဲမုန်ယုင်လဲ

၉၂. ယူဟဲကောလောဟံင်ကိန်ဒု
 ယူအသုန်ဂုအသးဂု
 ယူဟဲကောလောဟံင်ဒုလီ
 ယူသုန်ကဆီသးကဆီ

၉၃. ယူမုန်ကိးနာ်ခိန်ပုင်ဒု
 ဝံသုန်ကာ်သးကာ်တဂု
 ယူမုန်ကိးနာ်ခိန်ပုင်ဒါ
 ဝံနသုန်စူနသးဆါ

ထါပုမုန်ပုပုဒီးထါမုထါပု

ကညီပုထူလံဖိသုန်တဖန်ဖဲအဝဲသုန်မူးတံရဲင်တံကျဲတုယီအိန်အီတဘျီလံလံအဝဲသုန်
 ထံင်လိာ်အသးပွဲဒီးတံသုန်ပုံသးညီ၊ အိန်အုကမဲတံဒီးယာထီင်ဘာ်ကောပုမုန်ပုပုလောအလဲပုကွံင်သုန်
 တဖန်အမံအသုန်၊ တံစံင်စိတဲစိလောလုင်ပုထါပုနုန်လီ။ ထါပုမုန်ပုပုဒီးထါမုထါပုဒ်အံသုန်တ
 ဖန်တံသုန်အီလောမူးအပုသုဝဲဒင်ဂုဂုနုန်လီ။ မုမုန်လောတံသံအမူးဒ်ပစံးတံအသိးတံဟူပျုဟူစူတ
 ခိတံတသုန်အီဘာ်ဒီးအလီတအိန်စုင်ကိးဘာ်နုန်လီ။ ထါမုထါပုဒ်အံသုန်တဖန် မုမုန်လောပုလူ
 သီခိန်တခီအိန်အုဝဲအကျိန်အမုန် အိန်ယ၊ ယအိန်၊ ဩလု၊ ဘာ်ဆင်မုမုန်ကညီပုထူလံဖိလောဘု
 သိင်သုန်တဖန်တခီအိန်အု အံဇနုန်လီ။

ထါပုမုန်ပုပုနီနီ

- ၁. ပုမုန်ကျီဆဲမုန်ကျီဆဲ
 ပုပုန်ကျီဆဲပုန်ကျီဆဲ
 မုန်ဆုန်ဆုန်ဒီးတူဒီးကွဲ
 မုန်ဟါဟါဒီးတူဒီးကွဲ
 ကျီဆဲမုန်သံကွဲင်အဝဲ
 တုန်စိဆဲအလီတပု
- ၂. ပုမုန်စိစုလောမကိန်
 ပုပုန်စိညှဲလောမကိန်

- ၁. ပုကူင်အီတကူင်ဒီးလိာ်
 ပုယုင်အီတယုင်ဒီးလိာ်
 အိန်ဟံင်လောထံနာ်ကွံင်ကွဲ
 ထီသုထီဂီဘျးကဲးကိး
- ၂. ပုမုန်လောပုထီလွံင်ဇိ
 ပုပုန်လောပုထီလွံင်ဇိ
 မံတယုင်ဂဲထာ်ကတိ
 မံခံယုင်ဂဲထာ်ကတိ

- ၃. ပုမုန်လောပုထီလွံင်ဇိ
 ပုပုန်လောပုထီလွံင်ဇိ
 လူထွံင်ပိာ်ဖိဖဲလဲရီ
 လူထွံင်ဇိဖိသုန်လဲရီ
 ပုမုန်ကွံင်လိထီလွံင်ဇိ
 ကီမုန်လီထူမုန်လီစိ

၅. ပှမံလၢပှၤပြီၤဆီကူ
ပှၤပှၤလၢပှၤပြီၤဆီကူ
သိၣ်ဖိဒံလၢဘျီၣ်ဒိၣ်ပှၤ
သိၣ်ဖိသၣ်လၢဘျီၣ်ဒိၣ်ပှၤ
ဖိဒံသ့ၣ်ဟဲထီၣ်မ့ၢ်ယု
ဖိသၣ်သ့ၣ်ဟဲထီၣ်မ့ၢ်ယု
အိၣ်လီၤမ့ၢ်ဟံထီၣ်ကသူ
အိၣ်သကိးနာဝံၣ်နာမု

၆. ပှမံလၢပှၤပြီၤဆီကူ
ပှၤပှၤလၢပှၤပြီၤဆီကူ
သိးထီၣ်ဆုသူကံၣ်ဆၣ်တြု
သိးထီၣ်ဆုဂီၤကံၣ်ဆၣ်တြု
စုၣ်ထီၣ်ကျိၣ်လၢဘျီၣ်ဒိၣ်ပှၤ
စုၣ်ထီၣ်မိလၢဘျီၣ်ဒိၣ်ပှၤ
မၤဖိဒံဟဲထီၣ်မ့ၢ်ယု
မၤဖိသၣ်ဟဲထီၣ်မ့ၢ်ယု
အူထီၣ်တူဟူထီၣ်ဆုမု
ယၣ်ထီၣ်ကွဲၤဟူထီၣ်ဆုမု
အိၣ်လီၤမ့ၢ်ဟံထီၣ်ကသူ
ကတိၤတၢ်ဒီးပြီၤဆီကူ
ကွၢ်နီၣ်အိၤလၢဘျီၣ်ဒိၣ်ပှၤ

၇. ပှမံလၢပှၤဘီထီၣ်ညှဲ
ပှၤပှၤလၢပှၤဘီထီၣ်ညှဲ
သိးထီၣ်ဆုသူကံၣ်ဘျၢ်ဘဲ
သိးထီၣ်ဆုဂီၤကံၣ်ဘျၢ်ဘဲ
လံာ်ထီၣ်ထံကယံၢ်ကယံၢ်
သိးထီၣ်ဖဲကယံၢ်ကယံၢ်
သိၣ်ဖိဒံသူမ့ၢ်သူဝဲ
သိၣ်ဖိသၣ်သူမ့ၢ်သူဝဲ
လဲၤတၢ်ဘျးဒီးသ့ၣ်ကမဲၣ်
လဲၤတၢ်ဘျးဒီးဆါကမဲၣ်

ထုတၢ်ကံၣ်ဖျးမဲၣ်သုကွဲး
ဇိပှၢ်စံးသါတူၢ်သါတဲး

၈. ပှမံလၢပှၤကီၤသုၣ်ဟီ
ပှၤပှၤလၢပှၤကီၤသုၣ်ဟီ
သိးထီၣ်ဆုသူကံၣ်မ့ၢ်ဂီၤ
သိးထီၣ်ဆုဂီၤကံၣ်မ့ၢ်ဂီၤ
သူၣ်လီၤဘျီၣ်ထူကွၢ်နီၣ်အိၤ
သူၣ်လီၤဘျီၣ်စ့ကွၢ်နီၣ်အိၤ
သိၣ်ဖိဒံကယီကယီ

သိၣ်ဖိသၣ်ကယီကယီ
သိၣ်ဖိဒံလၢတၢ်ကံၣ်ဘီ
သိၣ်ဖိသၣ်လၢတၢ်ကံၣ်ဘီ
ကွၢ်ပမဲၣ်နံၤထီၣ်ကမိ
ဟံအစုပကွၢ်နီၣ်အိၤ

၉. ပှမံလၢပှၤမ့ၢ်စီဆဲ
ပှၤပှၤလၢပှၤပှၤစီဆဲ
ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ဒီးတူဒီးကွဲး
ဟံၣ်ဆၢလၢ်ဒီးတူဒီးကွဲး
ပှၤမ့ၢ်မၤသံဘၣ်စီဆဲ
တ့ၢ်စီဆဲအလီၤတပျဲ

၁၀. ပှမံလၢပှၤမ့ၢ်စီဆဲ
ပှၤပှၤလၢပှၤပှၤစီဆဲ
ကျိကျဲအဲၣ်ကျဲအပယု
ကျိသ့အဲၣ်သ့အပယု
စီဆဲမ့ၢ်ပူတ့ၢ်အဝဲ
တ့ၢ်စီဆဲအလီၤတပျဲ

၁၁. ပှမံလၢပှၤစီမုဂု
ပှၤပှၤလၢပှၤစီမုဂု
လဲၤယီၤထံဆၢလၢတပျဲ
လဲၤယီၤကီၢ်ဆၢလၢတပျဲ
ယီၤထံဆၢကွဲးဒီးဘၣ်ဘဲ

ယီၤကီၢ်ဆၢကွဲးဒီးဘၣ်ဘဲ
ကွံၣ်ကျိၣ်ဘၣ်ဘဲယုတကူ
အူမိဘၣ်ဘဲယုတကူ
စံၣ်ကျိၣ်ဒိၣ်စံးစံၣ်တဂု
အူမိဒိၣ်စံးအူတဂု
နအူမ့ၢ်သ့ပျီၤမ့ၢ်သ့
ကီၢ်မ့ၢ်လီၤမိမ့ၢ်လီၤတ့ၢ်
နအူတသ့ပျီၤတသ့
ခဲကၢ်နလီၤဖျၢ်လီၤယု

၁၂. မ့ၢ်တကီၤဘီတကီၤဘီ
ပှၤတကီၤဘီတကီၤဘီ
အိၣ်လၢဒးတ့ၢ်ဒးအဂီၤ
အိၣ်လၢဘျီၣ်တ့ၢ်ဘျီၣ်အဂီၤ
တ့ၢ်တ့ၢ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်အသီ
ဟံၣ်ဆီဆုကဲဟံၣ်တကီၤ

၁၃. ပှမံလၢပှၤခုၣ်နီၣ်ထံ
ပှၤပှၤလၢပှၤခုၣ်နီၣ်ထံ
အဲၣ်ဖိဒံသးဝံၣ်ကွိၣ်ဘံ
အဲၣ်ဖိသၣ်သးဝံၣ်ကွိၣ်ဘံ
မ့ၢ်နကွဲးဒီးယကွဲး
လီၤတၢ်ဟီၣ်ကွဲးတအိၣ်ဒံး

၁၄. ပှမံလၢပှၤမ့ၢ်စီသိ
ပှၤပှၤလၢပှၤပှၤစီသိ
တၢ်နွံလုၢ်ဖဲးတဂၤဇိ
တၢ်နွံကွၢ်ဖဲးတဂၤဇိ
ဘိးထီၣ်ဘုဖိတုၤမ့ၢ်ဘီ
လုၢ်တမ့ၢ်ပျဲဘျီၣ်ပျဲစီ

၁၅. ပှမံလၢပှၤမ့ၢ်စီသိ
ပှၤပှၤလၢပှၤပှၤစီသိ
မ့ၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်ဒီးဒီးမိ
မ့ၢ်ဟါဟါဒီးဒီးမိ

ပျားမုခ်သံဘဉ်စီသိ
တွာ်စီသိအလီၢ်တကိး

အိၣ်ဒုၣ်တဘိးဒုၣ်အနုၣ်
အိၣ်ညၣ်တဘိးညၣ်အနုၣ်
ဖိသၣ်ခဲအံၤတကလုၣ်
အိၣ်တၢ်တကုးဘဉ်အဟုး

သဘံၣ်ဒိၣ်နီၣ်ကီၢ်လဲၢ်အ
ကျိးခိဒိၣ်နီၣ်ကီၢ်လဲၢ်အ
ဖိသၣ်ခဲအံၤတကလုၣ်
သဘံၣ်ဆံးမ့ၤတအိၣ်လၢ

၁၆. ပျားမုခ်လၢပျားတမုၢ်ဘာ
ပျားမုခ်လၢပျားတမုၢ်ဘာ
ထီၣ်ဆိးအိၣ်အူးလၢကနာ
ထီၣ်ပျားအိၣ်ဒံးလၢကနာ
န့ၢ်ယုၢ်သ့ၣ်ဖိပျားသဟ
န့ၢ်ယုၢ်ဂီၤဖိပျားသဟ
ကျိၣ်ထီၣ်လၢကျိၣ်နာမူဘာ
ဘာမုၢ်အိၣ်ဘာတအိၣ်လၢ

၂၁. ပျားမုခ်လၢပျားအမဲၣ်ပြဲ
ပျားမုခ်လၢပျားအမဲၣ်ပြဲ
အိၣ်သဘျုၣ်ရံးလၢထးရံး
အိၣ်သဲးသၣ်ရံးလၢထးရံး
ပျားဖိသၣ်ခဲကနံၣ်အံၤ
အမဲၣ်အ့ၣ်ဒိးဒိၣ်ဒိးဆံး

၂၆. ပျားမုခ်လၢပျားမုခ်လၢပျား
ပျားမုခ်လၢပျားပျားမုခ်လၢပျား
မုခ်လၢပျားကူချံၣ်ဒိးလၢ
ပျားမုခ်လၢပျားကူချံၣ်ဒိးလၢ
ထီၣ်ကျိၣ်သ့ၣ်ဝါလၢကနာ
မုခ်နီၣ်န့ၣ်ကွဲၤပနာနာ

၁၇. ပျားမုခ်လၢပျားထီၣ်ဒိၣ်ရံး
ပျားမုခ်လၢပျားထီၣ်ဒိၣ်ရံး
မုခ်ထီၣ်ဆာသယုၢ်သံ
မုခ်ပျားထီၣ်ဆာသညိသံ
ဖိထီၣ်ဒိၣ်ရံးမုခ်လီၤဆံ့
လူက့ၤတၢ်က့ၤအီၤလၢချံ

၂၂. ပျားမုခ်လၢပျားဒုၣ်ယုၢ်အ
ပျားမုခ်လၢပျားဒုၣ်ယုၢ်အ
ဒုၣ်ယုၢ်တလီၤလုၢ်ဆံၣ်အ
ဒုၣ်ယုၢ်တလီၤလုၢ်ဆံၣ်ဘာ
ပျားခဲအံၤတဒုၣ်ယုၢ်အ
တကဲမုခ်ကဲပျားဘဉ်လၢ

၂၇. ပျားမုခ်လၢပျားပျားမုခ်လု
ပျားမုခ်လၢပျားပျားမုခ်လု
အီၤသံးကိးက့ၤအပုၢ်ဒု
အိၣ်မ့ၤကိးက့ၤအပုၢ်ဒု
ပုၢ်ဒုလၢကျိၣ်ခိၣ်ဟဲက့ၤ
ပုၢ်ဒုလၢကျိၣ်လၢဟဲက့ၤ
ဘျီၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ကျိၣ်ဝၣ်မ့
မုခ်တထီၣ်ဘျီၣ်ထီၣ်က့ၤ

၁၈. ပျားမုခ်လၢပျားမုခ်လၢပျား
ပျားမုခ်လၢပျားပျားမုခ်လၢပျား
ကွဲၣ်ကျိၣ်ခိၣ်ကွဲၣ်အဲၣ်အကျါ
ကွဲၣ်ကျိၣ်လၢကွဲၣ်အဲၣ်အကျါ
ဟံၣ်အိၣ်ပၢ်တမုၢ်အိၣ်ဆာ
အိၣ်ဒိးတၢ်စံးထီၣ်ပတြါ

၂၃. ပျားမုခ်လၢပျားမၤဒံးအံၤ
ပျားမုခ်လၢပျားမၤဒံးအံၤ
မၤဒံးအံၤပမၤဒံးအံၤ
အိၣ်ဒံးအံၤပအိၣ်ဒံးအံၤ
ပမ့ၤတမၤဘဉ်ဒံးအံၤ
တၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်ကိးမုၢ်အန့ၤ

ထံကစၢ်ကီၢ်ကစၢ်အထိ

ထါခံယုၢ်အံၤဘဉ်တၢ်သူ
အီၤဖဲတၢ်တုၤတၢ်ဖျီအမူး, ဆံးမုၢ်
လါခူးမုၢ်ဂုၤ, မူးလၢအဒိၣ်တခါစုၣ်
စုၣ်န့ၣ်တၢ်ဒုၣ်လီၤရဲၤလီၤသံးခိၣ်မ့
ခိၣ်ဒိးတၢ်အံၤအုၣ်အုၣ်ယၢအီၤလီၤ.

၁၉. ပျားမုခ်လၢပျားပျားမုခ်လု
ပျားမုခ်လၢပျားပျားမုခ်လု
အီၤသံးဆုၣ်နီၣ်အခိၣ်ယူ
အိၣ်မ့ၤဆုၣ်နီၣ်အခိၣ်ယူ
ဂဲၤကလံၣ်သိးထီၣ်ဆုၣ်သူ
ကတြၢ်ဒံးကျါးမိၢ်ပျားယူ

၂၄. ပျားမုခ်လၢပျားမုခ်လၢပျား
ပျားမုခ်လၢပျားပျားမုခ်လၢပျား
မုခ်လၢပျားဘိးတိးသ့ၣ်ဖါ
ပျားမုခ်လၢပျားဘိးတိးသ့ၣ်ဖါ
လီၤက့ၤလၢပျားယီၤအံးသၢ
ဘိးတိးသ့ၣ်ဝဲလံၣ်ဝဲလံၣ်လၢ

၁. ထံကစၢ်နီၣ်မုၢ်နီၣ်ဘီ
ကီၢ်ကစၢ်နီၣ်မုၢ်နီၣ်ဘီ
အီၤသံးခိၣ်ပအိၣ်ရဲၣ်လီၤ
အိၣ်မ့ၤခိၣ်ပအိၣ်ကျိၣ်လီၤ
ရဲၣ်လီၤမုၢ်လီၤအခိၣ်ဒီ
ဆိၣ်ပျားပပပသီ

၂၀. ပျားမုခ်လၢပျားတကလုၣ်
ပျားမုခ်လၢပျားတကလုၣ်

၂၅. ပျားမုခ်လၢပျားမုခ်လၢပျား
ပျားမုခ်လၢပျားပျားမုခ်လၢပျား

၂. ထံကစာအအံအအံ
 ကီကစာအအံအံ
 အီသံးခိၣ်ပွၤဘၣ်အမံ
 အိၣ်မ့ၤခိၣ်ပွၤဘၣ်အမံ
 ပွၤဘၣ်မ့ၤဝးအဝီဆံ
 ဆူညါပဂ့ၤဖိဂ့ၤလံ

အိၣ်လီၤတကိးလဲၣ်အဂ
 တံတကွဲၤတၢ်အသး

ဆၢခံထူၣ်ပျီၤမ့ၤထီၣ်ဘး
 ဖဲဘံသၣ်ဆံတလီၤယွၤ

၂. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်ဒီးလီၤလၢဝါ
 ပျီၤဆိးယီၤဒီးလီၤလၢဝါ
 မ့ၤအိၣ်မ့ၤသံဒၣ်ဟ့ၣ်ပျီ
 ပျီအိၣ်ပျီသံဒၣ်ဟ့ၣ်ပျီ
 အိၣ်လီၤတဲာ်လၢအယၢ်လၢာ်
 ဆံးစၢ်ကတီၤလိာ်ပသး

၇. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်ခံဖျါၣ်ဒါက
 ပျီဆိးယီၤခံဖျါၣ်ဒါက
 တၢ်သူးလဲၤလၢအဒ့ၣ်စၢ
 တၢ်ခဲၣ်လဲၤလၢအဘၣ်စၢ
 နၢ်နဲတဂ့ၤစီၣ်နီၢ်စၢ
 နနၢ်နလီၤပျၢ်ဒီးဆၢ

ထါမ့ၤအိၣ်ဟံၣ်ပျီဆိးယီ

ထါဒ်အံတကလုာ်အံတၢ်
 သူအီၤလၢမုးပူၤသ့ဝဲဒၣ်ခဲလၢာ်န့ၣ်
 လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးကဘၣ်မ့ၤတၢ်ဂ့ၢ်
 တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲနီၢ်နီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အ
 ဖိခိၣ်တၢ်ထုးထီၣ်သူအီၤန့ၣ်လီၤ.

၁. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်လၢထံဆံၣ်ဝါ
 ပျီဆိးယီလၢထံဆံၣ်ဝါ
 ကီၢ်ထံဆံၣ်ဝါဒ့ၣ်အိၣ်အါ
 ကီၢ်ထံဆံၣ်ဝါညၣ်အိၣ်အါ
 ထီၣ်ယုတလၢဒိၣ်အကွၢ
 ထီၣ်ယုပယီၤဒိၣ်အကွၢ
 တလၢဒိၣ်အသ့ၣ်ထီၣ်ပျီ
 ပယီၤဒိၣ်အသးထီၣ်ပျီ
 သ့ၣ်ထီၣ်ပျီတၢ်ဂ့ၢ်ပျီ
 သးထီၣ်ပျီတၢ်ဂ့ၢ်ပျီ
 တၢ်ပျီဆူခုယုာ်အကျါ
 တၢ်ပျီဆူကီၢ်ကျဲၣ်အကျါ
 ခုယုာ်အိၣ်ပျီတအိၣ်ပျီ
 ကီၢ်ကျဲၣ်အိၣ်ပျီတအိၣ်ပျီ
 ကိးကွၢပျီဆံယဲာ်ကယၢ
 ကိးကွၢဝဲဆံယဲာ်ကယၢ
 အလီၢ်ကံာ်ယုဒ်ထိးဟး
 အလီၢ်ကံာ်ယုဒ်ဆီဟး
 ခွဲးလီၤမ့ၤပျဲကီၢ်လဲာ်ဝါ

၃. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်လူၤသီခိၣ်ထံး
 ပျီဆိးယီဖိဒုခိၣ်ထံး
 လုၣ်ထူပတီၤလုၣ်ကွဲး
 လုၣ်ကွဲးပတီၤလုၣ်ထူရံး
 တၢ်မျါကျဲၣ်ကျိၤဒီးထးသံ
 တၢ်ဂ့ၢ်ဘကွဲးမ့ၤအံ

၈. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်လၢတၢ်အဒ့
 ပျီဆိးယီလၢတၢ်အဒ့
 တၢ်သူးမ့ၤလဲၤနၢ်တဂ့ၤ
 တၢ်ခဲၣ်မ့ၤလဲၤနၢ်တဂ့ၤ
 နၢ်လၢဖိကွီၤဒီးဖိစု
 ဖးဒုယံာ်လီၤရဲၤဒုဂ့ၤ

၄. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်ထိးထီၣ်ကနာ
 ပျီဆိးယီထိးထီၣ်ကနာ
 ထိးမိာ်တကူယဘၣ်ယၢ
 ဆီဖါတလၢယဘၣ်ယၢ
 မ့ၤမ့ၤနီၢ်ကူဒီးစိလၢ
 တၢ်အသံးစိတၢ်အပၢ

၉. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်လၢတၢ်အဒ့
 ပျီဆိးယီလၢတၢ်အဒ့
 မ့ၤဆ့ၣ်ဆ့ၣ်ထူမိာ်ဟဲက့ၤ
 မ့ၤဟါဟါစုဟဲဟဲက့ၤ
 ဟဲက့ၤမ့ၤတုၤဟံၣ်ကိၣ်ဒု
 ဟီၣ်ခိၣ်အချၢကံာ်ဒီးခ့

၅. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်လူၤသီလီၤပၢ
 ပျီဆိးယီဖိဒုလီၤပၢ
 ကလုာ်မိာ်ပျီလီၤကလၢ
 သီၣ်ဂီၤမိာ်ပျီလီၤကလၢ
 ဆၢခံထူၣ်ပျီထီၣ်မ့ၤကျၢ
 ဖဲဘံသၣ်ဆံတလီၤဘၢ

၁၀. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်လၢသးဖိဆူး
 ပျီဆိးယီလၢသးဖိဆူး
 နီၢ်ကျိၢ်လၢသးယဲာ်လၢယုာ်
 နီၢ်ကျိၢ်လၢမိၤယဲာ်လၢယုာ်
 ရံၣ်ခိၣ်အဖိဂီၤသံၣ်တြုၤ
 နကွၢ်စိဖိဘၣ်ကဖျါး

၆. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်လူၤသီခဲၣ်လၢာ်
 ပျီဆိးယီဖိဒုခဲၣ်လၢာ်
 ကလုာ်မိာ်ခဲဘုၣ်ဟဲဟး
 သီၣ်ဂီၤမိာ်ခဲဘုၣ်ဟဲဟး

၁၁. မ့ၤအိၣ်ဟံၣ်လၢသးဖိကျါ
 ပျီဆိးယီလၢသးဖိကျါ
 တၢ်နာဝံၣ်သးဖိမိာ်ဘး
 တၢ်နာဆၢသးဖိမိာ်ဘး

ရုံခိခိအုသးမုအိၣ်ယ၊
လၢ်လၢ်ယသးတဖၣ်န၊

ကွၢ်ထီၣ်မုသူယၢ်လဲၤဘီ
မ့ၢ်ကၢ်တၢ်လုတၢ်ပစီ

မ့ၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်ထူမိၢ်ဟဲက့၊
လၢၤဝါဝါစုမိၢ်ဟဲက့၊

၁၂. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ထံဖိလီၤရီ
ပျံဆိးပီသးဖိလီၤရီ
ပနံၣ်ဟဲထီပနံၣ်တိ
တၢ်ကၢဟဲထီတၢ်ကၢတိ
မ့ၢ်ဖိစုလၢ်ဘၣ်ကိး
ပနံၣ်တၢ်ကၢအိၣ်လီၤကွီၤ

၁၇. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ဒီးလီၤသီတြုၣ်
ပျံဆိးပီဒီးလီၤသီတြုၣ်
တဘူးပုၢ်ယအိၣ်တမုၢ်
တဘူးဝဲၢ်ယအိၣ်တမုၢ်
ထီၣ်မံအိၣ်ပူထီၣ်လွံၢ်ဘု
မ့ၢ်အအဲၣ်ပုၢ်တအဲၣ်ပုၢ်

ခွဲးလီၤမုၢ်လၢတဘံၣ်စု
က့ၣ်က့ၣ်မိၢ်ရါမ့ၢ်ဆဲးက့၊

၂၂. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ခံဖျၢၣ်ဒီးလီၤ
ပျံဆိးပီခံဖျၢၣ်ဒီးလီၤ
ထီၣ်အိၣ်အိခံဘုၣ်လီၤကျိၣ်
ဆီကဲခံဘုၣ်လီၤကျိၣ်
ပူရုၣ်ခိၣ်အုၣ်သိမိ
အၢ်အီယုၢ်ထံတလိၢ်ပီ

၁၃. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ဒီးလီၤသီတြုၣ်
ပျံဆိးပီဒီးလီၤသီတြုၣ်
တဘူးပုၢ်ယအိၣ်တမုၢ်
တဘူးဝဲၢ်ယအိၣ်တမုၢ်
ကွၢ်ထီၣ်ယဲၤဖုၤအုးတကျုၣ်
ဒ်ဆီဖိလီၤဖျိၣ်လၢသုး

၁၈. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ဒီးလီၤသီတြုၣ်
ပျံဆိးပီဒီးလီၤသီတြုၣ်
တဘူးပုၢ်ဖိအိၣ်တမုၢ်
တဘူးဝဲၢ်ဖိအိၣ်တမုၢ်
ကွၢ်ထီၣ်ယဲၤဖုၤအုးတကျုၣ်
ဒ်ဆီဖိလီၤဖျိၣ်လၢသုး

၂၃. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ခံဖျၢၣ်ဒီးခိ
ပျံဆိးပီခံဖျၢၣ်ဒီးခိ
တုမုၢ်သီၣ်ခံဖျၢၣ်လုၢ်လီၤ
ကွဲၤမုၢ်သီၣ်ခံဖျၢၣ်လုၢ်လီၤ
လုၢ်တစီၣ်ထးဘၢၣ်တဘီ
တဆိကျိၣ်ပီၤကူၤဝဲၣ်သိ

၁၄. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်တီၤလီၤဝဲၣ်သုး
ပျံဆိးပီတီၤလီၤဝဲၣ်သုး
သၣ်လုၢ်ခိးဒီးစၢ်ကပျုၣ်
လုၢ်ခိးသၣ်ဒီးစၢ်ကပျုၣ်
န့ၢ်နဝၤပုၤကလုၢ်မုၢ်
မ့ၢ်တမုၢ်ဆၢဖိသၣ်ယုၢ်

၁၉. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢသးဖိကျါ
ပျံဆိးပီလၢမိၢ်ဖိကျါ
တၢ်နၢဝဲၣ်သးဖိမိၢ်ဘး
တၢ်နၢဆၢသးဖိမိၢ်ဘး
တလုၢ်ပုၢ်ချ့ထံလၢ်လၢ်
နသးမ့ၢ်တီအိၣ်လၢ်ယ၊

၂၄. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢတၢ်အဒီ
ပျံဆိးပီလၢတၢ်အဒီ
ဖိဒ်အိၣ်ညံးညံးဘီဘီ
ဖိသၣ်အိၣ်ညံးညံးဘီဘီ
နံၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ကီၤကူၣ်မ့ၢ်လီၤ
ဂီၤပျံဖျိဘူးနီၢ်ဒီးစီ

၁၅. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢတၢ်အစိ
ပျံဆိးပီလၢတၢ်အစိ
ထီၣ်အိၣ်အိဒီးကံဆဲးခိ
ဆီကဲခံကံဆဲးခိ
လုၢ်တစီၣ်ထးဘၢၣ်တဘီ
မၤပဝဲတဒုၣ်မိၢ်ဖိ

၂၀. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢသးဖိန့ၢ်
ပျံဆိးပီလၢသးဖိန့ၢ်
ဒ်းသကိးတီၤပျံလၢ်ညံး
ဆိးသကိးတီၤပျံလၢ်ညံး
ဒ်းဒ်းမ့ၢ်တုၤမိၢ်လီၢ်မံ
ဆိးဆိးမ့ၢ်တုၤမိၢ်လီၢ်မံ
နမိၢ်မ့ၢ်ပုၢ်မ့ၢ်စံး
သးမ့ၢ်ထီၣ်သုတဘီၣ်ကွံၢ်

၂၅. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်တရုၣ်ခိၣ်ထံး
ပျံဆိးပီတရုၣ်ခိၣ်ထံး
အီထီထူထီထူထွဲကွံၢ်
အီထီထူထီထူထွဲကွံၢ်
မ့ၢ်ပၤလၢသီသံၣ်ခိၣ်ထံး
ဝုၤနီၢ်ဒီးစီဝုၤမ့ၢ်မံ

၁၆. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ခံဖျၢၣ်ခံတီၤ
ပျံဆိးပီခံဖျၢၣ်ခံတီၤ
မ့ၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်ထံးဆံၣ်အိၣ်ဆီ
မ့ၢ်ဟါဟါထံးဆံၣ်အိၣ်ဆီ

၂၁. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ဒီးလီၤသ့ၣ်ယု
ပျံဆိးပီဒီးလီၤသ့ၣ်ယု

၂၆. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ဒီးလီၤကံၢ်မဲ
ပျံဆိးပီဒီးလီၤကံၢ်မဲ

တလှိုလှိုဖီဂီလီစဲ
တကွာကွာဖီဂီလီစဲ
နီပြီသင်စီရုံးမိကဲ
တဘူးမုာ်ပါအဲဒ်ပျာ်လဲ

၂၇. မုံအိန်ဟံင်လါသဲးဖိယာ
ပျာ်ဆိးယီလါသဲးဖိယာ
သဲးတထီင်ဘးမီအဒါ
မီတထီင်ဘးသဲးအဒါ
ရံင်ခိန်အုတီပျာ်စုနာ
လ်လ်ယသးတဖျာ်လါ

၂၈. မုံအိန်ဟံင်ထိးထီင်ကနာ
ပျာ်ဆိးယီထိးထီင်ကနာ
လုင်အလီဂုတအိန်လါ
ဘဲအလီဂုတအိန်လါ
မိာ်ဟ့င်သိးဆုလါဘီထါ
ကဘုင်ဒ်သံးကံအဒါ

၂၉. မုံအိန်ဟံင်ထံခုင်လါလ်
ပျာ်ဆိးယီထံခုင်လါလ်
မုံအိန်ထံဆါမုံဒိဖး
ပျာ်အိန်ထံဆါပျာ်ဒိဖး
ဝဲခံဂသုတဒိဖး
အိန်လဲလိာ်ပကီာ်ယာ်ပာ

၃၀. မုံအိန်ဟံင်ဒိးလီဝင်သုး
ပျာ်ဆိးယီဒိးလီဝင်သုး
တဘူးပျာ်ယအိန်တမုာ်
တဘူးဝဲယအိန်တမုာ်
မုမုာ်ပျာ်ဘူးဝဲအိန်မုာ်
မုမုာ်ဝဲဘူးပျာ်အိန်မုာ်
ပျာ်ဒိးဝဲခံဂအိန်ယုာ်
ပျာ်အိန်မုာ်အဝဲအိန်မုာ်

၃၁. မုံအိန်ဟံင်ဒိးလီဝင်သုး
ပျာ်ဆိးယီဒိးလီဝင်သုး
ကလုာ်တံာ်ဒိးယံင်ဒိးမုာ်
ကတံာ်တံာ်ဒိးယံင်ဒိးမုာ်
မုာ်ယါချာ်ခံမုာ်ဆိန်ယုာ်
ခံင်ခုင်ဒ်ဖီဂီလါခုး

၃၂. မုံအိန်ဟံင်ထိးထီင်ကပျာ
ပျာ်ဆိးယီထိးထီင်ကပျာ
ဖိဒဲအဲဒ်ဖိဒဲရုဆါ
ဖိသင်အဲဒ်ဖိသင်ရုဆါ
တုာ်ဟံင်နာ်စါလါဂုာ်ပျာ
တုာ်တနုာ်ဖိသင်တုာ်စါ

၃၃. မုံအိန်ဟံင်လါတံာ်လီပာ
ပျာ်ဆိးယီလါတံာ်လီပာ
လိာ်ကျိာ်မုာ်သြီလီကလါ
လိာ်ပီကျါသြီလီကလါ
ဖီရုင်ခိန်အုသံင်စုနာ
သုတဒိဖးကီာ်အဆါ

၃၄. မုံအိန်ဟံင်လါတံာ်လီပာ
ပျာ်ဆိးယီလါတံာ်လီပာ
စဲဘျီင်တပာအဲဒ်အပာ
စဲစိတပာအဲဒ်အပာ
တံာ်ထီင်နုာ်တမုံထီင်ဒါး
အိန်လါတံာ်စံးထီင်ပတြါ

၃၅. မုံအိန်ဟံင်ဒိးလီသုင်ယု
ပျာ်ဆိးယီဒိးလီသုင်ယု
မုာ်ဆုင်ဆုင်ထူဘိင်ဟဲကုာ်
မုာ်ဟါဟါစုဘိင်ဟဲကုာ်
ခွဲးလီအိန်မုာ်တဘံင်စု
ကျိာ်ကျာ်မုယုာ်မိာ်ဟဲကုာ်

၃၆. မုံအိန်ဟံင်ထံဒိင်ဒုလု
ပျာ်ဆိးယီထံဒိင်ဒုလု
တံာ်ဖိပူလီအဲဒ်လီအု
တံာ်ယာ်ပူလီအဲဒ်လီအု
ပူပူမုာ်ဒိးလါသးဟ့
နီဒိးစီလီဖျာ်တသု

၃၇. မုံအိန်ဟံင်ထံဒိင်ဝီကုာ်
ပျာ်ဆိးယီထံဒိင်ဝီကုာ်
ဒုင်ဒိင်တရုဟံင်ကိင်ဒု
ညင်ဒိင်တရုဟံင်ကိင်ဒု
ကွံင်လီကဝဲနုာ်လါသု
ယကဒိသါလါယပြု

၃၈. မုံအိန်ဟံင်လါထံဖိနုာ်
ပျာ်ဆိးယီလါထံဖိနုာ်
ပနံင်ဘင်အလီလီဒိး
တံာ်ကါဘင်အလီလီဒိး
မုာ်လါယကုလုာ်တမုံ
မါတံာ်ကါဒိးမိာ်လီကွံ

၃၉. မုံအိန်ဟံင်လါသဲးဖိဆူး
ပျာ်ဆိးယီလါမိဖိဆူး
နီကျိာ်လါသဲးယံင်လါယုာ်
နီကျိာ်လါမိယံင်လါယုာ်
ဖိကံာ်ယံင်ကးလီဆီဘျုး
အိန်လါစိတုာ်ဟီင်ခိန်ဟူး

၄၀. မုံအိန်ဟံင်ဒိးလီသုင်ယု
ပျာ်ဆိးယီဒိးလီသုင်ယု
ကုာ်မုာ်ယလဲလါအဆူး
မါဝဲယလဲလါအဆူး
နံင်မုဘင်ဘုသင်မုာ်ယု
ဘျီင်ဒိင်ပူသံးပျာ်နာမု

၄၁. မုံ့အိၣ်ဟံၣ်ထံသဲးဖိယာ
ပျံဆိးယီထံသဲးဖိယာ
သဲးတရူၣ်ဒီးမိအဒါ
မိတရူၣ်ဒီးသဲးအဒါ
ဖိဂံၢ်လၢဂ့ၢ်စီၣ်စုနာ
နီၢ်ဆံးအဆုလၢပၢ်စၢ

မုံ့အိၣ်ဟံၣ်အလီၢ်လၢပျံ
ပျံဆိးယီအလီၢ်လၢပျံ
အိၣ်ဟံၣ်သျှၣ်သဲးဝံၣ်တယာ
ဆိးယီဖျးမိဝံၣ်တယာ
မ့ၢ်လၢယဘူးန့ၢ်ဒီးဆါ
မိၢ်ပျံမိၢ်သံတမ့ၢ်လၢ

သဲးကျဲၣ်ဒီးမိကျဲၣ်လၢအူ
မိကျဲၣ်ဒီးသဲးကျဲၣ်လၢအူ
ကွဲၣ်လဲၣ်အီထံကွဲၣ်လဲၣ်ယူ
ကီၢ်ကမ့ၢ်က့ၢ်လၢပထူ

၄၂. စိခိၣ်ဟံၣ်ဟံၣ်စိခိၣ်ဟံၣ်
စိလၢဟံၣ်ဟံၣ်စိလၢဟံၣ်
စိခိၣ်ဟံၣ်ဟံၣ်လီၢ်ကလၢ
စိလၢဟံၣ်ဟံၣ်လီၢ်ကလၢ
ဆိမိၢ်ပျံဟုအဒိၣ်ဘါ
ဒိၣ်ဘၣ်ဆံးဖးကလၢတၢ

၄၄. မုံ့အိၣ်ဟံၣ်ထိးထိၣ်ကနာ
ပျံဆိးယီထိးထိၣ်ကနာ
ထိၣ်မိၢ်တက့ၢ်ယဘၣ်ယာ
ဆိဖါတလၢယဘၣ်ယာ
မ့ၢ်နီၢ်ကူဒီးစိလၢ
ထိၣ်မိၢ်ဆိဖါအိၣ်ပၢ်စၢ

၄၆. မုံ့အိၣ်ဟံၣ်လၢကျဲၣ်ဖးဒု
ပျံဆိးယီလၢကျဲၣ်ဖးဒု
ပစိအ့ၣ်ဒီးပျံဖံဖု
တၢ်ယၣ်အ့ၣ်ဒီးပျံဖံဖု
ဟ့ၣ်ယုၢ်ပူအလုၣ်တဖျု
ဟ့ၣ်ယုၢ်ဖိအလုၣ်တဖျု
ထါထါမ့ၢ်ဝံၣ်ဟ့ၣ်ယုၢ်က့ၢ်
ကဲထိၣ်လၢကျဲၣ်ဖးဒု
ဂီၢ်ပျံစံးဆုတဘျီဂ့ၢ်

၄၃. ထံတစုၢ်ဟံၣ်ဟံၣ်မ့ၢ်ကျဲၣ်
ကီၢ်ကနာဟံၣ်ဟံၣ်မ့ၢ်ကျဲၣ်

၄၅. မုံ့အိၣ်ဟံၣ်လၢထံဖၢၣ်ဆူး
ပျံဆိးယီလၢထံဖၢၣ်ဆူး

ထါဆျၢ်ဒုဆျၢ်သံၣ်

ထါတကလုၢ်အံၤမ့ၢ်ထါလၢအမ့ၢ်ဒီးအဆၢန့ၣ်လီၤ. ဒီးဘၣ်တၢ်သုအီၤအအါကတၢ်ဖဲ မ့ၢ်ကနီၤ
ဖိၣ်သၣ်ခွါကူးဘု (တၢ်ထုးဘံဘု) မ့ၢ်ကနီၤဒီးဖိၣ်သၣ်ခွါဘံဘုဒီးတဲတၢ်အခါမ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်ဟူပျံဟူစ့ၤ
မ့ၢ်ကနီၤဖိၣ်သၣ်ခွါဆိးသီတၢ်ဒီးတနၢကျဲၤ မၤဆိထါအဖိခိၣ်တၢ်သုအီၤသ့စ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်, တဘျီယီမ့ၢ်က
နီၤ ဖိၣ်သၣ်ခွါ ကွဲးအိၣ်သကိးလိာ်အသးဒီးဘၣ်တၢ်သုအီၤစ့ၢ်ကိးသ့ဝဲဒၣ်လီၤ.

၁. လဲဆျၢ်ဒုလၢသ့ၣ်က့ၣ်ကူ
လဲဆျၢ်သံၣ်လၢသ့ၣ်က့ၣ်ကူ
တၢ်အုးစံၣ်လဲလိာ်တထူး
တၢ်သ့ၣ်စံၣ်လဲလိာ်တထူး
ပျံလီၤဘိၣ်ကဲထိၣ်လၢဒု
ခံၤထၢၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူ

၂. လဲဆျၢ်ဒုထံပိာ်ဝါလဲ
ဒုလဲဆျၢ်ထံပိာ်ဝါလဲ
မ့ၢ်ဆုၣ်ဒိကိဂဲပိာ်ကျဲ
လါဝါဒိကိဂဲပိာ်ကျဲ
ဝဲသၢလီၢ်မၤမ့ၢ်ထီၣ်ဖျး
ဘျီဒီးပျံစိတလဲးလဲး

၃. လဲဆျၢ်ဒုလၢလၢတိမိ
ဒုလဲဆျၢ်လၢလၢတိမိ
စံၣ်စဲးစဲးကျီဒီးသ့ၣ်ပိ
စံၣ်စိးစိးကျီဒီးဝၣ်ပိ
ဖဲဘံတုၢ်ဒိဒီးဖဲသိ
လံၣ်နီၣ်ဒီးစိဂၤဘိဘိ

၄. လဲဆုၣ်ဇူလၢညၣ်မုၢ်ပၤ
ဇူလဲဆုၣ်လၢညၣ်မုၢ်ပၤ
လဲဒီးပူၤတဲတၢ်ယၤယၤ
လဲဒီးဖိတဲတၢ်ယၤယၤ
လဲလီၤမ့ၢ်တုၤညၣ်မုၢ်ပၤ
သီၣ်ဂီၤပွၤဒိကနၢ်စၤ

၅. လဲဆုၣ်ဇူလၢပိၣ်ဖိလဲ
လဲဆုၣ်သံၣ်လၢပိၣ်ဖိလဲ
ဇူယိးသ့ၣ်ဖိကရဲဒဲ
ဇူယိးဝၣ်ဖိကရဲဒဲ
နီၢ်ခိးကျၢ်စိမ့ၢ်ခိးဖဲ
အလီၢ်ခံလီၤပိၣ်အဲးအဲး

၆. လဲဆုၣ်ဇူလၢညၣ်မုၢ်ပၤ
လဲဆုၣ်သံၣ်လၢညၣ်မုၢ်ပၤ
ဇူမ့ၢ်ဘျးစိးကံၣ်တဘျး
စိးကံၣ်မ့ၢ်ဘျးဇူတဘျး
လဲလဲမ့ၢ်တုၤညၣ်မုၢ်ပၤ
ဇူဘျးဘျးစိးကံၣ်ဘျးဘျး

၇. လဲဆုၣ်ဇူလၢပိၣ်ဖိပျီ
လဲဆုၣ်သံၣ်လၢပိၣ်ဖိပျီ
တၢ်ဝံၣ်ဘိၣ်ယဝံၣ်ဘိၣ်ကီ
တၢ်ပနီၣ်ယပနီၣ်ကီ
နံၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဘုသၣ်မ့ၢ်ဂီ
နီၣ်ဝံၣ်ဘိၣ်ပုၤလီၤယဲၣ်လီၤ

၈. လဲဆုၣ်ဇူထံလၢကျၢ်ကျၢ်
လဲဆုၣ်သံၣ်ထံလၢကျၢ်ကျၢ်
ယဲၣ်ဒီးကျၢ်ဝံအီၤပဲၤကု
ကျၢ်ဒီးယဲၣ်ဝံအီၤပဲၤကု
သ့ၣ်ဒိၣ်အခံတကျၢ်ထုး
မၤဒ်အကဲထီၣ်လၢခး

၉. လဲဆုၣ်ဇူခံလၢချၢ်ချဲ
လဲဆုၣ်သံၣ်ခံလၢချၢ်ချဲ
ယဲၣ်ဒီးကျၢ်ဝံအီၤကုပဲၤ
ကျၢ်ဒီးယဲၣ်ဝံအီၤကုပဲၤ
သ့ၣ်ဒိၣ်အခံတကျၢ်ကွဲ
မၤဒ်အကဲထီၣ်လၢဝဲ

၁၀. လဲဆုၣ်ဇူလၢလၢ်လီၤဒး
လဲဆုၣ်သံၣ်လၢလၢ်လီၤဒး
ကွံၣ်ကွဲးကွဲးကျိဒီးသ့ၣ်ဖြး
ကွံၣ်ကွဲးကွဲးကျိဒီးဝၣ်ဖြး
ဖဲဘံတၢ်ခိးဒီးကွီဝါ
လံာ်တဘျးကွီလံာ်တဘျး

၁၁. လဲဆုၣ်ဇူသီသံၣ်ခိၣ်ဒီး
လဲဆုၣ်သံၣ်သီသံၣ်ခိၣ်ဒီး
ဇူယိးသ့ၣ်ဖိကရီဒီး
ဇူယိးဝၣ်ဖိကရီဒီး
နလဲထီၣ်ဘးတၢ်အဒိ
နီၢ်မကွၢ်ကွီသ့ၣ်အူၣ်ဖိ
သဘျးတၢ်ယါအိၣ်ပျဲၣ်လီၤ

၁၂. လဲဆုၣ်ဇူသီသံၣ်ခိၣ်ထး
လဲဆုၣ်သံၣ်သီသံၣ်ခိၣ်ထး
ဇူယိးသ့ၣ်ဖိကယါဒါ
ဇူယိးဝၣ်ဖိကယါဒါ
လဲလဲထီၣ်ဘးတၢ်အပၤ
ကွီသ့ၣ်အူၣ်ဖိနီၢ်မကွၢ်
အိၣ်ပျဲၣ်လီၤသဘျးတၢ်ယါ

၁၃. လဲဆုၣ်ဇူတရၢ်ဒီးဖဲ
လဲဆုၣ်သံၣ်တရၢ်ဒီးဖဲ
ကျဲဆၢခိၣ်ယိးမုၢ်ဒိၣ်လဲၣ်
ကျဲဆၢလၢ်ယိးမုၢ်ဒိၣ်လဲၣ်
ယိးလၢလိာ်ဖိကရဲဒဲ

ယိးလၢလဲဖိကရဲဒဲ
မုၢ်ဒီးတကွဲးလဲတကွဲး
လဲဒီးတကွဲးမုၢ်တကွဲး
ကျိလီၤမိထံအၢ်မ့ၢ်ပဲၤ
တၢ်သံကွီသံမုၢ်ပျၢ်လဲၣ်

၁၄. လဲဆုၣ်ဇူတရၢ်ဖုကွီ
လဲဆုၣ်သံၣ်တရၢ်ဖုကွီ
ကျဲဆၢခိၣ်ယိးမုၢ်ဒိၣ်လီၣ်
ကျဲဆၢလၢ်ယိးမုၢ်ဒိၣ်လီၣ်
ယိးလၢလိာ်ဖိကရီဒီး
ယိးလၢဝၣ်ဖိကရီဒီး
မုၢ်ဒီးတဆီလဲတဆီ
လဲဒီးတဆီမုၢ်တဆီ
ကျိလီၤမိထံအၢ်ပဲၤပီ
တၢ်သံကွီသံမုၢ်ပျၢ်လီၣ်

၁၅. လဲဆုၣ်ဇူလၢပိၣ်ဖိလဲ
လဲဆုၣ်သံၣ်လၢပိၣ်ဖိလဲ
ဇူယိးသ့ၣ်ဖိကရဲဒဲ
ဇူယိးဝၣ်ဖိကရဲဒဲ
နီၢ်ခိးကျဲးစိမ့ၢ်ခိးဖဲ
အလီၢ်ခံလီၤကၢ်အဲးအဲး

၁၆. လဲဆုၣ်ဇူလၢလၢ်မိကု
လဲဆုၣ်သံၣ်လၢလီၤမိကု
သ့ၣ်ဒိၣ်အဒုအိၣ်တသြး
ဝၣ်ဒိၣ်အဒုအိၣ်တသြး
ယဲၣ်ဒီးကျၢ်ဝံအီၤပဲၤကု
မၤဒ်အကဲထီၣ်လၢခး

၁၇. လဲဆုၣ်ဇူလၢဟီၣ်ခိၣ်လါ
လဲဆုၣ်သံၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လါ
စျီလဲလိာ်ဘုဘုၣ်ခံဂၤ
ဘုဘုၣ်စျီလဲလိာ်ခံဂၤ

ထိးဝါနာကုတော်မူထး
မာဘူဉ်ယွဂါဒိဉ်ထီဉ်ကး

၁၈. လဲဆျဉ်ဒူလဲယိဉ်မိလ့
လဲဆျဉ်သံဉ်လဲယိဉ်မိလ့
စျီလဲလိဉ်ဘုဘုဉ်ဒီးစ့
ဘုဘုဉ်စျီလဲလိဉ်ဒီးစ့
ထိးဝါနာကုတော်မူဒ့
မာဘူဉ်ယွဂါဒိဉ်ထီဉ်က့

၁၉. လဲဆျဉ်ဒူခံဂဇိဉ်စီ
လဲဆျဉ်သံဉ်ခံဂဇိဉ်စီ
ပုာ်စုတလီဝဲာ်စုလီ
ဝဲာ်စုတလီပုာ်စုလီ
ခံဂဇိဉ်မာ်တဘျီယီ
နံဉ်မ့ဘဉ်ဘိးထီဉ်ဘုဖီ

၂၀. လဲဆျဉ်ဒူလဲပြဉ်ခဲခံ
လဲဆျဉ်သံဉ်လဲပြဉ်ခဲခံ
ဒူယိးပြဲးခဲအလဉ်ပြဲ
ဒူယိးယိးဘီအလဉ်ပြဲ
မာ်ဒဲနီဖိသဉ်လဲခံ
ကံာ်အစိးဒဲးန့အချံ

၂၁. လဲဆျဉ်ဒူတရုဉ်ဖုစီ
လဲဆျဉ်သံဉ်တရုဉ်ဖုစီ
ကျဲဆာခိဉ်ယိးမုာ်ဒိဉ်လိဉ်
ကျဲဆာလဉ်ယိးမုာ်ဒိဉ်လိဉ်
ယိးလဲလိဉ်ဖိကရီဒီ
ယိးလဲလိဉ်ဖိကရီဒီ
လဲဒဲတဆီမုာ်တဆီ
မုာ်ဒဲတဆီလဲတဆီ
ကျီလီမိထံအဉ်ပျဲဟီ
တံာ်သံသီသံမုာ်ပုာ်လီ

၂၂. လဲဆျဉ်ဒူလဲလဲလီဟံ
လဲဆျဉ်သံဉ်လဲလဲလီဟံ
ထီဉ်မိဉ်တကူယဘဉ်ယာ
ဆီဖါတကူယဘဉ်ယာ
မ့လဲနီကူဒီးစီလဲ
ခံဂတလီဖျဉ်ဘဉ်လဲ

၂၃. လဲဆျဉ်ဒူလဲလဲလီမိကူ
လဲဆျဉ်သံဉ်လဲလဲလီမိကူ
ယဲဉ်ဒီးကျဉ်ဝံအီပဲကူ
ကျဉ်ဒီးယဲဉ်ဝံအီပဲကူ
သ့ဉ်ဒိဉ်အခံတစုာ်ဩး
မာ်ဒဲအကဲထီဉ်လဲခး

၂၄. လဲဆျဉ်ဒူလဲလိဉ်လဉ်အဲ
လဲဆျဉ်သံဉ်လဲလိဉ်လဉ်အဲ
ဒူယိးသ့ဉ်ဖိကရဲဒဲ
ဒူယိးဝဉ်ဖိကရဲဒဲ
နီခိးကျဉ်စီမုခိးဖဲး
အလီခံလီပိာ်အဲးအဲး

ရုဉ်ခိဉ်အ့ပျဲကွာ်မ့သ့
ပျဲသယုာ်ဆာဒ့ပျဲဒ့

၃. ကူဉ်လီမုာ်လဲလဲလီအဲ
မာလီဝဲလဲလဲလီအဲ
ကူဉ်တီပျဲတီပျဲကံာ်လီ
တီပျဲကူဉ်တီပျဲကံာ်လီ
နံဉ်မ့ဘဉ်ရဲခဲမ့ဖီ
ဂိပျဲဖျီဘူးနီဒီးစီ

၄. ကူဉ်လီမုာ်ထံတဖွံဟံ
မာလီဝဲထံတဖွံဟံ
ဖဲးဒီးပျဲတဲတံာ်ယာယာ
ဖဲးဒီးဖိတဲတံာ်ယာယာ
ကူဉ်ကူဉ်မုာ်ဘျးလိဉ်အဆဲ
ခံဂတလီဖျဉ်ဘဉ်လဲ

၅. ကူဉ်လီမုာ်လဲထံဖိနံ
မာလီဝဲလဲထံဖိနံ
ကူဉ်လီလိဉ်ဖိလိဉ်စာ်စ့း
ကူဉ်လီလဲဖိလဲစာ်စ့း
ကူဉ်ကူဉ်တုတရုဉ်ခိဉ်ထံး
တရုဉ်ခိဉ်ကဲပလီမံ

ထါကူဉ်လီမုာ်မာလီဝဲ

၁. ကူဉ်လီမုာ်ထံတဖွံဆူး
မာလီဝဲထံတဖွံဆူး
ဘုစံဉ်ကူဘုဒီဉ်တကူ
ဘုဒီဉ်ကူဘုစံဉ်တကူ
ဘုကံာ်ယံဉ်အသးသံဉ်သူ
ထီဉ်လီလဲထံလီကီပျဲ

၂. ကူဉ်လီမုာ်ကိးရုဉ်ကိးဒ့
မာလီဝဲကိးရုဉ်ကိးဒ့
ကနာ်ဒီးသံခဲမုာ်ပျဲ
ကနာ်ဒီးသံခဲမုာ်ပျဲ

၆. ကူဉ်လီမုာ်ယံမုာ်မိယာ
မာလီဝဲယံမုာ်မိယာ
နီဉ်ဆဉ်ထီဉ်ဖးအမံအါ
နီဉ်ဘီထာဖးအမံအါ
ကျီထဲမုာ်တဘဉ်မုာ်သး
ကျီထဲခွါတဘဉ်ခွါသး
ကျီသကိးဒီးမုာ်ဒီးခွါ
မုာ်ယီယီခဲးယီယီဟါ

၇. ကူဉ်လီမုာ်ထံလဲလီဩဉ်ဒ့
မာလီဝဲထံလဲလီဩဉ်ဒ့

နံတဘၣ်ဒဲးထီၣ်ဟဲပူၤ
လါတသံဒဲးထီၣ်ဟဲပူၤ
နံတဘၣ်ဘုဖိမ့ထီၣ်က့ၤ
ဖိဟံတိာ်လဲထူၣ်မိစ့

၈. ကူၣ်လီၤမုၢ်ထံတရၣ်နံၤ
မလီၤဝဲထံတရၣ်နံၤ
ထီၣ်ခ့ယူၤသုတက့ၢ်ထံ
ထီၣ်ကိးယူၤသုတက့ၢ်ထံ
ထာန့ၢ်ချံၣ်ဘိလၢဝၣ်မံၤ
ခးသံထီၣ်ကိးလၢယီၤခံ

၉. ကူၣ်လီၤမုၢ်ထံတရၣ်ဒ့
မလီၤဝဲထံတရၣ်ဒ့
မုၢ်ဆၣ်ဆၣ်တၢယုၢ်ဟဲက့ၤ
လါဝါဝါတၢယုၢ်ဟဲက့ၤ
သးမ့တီယၢဘီထီၣ်ခ့
တၢယုၢ်ပူၤကနၢ်တဂ့ၤ

၁၀. ကူၣ်လီၤမုၢ်ဒီးကံနီၢ်ဆၢ
မလီၤဝဲဒီးကံနီၢ်ဆၢ
ထီၣ်အိၣ်နဘုယယါက့ၤ
ထီၣ်အိၣ်ယဘုနယါက့ၤ
ယါယါမ့ပူၤမ့သဒါ
ကဲထီၣ်တလီထီၣ်ဆၣ်ဆၢ

၁၁. ကူၣ်လီၤမုၢ်ဒီးကံဒီးန့ၤ
မလီၤဝဲဒီးကံဒီးန့ၤ
ထီၣ်အိၣ်နဘုယလဲယါ
ထီၣ်အိၣ်ယဘုနလဲယါ
ယါယါမ့ပူၤဆူထုထး
ကဲထီၣ်တလီထီၣ်ဆၣ်ဝါ

၁၂. သ့ၣ်ဝါအူးဖိရံၣ်ကနံၣ်
ဝါအူးသ့ၣ်ဖိရံၣ်ကနံၣ်
ဖဲးတထူၣ်ခံထူၣ်အိၣ်ဘံး
ဖဲးခံထူၣ်သၢထူၣ်အိၣ်ဘံး
ဖဲးဖဲးမုၢ်လီၤန့ၢ်သုဆွံး
နီၢ်က့ၤက့ၤပိာ်အခံ

၁၃. လဲလၢသံၣ်ခံဂမိၣ်ဖိ
လဲလၢခးခံဂမိၣ်ဖိ
ထီၣ်ကံၣ်အိၣ်ဘုထုးရဲၤရီၤ
ဒီညၣ်အိၣ်ဘုထုးရဲၤရီၤ
ထုးထုးအပျံမ့ဝဲာ်ထီး
ဆုးယခိၣ်ယမဲာ်ထံလီၤ

၁၄. ထီၣ်ကူၣ်မုၢ်ခံဂကနၢၤ
ထီၣ်မဲာ်ခံဂကနၢၤ
က့ၢ်မုၢ်က့ၤဖျါတြၣ်တြၣ်ဧၤ
က့ၢ်ကဲယဲဖျါတြၣ်တြၣ်ဧၤ
ဘံၣ်ဘုမက့ၤထီၣ်ဆၣ်ဆၢ
ယူၤအိၣ်ဆၢဖိလၢတြီၢ်ပၤ

၁၅. ကူၣ်လီၤမုၢ်ထံသြီၣ်လၢလ့
မလီၤဝဲထံသြီၣ်လၢလ့
ကူၣ်မုၢ်ယကိးလဲၣ်တက့ၤ
မဲာ်ယကိးလဲၣ်တက့ၤ
ဖိအဲရၣ်ထံညၣ်မူလ့
အဲၣ်နသးလီၤဖျၢ်တဂ့ၤ

၁၆. ကူၣ်သယုၢ်ထီမုၢ်ဆူထး
မသညီထီမုၢ်ဆူထး
ကူၣ်သယုၢ်ပူၤဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဝါ
မသညီဖိဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဝါ
သံၣ်ခွံလၢထိးမဲာ်ဘါ
ခွံသုတလီၤဖျၢ်ဒီးယၢ

ထီၣ်အိၣ်ထီၣ်ထီၣ်

ထါတကလုာ်အံၤဘၣ်တၢ
သုအီၤသ့ဝဲဒၣ်လၢမူးအပူၤသ့ၣ်တ
ဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးထါတက့ၤ
အံၤမ့မုၢ်လၢတၢက့ၤပူၤတခီဖဲပူၤမုၢ်
ကနီၤဖိသၣ်ခွါမၤခီထါအဖၢမုၢ်န့ၣ်
ဘၣ်တၢသုအီၤအါကတၢၢ်န့ၣ်လီၤ.

၁. ဒိၣ်ထီၣ်ခံဂပီၤဝၣ်ရဲၤ
ထီထီၣ်ခံဂပီၤဝၣ်ရဲၤ
ပုၤမ့မုၢ်သုတမ့ၢ်နဲ
ပုၤမ့ပုၢ်သုတပုၢ်နဲ
ခံဂပုၢ်လၢအပယုၤ
ပုၢ်န့ၢ်ကျိၣ်ထူပီၤကူၤလ့

၂. ဒိၣ်ထီၣ်ခံဂရၣ်အံၣ်အ့
ထီထီၣ်ခံဂရၣ်အံၣ်အ့
ရၢလီၤခိၣ်သုတယီၢ်ဒ့
ခိၣ်သုရၢလီၤတယီၢ်ဒ့
ပူၤရၣ်အံၣ်အ့ရၣ်မိတ့ၤ
အဲၣ်နသးလီၤဖျၢ်တဂ့ၤ

၃. ဒိၣ်ထီၣ်ယုၣ်ဒီးဖိယဲၤယီၤ
ထီထီၣ်ယုၣ်ဒီးဖိယဲၤယီၤ
ပုၤမ့မ့သုတနီၤနီၤ
ပုၤပုၢ်မုၢ်သုတနီၤနီၤ
အိၣ်တုၤသံလ့ဒီးလါနီၤ
နကထံၣ်ဆၢဘိၣ်ထီၣ်သီ

၄. ဒိၣ်ထီၣ်ယုၣ်ဒီးဖိသံၣ်သြဲ
ထီထီၣ်ယုၣ်ဒီးဖိသံၣ်သြဲ
ပုၤမ့မုၢ်သုမ့ၢ်ဒဲာ်ဝဲ
ပုၤပုၢ်မုၢ်သုပုၢ်ဒဲာ်ဝဲ

	ခံဂပျာ်လအပယွဲ၊ ယုာ်နိာ်ဘဲဖးရဲာ်လကွဲ	ပျာ်တဂုဖိတအုဆွ နပျာ်ယထူးယာ်နဆွ	ဖိဂုဖိအုန့ာ်လအံ မ့ာ်သံစိသံပိာ်အခံ
၅.	ဒိာ်ထီာ်ခံဂပျာ်အံလု၊ ထီထီာ်ခံဂဖိအံလု၊ ပျာ်မ့ာ်မ့သုမ့ာ်တဂု၊ ပျာ်ပျာ်မ့သုပျာ်တဂု၊ ဆံးမ့ာ်ထီာ်လါခူးကနု၊ အိာ်လါစိစိအိာ်လါကု၊	၁၀. ဒိာ်ထီာ်ခံဂအိာ်အုးဖုး ထီထီာ်ခံဂအိာ်အုးဖုး ပျာ်မ့ာ်မ့သုတမ့ာ်ဖုး ပျာ်မ့ပျာ်သုတပျာ်ဖုး ခံဂပျာ်လါလါကကွဲ၊ ပျာ်န့ာ်တဂုပျာ်ဒိာ်ပျာ်ကု	၁၅. ဒိာ်ထီာ်ခံဂပျာ်ဖိထူ ထီထီာ်ခံဂပျာ်ဖိထူ ပျာ်မ့ာ်မ့သုတလဲဘူး ပျာ်မ့ပျာ်သုတလဲဘူး ခံဂပျာ်လါအပယုာ် ပျာ်န့ာ်ကျိာ်ဖိအဖာဘု
၆.	ဒိာ်ထီာ်ဒီးပျာ်နီာ်နွံထူ ထီထီာ်ဒီးဖိနီာ်နွံထူ လါလုာ်ထံကွဲစိာ်တဘူး လါပျာ်မဲာ်ကွဲစိာ်တဘူး ပျာ်မ့အိာ်ညးန့ာ်ထီာ်တြု၊ လါဆိးလါလါဆိထံးပျာ်	၁၁. ဒိာ်ထီာ်ခံဂလုာ်တလွ ထီထီာ်ခံဂဒးတလွ ပျာ်မ့ာ်မ့သုမ့ာ်တဂု၊ ပျာ်ပျာ်မ့ာ်သုပျာ်တဂု၊ ပျာ်မ့ပျာ်ကွဲမ့ပျာ်ချု ကိးမာ်ဖိသုလဲသုကု၊	၁၆. ဒိာ်ထီာ်ခံဂဘီယဲဒဲ ထီထီာ်ခံဂယဲဘီဒဲ ပျာ်မ့ာ်မ့သုတမ့ာ်နဲ ပျာ်မ့ပျာ်သုတပျာ်နဲ ခံဂပျာ်လါနံာ်ပယွဲ၊ ပျာ်န့ာ်ကျိာ်ထူပိကုလဲ ခံဂပလါဘာ်လါပျီ မိာ်ဖးပာ်ယုတဘာ်မိ၊
၇.	ဒိာ်ထီာ်ဒီးကိးလုာ်ခံဂ ထီထီာ်ဒီးကိးလုာ်ခံဂ ကိးလုာ်တသဲယကလု၊ ယတသဲကိးလုာ်ကလု၊ နံာ်မ့ာ်ဘာ်အဝဲခဲညါ ယကထီာ်ကိးလုာ်ဘျာ်ယု၊	၁၂. ဒိာ်ထီာ်ခံဂဘီညုညါ ထီထီာ်ခံဂဘီညုညါ ဒီးဖိဂံာ်ယုကတဂါကျိ၊ ဒီးဖိဆိယုကတဂါကျိ၊ သုတအဲာ်ဂိပျာ်ဖျိဆိ ခံဂအိာ်ဆာဖိသုာ်မိ၊	၁၇. ဒိာ်ထီာ်ခံဂစါလုလိာ် ထီထီာ်ခံဂစါလုလိာ် ရဲာ်လါခိာ်သုရဲာ်တုသီး ခိာ်သုရဲာ်လါရဲာ်တုသီး သုာ်မ့တံာ်သးမ့ာ်ထဲသိး ဟံးန့ာ်သံပိလါစိဆိး
၈.	ဒိာ်ထီာ်ဒီးလုလုာ်ခံဂ ထီထီာ်ဒီးလုလုာ်ခံဂ လုလုာ်လါကွဲခိာ်မုာ်မး လုလုာ်လါကွဲခိာ်မုာ်မး ကဘီလဲထံပျာ်မ့ာ်ခး ဖိသုတလါဖျာ်ဒီးယု၊	၁၃. ဒိာ်ထီာ်ခံဂစိာ်ဖိဘီ ထီထီာ်ခံဂစိာ်ဖိဘီ ဒိာ်ဒီးချာ်လါတဂါအဒိ ထီဒီးပိလါတဂါအဒိ ဖိဂုဖိအုန့ာ်လါမိ မ့ာ်သံစိသံယုာ်ဒီးအါ၊	၁၈. ဒိာ်ထီာ်ယုာ်ခံဂအုးဖုး ထီထီာ်ယုာ်ခံဂအုးဖုး ပျာ်မ့ာ်မ့သုတမ့ာ်ဖုး ပျာ်မ့ပျာ်သုတပျာ်ဖုး ခံဂပျာ်လါလါကစု ပျာ်န့ာ်တဂုပျာ်ဒိာ်ပျာ်ကု
၉.	ဒိာ်ထီာ်ခံဂစါဘာ်ဘု ထီထီာ်ခံဂစါဘာ်ဘု လဲလါပိာ်ထွဲပစုဘျု လဲလါကိထွဲပခိာ်ဘျု	၁၄. ဒိာ်ထီာ်ခံဂစိာ်ဖိဘျု ထီထီာ်ခံဂစိာ်ဖိဘျု ဒိာ်ဒီးချာ်လါတဂါအဒု ထီဒီးပိလါတဂါအဒု	၁၉. ဒိာ်ထီာ်ယုာ်ခံဂလိာ်လု ထီထီာ်ယုာ်ခံဂလိာ်လု

ပျာကမ့်ပမ့်တသ
ပျာပျာပပျာတသ
ခံကပျာလာအနါစု
ပျာန့ကျိပ်ပီကူဝပ်မှ

လှ်နမိ်လှ်တရိ်ဒီး
လှ်နပ်လှ်တရိ်ဒီး
လံာ်သူလီၤစှီၤနကိ်ဘိ
နကဖုသံနီၤခဲကိ်

ကီလ်ကီလုကီလ်ကျာ
ပျာစှီၤသါပျာနီၤအယာ

ထါသိ်ဖိသိ်လံာ်

- ၁. ပျာမ့်လၢပျာပျာမ့်ရူ
ပျာပျာလၢပျာပျာပျာရူ
မ့်ရူမၤဖျူးအဂီၢ်ပျာ
ပျာရူမၤဖျူးအဂီၢ်ပျာ
ဟ်လီၤတံာ်ထံဒီးလၢဂံၤသူ
လှ်န့ၣ်ထးသံကွၢ်ပယျာ်
- ၂. တကီၤထံဆဲးထီၣ်အသီ
ဒ်သိးတကီၤအိၣ်လီၤတီၤ
သ့ၣ်အခိၣ်သံအဖိကဲ
တီၤလိာ်သံတီၤပယာ်ဂဲၤ
- ၃. ဖံကသံလီၤဖံမၤလိာ်
ဖုကသံလီၤဖုမၤလိာ်
ဆိနခိၣ်ဒ်ပာ်အသိး
ဆိနခိၣ်ဒ်မိာ်အသိး
ကယဲာ်ပျာအဆူၣ်ကွီးလိး
ပျာတမ့ၢ်မူမ့ၢ်သကိး
- ၄. ပျာတနီၤဆာအမိာ်သံ
ပျာတနီၤဆာအပာ်သံ
မိာ်မ့ၢ်အိၣ်ဒ်တံာ်မုာ်ဒ်
ပာ်မ့ၢ်အိၣ်ဒ်တံာ်မုာ်ဒ်
နမိာ်မ့ၢ်သံပာ်မ့ၢ်သံ
ဒ်မ့ၢ်လီၤပံာ်ထံလီၤသံး
- ၅. လှ်နမိာ်တဂ့ၤစီၣ်ဖိ
လှ်နပ်တဂ့ၤစီၣ်ဖိ

- ၆. စှီၤကွၢ်မ့ၢ်ကလှ်အံၤသၢ
စှီၤကွၢ်ပျာ်ကလှ်အံၤသၢ
ပျာ်စှီၤတဂ့ၤစီၣ်တလၢာ်
ဝဲာ်စှီၤတဂ့ၤစီၣ်တလၢာ်
မ့ၢ်စှီၤဒီးပျာလၢပယာ်
သ့ၣ်ညါအဘိးနံၣ်ဆီသၢ
- ၇. တန့ၣ်မိာ်န့ၣ်တံာ်အံၤ
တန့ၣ်ပာ်န့ၣ်တံာ်အံၤ
မိာ်မၤအိၣ်ပျာသ့တမံာ်
ပာ်မၤအိၣ်ပျာသ့တမံာ်
သိၣ်ကွၢ်ဒ်ပဖိပလံာ်
တံာ်ဂ့ၤဟဲကွၢ်ဒုးထီၣ်လံ
- ၈. တံာ်ဂ့ၤအိၣ်လၢမူကဘျံး
တံာ်ဝါအိၣ်လၢမူကဘျံး
တံာ်ဂ့ၤပတထံၣ်အထံး
တံာ်ဝါပတထံၣ်အထံး
ဆုးလီၤခိၣ်ဒိကနာ်ထံ
ကတုၤအိၣ်ပျာမ့ၢ်တနံၤ
- ၉. မ့ၢ်မၤလိာ်ပျာလၢမကိာ်
ပျာ်မၤလိာ်ပျာလၢမကိာ်
မၤလိာ်ဖိသုတလဲၤဖျိး
မၤလိာ်လံာ်သုတလဲၤဖျိး
ပမ့ၢ်လဲၤမံာ်မ့ၢ်လဲၤဖျိး
လီၤမံာ်ကွံာ်ပသ့ၣ်ပညိ
- ၁၀. တံာ်သူအိၣ်သူဒ်လၢပျာ
တံာ်ဝါအိၣ်ဝါဒ်လၢပျာ

- ၁၁. တံာ်ကံၣ်လၢမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယုာ်ပျာ
တံာ်ဂ့ၤလၢမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယုာ်ပျာ
နအူတသ့နဘၣ်ကွး
နခးတသ့နဘၣ်ကွး
နမံသပ့ၤဘၣ်နသး
လီၤမံာ်ကွံာ်ဆုသူဆုဝါ
- ၁၂. လှ်နမိာ်တဂ့ၤစီၣ်ကွီ
လှ်နပ်တဂ့ၤစီၣ်ကွီ
လှ်နမိာ်သ့ညါတခီ
လှ်နပ်သ့ညါတခီ
ဂံၢ်သီဘျိၣ်တဂံၢ်ယာ်ခီ
ဖုသံနီၣ်လၢအံၤတခီ
- ၁၃. မ့ၢ်ဝီၤန့ၣ်ပကျိၣ်ကွၣ်စု
ပျာ်ဝီၤန့ၣ်ပကျိၣ်ကွၣ်စု
မ့ၢ်မၤပလဲၤဖဲးကွၣ်စုး
ပျာ်မၤပလဲၤဖဲးကွၣ်စုး
ယဲာ်ဒီးကျိၣ်ဆွံလီၤပျဲၤကု
ပဘၣ်မၤဒ်အကဲခး
- ၁၄. ပမိာ်သိၣ်လီၤပျာယံးယံး
ပပာ်သီလီၤပျာယံးယံး
မ့ၢ်တုၤပခိၣ်တလၢထံး
ပျာကထီၣ်ထွံပျာလၢထံ
တံာ်မ့ၢ်သ့သ့စီၣ်တအ့
တံာ်ဘၢနဖံပျာ်တဂ့ၤ
- ၁၅. ပတအဲၣ်ပမိာ်သိၣ်ပျာ
ပတအဲၣ်ပပာ်သီပျာ
ဖျူပျာဒိၣ်ပစံးအဆါ
ဖျူပျာဆံးပစံးအဆါ

သိပ်ပျလောပျမိအဂ	ဟ်နနူလိနနာ်လိ	၃၂. ဖီခးတုာ်ဒီးလူာ်ဒီးဒံ
သိပ်ပျဝံသဲပကလ	သုတပိာ်ရံးပျလုာ်ကျိ	စီခးတုာ်ဒီးနီာ်ဒီးမံ
၁၆. မိာ်ဖိမုာ်ဟမိာ်အစး	၂၃. ပမိာ်သိပ်ပျသိပ်လစး	၃၃. နံာ်ဘာ်ပျဂပျာ်ဒီးဘု
ဟ်ဖိခွါကျဲနာ်ကျဲစာ	ပျဂသိပ်ပျလောကျဲစာ	စီဝဲပျာ်ဒီးသုာ်လစး
မိာ်ဖိမုာ်ဟမိာ်လီာ်မံ	မိာ်သိပ်ပျလောပလီာ်မံ	ပျဂပျာ်ဒီးအဘုဖီ
ဟ်ဖိခွါကျဲနာ်ကျဲခံ	ပျဂသိပ်ပျလောကျဲခံ	ကွီဝဲပျာ်ဒီးအသုာ်ကျိ
၁၇. ဝာ်မံအိာ်ဒီးအတဖြ	၂၄. တခအိာ်မိတအိာ်မိ	၃၄. နံာ်ဘာ်ဘုဖီပျဲကျဲလု
မံ့အိာ်သုဖိသုာ်အိာ်သု	တအိာ်မိမိတစူာ်အိ	ကိးထီာ်ထီာ်ဖီဂိတသု
ဝာ်မံပျာ်ဒုလီတကွီ	ဖိကိးမိာ်မိာ်ကိးဖိစာ	
မံ့အိာ်ညီဖိသုာ်အိာ်ညီ	မိာ်ကိးဖိမိတကိးဆာ	၃၅. စီတခုလစာမိာ်မာ
		ခုတလုာ်ဆျါတကစာ
၁၈. နမုာ်ပိာ်ကျဲလစာအတိ	၂၅. သုာ်လီလူာ်ကဲထီာ်လစး	၃၆. စီတခုလစာမာဝဲ
နမုာ်ဟးဖျိးဝဲကိးစိ	စီကောာ်ဟးပူအတိာ်မာ	ခုလစာအခိးလီဖီကျဲ
နမုာ်ပိာ်ကျဲဆုာ်ကျဲဒု		ခိးလီဖီကျဲဖီမုာ်ဟ
နမုာ်ဟးဖျိးဝဲကိးကွာ	၂၆. ထွံာ်ပိာ်ဖျဲာ်လူအိာ်မုဆွံ	နံထီာ်အမဲပိာ်ဒ်ယဲ
	ကွီပိာ်ဖျဲာ်လူတိာ်ဘာ်သံ	ကိာ်ကးစာဖီတိာ်တဘျဲး
၁၉. ဟးဖျိးကွာ်ကုနလီာ်ခံ	၂၇. ဆျိဘာ်နးဒုဘာ်ဘာထး	စီစုဆိာ်လီကျဲတကျဲ
မုာ်ယံနာ်ကုကဘျဲးဒံး	တသုနစီဒုနသး	ဒီးထီာ်ယုာ်လပျဖီချာ
နဒုဟးဖျိးနဒုလဲ		
နဒုလဲနကျဲဒုခဲ	၂၈. တာ်ဒီးနံာ်စီတတုာ်ခး	၃၇. ဖီမုာ်ခုာ်ထံလံာ်လီဘဲ
	ဝာ်မံဘိာ်ဂုဆုာ်ဖီဖု	တသီခံသီမအဲအဲ
၂၀. နီာ်ဝဲလစာအတုာ်အကီ	၂၉. လဲကွာ်လစာဖီခးတခီ	၃၈. မဲတလံာ်အလံာ်လီဘီ
အိာ်လစာဒီးဂဲဆုဂဲဖီ	အနီာ်လုာ်အဘုဘိာ်	လုာ်ဘိလဲကဆျိာ်တိာ်ဖီ
နီာ်အတုာ်လစာဟးဖျိး		
ကဲထီာ်တိာ်ဝံဒီးတိာ်ယိး	၃၀. နမုာ်သးလီနယာဂု	၃၉. ဖီစံကိာ်အမိာ်မာသု
	ဂုာ်မတိာ်ခဲလံာ်ခဲဆု	စီဖးဒိာ်အပာ်လူဖျ
၂၁. ဘျီပလီာ်နလစာမုာ်ဂု	နမုာ်သးလီနယာအါ	
မုာ်အာယဘျီနတသု	နဘာ်ဂုာ်ဖိးဘာ်ဂုာ်မာ	၄၀. စီတခုလစာမာဝဲ
မုာ်ဂုပဘျီနဒုဒု		ခုလစာအဘိးတပျာ်လဲ
မုာ်အာယဘျီနတချဲး	၃၁. ကွာ်ကွာ်ပျသုလံာ်သုထး	
	အအိာ်ယိဒ်အိာ်ပျဲဂ	၄၁. နဆဲးသိာ်နမာဒီးဝဲ
၂၂. ဟ်နသုာ်သုနသးသု	ကွာ်ကွာ်ပျသုလံာ်ထးခီ	နယိးကွာ်ကိာ်ကဆီမဲ
ကွာ်လီပျအိာ်ပံတဂု	အအိာ်ယိဒ်အိာ်ပျဲဘျီ	

ထိအိန်မူး

တၢ်လၢတၢ်လုတၢ်ဆွဲးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲမ့ၢ်ကနီၤဖိသၣ်ခွါအဲၣ်တီၤလိာ်အသးမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ ဒီးမိၢ်ပၢ်ခံခီဘၣ် သ့ၣ်ဘၣ်သးန့ၣ်အီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ၊ မ့တမ့ၢ် မ့ၢ်ဂံၢ်ဖါတံၢ်အတၢ်ဘၣ်သးန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်တၢ်ထီၣ်လု ထီၣ်ဆွဲးန့ၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ။ ဒ်ကညီပုၤထူလံၤဖိအတၢ်ဖုၣ်တၢ်ထူဒီးတၢ်လုၢ်တၢ်လၢအိၣ်ဝဲအသိး၊ တၢ်ထီၣ် လုထီၣ်ဆွဲးတၢ်န့ၣ်ပိာ်မ့ၢ်ထီၣ်လုတၢ်လၢညါတသ့ဘၣ် ပိာ်ခွါကဘၣ်ထီၣ်လုတၢ်လၢညါတခီန့ၣ်လီၤ။ ဝဲ အဝဲသ့ၣ်ခံခီယၢ်ပၤထံၣ်လိာ်အိၣ်သကိးဒီးကိာ်ကးတၢ်အဆၢကတီၢ်၊ အိၣ်သကိးသးဖိမ့ၢ်ဖိဒီးအဝဲသ့ၣ် စိာ်ခီလိာ်အသးလၢထါန့ၣ်လီၤ။

ထါထီၣ်လုထီၣ်ဆွဲးအဒီး

၁. ယမ့ၢ်သံၣ်သ့ၣ်လၢယဟဲ ယမ့ၢ်ကွီကွဲးလၢယဟဲ ပုၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်လီၤန့ၣ်လဲၣ် ပုၤပုၤဂ့ၢ်လီၤန့ၣ်လဲၣ် အူထီၣ်န့ၣ်သီတူၢ်ဝဲၣ်ရဲၤ ကနာ်ကွၢ်အသိၣ်အသဲ	၆. ယုၢ်ယုၢ်ဟဲကၤယိၣ်ဒီးကိၤ ယဲၢ်ယဲၢ်ဟဲကၤယိၣ်ဒီးကိၤ ဟဲကၤန့ၣ်ထူအတအိ ဟဲကၤန့ၣ်ယွၤအတအိ သီၣ်ရူၤအုၣ်လီၤကြၢ်ၤၣ်ကြိ ထံယွၤတယွၤထီၣ်ဆူခိ	ဟဲထီၣ်ဘးဖိဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤ ဖီမ့ၢ်အဲၣ်ပူလဲးပူသု မ့တအဲၣ်ဆိၣ်လၢမ့ၢ်အူ
၂. မိၢ်ဖိဆွဲၣ်ဘီသဒိၣ်ဘီ မိၣ်ဘၣ်နီၢ်ကွီအိၣ်တလီၤ မိၢ်ဖိဆွဲၣ်ဂ့ၤသဒိၣ်ဂ့ၤ မိၣ်ဘၣ်နီၢ်ယအိၣ်တသ့	၇. ထီၣ်ဖိၣ်ယဲအဒီးတရ ဆီဖိၣ်ယဲအဒီးတရ စိာ်လၢဟံၣ်ဖိခိၣ်တဂ့ၤ စိာ်လၢဟံၣ်ဆၢလၢတဂ့ၤ ထီၣ်မံလၢဖိကျူနါစု သးမ့အိၣ်အံက့ၤကွၢ်က့ၤ	၁၀. လံာ်ယုၤလၢမူလံာ်လဲးလဲး ယကထီၣ်ဆွဲးဝဲၣ်ကံၢ်မဲ လံာ်ယုၤလၢမူလံာ်ဝီၤက့ၤ ဝဲၣ်ကံၢ်မဲကွီကထီၣ်ဆူ
၃. မိၢ်ဖိညၣ်ဖိကရဲၤ မိၣ်ဘၣ်နီၢ်ကွီအိၣ်တကဲ	၈. ယမ့ၢ်ကျိၣ်ဖိယဟဲရံး ယမ့ၢ်အဖိယဟဲရံး ရံးတလုၢ်ဟဲသီၣ်တမံ ရံးခံလုၢ်ဟဲသီၣ်တမံ ဟဲထီၣ်ဘးဖိဘျီၣ်ဒိၣ်ခံ ဖီမ့ၢ်ဟံစၢယၣ်လၢပျံၤ တအဲၣ်ရံးက့ၤအလီၢ်ခံ	၁၁. ထီၣ်ဆွဲးနီၢ်လၢအဆုဘု ဘုတဝါဘုအိၣ်တမုာ် ထီၣ်ဆွဲးနီၢ်လၢအဖိမ့ၢ် မ့ၢ်တမံမ့ၢ်အိၣ်တသ့ ၁၂. တၢ်ဟၢခိၣ်ဆိးလီၤထးသံ ဝဲၣ်ဒိၣ်ဘၣ်အိးထီၣ်အမံ တၢ်ဟၢခိၣ်ဆိးလီၤထးနါ ဝဲၣ်ဒိၣ်ဘၣ်အိးထီၣ်အသး
၄. မိၢ်ဖိဆွဲၣ်ဝါသဒိၣ်ဝါ မိၣ်ဘၣ်နီၢ်တၢ်မိၣ်အိၣ်သး	၉. စီမ့ၢ်ထီၣ်ခ့စီဟဲယုၤ ကွီမ့ၢ်ထီၣ်ကိးကွီဟဲယုၤ ဟဲလၢမူဖျါယဲၢ်လၢယုၤ ဟဲလၢဟီၣ်ဖျါယဲၢ်လၢယုၤ	၁၃. ကွီမ့ၢ်ဖုကၤကွီကလဲ နမ့ၢ်ဖုၣ်ခးပနီၢ်ကျဲ ကွီမ့ၢ်ဖုကၤကွီကတု နမ့ၢ်ဖုၣ်ကျဲပနီၢ်ခး ၁၄. ကွီကထီၣ်ခွဲသ့ၣ်လၢယိၤ ကဆီဝါအလီၢ်ဘၣ်ဟံ ကွီကထီၣ်ခွဲသ့ၣ်လၢဘဲ ကဆီဝါအလီၢ်ဘၣ်လဲ
၅. ယိတကူကူယိတကူ သ့ၣ်တကူကူသ့ၣ်တကူ ရိၣ်ယဲၣ်ယရိၣ်ယဲၣ်တဘူး ရိၣ်ကျၢ်ယရိၣ်ကျၢ်တဘူး နပိာ်ဒီးနရိၣ်မ့ၢ်ဘူး ကဲတကီၤဝံနသးစူ		

၁၅. ကြံကကျီလီချာ်အဆဲ
မုာ်ယါချာ်ခံဘၣ်အဲၣ်ဝဲ
ကြံကကျီလီချာ်အတီ
မုာ်ယါချာ်ခံဘၣ်ဒုၣ်လီ

၁၆. တၢ်ဟံးခိၣ်ဟံးမုၢ်ဒိၣ်လဲၣ်
ဖုံလီၤနံၣ်သိဘၣ်ကမဲ
တၢ်ဟံးခိၣ်ဟံးမုၢ်ဘၣ်ယၤ
ဖုံလီၤနံၣ်သိဘၣ်ကဖး

၁၇. ပိာ်ထီၣ်ချ့ၣ်လၢတယၤလီၤ
တယၤဘၣ်ကျၢန့ၣ်ချ့ၣ်ဘိ
ပိာ်ထီၣ်ချ့ၣ်လၢတယၤခံ
တယၤဘၣ်ကျၢန့ၣ်ချ့ၣ်ပျံ

၂၃. ကလုာ်ဘၣ်ယၤတထံၣ်မုၢ်
ဒိကလံၤဟဲပျံဖုံဘု
ကလုာ်ဘၣ်ယၤတထံၣ်ဆၢ
ဒိးပျံအူဘဲပျံလိာ်ဒါ

၂၄. ကြံကဖုၣ်ခးချ့ၣ်လၢမူ
ကလံၤဘၣ်ဝီၤန့ၣ်ပျံအူ
ကြံကဖုၣ်ခးချ့ၣ်လၢထး
ကလံၤဘၣ်ဝီၤန့ၣ်ပျံဝါ

၂၅. ယကွၢ်လၢ်ထိးမုၢ်အကျဲ
ယကွၢ်လၢ်ထိးဘိအကျဲ
တနံၣ်နံၣ်ထိးမုၢ်တဟဲ
တလါလါထိးဘိတဟဲ
ယကွၢ်ကွၢ်ယမဲၣ်ဆိးယဲ

၂၆. တၢ်တနံၣ်ယံးတနံၣ်ယံး
တၢ်တလါယံးတလါယံး
ယံးလၢခါသူခိၣ်အချံ
ယံးလၢခါဂီၤခိၣ်အချံ

သူၣ်လီၤခုၣ်သူလၢထံနံၤ
မိၢ်ကွၢ်ဘၣ်လီၤတံၢ်ဖဲအံၤ

ထါထီၣ်လုထီၣ်ဆူအဖီၣ်

၁. မ့ၢ်တကီၤဘိတကီၤဘိ
ပျံတကီၤဘိတကီၤဘိ
အိၣ်လၢဟံၣ်တုဟံၣ်အဂီၤ
အိၣ်လၢခးတုခးအဂီၤ
တုတုမ့ၢ်တိလိာ်အတီ
ဟံၣ်ဖိၣ်ယဲကဲဟံၣ်တကီၤ

၂. အိၣ်ဟံၣ်ဘၣ်ထံဖိလီၤရီ
ဆိးယီဘၣ်ထံဖိလီၤရီ
ပနံၣ်ဟဲထီပနံၣ်တိ
တၢ်ကၤဟဲထီတၢ်ကၤတိ
မ့မ့ၢ်နီၤယံးဒီးကြီယိ
ပနံၣ်တၢ်ကၤအိၣ်လီၤကြီၤ

၃. ထီၣ်ဖိၣ်ယဲလၢအနီၢ်ဆံး
ဆိဖိၣ်ယဲလၢအနီၢ်ဆံး
မိၢ်လဲၤလၢခးမိၢ်လဲၤဝံ
ပာ်လဲၤလၢခးပာ်လဲၤဝံ
အိၣ်အိထီၣ်လၢနီၣ်ဘျဲၣ်ခံ
မိၢ်စံးတၢ်ပျံမ့ၢ်အအံး

၄. ယူၢ်ယူၢ်ဟဲကၤကသ့ၣ်ထံ
ယဲၢ်ယဲၢ်ဟဲကၤကဆိထံ
ဟဲအိၣ်ထၢၣ်လၢယိၣ်အနံၤ
ဟဲအိၣ်ထၢၣ်လၢကိၤအနံၤ
ယီၢ်တပိာ်တပိာ်လီၤဖျံး
ယီၢ်တမၢါတမၢါလီၤဖျံး
စ့အိၣ်လၢ်ကီၤပျံကတံၤ
ယကထီၣ်သါထီၣ်ယမံၤ

၅. ပျံသ့ၣ်သိၣ်ဟဲသ့ၣ်သိၣ်ဟဲ
ဖိသ့ၣ်သိၣ်ဟဲသ့ၣ်သိၣ်ဟဲ
ဟဲတလုာ်ဟဲအိၣ်လၢကျဲ
ဟဲတကွၢ်ဟဲအိၣ်လၢကျဲ
ဟဲဒီးသံၣ်ဂုၤဘၣ်ယမဲၣ်
ဟဲဒီးဖိဂုၤဘၣ်ယမဲၣ်
ယီၢ်ထီၣ်ယီၤသ့ၣ်လၢမိၢ်ဝဲ
တြဲၤလၢမိၢ်ကးမိၢ်ဝံၤလဲ

၆. ကွၢ်လၢ်ယဲထီၣ်အကျဲ
ယဲထီၣ်ဆံးယံာ်ကဟဲ
ကွၢ်လၢ်ယဲထီၣ်အတီ
ယဲထီၣ်ဆံးယံာ်ကလီၤ

၇. မိၢ်ကွၢ်လၢ်တလိာ်အကျဲ
တြဲၤလၢမိၢ်ကးမိၢ်ဝံၤလဲ
မိၢ်ကွၢ်လၢ်တလိာ်လၢနုၤ
တြဲၤလၢမိၢ်ကးမိၢ်ဝံၤဖး

၈. ကွၢ်လၢ်ကြီကျဲယံာ်တုာ်လံ
ဘိကွဲယဲဒီးကပျံသံ
ကွၢ်လၢ်ကြီကျဲယံာ်တုာ်မိၤ
ဘိကွဲယဲဒီးကွၢ်ပျံဂီၤ

၉. ကြီမ့ၢ်ဖုကၤကမ့ၢ်သ့
ကၤကဟံၣ်ဖိဟံၣ်တဂုၤ
ကြီမ့ၢ်ဖုကၤကမ့ၢ်ညီ
ကၤကဟံၣ်ဖိဟံၣ်ဂုၤဇီ

၁၀. သ့ၣ်လၢကနၢအခိၣ်ရဲၤ
ကွၢ်လၢ်ကဆိတံၢ်အကျဲ
သ့ၣ်လၢကနၢအခိၣ်အါ
ကွၢ်လၢ်ကဆိတံၢ်လၢနုၤ

၁၁. မှ်ယါချာ်အကစာ်အါ
ဒံ်လီၤသုပြုၤမှ်တဟါ
မှ်ယါချာ်အကကွာ်ဆံ
ဒံ်လီၤသုပြုၤမှ်တခံး

၁၂. ဟီၣ်ခိၣ်လါကူအိၣ်ဘဲဂီၤ
ကူအိၣ်နီၣ်ကူအိၣ်ဒီးကွီ
ဟီၣ်ခိၣ်လါကူအိၣ်ဘဲဝါ
ကူအိၣ်နုၤကူအိၣ်ဒီးယု

အဖီၣ်သံကွာ်

၁၃. နကလုာ်ဘျါယုဘျါယု
နကစာ်ဆါဒ်ညါပုၤ
နကလုာ်ဘျါဖိဘျါဖိ
နကစာ်ဆါဒ်ထီၣ်လီၤ

တယုအဒုၤကျိၣ်ဝၣ်သိ
တယုအိၣ်ကျုၤန့ၣ်ချံၣ်ဘိ
တယုအဒုၤကျိၣ်ဝၣ်မံ
တယုအိၣ်ကျုၤန့ၣ်ချံၣ်ပျံ

၁၄. ကလုာ်လၢခံသးလၢညါ
ကလုာ်အဲၣ်သးအဲၣ်နီၣ်ဆါ
ကလုာ်လၢညါသးလၢခံ
ကလုာ်လဲၤသးပိာ်အခံ

၁၅. ကွီကပိၣ်ယုအခိၣ်ဒါ
ဖိဘၣ်ဟံကျုၤဘၣ်ဖိၣ်ကျုၤ
ကွီကပိၣ်ယုအခိၣ်ထံ
ဖိဘၣ်ဟံစံးဘၣ်ဖိၣ်စံး
ခးတပိၣ်စီယုာ်အစု
ထုးက့ၤအစုဘၣ်ကချုး
ခးတပိၣ်စီယုာ်အသး
ထုးက့ၤအသးဘၣ်န့ၣ်ဧါ

၁၆. ခးထီၣ်ပျါဝါဆုမုဒု
ပျါဝါအိၣ်ကန့ၣ်ချံၣ်စု
ခးထီၣ်ပျါဝါဆုမုဒု
ပျါဝါအိၣ်ခးန့ၣ်ချံၣ်ဘိ

၁၇. တၢ်ဝံန့ၣ်ယုဝံလၢပျုၤ
တၢ်ကၣ်န့ၣ်ယုကၣ်လၢပျုၤ
တၢ်ပံးခုၣ်သုတအိၣ်လၢ
တၢ်ပံးခုၣ်ဂီၤတအိၣ်လၢ
ထီၣ်ယုခုၣ်လၢကနု
မှ်အအိၣ်ဆာတအိၣ်ဆါ

၁၈. ပုၤထီၣ်ကံာ်နဟဲအိၣ်ဂုၤ
စီဒီညါနဟဲအိၣ်ဂုၤ
ဂုၤလၢနီၣ်ခးခိၣ်တဘျုး
ဂုၤလၢနီၣ်ခးခံတဘျုး
ဂုၤမုာ်တုၤနီၣ်အခး
နီၣ်ကအိၣ်ဒုးန့ၣ်လၢသုး

၁၉. မ့ၤဟဲဝံဆါယာ်ဒီဆံး
ပျါဟဲဝံဆါယာ်ဒီဆံး
ထုးတလဲၣ်လၢဘျိၣ်ဒိၣ်ခံ
ထုးတယာ်လၢဘျိၣ်ဒိၣ်ခံ
စုအိၣ်လၢကီကွာ်တသံး
ပျုၤန့ၣ်ယုဖိမုာ်အသ့

၂၀. သ့ၣ်ခိၣ်ဆါအုလီၤကီၢ်ဂုၤ
ဝၣ်ခိၣ်ဆါအုလီၤကီၢ်ဂုၤ
သ့ၣ်လီၤလုၣ်စံးလုၢ်ကဘျုး
သ့ၣ်လီၤဝၣ်စံးဝၣ်ကဘျုး
သ့ၣ်လီၤယုၣ်ဖိဂံၢ်ဒီးဆု
ဖိဂံၢ်နုၤဆုနုၤမု

xgtph tuxroH

ဖဲဖဲသ့ၣ်ခါထီၣ်ဆုပိာ်မုာ်
ဝံအလီၢ်ခံ, ပိာ်မုာ်သ့ၣ်တဖၣ်
အိၣ်ကတဲာ်ကတီၤအသးဒီးသံးမံ
သံးမိဖဲအကြးလၢကမၤလိာ်ပိာ်
ခါကဟဲဒီးအိၣ်စံာ်အိၣ်ကျုၤသံးအ
ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်ခံခိၣ်ယာ်ခိ
အိၣ်သံးအိၣ်မုာ်ဒီးသ့ၣ်ဖျံးသးညီအ
ဆါကတီၢ်မၤဝဲလၢထါဒ်လၢအံ
အသးန့ၣ်လီၤ.

ထါအဒီးဒီးအဖီၣ်

အဒီး- လၢဂံၢ်တီၢ်ထံကစုးနုၤ

ထါၣ်လီၤဂီၤလီၤပာ်နမး
ထံကစုးနုၤစီၣ်လၢဂံၢ်တီ
ထါၣ်လီၤဂီၤလီၤပာ်တခီ

အဖီၣ်- တီတီယဝဲလၢဂံၢ်လၢထံ
ထံဆုန့ၣ်က့ၤတရံး
တီတီယဝဲလၢဂံၢ်လၢကီၢ်
ထံဆုန့ၣ်က့ၤတဖျိး

အဒီး- ကီတယိၣ်ခံကပီၤကွီ
အိၣ်ပာ်နဲတုာ်နဂီၤ
ကီတယိၣ်ခံကပီၤဒါ
အိၣ်ပာ်နဲတုာ်နယုၤ

အဖီၣ်- မိာ်ဆးဆုဆးတကီၤဖိ
မိာ်ဆးဘၣ်ပျုၤဘၣ်ထီၣ်ကွီ
မိာ်ဆးဆုဆးဒီၣ်ဒီၣ်ရံး
မိာ်ဆးမိာ်ပျုၤဘၣ်နမံ

အဒီး- ဘုၣ်ပာ်ထိးဘျိၣ်နကွဲၤ

နံၣ်ဘၣ်ကွီမၤတလိၣ်လဲၤ
ဘၣ်ဟံးထိးဖါဘိၣ်အုလု
အိၣ်လၢကွီသုးမုၢ်ဟဲတုၤ

အဒိး- ကဘီမ့ၢ်ကွီန့ၣ်သန့
လၢယတၢ်ကၤနဘၣ်ပွၤ
ကဘီမ့ၢ်ဆွံ့ယုၣ်ဒီးထီ
ယဆၢယိၣ်ယုၤယုၣ်ဒီးကိၤ

အဒိး- တလီလီၤဖျးခိၣ်အဘီ
ကွီဆဲးလံာ်လီၤဘၣ်လၢဖီ
တလီလီၤဖျးခိၣ်အဝါ
ကွီဆဲးလံာ်လီၤဘၣ်အးနုၤ

အဖီၣ်- ဆုဟ်န့ၣ်ကွီဘျၣ်အသံး
သံးပျၢ်ပျၢ်သံးလီၤဝါဝံ
ဘၣ်ဟံးန့ၣ်စီဘျၣ်အထိး
ထိးပျၢ်ပျၢ်ထိးဟးသံဖျိ

အဖီၣ်- ကဘီမ့ၢ်ဆွံ့ယုၣ်ဒီးချံ
ယိၣ်ဒီးကိၤယုၤသယုၢ်သံ

အဖီၣ်- လံာ်လၢအပျီနမ့ၢ်ဝံ
ဟဲဖးလၢဖီဟံၣ်ခိၣ်ထံး

အဒိး- တၢ်ဟံးထံတီဟံးတနီၤ
ညၣ်လၢယိၣ်ခဲကဝဲၢ်လီၤ
တၢ်တနီၤတီဟံးနသု
ညၣ်လၢယိၣ်ခဲကဝီၤယုၣ်

အဒိး- အီလၢနဒုက့ၣ်တၢ်နၤ
ယီၢ်ထီၣ်နဒုခိၣ်ဘၣ်ကျၤ
အီလၢနဒုက့ၣ်တၢ်မဲ
ကွီထီၣ်နဒုခိၣ်ဘၣ်ကွဲ

အဒိး- ယကပိၢ်ယုၤရံၣ်မိၢ်ဒု
ကကွီၢ်လီၤဖီဟံၣ်ကိၣ်လုၤ

အဖီၣ်- နဆံးဆုဆံးကွၣ်ညၣ်ဖိ
တၢ်တကျၣ်လၢဒိၣ်အဘီ
နဆံးဆုဆံးကွၣ်ညၣ်ပျၤ
တၢ်နွံက့ၣ်ထံတနီၤမၤ

အဖီၣ်- သ့ၣ်က့ၢ်ခၢၣ်ခးထီၣ်ထီၣ်ရိ
ဖိဝဲအဲၣ်မူအဲၣ်သကိး
သ့ၣ်က့ၢ်ခၢၣ်ခဲထီၣ်ထီၣ်မံ
ဖီအဲၣ်ပျၤအးဒိၣ်ဒီးဆံး

အဖီၣ်- ခွဲပျီပျီပဟံၣ်ဒုလီ
ဖိသၣ်လီၢ်ကွဲပသးလီ

အဒိး- နထံဆၣ်ပူၤနဘၢၣ်ဒုး
ဘၣ်ကတြီၢ်ယုၤထီၣ်လွံၣ်
ဘုနထံဆၣ်ပူၤနဘၢၣ်ကွဲ
ဘၣ်ကတြီၢ်ယုၤထီၣ်
လဲၤသွဲ

အဒိး- ကွီကထီၣ်ခးထီၣ်အိၣ်ဆၢ
ထီၣ်ဘၣ်အိၣ်ဆၢလဲၤဟၤဟၤ
ကွီကထီၣ်ခးထီၣ်အိၣ်ပျဲ
ထီၣ်ဘၣ်အိၣ်ဆၢလဲၤသွဲးသွဲး

အဒိး- အကလံၤဩလုၣ်လၢမူ
ဖီကိၢ်ဘၣ်ကူကသ့ၣ်ယုၤ
အကလံၤဩသ့ၣ်လၢထး
ဖီကိၢ်ဘၣ်ကူကသ့ၣ်ဟး

အဖီၣ်- ယထံဆၣ်ပူၤယဝဲၣ်ပိ
ယဆၢတၢ်ကၤထီၣ်လုၣ်လီၤ
ယထံဆၣ်ပူၤယဝဲၣ်ပျီ
ယဆၢတၢ်ကၤထီၣ်ဝုၢ်ဝီ

အဖီၣ်- လုၢ်လုၢ်မုၢ်ကးယုၣ်ဒီးဒံ
သၣ်တူၢ်ရဲၣ်ဖဲသၣ်မံဆံ
လုၢ်လုၢ်မုၢ်ကးယုၣ်ဒီးဒး
သၣ်တူၢ်ရဲၣ်ဖဲသၣ်မိရါ

အဖီၣ် ဟီၣ်ခိၣ်လါကူအိၣ်ဘဲဂီၤ
ကူအိၣ်နီၢ်ကူအိၣ်ဒီးစီ
ကူအိၣ်ဘဲဂီၤဟီၣ်ခိၣ်လါ
ကူအိၣ်ယၤကူအိၣ်ဒီးနုၤ

ထါအီလီသံး

ဒ်သိးတၢ်ပၢ်လီတၢ်အိၣ်တၢ်အီဒီးသံးဖိမုၢ်ဖိကသုအဂီၢ်, စိၣ်လၢအပူၤကွံၣ်န့ၣ်လီတဲာ်စိတအိၣ်ဘၣ်အယီၤအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ကျိးလိာ်အသးလၢအနီၢ်ကစၢ်ဒဲန့ၣ်လီ. ဝဲအဝဲသ့ၣ်အီလီသံးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်စုၣ်ထီၣ်ကျိၣ်, ဆီလီပီကူ, စိၣ်ထီၣ်တူဖိကွဲဖိစွဲဖိမိဖိဆူဘျီၣ်ပူၤယုာ်ဒီးသံးမံသံးမိဒီးသဘျုၣ်တၢ်ခါတဖၣ်ဒီးအိၣ်သကိးအိၣ်သကိးဒီးတၢ်ပီၣ်သကိးအိၣ်အုကမဲၤဝဲလုာ်ဖိထါဖိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီ. ဒီးထါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတၢ်သူအီလၢထါဆၢသ့ၣ်တဖၣ်အကျါသ့ၣ်ဒဲန့ၣ်လီ.

၁. ထိၣ်မိၢ်တရီအတရီ ဆီဖါတရီအတရီ ကဘၣ်ဒံၣ်ယုအတီၤဘိ ကဘၣ်ဖိယုအတီၤဘိ တပျီၢ်အဒံးမ့ၢ်အိၣ်အိ ဟုအဒံၣ်ဖးဒီးအဖိ	၄. ထိၣ်တစုစုဘိၣ်အသ့ ထိၣ်တစဲးစဲးဘိၣ်အသ့ ဘိၣ်လၢသ့ၣ်ထီဘၣ်ကလံၤ ဘိၣ်လၢဝၣ်ထီဘၣ်ကလံၤ ဘိၣ်လၢကၢ်ဆီဒံၣ်ခိၣ်ထံး ဘၣ်ယိာ်ကဆီကယီၢ်သံ ဘိၣ်လၢကဟံအမဲၣ်ခံ	၈. ကျိၣ်ဒီးပီကူသီၣ်မ့မုၢ် အိၣ်ဂိၢ်က့ပုၤကျိၢ်လၢခး
၂. ထိၣ်မိၢ်လုၤလုၤခိၣ်လုၤလုၤ ဆီဖါလုၤလုၤခိၣ်လုၤလုၤ ကဘၣ်ဒံၣ်ထုန့ၣ်အသး ကဘၣ်ဖိထုန့ၣ်အသး ပမ့ၢ်တထုန့ၣ်အသး လီၤကၢ်ပုၤဒုးထိၣ်လွံၢ်ဘု	၅. နီၢ်သ့ၣ်ဒီးကိၣ်သ့ၣ်ဝီကူ သံးဒးဘၣ်ထိးတဒံၣ်ဂု	၉. ကျိၣ်ဒီးပီကူသီၣ်မ့ၢ်သ့ ပုၤကျိၢ်လၢခးအိၣ်ဂိၢ်က့
၃. ထိၣ်မိၢ်သူသူထိၣ်မိၢ်သူ ဆီဖါသူသူဆီဖါသူ ကဘၣ်ဒံၣ်မၤလံၣ်မၤလူၣ် ကဘၣ်ဖိမၤလံၣ်မၤလူၣ် သူတဒံၣ်ကွဲဒံၣ်တလုၤ ဒံၣ်လီၤလၢထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤ	၆. နီၢ်သ့ၣ်ဒီးကိၣ်သ့ၣ်က့ဝီ သံးဒးဘၣ်ထိးတဒံၣ်ဘီ	၁၀. တၢ်ပၤခိၣ်ပၤလီတက့ ကျိၣ်ဝါသီၣ်ဖိဒီးစ့ၢ်စ့ၢ်
	၇. တူဒိၣ်စိဝဲအလီၢ်လံၤ ကွဲဒိၣ်စိဝဲအလီၢ်လံၤ တနံၣ်နံၣ်တူတသီၣ်ဒံး တလါလါကွဲတသီၣ်ဒံး စိလူကွဲအပူၤလၢထံ ကွဲသီၣ်သးပံးဖိလီၢ်မံ	၁၁. တၢ်ပၤခိၣ်ပၤလီကဒး စ့ၢ်စ့ၢ်သီၣ်ဖိဒီးကျိၣ်ဝါ
		၁၂. တူတူမ့ဖိးလိာ်ဒီးကွဲ ဂီၤပုၤအိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်အဘဲ
		၁၃. ကွဲကွဲမ့ဖိးလိာ်ဒီးတူ ဂီၤပုၤအိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ကသူ
		၁၄. ကျိၣ်ဖိးပီကူတခါခါ နီၢ်ဖိးကိၣ်ဖိးတဂၤဂၤ
		၁၅. ကျိၣ်ဖိးပီကူတဆိဆိ တၢ်ဖိးဒီးစိမ့ၢ်မိၢ်ဖိ

ထိခိုက်မှု

ထိုအခါတကလုလင်အံ့ဘဝတတ်သူအိအါကတော်ဖဲထိတော်ကူအပူနုလီ၊ ဒီးမုဲထိတကလုလင် လာအဟံဖျါထီတံကတော်မသးဘဝထွဲဒီးပိတ်ခါစးထီတံလဲလဲအခါလီလဲအဖးတူလာတော်ဘဝသံဘဝပျံတ စုတနုလီ၊ ပိတ်မုဲတခီသံကွဲအါလဲထိဒီးစံးဆာဲကွဲကွဲလဲထိဒ်လဲလင်အသိးနုလီ။

- ၁. မုဲဆါနဲလဲကျိတံလဲလဲဒီး
တံပျဲယုာ်နဲမုဲမနဲ
မဆါယဲလဲကျိတံလဲလဲဒီး
ကုတြုထီတံဘီယာ်ဒီးဒီး
- ၂. နဲကျိတံနဲကျဲမုဲဘျးဘျး
နဲဆါမုဲဟဲထီတံအဂါ
ယဲကျိတံယဲကျဲမုဲဘျးဘျး
ယဲဆါမုဲဟဲမုဲတဟါ
- ၃. မုဲလီယဲဘီဒီးကွဲပျဲ
ဝဲထီတံယဲကျဲဟဲကျဲ
မုဲလီနဲသံနဲယဲဘဲ
စုဒီးပျဲယဲခိဒီးထွဲ
- ၅. လဲတော်ဟဲကျဲတူလဲဒီးယာ်
ဘဝနဲတံဒီးဖိတံနီတံ
လဲတော်ဟဲကျဲတူလဲဒီးခံ
ဘဝနဲကံဒီးဖိဘုချံ
- လဲတော်ဟဲကျဲတူလဲဒီးယာ်
ယဲတကံဒီးဖိတံနီတံ
လဲတော်ဟဲကျဲတူလဲဒီးခံ
ယဲတကံဒီးဖိဘုချံ
- ၆. လဲတော်ဟဲကျဲဘဝပျဲသး
ဘဝနဲအိတံဒီးလံကံဆါ
လဲတော်ဟဲကျဲထီတံဘီယာ်
ဒီးလံကံဆါတမုဲလဲလဲ

- ၇. လဲတော်ဟဲကျဲနဲမထံ
ဘဝနဲဒီးဖိတံလဲလဲဒီး
လဲတော်ဟဲကျဲယဲမထံ
ယဲတံဒီးဖိတံလဲလဲဒီး
- ၈. နဲဟဲကျဲနဲဟံဒီးခိ
နဲမိဘုတံဆိဘဝအိတံအိ
လဲတော်ဟဲကျဲဟံဒီးခိ
တံနဲဟဲဆိအိတံအိစိ
- ၉. နဲဟဲကျဲနဲဟံဒီးခိ
ဘဝနဲအိတံယိးပိတ်တံ
လဲတော်ဟဲကျဲဟံဒီးခိ
မိမာ်ယဲယိးပိတ်တံ
- ၁၀. ကတီးထီတံနဲလီနဲကျဲ
ဟဲနဲမိစံးနဲဒဲလဲတံ
ကတီးထီတံယဲလီယဲကျဲ
မိကွဲယဲဘျးမိတံသဲ
- ၁၁. နဲဂံလီကျဲနဲကဟဲ
ဟဲနဲမိစံးနဲဒဲလဲတံ
ကလံထီတံဆုလဲယဲသိး
မိစံးကွဲမုဲကွဲသကိး
- ၁၂. နဲခါလီဆဲးယံလဲတံစိ
ယဲတံအိတံမိပျိသီ
ယဲခါလီယဲဟီတံခိတံဟူး
ယဲစံးမုဲဖိကနဲဟူး

- ယဲခါလီယဲတံသဲသွါ
သဲသွါမိကိးထီတံကူယဲ
- ၁၃. ယဲကျဲထီတံကျဲယဲလီခံ
ပျဲဒုမိဆဲးစံးဝဲလဲ
ဒုပျဲကျဲပျဲဒုပျဲ
ဒုပျဲကျဲတူမုဲယုာ်လီ
- ၁၄. နဲခါလီယဲနဲမိယိ
နဲမိစံးဖိညံတံ
ဖိညံတံလီလိဒီးစိ
အိတံဒီးမိသဲတံနဲနဲ
ဖိညံတံတံမိတံစံး
ယဲခါလီယဲမိတံယဲ
မိယဲယဲကျဲမိလဲဒီး
- ၁၅. အိတံမိနဲသံကွဲမိမဲ
မိယဲနဲကျဲဘုပျဲလဲ
- ၁၆. နဲခါလီယဲတံဆဲတံဆဲ
ဘဝနဲယုာ်လာတံကအဲ
ယဲခါလီယဲတံဆဲတံဆဲ
ယဲတယုာ်လာတံကအဲ
- ၁၇. နဲခါလီနဲဟံတံကိဒု
ဘဝနဲထံထိးအုတံသံခု
ယဲခါလီယဲဟံတံကိဒု
ထိးဖါနွဲယဲအုတံသံခု

၁၈. နခါလီနဟံဒ်ဒီးခိ
နဖိဘၣ်ကိးဒီးကိးစိ
ယခါလီယဟံဒ်ဒီးခိ
ဖိတအိၣ်လၢအကိးစိ

၁၉. နခါလီနထံဆၣ်ပူ
ဘၣ်နထံၣ်စ့မိၣ်ပှၢယူ
ယခါလီယထံဆၣ်ပူ
ယတထံၣ်စ့မိၣ်ပှၢယူ

၂၀. နဟဲကံဆါဝၣ်တူၣ်စိး
ထံၣ်ဘၣ်နီၣ်သူယီၤခွဲၣ်ထီး
ယဟဲကံဆါဝၣ်တပျ
ထံၣ်ဘၣ်နီၣ်ဝါယီၤဘဲဘဲ

၂၁. နဟဲနထီဘၣ်ဒူလု
ဒူလုသီၣ်ဆၢနတသ့
ယဟဲယထီဘၣ်ဒူလု
ဒူလုသီၣ်လီၤအံၣ်လီၤအ့

၂၂. နဟဲနထီဘၣ်ဒံၣ်ဒါ
ဒံၣ်ဒါဝၣ်မံၤဝၣ်ကနၢ
ယဟဲယထီဘၣ်ဒံၣ်ဒါ
ဒံၣ်ဒါသီၣ်လီၤသကံၢဆၢ

၂၃. နထီဘၣ်ကွဲပနၢနၢ
ကွဲပနၢနၢတသီၣ်လၢ
နထီဘၣ်ကွဲတဆံၣ်ဒ့
ကွဲတဆံၣ်ဒ့သီၣ်တသ့

၂၄. ယထီဘၣ်ကွဲပနၢနၢ
ကွဲပနၢနၢသီၣ်အၢၣ်ကၢ
ယထီဘၣ်ကွဲတဆံၣ်ဒ့
ကွဲတဆံၣ်ဒ့သီၣ်အံၣ်အ့

၂၅. နဟဲနထီဘၣ်မိၣ်ဖိ
မိၣ်ဖိတသူတၢကတိ
နဟဲနထီဘၣ်မိၣ်ပှၢ
မိၣ်ပှၢတသ့တၢကိၣ်ကး

၂၆. ယဟဲယထီဘၣ်မိၣ်ဖိ
မိၣ်ဖိရဲၣ်စံးရဲၣ်ကတိ
ယဟဲယထီဘၣ်မိၣ်ပှၢ
မိၣ်ပှၢရဲၣ်စံးရဲၣ်ကိးကး

၂၇. လံာ်ခိၣ်မုၣ်ဆိမံၤအိၣ်ဝဲး
တဲကွၢ်နဟဲတၢလၢကျ
လံာ်ခိၣ်မဲၣ်ဆိမံၤခိၣ်ခွီ
တဲကွၢ်နဟဲတၢကျတီ
လံာ်ခိၣ်မဲၣ်ဆိမံၤခိၣ်ခွဲး
ဟဲဘၣ်သ့ၣ်ယုဝၣ်ကမဲၣ်
လံာ်ခိၣ်မဲၣ်ဆိမံၤခိၣ်ခွီ
ဟဲဘၣ်သ့ၣ်ယုဝၣ်ကလီၤ

၂၈. နဟဲဝၣ်သိတံာ်တံာ်ကျ
ဝၣ်သိလၢနဂံၢဘၣ်ဘျဲး
နဟဲဝၣ်သိတံာ်ကျတီ
ဝၣ်သိလၢနဂံၢဘၣ်ညီ

၂၉. ဟဲစိၣ်ထးနါဒီးထးရံး
ထီၣ်ဒူးဝၣ်သိလၢအခံ
ဟဲစိၣ်ထးရံးဒီးထးနါ
ထီၣ်ဒူးဝၣ်သိလၢအကျါ

၃၀. နဟဲမဆါတၢအဒ့
ဘၣ်နနၢဟူလံာ်သံၣ်ပှၢ
နဟဲမဆါတၢအဒီ
ဘၣ်နနၢဟူလံာ်သံၣ်လီၤ

၃၁. ယဟဲမဆါတၢအဒ့
ယတနၢဟူလံာ်သံၣ်ပှၢ
ယဟဲမဆါတၢအဒီ
ယတနၢဟူလံာ်သံၣ်လီၤ

၃၂. နဟဲလၢသံယုၣ်အဒီး
မုၢ်ဒီၣ်ဖးလါဘၣ်ဒီၣ်လီၤ
နဟဲလၢသံယုၣ်အပၤ
မုၢ်ဒီၣ်လီၤလါဘၣ်ဒီၣ်ဖး

၃၃. ကွၢ်ထီၣ်တလါပှၢစၢ်ဒုး
မုၢ်ဒီၣ်ဖးလါကပုၣ်လုး
ကွၢ်ထီၣ်တလါပှၢစၢ်လီၤ
မုၢ်ဒီၣ်ဖးလါကယီဒီ

၃၄. နဟဲမဆါသ့ၣ်ခၣ်ဖိ
မုၢ်လီၤန့ၣ်ဆူလဲၣ်တခီ
နဟဲမဆါသ့ၣ်ခၣ်ဖး
မုၢ်လီၤန့ၣ်ဆူလဲၣ်တပၤ

၃၅. ယတမုၢ်ပျုၤလၢအသံ
မုၢ်လီၤန့ၣ်တ့ၤလီၤလီၤဒီး
ပျုၤလၢအသံတမုၢ်ယၤ
မုၢ်လီၤန့ၣ်တ့ၤလီၤတ့ၤစး

ယဟဲကွၢ်စိမုၢ်လီၤန့ၣ်
ဘီစိနးစိလီၤတသြး

၃၆. နဟဲမဆါထီၣ်ဒိၣ်ဩ
ဘါသီသံၣ်ပှၢနံၤပှၢသီ
နဟဲမဆါထီၣ်ဒိၣ်တြး
ဘါသီသံၣ်ပှၢနံၣ်ပှၢလါ

၃၇. ယဟဲမဆါထီၣ်ဒိၣ်ထီ
ဘါသီသံၣ်လီၤယခိၣ်ဒီ
ယဟဲမဆါထီၣ်ဒိၣ်ဟး
ဘါသီသံၣ်လီၤယခိၣ်ထး

၃၈. နဟဲမဆါသုဉ်ကင်လီ
နယုသံဉ်ဆူလဲဉ်တခီ
နဟဲမဆါလင်ကင်
နယုသံဉ်ဆူလဲဉ်တဟ

၃၉. လင်မုာ်ဖျါဖျါလင်ကင်လီ
ထိးမဲဟ်မအကျဲကီ
လင်မုာ်ဖျါဖျါလင်ကင်
ထိးမဲဟ်မအကျဲအါ

၄၀. နဟဲမဆါကစါရံး
ဘဉ်တစကစါလင်ပျါ
နဟဲမဆါကစါဟး
ဘဉ်နစကစါလင်ဆါ

၄၁. ယဟဲမဆါကစါရံး
ယဟဲထီဉ်စဟ်လင်ပျါ
ယဟဲမဆါကစါဟး
ယတဖီဉ်စဟ်လင်ဆါ

၄၂. နဟဲဒီးနဲကဟဉ်ရံး
ဟီဉ်ခိဉ်အသွါအိဉ်ပျဲဆဲ
နဟဲဒီးနဲကဟဉ်ဟး
ဟီဉ်ခိဉ်အသွါအိဉ်ဆဲးအါ

၄၃. ယီထီဉ်ကဘီဒိဉ်အစဲး
လုဉ်ကဟဉ်ရံးဒုဉ်အဝဲ
ယီထီဉ်ကဘီဒိဉ်အသွါ
လုဉ်ကဟဉ်ရံးတုာ်ရုဉ်ရု

၄၄. နဟဲအိဉ်ဘျဲးသုဉ်ခိဉ်ထံး
ဘဉ်နသုဉ်ညါသုဉ်အမံ
ယဟဲအိဉ်ဘျဲးသုဉ်ခိဉ်ထံး
သုဉ်အမံတီပျါလင်ညံး

၄၅. ဘဉ်ခဉ်ပဲဉ်ဒဲးလင်သုဉ်ခံ
မုနဟဲလီနအိဉ်ဘျဲး
ဘဉ်ခဉ်ပဲဉ်ဒဲးလင်သုဉ်ခံ
ယတဟဲလီတအိဉ်ဘျဲး

၄၆. နဟဲမဆါဝုဉ်ခိဉ်ဒီ
ဘဉ်နကင်ဒဲးဝုဉ်အဖီ
ယဟဲမုာ်ဆါမုာ်ထီဉ်ထီ
ဝုဉ်ဖီဝုဉ်ဖးဝဲဒုဉ်စီ
ယဟဲမဆါဝုဉ်ထီဉ်ရး
ဝုဉ်ဖီဝုဉ်ဖးဝဲဒုဉ်ယ

၄၇. နဟဲဝံဝါအုဉ်ထီဉ်လု
ဘဉ်နထံဉ်လုအလင်ယု
ဟဲလင်မုာ်သံယုဉ်အဒု
ဝံဝါအထးစါမုာ်လု
အုဉ်ထီဉ်လုအလင်တယု

၄၈. နဟဲခုသံကနုလု
နဘိးဂဲကွဲဘဉ်ကသု
ခုသံခါလီဟ်အလု
ယီထီဉ်လုခုယုဂဲကွဲ

၄၉. နဟဲယုဟဲစါလင်လု
ဘဉ်နဖီဉ်ဒီးကသုဉ်ခု
နဟဲယုဟဲစါလုထီ
ဘဉ်နဖီဉ်ဒီးကသုဉ်ယီ

၅၀. ယတမုာ်ပုသံဉ်ခိဉ်သူ
ယတဖီဉ်ဒီးကသုဉ်ယု
ပုသံဉ်ခိဉ်သူတမုာ်ယ
ယတဖီဉ်ဒီးကသုဉ်လ

၅၁. နဟဲဘဉ်လုဒိဉ်လုဘျဲ
နခိဉ်ဘဉ်စဲဒဲဒုဉ်ယု

နဟဲဘဉ်လုဒိဉ်လုကီ
နခိဉ်ဘဉ်စဲဒဲဒုဉ်နီ

၅၂. လုဝါအိဉ်ဆီအခိဉ်ယု
ဟဲယီလီလုမုာ်ခိဉ်ဒု
လုဝါအိဉ်ဆီအခိဉ်အါ
ဟဲယီလီလုမုာ်ခိဉ်ဒါ

၅၃. နဟဲဘဉ်လုမုာ်စါမိ
ဘဉ်နဘဉ်ယီနလုတီ
နဟဲဘဉ်လုဒိဉ်လုကီ
ဘဉ်နလုတီနဘဉ်ယီ

၅၄. ယဟဲဘဉ်လုဒိဉ်လုကီ
ထုးလီတီကွဲဘဉ်လင်ယီ
ယဟဲဘဉ်လုမုာ်စါမိ
ထုးလီတီကွဲလုလင်တီ

၅၅. တနင်နံဉ်သိမုာ်စါဟဲ
ဟဲယီလီလုပျဲဉ်အဲးအဲး
တနင်နံဉ်သိမုာ်စါဟဲ
ဟဲယီလီလုပျဲဉ်ပျဲဉ်လဲ
စီသုဉ်ခဉ်ဟဲလင်မုးလဲး
ဟဲစံဉ်သုဉ်ဒုခိဉ်စဲးစဲး
တမုာ်ယဟဲလင်မုးလဲ
ယဟဲလင်ပုအလီဟဲ

၅၆. နဟဲဘဉ်ထံဆံဉ်လင်လု
မတင်ဝံသုနုနဆု
ယဟဲယဝံဒီးမုဉ်အု
ဆုလင်ယသိးယဝံသု
ဟဲလင်ချဲဒုးခိဉ်အပု
ထံဆံဉ်လင်လုတဘဉ်ဟူး

၅၇. နဟလရိမာ်အဒီ
လှ်ဃာ်ဃံးတြီလီၤဘၣ်ဖီ
နဟလရိလှ်အဟ
လှ်ဃာ်ဃံးတြီလီၤဘၣ်ယၤ

၆၄. နဟဘၣ်ပျီလၢ်ထီၣ်ဘၤ
ဘၣ်နဂံၢ်ဒီးစၢ်လၢ်သၤ
ယဟဘၣ်ပျီလၢ်ကီၢ်ဆၢ
ယတဂံၢ်ဒီးစၢ်လၢ်သၤ

၇၁. နဟလၢထံဆံၣ်မဲးဘီ
ဘၣ်နဟကွဲနယဖီ
နမၤနဖီယှ်ဘျးဘျဲ
ကွဲတန့ၢ်ဟဒၣ်ယဝဲ

၅၈. နဟလရိမာ်အဒီ
ဘၣ်နလှ်တီၤသ့ၣ်ဘၣ်ဘီ
နဟလရိမာ်အဟ
ဘၣ်နလှ်တီၤသ့ၣ်ဘၣ်ဧါ

၆၅. နဟတံၣ်လီၤလှ်လၢထံ
လှ်တဆိဖီတၢ်ပဲၤမံၤ
ယဟတံၣ်လီၤလှ်လၢထံ
လှ်တဆိဖီတၢ်နွံမံၤ

၇၂. ခါထီၣ်ထံဖးပျံၣ်ဖိၣ်ဃဲ
ကွၢ်ကွၢ်ပှၤဖီဘၣ်မ့ၣ်နဲ
နဟလၢထံတချၢ်ပူၤ
ဟံၣ်ခိၣ်ဒါကာကလံၤအူ

၅၉. ယဟလရိမာ်အဒီ
ဖီမိၢ်လှ်တီၤသ့ၣ်ဘၣ်ဘီ
နဟလရိမာ်နဟ
ဖုဒါမ့ၢ်ပှၤဒုၣ်ဒီးလဲၣ်

၆၆. နဟတံၣ်လီၤညၢ်မၤဝဲၤ
လှ်အိၣ်ပှၤဒီဟံၣ်ဘၣ်ပဲၤ
နဟကွၢ်လီၤညၢ်ဖဲးဒုး
လှ်အိၣ်ပှၤဒီဟံၣ်ဘၣ်ကူး

၇၃. နဟဘၣ်လီၤရၢ်လၢထံ
ဘၣ်နတုၢ်စဲၤနတုၢ်ဒီး
ယတဘၣ်လီၤရၢ်လၢထံ
ညၢ်ဖီထီၣ်ခဲးအိၣ်ဘၣ်မံ

၆၀. ယဟလရိမာ်ယဟ
ဖုဒါမ့ၢ်ပှၤဒုၣ်လၢလွဲ
စီၤတြီၣ်ဟဲထွဲလီၤလၢပျီ
သိၣ်စ့းသိၣ်စ့းသ့ၣ်လၢ်လီၤ

၆၇. ယဟကွၢ်လီၤညၢ်မၤဝဲၤ
ညၢ်အဟူးကူးအဆၣ်ပဲၤ
ယဟကွၢ်လီၤညၢ်ဖဲးဒုး
ညၢ်အဆၣ်ပဲၤအဟူးကူး

၇၄. နဟထိးဝါပီၢ်ထီၣ်ထံ
ဘၣ်နအိၣ်လူၤန့ၣ်လၢချံ
ယဟထိးဝါပီၢ်ထီၣ်ထံ
ယတအိၣ်လူၤန့ၣ်လၢချံ

၆၁. ယဟကန့ၤထီၣ်တူၢ်ဂီၤ
မူခိၣ်ကဒါချၢ်လၢ်လီၤ
ယဟကန့ၤထီၣ်တူၢ်ဟါ
ချၢ်လၢ်လီၤမူခိၣ်ကဒါ

၆၈. နဟဘၣ်ထံလၢအဒု
ဘၣ်နပဲၣ်အိၣ်လၢဖုဂုၤ
ဟဲသ့တပှၤလၢ်ဒီးမဲး
ထံဒုထံဆ့အိၣ်ဟဲဝဲ

၇၅. နဟထံၣ်မံၤပီၢ်တဲာ်ထံ
ဘၣ်နထံၣ်ထိးစိၣ်လီၤထံ
ညၢ်ဘျီၣ်လၢထံတဝံၤဟီး
ထံၣ်မံၤပီၢ်ထံတစိၣ်ထိး

၆၂. နဟဘၣ်ပျီအဘ့ၣ်ဆံ
ဘၣ်နကွၢ်ကွၢ်နလီၢ်ခံ
ယဟဘၣ်ပျီအဘ့ၣ်ဆံ
လှ်ရံးကဆိယီၢ်တံၢ်ပျံၤ

၆၉. နဟလၢထံဒိၣ်အကျိ
ဘၣ်နထံၣ်လီၤဟိၣ်အကိ
ယဟလၢထံဒိၣ်မဲာ်ပျံၤ
လီၤမိၢ်လီၤဖျးသ့ၣ်လၢ်ယု

၇၆. နဟလၢထံမ့ၢ်နဟ
နထီၣ်လၢခိမ့ၢ်ဒီးလဲ
နဟလၢခိမ့ၢ်နဟ
နလီၤလၢထံမ့ၢ်ဒဲလဲၣ်

၆၃. နဟတၢ်ဖျီသ့ၣ်ကၢ်ဘ
ဘၣ်နဒီးမဲးကဟၣ်ဒါ
ကျဲမ့ၢ်ခိၣ်ဆိလီၤကးက့
စီၤဂဲအိၣ်လုၤနီၢ်ဘဲဘ့

၇၀. နဟလၢထံဝီၢ်အဒု
ဘၣ်နထံၣ်ချံးပိၣ်အကု
ယဟလၢထံဝီၢ်ကအု
ချံးမၤဆိထုန့ၢ်အသုး

၇၇. ပိၣ်လဲၣ်စီၤခိလၢတန့
ထီၣ်လၢခိထိးမိၢ်ပှၤယူၤ
ချၢ်ဒိၣ်လၢထံဝၣ်ယၢ်ခိ
နဟကျဲဒဲလဲၣ်စီၣ်စီ
ချၢ်ဒိၣ်လၢထံဝၣ်ယၢ်ခိ
ဟဲလၢချၢ်စဲၤကိာ်မဲးဘီ

၇၈. နဟဲထီၣ်ကစၢ်ခိၣ်ထံး
ထံၣ်နွဲယိနလီၢ်မံ
ချၢၣ်သၣ်လီၤထံၣ်ဝၢ်ယၢ်ခိ
ထီၣ်အိၣ်ထီၣ်ခွဲသိၣ်ခွဲပျီ

၇၉. နဟဲထီၣ်ကစၢ်ဖါသူ
ဘၣ်နထံၣ်တၢ်ဒိၣ်နါသူ
ယဟဲထီၣ်ကစၢ်ဖါသူ
ဟဲလၢချၢၣ်ကျိမုၢ်အဆူး
ယတထံၣ်တၢ်ဒိၣ်နါသူ

၈၀. နဟဲထီၣ်ကစၢ်ဒီးလှ
ဘၣ်ဒီးလီၤဖီကီၢ်သူလှ
ထီၣ်ကစၢ်တြျၢၤကပၢ်လီၤ
ဒီးလီၤဆူဖီကီၢ်တခီ
ထီၣ်ကစၢ်လီၤတိၣ်လိၣ်ပျီ
ဒီးလီၤလၢဖီကီၢ်ဘံသူ

၈၁. နဟဲတုၤနကီၢ်လီၤဟၤ
ဆူညါနဟဲဘၣ်မုၢ်လၢ
တၢ်တုၤယခါထီၣ်ကီၢ်သီ
ဆူညါမုၢ်လှတုၤလှတီၤ

၈၂. လၢ်ဝံၣ်လီၤကျဲမုၢ်တဲၣ်ဖြး
နဟဲဆၣ်ဖီကီၢ်ဘၣ်ဘျး
လၢ်မုၢ်လီၤကျဲမုၢ်တဲၣ်ဖြး
ယဟဲဆၣ်ဖီအလီၢ်ဘျး

၈၃. နဟဲဆၣ်ယကီၢ်ဝးဝး
နကွၢ်ဘၣ်ကူအိၣ်ဒီးနု
ဟီၣ်ခိၣ်လါကူအိၣ်ဘဲဂီၤ
ကူအိၣ်နီၢ်ကူအိၣ်ဒီးစီ

၈၄. ဖီအကီၢ်ယိးလၢဟီၣ်အုၣ်
ပျၢအသီဟဲအိၣ်ဘၣ်မုၢ်

ဖီအကီၢ်ယိးလၢဟီၣ်ယဲ
ပျၢအသီဟဲအိၣ်ဘၣ်ကဲ

၈၅. ဖီအကီၢ်ယိးလၢထၢနု
တၢ်တဂ့ၤဘုဖျိၣ်ဒိၣ်ကျၢ

ဖီအကီၢ်ယိးလၢဝၣ်ဘီ
တၢ်ဂ့ၤဒီးဘီဘၣ်တကီၤ

၈၆. ဖီအကီၢ်ယိးလၢမ့ၤဖဲ
တၢ်တဂ့ၤဘုတဂ့ၤဘဲ
ဖီအကီၢ်ယိးလၢကဟံ
ယိးန့ၢ်ဘုဖီအလီၢ်မံ

၈၇. ဟဲလူၤထွံၣ်မိၤထီၣ်လွံၢ်ဘု
တၢ်ဘျးထီၣ်ယသံၣ်ယခုး
ထီၣ်လွံၢ်ဘုဟဲလူၤထွံၣ်မိၤ
တၢ်ဘျးထီၣ်ယသံၣ်ယဖီ

၈၈. နဟဲကွံၣ်စိကျၢ်လၢခုး
ကျၢ်တဘၣ်ဘဲတဘၣ်ဘု
ဘၣ်ထဲနီၣ်ဖိကပုၢ်လုး
ယဟဲကွံၣ်စိကျၢ်လၢခုး
တဘၣ်ဘဲဘဲတဘၣ်ဘု
ဘၣ်နီၢ်ဂ့ၤလီၤကၢ်လီၤကျၢ

၈၉. နဟဲဘၣ်ယသံၣ်ယခုး
တၢ်ဟူထီၣ်ဖြးမုၢ်မနု
ယဟဲဘၣ်ဖီသံၣ်ဖီခုး
နီၢ်တယၢ်ဟူထီၣ်လွံၣ်ဘု

၉၀. ကွၢ်စိနီၢ်ခုးဘုသၣ်ဂီၤ
ဟဲလၢအထံးတပိၢ်ဖီ
ကွၢ်စိနီၢ်ဘုပျိၣ်တဘီ
ဟဲလၢအထံးပျိၣ်တရီၤ
ကွၢ်စိနီၢ်ဘုသၣ်တယၢၤ
ဟဲလၢအထံးယုၢ်လီၤဟၤ

၉၁. တၢ်တနံၣ်ဖီတဖဲးခုး
လီၢ်စိစုပျၢအိၣ်စိဘု
စုဖုၣ်ဒိၣ်နဟီၣ်ကအု
ဘၣ်ယိၣ်စိဟဲအိၣ်နဘျး

၉၂. နဟဲဘၣ်ယသံၣ်ယခုး
ဝၣ်မံၤဘီၣ်ဂ့ၤဆွၢ်ဖီဖု
ဖီပၢ်ဖဲးခုးဟီၣ်လၢဂီၤ
နံၣ်ဘၣ်ဖီသူထီၣ်ကလီ
ဖီပၢ်ဖဲးခုးလၢလၢ်ကျါ
လၢ်ထံၣ်လီၤစိဘုဖီလါ

၉၃. နံၣ်ဘၣ်ပျၢပျၢအဘု
ဖီပဲပျၢဒီးသ့ၣ်လၢခုး
ဟဲဘၣ်ဖီခုးလီၢ်ခိၣ်ခံ
ဘုဖီဆုၣ်နီၤအပျၢ်ဆံ

၉၄. နဟဲဘၣ်ဖီသံၣ်ဖီခုး
တၢ်တဂ့ၤဘဲတဂ့ၤဘု
ဖီအဘုဂ့ၤအဘဲဂ့ၤ
အိၣ်ဘၣ်မုၢ်သိးဘၣ်ဒီးဆု

၉၅. မၤဖုၣ်ခုးမၤဖုၣ်သ့ၣ်ကျိ
နဟးဆဲးဆူလဲၣ်တခီ
နမၤဖုၣ်ခုးတၢ်ခးကဲ
ယမ့ၤသ့ၣ်ညါယတဟဲ

၉၆. နဟဲဘၣ်ဘျးလၢယကျိ
ယုၤဘၣ်နုးဘဲးလဲၣ်ဘီလီၤ
ယဟဲဘၣ်ဘျးလၢနကျိ
ယုၤဘၣ်ယၢဘဲးလဲၣ်ဘီလီၤ

၉၇. နဟဲဘၣ်ယယိၣ်ပဲၣ်ယု
လ့ၣ်တအိၣ်ကျဲတလီၤစု
ယဟဲဘၣ်နယိၣ်ပဲၣ်ယု
ယိၣ်ပဲၣ်ယုကျဲမုၢ်လီၤစု

၉၈. ဖီအိန်တုာ်ဒီးလုဂ်ဒီးလီ ယိပ်ပဲဉ်ယုကျဲမုာ်လီဂီ ယဟဲဘၣ်ဖီယိပ်ပဲဉ်ယု လံာ်ပနာသုအလီလု	၁၀၅.	ထံဆၣ်မုာ်ထံဆၣ်ကလီ တၢ်တကျိန်သဲးတကျိန်မီ ထံဆၣ်လုထံဆၣ်ပကျါ တၢ်တကျိန်သဲးဖီမီဖး	၁၁၂.	ယမုသုဉ်ညါလၢနဟဲ ယလဲးခူဉ်ဟးပာ်နကျဲ ယကဟဲနသုဉ်ညါလံ ကျဲလၢအဟးနခူဉ်ဘံ
၉၉. နဟဲဘၣ်ယယိပ်ပဲဉ်ယု ဘၣ်နဟဲဟူယထိန်ဆၣ်ပွါ ယဟဲဘၣ်နယိပ်ပဲဉ်ယု တရုဉ်အိန်လီထိန်ဆၣ်ပွါ	၁၀၆.	နထံဆၣ်ပူပဲဉ်ထီဉ်ဒဲ အိန်ဒီးကိဖီဒီးဝါစဲ ဖီထံဆၣ်ပူအိန်တၢ်လီ တၢ်အိန်ဒီးသရၣ်စီသီ	၁၁၃.	ယမုသုဉ်ညါလၢနဟဲ တၢ်ကိာ်ဆဲးသိရဲဉ်လၢကျဲ နကဟဲယမုသုဉ်ညါ တၢ်ကိာ်ဆဲးသိဟံန့ၢ်န့ၢ်
၁၀၀. နဟဲပာ်ယိဝဲဉ်ခိဉ်ခဲ နကွၢ်ဝဲဉ်ဖိဘၣ်ဂ့ၤကွဲ ယဟဲပာ်ယိဝဲဉ်ခိဉ်ခဲ ယကွၢ်ဝဲဉ်ဖိဂ့ၤအူကွဲ	၁၀၇.	ဟံလီလၢလၢထံဆၣ်ပူ လၢကတိာ်စီဘၣ်နဟဲ ဟံလီလၢလၢထံဆၣ်ပူ လၢကတိာ်ဩထီဉ်ဘးမု	၁၁၄.	တၢ်ကိာ်ဆဲးသိရဲဉ်စုနာ ဟံန့ၢ်စီသးတတူဉ်လၢ တၢ်ကိာ်ဆဲးသိရဲဉ်လၢကျဲ သးတတူဉ်နအိဉ်ဒုဉ်နဲ
၁၀၁. နဟဲပုာ်ခံဘၣ်အစၢ တခိးသၣ်လီဘၣ်နချါ မုာ်တခိးမံတခိးဒါ ယဟဲပုာ်ခံဘၣ်အစၢ တခိးသၣ်လီဘၣ်ယချါ တခိးမုာ်ဖီပာ်သုဉ်ဒါ	၁၀၈. ၁၀၉.	ယထံဆၣ်ပူသုဉ်ကၢ်ဘာ ပံးခိဉ်လုာ်ထံတမုာ်လၢ ထံဆၣ်ပူခဲသိဉ်ခဲပျီ နီၢ်ဩဉ်မးဒီးလုဂ်ဒီးလီ မိာ်ဝဲတဖၣ်ဘၣ်ပုၤဂၤ မိာ်တြိအီထံလၢဝဲဉ်ပး ဟဲဘၣ်ဖီအထံဆၣ်ပူ လၢအုဉ်စုထံမိာ်တြိထူ	၁၁၅. ၁၁၆.	ယမုသုဉ်ညါလၢနဟဲ ယဒဲးဟံဖီဂံတညဲ နဟဲဟံဖီဂံတထူ သါလၢစီဟဲနဆိဉ်အူ နဟဲနဒဲးတကီဖီ ဖုံလၢလဲဉ်ယၢလၢလဲဉ်ခိ ယဟဲဒဲးဖီဂံလၢဝံ ဒဲးတဖုံယၢတဖိဉ်ဆံး
၁၀၂. နဟဲဘၣ်ယဝဲဉ်သုဉ်ဒါ ဝဲဉ်သုဉ်ဒါဝံနၢ်ကၢ်နၢ ယဟဲဘၣ်နဝဲဉ်သုဉ်ဒါ ဝဲဉ်တဘိဂ့ၤတဘိဘျါ	၁၁၀.	ယမိာ်တပံးပာ်တပိ မိာ်တြိအီထံလၢညၣ်ဒိ ထံဆၣ်ပူဒုဆုဒုဆု စီဟဲစီပံးခိဉ်လုာ်ထံ ထံဆၣ်ပူဒုဆုဒုဆု အကွၢ်ခံစုတ်အဝံ	၁၁၇.	ဟံဉ်ဆၢခိဉ်ကျဲအိဉ်ခံဘိ နကဟဲဖဲလဲဉ်တဘိ နတခိးကျဲလၢယဟဲ ခိးကျဲနခိးဘျၢဉ်ခိးလဲ
၁၀၃. တၢ်လုာ်ခိဉ်နဟဲပိာ်ဖူ ဘၣ်တုၤလီဖီထံဆၣ်ပူ တၢ်လုာ်ခိဉ်စီဟဲပိာ်ဖူ တုၤလီဖီအထံဆၣ်ပူ	၁၁၁.	ပာ်ယိထီဉ်ထံခိဉ်ထံနံ ဘၣ်နထံဉ်ကျဲအိဉ်ထံး ခိာ်ဖီထံဝံယာ်ခိ ယတိနိဉ်ဖီမိာ်ဟဲလီ	၁၁၈.	ဟံဉ်ဆၢခိဉ်ကီကျဲဟဲသဲ လဲတကၢ်ဒီးတူဒီးကွဲ ယစံးမုာ်လၢနခါဟဲ တၢ်မုာ်လၢကီကျဲဟဲသဲ
၁၀၄. ယထံဆၣ်ပူဝဲဉ်ကၢ်ကံ ဘၣ်နထံဉ်ဘိလံဉ်လုဉ်ဟး စီဟဲတၢ်တဖျၢဉ်တဆုါ ဘိလံဉ်လုဉ်နတသုဉ်ညါ	၁၁၁.	ပာ်ယိထီဉ်ထံခိဉ်ထံနံ ဘၣ်နထံဉ်ကျဲအိဉ်ထံး ခိာ်ဖီထံဝံယာ်ခိ ယတိနိဉ်ဖီမိာ်ဟဲလီ		

၁၁၉. ဟံဉ်ဆာခိဉ်သီယဲဉ်ဒီးကး ၁၂၆. ယဟံဉ်ကိဉ်ဒုယစာ်ပျံ ၁၃၃. ယုာ်ဟဲဆိဉ်တုယယီထံး
နဟဲနကျဲဟံဉ်ဒဲလဲဉ် ဟဲတသ့ဉ်ညါနသးသံ ယတဆိးအူးတပျံဒီး
ယယဲဉ်တကျဲကျဲတကျဲ နဟံဉ်ကိဉ်ဒုနစာ်ပျံ ယုာ်ကဟဲနသ့ဉ်ညါလံ
သီယဲဉ်ဒီးကးယဘဉ်ယာ ယဟဲလုပျံအဲဉ်ခဲ နကွဲးဟံအူးအခိဉ်ဆံ
၁၂၀. ဟံဉ်ဆာခိဉ်ပွဲသဉ်ဟဲရံး ၁၂၇. ဟံဉ်ကိဉ်ဒုဆဲးတတုာ်လု ၁၃၄. ဘုစံဉ်ဘုပျဲအခိဉ်ယု
စီဟဲယကွဲးနိဉ်အမံ နဟဲနကျဲဘဉ်ကသ့ ယုာ်ဟဲယုာ်ကျဲ အမဲဘု
ဟံဉ်ဆာခိဉ်ပွဲသဉ်ဟဲရံး လိဉ်ထီဉ်ယသးထီဉ်လွံဉ်ဇိ ၁၃၅. ဘုစံဉ်ဘုပျဲအခိဉ်ရဲ
ဖိယဲနကွဲးနိဉ်ယမံ က့ယုလုလုမူကပိဉ်လိ တဆာယုာ်ဟဲဒီးယုာ်ဟဲ
၁၂၁. ဟံဉ်ဆာခိဉ်စုကံတပျိဉ် ၁၂၈. ယဟံဉ်ကိဉ်ဒုယဒီးမာ ၁၃၅. ယုာ်ဟဲအုဉ်ပျံအခိဉ်ထံး
ဖိခိးဖးအမိခိးယိး နဟဲကျဲဒဲလဲဉ်ခိဆာ ကွာ်ဒီးပျံအလဉ်ကညံး
ကံတပျိဉ်စုဟံဉ်ဆာယီ နဟံဉ်ကိဉ်ဒုနဒီးမာ ယုာ်ဟဲအုဉ်ပျံအုဉ်တတံဉ်
ဖိခိးဖးအမိခိးယိး ဟဲလုစဲစီခိဉ်အချာ ယုာ်ဟဲအုဉ်ဆူးဒဲအမဲဉ်
တံဉ်သါယုာ်ဟဲလုအဲရဲ ယုာ်ဟဲအုဉ်ဆူးဒဲအမဲဉ်
ဟဲကံဉ်သိတလီယိ
၁၂၂. ဟံဉ်ဆာခိဉ်ဒီးကဉ်လုဉ်ပွဲ ၁၂၉. တသ့ဉ်ညါဖိဟံဉ်မာဘာ ၁၃၆. ကစာ်ဒိဉ်လုအံလုဝဉ်
ထါဘဉ်အိဉ်ဆွဲနီတဂု ဟံဉ်ကိဉ်ဒုဖိဟံဉ်မာဘာ ကလိဒိဉ်လုအံလုဝဉ်
သုဉ်လီလုခုအလဉ်ညံး နဟံဉ်ကိဉ်ဒုနဖဲဘု ယုာ်ဟဲအုဉ်ပျံဟဲလုမုာ်နု
ထါဘဉ်အိဉ်ဆွဲခဉ်အရံး ဒီးမာလုအိဉ်ကဆု ယုာ်ဟဲအုဉ်ပျံဟဲလုမုာ်နု
ထါဘဉ်ဖိဟဲလုမုာ်နု
၁၂၃. နဟဲအိဉ်ဆွဲတုာ်ယံယံ ၁၃၀. ဟံဉ်ကိဉ်ဒုခဲတနံလဲ ၁၃၇. မုာ်အိဉ်ဟံဉ်ကစာ်ခိဉ်ချာ
တံဉ်ဘဉ်အိဉ်ခိးနလီမံ နဟဲမတုာ်နဲနကျဲ ကွာ်လီကိဉ်ဒုတခါဟဲ ပျံဆိးယီကစာ်ခိဉ်ချာ
ယဟဲအိဉ်ဆွဲတုာ်ယံယံ ဟံဉ်ကိဉ်ဒုခဲတနံလဲ ထံဉ်အုဉ်တံကိနကွာ်လီ ထါဘဉ်ပူတဂုစီဇာ
အိဉ်ဆွဲတခါမိအထံး ဟဲနပုာ်ဒုနဲဉ်ယကျဲ နဆာတမုာ်ထီဉ်အသီ ထါဘဉ်ဖိတဂုစီဇာ
ထီတကျိဉ်အလီလီဒီး ကစာ်ဒိဉ်တြိတံဘဉ်စာ
၁၂၄. သုဉ်ဒုဝဉ်ဒုလီပလု ၁၃၁. ထံဉ်အုဉ်တံဖိသဉ်ဇိကျဲ ၁၃၇. မုာ်အိဉ်ဟံဉ်ကစာ်ခိဉ်ချာ
ထါဘဉ်အိဉ်ဆွဲတံတဂု ကွာ်လီကိဉ်ဒုတခါဟဲ ထံဉ်အုဉ်တံကိနကွာ်လီ ပျံဆိးယီကစာ်ခိဉ်ချာ
မိသုဉ်လီဒဲပျဲတဂု ထါဘဉ်အိဉ်ဆွဲတံတဂု နဆာတမုာ်ထီဉ်အသီ ထါဘဉ်ဖိတဂုစီဇာ
ထါဘဉ်အိဉ်ဆွဲတံတဂု စီတကျိဉ်အလီလီဒီး ကစာ်ဒိဉ်တြိတံဘဉ်စာ
၁၂၅. လုဉ်ဟဲသိဉ်လုယဟံဉ်ယာ ၁၃၂. ဟဲလုကိဉ်ဒုဆိဉ်တအာ ၁၃၈. ထီဉ်ကစာ်လီတိဉ်လိဉ်ပူ
မုာ်လုဉ်အဂုလုဉ်အအာ ပျံဘဉ်ကိဉ်ဒုသဉ်ဘဉ်ယာ ထါဘဉ်ဆုဂီဒီးဆုသု
လုဉ်ဟဲသိဉ်လုနဟံဉ်ယာ ယဟဲမုာ်ကိဘဉ်နသး နဟဲပဲဉ်ယီဝဉ်ခိဉ်ခဲ
လုဉ်တဂုလုဉ်တအာ နဆဲးလံလီဘဉ်မတုာ် ပျံပျံလုအံအဲဉ်မိဝဲ

၁၃၉. အူထိပ်ပက္ခဲတံလူလူ ၁၄၆. ထိုဘဉ်နီၣ်ဟဲစံၣ်တူတူ ၁၅၃. သုၣ်ဒုဝၣ်ဒုလီၤပလူ၊
မိၣ်ဟီၤယုၣ်ယပၢ်ဟီၤဟး
ကွၢ်အံၤမိၣ်ဖိကွၢ်အံၤမိၣ်
ကွၢ်ဒီးကွၢ်အိၣ်ယုၣ်လီၤ
၁၄၀. ခိၣ်တခါလီၤဘဉ်နီၣ်ဧ ၁၄၇. ကစၢ်ခိၣ်စူဒီးခိၣ်ဆိုး ၁၅၄. ထိုဘဉ်န့ၣ်ဖဲထံထံထံထံ
ခိၣ်ခါလီၤကျဲအိၣ်ဟံၤစၢ
ခိၣ်တခါလီၤဘဉ်တခါ
ခိၣ်ခါလီၤကျဲအိၣ်ပက္ခါ
၁၄၁. မိၣ်ဖိညဉ်ဖိကပုၣ်လး ၁၄၈. ယဟဲယထိုဘဉ်ဒုလု ၁၅၅. ယဟဲယုၣ်လၢထံအဆၢ
ထိုဘဉ်ဖိယအိၣ်တချး ၁၄၉. ဒုလုသိၣ်လီၤအံၣ်လီၤအ့ ၁၅၆. ယဟဲဟးလၢကီၢ်အဆၢ
ထိုဘဉ်ဖိမၤကွၢ်တချး
အိၣ်လၢညဉ်ဖိကပုၣ်လး
၁၄၂. မိၣ်ဖိဆွဲၣ်ဘီသဒိၣ်ဘီ ၁၅၇. ယထိုဘဉ်ကွဲတဆံၣ်ဒု ၁၅၈. လၢ်ဆျၢၣ်ခိၣ်တၢ်ဒိၣ်ဟဲဝီ
ထိုဘဉ်ဖိယအိၣ်တလီၤ ၁၅၈. ကွဲတဆံၣ်ဒုသိၣ်အံၣ်အ့ ၁၅၉. လၢ်တီၢ်ခိၣ်တၢ်ဒိၣ်ဟဲဝီ
ထိုဘဉ်နီၣ်လူလဲၣ်ဘဉ်လီၣ်
အိၣ်လၢဆွဲၣ်ဘီသဒိၣ်ဘီ
၁၄၃. ခိၣ်သူလၢ်သံးဘိၣ်အဖၢ ၁၅၉. ယထိုဘဉ်ကွဲကဆိမဲ ၁၆၀. ယထိုဘဉ်ကွဲကဆိမဲ
ထိုဘဉ်နီၣ်ခွဲတန့ၢ်လၢ ၁၆၀. ကွဲကဆိမဲသိၣ်ရဲၣ်ရဲၣ်
ပျၢ်န့ၢ်သံၣ်ခွဲလၢဘဲ
ခိၣ်သူလၢ်လီၤဆျၢၣ်အဲးအဲး
၁၄၄. ခိၣ်သူလၢ်သံးကၢ်အလူ ၁၆၁. ယထိုဘဉ်ကွဲပနၢ်န့ၢ် ၁၆၁. ထီၣ်ကစၢ်တြုၤကပၢ်လီၤ
ထိုဘဉ်နီၣ်ခွဲပုၤခွဲပုၤ ၁၆၂. ကွဲပနၢ်န့ၢ်သိၣ်အၢၣ်ဂၤ ၁၆၂. ဒီးလီၤလၢဖိကီၢ်တခီ
ရဲၣ်လီၤခိၣ်သူဘိၣ်န့ၢ်
ခွဲကဆျၢၣ်လၢသံၣ်တၢ်န့ၢ်
၁၄၅. ထိုဘဉ်နီၣ်ဟဲယီၤဒီးထံ ၁၆၃. ဝံၤဝါအိၣ်ဆွဲၣ်ခိၣ်ထံး ၁၆၃. ခါလီၤခိၣ်ဆဲးလီၤဘီဒီ
ပျၢ်ဒီးသူလူကွဲကွဲအံၤ ၁၆၄. ထိုဘဉ်အိၣ်ဆွဲၣ်တၢ်ဖဲအံၤ ၁၆၄. ဟီၣ်ခိၣ်တူၢ်ဖျိကွၢ်လဲၤယီၤ
ထိုဘဉ်ဖိလူလဲၣ်တဂ့ၤ
ထိုဘဉ်ပျၢ်မၤသ့အိၣ်သ့
၁၆၅. ထိုဘဉ်အိၣ်ဆွဲၣ်တၢ်ယံၤဝံၤ
မတၢ်အိၣ်ပျၢ်န့ၢ်မံ

၁၅၉. ပဟဲသံဃ်မါညဉ်လၢထံ နဖိမတၢယုာ်အမံ ယဟဲသံဃ်မါညဉ်လၢထံ ယဖိသီခါယုာ်အမံ	၁၆၆. ထံဒိဉ်လီၤထံတံာ်ဂုာ်ယိ အလၢနပုာ်ဖျါလၢဒီးကိာ် ထံဒိဉ်လီၤထံစံာ်ပိပု တမၢ်တီထံလၢအရ	၁၇၂. နဟဲကံာ်တၢလၢဖျဉ် တၢကျၢ်ကျၢ်နကံာ်ဘဉ်သ့ ယဟဲကံာ်တၢသ့ဘဉ်ဘီ တၢသ့ဘဉ်ကွဲးလံာ်ကွီ သီ
၁၆၀. နဟဲသံဃ်မါဒီးပယိ နဟဲမတၢကျၢ်နဖိ ယဟဲသံဃ်မါဒီးပယိ ယဟဲဆံးဂုၤကျၢ်ယဖိ	၁၆၇. ဘၢဉ်ခဉ်ပဲဉ်ဒဲလၢထံနံၤ ယဟဲဟဲတုၤယအိဉ်ဘျး ထံကျိအနံၤတၢ်တဟ ပုၤတလဲၤတုၤဟ်အဒး	၁၇၃. နဟဲကံာ်တၢကပီၤလုၤ ဒီလုာ်ကံာ်မိၤတဲာ်နစု ယဟဲကံာ်တၢကပီၤလုၤ တၢ်တအိဉ်မိၤကံာ်ယစု
၁၆၁. နဟဲလၢထံကွိဉ်ဖုဂုၤ ဘဉ်နပျဲာ်ထံလၢအဒု ဟဲသ့တပုၤလၢဒီးမဲး ထံဒုထံဆံ့အိဉ်ကွဲးပဲ	၁၆၈. အီထီဉ်ထံခါထီဉ်ဆုခိ လၢကတၢၤဘျဲကတၢၤယိ ယိတသိဉ်ကွိတသိဉ်လု လၢကတၢၤယိဘဉ်ကသ့	၁၇၄. နဟဲဘဉ်ပျီအဘျဉ်ဆံ နဟဲနဒီးကဟဉ်ရံး ယဟဲကံာ်ပျီမုာ်သဲဉ်ပုၤ ယတခိးဒီးလုဉ်မ့ဉ်အူ
၁၆၂. ဟဲစိဉ်ဖုဂုၤတၢ်လၢထံ ဘဉ်နပျဲာ်ထံလၢအဒု ထံဒိဉ်လီၤထံကျိဉ်ဒီးမဲး ထံယုၤလီၤကျၢ်ဘဉ်အလဲၤ	၁၆၉. ယမ့ၢ်ကျိဉ်ဖိယဟဲရံး ယမ့ၢ်မိဖိယဟဲရံး ရံးတလုာ်ယသိဉ်တမံ ရံးတကွၢ်ယသိဉ်တမံ ရံးမ့ၢ်တုၤနဘျိဉ်ခိဉ်ထံး ဘဉ်နဖုဟၤနလီၢ်မံ	၁၇၅. နဟဲဘဉ်လုဒိဉ်ခိဉ်ထံး ပတီၢ်ထီဉ်လုအဖျၢဉ်ဆံ ယဟဲဘဉ်လုဒိဉ်ခိဉ်ဒီ ယတထံဉ်ယုၤမိၢ်လုၢ်ယီ
၁၆၃. နဟဲထွံဉ်မံၤပီၢ်တဲာ်ထံ ဘဉ်နထံဉ်ထံးကွိဉ်လီၤထွံ ထံကျိဉ်ဒိဉ်လီၤလဲၤဂီၤဂီၤ ထွံဉ်မံၤပီၢ်ထံတကွိဉ်ထံး	၁၇၀. ကျိဉ်ပိဉ်ဟဲလီၤလၢထံနၤ ဂီၢ်ကွီဟဲလီၤလၢထံနၤ တထံဉ်ဘဉ်ဒံးသိဉ်မုာ်ကျၢၤ တပိာ်ဘဉ်ဒံးသိဉ်မုာ်ကျၢၤ ကွဲးအိဉ်လၢကိကွၢ်တမၤ ပုၤကျၢၤအကဲကီၢ်ခိဉ်စၤ	၁၇၆. နဟဲဘဉ်ထံဆံဉ်လုကျါ နဆုမတၢစိာ်နံၤနၤ ယဟဲဘဉ်ထံဆံဉ်လၢလု ကလံာ်သ့န့ၢ်ယဆု
၁၆၄. နဟဲလၢထံတမၢ်ဂဲၤ နဘဉ်စိာ်ယုၤနီၢ်ဖျါလွဲ ယဟဲလၢထံတမၢ်ဂုၤ ယတစိာ်ယုၤနီၢ်ဖျါထု	၁၇၁. ယုာ်လီၤခိဉ်တုၤဟံဉ်ဆုးပုၤ ဟဲလၢချၢဉ်နွံထုဉ်အဆုး ယုာ်လီၤခိဉ်ခါလီၤကိဉ်ဒု ဘဉ်နနံၤဟူသိဉ်ဂီၤပုၤ	၁၇၇. နဟဲထီဉ်ကစၢ်ဖါသု ဘဉ်နဂံၢ်ဒုးဆဉ်လၢမူ ဆဉ်ထီဉ်လၢမူအဖျၢဉ်ပြဲ တသ့ဂံၢ်ဒုးတဘဉ်ဒံး
၁၆၅. နဟဲဆွဲဉ်ဖိလၢလၢထံ ဆွဲဉ်ဖိလၢဆံးယံာ်ကမံ ယဟဲဆွဲဉ်ဖိလၢလၢထံ ဆွဲဉ်ဖိလၢဖိဒီးထးသံ		၁၇၈. နဟဲမဆါတၢ်အဒု ဘဉ်နထံဉ်ဒုယုာ်သုးဒု ယဟဲမဆါတၢ်အဒီ ယတထံဉ်ဒုယုာ်ဆုဉ်နီၤ

၁၇၉. နဟဲမုာ်သံအုာ်လၢကျဲ ဘၣ်နဘၣ်ဆိးမုာ်အမဲ ထိးတၢ်ဝါလဲဆၢန့ၣ်မူထံး မုာ်လၢအကိၢ်တဟးသံ	၁၈၅. ဟဲလၢခိၣ်ဒုခိၣ်ဘၣ်အါ ဟဲလၢကွဲၤကွဲၤခိၣ်အချၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဆးဟီၣ်ခိၣ်ဘျဲ နဒီးကွဲၤကွဲၤဘၣ်ကသ့	၁၉၂. ယဟဲယဒီးလံာ်မိၢ်တၢၤ ကွီၢ်လီၤလၢဖိမိၢ်အယၤ နဟဲနဒီးလံာ်မိၢ်တၢၤ ယူၤတတုၤဖိမိၢ်ဟံၣ်ယၤ
၁၈၀. နဟဲသ့ၣ်ဖူတံာ်ကဆိ ခိၣ်ဖဲလဲၣ်ခံဖဲလဲၣ်ခိ ယဟဲဘၣ်ကျဲမုာ်လီၤဆူ ယဟဲကလီၤတံာ်သ့ၣ်ဖူ	၁၈၆. ဟဲလၢခိၣ်ဟဲဘၣ်တံာ်လံ ဟဲလၢခိၣ်ရံးဒီးကွီၤကွဲၤ နဟဲနဒီးကဟၣ်ရံး တအဲၣ်ရံးက့ၤအလီၢ်ခံ	၁၉၃. ဟဲဒီးထီၣ်ကိးအမိၢ်ဘီ ကွီၢ်လီၤလၢဖိမိၢ်ဟံၣ်ယီၤ နဒီးထီၣ်ကိးအမိၢ်ဘီ ကွီၢ်လီၤလၢဖိမိၢ်အကိး
၁၈၁. နဟဲမဆါထီၣ်ပြံးကုး တၢ်တဘူးဖိသံၣ်ဖိယုး ယဟဲမဆါထီၣ်ပြံးသဲ တၢ်ဘူးထီၣ်ဖိမုာ်ဖိဝဲ	၁၈၇. ဟဲလၢခိၣ်ဒုတၢ်တမုာ် ဟဲလၢကပိၤကွါအလု ကပိၤလုလၢတၢ်ဩလၢ နဟဲကအိၤဘၣ်ကကျၢ	၁၉၄. ယဟဲယဒီးကသ့ၣ်ယူၤ ကွီၢ်လီၤလၢဖိဟံၣ်ဆူးပူၤ နဟဲနဒီးကသ့ၣ်ယူၤ ကွီၢ်လီၤလၢဖိဟံၣ်ဆူးပူၤ
၁၈၂. ယမုာ်ထီၣ်ခုယဟဲယူၤ ယမုာ်ထီၣ်ကိးယဟဲယူၤ ယူၤဘၣ်သ့ၣ်ထီၣ်တထူး ယူၤဘၣ်ဝၣ်ထီၣ်တယူး ယူၤလီၤတၢ်ဖိဘျီၣ်ခိၣ်ပူၤ သးမ့အိၣ်ဖူလဲးဖူသူ	၁၈၈. ယာ်ပူၤဒိၣ်အတုၢ်တကွံ ဟဲလၢယာ်ပူၤဒိၣ်အခံ ကွီၢ်တဟ်ဘျါဝါလၢပူၤ ဟဲလၢယာ်ခံယာ်လီၤဘျဲး	၁၉၅. ယဟဲယဒီးလံာ်မိၢ်တု ကွီၢ်လီၤလၢဖိဟံၣ်ကိၢ်ဒု နဟဲနဒီးလံာ်မိၢ်တု ယူၤတတုၤဖိဟံၣ်ကိၢ်ဒု
၁၈၃. နမုာ်ထီၣ်ခုလၢနဟဲ နမုာ်ထီၣ်ကိးလၢနဟဲ ယူၤဘၣ်သ့ၣ်ဖိနကွီၢ်ကွဲး ယူၤဘၣ်ဝၣ်ဖိနကွီၢ်ကွဲး ယူၤဘၣ်ထံပိၤဒီးထံဖဲ ကွီၢ်လီၤနသးတုၢ်ပျၢ်လဲ	၁၈၉. ဟဲလၢသ့ၣ်ထီၣ်ဘၣ်ကလံ ဟဲလၢဃုခံတပိၢ်ခံ ကွီၢ်တမုာ်ဘျါကၢ်ယာ်ဒိ ဟဲလၢယာ်ခံယာ်လီၤပိ	၁၉၆. ဟဲဒီးကီၤလၢလံာ်မိၢ်ဘီ ယူၤတုၤဖိဟံၣ်ခိၣ်ဒိ နဒီးကီၤလၢအကဘီ ယူၤကဟ်ဖိဟံၣ်ခိၣ်ဒိ
၁၈၄. ယခါလီၤယီၤဟီၣ်ခိၣ်ရံး ဟဲလၢချၢၣ်ဖးဒိၣ်အခံ ချၢၣ်ဖးဒိၣ်လၢတၢ်အဒု တကၢနဟဲကၢ်အဒု	၁၉၀. လိာ်ဆံးလီၤပသးန့ၣ်ဘု ဟဲလၢထီၣ်ကိးမိၢ်အဟူး နဟဲနဒီးထီၣ်လွံၣ်ဘု နတတုၤဖိမိၢ်အခုး	၁၉၇. တယုာ်ကွၢ်ကွီၢ်တကိဖိ တညိကွၢ်ကွီၢ်တကိဖိ တကိဘိၣ်ဂုၤလဲၣ်ဂုၤဒီး တကိဖးဂုၤလဲၣ်ဂုၤဒီး ကယဲၢ်တကိအဖိဘီ ကဲမိၢ်ကွၢ်ကဲတနီၤနီၤ
	၁၉၁. နဟဲနဒီးထီၣ်ကိာ်ဘီ ဘၣ်ကတုၤဖိမိၢ်အပျီ လိာ်ဆံးလီၤယသးန့ၣ်သ့ ဟဲလၢထီၣ်ခုမိၢ်အဒံး	၁၉၈. တယုာ်ကွၢ်ကွီၢ်ဟ်ဒူၤ တညိကွၢ်ကွီၢ်ဟ်ဒူၤ တကိဘိၣ်ဂုၤတအိၣ်လၢ တကိဖးဂုၤတအိၣ်လၢ

	တကီသင်လၢမိၢ်သျှင်အ တကီမိၢ်ဝဲဒၣ်အကျၢ		နီၢ်ခးတုၢ်ဒီးတုၢ်ကလီ ကွီခးတုၢ်ဘိးထီၣ်ဘုဖီ	၂၁၂.	ဟံၣ်ခိၣ်ဖီသိးလၢလးဝါ ကွၢ်လၢမဲၣ်ပွီကွၢ်တဝး နဟဲကွၢ်ကွီတၢ်ဝၣ်ပျီ နစံးလၢဖီအဟံၣ်ယီၤ
၁၉၉.	ယဟဲကွၢ်ကွီတၢ်လၢခး တၢ်တဘၣ်ဘဲတဘၣ်ဘု နဟဲကွၢ်ကွီကျၢလၢကျဲ တၢ်တဘၣ်ဘုတဘၣ်ဘဲ	၂၀၆.	ဟဲတရူဖီသိၣ်ဖီဒဲ တနၢ်ဟူဖီသိၣ်ဖီသဲ ဖီကျဲကျဲယးတခွဲဘိ ဘုသၣ်ဂီၤလၢတီၢ်မုၢ်လီၤ	၂၁၃.	တၢ်လူၢ်ဒိၣ်ကွီဟဲပိၣ်ဖူ တုၤလီၤနီၢ်အထံဆၣ်ပူ ဟဲတုၤလီၤနီၢ်ထံဆၣ်ပူ ထံမိၢ်နီၢ်မိၤလၢဝၣ်နူ
၂၀၀.	ဟဲဘၣ်ဖီအကီယိၣ်ခံ ဖီကစၢ်က့ၤယံၣ်တုၢ်လံ နဟဲတရူတၢ်ကီယု ဘၣ်နထံၣ်ပူအလီၢ်က့ၤ	၂၀၇.	ဟဲတကျိၣ်ဖီဟံၣ်ထူၣ်ထိး တနၢ်ဟူဖီကကွၢ်ကိး နီၢ်ဝဲတခုမုၢ်အးဝဲ နီၢ်ခုဒ့ၣ်လဲၤတပျၢ်လဲၤ	၂၁၄.	တုၤလီၤနီၢ်အထံဆၣ်ပူ သဲးဖီမိၤဖီလီၤပြုၤပြုၤ ထံဆၣ်ပူထံဆၣ်ကလီ တၢ်တအိၣ်သဲးတအိၣ်မိၤ
၂၀၁.	ဟဲဘၣ်ဖီတီၤလိၣ်အခး ယတထံၣ်ပျီထီၣ်ဘံဘု နဟဲဘၣ်ဖီကၢၣ်အခး ဝၣ်မံၤဘီၣ်ဂ့ၤဆ့ၣ်ဖီဖု	၂၀၈.	ဟဲဘၣ်ဖီအယိၣ်ပဲၣ်ယု ယိၣ်ပဲၣ်ယုကျဲမုၢ်လီၤစ့ ဖီတချ့အမိၢ်တချ့ ယိၣ်ပဲၣ်ယုကျဲမုၢ်လီၤစ့	၂၁၅.	နထံဆၣ်ပူဂုၢ်သီဝံ တၢ်အိၣ်အးပန့ၣ်သၣ်သ့ ယထံဆၣ်ပူတလီၤဆီ တအိၣ်ဒီးပန့ၣ်သါဟီ
၂၀၂.	ဖီပၢ်ဖဲးခးဘၣ်လၢကျဲ အဘုဂ့ၤအနီၣ်တခဲ ခးတနီၣ်ဝံအမဲၣ်ချံ တီၢ်မုၢ်ဂ့ၤထိးအ့ၣ်အသ့	၂၀၉.	ဖီခုခုအမိၢ်ခုခု လဲၤပဲၣ်ယုအယိၣ်လၢခး ဖီတခုအမိၢ်တခု တလဲၤပဲၣ်ယုယိၣ်လၢခး	၂၁၆.	နထံဆၣ်ပူတၢ်နာမူ တၢ်အိၣ်ဒီးပျဲအိၣ်ဒီးဆူ ယထံဆၣ်ပူတနာမူ တၢ်တအိၣ်ပျဲတအိၣ်ဆူ
၂၀၃.	ဖီပၢ်ဖဲးခးဘၣ်လၢကျဲ လၢဆံၣ်လီၤစီၤဘုဘိလါ ဖီပၢ်ဖဲးခးလၢခိၣ်ထံး လၢဆံၣ်လီၤဒီးဘုဖီဆံ့	၂၁၀.	ဟဲဘၣ်ဖီအဝၣ်သျှင်အ ကွၢ်တဘိဂ့ၤတဘိဘျဲ နဟဲဘၣ်ဖီဝၣ်သျှင်အ ယိးဘုၣ်ဘီၣ်လီၤတအိၣ် လၢ	၂၁၇.	နထံဆၣ်ပူနအူးဘၢ တၢ်ကၢဟဲထီတဟံၣ်လၢ ယထံဆၣ်ပူယပဲၣ်ယိ ပဲၣ်န့ၢ်တၢ်ကၢတိအကျိၤ
၂၀၄.	ဟဲဘၣ်ဖီအတၢ်ကွၢ်ခံ ဘုလၢဝါဂ့ၤဘိၣ်မုၢ်ထွံ ကွီခးတုၢ်ဒီးလူၢ်ဒီးဒံ ဖီခးတုၢ်ထိးအ့ၣ်အသ့	၂၁၁.	ကွၢ်စိဖီအဟံၣ်ခိၣ်ပၤ ဟံၣ်ခိၣ်စိးယိးယီၢ်ဖျၢအ နဟဲကွၢ်စိတၢ်ဝၣ်လ့ နစံးလၢဖီဟံၣ်ကိၣ်ဒ့	၂၁၈.	နထံဆၣ်ပူနအူးခဲ ဟဲလၢအူးခဲခိၣ်ကွဲးကွဲး ယထံဆၣ်ပူယအူးခဲ အူးန့ၢ်တၢ်ကၢဒိၣ်အကျဲ
၂၀၅.	ဟဲဘၣ်ဖီအတၢ်လီၤပၤ ဘုဖီဆ့ၣ်နီၤကျၢ်ကထၢ				

၂၁၉. နကျဲခိၣ်ထိးအိၣ်ဖဲလဲ ဟံးယစုဒးနၣ်ယကျဲ ယဒးထံအထူၣ်ရဲရီု ကျဲဖိလီဆဲးကမိဒိ	၂၂၆.	အိၣ်လဲလဲၣ်လဲလီၢ်မုၢ်အ့ ၂၃၃. ဟဲအယာဂုအယီၣ်ဂု	ဘၣ်ဘုလထံၣ်သြိုၣ်ကဟဲ ကပြုၢ်ဟံၣ်ပူဒၣ်အဝဲ ဘၣ်ဘုလထံၣ်သြိုၣ်ဟဲယု ကပြုၢ်ဆဲးလီဟံၣ်ဆုးပူ
၂၂၀. ပိၣ်ထီၣ်နီၢ်ကျဲမုၢ်တူတူ ကျဲမုၢ်လီဆဲးယုနီၢ်ပူ ကျဲတမုၢ်ကျဲမုၢ်ကျဲဘိ ကျဲလဲယုၢ်ကျဲလဲထီၣ်ကျဲ	၂၂၇.	မုတမုၢ်နီၢ်ဘိယီၣ်ဖိ ခိၣ်လၢဒုကိတယီၢ်လီ အိၣ်လဲလဲၣ်လဲလီၢ်နီၢ်ပူ ၂၃၄. ဟဲအယာဂုအယီၣ်ကူ	ဒီးလဲပသးပုကဆိ စလီလဲဖိဟံၣ်ဆဲးယု ကွၢ်လီကိၣ်ဒုပဖးတြု ကဆိဟဲဒီးအခိၣ်လုး
၂၂၁. ယဟဲယုၣ်ထူမိၢ်ဒုလီ ဟဲဟးယုမိၢ်ဒုလီ ထူကမုၢ်ဒဲလဲဘိဘိ စုကမုၢ်ဒဲလဲဘိဘိ သိးပသးထူတၢ်မုၢ်ဂီ နီၢ်ပမုၢ်ကိၣ်ဟဲကွၢ်အိ	၂၂၈.	တကီအဖိဘၣ်တကီ ဆုၣ်နီၢ်လဲခးခိၣ်ကပီ ကွၢ်ကိၣ်ဟဲလဲဝဲခိ ၂၃၅. မဲၣ်နီၢ်မုၢ်အနီၢ်ကီ	ကူၣ်တရူၣ်ဖိဟံၣ်ကိၣ်ဒု ဟံၣ်ထူၣ်မုၢ်ထူဟံၣ်မုၢ်စု
၂၂၂. ပုပုလဲမဲပျဲၣ်ဟဲတူ ပုဖိလဲမဲပျဲၣ်ဟဲတူ သိးပသးထူပဲအကု သိးပသးစုပဲအကု ဆုၣ်နီၢ်လဲကိၣ်ခိၣ်သဲတြု ကပီဆဲးထူမုၢ်လီန့ၣ်	၂၂၉.	တကီအဖိမုၢ်အိၣ်ဆဲ ဆုၣ်နီၢ်လဲခးခိၣ်အူၣ်စာ ဟံၣ်ဆဲခိၣ်ဆဲဟံၣ်တၢ်ဖိ သါလဲကိၣ်သ့ကိၣ်ဟဲလီ	ထွံၣ်အုၣ်တၢ်လဲဟံၣ်ကိၣ်ဒု ထိးခူၣ်တၢ်လဲဟံၣ်ကိၣ်ဒု မိၢ်စံးဖိလဲကွၢ်တဂု ဖိစံးမိၢ်လဲကွၢ်တဂု မိၢ်စံးဖိဘၢရၢ်တဂု တၢ်ကဘၣ်အနီၢ်နဆု
၂၂၃. ယီၢ်လီချၢၣ်ဒုတပုၢ်ကွဲး နီၢ်ပမုၢ်ခိးလီကိၣ်ကျဲ နဟဲချၢၢ်တြုတြုအိးလဲး ကိၣ်ဟဲဒီးကီကျဲၣ်ဝါမဲ	၂၃၀.	ဟံၣ်ဆဲခိၣ်ဆဲဟံၣ်တၢ်ဖိ ပုသ့ကိၣ်ဟဲတမုၢ်ကိၣ် အိၣ်လဲလဲၣ်လဲလီၢ်မုၢ်အ့ ၂၃၇. ဟဲအယာဂုအယီၣ်ဂု	ထွံၣ်အုၣ်တၢ်လဲဟံၣ်ကိၣ်ဒု ထိးခူၣ်တၢ်လဲဟံၣ်ကိၣ်ဒု မိၢ်စံးဖိလဲကွၢ်မုၢ်ချ ဖိစံးမိၢ်လဲကွၢ်မုၢ်ချ မုမုၢ်တခါရံၣ်ခိၣ်အ့ ကုန့ၣ်ခွဲးလီန့ၣ်အမု
၂၂၄. တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ကိၣ်ဟဲပိၣ်ဖူ နီၢ်ဘိယီၣ်ဖိကိၣ်ဟဲလု နဟဲမုၢ်ပူပုၢ်ပုၢ်ဂီ ဒုၣ်ကိၣ်ကိးဆိကီကဒိ	၂၃၁.	နီၢ်ဒုမုၢ်အသးဆဲးအဲး စံးလဲကိၣ်ဒီးခိၣ်ဖံးလွဲ တမုၢ်ဟဲဒီးခိၣ်ဖံးထူ လုၣ်န့ၣ်ပဂီမိၣ်ဟံၣ်ပူ	ထီၣ်ဘးနီၢ်အဟံၣ်ကိၣ်ဒု လံၣ်ပီတုဆိကိၣ်ဒုတဆု ထီၣ်ဘးနီၢ်အဟံၣ်ကိၣ်ဒု ဆိတအိၣ်လဲလံၣ်ကိၣ်ကု
၂၂၅. တၢ်မုၢ်ခိၣ်စူလီအဲးအဲး မုတမုၢ်နယတဟဲ	၂၃၂.	ဒီးလဲပသးခိၣ်ဖံးထူ လဲနီၢ်ပဂီမိၣ်ဟံၣ်ပူ ဟံၣ်ကစၢ်အဖိခါဟဲ သ့ၣ်ဆဲၣ်ဆိတန့ၣ်လဲ	ထီၣ်ဘးနီၢ်အဟံၣ်ဆဲးယု လံၣ်ပီတုဆိစိၣ်ဝုၤဝီ ထီၣ်ဘးနီၢ်အဟံၣ်ဆဲးယု ဆိတအိၣ်လဲလံၣ်စိၣ်အိ

၂၄၀. ဟံင်ကိင်ဒုတယင်လီတု၊
တုလကိင်တုလမိတု
ဟံင်ကိင်တုတယင်လီတု
တုလကိင်ကုလမိကု

နဟံင်ကိင်ဒုနစါပျံ
ဘင်နလူပျံအမဲခံ
ယဟံင်ကိင်ဒုတစါပျံ
ယတပျံပျံအမဲခံ

၁၀. ယဟဲကိင်ထးသွင်လာဘဲ
တကဲးဖိပးတူင်ဝံင်လဲ

၁၁. ဝံးအုင်ဖျိပးတူင်ခိင်ထံး
ဝံးလဲယလဲပိင်အခံ

၂၄၁. ဟံင်ကိင်ဒုတယင်လီတီ
တီလကိင်ခီလမိခီ
ဟံင်ကိင်ဒုတယင်လီတီ
ဆိတအိင်လအဝဲးပျီ

စီတလိင်ပာ်ယုလိင်တြဲအထါ

၁. ယတသုစဲးဝံင်လယိ
ကူင်တဘင်ပးတူင်တဟိ
ယတသုစဲးဝံင်လာဘဲ
ကူင်တဘင်ပးတူင်တလဲ

၁၂. တကူီထီင်ကျိကွါနင်အး
ဖိမိင်အိင်မကုင်တလါ

၁၃. တကူီထီင်ကျိကွါနင်ကွဲ
ဖိမိင်ခွင်သိပျံအဲးအဲး

၂၄၂. ဟံင်ကိင်ဒုခဲနီနာသံ
ကွါဒီးထိးဖါအုင်အသွံ
ဟံင်ကိင်ဒုခဲနီနာသံ
ထိးတအိင်လကအုင်သွံ

၂. ဒီတိင်ကွါကွါကဆိမို
လိင်ဖိတြဲဖိဘင်ဝံင်လီ

၁၄. ဟဲဘင်ထံဖိယလိင်ထီ
ဟဲဘင်ထံပျံယလိင်ထီ
ပျံအလိင်ကုယကူင်အီ
ဖိအလိင်ကုယကူင်အီ
ကူင်ကူင်မုင်တုထံလီကူီ
လါဘုင်ပျံပျံအိးချချီ

၂၄၃. ဟံင်ကိင်ဒုခဲဆင်ဆါဘိ
ကွါဒီးထိးဖါတကနီ
ဟံင်ကိင်ဒုခဲပျီခဲပျီ
ထိးတအိင်လအပတီ

၃. ဒီတိင်ကွါတြဲကဆိမဲ
လိင်ဖိတြဲဖိဘင်ဝံင်လဲ

၄. ဒီတိင်ကွါကူပနာနာ
ဖိကးအတြဲဘင်ကကျါ

ပုယုထီင်ကိပလါ

ယိင်ခဲမုင်ဟလုင်ဟပျီ
ကိခဲမုင်ဟလုင်ဟပျီ
သံင်ခိင်အဖိမုင်ဆုင်နီ
မုင်ယါအဖိမုင်ဆုင်နီ
ကျိခိင်ကျိကွါဝးနွံဝီ
ဘုင်လီကွါနခိင်ဖါဘိ
ဟဲထီင်ပျံပျံတါဒီးစိ

၂၄၄. ဟံင်ကိင်ဒုခဲပျီခဲပျီ
ကွါဒီးထိးဖါစံင်ပတီ
ဟံင်ကိင်ဒုခဲဆင်ဆါဘိ
ထိးတအိင်လအကနီ

၅. ဒီတိင်ကွါကူပနာနာ
ဖိဟါအတြဲဘင်ကကျါ

၆. ဒီတိင်ကွါကူပနာဖါ
ဖိဟါအတြဲဘင်ကမး

၂၄၅. နဟံင်ကိင်ဒုနဖုံဟု
နဒီးမဆိခိင်ကဆု
ယဟံင်ကိင်ဒုတဖုံဟု
တဒီးမဆိခိင်ကဆု

၇. ဒီတိင်ကူမကဆိမဲ
ဖိကးအတြဲတံင်ပျင်လဲ

၂၄၆. နဟံင်ကိင်ဒုနဖုံမု
နဒီးမဆိဟံင်ကိင်ဒု
ယဟံင်ကိင်ဒုတဖုံမု
တဒီးမဆိအခိင်ဒု

၈. မဒီတိင်လါတယီဒု
ဖိကးအတြဲဘင်ကသု

၉. ယဟဲကိင်ထးသွင်လာယိ
တကဲးဖိပးတူင်ဝံင်ဟိ

**စီတလီဂ်ပာ်ယုမာကဲ၊
မုာ်အူအထါ**

- ၁. ထိန်တကျိန်အနိန်လၢလု
ဆံးစၢ်အဖိမုာ်ဘံာ်ဘု
- ၂. လံလံတပျီသ့ၣ်တုထိး
သးမ့အိန်ဟဲအိန်သကိး
- ၃. ညဉ်မာ်မဲခးပျၢ်ဝန်ဘီ
လီၤတၢ်အူးခဲခိန်ကပီ
- ၄. နါလုမဲၣ်လုတရူၣ်ထံ
ကွီၢ်လီၤတအဲးထီၣ်အံး

ထါယုဆီထီၣ်မုာ်

ယဟဲယုၢ်လၢပျၢ်လၢပျီ
ယဟဲဟးလၢပျၢ်လၢပျီ
တပျၢ်မုာ်ခံပျၢ်မုာ်ဒီး
တပျီမုာ်ခံပျီမုာ်ဒီး
သ့ၣ်သၢထူၣ်ကွိးဝန်ကွိးလီၤ
တၢ်ဝီၢ်ဝံးထံသဘ့ဖီ

စီတလီဂ်ပာ်ယုအိန်ဆီအထါ

- ၁. ငူမုာ်ပုၤကီအတရ
သံၣ်မုာ်ပုၤကီအတရ
ကူၣ်ကလံၣ်နကူၣ်တသ့
ကူၣ်ကလီနကူၣ်တသ့
ကဖူၣ်လူၣ်အကိန်ဒုကွၢ်
ဘၣ်သယုၢ်ကွီၢ်ဘီဩလု

စီတလီဂ်ပာ်ယုဝံးသံဆီအထါ

- ၁. ပူဒိန်တၢ်ဂုၤလဲၣ်ဂုၤလဲၣ်
ဖီဒိန်တၢ်ဂုၤလဲၣ်ဂုၤလဲၣ်
ပူဒိန်တၢ်ဂုၤအိန်လၢကျဲ
ဖီဒိန်တၢ်ဂုၤအိန်လၢကျဲ
စဲၤလီၤအသးဒံးဘံယဲ
ဒီးကသုၣ်လၢကလံၣ်ဟဲ
ထိန်မိၢ်ကံၣ်ယုအကံၣ်ယု
ဆီမိၢ်ကံၣ်ယုအကံၣ်ယု
ကံၣ်ယုလၢအးခိန်ကံၣ်ယု
ကံၣ်ယုလၢအးလၢကံၣ်ယု
မံတယုၢ်ယသးတပုၤ
အကိန်လၢပုၤစံၣ်တလုၤ

- ၂. သူသူလုၣ်ဒံးထီၣ်ဖီကွီ
မၤဒံးဘျၢၣ်အမဲၣ်ထံလီၤ
- ၂. ဆုၣ်နီၤလၢကွီနီၢ်ခိန်ထံး
ဘိးသူအဒုလီၤကွီကွံး
- ၃. ဝန်ဘီၣ်ရဲၤရီၤတၢ်အဖီ
ဆိုးအိမုာ်အမဲၣ်ထံလီၤ
- ၄. ဝန်ဘီၣ်ရဲၤရီၤတၢ်အပၤ
ဆိုးအိမုာ်အမဲၣ်ထံယုၤ

စီတလီဂ်ပာ်ယုအိသံးမံအထါ

- ၁. မံတရၢၣ်ယုၤမိၢ်ခိန်ယံ
လီၤဘးလၢယုၤမိၢ်န့ၢ်ထံ

စီတလီဂ်ပာ်ယုထဲးဆီဆုၣ်အထါ

- ၁. ထိန်ကံၣ်ဟဲဝီၤလၢမုာ်န့ၢ်
ဒီညဉ်ဟဲဝီၤလၢမုာ်န့ၢ်
ဝီၤလၢနီၢ်ခူးခိန်တဘျုး
ဝီၤလၢနီၢ်ခူးခံတဘျုး
စံးမုာ်ကလီၤအိန်နီၢ်ဘု
လီၤဖီနီၢ်ဘုအကဘုး

- ၂. ထံဖံးခိန်ပၤမုာ်ဒိန်လဲၣ်
တၢ်ခိန်လီၤယံလီၤလိၢ်ကွဲ
- ၃. ကသုၣ်မိၢ်သူလီၤလုၢ်ထံ
နီၢ်ပၤမုာ်ခိးအခိန်ထံး
- ၄. သုၣ်ခိန်အကၢဝန်ကၢပိ
ဘျါဝါလိၢ်ကွဲလၢဝန်အိ
- ၅. ကဆီကွံၣ်လီၤတိၢ်လိၢ်ပူၤ
တၢ်ကိန်ကျိၤထးသီၣ်အူၣ်ယုၤ

စီတလီဂ်ပာ်ယုအိသံးကတံၢ်အထါ

- ၁. သူသူလုၣ်လၢတၢ်အဖီ
ဘီဘီလုၣ်လၢတၢ်အဖီ
သူသူလုၣ်ဒီးဘျၢၣ်ကဆီ
ဘီဘီလုၣ်ဒီးဘျၢၣ်ကဆီ
ထူကမူၣ်ဒံလဲၤဘီဘီ
စုကမူၣ်ဒံလဲၤဘီဘီ

- ၆. ကဆီတံၢ်ပျံၤလၢကိၤနံၤ
လၢမဲးလၢထံယုၤတကွံ
- ၇. သုၣ်ညဉ်အူၣ်ကွဲၤဘၣ်လါနွံ
ဖီခိန်လုဖီလၢမုာ်ထံ

၈. ဖံဒါခိဉ်ဖံလီၤဆုဉ်နီၤ
 တၢ်ကသံ့ဃိးပိာ်လီၤကွီၤ
 တၢ်ပျီၤခွံာ်တုၤယိဉ်က့ၢ်ကီၤ
 တၢ်ပျီၤပျံာ်တုၤယိဉ်က့ၢ်ကီၤ
 အခုဉ်တခီခုဉ်ကဲာ်ဆိး
 အကီၢ်တခီကီၢ်ကဲာ်ဆိး
 ကစၢ်ဒိဉ်ဝံၤဝ့ၣ်တုၤဖျိ
 အကိဉ်ခံဆိဒိဉ်တအိ

စီၤတလီၢ်ပာ်ဃုဘုာ်လီၤချာဉ်

၁. ချာဉ်ဒိဉ်အိဉ်လၢတၢ်အဒိ
 ဃီဒိဉ်အိဉ်လၢတၢ်အဒိ
 ကူဉ်တသ့ဂီၤထီဉ်ဂီၤလီၤ
 ဖျးတသ့ဂီၤထီဉ်ဂီၤလီၤ
 ကူဉ်ကူဉ်အကွီၤမ့ၢ်ကၢ်လီၤ
 အသဉ်ပျာဘုအိဉ်ဘုအိ

စီၤတလီၢ်ပာ်ဃုဘုာ်လီၤတၢ်ဆဲးကဲး

၁. ဂုၢ်သ့ၣ်ကအဲကအဲ
 ဒးဘီကအဲကအဲ
 ဂုၢ်သ့ၣ်ကအဲအိဉ်လၢကျဲ
 ဒးဘီကအဲအိဉ်လၢကျဲ
 ဘျဲၣ်အဆဉ်လၢဆီဖါဘျဲ
 ဘျဲၣ်ဂုၢ်သံသးဒၣ်အဲ

**စီၤတလီၢ်ပာ်ဃုဘုာ်လီၤထီဉ်တ
 ပျီၤအထီ**

၁. တၢ်အုးလၢထံထီဉ်တပျီ
 တၢ်အုးလၢခိထီဉ်တပျီ
 မ့ၢ်ဘဉ်ယုၤခိဉ်တယုၤလီၤ
 တၢ်ဘဉ်ယုၤခိဉ်တယုၤလီၤ
 မဆါတနံၤမ့ၢ်ယုၤလီၤ
 လီၤအိဉ်ပကွီၤဒိဉ်အဖိ

စီၤတလီၢ်ပာ်ဃုဘုာ်လီၤဆါ

၁. ပျးဒိဉ်တၢ်ဂုၤဒိဉ်တၢ်ဂုၤ
 ဖိဒိဉ်တၢ်ဂုၤဒိဉ်တၢ်ဂုၤ
 မ့ကူနံၣ်အယီၢ်ဒုကူၤ
 မ့သိးဆုအယီၢ်ဒုကူၤ
 တခါအဲၣ်အသးမ့ၢ်သ့
 ဘုာ်လီၤကွံာ်နယီၢ်ခွဲၣ်ကူ

စီၤတလီၢ်ပာ်ဃုဘုာ်လီၤကိခိဉ်ဝဲ

၁. ကွီၤမ့ၢ်ထွံၣ်မံၤအမိာ်သူ
 ကွီၤမ့ၢ်ထွံၣ်ဖါအမိာ်သူ
 လဲၤလူၤကီၢ်လၢအဲၣ်ကီၢ်ပူၤ
 ကီၢ်လဲၤလူၤလၢအဲၣ်ကီၢ်ပူၤ
 လူၤချးအခံမ့ၢ်တၢ်သူ
 ဒိဉ်အကိဉ်ထဲးအ့ၣ်ကီၢ်ပူၤ

ထီၤဃုာ်ဘိဉ်လီၤတၢ်ပာ်

၁. တခုမိာ်လၢတၢ်အဒု
 တၢ်ယီၤမိာ်လၢအဒု
 တခုမိာ်အနၢၤခ့ၣ်ရ
 တၢ်ယီၤမိာ်အနၢၤခ့ၣ်ရ
 မ့ၢ်ဆုဉ်ဆုဉ်လၢတၢ်အဒု
 မ့ၢ်ဟါဟါလၢတၢ်အဒု
 တခုမိာ်အသးမ့ၢ်သ့
 ဘိဉ်လီၤကွံာ်အနၢၤခ့ၣ်ရ

စီၤတလီၢ်ပာ်ဃုဘုာ်လီၤကိခိဉ်ဘိဉ်

၁. ပျးမ့ၢ်လၢပျးအခိဉ်ဝါ
 ပျးပျးလၢပျးအခိဉ်ဝါ
 ဘိဉ်အခိဉ်ဒဲးသဲးအဘး
 ဘိဉ်အခိဉ်ဒဲးမိၤအဘး
 သံကွၢ်ကွၢ်အသ့ၣ်အသး
 ဘုာ်လီၤကွံာ်နခိဉ်ဖျါဝါ
 ၂. ပျးမ့ၢ်လၢပျးအခိဉ်ဝါ
 ပျးပျးလၢပျးအခိဉ်ဝါ
 ပျးမ့ၢ်ခိဉ်ဝါအိဉ်ဒီးနုၤ
 ပျးပျးခိဉ်ဝါအိဉ်ဒီးနုၤ
 ဘုာ်လီၤကွံာ်အခိဉ်ဖျါဝါ
 မၤအကိဉ်ကးတၢ်ဒီးယုၤ

၂. ယဟဲအိဉ်ဆဲးထံအသီ
 ယဟဲအိဉ်ခးကီၢ်အသီ
 ပျးလူၤထွံၣ်သ့ထွံၣ်တမိ
 ပျးလူၤထံးသ့ထံးတမိ
 ပျးလီၤလၢကွီၤအထွံၣ်မိ
 အိဉ်တၢ်ပျံာ်ထဲးတၢ်အ့ၣ်ကီၢ်
 ၃. ယဟဲအိဉ်ဆဲးကီၢ်အဂၤ
 ယဟဲအိဉ်ခးကီၢ်အဂၤ
 ပျးထွံၣ်တလူၤနီတဂၤ
 ပျးထံးတလူၤနီတဂၤ
 ပျးလီၤလၢကွီၤအထွံၣ်ဖါ
 အိဉ်တၢ်ပျံာ်ထဲးတၢ်အသး
 ၄. ထီဉ်လူၤထွံၣ်လၢတၢ်အဒု
 ထီဉ်ခိးထွံၣ်လၢတၢ်အဒု
 ခိးတလူၤတဘဉ်အက့ၤ
 ခိးတကွၢ်တဘဉ်အက့ၤ

ခိးခိန်ဟဲက့ဘၣ်တၢ်ဒု
စံၣ်အကိၣ်ထဲးကွၢ်အပျၢ

စီတလီၢ်ပာ်ယုလီၤခွဲးဒုၣ်သံး

- ၁. ဒုၣ်မုၢ်အိၣ်လၢအကတ်
ဒုၣ်ခွါအိၣ်လၢအကတ်
ခုကအ့ၣ်ခုဆုၣ်ဝးဝး
လီၤကဖျးလီၤဆုၣ်ဝးဝး
တၢ်ယုလၢမူတၢ်မုၢ်ဝါ
သးလီၤအိၣ်ဖိအစုညါ
- ၂. ပူထီၣ်လဲၤဝါထီၣ်လဲၤဝါ
ဖိထီၣ်လဲၤဝါထီၣ်လဲၤဝါ
ယုတရုၣ်ပျၢမ့ၢ်အကျါ
ယုတရုၣ်ပျၢပျၢအကျါ
မ့ၢ်မုၢ်လၢကိပယၢအါ
ယုတရုၣ်လၢပမဲၣ်ညါ

p|wvdy>C|v|o|H|k|B|H|d
t x g

ထါယုသံးမိ

သလ့အလါတၢ်ကိၢ်ယု
ထုကူၣ်အလါတၢ်ကိၢ်ယု
ယုအိထံလၢခုၣ်သရု
ယုအိနိလၢပျၢ်သရု
ကွၢ်ကွၢ်ထံဖိယုလၢလု
ဂိပျၢ်ယုလီၤအထးပျၢ

ထါယုသံးမိ

သလ့အလါတၢ်ကိၢ်လီၤ
ထုကူၣ်အလါတၢ်ကိၢ်လီၤ
ယုအိထံလၢတၢ်လီၤပျီ
ယုအိနိလၢတၢ်လီၤပျီ
ကွၢ်ကွၢ်ထံဖိယုလၢပျီ
အထးပျၢဂိပျၢ်ယုလီၤ

ထါယုသံးမိ

မုၢ်ဂၢ်အဖိမုၢ်နီၢ်ယီၤ
ဖါတၢ်အဖိမုၢ်နီၢ်ယီၤ
ဆုၣ်နီၤလၢကွၢ်ခိၣ်ဆုၣ်နီၤ
ဆုၣ်နီၤလၢကွၢ်လၢဆုၣ်နီၤ
မ့ၢ်မုၢ်အသးအိၣ်န့ၣ်ကွၢ်
ဆုၣ်နီၤဖိးကွၢ်တပူယီ

ထါယုသံးမိ

ပူထီၣ်လဲၤဝါထီၣ်လဲၤဝါ
ဖိထီၣ်လဲၤဝါထီၣ်လဲၤဝါ
ယုတရုၣ်ပျၢမ့ၢ်အကျါ
ယုတရုၣ်ပျၢပျၢအကျါ
ယုတရုၣ်ဆၢဖိပျၢဖး
ယဆၢအယုစီၣ်ဘၣ်ယၢ

ထါယုသံးမိ

နိၣ်သူနိၣ်သူအပူဂီၤ
နိၣ်ဟ့နိၣ်ဟ့အပူဂီၤ
ထီၣ်လဲၤသူယုထီၣ်ကွၢ်လီၤ
ထီၣ်လဲၤဝါယုထီၣ်ကွၢ်လီၤ
ဒဲးစုပြးတလၢစုပြး
ဆၢလၢအယုကွၢ်ဘၣ်ကွၢ်

ထါယုသံးမိ

နိၣ်သူနိၣ်သူအပူလါ
နိၣ်ဝါနိၣ်ဝါအပူလါ
ထီၣ်လဲၤသူယုထီၣ်ကဒါ
ထီၣ်လဲၤဝါယုထီၣ်ကဒါ
ဒဲးစုပြးတလၢစုပြး
ဆၢလၢအယုကွၢ်ဘၣ်ပု

စီတလီၢ်ပာ်ယုယုၣ်သံး

ကွၢ်လဲၣ်မိၢ်အဒံးက့ၣ်ကျိ
ကွၢ်လဲၣ်ဖါအဒံးက့ၣ်ကျိ
လီၤတခွဲးထံဆံၣ်ဘီဘီ
လီၤတခွဲးနိဆံၣ်ဘီဘီ
တဩၣ်ထီၣ်က့ဘျီၣ်ဖးဖိ
ဘျါဝါကယုဝုယုဝီ

ထိတလိာ်ဖုခိ

ထိတကျးအံဘၣ်တၢ်သူအီဖဲစိတလိာ်ပာ်လဲလှဲအိၣ်ဆိလၢမူးကစၢ်ပိာ်မုၢ်အအိၣ်ဝံ၊ မုၢ်ဆၣ်ထီၣ်ဟဲက့ၢ်ကဒါ ခိးလိာ်က့ၢ်အဖိအလံ (ဖိဝါ) လၢအကလဲအေ (ဖိသူ) အဟံၣ်တကယု ဧးဘၣ်တၢ်သူဝဲဒၣ်ထိတကျးအံ ခံခိယာ်ခိ ဧးခိဆၢလိာ်အသးကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လိာ်.

၁. ထီၣ်ကစၢ်တြုကပာ်လိာ် ဧးလိာ်လၢဖိကိာ်တခိ သဲးဖိမိဖိလဲၤဘီဘီ ထီၣ်ကစၢ်တြုကပာ်ဘး ဧးလိာ်လၢဖိကိာ်တပု သဲးဖိမိဖိလဲၤဝါဝါ	၇. ထံဆၣ်ပူၤဒုဝါဒုဝါ ကွီဟဲကွီခွံခိၣ်ပျီၣ်သ့ၤ ယထံဆၣ်ပူၤတၢ်နာဆံ တမုၢ်ကွီပုၤခိၣ်လုာ်ထံ	၁၃. နထံဆၣ်ပူၤနပဲၣ်ဒဲ တၢ်အိၣ်ကိဖိအိၣ်ဝါကွဲ နထံဆၣ်ပူၤနပဲၣ်တြး တၢ်အိၣ်ကိဖိအိၣ်ပလါ
၂. နဟဲပူၤနကိာ်လိာ်ပာ် ဆူညါနဟဲဘၣ်မုၢ်လၢ နဟဲပူၤနကိာ်လိာ်ဘး ဆူညါနဟဲဘၣ်မုၢ်ခါ	၈. ဟဲတုၤလိာ်ဖိထံဆၣ်ပူၤ လၢ်ဆူၣ်ကွဲထံမိၤတြုထူ ဟဲတုၤလိာ်ဖိထံဆၣ်သး လၢ်ဆူၣ်ကွဲထံမိၤတြုထး	၁၄. သ့ၣ်ကပိၤနဝုၢ်လၢဆၢ ထံဆၣ်ပူၤဧးတကးကၤ ဝုၢ်လၢဆၢနသ့ၣ်ကပိၤ ထံဆၣ်ပူၤဧးတကးခိး
၃. ဟဲယိာ်လိာ်ဖိပိာ်ဝဲၣ်ယု လုၣ်ပနာသူအလိာ်က့ၢ် ဟဲယိာ်လိာ်ဖိပိာ်ဝဲၣ်ဘီ လုၣ်ပနာသူအလိာ်ဂီၤ	၉. ယမိာ်တပံးပာ်တပိ မိၤတြုအိထံလၢညၣ်ဒိ ယမိာ်တပိပာ်တပံး မိၤတြုအိထံလၢညၣ်ဒိး	၁၅. အိထံဝံထွဲးထီၣ်ဆူခိ ဟဲလၢကဆိတၢ်အကျိၤ အိထံဝံထွဲးထီၣ်ဆူထး ဟဲလၢကဆိတၢ်အကျိၤ
၄. ဟဲဧးလိာ်ဖိထံဆၣ်ပူၤ သဲးဖိမိဖိလဲၤပြုၤပြုၤ ဟဲဧးလိာ်ဖိထံဆၣ်သး သဲးဖိမိဖိလိာ်ပြုၤပြုၤ	၁၀. ထံဆၣ်ပူၤသဲးဘိကွီကွံၤ တပိာ်ကွဲးဒိၣ်ဒိး ဆံး ထံဆၣ်ပူၤသဲးအဘိဝါ တပိာ်ကွဲးဒိးမုၢ်ဒိးခါ	၁၆. ကဆိဝါဟဲယိာ်ကိာ်ဆၢ ကဟဲကွၢ်က့ၢ်မိာ်အက့ၢ် ကဆိဝါဟဲယိာ်ကိာ်သး ကလဲၤကွၢ်က့ၢ်မိာ်အပုၤ
၅. ထံဆၣ်ပူၤထံဆၣ်ကလိ တၢ်တကျိၣ်သဲးတကျိၣ်မိာ် ထံဆၣ်ပူၤဒုဆံဒုဆံ ကွီဟဲကွီပုၤခိၣ်လုာ်ထံ	၁၁. မိၤတြုထံပိးဘုၣ်ဘီၣ်ချာ ကွီဟဲထံၣ်ဆုးမဲာ်ဒိးကျၢၤ မိၤတြုထံပိးဘုၣ်ဘီၣ်သး ကွီဟဲထံၣ်ဆုးမဲာ်ဒိၣ်မး	၁၇. ဟံၣ်ကိၣ်ဒုကွီမံာ်ကွီမိ ဖိမိာ်ခူၣ်လိာ်ကျိၣ်ဒိးမိာ်
၆. ထံဆၣ်ပူၤထံဆၣ်လိာ်လိာ် တၢ်တကျိၣ်သဲးထူၣ်မိာ်ဘီ	၁၂. ဖိထံဆၣ်ပူၤတၢ်လိာ်ဆိ တၢ်အိၣ်ဒိးသရၣ်ကွီၤသီ ဖိထံဆၣ်ပူၤတၢ်လိာ်လး တၢ်အိၣ်ဒိးသရၣ်သီခါ	၁၈. ထီၣ်ဘးဖိအဟံၣ်ကိၣ်ဒု ပနာ်နၢလိာ်သ့ၣ်တရူ ထီၣ်ဘးဖိအဟံၣ်ဒုလိ သ့ၣ်တရူပနာ်နၢလိာ်
		၁၉. ဟံၣ်ကိၣ်ဒုပျီတနံၤလဲၤ ကဆိထဲၣ်ပျီလၢအမဲ

ဟံင်ကိန်ဒုပျီတလီၢ်ခုင် ကဆီထံင်ပျီလာအစု	၂၃. ယီၢ်ထီၣ်ဖိတၢ်သ့ၣ်ဘၣ်ဝါ သ့ၣ်ဘၣ်ဖိကွဲးလံာ်ကီၤလၢ တသ့လံာ်ဖိမံာ်ကဒါ	၂၆. ယီၤသ့ၣ်နီၢ်ထီၣ်ထီၣ်လၢဒီ ကွီကထီၣ်ကွီယုာ်ကွီယီၤ ယီၤသ့ၣ်နီၢ်ထီၣ်ထီၣ်လၢနး ကွီကထီၣ်ကွီယီၤအသး
၂၀. တရူဖိပးတုာ်ဝၣ်ဘီ ယီၤလီၤကွဲၤဆူလဲၣ်တခီ တရူဖိပးတုာ်ဝၣ်ဝါ ယီၤလီၤကွဲၤဆူလဲၣ်တဟ	၂၄. တၢ်ခိၣ်ထီၣ်တၢ်ခိၣ်ယီၤယွဲၤ သဟစုာ်ထံရဲၣ်လၢကျဲ တၢ်ခိၣ်ယီၤယွဲၤတၢ်ခိၣ်ထီ သဟစုာ်ထံရဲၣ်ကျဲတၢ်	၂၇. ယီၢ်ထီၣ်ယီၤခါထီၣ်တၢ်တုာ် ကွီသ့ၣ်လီၤကွီလၢာ်တဘျုး ခါထီၣ်တၢ်တုာ်ယီၢ်ထီၣ်ယီ ကွီသ့ၣ်လီၤကွီလၢာ်အိၣ်ဂီၤ
၂၁. တၢ်ခိၣ်ဖိရွဲၤလၢဖျု ကွီဟဲထီၣ်ကွီယီၤတဟူး တၢ်ခိၣ်ဖိရွဲၤလၢဖျုလဲ ကွီဟဲထီၣ်ကွီယီၤတဂဲၤ	၂၅. ယီၤသ့ၣ်ဘၣ်ရွဲၤပနာ်နာၤ ပှၤဒဲးကွီဟဲထီၣ်တကြး ယီၤသ့ၣ်ဘၣ်ရွဲၤကဆီမဲ ပှၤဒဲးကွီဟဲထီၣ်တလဲး	
၂၂. ယီၢ်ထီၣ်ဖိတၢ်သ့ၣ်ဘၣ်ဘီ သ့ၣ်ဘၣ်ဖိကွဲးလံာ်ကွီၤသီ တသ့လံာ်ကွီမံာ်ဒုဒီ		

ဖိဝါသကိး, ကိးဖိဝါ သံကွၢ်လိာ်က့ၤအသးထါ

ထါတကျးအံၤဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖဲ ဖိဝါလဲၤဆူဖိသ့ၣ်အဟံၣ်တကပၤဒီးဟဲက့ၤကဒါက့ၤ ဒီးကဒဲကဒဲ သံကွၢ်လိာ်က့ၤအသးတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အမ့ၢ် နလဲၤတၢ်အဝဲအံၤ မ့ၢ်အဖိးမံလိာ်အသးဒီးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤကစီဒီခါ အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

အဒိး- ခံၣ်ထီၣ်မိၣ်သဲလၢဝုာ်ပူ နလဲၤဒုးအါဝၣ်ဘၣ်လူ	အဒိး- လဲၤကၢနပျးန့ၣ်ဂီၢ်ကွီ ပှၤပုာ်ဘၣ်ယုာ်ဘၣ်ယီၤ	အဖိာ်- ထီၣ်လွံာ်ဘုပျးယာ်အကိာ် ကီၢ်လၢအံၤလၢဝါဒ်သိး
အဖိာ်- ခံၣ်ထီၣ်မိၣ်ကသ့ၣ်ကွံာ်ဖျိး ဒုးဝုာ်လုလူအိၣ်ဘီကိး	အဖိာ်- ဖိအပုာ်အါအဝဲအါ ဒုးလီၤယၢပျုးမုာ်တဟါ	ထီၣ်လွံာ်ဘုပျးယာ်အသး ကီၢ်လၢအံၤလၢဝါလီၤကံာ်
အဒိး- နလဲၤအိၣ်ကၢနဂီၢ်ကွီ ဟဲက့ၤဘၣ်ကိးလိာ်အဂၤ	အဒိး- နလဲၤဆျာ်ပှၤကီၢ်ဝးဝး ကီၢ်မ့ၢ်မုာ်တဲဘၣ်ကီၤယၢ နလဲၤဆျာ်ပှၤကီၢ်ယၢခီ ကီၢ်မ့ၢ်မုာ်တဲဘၣ်ကီၤကွီ	အဒိး- ယလဲၤဆျာ်ပှၤမုာ်ယံၤယံၤ ထးခိၣ်ဒ်ပှၤတၢ်ဆီဒဲး ပှၤမုာ်လၢယဲၤပှၤမုာ်ဂ့ၤ ခိၣ်သ့ၣ်လၢဝါကျိၣ်ဒီးကွီ
အဖိာ်- ယလဲၤဘၣ်ဆံဘၣ်ကယၢ ပှၤညးန့ၢ်အါအိၣ်တဂၤ		

အဖီၣ်- ပတြာပတြာပုၤကီၢ်ယံၤ
ဘၢညၣ်အုၣ်အလၢၣ်တသံ
ပုၤမုၢ်လၢကီၢ်အဟံၣ်ပူၤ
ဘၢညၣ်အုၣ်ဘၢယံၣ်ဘၢယူး

အဖီၣ်- နခိၣ်ခါလီၤနပတြာ
နခိၣ်ဝံၤက့ၤနတ့ၢ်အါ

အဖီၣ်- ကီၢ်လၢအံၤလၢဝၢ်ယၢ်ခီ
ကီၢ်တလီၤလးတလီၤဆီ
ကီၢ်လၢအံၤလၢဝၢ်ယၢ်ပုၤ
ကီၢ်တလီၤဆီတလီၤလး
လၢအံၤမ့ၢ်ဆၢဝၢ်မ့ၢ်ဆၢ
မ့ၢ်မိၢ်ဖိခဲလၢၣ်ခဲလၢၣ်

မူးကစၢ်ခါလီၤအထိ

ထါတကျးအံၤ ဘၣ်တၢ်သူအီၤဖဲ မူးကစၢ်ပိၣ်ခွါကလဲၤဆူးမူးကစၢ်ပိၣ်မုၢ်အဟံၣ် ဒီးစိတလီၢ်ပၢ် မၤထီၣ်ထါ ဒ်ပစံးတၢ်အသိး တၢ်ဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဝဲဒ်လံ ပကလဲၤတၢ်လီၤ ဒီးမူးကစၢ်တခါ, ခိဆၢက့ၤစိတလီၢ်ပၢ်ဒ်အလီၢ်အိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

၁. မုၢ်ဆ့ၣ်လံမိတကဲၣ်ဒဲး
လါဝါလံမိတကဲၣ်ဒဲး
မုၢ်ဆ့ၣ်လံဖိဒဲးကလဲၤ
လါဝါလံဖိသုၣ်ကလဲၤ
လဲၤလဲၤမ့ၢ်တုၤဝ့ၢ်ကံၢ်မဲ
ခိၣ်အဘီဒီးဆၢဒီးပျဲ

၆. ဟးဝံၣ်တဂ့ၤစီၣ်မုၢ်ဟ့ၤ
ဖိသုၣ်စီၣ်မၤကုၢ်တလၢၣ်
မုၢ်ဟ့ၤစီၣ်ဟးဝံၣ်တဂ့ၤ
ဖိသုၣ်စီၣ်မၤကုၢ်တသ့

၁၁. ထီၣ်ဖိအဖိးပုၤတယူၤ
ကဲၤမုၢ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤ
ထီၣ်ဖိအဖိးပုၤတဟး
ကဲၤမုၢ်ထံလီၢ်ကီၢ်သး

၂. ယုၣ်ထံတဂ့ၤပျဲၣ်ကွဲၣ်ဘီ
ဟးကီၢ်တဂ့ၤပျဲၣ်ကွဲၣ်ဘီ
ဝၣ်ကျုၣ်ပုၤလီၤအဲၣ်လီၤအီ
ဝၣ်မံၤပုၤလီၤအဲၣ်လီၤအီ
အိၣ်သံသလ့ဒီးလါနီ
နကထံၣ်ဆၢဘိၣ်ထီၣ်သီ

၇. ကျုၣ်သ့ၣ်ကံၢ်ဆၢကလံၤဟဲ
တၢ်ဘၣ်ကီၢ်ဆွဲဒီးကီၢ်ဆွဲ

၁၂. တလဲထီၣ်ဖိဘၣ်ဖံထံး
အိၣ်လူၤန့ၣ်ဆၢလၢအယံၤ
တလဲထီၣ်ဖိဘၣ်ယၢ်ခီ
အိၣ်လူၤန့ၣ်ဆၢလၢအသီ

၃. ကီၢ်မုၢ်ထီၣ်ခ့အခိၣ်ထီ
ဒိၣ်ထီၣ်အိၣ်ဆဲးန့ၣ်ကီၢ်သီ

၈. ကျုၣ်သ့ၣ်ကံၢ်ဆၢကလံၤသ့ၤ
တၢ်ဘၣ်ကီၢ်ခါဒီးကီၢ်ခါ

၁၃. အိၣ်လူၤန့ၣ်ဆၢလၢအယံၤ
ဆၢလၢဟံၣ်ပူၤအိၣ်ပုၤသံ
အိၣ်လူၤန့ၣ်ဆၢလၢအဂၤ
ဆၢလၢဟံၣ်ပူၤအိၣ်မကျါ

၅. ဂါမိၣ်ဟံၣ်ပူၤတအဲၣ်ပုၤ
ပဟးသံဖျိးတ့ၢ်ပသး

၉. ထံဖိယုၤကလုၢ်မဲးဘီ
အိၣ်ယုၢ်ကီၢ်ခံၤစီၣ်ကီၢ်
ထံဖိယုၤကလုၢ်မဲးဝါ
အိၣ်ယုၢ်ကီၢ်ခံၤစီၣ်ခွါ

၁၄. နီၢ်ပုၤကီၢ်ညးပုၤကီၢ်ညး
ကီၢ်ပုၤနီၢ်ညးဘၣ်န့ၣ်ခါ

၁၀. အိၣ်အးမိၢ်ထဲန့ၤဘၣ်လံ
အိၣ်ကွဲၣ်မ့ၤမကျဲၣ်လီၢ်မံ
အိၣ်အးမိၢ်ထဲအံၤဘၣ်ဒး
အိၣ်ကွဲၣ်မ့ၤမကျဲၣ်လီၢ်ဒါ

၁၅. ဒိၣ်ထီၣ်ဟံၣ်ပူၤပုၤဟံၣ်ပူၤ
ပုၤကီၢ်ယံၤကူဝၣ်ဟဲယုၤ
တၢ်နါဟံၣ်ပူၤတၢ်နါဂူ
မုၢ်ဆ့ၣ်ဆ့ၣ်ကူဝၣ်ဟဲယုၤ

၁၆. ကွ်အံမိင်ဖိကွ်အံမိင်
ကွ်အံမိင်ကွ်ခိင်ယုာ်လီ

၁၇. ထီထီင်ယဒံးကွါအးဖျ
အိင်လါခံဆိဟံင်မုာ်ကျါ

ထါယုလါဆူမူးကစါအး

အဒိး- ယကထီင်ကွ်မိင်အကွး
ယတသုကွ်မိင်အဒါ
ယကထီင်ကွ်မိင်အကွါ
ယတသုကွ်မိင်အယါ

အဖိင်- နမိင်ဖျ နလါတဘံ
သုတင်ကံလါနနိင်ဆံး
နမိင်ဖျ နတဘံဝါ
သုတင်ကံလါနဆံးခါ

အဒိး- ကဟင်ဒိင်ဘဲဘုလီကွါ
တုာ်ကွ်မိင်အလီတပျ
ကဟင်ဒိင်ဘဲဘုကွါလီ
တုာ်ကွ်မိင်အလီတညီ

အဖိင်- နိင်ထါတင်ယါနဲဘိယု
ဂုာ်နိင်ကွးထါလါဝုာ်ပူ
နိင်ထါတင်ယါနဲဘိအါ
ဂုာ်နိင်ကွါထါလါဝုာ်သး

အဒိး- နိင်စုတကံသွင်အကစု
နိင်တမံမုာ်တဝါဘု
နိင်စုတကံသွင်စုဒု
နိင်တဝါဘုတဝါမု

အဖိင်- စုဒုင်ဒိင်ဆုဘုတင်မိ
ဖိအါနုမုဟိင်လုာ်ဝါ
စုဒုင်ဒိင်ဆုဘုတင်ကွါ
ဖိအါနုမုဟိင်ဝါစု

အဒိး- စုဒုင်တနုကွ်စုဒု
ကမလံသံကွ်လါမု
စုဒုင်ဒိင်နဟိင်ကအု
ဘင်ယိင်ကွ်လဲအိင်နဘျး
စုဒုင်ဒိင်နဟိင်ဆုဒုနီ
ဘင်ယိင်ကွ်လဲအိင်ဖိ

အဖိင်- နိင်ဆုဘုသါနံင်တဝါ
ဆါခိင်ထံးဘုဖိဂုာ်မုါ
နိင်ဆုဘုသါထံင်အိင်ဘျး
တမုာ်ဟဲကွးတင်သင်ဝါ

အဒိး- နဘုခိင်ကွ်နဝါပါ
ဘင်ယိင်ကွ်လဲအိင်လင်ကွါ
နဘုခိင်ကွ်နဝါဖး
ဘင်ယိင်ကွ်လဲအိင်အိင်နု
နိင်ဆုဘုတးနိင်မံခု
အင်အိယုင်ထံဒွင်အုဖု
နိင်ဆုဘုသါထံင်ဝံလီ
ဝံလီလီတဝံလီလီ

အဖိင်- တင်မုာ်နိင်ဒီးနိင်ကီလီ
ထံတတင်ဒီးယိင်တကျီ
တင်မုာ်နိင်ဒီးနိင်ဘင်ဆွဲ
ထံတတင်ဒီးယိင်တညဲ

အဒိး- ဖိတကုာ်ကွးတကုာ်ကွး
အိင်မုာ်မအမိင်ကွာ်ဘိး
ဖိတကုာ်တကုာ်တင်လင်
အိင်မုာ်ပုအုသုင်နုာ်စါ

အဖိင်- နဘင်ယိင်ကီဘင်ယိင်ဆါ
ဘင်ယိင်ကွ်လဲအိင်အိင်နု
နဘင်ယိင်ဆါဘင်ယိင်ကီ
ဘင်ယိင်ကွ်လဲအိင်ဂုင်ဆိ
ဖိမတင်ဒီးနံင်ဒီးလါ
ဆါလါကွ်ဟဲအိင်ဒီးယါ
ဖိမတင်ဒီးနံင်ဒီးကွါ
ဆါလါကွ်ဟဲအိင်ဂုင်ဆိ

ထါထီင်ဘျိုင်

၁. ဘျိုင်ကွါခိင်ကအံးကအံး
ဘျိုင်ကွါခံကအံးကအံး
ဒါလီချိုင်ထုနွံကဘျး
ဒါလီချိုင်စုနွံကဘျး
ဒါလီလါကွ်ပင်လီမံ
မအိင်ကွါကွ်ပင်အမံ
ဘျိုင်ကွါခိင်အံးစါအံးစါ
ဘျိုင်ကွါခံအံးစါအံးစါ
ဒါလီချိုင်ထုတအိင်လါ
ဒါလီချိုင်စုတအိင်လါ
ဒါလီချိုင်အကံာ်ဘိးသါ
မံဆုးလါဂါမိင်ဒိင်ကျါ

၂. ထီင်ဘးနိင်အဘျိုင်ဒိင်ပူ
ဖုင်နိင်နုာ်ကျါမုာ်တဖူ
ထီင်ဘးနိင်အဘျိုင်ဒိင်ထံး
တုာ်ယါနိင်ယိမုာ်ခိင်ထံး

ထိပတြာဘျိပ်ပတြာစိ

- ၁. တုယီနီယီမုခိခိထံး
ဒါလီချိန်နီအဘွန်ဆံ
တုယီနီယီမုခိခိထံး
ဒါလီချိန်နီတအိန်ဒံး
- ၂. ယီသွါနထီထိန်လဒီ
ကွီကထိန်ကွီယုန်ကွီယီ
ယီသွါဖိထီလဝန်ဒု
နမထိန်ထုးထိန်နဆု
- ၃. ယီသွါဖိထီထိန်လနး
ကွီကထိန်ကွီယုန်အသး
ယီသွါဖိထီလဝန်ယး
နမထိန်ထုးထိန်နသး
- ၄. တါခိန်ဖိရဲကဆိမဲ
ကွီဟဲထိန်ဆုးမဲန်ဒိန်လဲန်
တါခိန်ဖိရဲကပိန်ဒါ
ကွီဟဲထိန်ဆုးမဲန်ဒိန်ကျါ
- ၅. တါခိန်ဖိရဲပန်နာ
ကွီဟဲထိန်ဆုးမဲန်ဒိန်ကျါ
တါခိန်ကွီရဲကပိန်ဖိ
ကွီဟဲထိန်အခိန်လီဖိုး
- ၆. တါခိန်ထီတါခိန်ယီယွဲ
တဟစုန်ထံရဲန်လကျဲ
ပျဲတမုန်ယီမုန်ပယီ
တဟစုန်ထံတရဲန်လီ
- ၇. လဲပွဲနုပးတုန်လဘွဲ
ယတထံန်အသွဲန်အကွဲ
- ၈. ခိန်ဘန်တိလီမီမာစု
စံးယီတုဖိဘျိန်ဒိန်ပူ
တိမုန်မာသုအိန်လကျဲ
နမုန်ဟဲဟဲပုန်ဟဲဟဲ
- ၉. ဘျိန်ဒိန်ဒိန်အဇုန်ဂုဂု
အဇုန်ဖိကးထိန်နစု
ဘျိန်တဒိန်အဇုန်တဂု
အဇုန်ထီကးထိန်လယု
- ၁၀. ဘျိန်ဒိန်ဒိန်အဇုန်ဝါဝါ
အဇုန်ဖိကးလသးပွါ
တိအံးနစံးမုန်ဘျိန်ခါ
ဖိသန်ခိကးဒိးဆိတြါ
- ၁၁. ဘျိန်ဒိန်နွံကွီကျိဝန်သိ
ထိန်လွံန်ခန်ယုတလဲန်ဖျိ
အိန်ဟံန်တဘူးဝန်သုန်ဒါ
ဂိမိန်ခွါတုဘျိန်တယါ
- ၁၂. နဘျိန်ဒိန်ပူအဆုးဆံ
ကွီကသုန်သံလကလံး
ဘျိန်ဒိန်လကွီဟဲဟဲတု
အဖိဟဲမအိန်ကန်ကွါ
- ၁၃. နဘျိန်ဒိန်ပူကညိန်တြါ
တမုန်ဆုန်နီအခိန်ယု
ဘျိန်ဒိန်လကွီဟဲဟဲမ
အဖိဟဲမအိန်ကွါကး
- ၁၄. ဘျိန်ဒိန်နွံကွီကျိဝန်မု
ထိန်ယုသနံတဟဲကွါ
ဘျိန်ဒိန်တဒိးဘန်နဝဲ
နဟဲနမအိန်ကွဲးကွဲး
- ၁၅. ဘျိန်ဒိန်အသးလီကလါ
ယီပိန်ကွန်ကွဲပန်နာ
ဘျိန်တဒိန်ကျိမုန်တထီ
ကွီခိန်ကွီခဲတယုယီ
- ၁၆. နဘျိန်ဒိန်ပူကညိန်တြါ
တိဂိဆုန်နီအခိန်ယု
ပုဖိသန်ခိကတရု
ဝဲန်ဒိးဒဲဖိဟံန်ထုန်ဆုး
- ၁၇. ခိန်ဘန်တိလကျိန်အနာ
သိန်ရဲသိန်ရီမုန်ဒိန်ကျါ
ဘျိန်ဒိန်ပူတပံန်တယု
သိန်ရဲသိန်ရီဘန်ကသု
- ၁၈. ယီသွါဖိထီလဝန်ယး
နမထိန်သံကွါအိန်ကွဲး
ယီသွါနထီထိန်လဒီ
ကွီကထိန်ကွီယုန်ကွီယီ
- ၁၉. ဖူလဲးထိန်ဖိအတိတု
ကျိန်လီလီကွဲလီသတြါး
- ၂၀. ကွဲဘိဘိကျိမုန်ဘိဘိ
ဘျိန်အံးဘျိန်ကဲထိန်မဂီ
ကွဲဝါဝါကျိမုန်ဝါဝါ
ဘျိန်အံးဘျိန်ကဲထိန်မဆါ
- ၂၁. ဘျိန်ဒိန်ဒိန်အထုန်မုထု
ဘျိန်ဒိန်နွံဆုးထိန်လွံန်ယု
ဘျိန်ဒိန်ဒိန်အထုန်မုစု
ဘျိန်ဒိန်နွံဆုးထိန်လွံန်ပု

၂၂. ဘျီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်အထူၣ်အါအါ
ဘျီၣ်ဒိၣ်နွံစိထီၣ်လွံၣ်ဟး
ဘျီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်အထူၣ်မ့ၣ်စ့
ဂီၤပုၣ်ဂီၤပထီၣ်လွံၣ်ပှာ

၂၃. ဖူလဲးထီၣ်ပီတၢ်သွးသွး
စ့ဖိပြီလီၤလၢအဲးအဲး
ဖူလဲးထီၣ်ပီတၢ်သွးသွး
ကွဲဖိပြီလီၤလၢဝါဝါ

၂၄. ထွံၣ်ဖိထီၣ်က့ၤလၢတီၢ်ခိၣ်
ဖူလီၤတဂ့ၤနီၢ်လူၣ်ဘီ
ထွံၣ်ဖိထီၣ်က့ၤနီၢ်လူၣ်ဘီ
ဖူလီၤတဂ့ၤနီၢ်နီၢ်ယီၤ

၂၅. နဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤကွၢ်ဖဲဘံ
ကွီဘၣ်ယိၣ်ကွီကသုၣ်သံ
နဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤကွၢ်ဖဲကွဲ
ကွီဟဲထီၣ်ကွီမၤတသ့

၂၆. တကွီထီၣ်ကျိၤကွၢ်ဘျီၣ်ပူၤ
ကလံၤလီၢ်ကွဲးမဲၣ်အူ
တကွီထီၣ်ကျိၤကွၢ်ဘျီၣ်သး
မဲၣ်မူလုၢ်ကွဲးမဲၣ်ဖၢၤ

၂၇. ဖိဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤကွီၤသီပၤ
လံာ်ထီၣ်လၢကွဲးကျၢ်ကထာ
ကိၣ်ဒုသ့ၣ်သုၣ်လါကပီ
ဘျီၣ်ပူၤကိၢ်လီၤမ့ၢ်လၢကွီ

၂၈. ကိၣ်ဒုသ့ၣ်သုၣ်မ့ၢ်လါဆဲး
ဘျီၣ်ပူၤကိၢ်လီၤမ့ၢ်ကွီဟဲ
ဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤဆီလီၤတၢ်ဂီၤ
ကွီဟဲထီၣ်အမဲၣ်ဒုဒီ

၂၉. ဘံၣ်ဘုၤလၢတီၢ်လိာ်ဟဲယူၤ
ကပြုၤဆဲးထူဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤ
ဘံၣ်ဘုၤလၢတီၢ်လိာ်ဟဲဟး
ကပြုၤဆဲးထူဘျီၣ်ဒိၣ်သး

၃၀. ပူၤယဲၢ်ယူၢ်ဟဲလီၤလၢမူ
ခါယဲၢ်ယူၢ်ဟဲလီၤလၢမူ
ခိၣ်တကူထူပိၢ်အံးအူး
ခိၣ်တကူကွဲပိၢ်အံးအူး
ဟဲထီၣ်ဘးဖိဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤ
ဆဲးန့ၣ်ယဂီၤမိၣ်ဟံၣ်ပူၤ

၃၁. ပူၤဘျးဒဲးဟဲဘျးဒဲးဟဲ
ခါဘျးဒဲးဟဲဘျးဒဲးဟဲ
ဟဲလၢယူၢ်ဆဲးတနံၤလဲၤ
ဟဲလၢယဲၢ်ဆဲးတနံၤလဲၤ
ဟဲထီၣ်ဘးဖိဘျီၣ်တီၢ်ရဲၤ
တၢ်ကသုၣ်ဩကဩၣ်ဩ
ဂ့ၤန့ၣ်ယဂီၤမိၣ်တကွဲး

မူးကစၢ်ပိာ်ခါတုၤန့ၣ်ဖဲမူးကစၢ်ပိာ်မုၢ်အအးအထါ

ထါတကျးအံၤဖဲမူးကစၢ်ပိာ်ခါလဲၤတုၤဆူမူးကစၢ်ပိာ်မုၢ်အအးပူၤဒီးမၤထီၣ်ထါ

ပိာ်ခါမၤထီၣ်ထါ

တုၤလၢမိၢ်လၢပၢ်လီၢ်မံ
ကွၢ်လၢမိၢ်လၢပၢ်ကစံး
တုၤလၢမိၢ်လၢပၢ်လီၢ်ဒါ
ကွၢ်လၢမိၢ်လၢပၢ်ကကွး

ပိာ်မုၢ်ခိၣ်ဆါ

ဆိမိၢ်မိၢ်စၢၤပုၢ်လၢာ်လံ
မိၢ်စၢၤအိၣ်ခူသုၣ်လၢအံၤ
ဆိမိၢ်မိၢ်စၢၤပုၢ်ဒုၣ်ယၤ
မိၢ်စၢၤအိၣ်ခူသုၣ်လၢယၤ

ပိာ်ခါခိၣ်ဆါ

တၢ်တုၤယဟံဘၣ်နစု
ကဲကုၢ်မုၢ်ကဲကစၢ်မုၢ်
တၢ်တုၤယဟံဘၣ်နဆု
ကဲကုၢ်ဂ့ၤကဲကကွၢ်ဂ့ၤ

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

သွပ်သုဂ္ဂါကျိတိဝိခိင်ကွဲ
လၢအပြိုင်ဖိးဒ်အဲ
သွပ်သုဂ္ဂါကျိတိဝိအဘိ
လၢအပြိုင်ဖိးဒ်သိးသိး

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

ယကထိပ်ဖိပိအကွဲ
ယတသုဖိပိအဒါ
ယကထိပ်ဖိပိအယၢ
ယတသုဖိပိအဒါး

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

တၢ်မ့ၢ်ကွီဒီးကိကိလီ
ထိပ်လၢသွပ်ခံသွပ်လၢလီ
တၢ်မ့ၢ်ကွီဒီးကွီဘၣ်ထွဲ
ထိပ်လၢသွပ်ခံသွပ်လၢဘဲ

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

စုဒုၣ်တနုနီၢ်စုဒု
ကမၤဝံသံနီၢ်လၢမ့ၢ်
စိစုလၢခွခိၣ်လၢခွီ
တနုနီၢ်ဒုပြိုင်ဝၣ်ဘိ

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

တယံတစိးမ့ၢ်ထိးဖိ
မ့ၢ်ဒိၣ်မ့ၢ်ဆံးမ့ၢ်မိၢ်ဖိ
တယံတစိးမ့ၢ်ထိးဖါ
မ့ၢ်ဒိၣ်မ့ၢ်ဆံးမ့ၢ်မိၢ်ပု

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

ဖိပိဆိးဒီးတဲာ်တၢ်တု
အဲၣ်ဒီးပုဆုဒီးပုဆု

ဖိပိဆိးဒီးတဲာ်ဂီၤပု
အဲၣ်ဒီးပုဆုဒီးပုဆု

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

ဝၣ်လီၤယၢၣ်ပံးတၢ်လုၢ်ဆံ
စိသုးဘျၣ်လီၤမ့ၢ်တခံး
ဝၣ်လီၤယၢၣ်ပံးတၢ်လုၢ်ယၢ
စိသုးဘျၣ်လီၤမ့ၢ်တဟါ

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

စိသုးဆါကထိပ်သိၣ်ဂဲ
တၢ်ဖိပိအလီၢ်တပျဲ
ဘျၣ်ဆါတကဲထိပ်မ့ၢ်ယု
တၢ်ဖိပိအလီၢ်တသ့

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

စိသုးဆါဒီးတိၢ်ဒိၣ်ရံး
ထုကုဒွဲၣ်သိကွီၢ်လီၤသံ
စိသုးဆါဒီးတိၢ်အၢၣ်ဂၤ
ထုကုဒွဲၣ်သိကွီၢ်တကျၢ

စိသုးဆါဂုတၢ်ဘၢၣ်ပု
တနုမ့ၢ်ပျဲဘျီၣ်နွံဆုး
စိသုးဆါဂုတၢ်ဘၢၣ်ဖျိ
တနုမ့ၢ်ပျဲဘျီၣ်ပျဲကွီၢ်

တၢ်တုယစျီန့ၢ်ဘျၣ်ဘျဲ
ပုဘျါအဆၢန့ၢ်ပျၢၣ်လဲ
တၢ်တုယစျီန့ၢ်ကံၢ်ယု
ပုဘျါအဆၢဘၣ်ကသ့

သးတဖျၢၣ်သးခံဖျၢၣ်သး
သးခိၣ်မ့ၢ်လီၤရိၣ်ဒီးန့ၢ်
မိၤတဖျၢၣ်မိၤခံဖျၢၣ်မိၤ
မိၤခိၣ်မ့ၢ်လီၤရိၣ်ဒီးကွီ

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

ထိပ်ဘိဒီးယုတုၣ်တယၢ
တပျၢ်ယုယုတပျၢ်လၢ
ထိပ်ဘိဒီးယုတုၣ်တကျး
တပျၢ်ယုယုတပျၢ်န့ၢ်

တၢ်အုးစံၣ်တပျၢ်ဘုဖံး
တပျၢ်န့ၢ်ညီကံၢ်ညီကံး
တၢ်အုးကွံၣ်တပျၢ်ဘုဖိ
ညီကံၢ်ညီကံးတပျၢ်ဖိ

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

မ့ၢ်တနုၣ်ဖျဲးကွၢ်ယသး
ယသးအိၣ်ဆၢထၢၣ်ဒီးန့ၢ်
မ့ၢ်တနုၣ်ဖျဲးကွၢ်တခီ
ယသးအိၣ်ဆၢထၢၣ်ဒီးကွီ

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

တပျၢ်န့ၢ်ခါတပျၢ်န့ၢ်
ပျၢ်န့ၢ်ညီညုၣ်ညီယီ
တပျၢ်န့ၢ်ခါထိပ်လွံၣ်ဘု
ပျၢ်န့ၢ်ဂီၤမိၣ်သးခု

ပိတ်မှတ်ခိုင်းဆာ

မိၢ်အယၢဆိမိၢ်လၢန့ၢ်
မ့ၢ်တမ့ၢ်န့ၢ်တအယၢ
မိၢ်အဖိဆိမိၢ်လၢကွီ
မ့ၢ်တမ့ၢ်ဖိတအကွီ
သးမ့ၢ်ဖျၢၣ်န့ၢ်မ့ၢ်သးသံ
သးသမူတုၤလီၢ်လီၢ်ဒီး
သးမ့ၢ်ဖျၢၣ်န့ၢ်မ့ၢ်သးဆါ
သးသမူတုၤလီၢ်တုၤကွဲး

ထိဆိုင်တက်ကနာ

တက်ဆိုင်တက်ကနာစံးတက်န့ၣ်မ့ၣ်ဝဲတက် (ဟ့ၣ်မဟ့ၣ်မဟ့ၣ်) တခါန့ၣ်လီၤ. ဒီးတက်အဝဲအံၤတက် ဘၣ်ထွဲမ့ၣ်ဝဲဒၣ်ထဲပှၤပိၣ်မ့ၣ်တကယၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးဒီးသန့ၤထီၣ်အသးခိဖျိတက်လီၤစၢၤလီၤသ့ၣ်အ ဖိခိၣ်, ပှၤတနီၤလီၤဘၣ်ပှၤတူၢ်ဒိၣ်ဒီးအကနာဒိၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ် ဒီးတနီၤအတူၢ်ဆံး အခိပညိ ပှၤကးပြါသ့ၣ်တ ဖၣ်အကနာဆံးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ခိဖျိလၢတက်ဘၣ်ထွဲဟဲခိဖျိလၢပိၣ်မ့ၣ်ပိၣ်မၤအယိပိၣ်ခွါတဂၤလၢလၢလၢအ ကဒီးတ့ၣ်ဒီးဖျိအသးဒီးပိၣ်မ့ၣ်တဂၤန့ၣ်ကဘၣ်တူၢ်လိၣ်အသးဒ်ပိၣ်မ့ၣ်ကနာလီၤဘၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. တက်ပိးတက်လိၣ်အမ့ၣ်အံၤသၣ်, ဘီကဆု, ထံဖျံၣ်ဘီ, (တိၢ်ဘီ) စုကိၣ်လိၣ် (စုညၣ်) ခိၣ်ဖၢၣ်ကံၣ်, နံၣ် ယိး, ဆုဘၣ်, ဆုထါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတက်ပၢ်အိၣ်အမ့ၣ်တက်ကနာပိးလီၤတခါန့ၣ်လီၤ.

တက်သုဒီးတက်ဆိးကါတက်ကနာအက့ၢ်အဂီၢ်

ပိၣ်ခွါတဂၤလၢအကဒီးတ့ၣ်ဒီးဖျိအသးဒီးပိၣ်မ့ၣ်တဂၤန့ၣ် ဝဲတက်ကဒီးတ့ၣ်ဒီးဖျိသးအဆၢကတီၢ် န့ၣ် တက်ပိးတက်လိၣ်အမ့ၣ် အအံၤသၣ်, ဘီကဆု, ထံဖျံၣ်ဘီ, စုကိၣ်လိၣ်, ခိၣ်ဖၢၣ်ကံၣ်, နံၣ်ယိး, ဆု ဘၣ်, ဆုထါသ့, ခိၣ်ဖၢၣ်ဝါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤတက်ကဘၣ်ကတဲၣ်ကတီၤထီၣ်အိၣ်ဒီးထၢန့ၣ်အိၣ်ဆူ (ကု) တဒအပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၣ်စိပူၤကွံၣ်, ခိဖျိကုၣ်တရီ အိၣ်ဒ်အယိ ဘၣ်တက်ထၢန့ၣ်အိၣ်ဆူကုၣ်တရီအပူၤ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးမ့ၣ်မဆါတန့ၣ်ညါအံၤ ကုၣ်တရီတအိၣ်လၢဘၣ်အယိ ဘၣ်တက်ထွဲန့ၣ်က့ၢ်ဒၣ်ကု မိၤကျီတဒဒီးထၢန့ၣ်လီၤတက်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဆူကုအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တက်ပၢ်ပနီၣ်ပှၤတဂၤလၢကဘၣ်ဝဲဆုတက်ကနာအက့ၢ်အဂီၢ်

တက်ကဘၣ်ယုထၢန့ၣ်ပိၣ်မ့ၣ်ဖိ မ့တမ့ၢ် မ့ၣ်ကနီၤတဂၤ လၢအအိၣ်ဒီးအမိၢ်ကူပၢ်လၢ လၢလၢပှၤ ပှၤမးဝဲဆုတက်ကနာသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး ပိၣ်မ့ၣ်ဖိတဂၤအံၤ ဝဲလၢဖိဝါကခါလီၤအမ့ၣ်တန့ၣ်လၢ ပိၣ်ခွါကလဲၤဒီးတ့ၣ်ဒီးဖျိအသးဆူပိၣ်မ့ၣ်အအိၣ်န့ၣ် ပိၣ်မ့ၣ်ဖိလၢအဝဲတက်ကနာတဂၤအံၤ ကဘၣ်လဲၤဝဲဒ် ဖိဝါတဂၤအသိး ဒီးအဝဲကဘၣ်ဝဲထီၣ်ကုကနာတဒအံၤဒီးဆုအိၣ်ဆူမူးကစၢ်ပိၣ်မ့ၣ်အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ကုကနာတဒအံၤဝဲတက်လဲၤဝဲအိၣ်တူၢ်လံဆူမူးကစၢ်ပိၣ်မ့ၣ်အဟံၣ်လံန့ၣ် တက်ကဘၣ်လဲၤဝဲဆုအိၣ်ဒီးပၢ် လီၤအိၣ်မူးကစၢ်ပိၣ်မ့ၣ်အစိတလိၢ်ပၢ်အဖးပူၤန့ၣ်လီၤ.

xgql w>ueRt u\$ttu\$

စိတလိၢ်ပၢ်ခိၣ်ယိၣ်ခိလၢၣ်, စိတလိၢ်ဖုၣ်ဖိခိၣ်ယိၣ်ခိလၢၣ်, မူးကစၢ်မိၢ်ပၢ်ဒီးအဖံးဘူးညၣ်တံၢ် သ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ပိၣ်တဲသကိးတက်ဖဲဖိဝါဖိဟဲတူၢ်အခါတဝီၣ်ခိး ပှၤအါဂၤစံးဝဲ ပထီၣ်တက်ကနာစၢ်ခိ... တဘျီယိစိတလိၢ်ပၢ်ခိၣ်ယိၣ်ခိ ပၢ်လီၤတက်ရဲၣ်တက်ကျဲတဘျီ မူးကစၢ်ပိၣ်မ့ၣ်အစိတလိၢ်ပၢ်ယုလီၤတက်က နာဆူမူးကစၢ်ပိၣ်ခွါအစိတလိၢ်ပၢ်အအိၣ်တခါဘၣ်တခါဖဲမူးကစၢ်ပိၣ်မ့ၣ်အစိတလိၢ်ပၢ်အဟံၣ် ဒီးမူး ကစၢ်ပိၣ်ခွါအစိတလိၢ်ပၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်တခါဘၣ်တခါတူၢ်အလၢၣ်တစုန့ၣ်လီၤ. တက်ကနာလၢတက် ယုလီၤဒီးတဟ့ၣ်လီၤအိၣ်တခါအံၤဘၣ်တက်လဲၤစိၣ်ဆုအိၣ်ဆူမူးကစၢ်ပိၣ်မ့ၣ်အဖးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စိၣ်ဆှၢတၢ်ကနၤတခါအံၤ တၢ်စိၣ်ဆှၢအိၤတၢ်ပီၤတသ့ဘၣ်. မ့ၢ်တခါတၢ်ကဘၣ်စိၣ်ခိၣ်ဟး ဝုၤဝီၤအိၤဖဲမူးကစၢ်ပိၣ်မုၢ်အစိၣ်တလိၢ်ပၢ်အဟံၣ်ပူၤဒီးဆူမူးကစၢ်ပိၣ်မုၢ်အအး ပုၤထီၣ်သၢဝီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲ တၢ်စိၣ်ခိၣ်တၢ်ကနၤအဖၢမုၢ်န့ၣ် စိၣ်တလိၢ်ပၢ်ခံၣ်ခိၣ်လၢ်မုၢ်ဂ့ၤ, စိၣ်တလိၢ်ဖုၣ်ဖိခံၣ်ခိၣ်လၢ်မုၢ်ဂ့ၤ ဒီး ပုၤလၢအအံၣ်အုထီၣ်သ့သ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျိၣ်လဲၤဒီးဆှၢသကိးတၢ်ကနၤအဝဲအံၤတုၤအဝဲတစုၤန့ၣ်လီၤ.

ခိဖျိဖိဝါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟဲတၢ်ဒုၣ်စၢယံၤထီၣ်အယိတၢ်ဘျးတၢ်တီၤအသးဒီးအိၣ်ဘျးအိၣ်သါဖဲ န့ၣ်တစိၣ်ဖိဝဲ စိၣ်တလိၢ်ပၢ်ခံၣ်ခိၣ်လၢ်မုၢ်ဂ့ၤ ယုၣ်ဒီးစိၣ်တလိၢ်ဖုၣ်ဖိဒီးမူးကစၢ်မိၢ်ပၢ် ဒီးအမုၢ်ဂၢ်ဖါတၢ်သ့ၣ် တဖၣ်ကဘၣ်တၢ်ပိၣ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆိၣ်တၢ်စွဲၤတၢ်ကနၤအဂ့ၢ်တဆိဘၣ်တဆိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပီၤပိၣ်ခွါစိၣ်တလိၢ်ပၢ်မၤထီၣ်ထါဒ်အံၤ

ဆီလီၤဟံၣ်နခံၣ်ခုၣ်လွဲ	ပိၣ်ခွါစိၣ်တလိၢ်ပၢ်ယုၤလီၤကီၢ်လဲၢ်
ဆီလီၤဟံၣ်နထးလၢ်လွဲ	ဒုၣ်ဒိၣ်ဟဲလၢကိၤလၢလၢ်
ပိၣ်မုၢ်ခိၣ်ယုၤတနံၤလဲၤ	ညုၣ်ဒိၣ်ဟဲလၢကိၤလၢလၢ်
ပိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ယုၤတနံၤလဲၤ	ဟဲတဘိၣ်အရူၤဝါ
ဖုံလီၤခွံၣ်ဖိခွံၣ်ဖိကဲ	ဟဲခံၣ်ဘိၣ်အရူၤဝါ
ဖုံလီၤပျဲၣ်ဖိပျဲၣ်ဖိကဲ	ဟံးန့ၢ်အယံၤတုၢ်ဘၣ်ဘျး
ဖုံလီၤဘၣ်ကတၢ်ဒီးဘျး	ကဝီၤကျဲၤကျိၤမုၢ်ဒီးလါ
ခဲန့ၣ်အံၤကဲယၤလၢသ့	

အဝဲအံၤမုၢ်ထါယုၤလီၤကီၢ်လဲၢ်ဝံၤဟံၣ်လီၤဟုၤလၢကီၢ်လဲၢ်ပူၤတဖဲဒီးဖဲန့ၣ်အခါပိၣ်မုၢ်စိၣ်တလိၢ်ပၢ် စံးဘၣ်ပိၣ်ခွါစိၣ်တလိၢ်ပၢ်လၢကဘၣ်ဟံၣ်လီၤစ့ညုၣ်တဘးဒ်အပူၤန့ၣ်အးအသိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်တဘျီတၢ်က ဘၣ်ယုထၢထီၣ်ပုၤလၢအမၤထါသ့ခံၣ်ဂၤ မ့တမ့ၢ် သၢဂၤစုၣ်စုၣ်ဒီးဟံၣ်ဆုၣ်နီၤအိၤဖဲကီၢ်လဲၢ်ကပၤ, လၢဘၣ်တၢ် သ့ၣ်ညါအိၤဒ်အမုၢ်ပုၤခိးကီၢ်လဲၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဝံၤအလီၢ်ခံၣ်ဖဲန့ၣ် စိၣ်တလိၢ်ပၢ်ခံၣ်ခိၣ်လၢ်မုၢ် န့ၣ်ဒီးစိၣ်တလိၢ်ဖုၣ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်က့ၤကဒါက့ၤဆူပိၣ်ခွါစိၣ်တလိၢ်ပၢ်အအးဒီးယုၤလီၤကဒီးတၢ်ဒ်သိးအ ယုတုၢ်လၢဖဲမူးကစၢ်ပိၣ်မုၢ်တဂၤအအးအသိးန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်တဘျီပိၣ်မုၢ်စိၣ်တလိၢ်ပၢ်စးထီၣ်ယုဝဲဒုၣ်တၢ် စွဲၤတၢ်ကနၤဖဲန့ၣ်တဆိဘၣ်တဆိန့ၣ်လီၤ.

ပိၣ်မုၢ်စိၣ်တလိၢ်ပၢ်ယုၤလီၤစ့ကိၣ်လိၢ်

၁. သ့ၣ်ဟဲလၢလူၤခိၣ်ခိၣ်ထံး	၂. တခုၣ်ကွံၣ်လၢဟံၣ်ကိၣ်ဒု	၃. ထီၣ်မိၢ်သူသူထီၣ်မိၢ်သူ
ဘါဟဲလၢလူၤခိၣ်ခိၣ်ထံး	တၢ်ယီၤကွံၣ်လၢဟံၣ်ကိၣ်ဒု	ဆီမိၢ်သူသူဆီမိၢ်သူ
အသိလီၤကဘျၢ်ကဘျး	ကွံၣ်ကျဲၣ်ခိၣ်အလီၢ်တလုၤ	ကဘၣ်ဒိၣ်မၤလံၣ်မၤလူၣ်
အပျီၢ်လီၤကဘျၢ်ကဘျး	ကွံၣ်ကျဲၣ်လၢအလီၢ်တလုၤ	ကဘၣ်ဖိမၤလံၣ်မၤလူၣ်
တၢ်မိၣ်အိၣ်သးယဲဝါယံ	ထီထီၣ်အသးလၢဂီၢ်ကွ	သုတဒိၣ်ကွၤဒိၣ်ကလူၤ
အိၣ်ဝံၣ်သိပခၢ်ဂဲၣ်ထံး	ဘိၣ်ဘၢအသးလၢဘဲဘု	ဒိၣ်လီၤလၢပျီၢ်မုၢ်ယါပူၤ
		ယၢန့ၣ်လၢပုၤဆ့ၣ်တဟူး

ပိတ်မှတ်စီတလီဂ်ပတ်ယုလီဂ်ဘီက ဆု ပိတ်မှတ်စီတလီဂ်ပတ်ယုလီ

- ၁. ထံပိတ်မှတ်ဖုရ်ဖုရ် ကီရ်ပိတ်ဝန်ဖုရ်ဖုရ် လာမုံကွီလဲအိတ်တသ့ လာပျ်ကွီလဲအိတ်တသ့ နီဒီးကွီလဲအိတ်မှ်သ့ သးလီကွီထိးဂီနးဒု

ပိတ်မှတ်စီတလီဂ်ပတ်ယုလီခိတ် ဖျာ်ကိတ်ပိတ်မှတ်စီတလီဂ်ပတ်ယုလီ

- ၁. တ်ကိတ်ခိတ်တိတ်သ့ထံး တ်ကီဒိတ်တိတ်သ့ထံး အမိတ်ဘိကိတ်တမံ အဖါတဘိကိတ်တမံ ကိတ်ကိတ်မှ်ဝးအဝီဆံ ကွီသ့ညါဒီးခိတ်ဒီးဆံး

အဝဲအံ့မုတ်ဝဲဒ်တံဆိတ် တ်ကနာအခိတ်ထံးတပတီဝံလဲ ပိတ်မှတ်စီတလီဂ်ပတ်တကပကွေဆု ကွေဝဲဆုမုးကစာ်ပိတ်မှတ် (ဖိသ့) အဖးဒီးဖဲအကွေလဲကျဲအဆာက တီအိတ်အုဝဲလဲထါအံလ်အံ အသိးန့တ်လီ.

ထါဆုလုာ်လီတံကနာ

- ၁. ထိတ်ကိတ်ကဟံအမဲလွံ ဒီညိတ်ကဟံအမဲလွံ ယုဘၣ်ချုတ်နွံထုတ်အိတ်ဘျး ယုဘၣ်ယီနွံထုတ်အိတ်ဘျး

တအဲဒ်အပျဲလီတီသံ အဲဒ်အပျဲယုပိတ်အခံ

- ၂. ထိတ်ကိတ်ဟဲပျဲလဲဒုလု ဒီညိတ်ဟဲပျဲလဲဒုလု အမိတ်ပိတ်အမဲလဲကွ အဖါပိတ်အမဲလဲကွ အတံအပျဲမှ်ဘၣ်ဘု ယုဒီးယံအယုဒီးဂု

- ၃. ကစာ်ထိတ်ထိတ်ယုဒု ကလိထိတ်ထိတ်ယုဒု ထိတ်ခိတ်ထုဝီထိတ်တထုး လီတတ်ဝါဝီထိတ်တထုး တ်ဝီထိတ်ဘးမှ်ကွိတ်သ့ မအတုာ်ကုအပျဲကု

- ၄. ဆာဖိဒဲလဲလဲမုတ်ကွ ဆာဖိသ့လဲလဲမုတ်ကွ ထံတ်ကသ့ဂုတီအပျဲ ထံတ်ကဆီဂုယတီပျဲ ဟံထိတ်ယုကွီလီကွီကွ ကွတလဲကသ့အပျဲ

- ၅. ဆာဖိဒဲဟးပျဲထံကိး ဆာဖိသ့ဟးပျဲကီကိး လဲဘၣ်ထံဆာထံကျုတ်ကျိတ် လဲဘၣ်ကီဆာကီကျုတ်ကျိတ် နီလဲထံခံလဲကွတ်ကွိး ဆုဒီးဆုဒီးကီအသိး

- ၆. အိတ်သုတဂုအိတ်နီယီ အိတ်ယီတဂုအိတ်နီယီ တ်အိတ်ချုတ်ခံတံအိတ်ကီ တ်အိတ်ယီခံတံအိတ်ကီ

တံအိတ်ထံကျဲတဒိတ်ဘီ တဒိတ်ဘီတဒိတ်အုးယီ

စီတလီဂ်ပတ်ယုဖိဝါလုတ်အထါ

- ၁. တမုတ်ယယုကျိတ်ယုစု ယယုလီဖိလုတ်တဖျဲ တမုတ်ယယုကျိတ်ယုမိ ယယုလီဖိလုတ်ဘီ ဖိလုတ်ဝါအခိတ်သးဆံ မုတ်တသးဆံယတဟံ အခိတ်သးဆံဖိလုတ်ဝါ အခိတ်တပျဲယတကွး

ဖဲအတုာ်လဲအးပျဲအဆာကတီမုး ကစာ်ပိတ်မှတ်အပျဲခိးလီအခိတ် ဒီးဖဲးဝဲ

- ၁. နမုတ်ဖိသ့နပိတ်ကျဲ နမုတ်ဖိညီနပိတ်ကျဲ တွံနမဲတ်ကျဲခိတ်ရဲရဲရဲ တွံနမဲတ်ကျဲလ်ရဲရဲရဲ အုတ်လဲတံပျဲအုတ်မုတ်ပျဲ နမံကသါဒ်နဝဲ

တဘျီယီစီတလီဂ်ပတ်ဖဲးဆာအီ လာထါ

- ၁. ယမုတ်ဖိသ့ယမဲတ်ပလုတ် ယမုတ်ဖိညီယမဲတ်ကလုတ် မုတ်ဆုတ်ပိတ်ကျဲမုတ်တုတု မုတ်ဟါပိတ်ကျဲမုတ်တုတု ထီမုတ်ထိတ်ဘးတီအုတ်ပျဲ အုတ်လဲတံပျဲပျဲခံဆု

ဖဲန့ၣ်အဆာကတီၢ်ပျးခိး
 ကီၢ်လဲၣ်တဖၣ်ယုၤလီၤကဒီးတၢ်စွဲၤ
 တၢ်ကနၤလၢပိၣ်မုၢ်စီၤတလီၢ်ပၢ်လဲၤ
 ယုၤဝဲလၢပိၣ်ခွါစီၤတလီၢ်ပၢ်အိၣ်တ
 ခါဘၣ်တခါလၢလၢအံၤအသိး
 န့ၣ်လီၤ.

ယုကဒီးစ့ကိၣ်လိၣ်

၁. သူၣ်ဟဲလၢလူၤခိၣ်ခိၣ်ထံး
 ဘါဟဲလၢလူၤခိၣ်ခိၣ်ထံး
 အသိလီၤကဘျၢၣ်ကဘျၢး
 အပျီၢ်လီၤကဘျၢၣ်ကဘျၢး
 တၢ်မိၣ်အိၣ်သးယဲဝါယံ
 အိၣ်ဝံၣ်သိပခၣ်ဂံၢ်ထံး

၂. တခုကွံၣ်လၢဟံၣ်ကိၣ်ဒု
 တၢ်ယီၤကွံၣ်လၢဟံၣ်ကိၣ်ဒု
 ကွံၣ်ကျဲၣ်ခိၣ်အလီၢ်တလု
 ကွံၣ်ကျဲၣ်လၢအလီၢ်တလု
 ထီထီၣ်အသးလၢပိၣ်ကွ
 ဘိၣ်ဘၢအသးလၢဘဲဘု

၃. ထိၣ်မိၢ်သူသူထိၣ်မိၢ်သူ
 ဆီမိၢ်သူသူဆီမိၢ်သူ
 ကဘၣ်ဒံၣ်မၤလံၣ်မၤလူၣ်
 ကဘၣ်ဖိမၤလံၣ်မၤလူၣ်
 သုတဒံၣ်ကွၢ်ဒံၣ်ကလူ
 ဒံၣ်လီၤလၢပျီၣ်မုၢ်မုၢ်ပျီၣ်
 ယၢန့ၢ်လၢပျီၣ်ဆွၢ်တဟူး

ထါယုယုကဒီးဘီဆုလီၤဘီကဆု ထါယုလီၤန့ၣ်ယိးမ့တမ့ၢ်န့ၣ်ဆုၣ်

၁. ထံယိၣ်မုၢ်ဖုရၢ်ဖုရၢ်
 ကီၢ်ယိၣ်ဝၣ်ဖုရၢ်ဖုရၢ်
 လၢမ့ၢ်ကွီၤလဲၤအိၣ်တသ့
 လၢပျီၣ်ကွီၤလဲၤအိၣ်တသ့
 နီၢ်ဒီးကွီၤလဲၤအိၣ်မုၢ်သ့
 သးလီၤကွီၤထိးဂီၢ်နးဒု

ထါယုခိၣ်ဖၢၣ်ကံၣ်

၁. တၢ်ကံၣ်ဒိၣ်တိတဲာ်သ့ၣ်ထံး
 တၢ်ကီၤဒိၣ်တိတဲာ်သ့ၣ်ထံး
 အမိၢ်တဘိကံၣ်တမံ
 အဖါတဘိကံၣ်တမံ
 ကံၣ်ကံၣ်မုၢ်ဝးအဝီဆံ
 ကွၢ်သ့ၣ်ညါဒီးဒိၣ်ဒီးဆံး

ထါယုလီၤအံၤသ့

၁. တခုတခုအထံဆါ
 တၢ်ယီၤတၢ်ယီၤအထံဆါ
 ဖိဒံအိၣ်ဖိဒံပတြၢ
 ဖိသ့ၣ်အိၣ်ဖိသ့ၣ်ပတြၢ
 ဖိကပိၣ်ဒီးဘုမိၢ်ကၢ
 ဖိသ့ၣ်အိၣ်ဆူးအစုနၢ

ထါယုဆုဆး

၁. တၢ်ကံၣ်ဘုၣ်ပျးအိၣ်ကတီၤ
 တၢ်ကံၣ်ညုၣ်ပျးအိၣ်ကတီၤ
 တဘ့ၣ်ပျးဆးပကိၣ်အီၤ
 ခံဘ့ၣ်ပျးဆးပကိၣ်အီၤ
 ဆးဆးမုၢ်တိလိၣ်အတီၤ
 ကံၣ်ဒံးဂုၢ်ကွီၤဒံးကလီၤ

၁. ဖိဂံၢ်ခိၣ်ကးလီၤဆူထံ
 ဖိဆီခိၣ်ကးလီၤဆူထံ
 အလၢတံၤသူကံၣ်တမံ
 အလၢတံၤဂီၤကံၣ်တမံ
 ဒဲးန့ၢ်ယၢအလၢပျီၣ်သံ
 ကွၢ်သ့ၣ်ညါဒီးဒိၣ်ဒီးဆံး

ထါယုလီၤထံဖှံၣ်

၁. တူၢ်တလူၢ်အစုမဲာ်ထီ
 ဒီးတကးအခိၣ်မဲာ်ထီ
 ကဝဲၢ်ထံဆါခိၣ်ကြီၤကြီၤ
 ကဝဲၢ်ထံဆါလၢကြီၤကြီၤ
 ကဝဲၢ်ထီၣ်ဘးယိၣ်လီၤကွီၤ
 မုၢ်ယါကွံၣ်လီၤသ့ၣ်က့ၣ်ကျီၤ

ထါယုခိၣ်ဖၢၣ်ဝါ

၁. ကွီးဝၣ်သူမၤသူအသး
 ကွီးဝၣ်ဝါမၤဝါအသး
 ယူၤတရျၢၣ်ပျးသ့ၣ်ထိးနါ
 ယူၤတရျၢၣ်ပျးဝၣ်စိးနါ
 ယအိၣ်ဒီဖိမိၢ်ခံၣ်
 ဆါလၢအယူၤစီၢ်ဘၣ်ယၢ

ထိသမံသမီးကွေ့ကနာအပူ

ဖဲတၢ်လုတၢ်စွဲတၢ်ကနာအံၤပွဲထီၣ်သၢစုတဘျီစိတလိၢ်ပၢ်ခံၣ်ဃာ်ပၤလၢကိးထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်ဒီးမူးကစၢ်အမိၢ်အပၢ်ဒီးအပူၢ်အဝဲၢ်ယုၣ်ဒီးဖံးဘူးညၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကဟဲကွၢ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်စွဲတၢ်ကနာလၢပိၣ်ခွါစိတလိၢ်ပၢ်ဟ့ၣ်လီၤအံၤမ့ၢ်ကြားတကြားဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးမၤထီၣ်ဝဲလၢထါၣ်လၢအံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

ထါကွၢ်ကွေ့တၢ်ကနာ

၁. လီၤမၢ်မိၢ်အဘျီဒီဝံ ဘၣ်ပျီန့ၣ်ကွေ့မိၢ်ပျီသံ လီၤမၢ်မိၢ်ရဲၤဖဲသ့ၣ်စၢ ဘၣ်ပျီန့ၣ်ကွေ့မိၢ်လၢအး ၂. လီၤမၢ်ခိၣ်ဆိးဖဲဘံဘီ ဘၣ်ပျီန့ၣ်ကွေ့မိၢ်နီၢ်ယီၤ ၃. နီၢ်ကွံကိၣ်ကွံကဲၤခိ လီၤမၢ်မိၢ်ထိးဒီကပိ ၄. နီၢ်တဒီကွေ့တဒီကွေ့ နီၢ်အလုကီၢ်အလၢကီ	၅. နီၢ်တဒီကွေ့တဒီကွေ့ နီၢ်အလုပျဲအလၢပျဲ ၆. မ့ၢ်ဟ့ၣ်ယိးပသ့ၣ်ဒီယိး ပျီဟ့ၣ်ယိးပသ့ၣ်ဒီယိး ယိးအခိၣ်အခံလီၤပိၣ် ယိးအခံအခိၣ်လီၤပိၣ် ကျိတ်ကွံၣ်အီၤတကပိၣ် မၤမ့ၢ်ဖျံးမၤမ့ၢ်န့ၣ်သိး ၇. တယုၢ်ပျီအစုဒ့ထီ တယုၢ်ပျီအခိၣ်ဒ့ထီ ကွံၣ်လၢသ့ၣ်ခံသ့ၣ်ယဲၤယီၤ	ကွံၣ်လၢဝၣ်ခံဝၣ်ယဲၤယီၤ တၢ်တၢ်ကွံၣ်အသၣ်ကဲၣ်တြီ ဘၢဝံကွီၢ်ဝံကယီၤဒီ ၈. ပျီမ့ၢ်လၢပျီပျီမ့ၢ်စၢ ပျီပျီလၢပျီပျီပျီစၢ ထီၣ်ဆိးအိၣ်အူးလၢကနာ ထီၣ်ပျီအိၣ်ဒီးလၢကနာ န့ၣ်ယုၢ်သ့ၣ်ဖီပျဲသပၤ န့ၣ်ယုၢ်ဂီၤဖီပျဲသပၤ ကွံၣ်ထီၣ်လၢကွီၢ်နာမူဘျီ ဘၢမ့ၢ်အိၣ်ဘၢတအိၣ်လၢ

တၢ်ရဲၣ်မ့ၢ်ရဲၣ်ထံ

ခိဖျိတၢ်ဆိၣ်တၢ်စွဲၤတၢ်ကနၤအဖီခိၣ်ဒီးတံၢ်တၢ်ဝဲအယိမ့ၢ်ထူၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ် ဒီးဖိဝါဖိသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်သၣ်ဝံၤအသးလၢမ့ၢ်ကအိၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်အခါ ကိၢ်ကစၢ်ကိးထီၣ်လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်ဒီးစံးဝဲ ဖိလံၤစၢ မ့ၢ်ထူၣ်လံ ဖိဝါဖိသ့ၣ်ဝံၤမ့ၢ်လံ (ရဲၣ်မ့ၢ်ရဲၣ်ထံစၢ်ခိ, ရဲၣ်မ့ၢ်ရဲၣ်ထံစၢ်ခိ) ဒ်န့ၣ်တုၤသဝီဒီတဖျၢၣ် ညါနၢ်ဟူတစုန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်ဒုဒီဖျၢၣ်သဝီဒီဖျၢၣ်နၢ်ဟူဘၣ်ကိၢ်ကစၢ်အကလုာ်လံတဘျီန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်စိၣ် ထီၣ်အမ့ၢ်အတဘၣ်, ကသုတသဘၣ်ဒီးလဲၤထီၣ်ဆုၤထီၣ်ဝဲဆုၤဘျီပုၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိလၢပုၤဒုဒီသဝီပာ် ထီၣ်စိၣ်အမ့ၢ်ဒီးအကသုဒုဒ်ဝဲဒ်အံၤန့ၣ် ကသုဟီၣ်ဘီၣ်အိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ. တနီၤကမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဖိကပိၣ်, တနီၤကမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဒိဘျဲ, တနီၤကမ့ၢ်ဝဲညၣ်အုၣ်ထံဒီးတၢ်ချီသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးအဂုၤအဂၤကအိၣ် ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိကသုအကလုာ်အါမးအယိ ဝံၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. မုၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖျိမၤ သကိးတၢ်အကျဲးဒိၣ်တဘျီန့ၣ်လီၤ.တၢ်အံၤတကးဘၣ်အမဲၣ်ညါ ဝဲတၢ်ရဲၣ်မ့ၢ်တဘျီအံၤအပူၤအိၣ်ယုၣ်စ့ၢ် ကိးဝဲဒီးတၢ်ဟီၣ်လၢသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟီၣ်လၢ

တၢ်ဟီၣ်လၢစံးတၢ်န့ၣ် ကယဲၢ်မ့ၢ်ထိးဆိလၢတၢ်ဒိလီၤအီၤဝဲမုၢ်တဘျီအံၤအပူၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ထိးသ့ၣ်တဖၣ်အစုဒု, အခိၣ်ဒု, အသုၣ်, အပံၣ်, အပသိၣ်ဒီးအကပုသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်မၤကဆဲၣ်က ဆီအီၤ ဒီးတၢ်ချီမံၤမၤအီၤမ့ၢ်မ့ၢ်နီၢ်နီၢ်ဒီးကျိၣ်အီၤကဆီဒီ ဒီးပၢ်ယၢ်အီၤလၢကုပူၤမ့ၢ်နီၢ် လၢတၢ်ကဟီၣ် လၢတၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ထိးအစုဒု, ထိးအခိၣ်ဒု, ဒီးထိးအခိၣ်, ထိးအခၣ်ဒီးဆိလၢမုၢ်ကစၢ်ပိၣ်မုၢ် အဖံးဘူးညၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဟဲစွဲၤအီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်ချီမံၤမၤအီၤတခါစုၣ်စုၣ်ဒီးကတီၢ်ပၢ်အီၤတခါ လၢအလီၢ်ဒၣ်ဝဲစုၣ်စုၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟီၣ်လၢအကျိၢ်အကျဲ

အဆိကတၢ်တၢ်ကဘၣ်ဟီၣ်လၢကိၢ်ခိၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ထိးအခိၣ်တဖၣ်, ဒီးကိၢ်ခၣ်ကဘၣ်ဒီးန့ၣ် ထိးအခၣ်တကဖၣ် တဘျီယီ တၢ်ပိၣ်ထွဲထီၣ်အီၤဒ်အမ့ၢ်မုၢ်ကစၢ်အမိအပါ အဒီပုၤဝဲၢ် ဝံၤအတမုၢ်တခါ ဝံၤအဖိဒိၣ်မုၢ်ဖိဒိၣ်ခါ လီၤတဆိဘၣ်တဆိဒ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တကတီၢ်ယီ မုၢ်ကနီၤဖိၣ်သ့ၣ်ခါလၢမုၢ်ခံခိ ယၢ်ခိ လၢအအိၣ်ဘူးအိၣ်တၢ်ဝဲဘျီကပၤသ့ၣ်တဖၣ်ဟီၣ်လၢလိာ်အသးပုၤဒီးတၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဟီၣ်လၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ

အဆိကတၢ်ကိၢ်ခိၣ်ဟံးထီၣ်ထိးခိၣ်တဖျၢၣ်ဒီးမ့ၢ်တစး ပၢ်လီၤဝဲဝဲထိးခိၣ်လီၤဒီးဒုးယုၣ်ယီအ စုဆူကိၢ်ခိၣ်အအိၣ် ဒီးကိၢ်ခိၣ်တုၤလိာ် အိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်တစးထိးညၣ်တစးဝံၤ ပုၤလူသံးဖိခံၤကဘၣ်လူ လီၤသံးမံတဂၤသံးမိတဂၤ ဒီးကဘၣ်ဒုးအီၤကိၢ်ကစၢ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဟီၣ်လၢလိာ်အသးဒ်အံၤ

အဆာကတီၢ် ကိးထီၣ်ဝဲလၢအကလုာ်ဖးဒိၣ်ဒီးစံးဝဲ (တြးဇိဝံ) မၤဘၣ်အသီအိၣ်ဘၣ်အသီ တၢ်အံၤဝံၤ ကီၢ်ခိၣ်ဟီၣ်လၢကဒါက့ၤကီၢ်ခိၣ်န့ၣ်အသိးစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တဘျီယီတပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံတဆီဘၣ်တဆီ တုၤလီၤဆူမုၢ်ကနီၤဖိၣ်သၣ်ခါအပတီၢ်ဒၣ်ဝဲကတြီၤကတြီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်မံၤဝါခိၣ်ပှၢ်ဝါမဲအလုာ်အလၢလၢအဟံၣ်တ့ၢ်ဝဲအစိတဖၣ်အစိန့ၣ်လီၤ.

မူကစၢ်ဒုၣ်သံးဖး

- ၁. ဘျီၣ်ဒိၣ်အသးလီၤဝုၤဝုၤ ပှၢ်အိၣ်နီၢ်မ့ၢ်ဒီးကိၣ်မ့ၢ်
- ၂. ဘျီၣ်ဒိၣ်အသးက့ၣ်ယုၢ်ယုၢ် ပှၢ်အိၣ်နီၣ်မုးဒီးကိၣ်မုး
- ၃. ခွဲးလီၤမ့ၢ်ဝါခုၣ်လုၢ်လုၢ် နီၢ်တအိၣ်ကိၣ်အိၣ်တမ့ၢ်
- ၄. ခွဲးလီၤမ့ၢ်ဝါကဖိလီ နီၣ်တအိၣ်ကိၣ်အိၣ်တလီၤ
- ၅. မ့ၢ်တဝါထံတလုၢ်ဆံၣ် ကိးထီၣ်ထီၣ်ဘီယၣ်ဒုၣ်ခံ
- ၆. မုၢ်ဂၢ်အဖိမုၢ်နီၢ်မၤ မ့ၢ်နာကီၢ်ဟ့ၣ်ယၣ်န့ၣ်ချၢ

- ၇. ခွဲးလီၤမ့ၢ်ဝါရဲၣ်နီၣ်တၢၤ နီၢ်တအိၣ်ကိၣ်အိၣ်လၢ
- ၈. ခွဲးလီၤမ့ၢ်ဝါတဘံၣ်ကွဲး နီၢ်တအိၣ်ကိၣ်အိၣ်တသ့
- ၉. ခွဲးလီၤမ့ၢ်ဝါရဲၣ်နီၢ်တၢၤ အိၣ်ဒီးပှၢ်ဒီးဝဲၢ်ယၢၤယၢၤ
- ၁၀. ရဲၣ်နီၢ်တၢၤခွဲးလီၤမ့ၢ်ဝါ အိၣ်ဒီးပှၢ်ဒီးဝဲၢ်ကိးဂၤ
- ၁၁. ပှၢ်မ့ၢ်လၢပှၢ်မၤဖိအံၤ ပှၢ်ပှၢ်လၢပှၢ်မၤဖိအံၤ ပမၤပိၣ်ပမ့ၢ်အခံ အမၤပိၣ်ပပှၢ်အခံ ပမ့ၢ်တမၤဘၣ်ဒိၣ်အံၤ လီၤမၢ်မ့ၢ်ဒီးပှၢ်အမံၤ

- ၁၂. ပှၢ်မ့ၢ်လၢပှၢ်ပှၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ပှၢ်ပှၢ်လၢပှၢ်ပှၢ်ဂ့ၤ အိၣ်သံးကိးက့ၤအပှၢ်ဒု အိၣ်မ့ၢ်ကိးက့ၤအပှၢ်ဒု ပှၢ်ဒုလၢကိၣ်ခိၣ်ဟဲက့ၤ ပှၢ်ဒုလၢကိၣ်လၢဟဲက့ၤ ဘျီၣ်ဒိၣ်န့ၣ်ကိၣ်ကျိၤဝဲၣ်မ့ၢ် မ့ၢ်တထီၣ်ဘျီၣ်ထီၣ်က့ၤ
- ၁၃. ပှၢ်မ့ၢ်လၢပှၢ်ပှၢ်မ့ၢ်ရူၤ ပှၢ်ပှၢ်လၢပှၢ်ပှၢ်ရူၤ အိၣ်သံးဆုၣ်နီၢ်အခိၣ်ယု အိၣ်မ့ၢ်ဆုၣ်နီၢ်အခိၣ်ယု ဂဲၤကလံၣ်သိးထီၣ်ယၢ်သ့ ကတြၢ်ဒီးကျဲးမိၢ်ပှၢ်ယုၤ

ထိဒိသံးဆိန်ဘဉ်

ဖဲတၢ်ရဲၣ်မ့ၢ်ရဲၣ်ထံဝံၤမူးကစၢ်ပိာ်ခွါကဘဉ်က့ၤအိဘဉ်သံးဆိန်ဘဉ်လၢမူးကစၢ်ပိာ်မုာ်အအးဒ်ဘဉ်တၢ်ဒိလီၤအိလၢထါလၢလၢအံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

၁. ယိၣ်ခံကိၤခံမုာ်ဆဲးက့ၤ
လုးယုာ်ယာ်သီအိၣ်ယုာ်မ့ၢ်

**မုာ်ဟါလီၤဖိဝါဖိက့ၤထီၣ်ဆူဘျီၣ်
ဆူက့ၢ်အထါ**

၂. ဖိနီၣ်ယုာ်ဂ့ၤနီၣ်ယုာ်ဂ့ၤ
ဖိနီၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤနီၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤ
ယုာ်ဘုမုာ်ဘုမုာ်ဟဲက့ၤ
ယုာ်ဘုဖိဘုဖိဟဲက့ၤ
ယုာ်က့ၤက့ၢ်ဂ့ၤလၢကးက့ၤ
ကွၢ်တၢ်အိၣ်ဒ်နီၣ်ကးက့ၤ

၂. ယိၣ်ခံကိၤခံမုာ်ဆဲးလီၤ
အိၣ်ယုာ်မ့ၢ်လုးယုာ်ယာ်သီ

၁. မုာ်ဟါမုာ်ခံးထိၣ်ထီၣ်မံ
ထီၣ်က့ၤပက့ၢ်ခိၣ်ဘျီၣ်ခံ
မုာ်ဟါမုာ်ခံးထိၣ်ထီၣ်ရီ
ထီၣ်က့ၤလၢပဘျီၣ်ပက့ၢ်

၃. နီၣ်ခံဒိးဖိခံဒု
က့ၤန့ၣ်လၢအးမိာ်ကွၢ်ဂ့ၤ

၂. ပနာ်က့ၢ်က့ၤလၢအကၤ
က့ၢ်က့ၤလၢပဘျီၣ်ဒိၣ်ဟါ
ထီၣ်ချါကဲမဲာ်အသ့
ကဲမဲာ်က့ၢ်ခိၣ်ဘျီၣ်ထံး

၃. ပွၤပနာ်ပွၤဒိမိာ်ဖိ
လီၤထူက့ၢ်လၢယိၣ်အက့ၢ်
ပွၤပနာ်ပွၤဒိမိာ်ဖါ
လီၤထူက့ၢ်လၢယိၣ်ခါးသး

၄. ဖိခံဒုဒ်နီၣ်ခံခိ
က့ၤန့ၣ်လၢအးမိာ်သးလီ

၂. ထီၣ်ချါကဲမဲာ်အသ့
ထီၣ်ချါကဲမဲာ်အကိ
ကဲမဲာ်ပဘျီၣ်ပက့ၢ်

၄. ကွၢ်ပနာ်ထူက့ၢ်လိာ်ပွဲ
ကွၢ်က့ၤက့ၢ်မဲာ်မဲာ်ဝဲ
ကွၢ်ပနာ်ထူက့ၢ်လိာ်ပျီ
ကွၢ်က့ၤက့ၢ်ဝဲအိၣ်စၢဖိ

၅. ဆုၣ်နီၣ်ကတြၢအိၣ်ယုာ်မ့ၢ်
ဆၢထၢၣ်ကတြၢမိာ်ကွၢ်ဂ့ၤ

၃. ပှၤမ့ၢ်လၢပှၤမ့ၢ်လၢပှၤ
ပှၤပှၤလၢပှၤပှၤလၢပှၤ
မ့ၢ်လၢပှၤက့ၢ်ချံၣ်ဒီးလၢ
ပှၤလၢပှၤက့ၢ်ချံၣ်ဒီးလၢ
ထီၣ်က့ၢ်သ့ၣ်ဝါလၢကနာ
မုာ်နီၣ်န့ၣ်ကွၢ်ပနာ်နာ

၅. မ့ၢ်တၢ်စုၤဘဉ်ယီၤသ့
ဖိတဂၤယီၤတလၢာ်မ့ၢ်
နီၣ်န့ၣ်အဝၤကွၢ်အဖိ
နီၣ်ဘျီၣ်က့ၢ်ဝံတဂၤဖိ

၆. ဆုၣ်နီၣ်ကတြၢဒ်းယုာ်ဖိ
ဆၢထၢၣ်ကတြၢမိာ်သးလီ

**ထါယုလၢဆူမူးကစၢ်ပိာ်မုာ်အ
ဒးဒီးမၤထါခိဆၢလိာ်အသး**

၆. ယဲဖိထိးကလုၤကလုၤ
နီၣ်ဆံးစၢ်က့ၢ်လဲၤလၢခး
ယဲဖိထိးကဘဲးကဘဲး
နီၣ်ဆံးစၢ်က့ၢ်လဲၤလၢဝဲ

၇. ခိၣ်တခိဆၢထၢၣ်တကျၢ
ဆၢထၢၣ်ခံခိခိၣ်နီၣ်နီၣ်

၁. ဆဲးယုပျံၤတယုတယု
ပျံၤဆဲးယုတယုတယု
ထီၣ်ဂံာ်မိာ်မၤရိၣ်မၤရူ
ဆိမံမိာ်မၤရိၣ်မၤရူ
ပျံၤမ့ၢ်တက့ၢ်အခိၣ်ဒု
က့ၢ်က့ၤအသးဘဉ်ကသ့

၇. နီၣ်စ့ၤစ့ၤဒီးဒံၣ်ဒီးဖိ
က့ၢ်စ့ၤစ့ၤဒီးယုာ်ဒီးဟိး
နီၣ်စ့ၤစ့ၤဒီးဖိဒီးလံၤ
က့ၢ်စ့ၤစ့ၤဒီးအတၢ်ဝံ

၈. ခိၣ်တခိဆၢထၢၣ်တမး
ဆၢထၢၣ်ခံခိခိၣ်တခါ

၉. ပနာ်ယီၤကျဲခိၣ်မုာ်မုာ်
လုာ်ခိၣ်ရံးကဒုကဒု

၁၀. ပနာ်ယီၤကျဲခိၣ်မုာ်သ့
လုာ်ခိၣ်ရံးတက့ၤတက့ၤ

၈. ဖိမိ်အအေးအိပ်ဖဲလဲင်
ဒူးနဲင်ယကျဲယကလဲ

၉. ဖိမိ်အအေးယထံင်လံ
ယကလဲလဲပိင်ယခံ
ထိးတံင်တရူတင်ကီနာ
ယထံင်လံဖိမိ်အအေး

၁၀. ကံင်ယုနုင်က့ဝင်ကျဲင်ပာ
ကီကနုင်က့နီအအေး

၁၁. ပိင်ပာအိပ်ဆဲးနုင်ကပျာ
ကီကအိပ်ဆဲးနုင်နီအအေး

၁၂. ယကထိင်ဖိမိ်အကွဲး
ယတသ့ဖိမိ်အဒါ

၁၃. ဖိမိ်အဒါတင်ကံင်ကီ
အဲင်ဒီးပုသ့ပုကျဲင်နီ

၁၄. ဝင်လီယာင်ပံးတင်လှိုင်ဆံ
ကီသူးဘျင်လီမုင်တခံး

၁၅. ဝင်လီယာင်ပံးတင်လှိုင်ယာ
ကီသူးဘျင်လီမုင်တဟါ

၁၆. အိပ်ကတြီဖိမိ်လဲမု
ဖိမိ်အိပ်ကွဲယအိပ်ချ

၁၇. မကတြီဖိမိ်လဲဝဲ
ဖိမိ်မချယမကွဲ

၁၈. စုဒုင်တနုနီစုဒု
ကီဂဲအိပ်စာနီဘင်သ့

၁၉. စုဒုင်တနုနီစုတီ
ကီဂဲအိပ်ကွဲနီဘင်ညီ

၂၀. ဖိမိ်အိပ်ဒီးတင်တင်တု
အဲင်ဒီးပုသ့ဒီးပုသ့

၂၁. ဖိမိ်အိပ်ဒီးတင်ဂီယ
အဲင်ဒီးပုသ့ဒီးပုသ့

၂၂. ကီသူးဆါဂုတင်ဘင်ပူ
တနုမုင်ပုကျဲင်နီဆူး

၂၃. ကီသူးဆါဂုတင်ဘင်ဖျိ
တနုမုင်ပုကျဲင်နီကီ

၂၄. ကီသူးဆါဒီးဒိင်တရံး
ထုကုဒွဲင်သိကီလီသံ

၂၅. ကီသူးဆါဒီးတင်အင်က
ထုကုဒွဲင်သိကီတကျဲ

၂၆. သိးဆုကံင်လီကွံင်ခိင်တီ
ကဲမိင်ကွဲကဲကလီလီ

၂၇. သိးဆုကံင်လီကွံင်ခိင်ညါ
ကဲမိင်ကွဲကဲပကျဲကွဲ

၂၈. တင်မုင်ပိင်ခွါဒီးပိင်ခွါ
လဲတင်လဲညါအလီဖျါ

၂၉. တင်မုင်ကီဒီးကီဘင်ထွဲ
ထိင်လဲသ့ခံသ့လင်ဘဲ

၃၀. မိင်ကံင်ပုဝီဒီးတင်ကီ
ပုမုင်အိပ်လုပုအိပ်လီ

၃၁. မိင်ကံင်ပုဝီဒီးမးဟဲ
ပုမုင်အိပ်လုပုအိပ်လဲ

၃၂. တယံတကွဲးမုင်ထိးဖါ
မုင်ဒိင်မုင်ဆဲးမုင်ထိးဖါ

၃၃. တယံတကွဲးမုင်ထိးဖါ
မုင်ဒိင်မုင်ဆဲးမုင်မိဖါ

၃၄. တပျာတတမုင်ဘုဖိ
မုင်ဒိင်မုင်ဆဲးမုင်မိကီ

(သံကွဲးအိမ်)

အဒိး- နခါလီဆဲးယံင်လဲင်ကီ
ဖိတအိင်မံမိင်ပျိုင်သံ
နခါလီဆဲးယံင်လဲင်ခွါ
ဖိတအိင်မံမိင်ဘင်နု

အဖိင်- ယခါလီယီဟိင်ခိင်ဟူး
ယကွဲးမုင်ဖိကနုဟူ
ယခါလီယီလဲမိင်မဲ
ယကွဲးမုင်ဖိကသ့ညါ

အဒိး- ယမုင်သ့ညါလဲနဟဲ
ယလဲချင်ပာနုနုကျဲ

အဖိင်- ယကဟဲနသ့ညါလံ
ကျဲလဲအပာနုနုဘံ

အဒိး- ယမုင်သ့ညါလဲနဟဲ
တိင်ကိင်ဆဲးသိအိင်လဲကျဲ
တိင်ကိင်ဆဲးသိရဲင်စုနု
ဟံနုကီသးတတူလဲ

သ့တဘင်ဒီးဘင်နဟဲ
ဟဲအိင်ဟဲအိမနုလဲ
သ့တဘင်ဒီးဘင်နခါ
ဟဲအိင်ဟဲအိကွဲမတဲ

အဖိင်- သုလုပုတဘင်ဒိင်ဖိ
သ့ဒိးနီဂုဘင်မဂီ
သုလုပုတဘင်ဒိင်ဖး
သ့ဒိးနီဂုဘင်မဆါ

အဖိုး- လံာ်ခိၣ်မဲာ်ဆီမံၤခိၣ်ခွဲး
 တဲကွၢ်နဟဲတၢ်လၢကျဲ
 လံာ်ခိၣ်မဲာ်ဆီမံၤခိၣ်ခွဲး
 တဲကွၢ်နဟဲတၢ်ကျဲတၢ်
 လံာ်ခိၣ်မဲာ်ဆီမံၤခိၣ်ခွဲး
 ဟဲဘၣ်သ့ၣ်ယုဝၣ်ကလီၤ
 နဟဲလုသုဝၣ်ခိၣ်ခွဲး
 မၤလီၤန့ၣ်ဆူလဲၣ်တခါ

အဖိၣ်- မိၢ်တူၢ်လီၤကျိၤကသ့ၣ်ယု
 ပာ်တဲၤလီၤကျိၤကသ့ၣ်ယု
 ပှၤမိၤန့ၣ်သုတပလီၢ်
 ပှၤမိၤန့ၣ်ပှၤတပလီၢ်
 ပှၤဖဲန့ၣ်မ့ၢ်ပလီၢ်
 မ့ၢ်နမ့ၢ်မုၢ်သကိး

မိၢ်တူၢ်လီၤကျိၤမိၢ်လီၢ်ကွံာ်
 ပာ်တဲၤလီၤကျိၤမိၢ်လီၢ်ကွံာ်
 ယုၣ်ထီၣ်ဖဲကူဝၣ်သ့ၣ်ခဲ
 ပျဲၤထီၣ်ဖဲကူဝၣ်သ့ၣ်ခဲ
 မိၢ်တမ့ၢ်ပှၤအတမ့ၢ်
 မိၢ်တအိၣ်လီၤတူၢ်ဘုရံၣ်

ဟဲဘၣ်ချၢၣ်နွံထုၣ်အစၢၤ
 ဟဲဘၣ်ယီၤနွံထုၣ်အစၢၤ
 မ့ၢ်ဆ့ၣ်ဆ့ၣ်ကူဝၣ်ထီၣ်ပၤ
 လါဝါဝါကူဝၣ်ထီၣ်ပၤ
 ကွီၤအယုၣ်အၤအပျဲၤအၤ
 မ့ၢ်ဖိအဲၣ်လၢတအဲၣ်လၢ

ထါယုဖိလုာ်ဝါ

အဖိုး- တခုအုၣ်သံတၢ်ဘီၤနၢၤ
 အကီၤအလီၤအိၣ်လၢပျၢၤ
 တၢ်ဘီၤနၢၤတခုအုၣ်သံ
 အကီၤအလီၤအိၣ်ပာ်လံာ်

အဖိၣ်- လၢၢ်ခိၣ်ဘီၤဆိၣ်လီၤလီၢ်ကွဲး
 တၢ်သ့အိၣ်ထံအလီၢ်လဲၤ
 လၢၢ်ခိၣ်ဘီၤဆိၣ်အလီၢ်ဟး
 တၢ်သ့အိၣ်ထံအလီၢ်ယုၤ
 တခုအိၣ်လဲလိာ်သ့ၣ်သ့ၣ်
 အိၣ်လဲလိာ်ပကီၢ်ယၢ်ပၤ
 တခုအိၣ်လဲလိာ်အမိ
 အိၣ်လဲလိာ်ပကီၢ်ယၢ်ခိ

အဖိုး- မ့ၢ်နမ့ၢ်ယုၤယၢ်သ့
 တဘျဲထီၣ်ကိးကသ့ၣ်ဒု
 မ့ၢ်နမ့ၢ်ယုၤယၢ်ညီ
 တဘျဲထီၣ်ကိးကသ့ၣ်ကျိၤ

အဖိၣ်- ထီၣ်ခဲမ့ၢ်ယုၤထီၣ်ကိး
 လၢခဲထီၣ်ကိးမၤယုၤဒီး
 ထီၣ်ကိးမ့ၢ်ယုၤထီၣ်ခဲ
 လၢခဲထီၣ်ခဲမ့ၢ်ယုၤက့ၤ

စီၤတလီၢ်ပာ်ထါယုဖိလုာ်ဝါ

အဖိုး- ဖိလုာ်တဘီၤခိၣ်နီၣ်ဇၢၤ
 ကွၢ်ထဲခိၣ်သ့ကွၢ်တကျၢၤ
 ဖိလုာ်တဘီၤခိၣ်တခွါ
 ကွၢ်ထဲခိၣ်သ့ကွၢ်တမး

အဖိၣ်- တၢ်ကၢ်လၢတၢ်လုာ်မၤဘၢ
 လုာ်ဝးက့ၣ်ဒုတအိၣ်လၢ

တၢ်ကၢ်လၢတၢ်လုာ်မၤပှၤ
 လုာ်ဝးက့ၣ်ဒုအိၣ်တအါ
 ဘၣ်လၢပှၤတုၤလၢဝဲၢ်တုၤ
 တၢ်တအိၣ်လၢနဘၣ်ယု
 ဘၣ်လၢပှၤဟဲလၢဝဲၢ်ဟဲ
 တၢ်တအိၣ်နဘၣ်ယုန
 နီၢ်တမ့ၢ်ကဝၢ်ပိၣ်ကွဲး
 တၢ်တအိၣ်မၤအိၣ်တသ့
 နီၢ်တမ့ၢ်ကဝၢ်ပိၣ်ထု
 တၢ်တအိၣ်မၤအိၣ်တထူး
 အကီၤအိၣ်လၢယယုနၤ
 မ့ၢ်တယုနၤဒုၣ်ဘၣ်ယၢၤ
 အကီၤအိၣ်လၢယယုဖိ
 မ့တယုဖိဒုၣ်ဘၣ်ကွီ

ထါယုလၢဖိဝါဖိအကီၢ်ခဲလၢာ်

အဖိုး- အီဘၣ်ကဆီပျၢၢ်အသိ
 တခိၣ်အံၤကျိၤကပျၢၢ်လိ
 အီဘၣ်ကဆီပျၢၢ်အထံ
 ကွီၤကပျၢၢ်လိတခိၣ်အံၤ

အဖိၣ်- တမ့ၢ်နမ့ၢ်န့ၣ်အသိ
 ပှၤမ့ၢ်မၤလ့ၤပှၤအိၣ်လီၤ
 တမ့ၢ်နမ့ၢ်န့ၣ်အဖိ
 ပှၤမၤလၢညါယကွၢ်လိ

အဖိုး- နထံဆၣ်ပူၤနဘၣ်ဒုး
 ဘၣ်ကတြီၢ်ယုထီၣ်လွံၣ်ဘု
 နထံဆၣ်ပူၤနဘၣ်ကွဲး
 ဘၣ်ကတြီၢ်ယုထီၣ်လဲၤသ့

အဖိပ်- ယထံဆန်ပူယဝဲင်ဃိ
ယဆာတၢ်ကထီၣ်လုၣ်လီၤ
ယထံဆန်ပူယဝဲင်ပျီ
ယဆာတၢ်ကထီၣ်ဝုၤဝီ

အဒီး- ဆၢၣ်နီၤသကိးညၢၣ်မုၢ်ပၤ
အိၣ်သဘျုးတဲတၢ်ယၤယၤ
ဆၢၣ်နီၤသကိးညၢၣ်မုၢ်သး
အိၣ်သဘျုးတဲတၢ်ခံၤ

အဖိပ်- တကျိၣ်သ့ၣ်ပိၤပျဲၣ်မ့ၢ်ပျၤ
ပုၤဒုကိးဩဝဲၣ်ကိးက့ၤ
တကျိၣ်သ့ၣ်ပိၤပျဲၣ်မ့ၢ်ဃီ
ပုၤဒုကိးက့ၤဝဲၣ်ကိးဩ

ယကဖျၢ နၤလၢနီၣ်ဖျၢ
ဖျၢ နၤနသးဒိၣ်တဂ့ၤ
နီၣ်ဖျၢ မ့ၤပဲအဒုၣ်
ယဖျၢ နၤဆါတၢ်နဃံ

အဖိပ်- မ့ၢ်ဖျၢ ယၤဖျၢ လၢနီၣ်ဖျၢ
ဝဲးယၤလၢထံၣ်ကီၣ်ယဆၢ
မ့ၢ်ပျၤယၤလၢနီၣ်ပျၤ
နဝဲးလၢထံၣ်ဘၣ်ကီၣ်ယၤ

ထါယုမိၣ်တူ

သံမိၣ်ပိၤထူဘိၣ်သ့ၣ်ဒု
သးလီၤဖိထူဘိၣ်တၢ်သ့
သံမိၣ်ပိၤထူဘိၣ်သ့ၣ်ကျိၤ
သးလီၤဖိထူဘိၣ်တၢ်ညီ

ထါယုမိၣ်ကျိ

ကိးတကိၣ်သူအနီၣ်ဂီၤ
ဘၣ်ပုၤသ့ၣ်ညါတနီၤနီၤ

ထါယုညါသူး

ထီၣ်တလုၤယူၤန့ၣ်တိၢ်ဂီၤ
အလီၢ်ခံတပိၢ်ဖိလီ

ထါယုခးကျိ

ဝၣ်ဒိၣ်ယုၤသးအဘၣ်ဘူ
ပိၢ်သူမုၢ်ဆဲးဘၣ်အပူၤ

ထါယုဒီးဆီကး

တလုၣ်န့ၣ်ပုၤပျဲၣ်လၢကျဲ
သ့ကတိၤယိၤကတိၤဘဲ

ထါယုတကၣ်သံ

ဖိပၢ်မၤကၤသ့ၣ်ဘၣ်ဖိ
ကၤလၢအလီၢ်မၤလၢယိၤ

ထါယုကထံ

ထီၣ်ကစၢ်ထီၣ်ဖုခိၣ်ဆိး
အိၣ်ကျိန့ၣ်ဖုဘိၣ်နီၣ်ထိး

ထါယုမၤတီၤ

ယုလၢလီၤအဲးယုလၢဘီ
ဘဲၣ်ဖါအနၤထီၣ်ယၢ်ခီ
ယုလၢလီၤအဲးယုလၢဝါ
ဘဲၣ်ဖါအနၤထီၣ်ယၢ်ပၤ
ချိၣ်မ့ၢ်လီၤဟးလၢကွံၤပၤ
မၤန့ၣ်က့ၤယၤဝဲၣ်အံၣ်မၤ
ချိၣ်မ့ၢ်လီၤဟးလၢကွံၤသး
ဝဲၣ်အံၣ်မၤမၤန့ၣ်က့ၤယၤ
ကွဲဒိၣ်ကွဲဒုးအဖိဝါ
သးမ့ၢ်အိၣ်မၤယုၤန့ၣ်ယၤ

ထါယုဆုဖါဂီၤ

ဘံၣ်ဘုဖါဂီၤတံၢ်မဲၢ်ကိ
သးမ့ၢ်အိၣ်မၤယုၤပိၣ်ဒီး
ဘံၣ်ဘုဖါဂီၤတံၢ်မဲၢ်ယၤ
သးမ့ၢ်အိၣ်မၤဘူးမၤကွဲ

ထါယုဖဲ

သ့ၣ်ဂံၢ်ဂီၤဖိလၢကနၤ
ကၤအထီၣ်ဘံၣ်လၢပိၤဟၤ
သ့ၣ်ဂံၢ်ဂီၤဖိကနၤထံး
လၢပိၤဟၤကၤအထီၣ်ဘံၣ်
ဒုၣ်သ့ၣ်စွံၢ်အဒိၣ်လၢထံ
တံၢ်တရံးသီသံၣ်ခိၣ်ထံး
ဒုၣ်သ့ၣ်စွံၢ်အဒိၣ်ထံကျါ
စွံၢ်တရုၣ်သီသံၣ်ခၢ်လၢ

ထါယုဝံထာၣ်

တၢ်ဂုၢ်တၢ်ဂၤတသးလီ
သးလီၤနီၢ်ဖံဘၣ်ယၢ်ခီ
တၢ်ဂုၢ်တၢ်ဂၤတလီၤသး
လီၤသးနီၢ်ဖံဘၣ်ယၢ်ပၤ
ထီၣ်လွံၢ်ဘုအကိၣ်ဆဲးဖဲ
ကီၢ်လၢကျိၤကပြုၢ်လၢကွဲ
ကလီၤမိၣ်ဟုလၢထံခံ
ယုအါဘိၣ်ဒီးကံၣ်အါမဲ
ကလီၤမိၣ်ဟုထံဖိကျိ
ယုအါမဲဒီးကံၣ်အါမ့ၢ်

ထါယုအိၣ်မ့ၢ်

အဒီး- ယဟဲမဆါထီၣ်ပျၢ်သဲ
ယဂီၤမိၣ်ဆါထီၣ်လၢကျဲ
ယဟဲမဆါထီၣ်ပျၢ်တြး
ယဂီၤမိၣ်ဆါထီၣ်တဂၤ

အဖိတ်- ဝံအိန်လၢအးအခိန်ဝါ
နမ့ဆါလဲၤကွၢ်နသး
ထီၣ်ဖျးဂံၢ်ယိလၢကနာ
ကမိလီၤဆိးဆိန်ထီၣ်ကွၢ်
ဆုၣ်နီၤသကိးညၣ်မုၢ်ဟ
ထီၣ်ယုသကိးပစုနာ

ထါယုအိတ်

ကစၢ်ဒိန်ဖိအန့ၣ်ချာ
ကွၢ်လီၤပျံၤပူတယုၢ်ကျၢ
တွံၢ်တရုၢ်ဘိးတချိးခံ
သးမ့ၢ်အိန်ဟဲဟဲအံၤ

ထါယုလုးယၢ်, ယုမံ

တၢ်အၢၣ်လၢမူတၢ်အၢၣ်ဟ
ပစီၤလီၤဘုအလၢ်ယၢ
ဘုလၢ်ဝံၢ်ဆါတန့ၢ်လၢ
တၢ်အၢၣ်လၢမူတၢ်အၢၣ်ပွဲၤ
ပစီၤလီၤဘုအလၢ်ဘဲ
ကျိၢ်လၢလိၣ်ကွၢ်ကလံၤဟဲ
သးကညီၤကွၢ်ကျိၢ်တူၢ်ယဲ
ဆိၣ်လၢ်အံၣ်အုဆိၣ်လၢ်ဧၤ
ဆိၣ်လၢ်အုအဲးဆိၣ်လၢ်ဧၤ
ဆိၣ်လၢ်အံၣ်အုလၢတြီၤဟ
ဆိၣ်လၢ်အုအဲၣ်လၢတြီၤဟ
ဖိဒံထံၣ်ဖိဒံပတြၢ
ဖိသၢ်ထံၣ်ဖိသၢ်ပတြၢ
ဖိတလီၤဖိထီၣ်ဆၢ
ကညါမ့ၢ်ယါဝီၢ်န့ၢ်ကွၢ်
ဖိဝဲကလၢမ့ၢ်လံၣ်ယး
ယဆၢအယုၤစီၢ်ဘၣ်ယၢ
ဖိဝဲကလၢမ့ၢ်လံၣ်ဘီ
ယဆၢအယုၤစီၢ်ဘၣ်ကွီ

ထါယုခိန်ဖၢၣ်ဝါ

လဲၤလူထွံၣ်လၢတၢ်အကွီ
လဲၤပိၣ်ထိးလၢတၢ်အကွီ
အပုၢ်ခိးပူအဝဲၢ်အိ
အဝဲၢ်ခိးပူအပုၢ်အိ
မိၤန့ၢ်ကီၢ်လၢတၢ်အကွီ
မၤယုၢ်ယၢအထဲတဘီ

ထါယုနံၣ်

ဒိကလုၣ်လၢအရူဂီ
ညၣ်ပီၢ်ဘီလၢအရူဂီ
ဂဲၤကလံၣ်လၢယိၣ်အဝီ
ဂဲၤကလံၣ်လၢကိၤအဝီ
ဒိပလုၣ်ဒီးညၣ်ပီၢ်ဘီ
အတီၤမ့ၢ်ယါကံၢ်နီၢ်အီ

ထါယုခိန်ဖၢၣ်သတီၢ်

ကလီၤမိၢ်အကံၣ်တိၤကွ
ကလီၤဖါအကံၣ်တိၤကွ
ကံၣ်လၢအသုအသုဂု
ကံၣ်လၢအဘီအဘီဂု
ကုၣ်အဘုၣ်ဝဲလၢသ့ၣ်ဒု
ကပြုၢ်ကဲၤကီၤမ့ၢ်ဆဲးက့ၤ

ထါယုကုတၢ်ကွီ

တဖံးတဖံးမုၢ်ကနီ
တကွီတကွီမုၢ်ကနီ
တယဲးယဲးလၢယခိၣ်ဒိ
တယီးယီးလၢယခိၣ်ဒိ
ဒံးထီၣ်ပတြၢအလၢ်ဘီ
ဖိၣ်သၢ်ခွါဖိမဲၢ်ဘၣ်အီ

ထါယုကုပျံၤ

ထီၣ်မိၣ်ကံၣ်သုခိၣ်ကံၣ်သု
ဆီဖါကံၣ်သုခိၣ်ကံၣ်သု
အိၣ်ဂုလၢတိၤသုအဆူး
အိၣ်ဂုလၢတိၤရၢၣ်အဆူး
လိၣ်ထီၣ်အသးလၢတံၤတု
န့ၣ်က့ၤဒးဘီအခံပူ

တုၤမ့ၢ်ဆီအိၣ်အိထီၣ်လံ
ဒီးစီၤတလိၢ်ပၢ်ကိးဂဲၤဆၢထၢၣ်ဖိဝါ
ဖိဒီးဖိကပၤခဲလၢၢ်ဝံၢ်မၤထီၣ်ဝဲလၢ
အထါဒဲလၢ်အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ

- ၁. ထီၣ်အိၣ်အိကလိၢ်ကလိၢ်
ဆီအိၣ်အိကလိၢ်ကလိၢ်
နီၢ်တဂဲၤဆုအမိၢ်ကိး
နီၢ်တဂဲၤဂီၤအမိၢ်ကိး
အမိၢ်ဒိအီထိးနီၢ်ဂိၣ်
မဲၢ်ထံၣ်လီၤကွီကွီမဲၣ်လိၣ်
- ၂. ကသ့ၣ်တၢ်အစုမဲၢ်တိ
ကဆီတၢ်အခိၣ်မဲၢ်တိ
အတံၢ်မ့ၢ်ကိးအဂီၢ်ရိ
အဂီၢ်မ့ၢ်ကိးအတံၢ်ရိ
အတံၢ်မ့ၢ်က့ၤဆုအကျိၤ
အဂီၢ်ဘၣ်တုဖျိၣ်အရိ

ထါယုဒီလီသံးဝီကု

ဖဲမူးဒီးတခါညါအပူဖီ
ဝါဖိသုဉ်ဖုံသးညီဒီးမလုာ်အုဉ်
ထါဒီးတနုကျာတုယီဖဲမုာ်ဘဉ်
ထီဉ်တံာ်တုအိဉ်ဖီအိဉ်အဆာက
တီာ်န့ဉ် စါတလီာ်ဟံလုဒီလီအီ
အသံးဝီကုဒ်သိးကကုဘဉ်တံာ်
ဂီဂီလကအိဉ်ခိးလီကဒါကု
ဖီသုအခိဉ်အဂီာ်န့ဉ်လီ

အဒီး- မုာ်ကဆုဉ်ဘီပြီကကု
သံးမုာ်အိဉ်အီလကအီဆု
မုာ်ကဆုဉ်ဘီပြီကလီ
သံးမုာ်အိဉ်အီလကအီကီ

အဖီဉ်- သံးကတံာ်ဝါခိဉ်အိဉ်ဒီး
အိဉ်မုာ်ဖီဟါမုာ်တနု
သံးကတံာ်ဝါခိဉ်အိဉ်ဂီ
ဟါမုာ်တနုအိဉ်မုာ်ဖီ

အဒီး- ထီဉ်ကိးထီဉ်ဒီးချဉ်သးသီ
သးသီထီဉ်ယုသဒ်အီ
ထီဉ်ကိးထီဉ်ဒီးချဉ်သးနု
သးသီထီဉ်ယုသဒ်နု

အဖီဉ်- ကုဒ်ဒီးတဂုဒါလီသး
အိဉ်မုာ်နုလကတက
ကုဒ်ဒီးတဂုဒါသးလီ
အိဉ်မုာ်နုလကတဘျီ

အဒီး- မါနုပုကိးယီခွဲဉ်ကွ
ထံလီသံးတမုာ်လီကု
ကိးယီခွဲဉ်ကွမိနုပု
ထံလီသံးတမုာ်လီဖး

အဖီဉ်- ထီဉ်ကိးမုာ်လကချဉ်သုဉ်မံ
ယအိဉ်မုာ်လကအိဉ်ဒီး
ထီဉ်ကိးမုာ်လကချဉ်သုဉ်လီ
ယအိဉ်မုာ်လကအိဉ်ကီ

အဒီး- ကီမုာ်ယီဟဲပိဉ်နုဒီး
ပိဉ်တံာ်ဝံကုအလီာ်ခံ
ကီမုာ်ယီဟဲပိဉ်နုကါ
ပိဉ်တံာ်ဝံကုဒ်ဟုာ်နု

အဖီဉ်- ထံခံမုာ်လကတဒီဉ်ဘီ
ကီမုာ်လကယအိဉ်ဒီးဖီ
ထံခံမုာ်လကတဒီဉ်ဝါ
ကီမုာ်လကယအိဉ်ဒီးနု

အဒီး- တုာ်ထီဉ်ဟံဉ်အနုလကပျံ
ပုဒီးဟံဉ်လဲပိဉ်ယခံ
တုာ်ထီဉ်ဟံဉ်အနုလကချါ
ပုဒီးဟံဉ်လဲယုဒီးယ
ကုဉ်သုဉ်ကံဆာကလံဟဲ
တံာ်ဘဉ်ကီဆွဲဒီးကီဆွဲ

ဘူးထီဉ်ကကု

၁. မုာ်ဘဉ်ဝီကုယဝီလဲ
ဆာအလီာ်ယအိဉ်တကဲ

၂. ဆွဲဒီးတဂုဒီဉ်မုာ်ဟ
တဝါဖိသုလံာ်တလက

ထါဝီကု

၁. နကုမုာ်တုနလီာ်မံ
သုတတုာ်အနလီာ်ခံ
နကုမုာ်တုနလီာ်ဒါ
သုတတုာ်အတုာ်လီာ်ယ

၂. ထံခံကျိထံမုယုယုဉ်
ညဉ်ပီထီထံအသးခု
ကုကုမုာ်လဲတံာ်ဒီးသု
ကုနုလကဒီးမိကွာ်ဂု
သုသုမုာ်လဲတံာ်ဒီးကု
ကုနုလကဒီးမိသးခု

၃. ကံလီတကီခိဉ်လကဒီး
သးခိဉ်မုလီရိဉ်ဒီးဖီ
ကံလီတကီခိဉ်ဒီးနု
သးခိဉ်မုလီရိဉ်ဒီးနု

၄. ယီခံကိခံမုာ်ဆဲးကု
လုးယုဉ်ယာ်ဝါအိဉ်ယုဉ်မု
ယီခံကိခံမုာ်ဆဲးလီ
အိဉ်ယုဉ်မုလုးယုဉ်ယာ်သီ

၅. ဆုဉ်နီကတြီအိဉ်ယုဉ်မု
ဆာထာဉ်ကတြီမိကွာ်ဂု
ဆုဉ်နီကတြီအိဉ်ယုဉ်မိ
ဆာထာဉ်ကတြီမိသးလီ

၆. မုာ်ဘီဘီဆိဒံဉ်ဘီဘီ
ဆုဉ်နီကတြီအိဉ်ဒီးစီ
မုာ်ဝါဝါဆိဒံဉ်ဝါဝါ
ဆုဉ်နီကတြီအိဉ်ခံက

၇. မိကံာ်စုဆိလီကိဘီ
မိကံာ်ဖီဝံမိကံာ်စီ
မိကံာ်စုဆိလီကိဝါ
မိကံာ်နုဝံမိကံာ်ယ

၈. နီသုးတံာ်ကီမုာ်သုးဘူး
ကိာ်တံာ်တဂုဒီဉ်မဲာ်အု
နီသုးတံာ်ကီမုာ်သုးကွဲ
ကိာ်တံာ်တဂုဒီဉ်မဲာ်ကဲ

၉. သုးမ့ၢ်ဘူးဘူးသုးမ့ၢ်ဘူး
သုးလၢ်ဆီသုးဒီးမဲၣ်အူ
သုးမ့ၢ်ကွဲကွဲသုးမ့ၢ်ကွဲ
သုးလၢ်ဆီသုးဒီးမဲၣ်ကဲၤ

★ တၢ်တုၤယပူၤန့ၢ်လိာ်ကူ
ယမၤတီၢ်မၤတီၢ်ပူးပူး

★ တမ့ၢ်နပူၤန့ၢ်လၢကူ
နမၤတီၢ်မၤတီၢ်ဘၣ်သ့

၆. အိၣ်တဘၣ်ဘိးမ့ၢ်လီၤဟၤ
ယစုတသ့တၢ်ဘိးသၢ

၇. နအိၣ်ဘၣ်ဘိးမ့ၢ်ဒီးကျး
နစုဘၣ်သ့တၢ်လဲၢ်ဖါ

ထါဆၢက့ၤမုးကစၢ်ဆူပိာ်မုာ်အဖး

ထါခိၣ်ဟဲသံက့ၢ်အဖိးအဖိာ်

၁. မ့ၢ်ဆ့ၣ်ပစီၤလီၤပြုးပြုး
ထိၣ်အိၣ်ဆၢဖိထိၣ်တယူ
မ့ၢ်ဆ့ၣ်ပစီၤလီၤပြးပြး
ထိၣ်အိၣ်ဆၢဖိထိၣ်ကဟး
ထိၣ်အိၣ်ဆၢဖိထိၣ်ယူလီၤ
ကယူန့ၢ်ဆၢဘိၣ်ထီၣ်သီ

၁. နအိၣ်ဘၣ်ဆၢပျၢ်ခိၣ်ထံး
ဘၣ်နဝီဆၢပျၢ်အချံ

၁. အိၣ်တဘၣ်ဆၢပျၢ်ခိၣ်ထံး
ယတဝီဆၢပျၢ်အချံ

၂. နအိၣ်ဘၣ်စ့ၣ်ခိၣ်ဒီး
ဘၣ်နဖံးစ့ၣ်အဖိ

၂. အိၣ်တဘၣ်စ့ၣ်ခိၣ်ဒီး
တဖံးဘၣ်စ့ၣ်အဖိ

★ ထွဲယခိၣ်ထွဲတလူၣ်လီၤ
အိၣ်ထွဲန့ၢ်ဖိဂီၤသံၣ်တြီၤ

★ ထွဲယခိၣ်ထွဲတယူၣ်လီၤ
အိၣ်ထွဲန့ၢ်ဖိဂီၤဖိဘီ

★ လိာ်ကတီၢ်သံမိၤပီၤဝါ
လိာ်ကတီၢ်ညးန့ၢ်ပုၤခွါ

၃. နအိၣ်ဘၣ်ပုၤဘျၢ်ထွံၣ်မိၤ
ထွံၣ်မိၤဘၣ်မိၤနကဆီ

၃. အိၣ်တဘၣ်ပုၤဘျၢ်ထွံၣ်မိၤ
ထွံၣ်တမိၤန့ၢ်မိၤကဆီ

★ လိာ်ကတီၢ်သံမိၤပီၤဂီၤ
လိာ်ကတီၢ်ညးန့ၢ်ပုၤကွီ

★ ညးန့ၢ်ပုၤဖိပုၤမိၢ်ဂူ
ပုၤမိၢ်ထီၣ်ကွီယထီၣ်ဂူ

၄. နအိၣ်ဘၣ်ထံကပျၢ်ဂုၤ
ဘၣ်နဝီဘုဘိၣ်ဘုခ

၄. အိၣ်တဘၣ်ထံကပျၢ်ဂုၤ
ယတဝီဘုဘိၣ်ဘုခ

★ ညးန့ၢ်ပုၤဖိပုၤမိၢ်ယီၤ
ပုၤမိၢ်ထီၣ်ဂူယထီၣ်ကွီ

★ မတၤဟ့ၣ်နတခွဲကူ
နက့ၤနဘျးန့ၢ်ယဆ့

၅. နအိၣ်ဘၣ်ကွီးဝၣ်ယးဟဲ
ဘုဘိၣ်ဘုခဘၣ်ကကဲ

၅. အိၣ်တဘၣ်ကွီးဝၣ်ယးဟဲ
ဘုဘိၣ်ဘုခအိၣ်ဒၣ်ဝဲ

★ နညးန့ၢ်ယယဲၣ်ဝဲၣ်လီၤ
လုာ်အိၣ်အီၤလၢဝံၤလၢခိ

★ နညးန့ၢ်ယပုၤတဒ့
နမ့ၢ်မၤသုတအိၣ်ဖျၢ

၆. နအိၣ်ဘၣ်ဘိးမ့ၢ်လီၤဟၤ
နစုဘၣ်သ့တၢ်ဘိးသၢ

၈. နအိၣ်ဘၣ်သီယဲၣ်လီၤစုံၤ
နစုဘၣ်သ့တၢ်တဆံ

၈. အိၣ်တဘၣ်သီယဲၣ်လီၤစုံၤ
ယသုတသ့တၢ်တဆံ

၉. နအိၣ်ဘၣ်ထံညၣ်ဖိမူ
ဘၣ်နဆးဟုးပျၢ်ခိၣ်သူ

၉. အိၣ်တဘၣ်ထံညၣ်ဖိမူ
ယတဆးဟုးပျၢ်ခိၣ်သူ

၁၀. နအိၣ်ဘၣ်ထံညၣ်ဖိထီ
ဘၣ်နဆးဟုးပျၢ်ဖိဘီ

၁၀. အိၣ်တဘၣ်ထံညၣ်ဖိထီ
ယတဆးဟုးပျၢ်ဖိဘီ

၁၁. နအိၣ်ဘၣ်ထံညၣ်မူလု
ဘၣ်နအိၣ်သံညၣ်ဖးမ့ၢ်

၁၁. အိၣ်တဘၣ်ထံညၣ်မူလု
ယတအိၣ်သံညၣ်ဖးမ့ၢ်

၁၂. နအိၣ်ဘၣ်ထံသဒိၣ်ဂုၤ
ဘၣ်နဆးသ့သတီၢ်လူၤ

၁၂. အိၣ်တဘၣ်ထံသဒိၣ်ဂုၤ
ယတဆးသ့သတီၢ်လူၤ

၁၃. နအိၣ်ဘၣ်ထံသဒိၣ်ဂဲၤ
ဘၣ်နဆးသ့သတီၢ်ဂဲၤ

၁၃. အိၣ်တဘၣ်ထံသဒိၣ်ဂဲၤ
ယတဆးသ့သတီၢ်ဂဲၤ

ထိက်ထံးလှ

- ၁. ထိသုထိဂီလီပုထိ
ထိဂီထိသုလီပုထိ
မုံတဂံလီနပကွီ
ပုတဂံလီနပကွီ
ဂံမုဘဉ်ဒူးမုလီကျိန်
ဒ်ပုစူးပုလါလကါ
- ၂. ပုမုံလပုပုမုံဂု
ပပုလပုပုပုဂု
အိသံးကိးကုအပုဒ်
အိမုကိးကုအပုဒ်
ပုဒ်လကွီခိန်ဟဲကု
ပုဒ်လကွီခဲဟဲကု
ဘျိန်ဒိန်နွံကွီကျိဝဲမု
မုတဒိန်တုဒိန်ထိန်ကု
- ၃. ဘုဒုပျှင်အလင်ပဝံင်
ပျှင်ဘုဒုအလင်ပဝံင်
မုံတဂုလီနပထံး
ပုတဂုလီနပထံး
ခဲကုဒူးလီဒ်ပထံး
ဆုညါပဒီပုဝဲဒံး
- ၄. ဂုသုခိန်ဒီးယဲင်ဘီဖး
ပံထံးလီသုလဲင်တပ
ဂုသုခိန်ဒီးယဲင်လီလဲ
မိထုပံထံးတဘဉ်ဒွဲ
- ၅. လီဘဉ်ထိးဆံးကွါအပု
ထိးကအုဒ်မုသြးမုသြး
ထိးဆံးကွါဒံးဒ်တံအံ
ထိးကယာ်ဖိကယာ်လံ

- ၆. လီဘဉ်ဖျာထီမုအပု
ဖျာတဂုကျိညဉ်သံင်သု
ဖျာတမုဖျာပျှင်ဖျာထီ
ဖျာဘိန်ဆံင်ဟးဂုဟးဂီ
- ၇. လီဘဉ်ဆဲဘာမုအဆူး
ဆဲအုဒ်အုဒ်ဆဲကဘဉ်ကူး
ဆဲတမုဆဲမုဆဲဘိ
ဆဲဖိသိန်လတံအကွီ
- ၈. ကွီလီတိာ်သံလကပု
ဖီဘဉ်ဘျှင်ကုလကါနီတါ
- ၉. ကွီလီတိာ်လကွံယိာ်ပု
ဖီဘဉ်ဘျှင်ကုလကါထံလူ
- ၁၀. ကွီလီဂီဒုထိန်ဆဉ်ဆါ
ကွီချံကွီကုတအိန်လါ
နလီဂီဒုနတသံ
နချံနပုအိန်လါအံ
- ၁၁. လီထွံနကုနွံကွာ်ထံ
တံတအိန်လူယလါချံ
လီထွံနကုနွံကွာ်ထံ
ကဘီလထံထိန်အိန်ဒံး
- ၁၂. လီထွံနကုနွံကွာ်ကိာ်
တံတအိန်လူယလါထီ
လီထွံနကုနွံကွာ်ကိာ်
ကဘီလထံထိန်လုင်လီ
- ၁၃. လီထွံလကါယဲာ်ယဲာ်စါ
နီာ်ဝါမုသုတအိန်လါ
လီထွံလကါယဲာ်ယဲာ်စါ
နီာ်ဝါမုသုအိန်ဟံစါ

ထိလီကျိန်

- ၁. လီကျိန်နကျိကျိန်ကျိန်ကျိ
နဂီမိန်ခွါကွာ်ဘဉ်ဂု
လီကျိန်နကျိကျိန်ကျိန်ကျိ
ယဂီမိန်ခွါကွာ်ဝဲဂု
- ၂. မိနုပုဆုပုခိန်ဒူး
လီကျိန်နကျိကျိန်ကျိန်ကျိ
မိနုပုဆုပုခိန်ဒူး
လီကျိန်ယကျိယကွာ်ဂု
- ၃. ဘဲင်မံမုလီကျိန်ဘဲင်ဒါ
ဘဉ်ယိာ်ဘဲင်ဒါကထံးနု
ဘဲင်မံမုလီကျိန်ဘဲင်ဒါ
ဘဲင်ဒါလယဲတထံးနု
- ၄. ပနံမံလီကျိန်အဒါ
ဘဉ်ယိာ်အဒါကဘျှင်နု
ပနံဒါလီကျိန်အမံ
လီကျိန်အမံတဘျှင်သံ
- ၅. ထွံင်မံမုလီကျိန်ထွံင်ဒါ
ဘဉ်ယိာ်ထွံင်မံကအုဒ်နု
ထွံင်မံမုလီကျိန်ထွံင်ဒါ
ထွံင်ဒါလယဲတအုဒ်လါ
- ၆. ဆိမံမုလီကျိန်ဆိဒါ
ဘဉ်ယိာ်ဆိဒါကကွါနု
ဆိမံမုလီကျိန်ဆိဒါ
ဆိဒါလယဲတကွါလါ
- ၇. လီကျိန်နကျိပအံဘီ
ဘဉ်နဖုလုနဝဲင်ပျီ
လီကျိန်ယကျိပအံဘီ
ယကျိန်ယဖုလုဝဲင်ပျီ

- ၈. လီကျီနီနကျါကထံဘု
ဘန်နဖုလုနဝန်တု
လီကျီနီနကျါကထံဘု
ယကျီနီနကျါနဝန်တု
- ၉. လီကျီနီနကျါပအံဖြ
ဘန်နဖုလုဘဝန်တု
လီကျီနီနကျါပအံဖြ
ယကျီနီနကျါနဝန်တု

ထီထံလိာ်ထံကုအခိာ်ထံ:

- ၁. ပုလီမာ်လါနွဲတကီ
ဖီလီမာ်လါနွဲတကီ
ဘျီလါပိာ်ဘျီတဘန်မီ
ဘျီလါကိာ်ဘျီတဘန်မီ
ဝီကစာ်လါဆီမိာ်ဘီ
ထံပိာ်ဖီကျီမိာ်ခိာ်ခီ
- ၂. ဆုဆးကံာ်တကီခေ်ဖီ
ဆးကံာ်ဆုတကီခေ်ဖီ
လါမုာ်ဂုာ်တထံကုအခါ
လါမုာ်နီာ်တထံကုအခါ
ထံကုအခါလါယပုာ်လီ
ကဆဲကဆီဘုသုာ်လီ
- ၃. တီာ်ကျီနီသိာ်ပနာ်ဟဲပီ
ထံကုယယထံကုအခါ
ဆီဆာ်ဖါလီတဲာ်လါကျဲ
ထံကုမိာ်အတူာ်အတဲာ်
ဆဲးလဲကုဆုအဖီအ
- ၄. ထံကုတခါနီာ်နွဲဘဲ
ဒ်တံာ်ယီလီမုာ်လါကျဲ
လီခိးတံာ်လါချာ်ခိာ်ထံ
ထံကုကျီလါချာ်သုာ်မံ

ဖဲမုာ်ကနီဖီသုာ်ခါသုာ်
တဖာ်ထံလိာ်အသးဒီးမုာ်ဘျးမဲာ်
ဘျးနါလိာ်သးတခီ မါလိာ်ပိာ်လီ
လိာ်အသးလါလုာ်ဖီထါဖီဒ်လါ
အံအသးန့ာ်လီ.

- ၁. ထံထံမုာ်ယမါလိာ်နါ
တီတီမုာ်ယမါလိာ်နါ
ထံထံမုာ်သုတလဲဟး
ကီာ်ပိာ်ဝန်သုတလဲဟး
ထံထံမုာ်ပုအမုာ်အါ
ကီာ်ပိာ်ဝန်ပုအခါအါ
ပုမုာ်ကညးန့ာ်ဘန်နါ
ပုခါကညးန့ာ်ဘန်နါ
မုာ်အနါအါအနါအါ
တလံာ်ဒီးဆီမဲာ်ဘံာ်ဖျး
- ၂. ထံထံမုာ်မုာ်မုာ်မုာ်
ကီာ်ပိာ်မုာ်မုာ်မုာ်မုာ်
သုာ်တထီာ်ထီနီတယါ
ဝန်တထီာ်ထီနီတယါ
ဟီာ်ခိာ်ဖီလါအမိာ်ကါ
ဒ်ထီာ်အသးတအိာ်လါ
- ၃. ထံထံမုာ်မုာ်မုာ်မုာ်
ကီာ်ပိာ်ဝန်မုာ်မုာ်မုာ်
မိာ်လဲအိာ်ကါမိာ်ဟဲကု
ပာ်လဲအိာ်ကါပာ်ဟဲကု
နီာ်ဒုမုာ်လါအသးသု
လဲကါသါဆံတဟဲကု
- ၄. ထံထံမုာ်မုာ်မုာ်မုာ်
ကီာ်ပိာ်ဝန်မုာ်မုာ်မုာ်
လဲကါသါဆံတဟဲကု

ထါဆွဲ

- ၁. ဆွဲနခိာ်ခံဂါပြီဒဲး
ဒ်ယီဒိာ်ဆွဲလါသုဘဲ
- ၂. ဆွဲနခိာ်ဆွဲတလုာ်လီ
ဒ်ထီာ်တါဆွဲလါဆုပျီ
- ၃. ဆွဲနခိာ်ဆွဲတလုာ်ယံ
ဒ်ထီာ်တါဆွဲလါသုထံ
- ၄. ဆွဲနခိာ်ခံဂါမုာ်ကျါ
ဒ်ယီဒိာ်ဆွဲလါတြီဟါ
- ၅. ဆွဲနခိာ်ခံဂါမုာ်သု
ဒ်ယီဒိာ်ဆွဲလါဝုာ်လု
- ၆. ဆွဲနခိာ်ခံဂါမုာ်ယု
ဒ်ယီဒိာ်ဆွဲလါဝုာ်ပု
- ၇. ဆွဲနခိာ်ခံဂါပြဲးပြဲး
ဒ်ယီဒိာ်ဆွဲလါကံာ်မဲ

ယထံၣ်သံၣ်ဂုယတဒံး ယထံၣ်ဖိဂုယတဒံး ဖိဖးထီၣ်လၢမိၢ်လီၢ်မံ ကိုသးမိၢ်ဆိုးသးမိၢ်ဒံး	လၢဟီၣ်ခိၣ်ပအိၣ်တသ့	ဘီၣ်ထီၣ်တဘိတရူၣ်မူ ဘီၣ်ထီၣ်ခံဘိတရူၣ်မူ တၢ်လီၤအကိးဒုပိၤကူ နီၢ်ဒးကိုဆံးယံၣ်ကဘူး
၅. ကစၢ်ဒိၣ်လၢအလူၢ်ထီ ကလိဒိၣ်လၢအလူၢ်ထီ ထီၣ်ဒီးပူကယီကယီ ထီၣ်ဒီးဖိကယီကယီ ထီၣ်ဘးအဒိကပၢ်လီၤ ဒီးလီၤလၢဖိကိၢ်တခိ	၈. ဘုသိၣ်ခိၣ်လၢအလူၢ်ကိ သိၣ်ခိၣ်ဘုလၢအလူၢ်ကိ ထီၣ်ဒးပူပဘၣ်ထီၣ်ပီ ထီၣ်ဒးဖိပဘၣ်ထီၣ်ပီ ထီၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ပူကွံၣ်အကိ ဆူညါမ့ၢ်လုၤတုၤလုၤတီၤ	၁၂. သးဖူခိၣ်ယကၢ်ဒီးဖိ မိၤဖူခိၣ်ယကၢ်ဒီးဖိ ယကၢ်စံၣ်ထွဲယကၢ်လီၤ ယကၢ်စီထွဲယကၢ်လီၤ ကၢ်ကမ့ၢ်တုၤအကမ့ၢ် ဆုၣ်နီၤကိၢ်ကးတၢ်ဒးဖိ
၆. ထံယိၣ်မုၢ်န့ၤလဲၤတဂု ကိၢ်ပိၣ်ဝၣ်န့ၤလဲၤတဂု တၢ်မ့ၢ်တၢ်အလီၢ်ဘျုး တၢ်ယၢ်တၢ်အလီၢ်ဘျုး တၢ်သူအိၣ်ဂုတအိၣ်ဂု အိၣ်သူယုအံၣ်ဒီးမ့ၢ်	၉. ဝၣ်မံၤဘီၣ်လၢထံဆိုးလု ဝၣ်သိဘီၣ်လၢထံဆိုးလု အဘီၣ်ဘျးအပျၢ်အဒု အပျၢ်ဘျးအဘီၣ်အဒု ဘျးဘျးအဒုမ့ၣ်သံၣ်ထု နီၢ်ဒးကိုလီၤပျၢ်တသ့	၁၃. ညၣ်သိၣ်တဖုခိၣ်တဖု ညၣ်ထီတဖုခိၣ်တဖု မ့ၢ်ဝီၤလၢထံခိၣ်ဝီၤယုၣ် မ့ၢ်ဝီၤလၢထံခံဝီၤယုၣ် မ့ၢ်ဝီၤဘၣ်ထံအသါလုၣ် ဆံးဖးဝံၢ်လဲအိၣ်တမုၢ်
၇. ဘုသိၣ်ခိၣ်လၢအလူၢ်ဘျုး သိၣ်ဂိၢ်ခိၣ်လၢအလူၢ်ဘျုး ထီၣ်ဒးပူထုးလိၣ်ပဆု ထီၣ်ဒးထီထုးလိၣ်ပဆု ထုးဖိဆုဖိမ့ၢ်ထုးက့ၤ	၁၀. ဘုသိၣ်ခိၣ်လၢအလူၢ်မုၢ် သိၣ်ဂိၢ်ခိၣ်လၢအလူၢ်မု ထီၣ်ဒးပူကဒုကဒု ထီၣ်ဒးဖိကဒုကဒု ထီၣ်ဘးအဒိဘျးထီၣ်ကု ဒီးလီၤလၢဖိကိၢ်ဝံစု	၁၄. ဟီၣ်ယိၤခၢ်လၢအမုၢ်ပြံ ခၢ်ဟီၣ်ယိၤလၢအမုၢ်ပြံ ကးလၢသ့ၣ်ခံဘီၣ်စ့ၢ်စ့ ကးလၢဝၣ်ခံဘီၣ်စ့ၢ်စ့ ကးကးအကိးမ့ၢ်တလံ နီၢ်ဒီးကိုဒံးချၢၣ်ထီၣ်ဘံ
၁၁. ဝၣ်မံၤဘီၣ်ခံဘီၣ်ဘျုး ဝၣ်သိဘီၣ်ခံဘီၣ်ဘျုး		

ထိန်းစီးစီ

- ၁. ကျွဲမှိုလီဆေးလက်ခံ
ကျွဲဘိလီဆေးလက်ခံ
တလှူလှူဖိဂီလီကွဲ
တကွဲကွဲဖိဂီလီကွဲ
နီမကွဲဖိရုံးမိကဲ
တမုံမှိုကွဲအံ့ပျါလဲ
- ၂. မံတမိန်ထဲနုန်ဘန်လံ
ကွဲဖိပျါယုအလီမံ
စုတဆုန်ဟံနုတကျွဲ
ကွဲလါနသးစီနီဇာ
ထွဲနခိန်တဖိန်ဘီနာ
ကွဲထွဲနခံသယုကျွဲ
- ၃. မဲဆုးပျါဝါမုန်ယံယံ
ပျါမုန်ပျါဝါယီကွဲထံ
မဲဆုးပျါမုံမုန်ဝးဝး
ပျါမုံပျါဝါယီဘဲဖး
- ၄. နီဘုချုံကွဲမှိုမျါဘိ
တလှူလှူလါတံအကွဲ
- ၅. နီမှိုကုစီမှိုတံပျါ
တလှူလှူဆုအံ့ဆုနု
- ၆. ဒိန်ထိန်ခံဂယံလါယီ
ထီထိန်ခံဂယံလါယီ
ဒိန်ဒဲချန်လါတံအဖီ
ထီဒဲယီလါတံအဖီ
နံနံမုဘန်ဂျါစံမှိုဖီ
တိတိကိမဲဖျါနီဒီးကွဲ
- ၇. ကွဲလီလဲန်လါယိန်အလဲ
နီဒီးကွဲဘူးဘူးကွဲကွဲ

ထိန်းစီးစီအဖိပြဲ (အဖိဒီးအဖိန်)

- ၁. နီဒီးကွဲ ကွဲဒီးနီဇာ
ဒဲချန်သန်မံထိန်လဲဟာ
ခံဂခံဂကန်ကန်သါ
ဒဲညုန်ဖိလီဘန်လါဘာ
- ၂. နီဒီးကွဲအံ့မှိုဒဲလဲ
ဒဲချန်ဒီးဘူးပျါဒီးကွဲ
ခံဂအိန်လီဘန်ဝုလု
မိယုပမံထိန်ဆန်ဆူး
- ၃. နီဒီးကွဲအံ့လုဝါလု
ဒဲချန်သန်မံရဲန်သုန်ဒု
ခံဂအိန်လီမှိုတနု
ကျိုးတဘုန်ယီမိလုထံ
- ၄. ကွဲလီလဲန်ကွဲညုန်ပီဘိ
စွဲလီလဲန်စွဲနီဒီးစီ
ခံဂအိန်လီမှိုတဂီ
မိလုထံကျိုးတဘုန်ယီ
- ၅. နီထံနီကွဲမှိုထံကျိ
နီသွဲအိန်ကွဲမှိုသွဲဘိ
ခံဂမှိုတယုတဒု
အိန်ပဆန်လါတံအာန်အူး
- ၆. နီတဟိကွဲမှိုတယီ
နီသုန်ယံနီကွဲမှိုဝန်ခီ
ခံဂမှိုမီတဟိဖီ
အိန်ပဆန်လါတံအကွဲ
- ၇. နီတံကွဲကွဲမှိုတံဖီ
နီဘုမှိုကွဲမှိုဘုဖီ
ခံဂမှိုမီဂုတဘိ
ဂိပျါဘိကဲလုန်ဒီဆိ

- ၈. နီရန်ရကွဲမှိုရန်လီ
ဒဲသုန်နာသံရန်အဖီ
ခံဂပကဲလုန်တဆး
လဲတံအိန်ဘုသန်လါဘဲ
- ၉. နီမထြုန်ကွဲမှိုပံးဘိ
ဖးလီလါလါတံအဖီ
ခံဂပကဲလုန်တဆိ
လဲထူးအိန်ဘုစံန်လါယီ

နီဒီးစီထါကွဲသုအခိန်ထံး (အဖိဒီးအဖိန်)

- ၁. ပျါဘူးလုန်သုမှိုနီနွဲ
ပျါဘူးထန်သုမှိုနီနွဲ
ဘူးလုန်လါထံလဲအဲအဲ
ယထန်လါထံလဲအဲအဲ
ကွဲထိန်ယံခံယံလဲဂဲ
လုန်နီထိးမဲပံတစဲး
- ၂. ကွဲတဂုသုမုန်လု
ဂီတဂုသုမုန်လု
သုဘူးလုန်ဘူးလုန်တထူး
သုဘူးထန်ယထန်တထူး
လဲကိးဝဲနီမဲထူး
ဝဲနီမဲဝဲအသးစူ

လဲကုဆုအဖိပြဲ (အဖိဒီးအဖိန်)

- ၃. နုချူးနုထုချူးနုယွဲ
ဒဲဘိအိန်အိန်သုန်ညါ
တချူးနုယွဲလါအသံ
တအိန်ဘန်မုလါအမံ

၄. နအိန်ဒီးယျာမိန်ခံအေး
ယျာမိန်ဆေးဆုနဆေးစာ
တအိန်ဒီးယျာမိန်ခံက
ယျာမိန်ဘူးဆုယတထါ

၅. နအိန်ဘန်ယျာသွန်ခိန်အူ
နထံနန့်ယျာယဲန်ပဲန်အူ
အိန်တဘန်ယျာယဲန်ပဲန်က
တထံနန့်ယျာယဲန်ပဲန်ကျဲ

၆. ဒိန်ထိန်နလဲအိန်လကိ
နသ့လံလယဲအိ
လံကွန်ကိအိမဲကွဲ
ကိပူနီဖးတလဲန်သ့

၇. နကသီခါအတဝါ
တသ့လံကိတနန်န
လံကွန်ကိအိဖိဝဲးဘ
အသ့အညိတအိန်လ

၈. ဖိသ့ယိအမိန်သ့ဘဲ
ဖိသ့နီအမိန်တစး
သ့ဝဲလယမိန်အစိ
မိန်တဟ့န်သါအးအဖိ

၉. နထးခိန်ကွဲပန့်ထူး
ထူးတပူယုတပူယု
ယမတသ့ယမိန်ကိ
မးဒီးပျကံဂွန်လဒီ

၁၀. ထိန်ကဲသဲအနိန်ကူ
ဖိကဲသဲအပျဘူ
တသ့နစံးအဘိန်န
ကျန့်ပျဆူဒိန်ဆါနး

၁၁. ထိန်ကဲသဲအနိန်ထီ
ဖိကဲသဲအပျဂီ
တသ့နစံးလအသ့
ဒုန်လီယိန်ယတတ်တဂူ

၁၂. တ်သ့နသ့ဒုန်တုလံ
နတမသါဒုန်နမံ
ယမတသ့သိန်အံးသံး
ဒီးပျယိလီပိတဘုံး

၁၃. နမိန်အုန်မိနလံပြ
နတသြးသ့နတီးသ့

၁၄. နမိန်အုန်မိနန့်ယဲ
နဆံးကိဖိဘျိန်ရဲန်ရဲန်
မိန်တအဲန်မိယလံပျ
မိန်အုန်မိအံသ့ဒီးမု

၁၅. နမိန်အုန်မိနကီဂူ
နကလုန်ခွတ်အဒ့
မိန်တအုန်မိတန်နီမံ
မိန်အုန်မိအံသ့ဒီးထံ

၁၆. ကျမုန်ယုဖိကျမုသ့
ပျကနဖိသ့မံခ

ကျမုယဲအမုန်အမုန်
အတမုန်ဒုးဟ်လသး

၁၇. ကျမုန်ယုမုန်မုန်စိန်ဖိ
ပျကနအမဲထံလီ
ကျမုန်ယုဆာဒ်ကွဲစဲ
ဒ်ပျလုန်ဘဲကဟန်ဂဲ

၁၈. ကျမုန်ယုနကွန်ကွန်အံ
ပျလအးမံလဘျိန်မံ
ကိမိန်အိန်ကျိခိန်ဘံသ့
အဖိခါကျမုန်နီပူ

၁၉. တကံအိန်အိတကံဖိ
ယကျမုန်နမုန်လီစိ
တကံအိန်ရဲန်အမိဒီး
နကျမုန်ဖိနီကထံး

၂၀. တ်တုယကျတုဒီးန
သးတအိန်ပျလအက
တမုန်ကိကျတံကျတီ
ကိကျအိန်သးကျအိန်မိ

၂၁. ကျဒီးဖိသးအိန်မိဖိ
သ့တစံန်လဲတစံန်လီ
မုမုန်ကိသးနတဂူ
ကိသးဒီးပျယဲန်စုဒ့

ဖဲတံအံန်အုအိအခါ
မုန်ကနီပိန်သ့ခါကွန်ဖဲနိန်က
စါအတံဘန်ထွဲသးမိန်အံန်အု
အိသ့ဝဲဒုန်ကွန်ကွန်နီလီ

၁. တ်တခိန်အံနံသိဖိ
စိကမကအိန်တဘျိ
တံကဘန်ဝဲလီနံသိ
နီလဲဝဲစိလဲကတိ

၂. နီဒီးစိစိနီဒါ
ချိန်ဒီးလလဒီးပျဒါ

၃. ဖုဒါခိန်ခာ်ဒီးတၢ်တုၤ
စိကအိန်ခာ်ဒီးမနုၤ
လူၤသီအိန်ခာ်ဒီးဖိဒု
နီၢ်ဒီးစိကးက့ၢ်ကနုၤ

၄. ချံၣ်လၢအကးက့ၢ်ဒီးလၢ
စိလၢအကးက့ၢ်ဒီးမၤ

၅. ကလုာ်ဘၣ်ယၤတထံၣ်မုၢ်
ဒ်ကလံၤဟဲပုၤဖျံၣ်ဘု

၆. ကလုာ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ကလီၢ်
စုလီၢ်တပျဲထီၣ်ဟ်ထီ

၇. ကလုာ်မုၢ်ကီၤဝုၤသ့ၣ်ခံ
စ့ၢ်ယသးလီၤယမဲၣ်ထံ

၈. နကလုာ်ကီၤဝုၤလၢလု
နကလုာ်ဆၢဘိၣ်တဒု

၉. နကလုာ်ယကလုာ်ဧ
ခုၣ်နီၣ်ထံယွၤလၢလၢါချၢ

၁၀. ထံဖျံၣ်ဘိၣ်လီၤစိၣ်လၢကျဲ
မုၢ်နဘိသံးယဘိလဲၤ

၁၁. နီၢ်ဆၢထံစိမုၢ်ဆၢခိ
ဆဲးကပြုၢ်ထံနၢ်ထံကျိ

၁၂. နီၢ်သ့ဘျုးစိမုၢ်သ့ဂီၤ
ဖးခံၣ်ချံၣ်လၢတၢ်အဒိ

၁၃. နီၢ်ထီၣ်ခုစိမုၢ်ထီၣ်ကိး
စိၣ်ချၢၣ်ဒုစိစိၢ်ချၢၣ်စိး

၁၄. နီၢ်ဒီးစိအံၤမုၢ်ဒ်လဲ
ဒ်ချံၣ်တကူပျၢ်ဒီးစဲ

၁၅. နီၢ်ဒီးစိအံၤလၢလၢ်တြုၤ
ဒ်ချံၣ်ဒီးစဲပျၢ်ဒီးဘူး

၁၆. ဒုၣ်ယုပွၤတဆ့ၣ်လၢလု
နီၢ်ဒီးစိတဆ့ၣ်သူလုၤ

၁၇. ဒုၣ်ယုပွၤတဆ့ၣ်လုထီ
တဆ့ၣ်သူလုၤနီၢ်ဒီးစိ

၁၈. နီၢ်ဒီးစိအံၤလုၤအံၤလုၤ
ဒ်သီၣ်ဂီၤပီၤအမိၢ်ပွၤ

၁၉. ပုၤမုတုာ်ပူၤဆီၣ်လၢဘိ
သုတတုာ်ပူၤနီၢ်ဒီးစိ

၂၀. တြုၤလိာ်သ့ၣ်ဝါလၢကနုၤ
နီၢ်ဒီးစိတြုၤလိာ်ဟ်စၢ

၂၁. နီၢ်ဒီးစိတြုၤလိာ်အံၤ
ဒ်ပျီၤပျဲၣ်ဒုပျီၤပျဲၣ်မံၤ

၂၂. ထီၣ်ဘိစိဆၢလၢ်မုၢ်ဟူး
နီၢ်သ့ကျိၣ်စိတၢ်ပီၤကူၤ

၂၃. ခံၣ်မုၢ်ဘိဘၣ်တဒု
ပုၤမုၢ်မၤစဲပမၤချၢ

၂၄. ခံၣ်မုၢ်မိၤဂ့ၢ်တဘိ
ဂီၤပုၤဘိၣ်ကလုာ်ဒီးဆိ

၂၅. ခံၣ်မုၢ်မိၤလၢတကီ
ဖးထီၣ်လၢပျီတဘၣ်ယီ

၂၆. ခံၣ်မုၢ်မိၤကၢၣ်ကၢၣ်သၢ
ဒ်အဲလဲၤခိးချၢၣ်လၢပူၤ

၂၇. ခံၣ်မုၢ်အိၣ်လၢချၢၣ်ကဒု
အိၣ်မုၢ်ဖိးဖိးအိၣ်မုၢ်မုၢ်
မၤကစၢ်ပအိၣ်ကစု

၂၈. ခံၣ်မုၢ်မိၤကျဲၣ်တဘိ
တီၢ်လၢယိၣ်သံညၣ်လၢကိၤ

၂၉. မုၢ်ဆဲးကျဲၣ်သီသံၣ်အဒိ
မုၢ်ဆဲးကျဲၣ်သံညၣ်ဆၣ်ဂီၤ

၃၀. တဖုတဖုညၣ်ဆၣ်ဂီၤ
သုတမၤစုတီၢ်ဖုၣ်ထီ

၃၁. ပုၤမုမၤစိရိကဒိ
မၤပဝဲတဒုၣ်မိၢ်ဖိ

၃၂. ခံၣ်မုၢ်ခံၣ်မုၢ်မိၤလု
မုၢ်နစိၣ်စၢယစိၣ်သ့

၃၃. လဲၤတၢ်ခံၣ်မုၢ်မိၤစၢ
ယီၢ်ဝၣ်ဒုဘိသီၣ်မုၢ်ကျၢ

၃၄. လဲၤတၢ်ခံၣ်မုၢ်ခိၣ်ကျိၤစု
နပုၤဒါကဲယပုၤဒု

၃၅. လဲၤတၢ်ခံၣ်မုၢ်နီၢ်ဩးဩး
ပုၤဒီးဝဲၣ်လဲၤကျဲၣ်အဆူး

၃၆. ခံၣ်မုၢ်ဒီးချံၣ်တဘၣ်ယီ
ခံၣ်မုၢ်လဲၤဆူနီၣ်ဘၢၣ်ဘိ

၃၇. ခံၣ်မုၢ်မိၤလုၣ်တဆိ
လဲၤတံၢ်အိၣ်ဘုစံၣ်လၢယီ

၃၈. ခံၣ်မုၢ်ဘုတခိၣ်ယီ
ပျီၣ်ထီၣ်ကွံၢ်လီၤဘၣ်တၢ်ယီ

၃၉. ယီၤဖိကူၣ်တုၤလၢါမဲၣ်ဒါ
ခံၣ်မုၢ်ကူၣ်တုၤလိာ်ပယၢ

၄၀. ယီၤဖိအိၣ်ခံၣ်မုၢ်ကူၣ်ထီ
ဝဲခံၣ်မုၢ်ကူၣ်အိၣ်ကူၣ်ဆိး

၄၁. တခံ၍ ချုပ်လှယ်ဖိတု
ဒိပ်ထိပ်ခံကွက်နီ၍ကွ

၄၂. ပျံ့မုမုဖူဟုဟု
ဝဲခံကမဆ၍အိ၍မု

၄၃. ခံဂပလီဘ၍ဝှ်လှ
မိ၍ယုပမံထိ၍ဆု၍ဆူး

၄၄. ခံဂပလီဘ၍မိဖိ
အိ၍ထံထ၍ကယံထံကျိ

၄၅. ခံဂပလီမုတနံ
မိ၍ဖိ၍ဒုပိသု၍ဒိထံ

၄၆. ကလုခံဂပိဝိဝံး
ဒ်အု၍ဂိလီစိ၍လထံ

၄၇. ပကလုခံဂဘ၍ယု
ည၍ဒိ၍စံ၍ချိတဟးသုး

၄၈. ထံဒံးမုလံနဲ၍မုဒီး
ကိ၍ဒံးပဟလံနဲ၍ပဟဒီး
တ၍ဘ၍လု၍မဲးလု၍ဒီးဖိ
တ၍ဘ၍ဝ၍မဲးဝ၍ဒီးဖိ
လု၍တနံဆူယိ၍တခိ
ဝ၍တနံဆူကိတခိ
ဖိသု၍အု၍အသးမုတီ
ကလု၍မုကဲယိ၍ပံ၍အိ

၄၉. ဟိ၍ထံလံလီဟိ၍ထံဖိ
ဟိ၍ထံလုလီဟိ၍ထံဖိ
ယမုကံ၍ယကံ၍ဒီးဖိ
ယမုစိ၍ယစိ၍ဒီးဖိ
သု၍မုတံနသးမုယီ
ယီယု၍ယီသု၍တဘု၍ယီ

၅၀. တခိးအိ၍လထံအဆါ
တခိးအိ၍လကိ၍အဆါ
မုကု၍မု၍သုတမဘါ
မု၍မဲးသုတမဘါ
နီ၍ကဲခဲ၍နသးမုလါ
မိ၍လု၍အဖိအိ၍ကွ၍စါ

၅၁. ထံလါသု၍ခဲးလါသု၍ခိး
ကိ၍လါသု၍ခဲးလါသု၍ခိး
ဘ၍ဘုစိ၍ထံလံချု၍လီ၍
မကွ၍စိ၍ထံလံချု၍လီ၍
ဖိသု၍ကွိ၍အသးမုဖိး
မိ၍ကံ၍စုဖဲရိ၍ခဲ၍စိး

၅၂. ထံလါယု၍အုလါယု၍အု
ကိ၍လါယု၍အုလါယု၍အု
အိ၍သဘျု၍ယကံ၍ဒီးဒု
အိ၍သးသု၍ယကံ၍ဒီးဒု
ဒီးတခွါပသးမုသု
မိ၍ကံ၍စုဖဲရိ၍ခဲ၍အု

၅၃. ထံတစု၍လါလု၍အုစါ
ကိ၍ကနါလါလု၍အုစါ
စွါစျု၍ဘံစွါနွဲ၍ထုးဆါ
စွါနွဲ၍ဘံစွါစျု၍ထုးဆါ
သု၍ဒုခိ၍ဖိစိ၍မုကျါ
တ၍သံဖိသံတမု၍လါ

၅၄. ထံလါဟ၍ရံးလါဟ၍ရံး
ကိ၍လါဟ၍ရံးလါဟ၍ရံး
သု၍လံအိ၍ကွဲးအမံဆံ
ဝ၍လံအိ၍ကွဲးအမံဆံ
ကွဲးလါနီ၍မံးဒီးစိမံ
တဘ၍မဲးဘျဲအိ၍လီ၍လံ

၅၅. နီ၍ထိ၍လွံ၍ဘုထိ၍လါချါ
ကါကံ၍နပဟမိ၍အအး
နီ၍ထိ၍လွံ၍ဘုနီ၍ချါလါ
ကါကံ၍နပဟမိ၍လီ၍ဒါ

၅၆. မိ၍ပွါဟံထံပွါဟံဖဲ
မိ၍ကွါလါအဖဲ၍အကျဲ
မိ၍ပွါဟံကဟ၍ဒိ၍ကွဲး
မိ၍ပွါဘ၍အဖဲ၍အမံ

၅၇. မိ၍အဖဲ၍ပဟမိ၍အအး
မိ၍ဖိမု၍ကျဲနံကျဲစါ
မိ၍အဖဲ၍ပဟမိ၍လီ၍မံ
မိ၍ဖိမု၍ကျဲနီ၍ကျဲခံ

၅၈. မိ၍ဒီးမိ၍အဖဲ၍လါနု
မိ၍ကွါအဖိတဘ၍သး
မိ၍ဒီးမိ၍အဖဲ၍လါဖိ
မိ၍ကွါအဖိတဘ၍ဂါ

၅၉. ကွါတဂုတဂုတဂု
မိ၍အဖဲ၍လါတံ၍တသု

၆၀. မိ၍မုထံ၍အဖဲ၍ဒံးနု
မိ၍နံ၍ပျိးဟုးနံ၍ပျိးသး

၆၁. လဲးတံ၍ဟဲကွဲးကွဲးနုအး
ဖိကအိ၍မုတအိ၍ဆါ

၆၂. တ၍တအိ၍ဆုနု၍မိ၍ဘု
မိ၍ဆုဘုအုသု၍အစု

၆၃. တ၍တအိ၍ဖိနု၍မိ၍မု
မိ၍ဖိမုမံစု၍မံခဲ

၆၄. ကကြောင့်အာဇာနည်ပဒါ
မိတ်တထံ၌ဒီဒေ၌ပတ်စာ
မိတ်အဒေ၌ဖိမ့်မှန်နာ
တံၢ်ရဲလဲၣ်ခဲလဲၣ်မိတ်သး

၇၂. နီၣ်သုးတံၢ်စီမုသုးဘူး
ကိတ်တံၢ်တဂ့ၤစီၣ်မုၣ်အူ
နီၣ်သုးတံၢ်စီမုသုးစဲ
ကိတ်တံၢ်တဂ့ၤစီၣ်မဲၣ်ကဲၤ

သုတဒိပသံၣ်အဆာ
ဖိဂံၢ်ခိၣ်ဒီးဖိသံၣ်နာ
နာမူဘၣ်အလီၢ်လာပျာ

၈၀. ထံမုထီၣ်ကလုၣ်မုအူ
ခံၣ်အိၣ်လာညၣ်ကံၢ်ပူ

၆၅. မိတ်အဒေ၌ဟါမၢ်ယံၢ်လံ
ဝီၤက့ၤဒေ၌တဒိၣ်အီထံ
မိတ်အဒေ၌ဟါမၢ်ကယီၤ
ဝီၤက့ၤဒေ၌တဒိၣ်အိၣ်မိ

၇၃. မပဝဲခံၣ်ဂၤဩၣ်ဇာ
ဒ်အဲလဲၣ်ခိးချၢၣ်လာပျာ
ဩၣ်ဇာမပဝဲခံၣ်ဂၤ
ဒ်အဲလဲၣ်ခိးချၢၣ်လာညါ

၈၁. ထံလာမဲးဝါလာမဲးဝါ
ကိတ်လာမဲးဝါလာမဲးဝါ
ထံလာမဲးဝါဒုၣ်အိၣ်အါ

၆၆. မိတ်လိဘုပုၤကိတ်လဲၢ်အါ
မိတ်တထံၣ်ပျာမုၣ်ပျာမာ
မိတ်လူၣ်လီၤဘုမိတ်ကွၢ်ကျဲ
ပျာသၣ်တဟဲသီၣ်ဟဲသဲ

၇၄. မပဝဲခံၣ်ဂၤတိတ်ဘိ
ဒ်လံၣ်လီၤက့ၤဝဲၣ်ဘိၣ်လီၤ
တ့ၤဘိမပဝဲခံၣ်ဂၤ
ဒ်လံၣ်လီၤက့ၤဝဲၣ်ဘိၣ်ကျါ

ကိတ်လာမဲးဝါညၣ်အိၣ်အါ
ထီထီၣ်ပဒီးထီၣ်လဲၤဝါ
ယူၤအိၣ်ခံၣ်ဂၤစီၣ်တခွါ

၈၂. ထံလာဒူလုလာဒူလု
ကိတ်လာဒူလုလာဒူလု
ကူၣ်လီၤမုၢ်ကိးလဲၣ်တက္ကူ
မလီၤဝဲၤကိးလဲၣ်တက္ကူ
ဖိအဲရဲၣ်ထံညၣ်မိလု
အဲၣ်နသးလီၤဖျၢၣ်တဂ့ၤ

၆၇. နမိတ်ဒီးယမိတ်လာပျာ
ကိးလိၣ်အသးဒိၣ်ဒိၣ်ဇာ
ခဲအံၤထံၣ်တကိးဒိၣ်လာ
နမိတ်နံၤယမိတ်ဟီၣ်ဇာ

၇၅. ပျာမုမဒူမုမဟ့
ဝဲခံၣ်ဂၤမယုၢ်လာယုၤ
ပျာမုမဟ့မုမဟီ
ယုၢ်လာယုၤမနီၢ်ဒီးစီ

၆၈. ထီၣ်လွံၣ်ဘုအကိၣ်ဆဲးစဲ
လာပျာမိတ်ကးန့ၣ်လာတြု
အိၣ်ဆဲးစဲဘီထီၣ်လွံၣ်ဘု
လာပျာမိတ်ဒုးန့ၣ်လာသုး

၇၆. ပျာမုမဆဲးဆူၣ်မဟ့
ခံၣ်ဂၤကိတ်ကးတံၢ်ဝါလာ
ပျာမုမဆဲးဆူၣ်မပျာ
ခံၣ်ဂၤကိတ်ကးတံၢ်လာဝါ

၈၃. ထံလာမုသုလာမုသု
ကိတ်လာမုသုလာမုသု
ဘဲသုသၣ်လီၤယုၢ်စိၣ်ပူ
ဘဲဂီၤသၣ်လီၤယုၢ်စိၣ်ပူ

၆၉. ထီၣ်လွံၣ်လာပျာမိတ်လုၢ်အါ
ခဲအံၤမိတ်မတန့ၣ်လာ

၇၇. ပျာမုကိတ်ကးကျိၣ်ဒီးစု
ဝဲခံၣ်ဂၤမဆၣ်အိၣ်မု
ကျိၣ်ဒီးစုပျာမုကိတ်ကး
မဆၣ်အိၣ်မုမ့ဝဲခံၣ်ဂၤ

မုၣ်ယါဝဲၣ်စဲလီၤလာမု
မုၢ်နဝဲၣ်ယဝဲၣ်ဘူး

၇၀. ကျဲၤကျဲၤမုမဟဲလာပျာဝဲ
သုၣ်လီၤစၢ်ယသးလီၤဘဲ

၇၈. ကျိၣ်ဒီးစုစးတဂ့ၤစီၣ်
ကျိၣ်မုၢ်ကုၣ်စုမုၢ်ပျာစီၣ်

၈၄. ထံလာဘီစီလာဘီစီ
ကိတ်လာဘီစီလာဘီစီ
ထံလာဘီစီသုၣ်ဖုၣ်လီၤ
ကိတ်လာဘီစီဝဲၣ်ဖုၣ်လီၤ

၇၁. တဘူးလံၣ်ခဲဘုၣ်တဘူး
တဘူးယမန့ၣ်အဘူး
တစဲလံၣ်ခဲဘုၣ်တစဲ
တစဲယမန့ၣ်အစဲ

၇၉. ဒီတမုၣ်ခံၣ်ဂၤမုၣ်ကျာ
ဒီတခွါခံၣ်ဂၤမုၣ်ကျာ
သုတဒိပဒုးအဆာ

ဝဲၣ်လီၤဘီၣ်ကဲထီၣ်လာမိ
မအိၣ်ခံၣ်ဂၤစီၣ်ဒိၣ်ဘီ

၈၅. ထံလာဒိန်ရုံးလာဒိန်ရုံး
ကီလါဒိန်ရုံးလာဒိန်ရုံး
သွန်လန်ကွန်ကွေးအမံဆံ
ဝန်လန်ကွန်ကွေးအမံဆံ
ကွေးယုန်နီမံဒီးစီမံ
ဒ်တူရ်ပျာလောသွန်ခံ

၈၆. ထံလာကယဲမုာ်အလဲ
ကီလါကယဲမုာ်အလဲ
ပူနီဆန်ခါလဲကဲဝဲ
ဖီမိဖီပြီလဲကဲဝဲ
ဝဲတံတူဘီနွန်ဒုန်လဲ
ဝဲဖီလဲလဲနွန်ဒုန်လဲ
ဆာဖိသန်ယဲဒုန်ယဲဒုန်
ယဘူးမတကအိန်လဲ

၈၇. သဘန်ဒိန်နွံယံနွံဖိ
သဘန်ဝါနွံယံနွံဖိ
အဒုဒိန်အလန်ဘျာသိ
အလန်ဒိန်အဒုဘျာသိ
အဒုယုန်ဖျိယိန်ဖျိကီ
အလန်ယုန်ဖျိယိန်ဖျိကီ
သးမုတီယာ်ဖဲစုဖိ
ယကလူခီနုလါထီ

၈၈. ဝန်သိဘိန်လီပစိန်လု
ဝန်မံဘိန်လီပစိန်လု
အဘိန်ဘျးအပျာအဒု
အပျာဘျးအဘိန်အဒု
ဘျးဘျးအဒုမုာ်သံထု
နီဒီးစီလီပှန်တသု

၈၉. ဒိန်ထိန်ခံဂဇိန်ဖီယဲ
ထီထိန်ခံဂဇိန်ဖီယဲ

ပျာမုာ်သုတမုာ်နဲ
ပျာမုာ်သုတပျာနဲ
ခံဂပျာလါအပယဲ
ပျာနွန်ကျိန်ပီကူဒီးကွဲ

၉၀. သယုာ်လဲလါမဲဒ်အူဒု
သညိလဲလါမဲဒ်အူဒု
ကျဲဆာခိန်ဖီဘိန်တဒု
ကျဲဆာလန်ဖီဘိန်တဒု
ထိန်ကူနီဝါဒီးဘဲဘု
ယသူးဝါကူသုန်ဝါကူ

၉၁. ဒိန်ထိန်ခံဂဘီညုညိ
ထီထိန်ခံဂဘီညုညိ
ဒီးဖီဂံယုကတံကျိ
ဒီးဖီဆီယုကတံကျိ
သုတမာဂါပျာဖျိဆိ
ခံဂအိန်ဆာဖိသန်ခါ

၉၂. ဒိန်ထိန်ခံဂလျာ်တလူ
ထီထိန်ခံဂဒေးတလူ
ဒိန်ထိန်ပကျဲယုာ်ကျဲယု
ထီထိန်ပကျဲယုာ်ကျဲယု
ပျာမုာ်ပျာပျာချ
ကီးမံဖိသုလဲသုကူ

၉၃. ဒိန်ထိန်ခံဂစာ်ဆာဖီ
ထီထိန်ခံဂစာ်ဆာဖီ
ဆာဖီစံန်လီယစံန်လီ
ဆာဖီခါလီယခါလီ
နီဆာဖီအသးမုတီ
သးဒီးဆာဖီတဖျိန်ယီ

၉၄. ကသုန်မိခံဒုအုလု
ကဆီမိခံဒုအုလု

မုဂါကံထုဂါကံယုာ်
မုဂါကံစုဂါကံယုာ်
ခံဒုမုဂါကံခံစု
စံန်ဖးအသးတလဲဒု

၉၅. သယုာ်ကျိန်ထီထံအိန်ဖျဲ
သညိကျိန်ထီထံအိန်ဖျဲ
လါယုန်ယိန်ဒီးထံဒီးဖဲ
လုယုန်ယိန်ဒီးထံဒီးဖဲ
သုန်ဒုဆုန်ဆူးထိန်လဲသု
ဘိန်ဘုမကူမုာ်မိဝဲ

၉၆. သယုာ်ကျိန်ထီထံယိန်ဖီ
သညိကျိန်ထီထံယိန်ဖီ
ကျိန်ထီထံယိန်ဖီဆံန်ဘီဘီ
ကျိန်လီထံယိန်ဖီဆံန်ဘီဘီ
ကျိန်ကျိန်မုတူတံအဒီ
ထိန်ကူဖီကွီဘိန်ထိန်သိ

၉၇. သယုာ်ကျိန်ထီဆဲးအီးလိာ်
သညိကျိန်ထီဆဲးအီးလိာ်
ကျိန်ထီကျိန်လီစိန်ခိန်ကိာ်
ကျိန်လီကျိန်ထီစိန်ခိန်ကိာ်
ကျိန်ကျိန်မုာ်တူတံအစိ
ထိန်ကူတခါမိာ်အဖီ

၉၈. ဒိန်ထိန်ဒီးကီလုန်ခံဂ
ထီထိန်ဒီးကီလုန်ခံဂ
ကီလုန်တသဲပကလု
လုာ်ကီတသဲပကလု
ဖီကီလုာ်ပျာမုတီဆါ
တီဆါယလဲဂံလါညါ

၉၉. ကျိန်ပိာ်မိဝဲအလီလံ
စုစီပာ်ဝဲအလီလံ

တနံသိင်္ဂတုလီလီဒံး
တလါသိင်္ဂတုလီလီဒံး
ပှမုတိ်ဆါဆူကိ်ယံ
တိ်ဆါယဟံးယာ်အပှု

ဖးလါပီသုအတီးမိင်္ဂ
ဖးလါပီဂါအတီးမိင်္ဂ
ဖိသင်္ဂဒီးဒံးဘင်္ဂမုကိ်
နိ်ဒီးစိဒံးဘင်္ဂပှုသိ်း

လိင်္ဂဟဲလီထွံလိင်္ဂဒီဘိ
လဲဟဲလီထွံလဲဒီဘိ
ပှဘိသိင်္ဂတရဲင်ဆုထိ်း
သးလီဖိစုလါနဆိ်း

၁၀၀. ထံလါဒုလုလါဒုလု
ကိ်လါဒုလုလါဒုလု
သဲးလီကျိင်္ဂဒီးမိတဒု
မိလီကျိင်္ဂဒီးသဲးတဒု
ရံင်ခိင်္ဂအုနသးမုသု
အိင်္ဂယုင်္ဂသဲးလါမိ်သုင်္ဂကု

၁၀၅. ဖိထိင်္ဂကံင်္ဂဖးပြင်္ဂနိ်အဲ
ဖိဒီယင်္ဂဖးပြင်္ဂနိ်အဲ
ဖးလါလိင်္ဂဒုအပယှု
ဖးလါလဲဒုအပယှု
မုလါယမနု်အိင်္ဂကဲ
ယကအိင်္ဂဒီနု်လါယဲ

၁၁၀. ဟိင်္ဂသံင်္ဂမုင်္ဂဒီးထိင်္ဂလါကျဲ
ဟိင်္ဂသံင်္ဂနါဒီးထိင်္ဂလါကျဲ
ပှလီလဲကဒဲကဒဲ
ဖိလီလဲကဒဲကဒဲ
ပှထိင်္ဂအိ်ဆူချင်္ဂပယှု
ပှထိင်္ဂအိ်ဆူယိပယှု
အံင်္ဂထိင်္ဂယုခံဘုင်္ဂကတြု
ယုအံင်္ဂထိင်္ဂခံဘုင်္ဂကတြု
တင်္ဂမိင်္ဂအိင်္ဂသးလါဒုင်္ဂဆု
တင်္ဂမိင်္ဂအိင်္ဂသးလါညင်္ဂဆု
တိ်လီကျိင်္ဂဆူကိ်ဖှုလဲ
တိ်လီပှါဆူကိ်ဖှုလဲ
ဒုင်္ဂဒိင်္ဂသံကရးကရဲ
ညင်္ဂဒိင်္ဂသံကရးကရဲ
ဝံဒုင်္ဂဒိင်္ဂဝံတိဝံလဲ
ဝံညင်္ဂဒိင်္ဂဝံတိဝံလဲ
ကွင်္ဂလီတင်္ဂဆူနိင်္ဂဖှုလဲ
ထိင်္ဂလဲပီထံဝါဒီးဘဲ

၁၀၁. ထံလါဒုဘိလါဒုဘိ
ကိ်လါဒုဘိလါဒုဘိ
သဲးလီကျိင်္ဂဒီးမိတဆိ
မိလီကျိင်္ဂဒီးသဲးတဆိ
ရံင်ခိင်္ဂအုနသးမုတိ
အိင်္ဂယုင်္ဂသဲးလါမိ်သုင်္ဂလီ

၁၀၆. ဖိထိင်္ဂကံင်္ဂဖးပြင်္ဂကဒံ
ဖိဒီယင်္ဂဖးပြင်္ဂကဒံ
ဖးလါလိင်္ဂလါလဲအခံ
ဖးလါလဲလါလိင်္ဂအခံ
ဖးလါရါပှါအခိင်္ဂထံး
ယသးမိင်္ဂဆိ်းသးမိင်္ဂဒံး

၁၀၂. ထံလါဒုဝါလါဒုဝါ
ကိ်လါဒုဝါလါဒုဝါ
သဲးလီကျိင်္ဂဒီးမိလါညါ
မိလီကျိင်္ဂဒီးသဲးလါညါ
ရံင်ခိင်္ဂအုသးမုအိင်္ဂပှါ
အိင်္ဂယုင်္ဂသဲးလါမိ်ဟုင်္ဂပှါ

၁၀၇. လိင်္ဂအံင်္ဂထိင်္ဂတြုမုင်္ဂဂင်္ဂ
လဲအံင်္ဂထိင်္ဂတြုမုင်္ဂဂင်္ဂ
လိင်္ဂအံင်္ဂဘင်္ဂအလီအစး
လဲအံင်္ဂဘင်္ဂအလီအစး
ရံင်ခိင်္ဂအုမိယတခါ
ပှပှုသါရဲယတဆါ

၁၁၁. ပှအိင်္ဂဟံင်္ဂဒီးမုင်္ဂယဲဖဲ
ပှဆိ်းပီဒီးမုင်္ဂယဲဖဲ
သုင်္ဂလီချင်္ဂဝံချင်္ဂမံစဲ
ဖှုလီပီဝံပီမံစဲ
ထိင်္ဂခုလါပံလိင်္ဂဟဲဟဲ
ထိင်္ဂကိ်လါမိလိင်္ဂဟဲသဲ
အိင်္ဂချင်္ဂညင်္ဂသုအုအုအဲးအဲး
အိင်္ဂယိသုင်္ဂအုအုအဲးအဲး
ဘျိင်္ဂဒိင်္ဂပှုသဲးပှါနုမု
နိ်ဒီးစိအံင်္ဂအုကမဲ

၁၀၃. ထံဆါကိ်ဆါလါမဲးဘူ
ကိ်ဆါထံဆါလါမဲးဘူ
ဒီးကသုင်္ဂမလံင်္ဂမလူင်္ဂ
ဒီးကဆိမလံင်္ဂမလူင်္ဂ
ခံဂပစုလီမုယု
ပှဒီးပဝဲကသုင်္ဂယု

၁၀၈. လိင်္ဂဟဲလီထွံလါသုင်္ဂခံ
လဲဟဲလီထွံလါသုင်္ဂခံ
လိင်္ဂဟဲလီထွံလိင်္ဂဒီထံး
လဲဟဲလီထွံလဲဒီထံး
ပှဘိသိင်္ဂသဲရဲင်ဆုနွံ
သးလီဖိစုလါနါဒံး

၁၀၄. ဖိထိင်္ဂကံင်္ဂဖးလါအဲးအိ်
ဖိဒီယင်္ဂဖးလါအဲးအိ်

၁၀၉. လဲလါယိင်္ဂခံလဲလါထိ
လဲလါကိ်ခံလဲလါထိ

၁၁၂. ထံလာပျဉ်ပျီလာပျဉ်ပျီ ကီၢ်လာပျဉ်ပျီလာပျဉ်ပျီ ကွၢ်ခးခိၣ်ထွဲဂီၤထွဲဘီ ကွၢ်ခးခိၣ်ထွဲဂီၤထွဲဘီ လူၤက့ၤကွၢ်က့ၤအိၣ်တဘျီ လူၤမ့တချုးဟီၣ်ဆုၣ်နီၤ	ဝၣ်တဝံၣ်ဖးတကွဲဒဲ ဖီရံၣ်ခိၣ်အုၣ်နီၢ်ဘီဆဲ မၤတန့ၢ်သးကၢၣ်ဒိၣ်လဲၣ်	၁၁၈. စုၣ်ထီၣ်ကျိၣ်ဝါလာကျိၣ်လဲၤ ဝၣ်ဝါစာသုတကၢ်ပိ
၁၁၃. ထံလာပျဉ်ဖိလိၣ်အလဲ ကီၢ်လာတြိဖိလိၣ်အလဲ ဒိၣ်ထီၣ်ယမၤလိၣ်မၤလဲ ထီထီၣ်ယမၤလိၣ်မၤလဲ သးမ့တီယၤနီၢ်ဒွဲၣ်ဆဲ ဒိၣ်ထီၣ်ယသးအိၣ်ဒုၣ်ယဲ	၁၁၅. ဂံၢ်ထံသၣ်စဲၤဂံၢ်ထံမံ သၣ်ဂံၢ်ထံစဲၤဂံၢ်ထံမံ အိၣ်စဲၤန့ၣ်ပူၤအလီၢ်မံ အိၣ်စဲၤန့ၣ်ဖိအလီၢ်မံ နီၢ်မက့ၤဖိထီၣ်ဒုၣ်ထံ လီၤဖျၢၣ်ဘူးက့ၤတခိၣ်အံၤ	၁၁၉. ဆဲးကလုၣ်ဒီးယၤမ့သ့ မိၢ်ကံၢ်စုဲဲသ့ၣ်အုၣ်ဒု
၁၁၄. ထံလာဝၣ်ဝဲလာဝၣ်ဝဲ ကီၢ်လာဝၣ်ဝဲလာဝၣ်ဝဲ သ့ၣ်တဝံၣ်ဖးတကွဲဒဲ	၁၁၆. ယိၣ်ခံကိၤခံမုၣ်ဆဲးက့ၤ လုးယုၣ်ယၣ်သီအိၣ်ယုၣ်မ့ ကဘီမ့ထွဲယုၣ်ဒီးထီ ယဆာယိၣ်ယုၤယုၣ်ဒီးကိၤ	၁၂၀. ဆဲးကလုၣ်ဒီးယၤမ့ဖိး မိၢ်ကံၢ်စုဲဲရိၣ်ခၣ်စိး
	၁၁၇. ကျိၣ်ဝါအိၣ်လာပျိၣ်ပျီလု ကျိၣ်ဝါညၣ်ဝါအိၣ်ကန့ၤ ပိၤကူၤတိၢ်လီၤစိၣ်လာထံ ကျိၣ်ဝါအပျံၤသၣ်မ့ၢ်ဆံ	၁၂၁. ဆဲးကလုၣ်ဒီးယၤမ့တီ မိၢ်ကံၢ်စုဲဲလုၣ်တဝီ
	၁၁၈. ယိၣ်ခံကိၤခံမုၣ်ဆဲးက့ၤ လုးယုၣ်ယၣ်သီအိၣ်ယုၣ်မ့ ကဘီမ့ထွဲယုၣ်ဒီးထီ ယဆာယိၣ်ယုၤယုၣ်ဒီးကိၤ	၁၂၂. ခံဂၤခံဂၤပျိၣ်ခိၣ်ဒါ ဒ်အဲလဲခိးချၢၣ်လာပျုၤ
		၁၂၃. ခံဂၤခံဂၤလၢ်လၢ်တြုၤ ဒ်တြိၣ်အူတူကိၣ်မံၣ်ယူ

ထါပူၤထါဖိ

ထါပူၤထါဖိ-ထါမိၢ်ပှၢ်

၁. ပူၤလာယပူၤနီၢ်ဒုၣ်ယဲ
 ဖိလာယဖိနီၢ်ဒုၣ်ယဲ
 ကွံၢ်ကျဲခိၣ်စဲးယကွံၢ်စဲး
 ကွံၢ်ကျဲလၢ်စဲးယကွံၢ်စဲး
 ကျိၣ်န့ၣ်က့ၤယကိၣ်တဲာ်ဖြး
 သံန့ၣ်က့ၤသးဖျၢၣ်ပျၢ်လဲ

ထါပူၤထါဖိ-အဖိ

၁. ပူၤလီၤမၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လါ
 ဖိလီၤမၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လါ
 ပျုၤက့ၤကျိၣ်ဆံတန့ၢ်ကး
 ပျုၤက့ၤစ့မၤတန့ၢ်ကး
 ပျုၤက့ၤဖိလၢဝီၢ်စိၤလါ
 ဖိတုၤက့ၤအလီၢ်လၢညါ

၂. ပူၤပအံၤပြုပအံၤပြု
 ဖိပအံၤပြုပအံၤပြု
 ယဆာတၢ်ဆူးအိၣ်တဂ့ၤ
 ယဆာတၢ်ဆါအိၣ်တဂ့ၤ
 တၢ်ဆူးအိၣ်ဆူးတဖျုး
 တၢ်ဆါအိၣ်ဆါတဖျုး
 ယလဲၤစုၣ်လဲၤစုၣ်တသ့
 ယလဲၤကံၢ်လဲၤကံၢ်တသ့

အမိမုကိးထီၣ်တက္က မုဆါနာ်ကုပျီလီၤက့ၤ	ပျးမုကီၢ်ကးယသ့ၣ်အုး ပျးမုကီၢ်ကးယသးအုး	စံၣ်ကျဲခိၣ်ဆွဲးယစံၣ်ဆွဲး စံၣ်ကျဲလၢ်ဆွဲးယစံၣ်ဆွဲး
၃. ပျးဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီ ဖီဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီ ယုၤတက့ၣ်ထံယကွၢ်အီၤ ယုၤခဲက့ၣ်ထံယကွၢ်အီၤ ကွၢ်အီၤတချုးဘၣ်အတီၤ ဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီကဲလၢပျးဖီ	မဆါတနံၤယလဲၤတုၤ ယဖီအိၣ်ဒဲးယသးခု	ဝံၣ်ထီၣ်အစုကျိၣ်ကျျၢၣ်လဲၤ မ့ထီၣ်ဆူမူယထီၣ်ထွဲ
၄. ယလဲၤယုၣ်လၢတၢ်ဒိၣ်ယီၤ ယလဲၤဟးလၢတၢ်ဒိၣ်ယီၤ ယုၣ်ဘၣ်ပျးအဟံၣ်ဒုလီၤ ဟးဘၣ်ဖီအဟံၣ်ဒုလီၤ ပျးအလီၢ်ဟးတၢ်ကယီၤ ဖီအလီၢ်ဟးတၢ်ကယီၤ အိၣ်လီၤတဲာ်လၢအခိၣ်ကျိၤ န့ၤမ့ထီၣ်ယမဲၣ်ထံလီၤ	၈. ပျးသ့ၣ်ပံၣ်စဲၤအဂံၢ်မုၢ် ဖီသ့ၣ်ပံၣ်စဲၤအဂံၢ်မုၢ် မ့စဲၤလၢထံယစဲၤယုၣ် မ့စဲၤလၢခိၣ်ယစဲၤယုၣ် မ့စဲၤဘၣ်ထံအသါလုၢ် ထဲယဲဒၣ်စဲၤယဲတမုၢ်	၁၃. ပျးလၢယပျးအလီၢ်လံၤ ဖီလၢယဖီအလီၢ်လံၤ အိၣ်တၢ်ဝံၣ်ယအိၣ်ဘၣ်ဒဲး အိၣ်တၢ်ဆၢယအိၣ်ဘၣ်ဒဲး မ့မုၢ်လၢပျးလၢကီၢ်ယံၤ ကဒုးအိၣ်ယၤတၢ်မူသံ
၅. ဖီထီၣ်ကံၣ်ဖးနီၣ်ရဲၣ်ဒဲး ဖီဒီညၢ်ဖးနီၣ်ရဲၣ်ဒဲး ဖးဘၣ်နက့ၣ်မုၢ်အကျဲ ဖးဘၣ်နမၤဝဲၤအကျဲ ပဲာ်ယိတဲးတဲးရဲၣ်ထီၣ်က့ၤ ဖီထီၣ်ကံၣ်ကဲလၢနဝဲ	၉. ပျးသ့ၣ်ပံၣ်စဲၤသ့ၣ်ပံၣ်စဲၤ ဖီသ့ၣ်ပံၣ်စဲၤသ့ၣ်ပံၣ်စဲၤ မ့စဲၤလၢထံမုၢ်ယဝဲ မ့စဲၤလၢခိၣ်မုၢ်ယဝဲ ဂီၤပျးမုၢ်ဖးယန့ၢ်စွဲၤ ယလုၤစၢ်ဆၢလုၤစၢ်ပျး	၁၄. ပျးထီၣ်ကံၣ်ဖီထီၣ်ကံၣ်ဖီ ဖီထီၣ်ကံၣ်ဖီထီၣ်ကံၣ်ဖီ ကလုၢ်တၢ်ခံဘုၣ်စံၣ်စိ ကတီၢ်တၢ်ခံဘုၣ်စံၣ်စိ ကလုၢ်မ့ဒီးကံဆဲးခိ မၤဖျၢၣ်တဂ့ၤနီၢ်လိၣ်ဘီ
၆. ဖီထုၣ်ဘိၣ်လၢတၢ်အဒီ ဖီစုၣ်ဘိၣ်လၢတၢ်အဒီ ယကဒဲးယကွၢ်နီၢ်အီၤ ယကဆိးယကွၢ်နီၢ်အီၤ မုၢ်ဟဲဆဲးလီၤအလၢာ်ဘီ ယဂုၤယခံယဆ့ၣ်နီၤ	၁၀. ဖီထီၣ်ကံၣ်ဖးလီၤကလၢ ဖီဒီညၢ်ဖးလီၤကလၢ ဖးလၢချၢၣ်ခံသယုၢ်ကျၢၤ ဖးလၢယိခံသယုၢ်ကျၢၤ မုၢ်ယါချၢၣ်ခံမုၢ်ဆဲးကၤ ဝဲပမၤက့ၤဘၣ်န့ၣ်လၢ	၁၅. ပျးဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီ ဖီဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီဘျၢၣ်ဘျီၣ်ဘီ ယုၤပံာ်ပုၣ်လၢယခိၣ်ဒီ ပံာ်ပုၣ်ယုၤလၢယခိၣ်ဒီ ဘုၣ်ထီၣ်ဆုဆွဲးဝါန့ၢ်အီၤ ကွၢ်ယၤဘၣ်ကြးလၢအဖီ
၇. ယပျးဘၣ်ဘုၣ်လၢမုၢ်န့ၣ် ယဖီဘၣ်ဘုၣ်လၢမုၢ်န့ၣ်	၁၁. ဖီဂံၢ်ခိၣ်ယဲၤစၢၤယဲၤစၢၤ ဖီဆိခိၣ်ယဲၤစၢၤယဲၤစၢၤ ပျးမ့ၤသ့ၣ်လီၤကွၢ်နီၣ်စၢၤ ပျးပျးသ့ၣ်လီၤကွၢ်နီၣ်စၢၤ မ့ကဲထီၣ်ဖီဂံၢ်သ့ၣ်အ သံယဲအိၣ်ယဲတမုၢ်လၢ	၁၆. ပျးလၢယဖီစံာ်ဒီကျၢၤ ဖီလၢယဖီစံာ်ဒီကျၢၤ ပျးလၢဟံၣ်ပျးသ့ၣ်ညါလၢာ် ပျးလၢကီၢ်ယံၤသ့ၣ်ညါလၢာ် ပျးမ့ခဲၣ်သံလၢအစၢၤ မ့တအိၣ်ဝဲတမၤလၢ
၇. ယပျးဘၣ်ဘုၣ်လၢမုၢ်န့ၣ် ယဖီဘၣ်ဘုၣ်လၢမုၢ်န့ၣ်	၁၂. ပျးလၢယပျးနီၢ်ဒၣ်ယဲ ဖီလၢယဖီနီၢ်ဒၣ်ယဲ	၁၇. ပျးလၢသၣ်ဘျးဘျီၣ်အခံ ဖီလၢသၣ်ဘျးဘျီၣ်အခံ

၃၁. ပူလီမာ်လာတြိခိင်ဒီ ဖီလီမာ်လာတြိခိင်ဒီ လာမုဂ်စီတထံင်အီ လာမုဂ်စီတထံင်အီ ထံင်က့အီတခိင်တဘျီ ကဆဲကဆီဘုသင်ဂီ	ပူက့ဖီလီမာ်စီလါ ဖီတုက့အလီလါညါ	ရံင်ခိင်အ့ဆာဘိင်ဒီယါ လီဖျင်တဂ့စီမိစါ
၃၂. ဖီတလူပုကျိင်ပုစု ဖီလူပုမဆင်အိင်မု	၃၇. ပူတက့လဲတက့လဲ ဖီတက့လဲတက့လဲ ပုသိးပုဂ်နပုဂ်တကဲ ပုသိးဟးနဟးတကဲ နနဟူမုတိဝ်ပံင်ဩ နထးယဲယုဒင်နဲ	၄၂. ပူနီနီပူဒီထိင်ခု ဖီနီနီဖီဒီထိင်ခု မုဆာထာင်ပျဲနံင်ပျဲဆု မုဆုင်နီပျဲနံင်ပျဲဆု မုယါလာတရုင်အဒု ဆိင်ဟူးဆိင်စဲဘင်ကသု
၃၃. ပူအံလ့စအံလ့စ ဖီအံလ့စအံလ့စ လဲအီလာသံးတန့လာ လဲအီလာမုတန့လာ အိင်လီမုဟံထိင်နီတာ မိအံလ့ဒီးဟိင်ဒီးယါ	၃၈. ပူညင်ပီဒဲညင်ပီဒဲ ဖီညင်ပီဒဲညင်ပီဒဲ ဆံးမုထိင်သံတုအဲ ဆံးဆင်ထိင်သံတုအဲ လာနီလာပုပုထိင်မုပျဲ လာခံတခွဲညင်တခွဲ	၄၃. ကလုင်ဒီးပူဒုင်စါစံင် ကတိဒီးဖီဒုင်စါစံင် ကလုင်တလာကလုင်ဒီး ကတိတလာကတိဒီး ကွာထိင်တလာလီမုထံး ယကလုင်တုယပျာသံ
၃၄. ပူလီထုင်လာပိင်ပအူး ဖီလီထုင်လာပိင်ပအူး တမုဂ်အိင်ဆံတလဲလူ တခွါအိင်ဆံတလဲလူ ဂုကလပုလါခိင်သူ ကလလိင်လာညင်ကံပူ	၃၉. ပူညင်ပီဒဲညင်ပီဒဲ ဖီညင်ပီဒဲညင်ပီဒဲ တဖျဲးလုသူဟ်ဆွဲးဆွဲး တဖျဲးလုဂီဟ်ဆွဲးဆွဲး အမဲင်ညါဆံးမုထိင်ပျဲ အလီခံဘျးလာတခွဲ	၄၄. ပူလီမာ်လာယုင်မာဘါ ဖီလီမာ်လာယဲင်မာဘါ ပူက့ကျိင်ဆံတန့လာ ပူက့စုရွဲတန့လာ အူထိင်ယက့ပနာနာ ယဖီဟဲက့သကါဆါ
၃၅. ပူလီမာ်လာယါမာဘါ ဖီလီမာ်လာယါမာဘါ ပူက့ကျိင်ဆံတန့လာ ပူက့စုမာတန့လာ ပူက့ဖီလီမာ်ဘုဟါ ဖီတုက့အလီလါအး	၄၀. ပူဒါမုဂ်စါဒါမုဂ်စါ ဖီဒီမုဂ်စါဒါမုဂ်စါ ပူဒါမုဂ်လီဘင်ထံဆါ ဖီဒီမုဂ်လီဘင်ကီဆါ မိစါမုဂ်ဖီဂံသူင်ဒါ လာလာစီသးတဖျင်လာ	၄၅. ပူလာယပူနီဒင်ယဲ ဖီလာယဖီနီဒင်ယဲ မာလာပိင်ခံယကလဲ မာလာကီခံယကလဲ ဒုင်မုတိကမာ်မုဆဲး မုထိင်ဆူမုယထိင်ထွဲ
၃၆. ပူလီမာ်လာဟိင်ခိင်လါ ဖီလီမာ်လာဟိင်ခိင်လါ ပူက့ကျိင်ဆံတန့ကး ပူက့စုမာတန့ကး	၄၁. ယပူဘိင်ဘုစါစါ ယဖီဘိင်ဘုစါစါ ကလုင်ဒီးယါမုဂ်ဒိင်ကျါ ကတိဒီးယါမုဂ်ဒိင်ကျါ	၄၆. ပူပအံဘိပအံဘိ ဖီပအံဘိပအံဘိ မုဆူးယဆူးယုင်ဒီးအီ မုဆါယဆါယုင်ဒီးအီ

၄၇. ပူဟိန်တၢ်ချံဟိန်တၢ်ချံ
ဖိဟိန်တၢ်ချံဟိန်တၢ်ချံ
ဖးလၢသံၣ်တၢ်လီၤလီၤဒံး
ဖးလၢဒုးတၢ်လီၤလီၤဒံး
နံၣ်မ့ၢ်ဘၣ်တလါမ့ၢ်သံ
သုတဖဉ်ဖးယၣ်အနွံ

၅၂. ပူလၢယဒီစံၣ်ဒီကျၢ
ဖိလၢယဒီစံၣ်ဒီကျၢ
ပူလၢဟံၣ်ပူသ့ၣ်ညါလၢၣ်
ပူလၢကီၢ်ယံးသ့ၣ်ညါလၢၣ်
ပူမ့ၢ်ထီၣ်ဆဲးလၢအဟၢ
မ့ၢ်ပူသ့ၣ်သ့ပူသးဘျၢ

၅၇. ယပူဘၣ်ဘုဒိၣ်တၢ်ဘီ
ယဖိဘၣ်ဘုဒိၣ်တၢ်ဘီ
ပူမ့ၢ်ကီၢ်ကးယသ့ၣ်လီၤ
ပူမ့ၢ်ကီၢ်ကးယသးလီၤ
မ့ၢ်မိတုၤဘၣ်တဘျီ
ခံၣ်ခုၣ်ဒံးဖိဂီၤဖိဘီ

၄၈. ပူလၢယပူနီၢ်ဒုၣ်ယဲ
ဖိလၢယဖိနီၢ်ဒုၣ်ယဲ
စံၣ်ကျဲခိၣ်စဲးယစံၣ်စဲး
စံၣ်ကျဲလၢစဲးယစံၣ်စဲး
မ့ၢ်ထီၣ်ဆူမူယထီၣ်ထွဲ
မ့ၢ်လီၤလၢထံကဲယဝဲ

၅၃. ပူဒွဲၣ်ဖၢၣ်ကျဲဒွဲၣ်ဖၢၣ်ကျဲ
ဖိဒွဲၣ်ဖၢၣ်ကျဲဒွဲၣ်ဖၢၣ်ကျဲ
ထီၣ်ကစၢ်မၤလံၣ်မၤလူၣ်
ဘးကလိမၤလံၣ်မၤလူၣ်
ဒုၣ်ညါဖိကွီၤဖဲစၢ်ဘျုး
မ့ၢ်နဝၣ်စဲယဝၢ်ဘူး

၅၈. ယပူခုၣ်ထံအလီၤလံၤ
ယဖိခုၣ်ထံအလီၤလံၤ
ဆဲးသ့ၣ်ယဆဲးသ့ၣ်ဘၣ်ဒံး
ဆဲးညၣ်ယဆဲးညၣ်ဘၣ်ဒံး
မ့ၢ်မၤလၢဝံအဲၣ်နါကွံ
ဆဲးသ့ၣ်မၤတီတခိၣ်အံၤ

၄၉. ပူညၣ်ယံၣ်စဲးညၣ်ယံၣ်စဲး
ဖိညၣ်ယံၣ်စဲးညၣ်ယံၣ်စဲး
စဲးလၢယကျဲမ့ၢ်အကျဲ
စဲးလၢယမၤဝဲအကျဲ
မ့ၢ်မၤယမၤန့ၣ်အိၣ်ကဲ
ယကဒီသါလၢယဝဲ

၅၄. ပူညၣ်ပျိၣ်ဘီညၣ်ပျိၣ်ဘီ
ဖိညၣ်ပျိၣ်ဘီညၣ်ပျိၣ်ဘီ
ပျိၣ်ဆူထံယပျိၣ်ဒီးအီၤ
ပျိၣ်ဆူခိယပျိၣ်ဒီးအီၤ
ယမ့ၢ်နဟူအမိၢ်ယီၤ
ပျိၣ်ဒီးမတၢ်လဲၣ်ခိၣ်ယီၤ

၅၉. ပူစၢ်ဘဲလုၤစၢ်ဘဲလုၤ
ဖိစၢ်ဘဲလုၤစၢ်ဘဲလုၤ
လဲၤဆိးလုၣ်လဲၤယုၣ်လဲၤယုၣ်
လဲၤဆိးဘဲလဲၤယုၣ်လဲၤယုၣ်
တိသ့ၣ်ခိၣ်ယအိၣ်ကဒု
တိဝၣ်ခိၣ်ယအိၣ်ကဒု
ထီၣ်လုၣ်ပွၤလီၤတကုတြု
သယုၢ်ဒံထံခုၣ်ကီၢ်မုၢ်
နီၢ်ဒီးစိသံယုၣ်အိၣ်ယုၣ်

၅၀. ယပူတၢ်ရူပူတၢ်ရူ
ယဖိတၢ်ရူဖိတၢ်ရူ
လဲၤလၢယိၣ်ခံယလဲၤလူၤ
လဲၤလၢကိၤခံယလဲၤလူၤ
ဂီၢ်ပျိၣ်မ့ၢ်စံးယတရူး
ဂီၢ်ပျိၣ်ယသ့ၣ်လၢညါသူး

၅၅. ပူညၣ်ပျိၣ်ဘီညၣ်ပျိၣ်ဘီ
ဖိညၣ်ပျိၣ်ဘီညၣ်ပျိၣ်ဘီ
ဘျိၣ်လၢကွံယဘျိၣ်ဒီးအီၤ
ဘျိၣ်လၢစ့ယဘျိၣ်ဒီးအီၤ
ယမ့ၢ်နဟူအမိၢ်ယီၤ
ယဟိၣ်သ့ၣ်ယုၣ်ဝၣ်ကလီၤ

၆၀. ပူထီၣ်လွံၣ်ဂီၤထီၣ်လွံၣ်ဂီၤ
ဖိထီၣ်လွံၣ်ဂီၤထီၣ်လွံၣ်ဂီၤ
ပူလၢချၢၣ်ခံအိၣ်ချၢၣ်ဖိ
ပူလၢပီခံအိၣ်ပီဖိ
ပူပူမ့ၢ်လီၤကျိၣ်ဒီးအီၤ
နံၣ်ဘၣ်ပူဖျိနီၢ်ဒီးစိ

၅၁. ပူတကဲၣ်ဒဲးတတဲၣ်ဒဲး
ဖိတတကဲၣ်ဒဲးတတဲၣ်ဒဲး
ပူတကဲၣ်ဒဲးပူဒီးယဲၣ်
ဖိတကဲၣ်ဒဲးဖိဒီးယဲၣ်
ကူးနၢ်က့ယတၢ်တၢ်ဖြး
သံနၢ်က့သးဖျိၣ်ပျိၣ်လဲ

၅၆. ယပူဘၣ်ဘုလၢမုၢ်နၢ်
ယဖိဘၣ်ဘုလၢမုၢ်နၢ်
ပူမ့ၢ်ကီၢ်ကးယသ့ၣ်အူး
ပူမ့ၢ်ကီၢ်ကးယသးအူး
မ့ၢ်မၤလၢစိကစၢ်တုၤ
ခံၣ်ခုၣ်ဒံးဖိဂီၤလၢဒုး

၆၁. ယပူတုဂီပူတုဂီ
ယဖိတုဂီဖိတုဂီ
မုထုဂီထုဂီတုယခိဂီ
မုယုဂီယုဂီတုယခိဂီ
မုထုဂီလီဆီယုဂီလီဆီ
ဝံထီဂီကုစီမံဂီထံလီ

၆၂. ပူလီစုဂီလုယိဂီပအုး
ဖိလီစုဂီလုယိဂီပအုး
တမုဂီအိဂီဆံတလဲလု
တခါအိဂီဆံတလဲလု
ဂုကလုပုလုလုခိဂီသူ
ကလုလီဂီလုညုဂီကံပူ

၆၃. ပူလီမာလုယိမာဘာ
ဖိလီမာလုယိမာဘာ
ပူကုကုဂီဂီဆံတနုဂီလု
ပူကုစုမာတနုဂီလု
ပူကုဖိလုဂီဂီဘုပူ
ဖိတုကုအလီလုပူ

တၢ်အိၣ်ဆိးသီပူၤအထီ

တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးပူၤဒီးစၢ

ပူထုလံၤဖိတဂုလုလုလုလုအမ့ၢ်သံန့ၣ်တၢ်ကဘၣ်မၤဂုမၤဝါအီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်တမၤဂုမၤဝါအီၤဘၣ်တခီ တၢ်စံးလုပူၤသံတဂုကုလုပူၤတတု, ဟဲကုလုခိတသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပူကဘၣ်န့ၣ်န့ၣ်အကျဲ, နံးသိးကုဝဲကဖျိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပူဟူပူၤတနီၤယံၣ်ဝဲသးသီဒီးတနီၤယံၣ်ဝဲယံၣ်သီန့ၣ်လီၤ. မုမ့ၢ်စီလုညါတခီတၢ်ဟူအီၤတုလုန့ၣ်သီအတီၢ်ပူၤညါန့ၣ်လီၤ. တုပူၤဟူဝံ, ပူထီၣ်လီ, ဒီးတုပူၤထီၣ်လီဝံပူၤန့ၣ်လီၤတၢ်ကုဝဲအလီၢ်ခံသးသီန့ၣ်လီၤ. နံးပူထုလံၤဖိအတၢ်န့ၣ်တၢ်ထုအိၣ်ဝဲအသိး ဖဲပူၤထီၣ်ကုပူၤအခါဖဲနအိၣ်လုဟံၣ်ပူၤအဆၢကတီၢ် နဟးမံအိၣ်သကိးပူၤတန့ၢ်ဘၣ်. မုမ့ၢ်မုၢ်ကနီၤဖိၣ်သုၣ်ခါန့ၣ် ပူမၤန့ၢ်အီၤအတလု, အဘုမၤလီၤ, အသ့ၣ်ခိၣ်ဒီးအလိန့ၣ်လီၤ. မုမ့ၢ်အဖုပုၤမုၢ်တခီ ပူမၤန့ၢ်အီၤအသ့ၣ်ခိၣ်အလိဒီးအဘုမၤလီၤခံခါန့ၣ်လီၤ.

ကညီပူထုလံၤဖိတဖၣ် တုမ့ၢ်တၢ်သံတၢ်ပုၤအိၣ်ထီၣ်နံးသိးပူၤမုၢ်သံသ့ၣ်ဒီးဝဲလုၣ် (ပူမ့ၢ်တၢ်ပုၤတီၤအတၢ်သံ)အိၣ်ဒီးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ, မၤဂုမၤဝါ, မၤဘုၣ်မၤတီၢ်ကုဝဲန့ၣ်လီၤ. တုမ့ၢ်တၢ်သံအိၣ်ထီၣ်လံန့ၣ် မၤလိၣ်ကုအပုၤအဝဲဒီးဒုသဝီလုအအိၣ်ဘူးတဖၣ် ကဟဲနံးသိးကဟူထီၣ်မိထီၣ်ကုအီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပူသံတဂုဟူထီၣ်ကုဝဲအစ့ကတၢ်သးသီအယိ မုၢ်ကနီၤဖိၣ်သုၣ်ခါဒီးပူၤလုအမၤလုၢ်အုၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဟူထီၣ်သကိးဝဲမုၢ်ဟါတုမ့ၢ်ဆုၣ်ဝါပူၤထီၣ်သးသီန့ၣ်လီၤ. ထီၣ်အခိၣ်တီၤလုတၢ်မၤအီၤဖဲတၢ်သံအံၤမ့ၢ်ဝဲ,

- ၁. ထီၣ်န့ၣ်မုၢ်
- ၂. ထီၣ်သ့ၣ်
- ၃. ထီၣ်အိၣ်ထီၣ်ပူၤမုၢ်, ဟူအကတၢ်တနု န့ၣ်န့ၣ်ကုအကျဲ, ဖးထီၣ်န့ၢ်မိၢ်မံပံၤမံ မုတမ့ၢ် ဖဲပုအမံလုအသံတၢ်တဖၣ်ထီၣ်အီၤယုၤသံၣ်သံး (အီၤစၢပူၤအသံး, အီၤဒီးလိၣ်သး)
- ၄. ထီၣ်သ့ (မၤကတၢ်ပူၤအနံၤအသီ)
- ၅. ထီၣ်သ့ၣ်သုၣ် (ပူၤထီၣ်သ့ၣ်ကသ့ဝဲအဂီၢ်) ထီၣ်ယုၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုထုလံဖိတံကတံကတီပျူအကျိအကျဲ

- ၁. ဒေးဒီးပျူ-တံလတံဒေးဒီးပျူစံးတံန့တံကဘဉ်ဟံန့လုဉ်ဝါတဘိဒီးတံကဘဉ်စာယာ်ပျူအစုမုာ် ကျိသကိးအစုမုာ်ကျိ, အခိဉ်မုာ်ကျိသကိးအခိဉ်မုာ်ကျိအဝဲအံဘဉ်တံကိးအီလတံဒေးဒီးပျူန့လီ.
- ၂. ပျူတကံပျူအမဲာ်-တံလတံပျူတကံပျူအမဲာ်စံးတံန့တံဟံန့ထံတခွးဒီးလူလီအီလတစုဉ် တကပဒီးပျူထီဉ်လအခဉ်ဒီးတုအခိဉ်သထံဉ် (သဘီ) ဝံလူလီကဒီးထံလတစုထွဲတကပဒီး ပျူလီလအခိဉ်တုလီလအခဉ်သထံဉ်န့လီ.
- ၃. တံဒုးလုာ်ပျူထံ-တံလတံဒုးလုာ်ပျူအထံစံးတံန့တံဟံန့ထံတတံလထံပဲအပူဒီးလူလီ အီလတံကံးညဉ်တဘုဉ်အလီဒီးထွါကွံာ်အီဒီတဂညါန့လီ. တံအံအခိပညီမုာ်ဒ်သိးဒီးအ ဝဲသ့ဉ်မုာ်ဟဲကတတထီဉ်ကတအသီတဘျီန့ကကထီဉ်ကတဝဲပုဂပုဝါအဂီီန့လီ. အဂုာ်ဒ်အံ မုာ်လအဟဲအိဉ်လဟီဉ်ခိဉ်ချန့မတုာ်တံဒေးဘးအယီန့လီ.
- ၄. ထိးမဲာ်ကျးသးပျူ-တံလတံထိးမဲာ်ကျးသးပျူစံးတံန့တံဟံန့စု (အယံ) တဆံးဘးဒီးဟံ လီဖဲအခိဉ်ဒီသခဉ်တဘး, အမဲာ်ချံခံဘး, အကိာ်ပူတဘး, အစုကမဲာ်ခံဘး, အခိဉ်ကမဲာ်ခံ ဘး, အခိဉ်နာဉ်ခံတဘး, ခံဆုဉ်နီတဘးန့လီ. တံအံအခိပညီမုာ်ဝဲဒ်အဝဲမုာ်ဟဲကုာ်ထီဉ်ကတ အသီတဘျီကကထီဉ်ဘဉ်ပုကျိဉ်အိဉ်စုအိဉ်အဂီီန့လီ.
- ၅. တံဖုဉ်တံကွံာ်ပျူအဒေးဒီး-တံလတံဖုဉ်တံကွံာ်ပျူအဒေးဒီးစံးတံန့ဝဲတံကဘိဉ်ထီဉ်စုထီဉ် အီအဆကတီီန့တံကဘဉ်ဖုဉ်တံကွံာ်လုဉ်လအစုမုာ်ကျိအခိဉ်မုာ်ကျိခံကပလာ်န့လီ. တံမုာ်တဖုဉ်တံကွံာ်အီဘဉ်န့စံးဝဲလအဝဲဟးဝဲတသ့ဘဉ်န့လီ.
- ၆. ပျူထီဉ်ဒါလီပျူ-တံလပျူထီဉ်ဒါလီပျူန့မုာ်ဒ်တံဘိဉ်ဘံးဘိဉ်ဘထီဉ်အီလယဉ်လုး, လီဒီးချီဉ်သ့တဖဉ်န့လီ.
- ၇. တံတီာ်ယံပျူအစု-တံလတံတီာ်ယံပျူအစုစံးတံန့မုာ်ပိာ်ခွါတခိတံကဘဉ်သုဝဲဒ်တံပိး တံလီဒ်အမုာ်ဘီဒီးမုာ်လပိာ်မုဉ်တခိတံကသုတံပိးတံလီဒ်အမုာ်ထးပဲာ်သ့တဖဉ်န့လီ. တံ လတံတီာ်ယံန့ပျူစုန့တံကဘဉ်တီာ်လီအီ မုတမုာ် ထးပဲာ်ဖဲချီဉ်အချအခိဉ်တထံဉ်ဒီးအခိဉ် ထံးတထံဉ်စုစုန့လီ. တံအံမုာ်ဒ်သိးပုတဂအံအမုာ်ကတုအပျူအကီီန့အသုတမုာ်ပုလ အသုတကုဉ်သံ (ကံစီတံသုတံဘဉ်တလတပဲ) လအတံဖံးတံမဒ်ပစံးတံအသိးတံဘုးတံ ထါတံဒီးမုာ်လပိာ်ခွါတခိလတံထုတံကဒီးဒ်သိးဒီးအဒုဉ်အဒါတခါလံလံအတံသုတမု နအိဉ်ယီဉ်အီတဂုအဂီီန့လီ. မုာ်တခိအဝဲကဘဉ်မုာ်ပုလအမုာ်န့အဒုဉ်အဒါတခိန့လီ.
- ၈. ပျူတဆိလီ-တံလပျူတဆိလီစံးတံန့မုာ်ဒ်သိးတံကဟံထီဉ်ပျူသံတဂအံဆုတံကစီအလီအ ဂီီန့လီ. တံတဆိလီတခါအံတံကဘဉ်ကျီန့အီလတဝဲကျုဉ်ဒီးတံကဘဉ်ကျီတကံအီန့လီ. ဒီးတဆိလီအဝဲအံမုာ်လပျူတခိန့အဝဲဟံပနီဉ်အီဒ်အမုာ်တံဒီးတံခါဒ်ပစံးတံအသိးသိလုဉ်အ သိးန့လီ.

ထိုလှဲ

ဒ်ပုထုလံဖိအလုာ်အလုာ်ဒီးတံာ်သုာ်တံာ်နဲာ်ကုာ်အိလံဖိဖုစိအိာ်ဝဲအသိး၊ ပုတကကလအသံလီဒီးတံာ်ပျံထီာ်ဒါထီာ်အိဝဲ တံာ်ယုထာထီာ်ပုဖိသုာ်ခါခဲကလကဘာ်အိာ်ဆာထာ်ဖဲပျုအခိာ်တကဒီးအခိာ်တကဒီးကဘာ်စိာ်ယုာ်ပံးပနဲတကတဘာ်စုာ်စုာ်န့ာ်လီ၊ ယိးပနဲအံာ်တံာ်ကဘာ်ဖွဲာ်ကဲာ်ပာ်စာအိမူးမူးနီာ်နီာ်ဒီးတံာ်ကဘာ်ဟံလဲလိာ်ပနဲဝါအံာ်အခိာ်သထံာ်ဒီးအခိာ်သထံာ်ဝဲဆိလီကုာ်ယိးပနဲအံာ်ဖဲပျုအခိာ်တကဒီးအခိာ်တကန့ာ်လီ၊ တကတီာ်ယိပုဖိသုာ်ခါခဲကလကဘာ်ဆုာ်တစုာ်ပျုဖုအံာ်သဝီဝဲကဘာ်ဆုာ်တထွဲကုာ်ဒီးမထီာ်နဲာ်ထီာ်တုာ်အကတံာ်တစုာ်န့ာ်လီ၊

ထိုနဲာ်မုာ်

ထိုနဲာ်မုာ်စံးတံာ်န့ာ်မုာ်ဝဲဖဲပအိာ်မုာ်ဒီးလုာ်လုာ်ခိာ်အခါတံာ်ဘာ်တုဒ်အမုာ်မုာ်၊ လါ၊ ဆာ်၊ ထံကျိထံကွာ်ဒီးသုာ်ဖိဝဲသုာ်ဖိသုာ်ယုာ်ဒီးခိာ်ယုာ်န့ာ်ဆာ်တံာ်အိာ်ဝဲတရံးသုာ်တဖာ်မုာ်တံာ်ဘာ်ထွဲဒီးပုဒီးမုာ်ဝဲတံာ်အရုဒီးဒိာ်တခါလပသုအိာ်အိလပတံာ်အိာ်မုာ်အိာ်ဂဲအပုန့ာ်လီ၊ ဒီဖျိတံာ်ဂုာ်သုာ်တဖာ်အံာ်အယိ ဖဲပုတကလုာ်လုာ်လုာ်အပာ်တုာ်ကွာ်ဟီာ်ခိာ်အတံာ်ပိဒီးယုာ်ယိအသးဆုပုကီာ်န့ာ်တံာ်ဘာ်ထွဲဒ်အသုအိာ်ဝဲဖဲအမဲာ်မုာ်ဒီးအဆာကတီာ်သုာ်တဖာ်သုအိာ်ဝဲကသုဒီးဖဲအမုာ်ကုာ်တုာ်ဆုပုပုအဆာကတီာ်အဂီာ်န့ာ်လီ၊ ဘာ်ဆာ်ဒီးတံာ်ခဲလုာ်န့ာ်တံာ်အတဆိးန့ာ်ကဘာ်မိာ်ကုာ်လုာ်တံာ်ကွဲအလီာ်အယိ ပုမဲာ်မုာ်ဒီးတဖာ်စံးဘာ်အိာ်အမုာ်မုာ်ထီာ်န့ာ်နဲာ်တံာ်ကဘာ်မုာ်မုာ်န့ာ်၊ ဒီးပုမဲာ်မုာ်ဒီးအတံာ်မုာ်ကလံထံးတခီ ပုလုပျုပုအတံာ်ကဘာ်မုာ်ကလံစိး၊ မုမုာ်သုာ်ထံးတခီအဝဲသုာ်အတံာ်ကဘာ်ကဲထီာ်သုာ်စိး၊ မုမုာ်လုထံထာ်တခီအဝဲသုာ်အတံာ်ကဘာ်ကဲလုထံခဲအသိးန့ာ်လီ၊

ထိုနဲာ်မုာ်

- ၁. မုာ်မဲာ်ဝဲဝဲမုာ်မဲာ်ဝဲ
လါမဲာ်ဝဲဝဲလါမဲာ်ဝဲ
မုာ်လီန့ာ်ပျါဆုအိးလဲ
လါလီန့ာ်ပျါဆုအိးလဲ
လီန့ာ်နီာ်ဖိကွဲာ်ဖိယဲ
နုာ်မုပယုာ်ဟံကွာ်န့ာ်
- ၂. မုာ်မဲာ်ဟါဟါမုာ်မဲာ်ဟါ
လါမဲာ်ဟါဟါလါမဲာ်ဟါ
မုာ်မုာ်လီန့ာ်န့ာ်ပျါ
လါမုာ်လီန့ာ်န့ာ်ပျါ
မုာ်မုာ်လီန့ာ်ဆုအိးဖး

- လါမုာ်လီန့ာ်ဆုအိးဖး
လီန့ာ်န့ာ်ဖိကွဲာ်ဖိယဲ
နုာ်မုပယုာ်ဟံကွာ်ယုာ်
- ၃. မုာ်မဲာ်လုပုယုာ်တကွဲ
လါမဲာ်လုပုယုာ်တကွဲ
မုာ်မဲာ်ထီာ်ပျုအမုာ်ခဲး
လါမဲာ်ထီာ်ပျုအလါခဲး
သုာ်အစိးကဲသုာ်အထံး
ဝဲအစိးကဲဝဲအထံး
ထံထာ်ကဒါဆုထံခဲ
ပျုလုအသံဟါမုာ်မံ
တံာ်အိာ်လီတဲာ်လုာ်ဒီးထံ

- ၄. မုာ်မဲာ်လုပုယုာ်ကဒါ
လါမဲာ်လုပုယုာ်ကဒါ
မုာ်မဲာ်ထီာ်ပျုအမုာ်ဟါ
လါမဲာ်ထီာ်ပျုအလါဟါ
သုာ်အသိာ်ကဲသုာ်အဆး
ဝဲအသိာ်ကဲဝဲအဆး
ဆုထံခဲထံထာ်ကဒါ
ပျုလုအသံဟါမုာ်မံ
တံာ်အိာ်လီတဲာ်မုာ်ဒီးလါ

ထိုသို့ထိုသို့

ထိုတကားအံ့တံးစးထို၍အံ့၍အုအီၤဖဲပုသံလီၤတနံၤအခိၣ်ထံးတနံၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တအံၣ် အုအီၤတဘျီဃီတုၤအကတံးဘၣ်. တံးကဘၣ်အံၣ်အုအီၤတတနုၤယ ခံတနုၤ, သတနုၤမးတံးအံၣ်အု ကတံးကုၤအီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတံးအံၣ်အုအီၤတတနုၤတုၤအကတံးဖဲလဲၣ် တံးကဘၣ်မနီၣ်ဃာ် အီၤဝံၤ မ့ၢ်တုၤဃီၤဖဲခံနုၤတနုၤအဆာကတံးန့ၣ် တံးကဘၣ်ထီၣ်ကုၤအကတံးဖဲတံးပာ်တုၤကွံၣ်အီၤတတ နုၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်သုၤတနုၤတံးကဘၣ်အံၣ်အုအီၤအကတံးတစုၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖုံပုၢ်ပိၢ်ပအံ
 ဂိၣ်ပူၤလၢအသံ
 ဖုံပုၢ်ပိၢ်အံဝါ
 ဂိၣ်ပူၤလၢအဆါ
 တံးအဲၣ်အသးဆါ
 တံးမဖျိၣ်မနး
 တံးအဲၣ်အသးသံ
 တံးမဃၣ်မသံ
 နမ့ၢ်ကုၤမ့ၢ်သံ
 ကုၤလၢနပုၢ်သံ
 မ့ၢ်ကုၤယုၢ်ကုၤဟး
 ကုၤလၢနခိၣ်ဝါ
 ဟီၣ်ခိၣ်ထီၣ်သံ
 ကံၣ်ဖိဝၣ်အဝံ
 ဟီၣ်ခိၣ်ထီၣ်ဆါ
 ကံၣ်ဖိဝၣ်အသး
 ဘျီၣ်ဒိၣ်လီၤယုၣ်ယုၣ်
 ယုၢ်အဟဲကံးတုၣ်
 ဘျီၣ်ဒိၣ်လီၤယဲၣ်ယဲၣ်
 ယုၢ်အဟဲကံးဘျး
 ကျီၣ်န့ၢ်သ့ၣ်ခံကျီ
 ဖၣ်ကပူၤလီၤပျီ
 ကျီၣ်န့ၢ်သ့ၣ်ခံဘိ
 ဖၣ်ကပူၤလီၤဖျီ
 ဝၣ်ဖိအိၣ်တယာ

ဘျီထီၣ်ဟံၣ်ဒီးဒီးအး
 ဝၣ်ဖိအိၣ်တကျး
 ဘျီထီၣ်ဟံၣ်ဒီးကး
 ဝၣ်ဖိအိၣ်ထီၣ်ရိ
 ကျီၣ်န့ၢ်ထိးကပိ
 ဝၣ်ဖိအိၣ်ထီၣ်အါ
 ထိးကရိဘျီကး
 ကျီၣ်န့ၢ်ဝၣ်တဘိ
 ဃီန့ၢ်ထိးဆၣ်ကျိး
 ယုၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဃိးပိာ်
 ထီၣ်ဂဲၤမုၢ်ဂဲၤလိ
 ယုၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဃိးဆဲ
 ထီၣ်လိၢ်မုၢ်လိၢ်ကွဲ
 ကျီၣ်န့ၢ်ဝၣ်တဒါ
 ထိးဆၣ်ကျိးဃီကး
 ထာကျိၣ်လၢထာနုၤ
 ဆုဘုအဲၣ်အယာ
 ဃီဆၣ်လၢကမ
 ဆုဘုအဲၣ်အဝါ
 ထိးမိၢ်ပျီကွဲကြံ
 သုးအိၣ်အဆၣ်ကျိး
 ထိးမိၢ်ပျီယဲၤသံ
 သုးအိၣ်ဆၣ်ခိၣ်ထံး
 ဝၣ်ကျုၣ်လၣ်လီၤဘီ
 ထိးမိၢ်ပျီယာအီၤ

ဝၣ်ကျုၣ်လၣ်လီၤယး
 ထိးမိၢ်ပျီယာနုၤ
 ဒိကျီၤသီၣ်ကျိကျိ
 ပူၤဘုၣ်လီၤအထိး
 ဒိဃီတၢ်မိးမိး
 ပူၤဘျဲၣ်လီၤအဆီ
 ထိးမိၢ်ပျီဃီကျိ
 ဘုၣ်လီၤအဆၣ်ကျိး
 ထိးမိၢ်ပျီယဲၤသံ
 လံာ်လီၤအဆၣ်ထံ
 ထိးဖိကိးကူၢ်ကူၢ်
 အမိၢ်ပျီခုလူ
 ထိးဖိကူၢ်ဂဟဲး
 အမိၢ်ပျီခုဂဲ
 လံာ်မိၢ်ဒိၣ်တၢၤတုၢ်
 လီၤအိၣ်ဆီဒီးသုး
 လံာ်မိၢ်ဒိၣ်တၢၤပျီ
 လီၤအိၣ်ပူၤအဆီ
 ဆီမိၢ်ဘီသၢဆံ
 ဒိၣ်တတိၢ်မုၢ်နံၤ
 ဆီမိၢ်ဘီသၢယာ
 ဒိၣ်တတိၢ်မုၢ်နုၤ
 ထိးဆံၣ်ပျီကုၣ်ကိၣ်
 ပျီဒီးလံာ်ဒီးထီၣ်
 ထိးဆံၣ်ပျီကုၣ်ကွဲၣ်

ပျိုဒီးလံာ်ဒီးယဲ
ထိးဆံာ်အမဲာ်ထီ
သုးအိာ်ဆီမိာ်ဘီ
ထိးဆံာ်အမဲာ်တူာ်
သုးအိာ်ဆီမိာ်သူ
မံးမုာ်ထီာ်သူလါ
ယူကျဲာ်ကျဲာ်အသး
မံးမုာ်ထီာ်သ့ာ်ဖံး
ယူကျဲာ်ကျဲာ်အဒံး
သီာ်ယဲာ်လုာ်လီမံး
ယဲအိာ်ထီာ်တသ့း
သီာ်ယဲာ်လုာ်လီဟီ
ယဲအိာ်ထီာ်ကံာ်
ဝဲာ်ညာ်မုာ်ညာ်လုာ်
အိာ်မုာ်မုာ်ဘး
ဝဲာ်န့ာ်ဟံာ်ဖိာ်ယဲ
အိာ်မုာ်မုာ်ယဲ
ထိးမိာ်ပျိုကိာ်ကြိ
အခံပူဘာ်ဖိး
ထိးမိာ်ပျိုယဲသံ
အခံပူဘာ်ဆွံ
ညာ်ပီာ်ဘီသးဆံ
ပျူအိာ်အဘးဝံ
ညာ်ပီာ်ဘီသးယဲ
ဝံပျူအိာ်အဘး
လုာ်ချုာ်ဘးနဲးဟဲ
အလုာ်နီစုနာ
လုာ်ချုာ်လုာ်နဲးသး
အလုာ်နီစုညါ
လုာ်ချုာ်လုာ်ထံခံ
နီဆံာ်ခဲလဲဝံ
လုာ်ချုာ်လုာ်ထံကျိ

လဲဝံနီဆံာ်ခဲ
လုာ်ချုာ်လုာ်ထံဆုး
ဘိာ်မုာ်ဝံနာမု
လုာ်ချုာ်လုာ်နဲးဟဲ
ဘိာ်မုာ်ဝံနာ
ဝံထီာ်ယဲာ်မုကျဲ
လဲဆုာ်သံာ်ဆုာ်ဒု
ဝံထီာ်ယဲာ်မုဆံး
လဲဆုာ်ဒုဆုာ်သံာ်
ဂုာ်သုာ်ဘျိာ်ခိကျဲ
ပျူတဒုာ်ပျူလဲ
ဂုာ်သုာ်ဘျိာ်ကျဲခိ
ပျူတဒုာ်ပျူလီ
ဂုာ်မဲာ်ခိကျဲတူာ်
တီာ်တဲာ်အိာ်ခဲကျဲ
ဂုာ်မဲာ်ခိကျဲလီ
ဒီာ်တဲာ်အိာ်ခဲတီ
ဆုာ်ဒုကျိကျဲကျဲဒီ
ယိးပဒးပဒီ
ဆုာ်ဒုကျိကျဲကျဲပ
ယိးပဒီပဒး
ဖဲသိမိာ်တံာ်ပျူ
တံာ်ပျူလုာ်သုာ်ခံ
ဖဲသိမိာ်တံာ်ကျိ
တံာ်ကျိလုာ်သုာ်လီ
ဆုာ်ဒုလဲကျဲနဲ
ဂုာ်ဘျိာ်တဲာ်နကျဲ
ဆုာ်ဒုဟဲကျဲမီ
ဂုာ်ဘျိာ်တဲာ်ကျဲတီ
ဆုာ်ဒုဟဲကျဲနဲ
ကျိတဲာ်အိာ်သုး
ဟဲကျဲတုာ်လုာ်ဒး

အိာ်ခုာ်လုာ်ဘာ်ကျဲ
ဟဲကျဲတုာ်ဒးကျဲ
အိာ်ခုာ်လုာ်ဘာ်ဝါ
မုာ်ဆုာ်တလံာ်ယဲာ်
လဲအိာ်ကျဲအိာ်ဖဲး
မုာ်ဆုာ်တလံာ်ဒီ
လဲကျဲလဲဖဲးအိာ်
သုာ်ကျဲလီလုာ်လုာ်
ပျူလဲဖဲးအဒုး
သုာ်ကျဲလီပျဲးပျဲး
ပျူကျဲလီအဝဲ
ဖဲးတံာ်ပျိုတံာ်ပျို
သုာ်ကျဲအဒုလီမံး
ဖဲးတံာ်ပျိုတံာ်ပျို
သုာ်ကျဲအဒုလီဆိး
သုာ်ကျဲနီအဒု
အဒုလီပလုာ်
သုာ်ကျဲနီအကျိး
အကျိးဟးဆဲးပျိး
တံာ်ကျိလီဘီဘီ
ပျူလီပျိုအကျိ
တံာ်ကျိလီလုာ်လုာ်
ပျူလီပျိုအဒုး
ဟံးန့ာ်ယဲာ်ဖးကျိး
ကျဲခိအိာ်ခံာ်ဘိး
ဟံးန့ာ်ယဲာ်ကျိးဖး
ကျဲခိအိာ်ခံာ်ယါ
ဒုာ်သုာ်အိာ်လုာ်ထံ
ကျဲယဲကျဲကျဲလဲ
ဒုာ်သုာ်အိာ်ထံကျိ
ကျဲယဲကျဲလဲအါ
ညာ်လံာ်အိာ်လုာ်ထံ

တမာ်အိၣ်မာ်မံ
ဒုၣ်ကွီၣ်အိၣ်လၢခိ
တမာ်အိၣ်မာ်ဆိး
တၢ်အၢၣ်ထီၣ်လုၢ်လုၢ်
ဒုၣ်ကွီၣ်အဟုးကုး
တၢ်အၢၣ်ထီၣ်လါလါ
ဒုၣ်ကွီၣ်အဟုးကး
တၢ်ကွၢ်လၢမူထံး
ကွၢ်ကွီၢ်အနးပျံ
တၢ်ကွၢ်လၢမူကွီး
ကွၢ်ကွီၢ်အနးတြိး
ဟံးန့ၢ်လၢၢ်အပျံ
မၤန့ၢ်လၢၢ်မ့ၣ်ဆံၣ်
ဟံးန့ၢ်လၢၢ်အလဲ
တ့ၢ်န့ၢ်လၢၢ်မဲၣ်ကၢ
တၢ်အၢၣ်ထီၣ်လုၢ်လုၢ်
မိၢ်လီၢ်ဇိၤဆူးခး
တၢ်အၢၣ်ထီၣ်ဘီဘီ
မိၢ်လီၢ်ဇိၤဆူးကီ
မဲၣ်ကၢလၢသ့ၣ်ထိး
မိၢ်လီၢ်ဇိၤယုၤမ့ၣ်
မဲၣ်ကၢသ့ၣ်ထိးနါ
မိၢ်လီၢ်ဇိၤယုၤနု
ထီၣ်တလုၢ်သ့ၣ်ဖူ
ဘၣ်သံတၢ်ကွၢ်လူ
ထီၣ်တလုၢ်သ့ၣ်ယး
ဘၣ်သံတၢ်ကွၢ်ဝါ
ဘုက့ၣ်ဒီးဘုပျဲ
ဟံးအချံတဖဲး
ဘုသိၣ်ဒီးဘုဘီ
ဟံးအချံတစျီ
ထံသ့ၣ်ဒီးထံသ့

သ့ၣ်လီၤလၢခးပူ
ထံသ့ၣ်ဒီးထံဝါ
သ့ၣ်လီၤလၢခးသး
မိၢ်လီၢ်ဇိၤကဲးကိး
လဲၤဒီးဘီနီၣ်ထိး
မိၢ်လီၢ်ဇိၤကဲးကး
လဲၤဒီးဘီထိးနါ
ပှၤထံဆံၣ်ယဲၤခိ
ထိးဘီဘီဝၣ်ဘီ
ပှၤလၢဝံလၢထး
ထိးဘီဘီဝၣ်ယး
ယိၤသံနၢၤပီၤပူ
အခိၣ်လူၤန့ၢ်လူၤ
ယိၤပီၤပူသံနၢၤ
အခိၣ်အၢၣ်န့ၢ်အၢၣ်
ထီၣ်တြိးအိၣ်သၢဆံ
လီၤအိၣ်ပှၤဘုချံ
ထီၣ်တြိးအိၣ်သၢယၤ
လီၤအိၣ်ပှၤဘုဝါ
သ့ၣ်ပံၣ်လီၤကျိၤဝံ
ယုၢ်ဂီၤဘိၣ်အသ့
သ့ၣ်ပံၣ်လီၤဝံကျိၤ
ဘိၣ်အသ့ယုၢ်ဂီၤ
နီၣ်တဟံးသၢဆံ
ဟူထီၣ်လွံၢ်ထီၣ်တြိး
နီၣ်တဟံးသၢယၤ
ဟူထီၣ်တြိးထီၣ်တြိး
ထီၣ်ကွံၣ်ကွၢ်ယုၤသံၣ်
ယုၤသံၣ်ဝၣ်ဘီၣ်ခံ
ထီၣ်ကွံၣ်ကွၢ်တညိ
တညိဝၣ်ဘီၣ်လီၤ
မံၤမ့ၢ်ထီၣ်သ့လါ

ထီၣ်သ့ၣ်လီၤကဒါ
မံၤမ့ၢ်ထီၣ်သ့ၣ်ဖဲး
ထီၣ်သ့ၣ်လီၤတကွံ
ပဲၣ်ဒဲးလၢခးယၤ
ဟူထိးတၢ်တၢ်နၢ
ပဲၣ်ဒဲးလၢခးခံ
ဟူထီၣ်လွံၢ်ထီၣ်တြိး
ပဲၣ်ဒဲးအခိၣ်ထီ
ဟူကသ့ၣ်ကဆီ
ဆ့ၣ်ခိၣ်ဝုတိးပိး
ဆ့ၣ်ခိၣ်မၤထးခိၣ်
ဆ့ၣ်ခိၣ်ဝံထိးနါ
ဆ့ၣ်န့ၢ်မၤထီ
ဆ့ၣ်န့ၢ်တြိၢ်တြိၢ်
ဖဲဘီလီၤတလဲၣ်
ဆ့ၣ်န့ၢ်တြိၢ်တြိၢ်
လီၤတလ့ၣ်ဖဲဘီ
ပိၣ်ထးဂဲၣ်သၢဆံ
ကူးဘုမ့ၢ်တနံၤ
ပိၣ်ထးဂဲၣ်သၢယၤ
ကူးဘုမ့ၢ်တနၢ
တၢ်သုတြိးသုတြိၤ
ပျုၤပိၣ်လီၤအဘု
တၢ်သုတြိၤသုတြိး
ပျုၤပိၣ်လီၤဘုသၣ်
နီၣ်ဝံၢ်အိၣ်သၢဆံ
ပျုၤဝံၢ်ဘုသိၣ်ဒဲး
နီၣ်ဝံၢ်အိၣ်သၢယၤ
ပျုၤဝံၢ်အဘုဆး
နီၢ်ကူလၢ်ကူလူ
ဝံၢ်လီၤဘုအပူ
ကွီမက္ခၤမက္ခီ

ဝါလီဘုဖးဖိ
တၢ်ပြုၤထီၣ်ပြီၤလီၤ
မ့ၢ်ဖိဂီၤဖိဘီ
တၢ်ပြုၤထီၣ်ပြီၤဝါ
ပျုၤဖိဂီၤဖိဝါ
ညၣ်ဖၢတဘၣ်ဘၣ်
အ့ၣ်ထီၣ်လၢကမဲၣ်
ညၣ်ဖၢတဘၣ်ဘၣ်
အ့ၣ်ထီၣ်လၢကမၤ
ဒုၣ်ဘုအိၣ်လၢလု
လီၤကဝဲၣ်လၢသ့
ဒုၣ်ဘုအိၣ်လုကီ
လၢသ့ကဝဲၣ်အိၤ
ညၣ်လံၣ်ဒီးဒုၣ်ဘု
စံၣ်ထံခုၣ်လုၣ်လုၣ်
ဒုၣ်ဘုဒီးဘၢၣ်ခၣ်
စံၣ်ထံဆံၣ်ဝါဝါ
ညၣ်ပီၢ်ဘီတိၤကွၢ်
ဘၢပလုၣ်တီၤဝု
ညၣ်ပီၢ်ဘီတိၤကွီ
ဘၢပလုၣ်ဝုတီၤ
ညၣ်ဖၢဘီတီၤဝု
နီၢ်ဆၣ်ကဝဲၣ်န့ၢ်
တီၤဝုညၣ်ဖၢဘီ
နီၢ်ဆၣ်ကဝဲၣ်အိၤ
ဆွဲၣ်မိၢ်ပျၢ်ကီၤရီၤ
ဒီးစုၣ်လၢပအိၤ
ဆွဲၣ်မိၢ်ပျၢ်ကီၤယၤ
ဒီးစုၣ်လၢမ့ၢ်ဖး
ဝၣ်ဖိအိၣ်ဒုးမဲၣ်
ဘၢၣ်န့ၢ်ကံၣ်သိၣ်ဝဲ
ဝၣ်ဖိအိၣ်ဒုးဆိ

ဘၢၣ်န့ၢ်ကံၣ်သိၣ်မိ
ညၣ်ဖၢစၣ်ဖၢဘျ
အိၣ်ဘုစ့ၢ်ဘုသး
ညၣ်ဖၢစၣ်ဖၢဘီ
အိၣ်ဘုသးဘုစ့ၢ်
ဆွဲၣ်ပံၣ်ဒီးတဒိၣ်
အိၣ်လီၢ်လံၤဘုသီ
တဒိၣ်ဒီးဆွဲၣ်ပံၣ်
ဘုသီအိၣ်လီၢ်လံၤ
ဂဲၤဒီးချံၣ်ဒီးလၢ
ထီၣ်ဆဲးလၢကနၢ
အိၣ်ထီၣ်ထွဲၣ်ဖါဝါ
လဲၤအိၣ်ဆဲးအိၣ်ခး
ယုၢ်ဂီၤလၢသ့ၣ်ခံ
ယုၢ်ဂီၤအနီၢ်ဆဲး
ယုၢ်ဂီၤလၢသ့ၣ်ကျါ
ယုၢ်ဂီၤအနီၢ်စ့ၢ်
ထီၣ်တပျီၤဂီၤမဲၣ်
သူထီၣ်ချံၣ်ခးကွဲး
ထီၣ်တပျီၤမဲၣ်ဂီၤ
သူထီၣ်ချံၣ်ခးမိး
တဘီကိၣ်မဲၣ်ထီ
အိၣ်ကွဲၣ်လၢသ့ၣ်တီၤ
တဘီကိၣ်မဲၣ်အါ
အိၣ်ကွဲၣ်လၢသ့ၣ်ကျါ
သူထီၣ်ပျၢ်ဒီးချံၣ်
ခးအိၣ်တဘီကု
သူထီၣ်ချံၣ်ဒီးပျၢ်
ဘီကိၣ်ခးအိၣ်ကး
သူထီၣ်ချံၣ်ဒီးလၢ
ဘီကိၣ်လီၤတဲၣ်သၢ
ဆဲးထုကျၢ်သ့ၣ်ခံ

တၢ်သ့ၣ်အိၣ်သံကျါ
ဆဲးထုကျၢ်သ့ၣ်လီၤ
တၢ်သ့ၣ်အိၣ်သံဖိး
လၢသ့ၣ်လီၤဆဲးထု
တၢ်သ့ၣ်သံဖိးဟု
ဆၢဖးလၢအခံ
ပြုၤလီၤအခိၣ်ထံး
ဆၢဖးလၢအကွဲး
ပြုၤလီၤဟီၣ်ခိၣ်လီၤ
ယုၢ်သ့ၣ်လီၤကျိၤဆၢ
လီၤတဲၣ်ဘၣ်သံမၤ
ယုၢ်သ့ၣ်လီၤကျိၤပိ
လီၤတဲၣ်ဘၣ်သံဒိ
ကျိၤဆိလီၤတဲၣ်တူၣ်
လီၤတဲၣ်သံဘၣ်ဆု
တခုစံၣ်တူၤတူၤ
အလီၢ်ခံထွဲၣ်လူ
တခုစံၣ်ဘီဘီ
လီၢ်ခံထွဲၣ်လူအိၤ
တသုကြၢ်သုကြၢ်
ဝၣ်ခိဘၣ်တၢ်ယီၤ
တၢ်သုကြၢ်သုကြၢ်
ဝၣ်ခိဘၣ်တၢ်ဖး
ဘိးန့ၢ်ယိၣ်အယု
ယိအိၣ်တဘီကု
ဘိးန့ၢ်ယိၣ်အစ့ၢ်
ယိအိၣ်တဘီကိၣ်
ဒိၣ်လီၤအိၣ်တီၤတီၤ
အိၣ်ပဲၣ်အိၣ်နီၤအိၤ
ဒိၣ်လီၤအိၣ်မးမး
အိၣ်နီၤလိၣ်ပသး
အိၣ်ထီၣ်ထွဲၣ်ဖါဝါ

ဝံထီၣ်ကုကုကး
အိထီၣ်ထွံၣ်ဖါကွီ
ဝံထီၣ်ကုကုခီ
ဟဲကုတုကိၣ်ဒု
တမုၢ်ဟံၣ်ကွီကွီ
ဟဲကုတုဒုလီ
တမုၢ်ဟံၣ်ကွီကွီ
တမုၢ်ဟံၣ်ပီတီ
သးစးဆဲးလဘီ
တမုၢ်ဟံၣ်ပီသွါ
ဖိသၣ်ဆဲးလနး
ကုတုဟံၣ်တုပီ
ဖိထီၣ်တုထီၣ်အီ
ကုတုဟံၣ်တုဒး
ကုအိၣ်ဝံၣ်အိၣ်ဆါ
ပဲၣ်ကျဲဖိဘျု ဘျု
ခိၣ်နီၣ်မုၢ်ကကု
ပဲၣ်ကျဲဖိပျီပျီ
ခိၣ်နီၣ်မုၢ်ကလီ
ကျိၣ်ထီၣ်ထံဖိလိာ်
လါးယဲၣ်ယဲၣ်ယိၣ်ယိၣ်
ကျိၣ်ထီၣ်ထံဖိလု

ယာၣ်ယိၣ်ယိၣ်ယုယု
ထွံၣ်ဖိအဲၣ်ဝံ
ပျုကုပိာ်အခံ
ထွံၣ်ဖိအဲၣ်ဝီ
ပျုကုယုာ်ဒီးအီ
ယံၣ်န့ၢ်လုာ်တယံ
စါအီဆုလိထံး
ယံၣ်န့ၢ်လုာ်တဘီ
စါထီၣ်အီဆုလိ
ဒီးကသ့ၣ်ဖါသု
ပတီဆုဝုာ်ပု
ဒီးကသ့ၣ်ဖါဝါ
ပတီဆုဝုာ်သး
ပီဖိဟဲလီစဲ
မုၢ်ပျုတုာ်ပျုဝဲ
ပီဖိဟဲစဲလီ
မုၢ်ပျုဟံၣ်ပျုပီ
ကျဲန့ၢ်ဒီးကျဲစါ
ပျုသးဝံၣ်သးဆါ
ကျုန့ၢ်ဒီးကျုခံ
ပျုသးဝံၣ်သးကွံ
ကွဲလုာ်လုာ်ဘီဘီ

ပျုဘျးထီၣ်ထာၣ်ဂီ
ကွဲလုာ်လုာ်ဝါဝါ
ပျုဘျးထီၣ်ထာၣ်ပး
ပီထီၣ်ထာၣ်ပးသု
အိၣ်တသံၣ်ညါသုး
ပီထီၣ်ထာၣ်ပးနါ
အိၣ်တဘျုၣ်တုာ်ယါ
ပျုဟဲအိၣ်သကိး
သုးအဲးခိၣ်တဒီး
ပျုဟဲအိၣ်သကိး
သုးတဘျုၣ်တုာ်ယါ
ပျုဟဲကိၣ်ကးတုာ်
ဒါလီၤချိၣ်ကံၣ်ဘီ
ပျုမံဒီးအဖီ
ဒါလီၤချိၣ်ကံၣ်ဝါ
ပျုမံဒီးအခွါ
ယုသံၣ်အိၣ်လါဝံ
ကတုာ်ဝဲဖဲအံ
ယုသံၣ်အိၣ်လါဝု
ကတုာ်ဖဲပုသု

ထိုရှင်သုဂ်

ထိုရှင်သုဂ်ဒိဂ်

ထိုရှင်သုဂ်ဒိဂ်စံးတံးန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲပှၤထူလံၤဖိအတံးသုဂ်ညါဒီးတံးစ့ၢ်တံးန့ၣ်ဒ်အမ့ၢ် “ရှင်သုဂ်” န့ၣ်မ့ၢ် ပှၤလီတံးဝုၤတံး, ပှၤဆိဂ်တံးမၤန့ၢ်တံး, ပှၤတက့ၣ်ခံပှၤတဆိဂ်မဲၣ်အယိ ပှၤဒ်သိးအံၤသုဂ်တဖၣ်တံး ကဘၣ်ဟံးဒုဂ်ပယကမၣ်အိၤဒီးဆိဂ်အိၤဖဲအလီတံးဝုၤတံးအခါန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအမၤထိုရှင်သုဂ်ဒိဂ် အါအါန့ၣ် ဆိဂ်ဝဲလၢထိုအကျိၣ်ကျၢၤသ့ၣ်ကျၢၤသးမးန့ၣ်လီၤ.

၁. ရှင်သုဂ်ဒိဂ်ကီၤလၢဝါဖဲ လးမိၤဒိဂ်ကီၤလၢဝါဖဲ မ့ၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်ဒိလုၣ်တီၢ်ဖဲ မ့ၢ်ဟါဟါဒိလုၣ်တီၢ်ဖဲ ဒိတနံၤတအိၣ်ဘၣ်ဝဲ ဒိခံနံၤတအိၣ်ဘၣ်ဝဲ မ့ၢ်ဆါတနံၤအိၣ်ဘၣ်ဝဲ အခိၣ်ဘၣ်စ့ၢ်မဲၣ်ဘၣ်ဖဲ	ထၢလၢဝၣ်စံးဝၣ်တဘီ ထၢလၢဖိဒုဒီးလူၤသီ တံၣ်တံၣ်ပှၤဒိဟံၣ်ဒိယီ	အုၣ်ဘၣ်လၢကီၤပှၤကမဲ ပျၢၢ်သံလီၤသံဒုၣ်အဝဲ
၂. ရှင်သုဂ်ဒိဂ်ရံးအဒိဂ်ရံး လးမိၤဒိဂ်ရံးအဒိဂ်ရံး ဒိဂ်ရံးလၢပျၢၢ်ခိၣ်ဒိဂ်ရံး ဒိဂ်ရံးလၢပျၢၢ်ခိၣ်ဒိဂ်ရံး ဒိဂ်ရံးအိၣ်ဆါန့ၢ်တံၢ်သံ အမဲၣ်ခံခိၣ်ဘျီၣ်ဟံၣ်သံး	၅. ရှင်သုဂ်ဒိဂ်လၢဝံလၢထး လးမိၤဒိဂ်လၢဝံလၢထး နံၣ်ဘၣ်ဝဲယုအထံခး နံၣ်ဘၣ်ဟဲယုအကီၢ်ခး ဆိဂ်လၢကျိၣ်တအဲၣ်အိၣ်ပှၤ ဆိဂ်လၢစုတအဲၣ်အိၣ်ပှၤ ဆိဂ်လၢမ့ၢ်လၢပှၤဒိဂၤ တက့ၢ်ပှၤဒိဟံၣ်အသး	၈. ရှင်သုဂ်ဘီပျဲအဘီပျဲ လးမိၤဘီပျဲအဘီပျဲ ဆွဲအစုအခိၣ်လီၤဘဲ ဆွဲအခိၣ်အစုလီၤဘဲ ဆွဲဆွဲထီၣ်ဘးယဝဲကျဲ သ့ၣ်တီၢ်ပှၤမၤမ့ၢ်မၤဝဲ
၃. ရှင်သုဂ်ဒိဂ်ဘီအဝုၤလု လးမိၤဒိဂ်ဘီအဝုၤလု ဘီလၢသုဂ်စံးသုဂ်တဂ့ၤ ဘီလၢဝၣ်စံးဝၣ်တဂ့ၤ ဘီလၢလူၤသီဒီးဖိဒု မၤနးပှၤမၤဆၣ်အိၣ်မ့ၢ်	၆. ရှင်သုဂ်ဒိဂ်ဒိလုၣ်တီၢ်ဖဲ လးမိၤဒိဂ်ဒိလုၣ်တီၢ်ဖဲ ဒိတနံၤတအိၣ်ဘၣ်ဝဲ ဒိခံနံၤတအိၣ်ဘၣ်ဝဲ မ့ၢ်ဆါတနံၤအိၣ်ဘၣ်ဝဲ အခိၣ်ဘၣ်စ့ၢ်မဲၣ်ဘၣ်ဖဲ	၉. ရှင်သုဂ်ဒိဂ်ဆီဟံၣ်လၢကျဲ လးမိၤဒိဂ်ဆီဟံၣ်လၢကျဲ ဘၣ်ထီၣ်ယီထူဘၣ်သ့ၣ်ရွဲ ဘၣ်ထီၣ်ယီစုဘၣ်သ့ၣ်ရွဲ ထီၣ်တသ့ၣ်အမိၢ်ကိးထွဲ ထီၣ်ခံသ့ၣ်အပၢ်ကိးထွဲ ထီၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ပှၤတုၢ်အဝဲ အမိၢ်ဟီၣ်ဆါကလုၢ်ကဲၤ
၄. ရှင်သုဂ်ဒိဂ်ထၢအသ့ၣ်သီ လးမိၤဒိဂ်ထၢအသ့ၣ်သီ ထၢလၢသုဂ်စံးသုဂ်တဘီ	၇. ရှင်သုဂ်မ့ၢ်ကွဲမ့ၢ်ကနဲ လးမိၤမ့ၢ်ကွဲမ့ၢ်ကနဲ စုၣ်လၢချၢၣ်ဒုအပယုၤ စုၣ်လၢယီဒုအပယုၤ ထံၣ်ပှၤဒိဂ်သါကအုၣ်ဝဲ ထံၣ်ပှၤဖျိၣ်သါကအုၣ်ဝဲ	၁၀. ရှင်သုဂ်ထီၣ်တြးအထီၣ်တြး လးမိၤထီၣ်တြးအထီၣ်တြး ရှင်သုဂ်ထီၣ်တြးလဲၤထီၣ်တြး လးမိၤထီၣ်တြးလဲၤထီၣ်တြး ဒုးတီၣ်အုၣ်ကလၢၣ်ကြၢ်ကြၢ် ဒုးအါဝၣ်ကလၢၣ်ကြၢ်ကြၢ် ဒုးအိၣ်လၢထံအိၣ်တမုၢ်

ညဉ်အိၣ်လၢစ့ၤအိၣ်တမ့ၣ်
 အခိၣ်တစ့ဆူမ့ၢ်န့ၣ်
 န့ၣ်ဒီးညဉ်မံန့ၢ်အိၣ်မ့ၣ်

၁၁. ခုၣ်သ့ၣ်ဘီကီအဘီကီ
 ဃးမိၤဘီကီအဘီကီ
 ခုၣ်သ့ၣ်ဘီကီအိၣ်တၢ်လီ
 ဃးမိၤဘီကီအိၣ်တၢ်လီ
 အိၣ်ကသ့ၣ်တဘျဲအိၣ်အိၤ
 အိၣ်ကဆိတဘျဲအိၣ်အိၤ
 အိၣ်ဘၣ်လၢ်ကီယဲၣ်ဒီးဘီ
 အိၣ်တခိၣ်ဘျဲအိၣ်ကယီၤ

၁၂. ခုၣ်သ့ၣ်ဆဲးထူလၢ်မိၤက့ၤ
 ဃးမိၤဆဲးထူလၢ်မိၤက့ၤ
 န့ၣ်အိၣ်လၢထံအိၣ်တမ့ၣ်
 ညဉ်အိၣ်လၢစ့ၤအိၣ်တမ့ၣ်
 အခိၣ်တစ့ဆူမ့ၢ်န့ၣ်
 န့ၣ်ဒီးညဉ်မံန့ၢ်အိၣ်မ့ၣ်

၁၃. ခုၣ်သ့ၣ်ပဲၣ်ယိဟီၣ်လုၣ်ဂီၤ
 ဃးမိၤပဲၣ်ယိဟီၣ်လုၣ်ဂီၤ
 ပဲၣ်တနံၤနံၤတကဝီၤ
 ပဲၣ်ခံနံၤနံၤခံကဝီၤ
 ပဲၣ်ယိဘၣ်ထံပျုၤခိၣ်ဒီး
 ထံပျုၤအိၣ်ဝီၤန့ၢ်ဒၣ်အိၤ

၁၄. ခုၣ်သ့ၣ်တကွဲအတကွဲ
 ဃးမိၤတကွဲအတကွဲ
 တကွဲအမၤမ့ၢ်တကွဲ
 တကွဲအမၤဝဲၤတကွဲ
 ဟ်လီၤန့ၣ်ဆိအ့ၣ်လၢကျဲ
 န့ၣ်ဆိအ့ၣ်ဆါအနီၣ်ခဲ

၁၅. ခုၣ်သ့ၣ်ဖိပျီၤစီတဘူး

ဃးမိၤဖိပျီၤစီတဘူး
 မ့ၢ်ဆ့ၣ်ဆ့ၣ်ဂဲၤဒီးမ့ၣ်အူ
 မ့ၢ်ဟါဟါဂဲၤဒီးမ့ၣ်အူ
 အမိၢ်ကတိၤတနၢ်ဟူ
 အပၢ်ကတိၤတနၢ်ဟူ
 န့ၣ်အူထီၣ်ပျုၤဝဲၣ်ခိၣ်သ့
 အကိၣ်လၢပျုၤဒိၣ်တခု
 အသ့ၣ်တလုၣ်ထီၣ်ဆူမူ

၁၆. ခုၣ်သ့ၣ်မိၢ်ကျဲးအမိၢ်ကျဲး
 ဃးမိၤမိၢ်ကျဲးအမိၢ်ကျဲး
 အမိၢ်လၢပျုၤတဂုၤထူ
 အပၢ်လၢပျုၤတဂုၤထူ
 ခုၣ်သ့ၣ်မိၢ်ကျဲးလဲၤဂုၤထူ
 ခုၣ်သ့ၣ်အခုၣ်ဝဲၣ်လူၤ

၁၇. ခုၣ်သ့ၣ်ဒိၣ်ဆိဟံၣ်လၢမူ
 ဃးမိၤဒိၣ်ဆိဟံၣ်လၢမူ
 ခုၣ်ကအ့ၣ်ခုၣ်အ့ၣ်တထူး
 လီၤကဖျးလီၤဖျးတထူး
 ကဆိဝါထူဟီၣ်ခိၣ်ဟူး
 ခုၣ်သ့ၣ်အခုၣ်ဝဲၣ်လူၤ

၁၈. ခုၣ်သ့ၣ်အိၣ်လၢပျီမူထံး
 ဃးမိၤအိၣ်လၢပျီမူထံး
 ခုၣ်ကအ့ၣ်ခုၣ်ဆ့ၣ်ရံးရံး
 လီၤကဖျးလီၤဆ့ၣ်ရံးရံး
 ပယိၤထီၣ်ထူးလၢမ့ၢ်ခံး
 ခုၣ်သ့ၣ်သံးဒီးဒိၣ်ဒီးဆံး

၁၉. ခုၣ်သ့ၣ်အိၣ်လၢပျီမူထံး
 ဃးမိၤအိၣ်လၢပျီမူထံး
 ကျဲၣ်မ့ၢ်တယံၤအဲၣ်အယံၤ
 မၤဝဲၣ်တယံၤအဲၣ်အယံၤ

ထံၣ်တၢ်မ့ၢ်ဒီးသိၣ်ဒီးမ့ၢ်
 ထံၣ်တၢ်ယၢၣ်ဒီးသိၣ်ဒီးမ့ၢ်
 ဒီးသိၣ်ဘၣ်တလိၣ်နါထံ
 အမဲၣ်ခံးခိၣ်ဘျီၣ်ဟံၣ်သံး

၂၀. ခုၣ်သ့ၣ်အိၣ်လၢကုၤဖျးဆိ
 ဃးမိၤအိၣ်လၢကုၤဖျးဆိ
 ဆဲးတတုၢ်ဆဲးလၢဝၣ်သိ
 ကးပးတုၢ်ဆဲးလၢဝၣ်သိ
 အဝၣ်သိဖိမ့ၢ်ကံၢ်ပိ
 ခုၣ်သ့ၣ်သံးဒီးဒိၣ်ဒီးဖိ

၂၁. ခုၣ်သ့ၣ်အိၣ်လၢကုၤဖျးလု
 ဃးမိၤအိၣ်လၢကုၤဖျးလု
 ဆဲးတတုၢ်ဆဲးလၢဝၣ်မ့
 ကးပးတုၢ်ဆဲးလၢဝၣ်မ့
 အဝၣ်သိဖိမ့ၢ်ကွၢ်က့ၤ
 ခုၣ်သ့ၣ်လီၤဆုၤလီၤပလုၤ

၂၂. ခုၣ်သ့ၣ်အိၣ်လၢဘဲမံၤစိ
 ဃးမိၤအိၣ်လၢဘဲမံၤစိ
 ထုၣ်ချီၣ်ကံၢ်ထုၣ်လၢနီၤဘိ
 ထုၣ်ချီၣ်ဝုၤထုၣ်လၢနီၤဘိ
 ဖိဒဲးလဲၤဖိဒဲးကွၢ်လိ
 ဖိသၣ်လဲၤဖိသၣ်ကွၢ်လိ
 ကယံၤမ့ၢ်ပျုၤတကွၢ်လိ
 ဆဲးခုၣ်သ့ၣ်အညဉ်ဒီးသိ

၂၃. ခုၣ်သ့ၣ်အိၣ်လၢထံဖိခံ
 ဃးမိၤအိၣ်လၢထံဖိခံ
 အဟံၣ်ခိၣ်တစုၢ်ထီၣ်ဘံ
 အယိခိၣ်တစုၢ်ထီၣ်ဘံ
 ယဆိမိၣ်အကစၢ်သံ
 အကစၢ်ပျံၤခိၣ်လုၢ်ထံ

၂၄. ချဉ်သ့ၣ်အိၣ်လၢသ့ၣ်ဖျါၣ်ခံ
လးမိၤအိၣ်လၢသ့ၣ်ဖျါၣ်ခံ
မ့ၢ်ဒိၣ်ယိၣ်စဲၤလီၤလၢပျံၤ
မ့ၢ်အၣ်ထံစဲၤလီၤလၢပျံၤ
ပျံၤမ့ၢ်တဲာ်ထံတၢ်မ့ၢ်ရံး
ချဉ်သ့ၣ်သံဒီးဒိၣ်ဒီးဆံး

၂၅. ချဉ်သ့ၣ်အိၣ်လၢပလူကီၣ်
လးမိၤအိၣ်လၢပလူကီၣ်
ဝဲၣ်ခိၣ်ဆီလီၤမ့ၢ်နွံဆိ
ဝဲၣ်ခိၣ်ဆီလီၤမ့ၢ်နွံဆိ
အၣ်အၣ်မ့ၢ်တုၤရီ
ချဉ်သ့ၣ်သံဒီးဒိၣ်ဒီးဖိ

၂၆. ချဉ်သ့ၣ်အိၣ်လၢသ့ၣ်ဟိဖျိ
လးမိၤအိၣ်လၢသ့ၣ်ဟိဖျိ
မ့ၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်ဟဲထီၣ်လ့ၢ်လီၤ
မ့ၢ်ဟါဟါဟဲထီၣ်လ့ၢ်လီၤ
အသ့ၣ်ဟိဖျိမ့ၢ်ကံၤပိ
ချဉ်သ့ၣ်သံဒီးဒိၣ်ဒီးဖိ

၂၇. ချဉ်သ့ၣ်ချဉ်ကျဲၣ်မ့ၢ်ဟဟဟ
လးမိၤချဉ်ကျဲၣ်မ့ၢ်ဟဟဟ
ပုၤလဲၤဘၣ်မၤပုၤချဉ်စၢ
ဝဲၣ်လဲၤဘၣ်မၤဝဲၣ်ချဉ်စၢ
မၤဘၣ်ဖိၣ်ယဲအသးအာ
ယဲၣ်ဒီးဘီလဲၤသကံၤဆါ

၂၈. ချဉ်သ့ၣ်ဒိၣ်ဘီအဝဲၣ်လ့
လးမိၤဒိၣ်ဘီအဝဲၣ်လ့
ဘီလၢသ့ၣ်စံးသ့ၣ်တဂ့ၤ
ဘီလၢဝဲၣ်စံးဝဲၣ်တဂ့ၤ
တံၢ်ကျဲၣ်ဝဲၣ်သိဒီးဝဲၣ်မ့
တၢ်သိၣ်ဒီးတလ့ၢ်ပုၤချဲ

၂၉. ချဉ်သ့ၣ်ဒိၣ်ဘီအဝဲၣ်ကီ
လးမိၤဒိၣ်ဘီအဝဲၣ်ကီ
တံၢ်သ့ၣ်ဖျါၣ်ကျဲၣ်မ့ၢ်လီၤဂီၤ
တံၢ်ဝဲၣ်ဖျါၣ်ကျဲၣ်မ့ၢ်လီၤဂီၤ
တံၢ်ကျဲၣ်ဝဲၣ်သိဒီးဝဲၣ်ဘီ
တၢ်သိၣ်ဒီးပံသိၣ်ဒီးမိ

၃၀. ချဉ်သ့ၣ်အိၣ်လၢပျီမူထံး
လးမိၤအိၣ်လၢပျီမူထံး
ထံၣ်တၢ်မ့ၢ်ဒိၣ်သိၣ်ဒိမ့ၢ်
ထံၣ်တၢ်မ့ၢ်ဒိၣ်သိၣ်ဒိမ့ၢ်
ဒိၣ်သိၣ်ဘၣ်တလိၣ်နါထံ
အမဲၣ်ခံခိၣ်ဘျီၣ်ဟံၤသံး
ကလၢၢ်ဝဲၣ်အိၣ်ထံး

၃၁. ချဉ်သ့ၣ်အိၣ်လၢတီၣ်အူၣ်ပူ
လးမိၤအိၣ်လၢတီၣ်အူၣ်ပူ
မ့ၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်အထွံၣ်အူၣ်ယူ
မ့ၢ်ဟါဟါအထွံၣ်အူၣ်ယူ
စံးမ့ၢ်သးအအူၣ်ယူသ့
အကစၢ်သံအဝဲၣ်လ့

ထါချဉ်သ့ၣ်ဖိ

ထါချဉ်သ့ၣ်ဖိပြဲစံးတၢ်
န့ၣ်ချဉ်သ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအမၤအမၤ
နးပုၤအယိပဝဲစ့ၢ်ကီးပကဘၣ်ထီ
ဒါအီၤဆုၣ်ဆုၣ်ဒ်ပစံးတၢ်အသိး
ကပဘၣ်စၢအစုအခိၣ်, ထူအီၤ
တကျဲၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအချဉ်
သ့ၣ်ထါချဉ်သ့ၣ်ဖိဘၣ်အါန့ၣ်တဲ
ချဉ်သ့ၣ်ကျၢၤသးဂ့ၤမးန့ၣ်လီၤ.

၁. ကိးချဉ်သ့ၣ်ကိးဒီးအပြဲ
အဖိမ့ၢ်ဘုဘုၣ်ဟုနံၣ်
ကိးချဉ်သ့ၣ်ကိးဒီးအဖိ
အဖိမ့ၢ်ဖဲသ့ၣ်ဖဲဖျိ

၂. ကူၣ်လီၤသ့ၣ်သ့ၣ်အလဲဘီ
သိးချဉ်သ့ၣ်လၢဘျီၣ်ဖးဖိ
ကူၣ်လီၤသ့ၣ်သ့ၣ်အလဲဝါ
သိးချဉ်သ့ၣ်လၢဘျီၣ်ဖးသး

၃. သ့ၣ်ဆီညၣ်ဆီညၣ်ဒီးယၢၤ
သိးချဉ်သ့ၣ်သိးစ့ၢ်သိးကျၢၤ
သ့ၣ်ဆီညၣ်ဆီညၣ်ဒီးကျး
သိးချဉ်သ့ၣ်သိးစ့ၢ်သိးမး

၄. ချဉ်သ့ၣ်ဘၣ်သိးသ့ၣ်ဆံၣ်ဆဲ
ဟီၣ်ဝဲအနးအူၣ်လီၤစဲၤ
ချဉ်သ့ၣ်ဘၣ်သိးသ့ၣ်ဆံၣ်ဖး
ဟီၣ်ဝဲအနးအူၣ်လီၤယူၤ

၅. ချဉ်သ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤအတရဲ
ကဆီဆဲးသံလၢအမဲ
ချဉ်သ့ၣ်မ့ၢ်ပုၤအစ့ၢ်ကျၢၤ
ပနာ်ဘျီၣ်သံလၢအနၢၤ

၆. ချဉ်သ့ၣ်ပိၣ်ဘီတီၢ်မဲးမဲး
ဆဲးသံအမၤအိၣ်ကမဲ
ချဉ်သ့ၣ်ပိၣ်ဘီတီၢ်မိၣ်မိၣ်
ဆဲးသံအမၤအိၣ်ကလီ

၇. ချဉ်သ့ၣ်အဘုပျီၣ်သိၣ်ဂီၤ
အကစၢ်သံမုၢ်ကနီၤ
ချဉ်သ့ၣ်အဘုပျီၣ်သိၣ်ဝါ
အကစၢ်သံပိၣ်သ့ၣ်ခွါ

၈. ချဉ်သ့ၣ်အထးဂဲၣ်ကျီၢ်နၢၤ

ရှင်သုခဲင်လီတောင်အစာ
ရှင်သုခဲင်အထးဂဲင်ကျိန်း
ရှင်သုခဲင်ဂဲင်လီတောင်အသး

ရှင်သုခဲင်ယဆိလမုခဲင်အူ
ရှင်သုခဲင်ဆါဆါယဆါဆါ
ရှင်သုခဲင်ယဖာလဖာဆါ

ပျီအူတူလဲဘဲင်ကလီ
ရှင်သုခဲင်ဘဲင်ဘုအပူအါ
ပျီအူတူလဲဘဲင်အသး

၉. ရှင်သုခဲင်စံင်လီလကျိလီ
အမဲင်ဘျီင်အခိင်ကိပိ
ရှင်သုခဲင်စံင်လီလကျိခဲ
အမဲင်ဘျီင်အခိင်ကိခဲ

၁၆. ရှင်သုခဲင်တွံင်ဘီယတွံင်နး
ရှင်သုခဲင်ယဆွဲခိင်လီလင်
ရှင်သုခဲင်တွံင်နးယတွံင်ဘီ
ရှင်သုခဲင်ယဆွဲခိင်တလီ

၂၃. ဆီမိင်သံင်သူဆီမိင်ဘီ
ကူးခိင်သုခဲင်အကိင်လဒီ
ဆီမိင်သံင်သူဆီမိင်ဝါ
ကူးခိင်သုခဲင်အကိင်လနး

၁၀. ရှင်သုခဲင်ဒိင်မပူတဂူ
ယုအစုဒးအိင်အလု
ရှင်သုခဲင်ဒိင်မပူနးကျါ
ယုအစုဒးအိင်အဆါ

၁၇. ရှင်သုခဲင်ဒိင်ကယအိကံ
ရှင်သုခဲင်ယထူယီအွဲင်ဘဲ
ရှင်သုခဲင်ဟဲင်ကယအိကံဝါ
ရှင်သုခဲင်ယထူယီဘဲဘဲ

၂၄. ရှင်သုခဲင်ပဲင်ဒဲးလကျိခဲ
ရှင်သုခဲင်ပဲင်သံဒဲင်အလံ
ရှင်သုခဲင်ပဲင်ဒဲးလကျိလီ
ရှင်သုခဲင်ပဲင်သံဒဲင်အဖိ

၁၁. ရှင်သုခဲင်စဲလီတခွဲဘီ
ပျီင်ကလလညာင်သိင်ဖိ
ရှင်သုခဲင်စဲလီတခွဲပျီ
ပျီင်ကလလညာင်ဒဲခဲ

၁၈. ရှင်သုခဲင်လိင်ဘာဒီအဒါ
မဘျီင်လိင်အမဲင်အနါ
ရှင်သုခဲင်လိင်ဘာပျီအဒါ
ပျီလီတောင်အမိင်အစာ

ထါပျုသံ

ထါပျုသံအခိပညီစံးတံ
န့မုင်ဝဲ, ဖဲပနာ်ဟူပဖံပဖု, ပဒီ
ပုဒီဝဲင်အိင်ဆူင်အိင်တချု ဘဲင်
အယိပဆိင်မိင်လအကအိင်ဆူင်
ထီင်ကူန့လီ. ဘဲင်ဆဲင်လ
တံသတူင်ကလင်အပူပနာ်ဟူ
ညီမးလအဝဲသုခဲင်သံလံအယိမု
တံသုခဲင်ဘဲင်ဒဲးဘဲင်ဒဲးလပဖိ
ပလံအါဂအဂီန့လီ. ဒီးတံ
မထွဲ လထါဒဲ လင်အံအသိး
န့လီ.

၁၂. ရှင်သုခဲင်အပံပျီပယီ
အနီခိမကိင်မဂီ
ရှင်သုခဲင်အပံပျီကီလ
အနီခိမဖျီင်မနး

၁၉. ရှင်သုခဲင်ပဲင်ယိတံအဒု
ပဲင်ယိလင်လီအတလု
ရှင်သုခဲင်ပဲင်ယိတံအဒီ
ပဲင်ယိလင်လီအသံင်သီ

၁၃. ရှင်သုခဲင်ပိင်ဖူအထွံင်မီ
ပျီင်ကလလဝံလအီ
ရှင်သုခဲင်ပိင်ဖူအထွံင်ဖါ
ပျီင်ကလလသုင်လဘါ

၂၀. ရှင်သုခဲင်ပုင်ဖူ သုင်မီကျါ
ပုင်ဖူ အဒုကင်လင်ယု
ရှင်သုခဲင်ပုင်ဖူ သုင်ကျါမီ
ပုင်ဖူ အဒုကင်လင်လီ

၁၄. ရှင်သုခဲင်မုင်ပူအတကွဲ
တံဒဲဘီင်အီဒဲအဲင်ဝဲ
ရှင်သုခဲင်မုင်ဆိခိင်ဆာင်ယု
ရှင်သုခဲင်လီဆူလီပလု

၂၁. ရှင်သုခဲင်ဖဲးခးဟီင်လင်ဂီ
နံင်မုင်ဘဲင်သူထီင်ကလီ
ရှင်သုခဲင်ဖဲးခးဟီင်လင်ဝါ
နံင်မုင်ဘဲင်သူထီင်ပစါ

၁. မံမိင်တံကွီကွီကွီကွီ
ပျီင်သီတံကွီကွီကွီကွီ
ပျီင်သီချာင်ဟးန့အဒု
တမုင်ချာင်ဟးန့အဒု
တံတစုင်ဒီးနံင်ဒီးဆု

၁၅. ရှင်သုခဲင်ဒုဒုယဒုဒု

၂၂. ရှင်သုခဲင်ဘဲင်ဘုအပူရီ

- ၂. မံမိတ်တၢ်ကူကူကူကူ
ပျီၤသီတၢ်ကူကူကူကူ
မံမိတ်ချၢ်ဟးန့ၢ်အဒိ
ပျီၤသီယိဟးန့ၢ်အဒိ
တမ့ၢ်ချၢ်ဟးန့ၢ်အဒိ
တၢ်တစုၣ်ဆုသီယၣ်သီ
- ၃. မနုၤအိၣ်မၤန့ၢ်တၢ်သံ
အမဲၣ်ခံခိၣ်ဘျီၣ်ပၢ်သံး
မနုၤအိၣ်မၤန့ၢ်တၢ်ဆါ
အမဲၣ်ခံခိၣ်ဘျီၣ်ပၢ်ဖး
- ၄. ဟံၣ်ခိၣ်တထဲဆီဆုသူ
ကြးလၢတၢ်ဆဲးခိၣ်ဖျၢ်ခံ
ဟံၣ်ခိၣ်တန့ဆီဆုဒါ
ကြးလၢတၢ်ဆဲးခိၣ်ဆဲးယၤ
- ၅. တၢ်သံအကီၤအိၣ်လၢယိ
အိၣ်လၢယိသံကွၢ်လၢယိ
တၢ်သံအကီၤအိၣ်လၢဘဲ
အိၣ်လၢဘဲသံကွၢ်လၢဘဲ
- ၆. ညီသူခိၣ်စ့ၤလီၤစ့ၤလီၤ
ဆၣ်လၢမူပျဲၤလီၤလီၤဒီး
ညီသူခိၣ်လီၤစ့ၤလီၤစ့ၤ
ဆၣ်လၢမူပျဲၤလီၤပျဲၤစး
- ၇. ဘံၣ်ဘုအိၣ်ဒီးမ့ၢ်အိၣ်ဒီး
ဘံၣ်ဘုယုကုမ့ၢ်လီၤပံာ်
ဘံၣ်ဘုအိၣ်ဒီးမ့ၢ်အိၣ်ထီ
ဘံၣ်ဘုယုကုမ့ၢ်လီၤဆီ
- ၈. တအုအဖံပျၢ်အိၣ်ဒီး
တကီၢ်ညါကိညါဒိၣ်ဆံး
တအုအဖံပျၢ်အိၣ်ကီ
တကီၢ်ညါကိညါဒီးမိ

- ၉. ကျိတဘိကျိဘျးကျိဘျး
ကျိလံၣ်ထီၣ်ဖဲသိးထီၣ်ထံ
ကျိတဘိကျိဘျးကျိဘျး
ကျိလံၣ်ထီၣ်ထံသိးထီၣ်ဖဲ
- ၁၀. ကုၤစၢ်အိၣ်ညးန့ၢ်သ့ၣ်ဖူ
တၢ်သံအိၣ်ညးန့ၢ်ဘျီၣ်ပူ
ကုၤစၢ်အိၣ်ညးန့ၢ်သ့ၣ်ဖး
တၢ်သံအိၣ်ညးန့ၢ်ဘျီၣ်သး
- ၁၁. ဘျီၣ်ဒိၣ်ပူတမိၣ်ထိးသိ
ဂုၤလၢပအူးအိၣ်လီၤဖျီ
ဘျီၣ်ဒိၣ်ပူတမိၣ်ထိးဖါ
ဂုၤလၢပအူးအိၣ်လီၤဖး

- ၁. တၢ်ဆိၣ်န့ၢ်ထံဆိၣ်န့ၢ်ထံ
တၢ်ဖျီန့ၢ်ထံဖျီန့ၢ်ထံ
တၢ်ဆိၣ်န့ၢ်ထံယုတက့ၢ်
တၢ်ဖျီန့ၢ်ထံယုတက့ၢ်
ယုတရံးမူခိၣ်ခိၣ်ထံး
လၢမဲၣ်ထးဆါအိၣ်လီၤသံး
- ၂. တၢ်ဆိၣ်န့ၢ်ကိပျးဒါးမိ
တၢ်ဖျီန့ၢ်ကိပျးဒါးမိ
ပျၢ်ဖိသံပျၢ်ဟီၣ်ဆိၣ်အီ
ပျၢ်လံၣ်သံပျၢ်ဟီၣ်ဆိၣ်အီ
ဟီၣ်ဆိၣ်တုၤထံထီၣ်ကီၢ်အီ
သံဒီးယိသံဒီးပယီ
- ၃. တၢ်ဆုးလၢလူခိၣ်ဟဲဒံ
တၢ်ဆါလၢလူခိၣ်ဟဲဒံ
ဒံဘၣ်ခူၣ်ဖိခူၣ်ဖိသံ
ဒံဘၣ်ကီၢ်ဖိကီၢ်ဖိသံ
ဒံဘၣ်တကီၢ်အပျၢ်သံ
တၢ်တအိၣ်ဆီဟံၣ်လၢခံ
- ၄. မိၢ်မိၢ်မ့ၢ်ပျီၤပျီၤကနာ
ပၢ်ပၢ်မ့ၢ်ပျီၤပျီၤကနာ
ဂုၤကစၢ်ကစၢ်လီၤပၤ
ဂုၤကလိကလိလီၤပၤ
ဂုၤကအခံမ့ၢ်သဒါ
တကိးမိၢ်ကိးပၢ်ဘၣ်လၢ
- ၅. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢတၢ်အဒု
ပျၢ်ဆိးယိလၢတၢ်အဒု
မ့ၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်လဲၤတၢ်ဟဲကု
မ့ၢ်ဟါဟါလဲၤတၢ်ဟဲကု
ဂိၤပျၢ်စံးသါကံၢ်တၢ်သု
လီၤမၢ်ဖိကီၢ်ဘိၣ်တဒု

ထါယၤလီၤပျုၤ

ထါယၤလီၤပျုၤအဒိပညီ
စံးတၢ်န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲဝဲပအိၣ်ဒီးပမိၢ်ပၢ်
ဖံဖု, ဖိမုၣ်ဖိခါအဆၢကတီၢ်မ့ၢ်
တၢ်လၢတၢ်ပျဲၤဒီးတၢ်ဘၣ်လီၢ်ဘၣ်
စးလၢဟံၣ်ဖိယိဖိအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.
ဘၣ်ဆၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်တဂၤလၢလၢ
မ့ၢ်တအိၣ်လၢလၢပသိးပကျိလၢ
ဘၣ်တဒိပအိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်မိၣ်
ဘၣ်မးဒိၣ်ဒိၣ်အါအါလၢမ့ၢ်မတၤ
ကဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤဒီးရဲၣ်ကျဲၤစၢ်တၢ်
လၢပဂီၢ်လဲၣ်န့ၢ်လီၤ. လၢတၢ်ဂ့ၢ်ဒ်
အံၤအယိတၢ်ဒိလီၤအီၤလၢထါလၢ
အမ့ၢ် “ထါယၤလီၤပျုၤ” ဒ်လၢ
အံၤအသိးန့ၢ်လီၤ.

၆. ဝန်အဘိဉ်အပျ်အိဉ်ခါ
ထဲအဘိဉ်ဩလုဩလု
ဝန်အဘိဉ်အပျ်အိဉ်မး
ထဲအဘိဉ်ယံဒံယါဒါ

၇. သုဉ်သံတဘိသုဉ်လီဟံ
သံတကကသုဉ်ဖျူဖျီ
သုဉ်သံတဘိသုဉ်လီစု
သံတကကသုဉ်ဖျူဖျး

၈. ယစံးမုာ်နအိဉ်ဒေဉ်နဲ
အိဉ်လါဘျီဉ်ပူဘိစဲးလဲး
ယစံးမုာ်နအိဉ်လါဒါ
အိဉ်လါဘျီဉ်ပူဘိတပူ

၉. ယမံမိာ်လါထီဉ်တကွံ
မုာ်လါမုာ်သံလါပျ်သံ
ယမံမိာ်လါထီဉ်ကဒါ
မုာ်လါမုာ်ဆါလါပျ်ဆါ

၁၀. မံမိာ်နဒီးဘဉ်ကဆီ
မုာ်လါနဒီးဘဉ်သံဉ်သီ
မံမိာ်နဒီးကသုဉ်ယူ
မုာ်လါနဒီးဘဉ်မုဉ်အူ

၁၁. သံဖိသုဉ်သံနုာ်တလု
တလုအိဉ်ခိးတါအဒု
သံဖိသုဉ်သံနုာ်တါဖျီ
တလုအိဉ်ခိးတါအဒီ

၁၂. တါသံအကီအိဉ်လါယိ
အိဉ်လါယိသံကွါလါယိ
တါသံအကီအိဉ်လါဘွဲ
အိဉ်လါဘွဲသံကွါလါဘွဲ

၁၃. အိဉ်သံအိဉ်သံဘဉ်မနု
အိဉ်ဒဲးဘဲးကပုဉ်လုး
အိဉ်သံအိဉ်သံဘဉ်မတု
အိဉ်ဒဲးဘဲးကယါဒါ

၁၄. ဃီသွါနခါထီဉ်ယိာ်လီ
နသံဃီသွါအိဉ်ကလီ
ဃီသွါနခါထီဉ်လါညါ
နသံဃီသွါအိဉ်ပစါ

၁၅. တါဆူးဟဲဒဲးအဟဲဒဲး
တါဆါဟဲဒဲးအဟဲဒဲး
ဒဲးဘဉ်သုဉ်ဖိအလဉ်နွံး
ဒဲးဘဉ်ဝဉ်ဖိအလဉ်နွံး
ဒဲးဘဉ်တကီအပျ်သံ
တါတအိဉ်ဆီဟံဉ်လါခံ

၁၈. မုာ်ဝါခိဉ်သံဒေဉ်ဟုဉ်လါဉ်
ပျ်ဝါခိဉ်သံဒေဉ်ဟုဉ်လါဉ်
တါတအိဉ်လါအသိဉ်လါ
တါတအိဉ်လါအသီလါ
အိဉ်ဒီးသုဉ်ဖိလါကနု
တါကီဆါဆဲးဘဉ်အချု

၁၉. မုာ်ဝါခိဉ်သံဒေဉ်ဟုဉ်ပျု
ပျ်ဝါခိဉ်သံဒေဉ်ဟုဉ်ပျု
တါတအိဉ်လါအသိဉ်ပျု
တါတအိဉ်လါအဆီပျု
အိဉ်ဒဲးသုဉ်ဖိလါယဲဟ
တါကီဆါဆဲးဘဉ်ကုပျု

၂၀. မိာ်မိာ်မုာ်ထံလုခိဉ်စု
ပာ်ပာ်မုာ်ထံလုခိဉ်စု
ရံးလါဒါးစါသီဉ်ရုရု
ရံးလါဘျီဉ်စါသီဉ်ရုရု

ရံးရံးအသးမုာ်သပု
ဒါးစါဘျီဉ်စါဝါလုကု

၂၁. မိာ်မိာ်မုာ်ပျုပျုကနု
ပာ်ပာ်မုာ်ပျုပျုကနု
ကစါထီဉ်ထီဉ်လါလီဟု
ကလိထီဉ်ထီဉ်လါလီဟု
ဂုဂုအခံမုာ်ကဒါ
တကီမိာ်ကီပာ်ဘဉ်လါ

၂၂. မိာ်မိာ်မုာ်ပျုပျုဖါဝါ
ပာ်ပာ်မုာ်ပျုပျုဖါဝါ
ကစါထီဉ်ထီဉ်လါလီဒဲး
ကလိထီဉ်ထီဉ်လါလီဒဲး
ဂုဂုမုဉ်တါကဟ
တကီမိာ်ကီပာ်ဘဉ်နု

၂၃. ပျုအိဉ်ဟံဉ်အလီတမုဉ်
ပျုဆိးဃီအလီတမုဉ်
မံတယုဉ်ကျုလီတဩ
မံခံယုဉ်သွဲလီတဩ
ယကွံးမုာ်အလီတမုဉ်
ဒါးဖိလဉ်ချဲးကွါအိဉ်ဂု

၂၄. ထီဉ်ကံာ်ဟိဉ်အကီလါနီ
ဒီညဉ်ဟိဉ်အကီလါနီ
ပျုသုသုဉ်သုတလဲပျု
ပျုသုဝဉ်သုတလဲပျု
ပျုမုာ်အိဉ်ပျုနုအဖိ
ထံသယုဉ်ဒီးကီသညီ

၂၅. တါဟုထီဉ်လါယိဉ်မိလု
တါသါထီဉ်လါယိဉ်မိလု
ဟုလါပုဉ်သံကဟဲကု
သါလါဝဲသံကဟဲကု

ဆိးန့ၣ်လုၣ်ထီၣ်ပၢ်န့ၣ်ဆု
ဆိးန့ၣ်ဘဲထီၣ်ပၢ်န့ၣ်ဆု
ထီၣ်ပၢ်န့ၣ်ဆုတဖၣ်က့ၤ
လၢခံတၢ်သၢ်နတၢ်ဂ့ၤ

၃၂. ဖၣ်ကွၢ်ဘီၣ်ဘီနဘီဘီ
နသံဖၣ်ကွၢ်အိၣ်ကလီ
ဖၣ်ကွၢ်ဝါဝါနဝါ
နသံဖၣ်ကွၢ်အိၣ်မကွါ

၃၉. ထီၣ်လၢယၢ်ထီၣ်ခိၣ်ရၤရၤ
ယၢ်ထီၣ်အိၣ်ရံးန့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်
ထီၣ်လၢယၢ်ထီၣ်ခိၣ်ရီၤရီၤ
ယၢ်ထီၣ်အိၣ်ရံးန့ၣ်န့ၣ်လီ

၂၆. သူလုၤဟီၣ်အမိၢ်သူလုၤ
ကီၤဝုၤဟီၣ်အမိၢ်ကီၤဝုၤ
ဟီၣ်အမိၢ်သံတဂဲၤက့ၤ
ဟီၣ်အပၢ်သံတဂဲၤက့ၤ
ယွၤဟီၣ်ထီၣ်သၢ်ထံၣ်ဂဲၤက့ၤ
ယွၤပျီၤန့ၣ်သူလုၤကီၢ်ဝုၤ

၃၃. ယမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢနသံ
အိၣ်မုၢ်န့ၣ်မုၢ်ဆါတနံၤ
ယမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢနဆါ
မဆါတနံၤအိၣ်မုၢ်န့ၣ်

၄၀. နမ့ၢ်က့ၤကွဲၤဒီးတရး
ဒီးမိၣ်တီၣ်ကါလုၣ်မ့ၢ်အူ
နမ့ၢ်က့ၤကွဲၤဒီးကီၤလၢ
ဒီးလုၣ်မ့ၢ်အူမိၣ်တီၣ်ကါ

၂၇. ဟံၣ်ထူၣ်မုၢ်လၢအတတီ
ကံလီၤတီးတီးဂံၢ်လီၤဆီ
ဟံၣ်ထူၣ်မုၢ်လၢအတရၤ
ကံလီၤတီးတီးဂံၢ်လီၤဆါ

၃၄. မံတဘၣ်နလီၢ်နကျဲ
မံတဘၣ်ကျဲတဘၣ်သွဲ
မံတဘၣ်နလီၢ်နကွဲး
မံတဘၣ်ဘုဘုၣ်ဟုသး

၄၁. နက့ၤဘၣ်လါဒိၣ်ကပီ
က့ၤလၢယွၤကျဲမုၢ်လီၤဂီၤ
နက့ၤဘၣ်လါဒိၣ်ဆဲးဂ့ၤ
က့ၤလၢယွၤကျဲမုၢ်လီၤလ့ၤ

၂၈. လဲၤလၢသံၣ်ပူၤဖီဂီၤကွဲၤ
တပူၤဘၣ်နလီၢ်နကျဲ
လဲၤလၢသံၣ်ပူၤဖီဂီၤဖး
တပူၤဘၣ်နလီၢ်လၢညါ

၃၅. ဟံၣ်ခိၣ်တန့ဆီဆုအ
တၢ်သံအိၣ်ဆုးမဲၣ်ဒိၣ်ကျဲ
ဟံၣ်ခိၣ်တန့ဆီဖိတြဲ
တၢ်သံအိၣ်ဆုးမဲၣ်ဒိၣ်မး

၄၂. နမ့ၢ်က့ၤသုတဖဲးခး
ပျုၤမၤနဒီးအိၣ်အဘျဲး
နမ့ၢ်က့ၤသုတမၤဝဲၤ
ပျုၤမၤနဒီးအိၣ်ဒၣ်နဲ

၂၉. သူထီၣ်ကဖၢမုၢ်ဆူမု
က့ၤကဲဒိၣ်လၢဟီၣ်ကီၢ်ပူၤ
သူထီၣ်ကဖၢမုၢ်ဆူထး
က့ၤကဲဒိၣ်လၢဟီၣ်ကီၢ်သး

၃၆. တုတုၣ်မံယုၢ်သုမု
ဟံၣ်လီၤတၢ်ဆါလၢဘျီၣ်ပူၤ
တုတုၣ်မံယုၢ်အသး
ဟံၣ်လီၤတၢ်ဆါလၢဘျီၣ်သး

၄၃. ပနၢ်ရွၢ်တူအိၣ်လၢကျဲ
နမ့ၢ်က့ၤထူစံၣ်လိာ်ပျဲ
ပနၢ်ရွၢ်တူအိၣ်ကျဲတီၤ
နမ့ၢ်က့ၤထူစံၣ်လိာ်ပျီ

၃၀. ပျုၤကသံကိးလဲၣ်အုအု
ပျုၤကတဲာ်အဒုၣ်အဒု
ပျုၤကသံကိးလဲၣ်အဲးအဲး
ပျုၤတဒဲၣ်အဂံၢ်အဂဲၤ

၃၇. မံမိၣ်ချၢၣ်ဟးန့ၣ်အဒု
တမ့ၢ်ချၢၣ်ဟးန့ၣ်အဒု
တၢ်တက့ၢ်အးနံၣ်အးဆု
မံမိၣ်ချၢၣ်ဟးန့ၣ်အဒီ
တမ့ၢ်ချၢၣ်ဟးန့ၣ်အဒီ
တၢ်တက့ၢ်ဆုသီယာ်သီ

၄၄. မိၤကဲၣ်ဒုထံယွၤတကွံ
နမ့ၢ်က့ၤပျဲခိၣ်လုာ်ထံ
မိၤကဲၣ်ဒုထံယွၤကဖါ
နမ့ၢ်က့ၤခွဲခိၣ်ပျီၤသ့ၤ

၃၁. ကျိၤတဘိကျိၤဘျီၣ်ကျိၤလဲၤ
ကျိၤတလံၣ်ထံသိးဘၣ်ဖဲ

၃၈. ပျုၤသံဇၢယမၤလိာ်လီၤ
လၢနခိၣ်သုတက့ၤစီၣ်
က့ၤလၢယထီၣ်ခိၣ်ရီၤရီၤ

၄၅. မိၤကဲၣ်ဒုကွံအိၣ်တကွံ
နမ့ၢ်က့ၤပျဲခိၣ်လုာ်ထံ
မိၤကဲၣ်ဒုစ့ၤအိၣ်တစ့ၤ
နမ့ၢ်က့ၤသုစုပျီမံာ်
မိၤကဲၣ်ဒုပျီအိၣ်တပျီ
နမ့ၢ်က့ၤဆၢထၢၣ်ဆုၣ်နီၤ

နမ့်ကွေ့ကွေ့စံင်မုၢ်ချ
ကွေ့ပံ့ခိၣ်လၢမိၤတြိၤစ့

ထါဆၢကွေ့ပျုၤ

ကညီပျုၤထူလံၤဖိသ့ၣ်တ
ဖၣ်ဟ်ပနီၣ်ဝဲပုၤသံအသ့ၣ်ခိၣ်ဒီး
အလိန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်သံ
တဘျီန့ၣ် ဖဲတၢ်ဟူထီၣ် (ဆိးသီ)
အီၤတနုၤဘၣ်တနုၤန့ၣ်ပုၤလၢအ
ဟဲဟူထီၣ်အီၤကိးဂၤဒဲးကဘၣ်
လဲၤဆၢကွေ့အီၤတုၤအတုၤလၢအ
လိန့ၣ်လီၤ.

- ၁. န့ၣ်သ့ၣ်ပျုၤတီၤအဲးတီၤအဲး
ပျုၤသံနဲၣ်လီၤလိၣ်အကျဲ
ဆၢလီၤပျုၤလၢဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤ
ဘျီၣ်ဒိၣ်အကွဲသီၣ်ပြုးပြုး
- ၂. ဆၢလီၤပျုၤလၢဘျီၣ်ဒိၣ်သး
ဘျီၣ်ဒိၣ်အကွဲသီၣ်ပြုးပြုး
ဆၢလီၤပျုၤပျုၤယီၢ်လီၤယီၢ်
အဖိထံၣ်နံၤထီၣ်ကမ့ၢ်
ဆၢလီၤပျုၤယီၢ်လီၤကျဲၣ်
အဖိထံၣ်နံၤထီၣ်ကမ့ၢ်
- ၃. ပျုၤကွေ့စံင်လီၤဟံၣ်ကိးဒု
အဖိထံၣ်သိးထီၣ်အဆု
ပျုၤကွေ့ယီၢ်လီၤကိၣ်ဒုလီ
အဖိထံၣ်သိးထီၣ်ဆုသီ
- ၄. ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ဒီးလုၣ်ဒီးကါ
ပျုၤဟဲစီၣ်ကွေ့လိၣ်အသး
ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ဒီးလုၣ်ဒီးလီၤ
ပျုၤဟဲစီၣ်ကွေ့လိၣ်အစီ

- ၅. ကွေ့ယီၤမ့ၢ်တုၤအဟံၣ်ယၤ
ဒီးထီၣ်လုၣ်ရံးန့ၢ်အဒါ
ကွေ့ယီၤတုၤအဟံၣ်ကပၤ
ဒီးထီၣ်လုၣ်ရံးန့ၢ်ဒၣ်န့ၢ်
- ၆. ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤစံင်ကျိၣ်ဒု
ဆုညါပျုၤကွေ့မ့ၢ်ကွေ့ဂုၤ
ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤအုမိဒု
ပျုၤကွေ့ဒုၣ်ပီၤကူဝဲၣ်မ့
- ၇. ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤဝဲၣ်ကွဲၣ်ခံ
ဝဲၣ်ကွဲၣ်ဂုၤကျဲၣ်ဂုၤတဘံ
ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤလိၣ်လုၣ်အဲ
ဆုညါပျုၤကွေ့ဒုၣ်အဝဲ
- ၈. ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤလၢမိၤကုၤ
ကွေ့တဘၣ်ဖိတဘၣ်ဆု
ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤသ့ၣ်သုကွဲ
ပျုၤကွေ့ထံၣ်အဒိၣ်အဖိ
ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤလၢထီၣ်လဲၤ
ဆုညါပျုၤကွေ့ဒုၣ်အဝဲ
ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤလၢဖါဒု
ကွေ့တလုၢ်နဲဒုၣ်ရုၢ်ရုၢ်
- ၉. ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤအဟံၣ်ယၤ
အဖိဟဲလီၤတဂၢ်ဆၢ
ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤဟံၣ်ကိၣ်ဒု
ပျုၤဖိၣ်ထီၣ်ယီၤဟဲကွေ့
- ၁၀. ပျုၤဟံၣ်ခိၣ်ဒုတၢ်န့ၢ်ဆု
ကလၢအသုတလဲၤမံ
ပျုၤဟံၣ်ခိၣ်ဒုတၢ်န့ၢ်ယး
သုတလဲၤမံခိၣ်ကလၢ
- ၁၁. ဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤကွဲသီၣ်အံးအံး
ဆၢလီၤပျုၤလၢအလီၢ်မံ

- ဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤကွဲသီၣ်ပြုးပြုး
ဆၢလီၤပျုၤလၢအလီၢ်ဒါ
- ၁၂. ဆၢလီၤပျုၤလၢယီၤတၢ်နီၤ
ပျုၤကွေ့န့ၢ်ဘုဘုၣ်ဟုသး
ဆၢလီၤပျုၤလၢယီၤနီၤစု
ပျုၤကွေ့န့ၢ်သံးကွေ့န့ၢ်မ့
ဆၢလီၤပျုၤတုၤဟံၣ်ခိၣ်ဒု
ဆုညါပျုၤကွေ့မ့ၢ်ကွေ့ဂုၤ
- ၁၃. လဲၤဆၢပျုၤတုၤမိၤကဲၣ်ဒု
ဆုညါပျုၤကွေ့မ့ၢ်ကွေ့ဂုၤ
လဲၤဆၢပျုၤတုၤစံင်ကျိၣ်ဒု
ကွေ့ပံ့သိးသုလုၤကီၤဝု
ဆၢကွေ့ပျုၤတုၤစံင်ကျိၣ်ဒု
ကွေ့ပံ့သိးကလုၢ်သီၣ်ဂီၤ
- ၁၄. လဲၤဆၢပျုၤတုၤဝဲၣ်ကွဲၣ်ခံ
ဝဲၣ်ကွဲၣ်ဂုၤကျဲၣ်ဂုၤတဘံ
လဲၤဆၢပျုၤတုၤဝဲၣ်ကွဲၣ်ပၤ
ဝဲၣ်ကွဲၣ်ဂုၤသုးချီၣ်ဘျီၣ်ဆုါ
- ၁၅. လဲၤဆၢပျုၤတုၤဆၢၣ်ဝံၢ်လီၤ
ပျုၤတဘၣ်ဆုတဘၣ်ဖိ
လဲၤဆၢပျုၤတုၤဆၢၣ်ဝံၢ်ဖျး
ပျုၤတဘၣ်ဆုတဘၣ်ယၤ
- ၁၆. လဲၤဆၢပျုၤတုၤမိၣ်ကဲၣ်ဒု
ထီၣ်လွံၢ်ပျုၤသြီလီၤဝုဝီ
လဲၤဆၢပျုၤတုၤမိၣ်ကဲၣ်ပၤ
ထီၣ်လွံၢ်ပျုၤသြီလီၤဝးဝး
- ၁၇. လဲၤဆၢပျုၤတုၤဟံၣ်ဒီးခိ
န့ၢ်ဟူပျုၤဆီအိၣ်အိစိ
လဲၤဆၢပျုၤတုၤဟံၣ်ဆၢယီၤ
န့ၢ်ဟူပျုၤကွေ့ဖိၣ်ထီၣ်ယီ

၁၈. မှာနှံ့ဟာဆီဒံင်နှံ့ဟာ
ဟဲကွာပျူညးတန့ၢ်လၢ
မှာနှံ့ဟာဆီဒံင်နှံ့ယာ
ဟဲကွာပျူညးဘၣ်န့ၢ်ဧါ

၁၉. ခူၣ်သ့ၣ်ဆိုးဆီဖါမံၣ်စု
ကသြးကသြးမုၢ်ဆဲးကွာ
ကလၢဧလူပျၢ်တဂ့
ခူၣ်သ့ၣ်ဆိုးဆီဖါမံၣ်ဘီ
ကသြးကသြးမုၢ်ဆဲးလီ
ကလၢဧလူပျၢ်ဂ့ဇီ

၂၀. ယပူလၢပျူအိၣ်တက
ယဖီလၢခိအိၣ်တက
ကွာလၢပျူလၢခိညးယ
ကွာလၢခိလၢပျူညးယ
မိၢ်ဖိၣ်လီဆီဒီမိၢ်ဖါ
လၢပျူပျၢ်ဝံပျၢ်ကလၢ

ထါကွဲကလၢ

ထါကွဲကလၢမံးတၢ်န့ၣ်
မ့ၢ်ဝဲပုတကလၢလၢအမ
လၢအုၣ်ထါဘၣ်ပးဒီးတၢ်လဲဆု
ပျူအဆၢကတီၢ်န့ၣ်အကလၢက
လဲယုၣ်ဒီးအီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. အက
လၢကအိၣ်ဝဲခံကလုၣ်လၢအမ့ၢ်
အဆုၣ်တခါဒီးအဂတခါတခါမ့ၢ်
အကလၢလၢအတဆုၣ်ဘၣ်တခါ
န့ၣ်လီၤ. ကလၢလၢအဆုၣ်န့ၣ်က
မၤပူမၤဖျဲးအသးချ့ မးဒီးမ့ၢ်အ
ကလၢလၢအတဆုၣ်ဘၣ်တခါတ
ခါဒီးအယိကအိၣ်တၢ်ကွဲပျူ

အသိးအကျါအယိအလီၢ်အိၣ်
လၢတၢ်ကဘၣ်ကွဲကွာကလၢအံ
န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲကွာကလၢအံ
အဖီခိၣ်တၢ်မၤလုၢ်အုၣ်ထါဒ်လၢ
အံအသိးန့ၣ်လီၤ.

၁. ပျူမ့ၢ်လီၤနၢ်လၢအခါ
န့ၣ်လၢခိအိၣ်အါအါ
ပျူမ့ၢ်လီၤနၢ်လၢအဖီ
နဖီလၢခိအိၣ်ပီပီ

၂. ပျူမ့ၢ်လီၤနၢ်လၢတကွံ
တကွံမိၢ်ဝဲအိၣ်ဟ်လံ
ပျူမ့ၢ်လီၤနၢ်လၢကွဲစီ
ကွဲစီမိၢ်ဝဲအိၣ်ဟ်မိၢ်

၃. မ့ၢ်တၢ်ဒုၣ်အိၣ်လၢယစု
ကလၢဧသုတကျိးပျူ
ပျူဘျီၣ်ဒိၣ်ပူတၢ်နၢ်ဆံ
ကလၢဧသုတလဲမံ

၄. ကလၢဧဟဲကွာဟဲကွာ
ဟဲကွာအိၣ်ဆီဒံင်ဒီးမ့ၢ်
ဟဲကွာဟဲကွာဇီၣ်ကလၢ
ဟဲကွာအိၣ်ဆီဒံင်ဒီးယာ

၅. ဒိတကျိၣ်ယီတၢ်မဲးမဲး
ကလၢဟဲကွာဒုၣ်နဝဲ
ကွဲကွာကလၢဆီမိၢ်ဘီ
ဟဲကွာပုၤဒီဟံၣ်ဒီယီ

၆. ကွဲကွာကလၢဟ်လီၤစု
ကလၢဧဟဲကွာချ့ချ့
ကွဲကွာကလၢလၢဟုနံး
ကလၢဟဲကွာပုၤဒီးကျံ
ကွဲကွာကလၢလၢဟုသး

ကလၢဟဲကွာပုၤဒီးပုၤ
၇. ကွဲကွာကလၢလၢယဲဝါ
ယဲဝါအဲၣ်ဝဲအဲၣ်ကလၢ
ကွဲကွာကလၢကွဲလၢယဲ
ယဲကိးကလၢအိၣ်တကဲ

၈. ကွဲကွာကလၢကွဲလၢလီ
လီလီလီကလၢလီလီ
ကွဲကွာကလၢကွဲလၢခု
ခုချ့ချ့ ကလၢချ့ချ့

၉. ကွဲကွာကလၢကွဲလၢခီ
ခီအုၣ်ထီၣ်ပးတူၣ်လီၤပျီ
ကွဲကွာကလၢလၢထီၣ်ကိး
ထီၣ်ကိးဒိၣ်ကလၢအဲၣ်ဒီး.

၁၀. ကွဲကွာကလၢလၢပုၤချ့
ပုၤချ့သီၣ်ကလၢဟဲကွာ
ကွဲကွာကလၢလၢဖၣ်ဆါ
ဖၢဘျီၣ်ပျူအမဲၣ်အနါ
ကွဲကွာကလၢလၢလၢဆီ
စုးကၢ်ပျူအခိၣ်တခါ

၁၁. တၢ်တဲာ်ပျူအသၣ်ကဲၣ်ကျိ
တသြီၣ်ဝဲထံဝဲယၢ်ခီ
တၢ်သီၣ်သုၣ်ဒီးသီၣ်သုၣ်ဒီး
ခူၣ်သ့ၣ်အပးတူၣ်ဝံၢ်လီ
ခူၣ်သ့ၣ်အပးတူၣ်ဝံၢ်ဟီ
ကလၢဧဟးထီၣ်သုခိ

၁၂. ကလၢအိၣ်လၢယကိၣ်ခံ
ယမ့ၢ်ဟးဟးပိၣ်ယခံ
ကလၢအိၣ်လၢယသးနါ
ယမ့ၢ်ဟးဟးယုၣ်ဒီးယာ

၁၃. သံဃာအိပ်လျာပူတက
သံဃာအိပ်လျာတက
ကွာလျာပူလျာခိညးပှ
ကွာလျာခိလျာပူညးပှ
ကွဲကလဆီဒီမိဖါ
လျာပူပျာဝံပျာကလ

၁၄. ပျာဒီးစှာအဂီဝံလံ
နီဒီးကွီအဂီဝံအိပ်ဒံး
ပျာဒီးစှာအဂီဝံမိ
အဂီဝံအိပ်ဒံးနီဒီးကွီ

ထီးထီ

ထီတကျးအံဘတ်တံ
အံဘတ်အံဘတ်မနုပျာ၊ စှာအ
ထီဝံအလီခံန့လီ၊ ထီထီထီ
န့အနီနီတခိမိဝဲဖိပ်သ့ခါ
ဒိပ်ထီမုန်ကတီဖ်သိးမုန်ကနီ
ကဟဲထီဒီးထဲခိထီဒီးအီလ
တံဆိးသီတံသံအမူးသီတန
ကျာအဂီဝံ ပျာဒီးတံသ့ပှသး
ညီအဂီဝံန့လီ၊ ဒီးတဘျီပီတံ
လထီဒီးထီန့ဖိပ်သ့ခါဒီး
ထီမုန်ကနီဂုဂု သ့ဝဲဒ်ဒီး
မုန်ကနီဒီးထီဖိပ်သ့ခါစှာကီး
သ့ဝဲဒ်န့လီ၊ ခးတပိတ်မ
ဝဲဒ်ထီပျာထီစှာဝံဆီလျာညါတ
ဂုဂုန့ဒီးထီဒီးထီတံသ့ဂု
ဂုန့လီ၊ အနီနီတခိပှလ
အထီထီသ့နီနီတဖ်န့ဖ်သိး
သးစာအတံရုလိတ်မုန်လိတ်သးက
ချးန့တံဆီကတီအါအါအဂီ

အဝဲသ့မဲဝဲဒ်ဖါပျာထီစှာမုန်
ကိတ်ဒီးန့လီဝဲဆူထီဒီးထီဝံ
န့လီကွာဆူထီကျာဆာကျာပျာ
န့လီ၊

ထီးထီအိပ်ထံး

၁. မအိပ်ပျာအဂီဝံလံ
နီဒီးစိအဂီဝံအိပ်ဒံး
မအိပ်ပျာအဂီဝံမိ
အဂီဝံအိပ်ဒံးနီဒီးစိ

၂. မုန်ကခံးလီဒုဒ်ဒိပ်ပှ
လါကဟါလီဒုဒ်ဒိပ်ပှ
တဘျီဘျီပှနီမုန်အ
ခံဘျီဘျီပှနီမုန်အ
ဒီးတခါလီနစုဒု
ကန့စိယုသံတကွာ

၃. မုန်ကခံးလီဒုဒ်ဒိပ်ပီ
လါကဟါလီဒုဒ်ဒိပ်ပီ
တဘျီဘျီကိးနနီယီ
ခံဘျီဘျီကိးနနီယီ
ဒီးတခါလီနစုတီ
ကန့စိယုသံတကွာ

၄. ကူလီသ့လထံဆပ်ပှ
ကူလီဝဲလထံဆပ်ပှ
သ့ကွဲဂုထာတန်ကူ
ဝဲကွဲဂုထာတန်ကူ
ဒုလအးလဘျီနဟူ
ဒုလဘျီလအးနဟူ
ဖိတဂမုတန်ဟူ
မံသပှမိပှထီဟူး

၅. ချာဒိပ်ဆုဒ်နီလထီဝံပှ
ပီဒိပ်ဆုဒ်နီလထီဝံပှ
မဲအဂံမဲန့ကထီ
မဲအဘိမဲန့ကထီ
မဲထီဘာယုမိအအး
ယုမိထီဂဲခိဒ်ဒုဒ်အ

၆. ချာဒိပ်မဲအဂံလထံ
ပီဒိပ်မဲအဂံလထံ
မဲအဂံမဲန့ကဘျး
မဲအဘိမဲန့ကဘျး
မဲထီဘးယုမိလီမံ
ယုမိထီဂဲမိလီကွဲ

၇. ထီကံလါဒီးယဲလါချာ
ဒီညါလါဒီးယဲလါချာ
ယုအိပ်ချာဖးလထီဝံပှ
ယုအိပ်ပီဖးလထီဝံပှ
နီမကွာအသးမုန်လ
ယုလီကျီဒီးထီဆပ်ဆါ

၈. ကူလီမုန်ထံညါမုန်ပှ
မဲလီဝဲထံညါမုန်ပှ
နုယိးလံပှအခိမး
နုယိတ်ဘီထာအခိမး
ကျီထဲမုန်တဘျီမုန်သး
ကျီထဲခါတဘျီခါသး
ကျီသကိးဒီးမုန်ဒီးခါ
မုန်ယီယီခံးယီယီဟါ

၉. တၢ်ဟးခိၣ်ဟးယီၤဘျးဘျး
တၢ်ဟးယၢ်ဟးယၤဘျးဘျး
ကသ့ၣ်ပတီးအစုဘျး
ကဆိပတီးအခိၣ်ဘျး
ဟဲထီၣ်အိၣ်ယၤဝါလၢထံ
ဟဲထီၣ်ယဲၤနမိၢ်အထံး

၁၀. ထူၣ်တီထံလၢမူထံး
ယွဲၣ်တီထံလၢမူထံး
ဟံၢ်ယီၤခိၣ်ယီၤခိၣ်တံၤ
ဟံၢ်ယီၤခိၣ်ယီၤခိၣ်တံၤ
တခွါနသးမ့ၢ်အိၣ်ဒံး
ဟဲဟံၢ်စၢလၢဒိၣ်စၢထံ

၁၁. ထူၣ်တီထံလၢမူထံး
ယွဲၣ်တီထံလၢမူထံး
ဟးယီၤခိၣ်ယီၤခိၣ်တမး
ဟံၢ်ယီၤခိၣ်ယီၤခိၣ်တမး
တခွါနသးမ့ၢ်အိၣ်ယၤ
ဟဲဟံၢ်စၢထံဒိၣ်စၢယၤ

ထၢဒိထီၣ်အဖီပြီ

၁၂. မ့ၢ်ခံးမ့ၢ်ဟါယံၣ်တၢ်လံ
နီၢ်ပျီၤစၢဒိးထီၣ်နချံ
မ့ၢ်ခံးမ့ၢ်ဟါယံၣ်တၢ်မိ
ဒိးထီၣ်နချံနီၢ်ပျီ

၁၃. မ့ၢ်ခံးမ့ၢ်ဟါယံၣ်တၢ်လံ
ဘျးထီၣ်ကွံၣ်ကဟၣ်စိကွီ
မ့ၢ်ခံးမ့ၢ်ဟါယံၣ်တၢ်မိ
ဘျးထီၣ်ကွံၣ်ကဟၣ်စိကွီ

၁၄. မ့ၢ်ခံးမ့ၢ်ဟါယံၣ်တၢ်လံ
ဒ့ၣ်လီၤကိးအမိၢ်လၢထံ

မ့ၢ်ခံးမ့ၢ်ဟါယံၣ်တၢ်မိ
ဒ့ၣ်လီၤကိးအမိၢ်လၢပျီ

၁၅. ကယဲၢ်မိၢ်ဖိမၤမ့ၢ်ယု
ဘိးထီၣ်သကိးသ့ၣ်ဖျၢၣ်ထူ
ကယဲၢ်မိၢ်ဖိမၤမ့ၢ်အါ
ဘိးထီၣ်သကိးသ့ၣ်ဖျၢၣ်ထး

၁၆. ဖုးဒါဝၣ်မံၤဝၣ်ဆၢၣ်နၢ
ပိၣ်လိၣ်ပခံၤယီၤလီၤဟး
ဖုးဒါဝၣ်မံၤဝၣ်ချၢၣ်ချဲ
ပိၣ်လီၤပခံၤယီၤလီၤဒဲ

၁၇. ဖီကွီနဖးဝဲၢ်လံၤခါ
မ့ၢ်တဝဲၢ်ဖးထီၣ်န့ၣ်ယၤ
နဖးဝဲၢ်လံၤခါဖီကွီ
မ့ၢ်တဝဲၢ်ဖးထီၣ်န့ၢ်စိ

ထၢလဲၤထီၣ်

ထၢတကျးအံၤဒ်ပစံးတၢ်
အသိးပိၣ်ခွါမ့ၢ်ဒိးထီၣ်တၢ်ဒိးပိၣ်
မ့ၢ်လဲၤထီၣ်အိၣ်အီၤ ပိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဒိး
ထီၣ်ဒိး ပိၣ်ခွါလဲၤထီၣ်အိၣ်အီၤဒိး
ကဘၣ်သ့ၣ်ဒဲၣ်ထၢတကျးအံၤန့ၣ်
လီၤ. ဘၣ်ဆၢၣ်ဒိးတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤဒ်
အံၤတကလုာ်အံၤ အါဒဲၣ်တၢ်တ
က့ၢ်ပိၣ်ခွါလဲၤဒိးထီၣ်ဆိတၢ်လၢ
ညါန့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး မ့ၢ်မ့ၢ်
လဲၤကုာ်ဆိဒိးခွါကဘၣ်ကိးလီၤက့ၢ်
အသးလၢ (စိ) ခွါမ့ၢ်လဲၤကုာ်ဆိဒိး
မ့ၢ်ကဘၣ်ကိးလီၤက့ၢ်အသးလၢ
(ဖီ)ဒ်န့ၣ်ကွီၤကွီၤန့ၣ်လီၤ.

၁. မတၢ်ကိးလၢဝါဂၤလဲၣ်
ကိးမုက့ၢ်လီၤစွဲၢ်လီၤအဲ
မတၢ်ကိးလၢဝါဂၤလီၢ်
ကိးမုက့ၢ်လီၤအဲၣ်လီၤအီ

၂. မတၢ်လူၤဘဲဒိၣ်ဂၤလဲၣ်
လူၤဘဲဒိၣ်ကွံၤသီၣ်အဲးအဲး
မတၢ်လူၤဘဲဒိၣ်ဂၤလီၢ်
လူၤဘဲဒိၣ်ကွံၤပိၢ်အိးအိး

၃. မတၢ်လူၤဘဲလၢတြီၢ်ဟး
လူၤဘဲဒိၣ်ဩလီၤကလၢ
မတၢ်လူၤဘဲလၢတြီၢ်သး
လူၤဘဲဒိၣ်ဩလီၤကလး

၄. ယမံသပုၤဘၣ်ကွံၣ်ကိာ်
ထီၣ်ဒိၣ်ဒိသယုာ်သညိ
ယမံသပုၤဘၣ်တစး
ထီၣ်ဒိးဒိလီၤစွဲၢ်လီၤအဲ

၅. ကွီထီၣ်ဒိးပျၢလၢယီခံ
ဖီဘုသၣ်ဂီၤသယုာ်သံ
ကွီထီၣ်ဒိးပျၢလၢယီကျါ
ဖီဘုသၣ်ဂီၤသယုာ်ကး

၆. ကလုာ်ပျၢလၢဆၢအဒု
ဩဘၣ်ဖီလီၤအံၣ်လီၤအ့
ဆၢဒုခိၣ်န့ၢ်ကလုာ်ဂီၤ
ဩဘၣ်ဖီလီၤအံၣ်လီၤအီ

၇. ထီၣ်ဘျၢၣ်လီၤပိၣ်လၢထံန့ၢ်
ဩဘၣ်ဖီလီၤသယုာ်သံ
ထီၣ်ဘျၢၣ်လီၤပိၣ်လၢထံကျိ
ဩဘၣ်ဖီသယုာ်သညိ

၈. သုးတနာ်ဩ်လီၤလၢမး
လီၤကလၢဖီဘျီဒိၣ်ပူၤ
သုးတနာ်ဩ်လီၤလၢထး
လီၤကလၢဖီဘျီဒိၣ်သး

၉. စီယုသံၣ်တကူၤတကူၤ
ဩ်ဘၣ်ယၤယအိၣ်တသ့
စီယုသံၣ်တကူၤတကူၤ
ဩ်ဘၣ်ယၤယအိၣ်တညီ

၁၀. တၢ်သါလၢထိးတၢ်အိၣ်ဘု
တၢ်သါလၢထိးဂီၢ်အိၣ်ဘု
မံတယုၢ်ဂဲၤထၢၣ်ဆုၣ်ဃုး
မံခံယုၢ်ဂဲၤထၢၣ်ဆုၣ်ဃုး
ဖီမံဆုၣ်မံသပုၤဖုး
ထိးတၢ်အိၣ်ဘုတလီၢ်ဃုး

၁၁. တၢ်သါလၢထိးတၢ်အိၣ်ဘဲ
တၢ်သါလၢထိးဂီၢ်အိၣ်ဘဲ
မံတယုၢ်လဲၤဆုၣ်လၢဝဲ
မံခံယုၢ်လဲၤဆုၣ်လၢဝဲ
ဖီမံသပုၤဘၣ်တစဲး
ထိးတၢ်အိၣ်ဘုတလီၢ်ဝဲ

၁၂. ကူၢ်လီၤမုၢ်ထံညၣ်မုၢ်နံၤ
မၤလီၤဝဲထံညၣ်မုၢ်နံၤ
သဘၣ်ဒိၣ်နွံကွီၤနွံယံၤ
သဘၣ်ဒိၣ်နွံကွီၤနွံယံၤ
သူလုၤထီၣ်ပွၤလၢအခံ
ကီၤဝဲထီၣ်ပွၤလၢအခံ
အိၣ်လၢအးဒိကနၣ်ထံ
ဂီၢ်ဘုသိၣ်ဩ်သယုၢ်သံ

၁၃. ဟီၣ်ယီၤခၢ်လၢအမုၢ်ပြီ
ဟီၣ်ခၢ်ယီၤလၢအမုၢ်ပြီ
ကးလၢသ့ၣ်ခံဘီၣ်စ့ၢ်စ့ၢ်
ကးလၢဝၣ်ခံဘီၣ်စ့ၢ်စ့ၢ်
ကွီၤယီၤဟဲကးယဲၢ်လၢဘျဲး
ကွၢ်လီၤကိၣ်ဒုသယုၢ်သံ

၁၄. ကသ့ၣ်မိၢ်လၢအူၤရူၢ်ပူၤ
ကဆိဖါလၢအူၤရူၢ်ပူၤ
အမဲကျီၣ်ထူယဲၢ်လၢယုၢ်
အမဲကျီၣ်စ့ယဲၢ်လၢယုၢ်
ကျၢ်ကျၢ်ဆၣ်ဖါမုၢ်အဘူး
ကွီၤဩ်အူၤဆၢယၤလၢတူ

၁၅. ကူၢ်လီၤမုၢ်ထံချၢ်သ့ၣ်လိၣ်
မၤလီၤဝဲထံချၢ်သ့ၣ်လိၣ်
တဘၣ်ဒိၣ်နွံယံၤနွံကွီၤ
တဘၣ်ဘိနွံယံၤနွံကွီၤ
သူလုၤမိၢ်ပွၤလၢအလိၤ
ကီၤဝဲမိၢ်ပွၤလၢအလိၤ
ခံၣ်ယခိၣ်ဒိကနၣ်စိ
ယုၢ်နီၣ်ကျိၣ်ဟဲသိၣ်လၢယီၤ

မုၢ်ကနီၤလဲၤထီၣ်ဝံဖိၣ်
သၣ်ခွါလဲၤထီၣ်ဝီၢ်လီၤအသးဒီး
ပတြၢၤက့ၤမုၢ်ကနီၤ

၁. စီယဲဝါအကူၢ်တရူၤ
ကိးထီၣ်ဆုၣ်ဖီလၢဘျီၣ်ပူၤ
အကူၢ်တရူၤစီယဲဝါ
ကိးထီၣ်ဆုၣ်ဖီလၢဘျီၣ်သး

၂. ကိးန့ၤအမံၤအိၣ်ကိးန့ၤ
ကိးန့ၤနဲလဲၤတၢ်ဒီးယၤ
ကိးဖီအမံၤအိၣ်ကိးဖီ
ကိးဖီနဲလဲၤတၢ်ဒီးဖီ

၃. ဝဲကိးန့ၤဒီးဆုၣ်ဒီးချ့
မိၣ်န့ၣ်ဟံသးဝဲတဂ့ၤ
ဒီးဆုၣ်ဒီးချ့ ဝဲကိးဖီ
မိၣ်န့ၣ်ဟံသးဝဲဂ့ၤဒီး

၄. ထွံၣ်တပျီၣ်လုၤအိၣ်မ့ၤဆွံ
စီတပျီၣ်လုၤတၢ်ဘၣ်သံ
ထွံၣ်တပျီၣ်လုၤဘၣ်တၢ်ဆါ
စီတပျီၣ်လုၤတၢ်ဘၣ်ဆါ

၅. ဒုၣ်ကွံၣ်ကွံၣ်ကိးလီၤထံယဲ
စီမ့ၢ်တကိးနီၢ်တဟဲ
ဒုၣ်ကွံၣ်ကွံၣ်ကိးလီၤယဲဝါ
စီမ့ၢ်တကိးနီၢ်တခါ

၆. မျါဘိသိၣ်ကိးလီၤယဲထံ
ကိးန့ၤနဲဟဲပိၣ်ယခံ
မျါဘိသိၣ်ကိးလီၤတၢ်စူၤ
စီမ့ၢ်တကိးနီၢ်တလူၤ

၇. မ့တမ့ၢ်စီမ့ၢ်မျါသံ
ဖီဂ့ၤအိၣ်လၢအလီၢ်မံ
မ့တမ့ၢ်စီအမ့ၢ်မ့ၢ်
ဖီဂ့ၤအိၣ်လၢအလီၢ်ဒါ

၈. မၤတံၢ်တံၢ်ဖီမ့ၢ်ဒ်လဲၣ်
တံၢ်တံၢ်ဖီဒီးမ့ၢ်ဒီးဝဲ
မၤတံၢ်တံၢ်ဖီမ့ၢ်ဒ်လီၣ်
တံၢ်တံၢ်ဖီဂဲၤအိၣ်ဂဲၤအိ

၉. တဩဠးလိာ်ဖိလၢယာ်ဒိ
လံာ်တဩဠးဆၢလၢသ့ၣ်ခံ
တဩဠးလိာ်ဖိလၢယာ်ဒိး
လံာ်တဩဠးဆၢလၢသ့ၣ်ခံ

၁. ကျီတရူဖိတစံးနၢ
အကီအိာ်လၢတကိးယၢ
ကျီတရူဖိတစံးကျီ
အကီအိာ်လၢတကိးဖိ

၈. ကယံာ်ဆၢထံနၢကျီခံ
ဘၣ်အဲၣ်ထီၣ်ယူအိာ်အမံ
ကယံာ်ဆၢထံနၢကျီကျိး
တအဲၣ်ထီၣ်ယူအိာ်အဖျိ

၁၀. တဩဠးလိာ်ဖိလံာ်တဟဲ
ဟဲလၢဖိလီၤစွဲၤလီၤအဲး
တဩဠးလိာ်ဖိလံာ်တခါ
ခါလၢဖိသံသ့ၣ်လီၤသး

၂. တမ့ၢ်စီလူတၢ်ဘၣ်သံ
ဟံၣ်ခိၣ်တမ့ၢ်ဟးထီၣ်မ့
တမ့ၢ်စီလူတၢ်ဘၣ်ဆါ
ဟံၣ်ခိၣ်တမ့ၢ်ဟးထီၣ်ကး

၉. ထီၣ်တဘၣ်လၢပျၢၣ်ဟဲယူ
ဘၣ်အဲၣ်ပျဲလီၤကျိာ်အဆူး
ထီၣ်တဘၣ်လၢပျၢၣ်ဟဲဟး
ဘၣ်အဲၣ်ပျဲလီၤကျိာ်အကျါ

၁၁. စံးမ့ၢ်မိာ်စၢပျၢၣ်လၢာ်လံ
မိာ်စၢအိာ်ခူသ့ၣ်လၢအံၤ
စံးမ့ၢ်မိာ်စၢပျၢၣ်ဒၣ်ယၢ
မိာ်စၢအိာ်ခူသ့ၣ်လၢနၢ

၃. ဘၣ်လီၤမ့ၢ်ဝါနအိာ်ကး
နအိာ်ဝံဖိအိာ်ဒီးနၢ
ဘၣ်လီၤမ့ၢ်ဝါနအိာ်လီၤ
နအိာ်မ့ၢ်ဖိအိာ်ဒီးစိ

၁၀. ထီၣ်ဘီပျၢၣ်လၢဝၣ်တခီ
ဖိခးချံၣ်စီဘၣ်ဒုၣ်လီၤ
ထီၣ်ဘီပျၢၣ်လၢဝၣ်တဟဲ
ဖိခးချံၣ်စီဘၣ်အဲၣ်ခါ

၁၂. ယစံးမ့ၢ်ယသ့ၣ်ကပူ
ယသ့ၣ်ဝါက့ၤဂ့ၤဒၣ်တူာ်
ယစံးမ့ၢ်ယသ့ၣ်ကဖျး
ယသ့ၣ်ဝါက့ၤဂ့ၤဒၣ်လဲာ်

၄. တကးဖိဟဲထီၣ်အိာ်နၢ
မ့ၢ်နအဲၣ်ခါတအဲၣ်ခါ
တကၣ်ဖိဟဲထီၣ်အိာ်ကျီ
မ့ၢ်ကျီအဲၣ်အီၤတအဲၣ်အီၤ

၁၁. ထီၣ်တဘၣ်ယူအိာ်ဆၢဖု
မ့ၢ်ဆၢအဲၣ်အီၤတအဲၣ်အီၤ
ထီၣ်တဘၣ်ယူအိာ်ဆၢဖး
မ့ၢ်ဆၢအဲၣ်ယၢတအဲၣ်ယၢ

၁၃. ယသ့ၣ်အိာ်ဝၣ်ယယီၢ်ဒု
ယဒီးတၢ်ဂ့ၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၤ
ယသ့ၣ်အိာ်ဝၣ်ယယီၢ်တီၤ
ယဒီးတၢ်ဘီန့ၢ်တၢ်ဘီ

၅. နဟဲကျိာ်စၢယတၢ်သံ
မ့ၢ်နခိၣ်လဲတအိာ်ဒိး
နဟဲကျိာ်စၢယတၢ်ဆါ
မ့ၢ်နခိၣ်လဲတအိာ်ကး

၁၂. ထီၣ်တဘၣ်ဖိယိယာ်ဒိး
မ့ၢ်အဲၣ်စံးမ့ၢ်တအဲၣ်စံး
ထီၣ်တဘၣ်ဖိယိယာ်သး
အဲၣ်စံးယၢတအဲၣ်စံးယၢ

၁၄. စီတအိာ်ဝံဝဲယတဲာ်ကျဲ
စီတကျၢၣ်ဆၢတကျၢၣ်ပျဲ
စီတအိာ်ဝံဝဲတကျဲတီၤ
ဆၢဒီးပျဲစီတကျၢၣ်ကီ

၆. ထံတၢ်ဖိဝဲလဲာ်ယချၢ
ယဘၣ်တၢ်နးနထံၣ်ဆၢ
ထံတၢ်ဖိဝဲလဲာ်တ့ၢ်ယၢ
ယဘၣ်တၢ်နးနသ့ၣ်ညါ

၁၃. နါစိဆဲးထူဘီနီၣ်ထိး
ဘၣ်ကျဲကျိာ်တဘၣ်ကျဲကျိာ်
နါစိဆဲးထူဘီနီၣ်ယး
ဘၣ်ကျဲပၢတဘၣ်ကျဲပၢ

မုာ်ကနီၤလဲၤထီၣ်အိာ်
က့ၤကဒီးဖိာ်သ့ၣ်ခွါဒီးအိာ်လီၤ
ဝံလီၤအသး

၇. တၢ်နးအိာ်လၢယခိၣ်ထံး
မ့ၢ်ဒၣ်ယကျီလၢကီၢ်ယံၤ
တၢ်နးအိာ်လၢယခိၣ်နၢ
မ့ၢ်ဒၣ်ယကျီလၢကီၢ်ယၢ

၁၄. နါစိပိာ်ရဲးဝၣ်ထီၣ်
ဘၣ်အဆူးတဘၣ်အဆူး
နါစိပိာ်ရဲးဝၣ်ထီၣ်ကျီ
ဘၣ်အတီၤတဘၣ်အတီၤ

၁၅. နါစိပိရ်ရုံးလှိုင်ခိုင်သူ
ဘဉ်ဘျိုင်ပူတဘဉ်ဘျိုင်ပူ
နါစိပိရ်ရုံးလှိုင်ခိုင်ဝါ
ဘဉ်ဘျိုင်သးတဘဉ်ဘျိုင်သး

၂၂. နဟဲကံအျါဝဉ်တူဉ်နစိး
ဘဉ်စုးဒီးဖိအတကျိး
နဟဲဘဉ်အျါဝဉ်တူဉ်နါ
ဘဉ်စုးဒီးဖိအတအျါ

၂၉. နီဝဲမ့ၢ်ထံမဲဉ်ကယါ
အခိဉ်တယျါခိဉ်တယျါ
နီဝဲမ့ၢ်ထံဒိဉ်လီၤဆီ
ဒိဉ်လီၤတဲးတဲးဒီးလီၤဆီ
နီဝဲမ့ၢ်ထံဒိဉ်တမ့ၢ်
ဒိဉ်လီၤတဲးတဲးဒီးလီၤသံး

၁၆. ဖိတပျိုင်ယိးဘုဉ်ဟဲဒံး
မ့ၢ်အဲဉ်စံးမ့ၢ်တအဲဉ်စံး
ဖိတပျိုင်ယိးဘုဉ်ဟဲသး
အဲဉ်စံးယါတအဲဉ်စံးယါ

၂၃. စိတဂါအသ့ဉ်တဂု
ဘဉ်စုးဖိမံစူဉ်မံခ
စိတဂါအသ့ဉ်တဝး
ဘဉ်စုးဖိမံဆူဉ်အိဉ်ယး

၃၀. ဖိမ့ၢ်ကျိုင်သူလၢထံနံၤ
အဖိလီၤဆူညဉ်တသံ
ဖိမ့ၢ်ကျိုင်သူလၢထံကျိ
အဖိလီၤဆူညဉ်တဆါ

၁၇. နါစိကွံာ်ဖိနါစိကွီ
နါစိဖိဟဲထီၢ်အိဉ်စိ
နါစိကွီဖိနါစိကွံာ်
နါစိယဟဲထီၢ်အိဉ်ဒံး

၂၄. ဘုဂုပိဉ်ကျဲမ့ၢ်အယါ
ဖိအျါလၢစိအမဲဉ်ညါ
ဘုဂုပိဉ်ကျဲမ့ၢ်အတိ
ဖိအျါလၢစိအမဲဉ်ဒီး

၃၁. ဖိလၢ်ချုဉ်သူလၢထံနံၤ
ဟၢဉ်မံၤခိဉ်မ့ၢ်ခိဉ်တမံ
ဖိလၢ်ချုဉ်သူလၢထံကျိ
ဟၢဉ်မ့ၢ်ခိဉ်မ့ၢ်ခိဉ်သံသိ

၁၈. မ့ၢ်နအိဉ်ဒီးမတၢလဲဉ်
ဖိနါစိခါနါစိဟဲ
မ့ၢ်နအိဉ်ဒီးကွဉ်မတၢ
ဖိနါစိဟဲနါစိခါ

၂၅. ခိဉ်သဉ်ကဖုဒ်သူဉ်ဂဲၤ
ထံဉ်ထီၢ်စိခွံပုခွံပျဲ
ခိဉ်သဉ်ကဖုသူဉ်ဂဲၤဝါ
ခွပုခွံဘျါထံဉ်ဒီးနး

၃၂. ဖိမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဆီအ့ဉ်လၢကျဲ
ပုသူတလဲၤဆိဉ်တလဲၤ
ဖိမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဆီအ့ဉ်ကျဲတီၤ
ပုသူတညီဆိဉ်တညီ

၁၉. အိဉ်လၢအးဖိဉ်မ့ၢ်တမံ
တကြးတၢ်ဟဲမံအမံ
အိဉ်လၢအးဆုဘုတဝါ
တကြးတၢ်ဟဲမံအသး

၂၆. ဖိမ့ၢ်ထိဉ်ဝံအနီၢ်ဆံး
ကံးရံးလၢကွီအခိဉ်ထံး
ဖိမ့ၢ်ထိဉ်ဝံအဂီၢ်နး
ကံးရံးလၢကွီအခိဉ်ညါ

၃၃. ဖိတကုဉ်စဲးတကုဉ်ခိး
ဖိတကုဉ်လၢမ့ၢ်စံာ်ဘီး
ဖိတပကုဉ်ကိးမံကိးစ့
မ့ၢ်စံာ်ဘီးထံအိဉ်တသ့

၂၀. ဝံဒ်ထွံဉ်လၢဖဉ်ကပူ
ထံဉ်ထီၢ်စိမၤဖျဲဉ်မၤဖျဲး
ဝံဒ်ထွံဉ်လၢဖဉ်ဆါကျါ
ထံဉ်ထီၢ်စိမၤဖျဲဉ်မၤဆျါ

၂၇. နီဝဲမ့ၢ်ဖိမ့ၢ်ဟါလီၤ
ဘိဉ်တဂုဖးထီဉ်တညီ
နီဝဲမ့ၢ်ဖိမ့ၢ်ဟါခါ
ဘိဉ်တဂုဖးတထီဉ်ဘး

၃၄. ဖိမိာ်တယံးပာ်တယိ
မိၤတြိၤအီထံလၢယာ်ဒိ
ဖိမိာ်တယံးပာ်တယံး
မိၤတြိၤအီထံလၢယာ်ဒံး

၂၁. ခိဉ်တဘုဉ်နါအ့ဉ်ပၤထံး
ထွဉ်ထီၢ်စိပုခွံပုခွံ
ခိဉ်တဘုဉ်နါအ့ဉ်ပၤယး
ထံဉ်ထီၢ်စိဖုးဘျါဖုးဘျါ

၂၈. နီဝဲမ့ၢ်စဲးရဲဉ်ကနာ
တၢ်စူဘဉ်အီတသိဉ်လၢ
နီဝဲမ့ၢ်စဲးရဲဉ်ကီၢ်ဘျဲ
တၢ်စူဘဉ်အီသိဉ်တသ့

၃၅. ဖိကျံကျူလကွီအယိ
သုသင်ဂီလတီၢ်မုၢ်လိ
ဖိကျံကျူလကွီအညါ
ဘုသင်ဂီလတီၢ်မုၢ်ပါ

၃၆. နထံၣ်ဘၣ်ဖိကၢ်အစုး
ဝၣ်မံၤဘီၣ်ဂုၤဆွၢ်ဖိဖု
နထံၣ်ဘၣ်ဖိကၢ်အဝဲ
ဝၣ်မံၤဘီၣ်ဂုၤဆွၢ်လၢသွဲ

၃၇. ခုးတနီၢ်ဝံၤအမဲၣ်ချံ
နီၢ်ဂုၤအုၣ်ထိးတံၢ်အသွံ
ဖိစုတကွၤသ့ၣ်အစု
ဖိတမံၤမ့ၤတဝါဘု
ဖိစုတကံၤသ့ၣ်အဖံး
ဖိတမံၤမ့ၤတမံထံ

၃၈. ဖိစုဖိၣ်လီၤကျၢ်တကျူ
ဒီးထီၣ်ယုၢ်လၢပုဖိချါ
ဖိစုဖိၣ်လီၤကျၢ်တယံး
ဒီးထီၣ်ယုၢ်ပုဖိကျူခဲ

၃၉. နံၣ်ဘၣ်ပုၤဂုၤပျၢ်ဒီးဘု
ဖိဝဲပျၢ်ဒီးသ့ၣ်လၢခုး
နံၣ်ဘၣ်ပုၤဂုၤပျၢ်ဒီးဘဲ
ဖိဝဲပျၢ်ဒီးသ့ၣ်လၢဝဲ

၄၀. နီၢ်တတံၢ်ထံနီၢ်အုလု
အုလုဖိဖံးတမုၢ်
နီၢ်တတံၢ်ထံနီၢ်အုဘျဲ
အုဘျဲဖိဖံးတကဲ

၄၁. ဖံးသိးဒီးဖိကၢ်တဂု
ကမၤဝံၣ်သံနၢလၢမု
ဖံးသိးဒီးဖိကၢ်ဂုၤခီ
ကမၤဝံၣ်သံဘၣ်ပုဖိ

၄၂. နီၢ်တကုၣ်သံလၢအဒါ
ယုၢ်စိၣ်ဘဲဖးလဲၤဝါဝါ
နီၢ်တကုၣ်သံအဒါကီ
ယုၢ်စိၣ်ဘဲဖးလဲၤဘီဘီ

၄၃. နီၢ်ဆဲးအခံလၢပုၤအး
ဘဲတပီၢ်လီၤဘဲတမၤ
နီၢ်ဆဲးအခံလၢပုၤကျါ
ဘဲတပီၢ်ဘဲအိၣ်လီၤပး

၄၄. နီၢ်ဘုးထံၣ်သၢနံၣ်တဝံ
လိးကီစိထးဘၣ်ဝၣ်မံ
နီၢ်ဘုးထံၣ်သီနံၣ်အိၣ်ထီၣ်
လိးကီစိထးဘၣ်ဝၣ်ဘီ

၄၅. နီၣ်ဆုဘုသၢနံၣ်တဝါ
ဆၢၣ်ခိၣ်ထံးဘုဖိဂုၢ်မုၢ်
နီၢ်ဆုဘုသၢနံၣ်တဝံ
ဆၢၣ်ခိၣ်ထံးဘုဖိအိၣ်ဒီး

၄၆. နီၢ်တကွဲလၢအဘုၣ်ထိး
ထိးကတံၢ်သံလၢအကျိး
နီၢ်တကွဲလၢအဖိၣ်ဆိ
ဆိကတံၢ်သံလၢအမိ

၄၇. စုတတုၤသိးမ့ၢ်စၢ်ဂီ
ဖံးသိးစိဂုၤတတုၤပီ
စုတတုၤသိးမ့ၢ်စၢ်ဝါ
ဖံးသိးစိဂုၤတထီၣ်ဘး

၄၈. စုတထီၣ်ဟံထီၣ်ယုဖိ
ကလံၤအူစုလီၤဝဲဝဲ
စုတထီၣ်ဟံးထီၣ်ယုဖး
ကလံၤအူစုလီၤဝံဝံ

၄၉. စုတဖျၢ်ယခိၣ်တဖျး
ကွၢ်မုၢ်မဲၣ်ကျူလၢအန့ၤ
စုတဖျၢ်ယခိၣ်တချ
ကွၢ်မုၢ်မဲၣ်ကျူလၢအက့ၤ

၅၀. တယုထီၣ်စိခိၣ်တက့
ကွၢ်ထီၣ်စိအမဲၣ်တက့
တယုထီၣ်စိအမဲၣ်ညါ
ကွၢ်ထီၣ်ကွီအမဲၣ်တဖျါ

၅၁. စုမုၢ်ဖုၣ်ထီၣ်ဒီးစုနၢ
ဖုၣ်ထီၣ်ဒီးစိဖိၣ်ဒိၣ်ကျူ
စုမုၢ်ဖုၣ်ထီၣ်ဒီးစုညါ
ဖုၣ်ထီၣ်ဒီးစိဖိၣ်ဒိၣ်မး

ခိဖျိမုၢ်ကနီၤအံၣ်လီၤဝီၢ်
လီၤအသးဒိၣ်မးအယိ ဖိၣ်သၣ်ခွါ
လဲၤထီၣ်ဆိၣ်ဘၣ်က့ၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

၁. ထံတၢ်ဖိသးလဲၣ်နချါ
ယဝံနၢက့တဖံလၢ
ထံတၢ်ဖိဝၣ်လဲၣ်တ့ၢ်နၢ
ယဝံနၢက့တဘီၣ်နၢ

၂. ချံၣ်ဘိလီၤတီဘၣ်ကျိၢ်နၢ
နၢမုၢ်ယၢယၢမုၢ်ယၢ
ချံၣ်ဘိလီၤတီဘၣ်ကျိၢ်သး
နၢမုၢ်နးနးယၢမုၢ်နး

၃. ယဟဲနန်ကုတဘိဉ်ဖီ
ပျူသံစီဘိးတဂဲဂီ
ယဟဲနန်ကုတဘိဉ်နု
ပျူသံစီဘိးတဂဲဝး

၁၀. အဲဒ်မိနုကျူလဲဒ်ဘိဉ်ဘု
အဲဒ်ထူအဲဒ်စုနုတသု
အဲဒ်မိနုကျူလဲဒ်ဘိဉ်ဘိ
အဲဒ်ထူအဲဒ်စုနုတညီ

၁၇. တံဝီလီသုတဝီလီ
ဝီလီနုသုဒ်လီသုဒ်လီ
တံဝီသးသုတဝီသး
ဝီသးတသူးစုသုဒ်စု

၄. သုဒ်ဒုခိဉ်ဝါမဲဒ်ကအု
တံတုအိဉ်ယယသးခု
တံဒုခိဉ်ဝါမဲဒ်ဆုဒ်နီ
တံတုအိဉ်ယယသးပီ

၁၁. အဲဒ်မိနုကျူလဲဒ်ဖီဘိး
ဖီဘိးကံလီဘဉ်အစိး
အဲဒ်မိနုကျူလဲဒ်ဖီယဲ
ဖီယဲဂံလီဒုဒ်အညဲ

၁၈. အိဉ်လၢအးနဘဉ်တတီ
နထံဉ်ထီဉ်ယနဝီလီ
အိဉ်လၢအးနဘဉ်စီပု
နထံဉ်ထီဉ်ယနဝီသး

၅. ခးတပိဖီယုဉ်အစု
ထုးကုအစုဘဉ်ကချုး
ခးတပိဖီယုဉ်အသး
ထုးကုအသးဘဉ်န့ဒါ

၁၂. အဲဒ်မိနုနုအဲဒ်မိနု
အဲဒ်ဘဉ်နုဖုနုစိဉ်နု
ယအဲဒ်နုဟံလၢယစု
ယစုအညုကလီပျူ

၁၉. ဝီလီနုသးရဲဉ်ကွဲဉ်မိ
ကွဲဉ်ကွီတသုစိဉ်နုဖီ
ဝီလီနုသးရဲဉ်ကွဲဉ်ဝါ
ကွဲဉ်ကွီတကြးလိဉ်ဒီးနု

၆. ခးတပိလၢထီဉ်အဲဒ်ဆၢ
ဆၢအဲဒ်ထီဉ်ခဲလၢခဲဆု
ခးတပိလၢထီဉ်အဲဒ်ပု
ပုအဲဒ်ထီဉ်ကိးဘုဒ်အဖဲး

၁၃. အဲဒ်မိနုတီရီခိဉ်သူ
ယတအဲဒ်နုအိဉ်ပုပု
အဲဒ်မိနုတီရီခိဉ်ယဲ
ယတအဲဒ်နုအိဉ်ဖဲလဲဒ်

၂၀. အံဉ်လီတီနုသးဘဉ်လဲ
ခိးကွဲဉ်နုဆိးကဆီမဲ
အံဉ်လီတီသးဘဉ်မနု
မဲဒ်ဆဲဒ်နုနုဒီးကု

၇. ပနုတပိထုးတပိလု
ယအဲဒ်နုဟံးယာ်နစု
ပနုတပိထုးတပိဒု
ယအဲဒ်နုဟံးယာ်နဆု

၁၄. မိကလုာ်ပုဒိဉ်ပုထီ
မိအဲဒ်ပုနုဖီတုဖီ
မိတလုာ်ပုဒိဉ်ပုသ့
မိအဲဒ်ပုထဲနုတုနု

၂၁. နုမံထီဉ်ဘိနုဂီဂု
လိးကီနုခိးယိနုပု
နုမံထီဉ်ဘိနုဂီဝါ
လိးကီနုခိးယိနုသး

၈. ပုအဲဒ်တံခဲလၢမံယ
အဲဒ်ဒီးဒုဉ်ဝံဒုဉ်ပးနု
ပုအဲဒ်တံခဲလၢမံဖီ
အဲဒ်ဒီးဒုဉ်ဝံဒုဉ်ပိးဘိ

၁၅. မိတလုာ်ဒံကဆီမဲ
ကိဉ်ထီဉ်လၢကျိဘိစးလဲး
မိတလုာ်ဒံသုကုဒ်ခွ
ကိဉ်ထီဉ်လၢကျိမိကွဲဉ်ဂု

၂၂. နုမံဖဲဘံနဘဉ်ဝံဉ်
တဒုကျိဉ်ဖီအိဉ်လီလံ
နုမံဖဲဘံနဘဉ်ထီ
နုမံကျိဉ်ဖီအိဉ်ဟံမိ

၉. မိတလုာ်ဘုအဘုဘိ
တကဉ်ဘုချံမိဘုဉ်လီ.
မိတလုာ်ဘုအဘုဝါ
တကဉ်ဘုချံမိဘုဉ်နု

၁၆. နထံဉ်ထီဉ်ပုနုဝီလီ
ကွဲဉ်ပုတကြးလၢအစီ
နထံဉ်ထီဉ်ပုနုဝီသး
ကွဲဉ်ပုတကြးလၢအခါ

၂၃. တံမုနီဒီးနီလီကီ
ထံတတံဒီးယိတကျိ
တံမုနီဒီးနီဘဉ်ဆွဲ
ထံတတံဒီးယိတညါ

၂၄. မိဖိမုဉ်ပှအစဲဉ်နီ
ဖိမုနာမုဒါယိဉ်ဖိ
မိဖိမုဉ်ပှအကွးနး
ဖိမုနာမုဒါယိဉ်ဖး

၃၁. နီဝဲမုထံဒိဉ်တမုံ
တိလိဉ်ဒိဉ်လအကွဉ်ခံ
နီဝဲမုထံဒိဉ်လီဖျိ
တိလိဉ်ဒိဉ်လအကွဉ်စိး

၃၈. နီဘုဉ်ထိးဖါအရူသူ
အမဲကျိဉ်စုကျိဉ်ဒီးထူ
နီဘုဉ်ထိးဖါအမဲဂု
အမဲကျိဉ်ထူကျိဉ်ဒီးစု

၂၅. ယဟဲကံဆုါဝဉ်တက့
တိနိဉ်ဖိဝါယီဘဲဘု
ယဟဲကံဆုါဝဉ်တဒါ
တိနိဉ်နီဝါယီဘဲဖး

၃၂. ဖိမုကျိဉ်သူလထံခံ
အဖိလီဆူဘဉ်ညဉ်သံ
ဖိမုကျိဉ်သူလထံပ
အဖိလီဆူဘဉ်ညဉ်ဆါ

၃၉. နီဘုဉ်ထိးဂုဘုဉ်ဆိဂု
အဆိပယးတလီဉ်ဇး
နီဘုဉ်ထိးကဲဘုဉ်ဆိကဲ
အဆိသးပယတလီဉ်ဝဲ

၂၆. ဒီးထိဉ်ချဉ်လကဟီခံ
န့ဘဉ်ဖဲကးကဲခဲဉ်အလံ
ဒီးထိဉ်ချဉ်လကဟီဒိ
န့ဘဉ်ဖဲကဲခဲဉ်အဖိ

၃၃. ဖိလ်ချဉ်ဖိလထံနမ
ဟာဉ်မုခိဉ်မုခိဉ်ကသွံ
ဖိလ်ချဉ်ဖိလပှပှ
ဟာဉ်မုခိဉ်မုခိဉ်နမု

၄၀. ဝဉ်မံသိဖိတံလုာ်ဆံ
ကွီကျိဘဉ်လီမုတခံး
ဝဉ်မံသိဖိတံညဉ်အါ
ကွီကျိဘဉ်လီမုတဟါ

၂၇. ဒီးထိဉ်ချလတံလီပဟ
န့ဘဉ်မကွဲကွဲလံသါ
ဒီးထိဉ်ချလတံလီဒး
န့ဘဉ်မကွဲကွဲလံဝါ

၃၄. ဖိမုဂံသူထိဉ်သုဉ်ထီ
အဒုယုဉ်ဘျးဆဉ်ကဆိ
ဖိမုဂံသူအဒုအါ
အဒုယုဉ်ဘျးဆဉ်လထး

၄၁. ထးခိဉ်နီဆဲးလီလထံ
တံကံနီအူလီတကွံ
ထးခိဉ်နီဆဲးလီထံကျါ
တံကံနီအူလီကဒါ

၂၈. နမုထိဉ်ဝဲနဂီဝါ
စိဉ်န့န့ဆုမိလီဉ်ဧါ
နမုထိဉ်ဝဲနဂုလံ
စိဉ်န့န့ဆုမိလီဉ်မံ

၃၅. ထံဉ်ဘဉ်ဖိလီတံအစုး
အိဉ်ထဲဘုဖိပအုးဒုး
ထံဉ်ဘဉ်ဖိလီတံအဝဲ
အိဉ်ထဲဘုဖိကရဲဒဲ

၄၂. နီထါထဉ်ကွဲကံစုနာ
တံကံနီအူလအချါ
နီထါထဉ်ကွဲကံစုညါ
တံကံနီအူလအပ

၂၉. နီဝဲမုစဲးရဲဉ်ကီဘျ
တံစုဘဉ်အီသိဉ်ရူရူ
နီဝဲမုစဲးရဲဉ်သုဉ်ကျါ
တံစုဘဉ်အီသိဉ်မုမး

၃၆. မိခုအဖိခု
ဝဉ်မံဘိဉ်မဲထိဉ်တချး
မိဆုါဆုါအဖိဆုါဆုါ
ဝဉ်မံဘိဉ်မဲထိဉ်ချးဧါ

၄၃. နီထါထဉ်ယးနဲဘိယူ
ဂုန့စဲးထါလဝုာ်ပှ
နီထါထဉ်ယးနဲဘိအါ
ဂုန့စဲးထါလဝုာ်သး

၃၀. နီဝဲမုထံမဲကလ
အခိဉ်လီဆဲးပိဉ်လဲဉ်သး
မဲထံကယမုထံမု
အခိဉ်လီဆဲးပိဉ်လဲဉ်ပှ

၃၇. တံနွဲလုာ်ဖိပအုး
ဘုဖိဆုဉ်နီတုာ်တလုး
တံနွဲလုာ်ဖိပအဝဲ
ဘုဖိဆုဉ်နီရဲဉ်ကနဲ

၄၄. နီထါထဉ်ဘျအီလထံ
ဒွဲဉ်သိစီလီတလံဉ်သံ
နီထါထဉ်ဘျအီလသိ
ဒွဲဉ်သိစီလီတလံဉ်လီ

၄၅. တာ်ကံာ်နီၤအူခွဲးအူခွဲး
ထၣ်ဝါနီၤယၤကျိၣ်မဲးမဲး
တာ်ကံာ်နီၤခွဲးအူခွဲးအူ
ထၣ်ဝါနီၤယၤကျိၣ်မူမူ

၄၈. နီၤဆဲးအခံလၢပုၤဒး
နီၤဟးကွၢ်ဒီးတာ်ဘျးသၢ
နီၤဆဲးအခံလၢပုၤကျါ
နီၤဟးကွၢ်ဒီးတာ်လဲၣ်ဖါ

မ့ၣ်ကနီၤခီဆၢက့ၤအီၤဒ်အံၤ
၁. လီၤတာ်လံလံလီၤတာ်လံ
ကဝီၤကျိၤမူခိၣ်ခိၣ်ထံး
လီၤတာ်လံလံလီၤတာ်မီၤ
မူခိၣ်ခိၣ်ထံးကဝီၤကျိၤ

၄၆. နစုၣ်ဘီၣ်နသိးထံ
ထါထၣ်သိၣ်ဒ်လံာ်တၢ်သြး
နစုၣ်ဘီၣ်ဒ်လံာ်ဒါ
မ့ၢ်တသိးထံဘၣ်ဆၢၣ်သၢ

၄၉. ကျူးယူစီၤလီၤယူစီၤလီၤ
ဖီစုတသးမိၢ်ဝံၤအီၤ
ကျူးယူစီၤလီၤနကျူခံ
ကျူးလဲၤယူဘျးနဝံၤယံၤ

ဖဲန့ၣ်တဘျီဆဲးလီၤက့ၤ
ထါတကျးလၢအဘၣ်သးအိၣ်
အုၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄၇. တာ်သ့နသ့ဘၣ်တ့ၢ်လံ
ပုၤသ့နီၤနၤတအိၣ်ဒီး
တာ်သ့တသ့လၢာ်သ့စီ
ပုၤသ့နီၤနၤတအိၣ်ကီ

ဖဲန့ၣ်တဘျီဖိၣ်သၣ်ခွါ
ဆဲးလီၤထါဒီးစံးဝဲ

၁. ဘၣ်လီၤတာ်လံခါဒွဲၣ်သိ
ကူးနီၣ်ဖုးဒါသွဲၣ်နီၣ်ကျိၤ
ဘၣ်လီၤတာ်လံခါဒွဲၣ်ဆဲ
ကူးနီၣ်ဖုးဒါသွဲၣ်နီၣ်ကွဲ

ဒ်ကညီပုၤထူလံဖိအတာ်
ဒုၣ်တာ်ထူဒီးတာ်နၢ်အိၣ်ဝဲအသိး,
တာ်ပီးတာ်လီၤဒီးတာ်ဟူးတာ်ဂၤလၢ
တာ်ကဘၣ်ကတဲာ်ကတီၤအီၤဖဲပုၤ
လၢအသံတဂၤလၢလၢအဆၢက
တီၢ်မ့ၢ်ဒ်လၢာ်အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

- ၁. ကတဲာ်ကတီၤအံၤသၣ်မိၣ်ဂံၢ်, ညၣ်အုၣ်, တာ်ခဲၣ်တာ်သၣ်အကလုာ်ကလုာ်, တကွံၣ်ခိၣ်ကထံခိၣ်တဖၣ်
- ၂. စံၣ်မိ-တာ်စံၣ်မိန့ၣ်တာ်သ့ဝဲဒုၣ်တပီၢ်ဘိ မ့တမ့ၢ် ဝၣ်ကျၢ်ဖိလၢအကဘၣ်တာ်ကျိတကွံၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. မိအဝဲအံၤတာ်ကျိအီၤအမိၢ်ဒါတဖုးဒီးအဖိတဖုးစုာ်စုာ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတာ်ကဘၣ်ကွၢ်ဝဲဒုၣ်လၢ တာ်အိၣ်သးအဖီခိၣ်, ဒ်ပစံးတာ်အသိးပုၤစံၣ်မိမ့ၢ်အါဂၤဒီးအလီၢ်အိၣ်လၢတာ်ကဘၣ်ကျိမိအါဖုးဒီး ပုၤစံၣ်မိမ့ၢ်စုာ်တခီတာ်ကတဲာ်ကတီၤမိဒုၣ်သ့ဝဲဒုၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၃. တာ်အူမိအက့ၢ်အဂီၢ်-ပိာ်ခွါခံဂၤကဘၣ်အူဝဲမိအမိၢ်ဒါတဖုးဒီးအဖိတဖုးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးမိမိၢ် ဒါအကလုာ်ဟးထီၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံမးမိဖိအကလုာ်ကဘၣ်ပိာ်ထွဲထီၣ်အခံန့ၣ်လီၤ. မိမိၢ်ဒါတာ်ကဘၣ် အူတကျၢ်အီၤခံထံၣ်ဒီးမ့မ့ၢ်လၢမိဖိတခီတာ်ကအူအီၤတထံၣ်ဒီးလဲၤတရံးပျုၤစိၣ်ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၄. တာ်စံၣ်မိအက့ၢ်အဂီၢ်-ဘၣ်ထွဲဒီးတာ်စံၣ်မိန့ၣ်အကျဲအိၣ်ဝဲဒုၣ်သၢဘိဒ်အမ့ၢ် တာ်စံၣ်အီၤသ့မ့ၢ်က့ၤဝဲ က့ၤကျဲ, ထံဆၣ်ပုၤဒီးဆူလိကျဲန့ၣ်လီၤ.
- ၅. တာ်စံၣ်မိအတာ်ဒုၣ်တာ်ထူ-ဖဲတာ်စံၣ်မိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်အလီၢ်အိၣ်လၢတာ်ကဘၣ်လဲၤတကွံၣ်အီၤသၢဝီ ဒီးလဲၤသဆိးအီၤသၢဝီဝံၤအလီၢ်ခံတာ်ကဘၣ်စံၣ်အူမိကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတာ်အူမိဝံၤခဲလၢာ်န့ၣ်တာ်က ဘၣ်ဟဲက့ၤစံၣ်ကဒီးဒ်အလီၢ်တခါသၢဝီဝံၤအုၣ်သဘျးမိခဲလၢာ်ဒီးထၢန့ၣ်ဆူကုတၢ်တံာ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

- ၆. တာ်ကယာကယဲ-မုၢ်ကနီၤကကူထီၣ်ပှၤမုၢ်ပှၤတာ်ကူတာ်သိးဒီးမ့ၢ်ဖိၣ်သ့ၣ်ခွါတခီကယဲၢ်မ့ၢ်တာ်ကူတာ်သိးအိၣ်လၢတာ်တကျၢ်အလိၤန့ၣ်ပှၤစံၣ်မိမိကွၢ်ဝဲအတာ်မ့ၢ်ဘၣ်မဲာ်တခီကူထီၣ်အိၤသ့ဝဲခဲလၢန့ၣ်လီၤ.
- ၇. တာ်စံၣ်မိအတာ်ဟူးတာ်ဂဲၤ-ပိာ်မုၢ်ဒီးပိာ်ခွါကဘၣ်လဲၤကျဲၣ်လိာ်အဆၢစုာ်စုာ်ဒီးလၢတာ်စံၣ်မိအပှၤန့ၣ်တာ်ကဘၣ်ယုထၢထီၣ်ဒီးတကးအမိာ်တဖုဒီးအဖါတဖုလၢကမၤသီၣ်အကလုာ်စီၤစီၤကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

ထါပုာ်ပိာ်

- ၁. ဧူဧူပုဧူဧူပု
ပိာ်မုၢ်ကန့ၣ်သိးဆ့
ကွၢ်တဂ့ၤဂ့ၤကွၢ်တဂ့ၤ
မဲာ်ကဲလၢပှၤခိၣ်ဂီၤဂီၤ
ဖၣ်ကဲလၢဖိခိၣ်ဂီၤဂီၤ
ဒုးနခိၣ်လၢတီၤလုာ်ဂီၤ
ဖုသ့ၣ်နီၣ်လၢညါတခီ
- ၂. မဲာ်ကဲမ့ၢ်ပှၤဖွဲၣ်န့ၣ်အိၤ
ဖၣ်ကဲမ့ၢ်ပှၤလ့န့ၣ်အိၤ
ပှၤခိၣ်ဆံၣ်ကပြုာ်ကပြီၤ
ဖိခိၣ်ဆံၣ်ကပြုာ်ကပြီၤ
ဖုံပုာ်ပိာ်ဒီးလိာ်ယာ်ခိ
ပုာ်ပိာ်လၢပှၤဖွဲၣ်န့ၣ်အိၤ
- ၃. စျီပုာ်ပိာ်ဒီးလိာ်ယာ်ခိ
ဖုံလီၤလၢပှၤခိၣ်တနီၤ
စျီလီၤလၢပှၤခိၣ်တနီၤ
ဆူညါအိးလၢထူအဖိ
ဒုးတခိၣ်လၢတီၤလုာ်ဝါ
ဖုသ့ၣ်နီၣ်လၢညါတဖၤ
ခူၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်မၤကိာ်မၤဂီၤ
ဟံးထီၣ်နဲၣ်လီၤန့ၣ်တ့ၢ်အိၤ

ထါပုာ်ပိာ်မိာ်ပုာ်

- ၁. မဲာ်ကဲလၢပှၤခိၣ်ဝါဝါ
ဖၣ်ကဲလၢတီၤခိၣ်ဝါဝါ
မဲာ်ကဲမ့ၢ်ပှၤဖွဲၣ်န့ၣ်န့ၣ်
ဖၣ်ကဲမ့ၢ်ပှၤဖွဲၣ်န့ၣ်န့ၣ်
ပှၤခိၣ်ဆံၣ်ကဖိကဖး
ဖိခိၣ်ဆံၣ်ကဖိကဖး
ဖုံပုာ်ပိာ်ဒီးလိာ်ယာ်ပၤ
စျီပုာ်သ့ၣ်ဒီးလိာ်ယာ်ပၤ
ဖုံလီၤလၢအခိၣ်တဂၤ
စျီလီၤလၢအခိၣ်တဂၤ
ဆူညါအိၣ်လၢထူအဖး
ဆူညါအိၣ်လၢစ့အဖး
ခူၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်မၤဖျိၣ်မၤနး
ဟံးထီၣ်နဲၣ်လီၤန့ၣ်တ့ၢ်န့ၣ်
ဒုးနခိၣ်လၢတီၤလုာ်ဝါ
ဖုသံၣ်နီၣ်ဆူညါတဖၤ
ဒုးနခိၣ်လၢတီၤလုာ်ဂီၤ
ဖုသံၣ်နီၣ်ဆူညါတခီ
- ၂. ဝံထီၣ်ပိာ်ဝံထီၣ်ပိာ်
ဆိလီၤပိာ်ဆိလီၤပိာ်
ဝံထီၣ်ပိာ်ပျဲၤနီၣ်သံၣ်ဩ
ဆိလီၤပိာ်လီၤနီၣ်သံၣ်ဩ
ဝံထီၣ်ပိာ်ဆါနတအိ
ဆိလီၤပိာ်ဆါနတအိ
အိထံလၢပုၤဂဲာ်အကျိၤ

- ထီၣ်လၢမဲာ်သီမဲာ်အိၣ်ရိ
ပျဲၤက့ၤတုၤအသံၣ်အလိ
- ၃. ခူၣ်သ့ၣ်လူၣ်တီၤလၢဝၣ်သိ
လၢညါမုၢ်နီၣ်န့ၣ်လၢခိ
ခူၣ်သ့ၣ်လူၣ်တီၤလၢဝၣ်ဝါ
လၢခိမုၢ်နီၣ်န့ၣ်လၢညါ
- ၄. ဝံထီၣ်ဒီးဝံထီၣ်ဒီး
ဆိလီၤဒီးဆိလီၤဒီး
ဝံထီၣ်ဒီးဆူနဝၤအိ
ဝံထီၣ်ဒီးဆါနဝၤအိ
ဝံထီၣ်ဒီးပျဲၤနီၣ်သံၣ်ဩ
ဝံဆိလီၤဒီးနီၣ်သံၣ်ဩ
အိထံလၢပုၤဂဲာ်န့ၣ်အိၤ
ထီၣ်လၢသံၣ်သီမဲာ်အိၣ်ဂီၤ
ပျဲၤက့ၤတုၤအဟံၣ်အယီ
- ၅. တီၢ်ဘူၣ်ပျဲၤလၢမုၢ်လီၤန့ၣ်
ခူၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဒီးဒုၣ်အစု
သုတပျံၤသုတသးအုး
တီၢ်ဘူၣ်ပျဲၤလၢမုၢ်ဟါခါ
ခူၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်ဒီးဒုၣ်အသး
သုတပျံၤသုတအုးသး
မၤတုၤပျဲၤလၢဟံၣ်ကိၣ်ဒု
ကယဲၢ်ပှၤလဲၤပှၤဟဲက့ၤ
မၤတုၤပျဲၤလၢမုၢ်ဟါခါ
ပှၤလဲၤပှၤဟဲက့ၤကိးဂၤ

ထိရုနာဒိန်

ထိတကျးအံ့အခီပညီ
 စံးဝဲဒ်လဒါခီဖျိတ်မအီတသ့နီ
 တမံလောဘၣ်အယိတ်ကဘၣ်
 ဆုက့ပုသံတဂဆူအသံအလိ
 လီၢ်န့ၣ်လီၢ်. လတံးသးဆါနီဒိန်
 (အခီပညီမ့ၢ်တံးသံဒိန်) ဒိန်ဒိန်
 ကလဲၣ်အပူတချးတံးဆုကွံာ်
 ပျူအဆါကတီၢ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်တံး
 မဆါမတရီတပါနီဒိန်ဆါဆါ
 ကလဲၣ်လထါလလံာ်အံ့သ့ၣ်
 တဖၣ်န့ၣ်လီၢ်.

- ၁. နီဒိန်အဖိန့ၣ်ဒြိၣ်မာ
 အိးအလံာ်ကွးလဒါနီၣ်တါ
- ၂. နီဒိန်အဖိစီၣ်ဒြိၣ်ဟဲ
 အထုၣ်န့ၣ်ကွဲၣ်ကဆီမဲ
- ၃. နီဒိန်အဖိန့ၣ်ဒြိၣ်မာ
 အလံာ်ခိၣ်နဲလါမဲၣ်ဒါ
- ၄. နီဒိန်အဖိတပီၢ်စး
 အထုၣ်ဖျိးဒီးနီၣ်ပနု
- ၅. တံးမယၣ်နီဒိန်အထိး
 နီဒိန်အထိးခ့စိၣ်ဖျိး
- ၆. တံးမယၣ်နီဒိန်အဆီ
 နီဒိန်အဆီလံာ်အိၣ်အီ
- ၇. တံးမယၣ်နီဒိန်အဖံ
 နီဒိန်အဖံဘၣ်သံဒိး
- ၈. တံးမယၣ်နီဒိန်အဖု
 နီဒိန်အဖုဘၣ်သံထု

- ၉. တံးမယၣ်နီဒိန်အဖိ
 နီဒိန်အဖိဘၣ်သံကျိ
- ၁၀. တံးမယၣ်နီဒိန်အမါ
 နီဒိန်အမါဘၣ်သံတြး
- ၁၁. ဟီၣ်ခိၣ်သီၣ်ကျူၣ်မူကျူၣ်မူ
 နီဒိန်စံၣ်နံသီးသ့ၣ်ဖူ
- ၁၂. တကီၢ်ခၣ်မံရဲၣ်အဒု
 နီဒိန်အဒုကံလၣ်ယု
- ၁၃. နီဒိန်တဂယတဂ
 နီဒိန်ယဆ့ခိၣ်လီၢ်လၢ
- ၁၄. မယၣ်လံလံမယၣ်လံ
 ရုနီဒိန်လမ့ၣ်ကွံးခံ
- ၁၅. မုၢ်ဆုၣ်ပုဂဲထံာ်ကိးဂ
 တဂဲထံာ်နီဒိန်တဂ
- ၁၆. နီဒိန်ပုစံးအသုၣ်ဂဲ
 ကပခံခီဘီခံယဲ
- ၁၇. ညၣ်လံၣ်ဒီးသိပုကျဲကျိ
 တံးပျီနုၢ်နီဒိန်အကီ
- ၁၈. နီဒိန်အဖိစီၣ်လိာ်ဘိ
 အထုၣ်ခိၣ်န့ဆၣ်တံာ်ဘိ
- ၁၉. ကျိလီၢ်သ့ၣ်ဘိအနဲသု
 သီးနီဒိန်လၢဘျီၣ်ဒိန်ပူ
- ၂၀. တံးသီၣ်လၢကျူၣ်လၢယဲးယဲး
 နီဒိန်လိာ်သီးကတူၢ်ဖျး
- ၂၁. ကျိလီၢ်သ့ၣ်ဘိအလဲသု
 လိာ်ဆဲးလိာ်ခးဘျီၣ်ဒိန်ပူ

- ၂၂. မနာလံလံမနာလံ
 လံာ်အပံၣ်ဆးထီၣ်ကုပျံ
- ၂၃. မနာလံပအီၣ်လူအီ
 လူဒီးမဲၣ်အူဒီးဖၣ်ဂီ
- ၂၄. မနာလံလံမနာလံ
 ဆီၣ်တံာ်အီၢ်လၢတံးနၢၣ်ထံး
- ၂၅. မနာလံလံမနာမီ
 လၢတံးနၢၣ်ထံးဆီၣ်တံာ်အီ
- ၂၆. နီဒိန်ကွံာ်လီၢ်အခိၣ်ဝါ
 ဖဆ့အခံလၢဖၣ်ဆါ
- ၂၇. နီဒိန်ကွံာ်လီၢ်အခိၣ်သု
 ဆဲးဆ့အခံလၢမဲၣ်အူ

ထါအိၣ်ထီပျူမု

- ၁. လၢယၢရီၣ်အါအါယၢရီၣ်
 ဇီဇီၣ်(၉ ဘျီ)
- ၁. မုၢ်မဲၣ်ဝဲၣ်မုၢ်မဲၣ်ဝဲၣ်
 လါမဲၣ်ဝဲၣ်လါမဲၣ်ဝဲၣ်
 မုၢ်မုၢ်လီၢ်န့ၣ်နထံၣ်ထွဲ
 လါမုၢ်လီၢ်န့ၣ်နထံၣ်ထွဲ
 လီၢ်န့ၣ်နဖိစုၣ်ဖိယဲ
 နာမူပယုၣ်ပာ်စါန့ၣ်
- ၂. မုၢ်မုၢ်ဟါဟါမုၢ်မုၢ်ဟါ
 လါမုၢ်ဟါဟါလါမုၢ်ဟါ
 မုၢ်မုၢ်လီၢ်န့ၣ်နကွၢ်ဖျါ
 လါမုၢ်လီၢ်န့ၣ်နကွၢ်ဖျါ
 မုၢ်မုၢ်လီၢ်န့ၣ်ဆူအိးဖး
 လါမုၢ်လီၢ်န့ၣ်ဆူအိးဖး

လီၤန့ၣ်န့ၣ်ဖီစုၣ်ဖီယါ
န့ၣ်မူပယုၣ်ဟံၣ်ပယုၣ်

၃. မ့ၢ်မဲၣ်လၢပုၤယုၣ်တက့ၢ်
လါမဲၣ်လၢပုၤယုၣ်တက့ၢ်
မ့ၢ်ဟဲထီၣ်ပျုၤအမ့ၢ်ခဲး
လါဟဲထီၣ်ပျုၤအလါခဲး
သ့ၣ်အစိးကဲသ့ၣ်အထံး
ဝၣ်အစိးကဲဝၣ်အထံး
ထံထၣ်ကဒါဆူထံခဲ
ပျုၤလၢအသံဟါမံၤမံၤ
တၢ်အိၣ်လီၤတဲၣ်လၢၤဒီးထံ

၄. မ့ၢ်မဲၣ်လၢပုၤယုၣ်ကဒါ
လါမဲၣ်လၢပုၤယုၣ်ကဒါ
မ့ၢ်ဟဲထီၣ်ပျုၤအမ့ၢ်ဟါ
လါဟဲထီၣ်ပျုၤအလါဟါ
သ့ၣ်အသိၣ်ကဲသ့ၣ်အဆး
ဝၣ်အသိၣ်ကဲဝၣ်အဆး
ဆူထံခဲထံထၣ်ကဒါ
ပျုၤလၢအသံဟါမံၤကး
တၢ်အိၣ်လီၤတဲၣ်မ့ၢ်ဒီးလါ

၅. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢထံတီၤရီၤ
ပုၤဆိးပီၤလၢထံတီၤရီၤ
ဆၢၣ်တဖျၢၣ်အလီၢ်လီၢ်ဒီး
ကျိၣ်တဘိအလီၢ်လီၢ်ဒီး
ပုၤအိၣ်ဆုပုၤတနီၤနီၤ
ပုၤအိၣ်ယၢပုၤတနီၤနီၤ
နီၢ်တဂဲဆုတဂဲဖီ
ကျိၣ်က့ၣ်ကဟံၣ်ဘၣ်မိ

၆. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢထံတီၤရီၤ
ပုၤဆိးပီၤလၢထံတီၤရီၤ
ဆၢၣ်တဖျၢၣ်အလီၢ်လီၢ်ကး
ကျိၣ်တဘိအလီၢ်လီၢ်ကး
ပုၤအိၣ်ဆုပုၤတဂၤဂၤ
ပုၤအိၣ်ယၢပုၤတဂၤဂၤ
နီၢ်တဂဲဆုတဂဲယၢ
ကျိၣ်က့ၣ်ကဟံၣ်ဘၣ်ဝါန့ၢ်

၇. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢထံခိၣ်တီၤ
ပုၤဆိးပီၤလၢဟံၣ်ခိၣ်တီၤ
ထူဟဲဟံၣ်ကဘိကဘိ
စ့ဟဲဟံၣ်ကဘိကဘိ
ပုၤအိၣ်လ့ၢ်ပုၤတနီၤနီၤ
ပုၤအိၣ်ကၢပုၤတနီၤနီၤ
ကျိၣ်တလဲၤကနီၤတဘျီ
နီၢ်ကျိၣ်ကဟံၣ်ဘၣ်အီၤ

၈. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢထံခိၣ်ထး
ပုၤဆိးပီၤလၢထံခိၣ်ထး
ထူဟဲဟံၣ်ပဝါပဝါ
စ့ဟဲဟံၣ်ကဝါကဝါ
ပုၤအိၣ်လ့ၢ်ပုၤတဂၤဂၤ
ပုၤအိၣ်ကၢပုၤတဂၤဂၤ
နီၢ်တဂၤကျိၣ်တလဲၤကၢ
နီၢ်ကျိၣ်ကဘၣ်ဝါန့ၢ်

၉. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢထံခိၣ်ဒီး
ပုၤဆိးပီၤလၢထံခိၣ်ဒီး
တိၢ်ဂီၤထီၣ်တိၢ်ဂီၤတိၢ်ဂီၤ
တိၢ်ဂီၤလီၤတိၢ်ဂီၤတိၢ်ဂီၤ
တိၢ်ဂီၤထီၣ်န့ၢ်မဲၣ်တဆီ
တိၢ်ဂီၤလီၤန့ၢ်မဲၣ်တဆီ

ကျိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်လဲၤဘၣ်အဒီး
ပိးသ့ၣ်ဖးသီတူၢ်ဝၣ်ဘိ

၁၀. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢထံခိၣ်ထး
ပုၤဆိးပီၤလၢထံခိၣ်ထး
တိၢ်ဟါထီၣ်တိၢ်ဟါတိၢ်ဟါ
တိၢ်ဟါလီၤတိၢ်ဟါတိၢ်ဟါ
တိၢ်ဟါထီၣ်န့ၢ်မဲၣ်တ
ယါတိၢ်ဟါလီၤန့ၢ်မဲၣ်တယါ
ကျိၣ်ထီၣ်မ့ၢ်လဲၤဘၣ်အသး
ပိးသ့ၣ်ဖးသီတူၢ်ဝၣ်ဝါ

၁၁. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢတၢ်အဒီး
ပုၤအိၣ်ပီၤလၢတၢ်အဒီး
ဟံၣ်ထူၣ်တဘိပိၣ်လ့ၢ်ဂီၤ
ဟံၣ်ထူၣ်ခဲဘိပိၣ်လ့ၢ်ဂီၤ
မ့ၢ်တဆ့ၣ်မ့ၢ်တဆ့ၣ်ဒီး
ပုၤတဝီပုၤတဝီဒီး
မ့ၢ်တဆ့ၣ်ကျဲမ့ၢ်လီၤဂီၤ
ပုၤတဝီကျဲဘိလီၤဂီၤ
ခူၣ်သ့ၣ်ပျုၤအဆိဖါဘိ
အိၣ်အိၣ်ကလီၤမ့ၢ်ဟါခီ

၁၂. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်တမ့ၢ်ဆံၣ်ဒ့
ပုၤဆိပီၤတမ့ၢ်ဆံၣ်ဒ့
ယုၢ်ဟဲအိၣ်ရီၤသ့ၣ်ခိၣ်ယု
ထီၣ်ကျဲၣ်အိၣ်ရီၤဝၣ်ခိၣ်ယု
တမ့ၢ်ထီၣ်ကလ့ၢ်ကလ့ၢ်
တမ့ၢ်လီၤကလ့ၢ်ကလ့ၢ်
တမ့ၢ်ထီၣ်အည့တတ့ၢ်
တမ့ၢ်လီၤအည့တတ့ၢ်
ဟီၣ်ဖျံၣ်ဘျၢၣ်လီၤအိၣ်ဒီးမ့ၢ်
အလီၢ်ခဲတမ့ၢ်ယုၢ်ကျဲ

၁၃. မှုံ့အိန်တံတမ္မာဆံဉ်ခံ
ပှ်အိန်ဃီတမ္မာဆံဉ်ခံ
တမ္မာထီဉ်တမ္မာတမ္မာ
တမ္မာလီတမ္မာတမ္မာ
တမ္မာထီဉ်ကိးမုာ်အနံ
တမ္မာလီကိးမုာ်အနံ
ဘျဉ်လီအိန်မုာ်ဒီးဟီာ်ဖုံ
တမ္မာယုာ်ကွာ်အလီာ်ခံ

၁၄. ကွာ်ကွာ်အံဉ်လၢထံဖိနံ
ကွာ်ကွာ်အံဉ်အလၢနံ
ကွာ်ကွာ်အံဉ်အလၢနံ
ကွာ်ကွာ်အံဉ်အလၢနံ
သံကွာ်မုာ်ပါလၢချၢဉ်ခံ
ကွာ်ခါကဟ်နလီာ်ခံ

၁၅. ကွာ်ကွာ်အံဉ်လၢထံဖိသး
ကွာ်ကွာ်အံဉ်အလၢနံ
ကွာ်ကွာ်အံဉ်အလၢနံ
ကွာ်ကွာ်အံဉ်အလၢနံ
သံကွာ်မုာ်ပါလၢချၢဉ်ကျါ
ကွာ်ခါကဟ်နလီာ်ဒါ

၁၆. မုာ်ဟဲထီဉ်လၢယိဉ်ဟံဆူး
လၢဟဲထီဉ်လၢကိးဟံဆူး
မုာ်ဟဲထီဉ်ကပီကျဲးကျဲး
လၢဟဲထီဉ်ကပီကျဲးကျဲး
ဆဲးဘဉ်ချၢဉ်ဒုချၢဉ်ကံတုာ်
ဆဲးဘဉ်ဃီဒုဃီကံတုာ်
ဆဲးတရုာ်ဖိအနုာ်ဆူး
ဝုာ်ထီာ်အသးတလဲဉ်တုာ်

၁၇. မုာ်ဟဲထီဉ်လၢယိဉ်ခၢဉ်သး
လၢဟဲထီဉ်လၢကိးခၢဉ်သး
မုာ်ဟဲထီဉ်ကပီလံလၢ
လၢဟဲထီဉ်ကပီလံလၢ
ဆဲးဘဉ်သုဉ်ဒုတပျာ်ကွး
ဆဲးဘဉ်ဃီဒုတပျာ်ကွး
ဆဲးတရုာ်ဖိအသးနါ
တလဲာ်တုာ်ဝုာ်ထီဉ်အသး

၁၈. တယုာ်နလဲလၢဘီကီ
တညိနလဲလၢဘီကီ
မူထံးလဲာ်နဆုဉ်နွံဝီ
ဟီဉ်ထံးလဲာ်နဆုဉ်နွံဝီ
တထံဉ်လိာ်ပူနီတသီ
တထံဉ်လိာ်ဖိနီတသီ
ထံဉ်လိာ်သကိးမံကွာ်ဂီ
အပျုာ်ဂီဆၢသတီာ်ဖိ

၁၉. တယုာ်နလဲလၢဘီမး
တညိနလဲလၢဘီမး
မူထံးလဲာ်နလဲဆုာ်ဝး
ဟီဉ်ထံးလဲာ်နလဲဆုာ်ဝး
တထံဉ်လိာ်ပူနီတဂၤ
တထံဉ်လိာ်ဖိနီတဂၤ
ထံဉ်လိာ်သကိးမံကွာ်ဝါ
အပျုာ်ဂီဆၢသတီာ်ဖး

၂၀. တံဘဉ်မုာ်ထုကုာ်သလုာ်
တံဘဉ်လၢထုကုာ်သလုာ်
လဲဆုာ်ဒုယိးလၢဝဉ်မု
လဲဆုာ်သုဉ်ယိးလၢဝဉ်မု
လဲလဲနုာ်ဟူပိာ်တံာ်ပွာ်
နသးလီတုာ်နခိဉ်ဒု

၂၁. တံဘဉ်မုာ်ထုကုာ်အလါ
တံဘဉ်လၢထုကုာ်အလါ
လဲဆုာ်ဒုယိးလၢဝဉ်ဝါ
လဲဆုာ်သုဉ်ယိးလၢဝဉ်ဝါ
လဲလဲနုာ်ဟူပိာ်တံာ်တြါ
နသးလီတုာ်နခိဉ်ညါ

၂၂. ယုာ်ဟဲကပီဃီာ်လၢမူ
ထီဉ်ကွၢာ်ကပီဃီာ်လၢမူ
ယုာ်ဟဲကပီခိဉ်ကံတုာ်
ထီဉ်ကွၢာ်ကပီခိဉ်ကံတုာ်
ယုာ်သုဉ်ယုဉ်ဒီအမဲာ်တုာ်
ဘဉ်သံပုထုဒီးပုအူး

၂၃. ယုာ်ဟဲကပီဃီာ်လၢထး
ထီဉ်ကွၢာ်ကပီဃီာ်လၢထး
ယုာ်ဟဲကပီခိဉ်သုဉ်ဖး
ထီဉ်ကွၢာ်ကပီခိဉ်သုဉ်ဖး
ယုာ်သုဉ်ယုဉ်ဒီအမဲာ်အါ
ဘဉ်သံပုထုဒီးပုတြး

၂၄. သဲးသဉ်ဂုာ်ဂုာ်မီသဉ်ဂုာ်
မီသဉ်ဂုာ်ဂုာ်မီသဉ်ဂုာ်
သဲးသဉ်ဂုာ်နထီဉ်တသု
မီသဉ်ဂုာ်နထီဉ်တသု
သဉ်အိဉ်ဂီနထီဉ်မုာ်သု
အုဉ်ဖူနပျုာ်လဲလဲဘျဲ

၂၅. သဲးသဉ်ဘီဘီသဲးသဉ်ဘီ
မီသဉ်ဘီဘီမီသဉ်ဘီ
သဲးသဉ်ဘီနထီဉ်တညီ
မီသဉ်ဘီနထီဉ်တညီ
သဉ်အိဉ်ဂီနထီဉ်မုာ်ညီ
အုဉ်ဖူနပျုာ်လဲလဲဂီဂီ

၂၆. မံမိ်မုာ်သံမုာ်အိးလု
ပျီၣ်သီလါသံလါအိးလု
မုာ်လဲၣ်တၢ်လၢမူခိၣ်တ့ၤ
လါလဲၣ်တၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်တ့ၤ
မုာ်တထံၣ်အပူၤအမဲၣ်
လါတထံၣ်အပူၤအမဲၣ်
မုာ်မုာ်ထံၣ်အပူၤအမဲၣ်
ကိးက့ၤဟဲက့ၤမၤမုာ်ချ့

၂၇. မံမိ်မုာ်သံမုာ်အိၣ်ဝဲ
ပျီၣ်သီလါသံလါအိၣ်ဝဲ
မုာ်လဲၣ်တၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်တဲၤ
လါလဲၣ်တၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်တဲၤ
မုာ်တထံၣ်အပူၤအပျဲ
လါတထံၣ်အဖိအပျဲ
မုာ်မုာ်ထံၣ်အပူၤအပျဲ
တလုာ်ကိးက့ၤမၤရဲၣ်ရဲၣ်

၂၈. မံမိ်မုာ်သံမုာ်အိၣ်ကး
ပျီၣ်သီလါသံလါအိၣ်ကး
မုာ်လဲၣ်တၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢာ်
လါလဲၣ်တၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢာ်
မုာ်တထံၣ်အပူၤအဝါ
လါတထံၣ်အဖိအဝါ
မုာ်မုာ်ထံၣ်အဖိအဝါ
ကိးက့ၤဟဲက့ၤဆ့ၣ်ဖးဒါ

၂၉. မုာ်ဟဲထီၣ်လၢယိၣ်အကျိ
လါဟဲထီၣ်လၢယိၣ်အကျိ
နပီၤမူဆးက့ၣ်အတိၤ
နပီၤဘွဲဆးကိၣ်အတိၤ
အခိၣ်မုာ်သူထီၣ်ဆူလိ
လုၤန့ၣ်အတိၤလၢလုၤထိး

၃၀. မုာ်ဟဲထီၣ်လၢယိၣ်အယျာ
လါဟဲထီၣ်လၢယိၣ်အယျာ
နပီၤမူဆးက့ၣ်အသး
နပီၤဘွဲဆးကိၣ်အသး
အခိၣ်မုာ်သူထီၣ်ဆူထး
လုၤန့ၣ်အတိၤလၢလုၤဝါ

၃၁. နမံမိ်နလဲၣ်အိၣ်လု
နပျီၣ်သီနလဲၣ်အိၣ်လု
ကတၢၢ်တဆိနတက့ၤ
ကတၢၢ်ခံဆိနတက့ၤ
လဲၣ်လဲၣ်ထီၣ်ဘးတၢ်အဒု
ဒိးလီၤမက့ၤသၣ်ဘံၣ်ဘ့

၃၂. နမံမိ်နလဲၣ်အိၣ်ယု
နပျီၣ်သီနလဲၣ်အိၣ်ယု
ကတၢၢ်တဆိနတဟး
ကတၢၢ်ခံဆိနတဟး
လဲၣ်လဲၣ်ထီၣ်ဘးတၢ်အပု
ဒိးလီၤဘံၣ်ဘ့သၣ်မက့ၤ

၃၃. ကျဲမုာ်လၢပျုၤက့ၤတရုၤ
ကျဲဘိလၢပျုၤက့ၤတရုၤ
က့ၤတဖုဖုတယုၤယုၤ
က့ၤခံဖုဖုတယုၤယုၤ
က့ၤက့ၤထီၣ်ဘးတၢ်အဒု
တၢ်သုပျီၣ်ဖြူၤပှ်လီၤမ့ၤ

၃၄. ကျဲမုာ်လၢပျုၤက့ၤတရိၤ
ကျဲဘိလၢပျုၤက့ၤတရိၤ
က့ၤတဖုဖုသယုၤညိ
က့ၤခံဖုဖုသယုၤညိ
က့ၤက့ၤထီၣ်ဘးတၢ်အကိ
တၢ်သုပျီၣ်ဖြူၤဘ့ၣ်လီၤထိး

၃၅. ထွံၣ်မိၤတၢ်ကိကိထွံၣ်ဧာ
ထွံၣ်မိၤတၢ်က့က့ထွံၣ်ဧာ
လုၤဒိးပုၤကလၢကလၢ
လုၤဒိးဝဲကလၢကလၢ
လုၤထီၣ်ဆူပုၤဟံၣ်အချာ
လုၤထီၣ်ဆူပျီၤသ့ၣ်အချာ
ထီၣ်ဘးအချာကလံၤဖာ
ကီၢ်လၢခိတမုာ်အိၣ်လၢ

၃၆. ထွံၣ်မိၤတၢ်ကိကိထွံၣ်ဖါ
ထွံၣ်မိၤတၢ်က့က့ထွံၣ်ဖါ
လုၤဒိးပုၤကယါကယါ
လုၤဒိးဝဲကယါကယါ
လုၤထီၣ်ဆူပျီၤဘံၣ်အပု
လုၤထီၣ်ဆူပျီၤသ့ၣ်အပု
ထီၣ်ဘးအဒိကလံၤစ့
ကီၢ်လၢခိတမုာ်အိၣ်နုၤ

၃၇. သုၣ်ကညီပျုၤလၢအသံ
သးကညီပျုၤလၢအသံ
ထီၣ်ကစၢ်သါဟုၤသါနံး
လီၤကစၢ်သါဟုၤသါနံး
ဒိလီၤန့ၣ်အိၤသံးခိၣ်ထံ
က့ၤအိက့ၤအိဆူလိထံး

၃၈. ပျုၤလၢအသံသုၣ်ကညီ
ပျုၤလၢအသံသးကညီ
ထီၣ်ကစၢ်သါဟုၤသါပီၤ
လီၤကစၢ်သါဟုၤသါပီၤ
ဒိလီၤန့ၣ်အိၤသံးတိၢ်ထီ
ဆူလိထံးက့ၤအိက့ၤအိ

၃၉. မှုံ့ဒီလီသံးပျံခိန်လက်
ပျံဒီလီသံးပျံခိန်လက်
ဆိုးလီထိသုကျက်ကထာ
ဆိုးလီထိဂီကျက်ကထာ
နီအဂုအီတန့ၣ်လၢ
ကွီအဝါအီတန့ၣ်လၢ
ပျံအီန့ၣ်ဝးလၢဝးလၢ
နီလၢတနဲအိၣ်ပတြၢ

၄၀. မှုံ့ဒီလီသံးပျံခိန်ဝါ
ပျံဒီလီသံးပျံခိန်ဝါ
ဆိုးလီထိသုကျက်ကဒါ
ဆိုးလီထိဂီကျက်ကဒါ
နီအဂုအီတန့ၣ်ကး
ကွီအဝါအီတန့ၣ်ကး
ပျံအီန့ၣ်ပျံတဂၤဂၤ
နီလၢတနဲအိၣ်ကီၣ်ကး

၄၁. အိၣ်ယုသ့ၣ်သံးပျံခိန်တဲာ်
အိၣ်လဲလီမ့ပျံခိန်တဲာ်
ထိသုဒီးထိဂီဘျးကး
ထိဂီဒီးထိသုဘျးကး
ကယဲာ်မ့ပျံအိၣ်သဘျ
ဝံာ်ထိၣ်ဘိးလီမၤမ့ၢ်ချ

၄၂. အိၣ်ယုသံၣ်သံးပျံခိန်ကွီ
အိၣ်လဲလီမ့ပျံခိန်ကွီ
ထိသုဘျးကးလိာ်အတီ
ထိဂီဘျးကးလိာ်အတီ
ကယဲာ်မ့ပျံအိၣ်ကလီ
ဝံာ်ထိၣ်ဘိးလီမၤရီၤရီၤ

၄၃. ကမဲကမဲထိၣ်ကွံၣ်ကွဲ
သါပုနီၣ်အမ့ၢ်အဝဲ
ထိၣ်ကွံၣ်ကွဲကမဲဖျၢၣ်ချ
အမ့ၢ်အဝဲတအိၣ်လၢ

ထါတလု

ထါတကလုၣ်အံၤဘၣ်တံာ်
သုအီဆီဒေတံာ်ပုလၢသဘျဒ်အ
မ့ၢ်မ့ၢ်ကနီဖိသ့ၣ်ခွါလၢတဆီဟံၣ်
ဆီယီဒီးအချံအစၢတအိၣ်ဒီးသ့ၣ်
တဖၣ်ဖဲအသံအဆၢကတီၢ်ဘၣ်
တံာ်အုၣ်န့ၣ်ယၢန့ၢ်အီထါတလု
တကလုၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ထါတလု
တလုၣ်အံၤဘၣ်တံာ်မၤန့ၢ်အီဖဲမ့ၢ်
ယ့ၢ်လီတကပဖဲတံာ်ဟူထီၣ်ပျု
အကတံာ်တသီန့ၣ်လီၤ.

၁. ဒိၣ်ထီၣ်တဲးတဲးနဝၣ်ဘီ
ထီထီၣ်တဲးတဲးနဝၣ်ဘီ
လဲၤဟူထီၣ်လၢဂီလၢဂီ
လဲၤယါလံာ်လၢဂီလၢဂီ
တအဲၣ်သ့ၣ်သံမ့ၢ်ကနီ
တအဲၣ်သးသံမ့ၢ်ကနီ
တမ့ၢ်ကံၣ်သုအုၣ်န့ၢ်အီ
တမ့ၢ်ကံၣ်ဂီအုၣ်န့ၢ်အီ
ဆူးထီၣ်အဝဲကယီဒီ
ဆါထီၣ်အဝဲကယီဒီ
ပျံစုၣ်ဘၣ်သုတနီနီ
ပျံကံာ်ဘၣ်သုတနီနီ
ပျံစုၣ်အိၣ်ဆူလဲၣ်တခီ

ပျံကံာ်အိၣ်ဆူလဲၣ်တခီ
ပျံစုၣ်တံာ်သုမ့ၢ်ပျံၣ်ဘီ
ပျံကံာ်တံာ်သုမ့ၢ်ပျံၣ်ဘီ
ပျံၣ်ဘီအိၣ်ဆူလဲၣ်တခီ
ပျံၣ်ဘီဆိးဆူလဲၣ်တခီ
ပျံၣ်ဘီအိၣ်လၢပျံၣ်လၢပျီ
ပျံၣ်ဘီဆိးလၢပျံၣ်လၢပျီ
မၤဖိဒဲလဲၤစုၣ်န့ၢ်အီ
မၤဖိသ့ၣ်လဲၤကံာ်န့ၢ်အီ
စုၣ်လီလၢထီၣ်သုတနီ
ကံာ်လီလၢဆီဘီတနီ
ဟံာ်လီထီၣ်သုတနီလီ
ဟံာ်လီဆီဘီတနီလီ
တအဲၣ်သ့ၣ်သံတံာ်ကယီ
တအဲၣ်သးသံတံာ်ကယီ
တုထီၣ်အယၢလၢဆုသီ
တုထီၣ်အယၢလၢယာ်သီ
အဖံးဘူးအသ့ၣ်တံာ်အီ
အညၣ်တံာ်အသးတီအီ
အတမ့ၢ်ဟဲဟီၣ်ဘၣ်အီ
အတခွါဟဲဟီၣ်ဘၣ်အီ
ဟဲတုၢ်ရဲၣ်လၢတံာ်အီ
ဟဲစုၣ်လၢတံာ်အီ
ဟဲဆိုးခိၣ်ဆိုးခိၣ်ဆိုးဘီ
ဟဲလံၣ်ဖဲဘဲဘဲဘဲဘီ
ဘုၣ်လီခိၣ်ဆိုးပျံပိၤဘီ
ဘုၣ်လီဖဲဘဲဘဲဘဲဘီ
ဘျးထီၣ်လၢအခိၣ်တနီ
ဘျးထီၣ်လၢအခိၣ်တနီ
စိာ်ထီၣ်အီဆူလဲၣ်တခီ
ဟံာ်ထီၣ်အီဆူလဲၣ်တခီ
စိာ်ထီၣ်အီဆူဘျီၣ်ဒိၣ်ဒီ

ဟ်ထီၣ်အီၤဆူၣ်အိၣ်ဒိၣ်ဒီ
စိၣ်ထီၣ်အီၤဟူထီၣ်က့ၤအီၤ
ဟ်ထီၣ်အီၤဟူထီၣ်က့ၤအီၤ
ထုတလုထုဒီးထုဒီး
ထုနီၣ်ထီၣ်ထုဒီးထုဒီး
ကံၣ်ခိၣ်တထီတမျီၤဒီ
ကံၣ်ခိၣ်တလီၤတမျီၤဒီ
ပလူၣ်တဲာ်အခိၣ်မိးမိး
ပလူၣ်တဲာ်အခိၣ်မိးမိး
လဲၤဆစူးကွံာ်ဆူလဲၣ်တခီ
လဲၤတၢၢ်ကွံာ်လၢလီၣ်တခီ
လဲၤစူးကွံာ်စီၤကျဲၣ်အဒီ
လဲၤတၢၢ်ကွံာ်စီၤန့ၣ်အဒီ
လဲၤတနီၤဟဲက့ၤတနီၤ
ဟဲက့ၤတနီၤလဲၤတနီၤ
ပှၤဒုဘၣ်သ့တနီၤနီၤ
ပှၤကံၣ်ဘၣ်သ့တနီၤနီၤ
ဒုအသးအိၣ်ကံၣ်တနီၤ
ကံၣ်အသးအိၣ်ဒုတနီၤ
ပှၤဒုမ့ၢ်သ့ဒုမ့ၢ်ဂီၤ
ပှၤကံၣ်မ့ၢ်သ့ကံၣ်မ့ၢ်ဂီၤ
စဲၤလီၤလုသ့ပျဲၣ်ညဲၣ်ဘီ
စဲၤလီၤလုဂီၤပျဲၣ်ညဲၣ်ဘီ
သ့ၣ်န့ၢ်အီၤဆူလဲၣ်တခီ
ပှၤန့ၢ်အီၤဆူလဲၣ်တခီ
သ့ၣ်န့ၢ်အီၤကျဲၣ်မ့ၢ်ဖးဖီ
ပှၤန့ၢ်အီၤကျဲၣ်မ့ၢ်ဖးဖီ
အဂံၢ်စဲၤအလၣ်တလီၤ
ပှၤအိၣ်ပတြၢၤသ့ၣ်လၢာ်ဘီ
ပှၤထံၣ်ဒီးယံၤဒီးပယံၤ

အပျဲၤ

ချၢၣ်ကစၢ်စဲၤလီၤန့ၢ်ဘီ
ယီၤကစၢ်စဲၤလီၤန့ၢ်ဘီ
တၢ်မ့ၢ်လုၤန့ၢ်စံၣ်လုၤလီၤ
တၢ်မ့ၢ်ယီၤန့ၢ်စံၣ်လုၤလီၤ
စံၣ်စံၣ်မ့ၢ်ကိးလိာ်အဘီ
စံၣ်ထီၣ်ဆူနလံာ်အလီၤ
လံာ်တၢၢ်န့ၢ်န့ၢ်ဆူလိၤကို
ချၢၣ်ကစၢ်စဲၤလီၤန့ၢ်ဟ
ယီၤကစၢ်စဲၤလီၤန့ၢ်ဟ
တၢ်မ့ၢ်လုၤန့ၢ်စံၣ်ကဒါ
တၢ်မ့ၢ်ယီၤန့ၢ်စံၣ်ကဒါ
စံၣ်စံၣ်မ့ၢ်ကိးလိာ်အဟ
ဆူလိၤကိုလံာ်တၢၢ်န့ၢ်န့ၢ်

၂.

ဒိၣ်ထီၣ်တဲးတဲးနဝၣ်ဝါ
ထီၣ်ထီၣ်တဲးတဲးနဝၣ်ဝါ
လဲၤဟူထီၣ်လၢဂီၤလၢဟါ
လဲၤယါလံာ်လၢဂီၤလၢဟါ
တအဲၣ်သ့ၣ်သံပိၣ်သ့ၣ်ခွါ
တအဲၣ်သးသံပိၣ်သ့ၣ်ခွါ
တၢ်မ့ၢ်ကံၣ်သ့အ့ၣ်န့ၢ်ကံၣ်
တၢ်မ့ၢ်ကံၣ်ဂီၤအ့ၣ်န့ၢ်ကံၣ်
ဆူထီၣ်အဝဲကယါဒါ
ဆါထီၣ်အဝဲကယါဒါ
ပှၤစုၣ်ဘၣ်သ့တဂၤဂၤ
ပှၤကံၣ်ဘၣ်သ့တဂၤဂၤ
ပှၤစုၣ်တၢ်သ့မ့ၢ်မတၤ
ပှၤကံၣ်တၢ်သ့မ့ၢ်မတၤ
ပှၤစုၣ်တၢ်သ့မ့ၢ်ပျဲၣ်ဝါ
ပှၤကံၣ်တၢ်သ့မ့ၢ်ပျဲၣ်ဝါ
ပျဲၣ်ဝါအိၣ်ဆူလဲၣ်တဟ

ပျဲၣ်ဝါဆိးဆူလဲၣ်တဟ
ပျဲၣ်ဝါအိၣ်လၢပျဲၣ်ပျဲၣ်သး
ပျဲၣ်ဝါဆိးလၢပျဲၣ်ပျဲၣ်သး
မၤဖိးဖိးလဲၤကံၣ်န့ၢ်န့ၢ်
မၤဖိးသ့ၣ်လဲၤကံၣ်န့ၢ်န့ၢ်
ကံၣ်လီၤထီၣ်သ့အိၣ်တဂၤ
ကံၣ်လီၤဆိဘီအိၣ်တဂၤ
ဟ်လီၤထီၣ်သ့တခုၣ်ကး
ဟ်လီၤဆိဘီတခုၣ်ကး
တအဲၣ်သ့ၣ်သံသံသ့ၣ်ဖး
တအဲၣ်သးသးသံသ့ၣ်ဖး
တ့ထီၣ်အယၤလၢဆ့ဝါ
တ့ထီၣ်အယၤလၢယာ်ဝါ
အဖံးဘူးအသ့ၣ်တံၢ်ကး
အညၣ်တံၢ်အသးတီကး
အတမ့ၢ်ဟဲဟီၣ်ဘၣ်ကး
အတခွါဟဲဟီၣ်ဘၣ်ကး
ဟဲတူၢ်ရဲၣ်လၢတၢ်အဟ
ဟဲစုၣ်လၢတၢ်အဟ
ဟဲဆိးခိၣ်ဆိးခိၣ်ဆိးဝါ
ဟဲလံၣ်ဖဲဘံဖဲဘံဝါ
ဘ့ၣ်လီၤခိၣ်ဆိးပျဲၣ်ပျဲၣ်ဝါ
ဘ့ၣ်လီၤဖဲဘံပျဲၣ်ပျဲၣ်ထါ
ဘူးထီၣ်လၢအခိၣ်တဟ
ဘူးထီၣ်လၢအခိၣ်တဟ
စိၣ်ထီၣ်အီၤဆူလဲၣ်တဟ
ဟ်ထီၣ်အီၤဆူလီၤတဟ
စိၣ်ထီၣ်အီၤဆူၣ်အိၣ်ဒိၣ်သး
ဟ်ထီၣ်အီၤဆူၣ်အိၣ်ဒိၣ်သး
စိၣ်ထီၣ်အီၤဟူထီၣ်က့ၤကး
ဟ်ထီၣ်အီၤဂဲၤထီၣ်က့ၤကး
ထၢတလုထၢကးထၢကး

ထာနီၣ်ထီၣ်ထာကးထာကး
ထာတလုထာလာသ့ၣ်ဝါ
ထာနီၣ်ထီၣ်ထာလာသ့ၣ်ဝါ
ကံၣ်ခိၣ်တထီတယါဒါ
ကံၣ်ခိၣ်တလီတယါဒါ
ပလုၣ်တံၣ်အခိၣ်မးမး
ပလုၣ်တံၣ်အခိၣ်မးမး
လဲၣ်စ့ၣ်ကွံၣ်ဆူလဲၣ်တယ
လဲၣ်တၢၢ်ကွံၣ်ဆူလီၣ်တယ
လဲၣ်စ့ၣ်ကွံၣ်စီၣ်ကျဲၣ်အယ
လဲၣ်စ့ၣ်ကွံၣ်တီၣ်န့ၣ်အယ
လဲၣ်တၢၢ်ကွဲၣ်တၢၢ်ကွဲၣ်
ဟဲၣ်ကွဲၣ်တၢၢ်ကွဲၣ်တၢၢ်ကွဲၣ်
ပှၢဒုဘၣ်သ့တၢၢ်ကွဲၣ်
ပှၢကံၣ်ဘၣ်သ့တၢၢ်ကွဲၣ်
ဒုအသးအိၣ်ကံၣ်မတၢ
ကံၣ်အသးအိၣ်ဒုမတၢ
ပှၢဒုမ့ၢ်သ့ဒုမ့ၢ်ဝါ
ပှၢကံၣ်မ့ၢ်သ့ကံၣ်မ့ၢ်ဝါ
စဲၣ်လီၣ်လုၣ်ပျဲၣ်ကွဲၣ်ဝါ
စဲၣ်လီၣ်လုၣ်ဂီၢ်ပျဲၣ်ကွဲၣ်ဝါ
သ့ၣ်န့ၣ်အီၤဆူလဲၣ်တယ
ဖျးန့ၣ်အီၤဆူလဲၣ်တယ
သ့ၣ်န့ၣ်အီၤကျဲၣ်မ့ၢ်ဖးသး
ဖျးန့ၣ်အီၤကျဲၣ်မ့ၢ်ဖးသး
အဂံၢ်စဲၣ်အလံၢ်တယာ်
ပှၢအိၣ်ပတြၢသ့ၣ်လံၢ်ဝါ
ပှၢထံၣ်ဒီးယိၣ်ဒီးကီၢ်လၢ

အပုၤ

- ၁. ယလဲၣ်ယုၢ်လၢဆာထံကျါ
ယလဲၣ်ဟးလၢဆာခိကျါ
ဆာထံအဖီလီၤပြုးပြုး
ဆာခိအဖီလီၤပြုးပြုး
ကွၢ်ထီၣ်ထီၣ်အသးနါဝါ
မကွၢ်အူမီယၣ်အသး
- ၂. ယလဲၣ်ယုၢ်လၢဆာထံဆူး
ယလဲၣ်ဟးလၢဆာခိဆူး
ဆာထံအဖီလီၤပြုၤပြုၤ
ဆာခိအဖီလီၤပြုၤပြုၤ
ကွၢ်ထီၣ်ထီၣ်အသးနါသူ
မကွၢ်အူမီယၣ်လံၣ်လုၣ်

သံဖိသၣ်-ဖိၣ်သၣ်ခါ

- ၁. သံဖိသၣ်သံန့ၣ်တလု
တလုအိၣ်ခိးတံၣ်အဒု
- ၂. သံဖိသၣ်သံန့ၣ်သ့ၣ်သီ
သ့ၣ်သီအိၣ်ခိးတံၣ်အဒီ

အတံၢ်

- ၃. သံဖိခံလၢဘုဂုၤမ့ၢ်
သံဖိသၣ်လၢဘုဂုၤမ့ၢ်
မံၢ်လိာ်မိာ်ထာအတလု
မံၢ်လိာ်ပာ်ထာအတလု
ထာလၢသၣ်ခိးဒုၣ်တဂုၤ
ထာလၢဘုဘိပီၤလၢကွဲ
ဟံၣ်န့ၣ်ပှၢခဲလၢခဲဆု

အပုၤ

- ၁. မိာ်လုၤပျၢ်လုၤပျၢ်နစု
ပျိၣ်မိာ်ဒီးဘုသၣ်လီၤဆူ
- ၂. မိာ်လုၤပျၢ်လုၤပျၢ်နဆု
ပျိၣ်မိာ်ဒီးထံယုၤလၢလု

အတံၢ်

- ၄. သံဖိခံလၢဘုသၣ်ဂီၢ်
သံဖိသၣ်လၢဘုသၣ်ဂီၢ်
မံၢ်လိာ်မိာ်ထာနသံၣ်သီ
မံၢ်လိာ်ပာ်ထာနသံၣ်သီ
ထာလၢသၣ်ခိးဒုၣ်ဂုၤစီ
ထာလၢဘုဘိပီၤန့ၣ်အီၤ
ဟ့ၣ်န့ၣ်ပှၢခဲလၢခဲကွီ

အပုၤ

- ၁. ပှၢဘီမိာ်ကျၢနစုဒု
လီၤမိာ်မိာ်ဟံၣ်က့ၤတသ့
- ၂. ပှၢဘီမိာ်ကျၢန့ၣ်နကျဲ
လီၤမိာ်မိာ်လုၤဖိၣ်တချး

အတံၢ်

- ၃. ယလဲၣ်ယုၢ်ဆာထံအဆူး
ယလဲၣ်ဟးဆာခိအဆူး
ဆာထံအဖီလီၤပြုၤပြုၤ
ဆာခိအဖီလီၤပြုၤပြုၤ
ကွၢ်ထီၣ်ထီၣ်အသးနါသူ
မကွၢ်အူမီယၣ်လံၣ်လုၣ်

အပုံ

- ၁. သံဖိသည့်ဘုမုန့်ကွဲကွဲ
မိဂဲဟိတိုကွဲကွဲဂဲဟိ
- ၂. သံဖိသည့်ဘုမုန့်ကွဲကွဲလီ
မိဂဲဟိတိုကွဲကွဲဂဲဟိ

အတိ

- ၁. ယလဲယုန့်လဲဟိအကျိ
ယလဲဟးဆဲအကျိ
ဆဲအဖိလီပြုပြု
ဆဲအဖိလီပြုပြု
ကွဲထီတိုထီအသးနီဝါ
မကွဲအူမီယန့်အသး

အပုံ

- ၁. မိဂဲကံအဖိကသုမာ
လီကံဒ်ဘုထီတိုချိနာ
- ၂. မိဂဲကံအဖိကသုလဲ
လီကံဒ်ဘုထီတိုချိမဲ

အတိ

- ၁. ယလဲယုန့်လဲဟိအိတိုယီ
ယလဲဟးလဲဟိအိတိုယီ
လဲယုန့်ဘုဟံန့်ဒ်လီ
လဲဟးဘုဟံန့်ဒ်လီ
ပူအလီဟးတုကယီ
ဖိအလီဟးတုကယီ
အိတိုလီတဲယခိနီကျိတီ
နာမူထီတိုယမဲထံလီ

အပုံ

- ၁. လီအမိတဲသည့်မံဘီ
မိဂဲကွဲမိဂဲအမဲထံလီ
- ၂. လီမိလဲဟိတဲသည့်မံဝါ
မိဂဲကွဲမိဂဲအမဲထံယူ

အတိ

- ၁. ယလဲယုန့်လဲဟိအဟ
ယလဲဟးလဲဟိအဟ
လဲယုန့်ဘုပူဒ်လီဟး
လဲဟးဘုပူဒ်လီဟး
တုကယီပူအလီဟး
တုကယီဖိအလီဟး
အိတိုလီတဲယခိနီကျိတီ
နာမူထီတိုယမဲထံယူ

အပုံ

- ၁. တဲသီတိုယဲးသီယဲတိုလဲဘီ
ဒွဲတိုဟဲမယုဒ်တီ
- ၂. တဲသီတိုယဲးသီယဲတိုဝဲသီ
ဒွဲတိုဟဲမယုဒ်သီ

အတိ

- ၁. ချဲကစဲလီရိန့်နီဘီ
ယီကစဲလီရိန့်နီဘီ
တဲမုလဲနာစံန့လဲလီ
တဲမုယိနာစံန့လဲလီ
နကွဲတဘီအိတဘီ
နခါတဘီအိတဘီ
ကွဲကွဲမုကိးလီအဘီ

ထီတိုကွဲအူနလံအလီ
နလံကွဲကွဲကွဲနာအူလီ

အပုံ

- ၁. ယအိတိုမုန့်နမုတသု
အိတိုမုန့်လဲသီဒီးဖိဒု
- ၂. ယအိတိုမုန့်နမုတညီ
အိတိုမုန့်ဖိဒုဒီးလဲသီ

အတိ

- ၁. ချဲကစဲလီရိန့်နီဟ
ယီကစဲလီရိန့်နီဟ
ကွဲလဲလဲလဲလဲလဲလဲလဲ
ခါလဲလဲလဲလဲလဲလဲလဲ
နကွဲတဟအိတဟ
နခါတဟအိတဟ
ကွဲကွဲမုကိးလီအဟ
ထီတိုကွဲအူနလံမိဟး
အူလီနလံကိးကွဲနာ

အပုံ

- ၁. ပိတိုထီတိုချိလဲဟဟလီ
တဟကွဲကွဲကွဲအူနလီ
- ၂. ပိတိုထီတိုချိလဲဟဟခံ
တဟကွဲကွဲကွဲအူလီထံး

ထိမာလိန်

ထါတကလုာ်အံၤဘၣ်တၢ်သူအီၤဖဲမ့ၢ်ကနီၤဒီးပိာ်သၣ်ခွါအိၣ်ဆိးသီဒီးဟူပျုၤဟူစှၢ်မုၢ်ဆၣ်ဝါထီၣ်မာလိာ်လိာ်အသးယၢ်ခီယၢ်ခီန့ၣ်လီၤ.

၁. တၢ်အလီၢ်မံၤလၢလၢာ်ပူၤ တၢ်အလီၢ်ဂဲၤလၢလၢာ်ပူၤ ဆိၣ်ကဲၤမ့ၢ်ဒီးမ့ၢ်ပိၣ်ပြုၤ ဆိၣ်ကဲၤဖၣ်ဒီးဖၣ်ပိၣ်ပြုၤ မံၤနဲတဂ့ၤဖိဆိဘျုး တၢ်တအိၣ်ဘီဘၣ်ဆိၣ်ဟူး	၅. ခိၣ်ဖၣ်ဘီမ့ၢ်ဘီကွဲးလဲး ဘီခိၣ်ဖၣ်မ့ၢ်ဘီကွဲးလဲး ပှၤမ့ၢ်ဆုၣ်သုတဆုၣ်နဲ ပှၤမ့ၢ်ဖၣ်သုတဖၣ်နဲ အိၣ်နဲဒၣ်လၢအပယုဲ စၢ်နီၣ်ပိၣ်ဖိကလံၤဟဲ	၉. ပီမုၢ်လၢပှၤဘၣ်နွံသွါ ပီဘီလၢပှၤဘၣ်နွံသွါ လီၤတသွါယမာလိာ်နာ လီၤခံသွါယမာလိာ်နာ လီၤလီၤမ့ၢ်ပူၤကွံာ်အသွါ သုတသဲဝံသီၣ်ကလၢ
၂. တလၢဆိၣ်ကဲၤမ့ၢ်လၢထံ သီခါဆိၣ်ကဲၤမ့ၢ်လၢထံ အလီၢ်မံၤထူက့ၣ်ပဝံာ် အလီၢ်မံၤစ့က့ၣ်ပဝံာ် အဲသံနီၢ်ဒီးနီၢ်အဲသံ ဖိလၢမံၤဖိဆဲးတမံ	၆. ဒိၣ်ထီၣ်ယုၣ်ပူၤနီၢ်နွံထူ ထီထီၣ်ယုၣ်ဖိနီၢ်နွံထူ သ့ၣ်လၢလီၤပြုၤယတလူၤ ဝၣ်လၢလီၤပြုၤယတလူၤ ယတမ့ၢ်ထိးတံာ်တၢ်သူ မ့ၢ်သံကီၢ်ပူၤအိၣ်ကီၢ်ပူၤ	၁၀. ပီသ့ၣ်အသွါဘၣ်သံၣ်ရွဲၤ ပီဝၣ်အသွါဘၣ်သံၣ်ရွဲၤ ခါတသွါပူၤမာလိာ်ထွဲ ခါခံသွါဖိမာလိာ်ထွဲ ခါခါမ့ၢ်ပူၤကွံာ်အဝဲ အအံၤမ့ၢ်ဖိမာလိာ်ထွဲ
၃. နလဲၤအိၣ်လၢစံာ်လၢပျီ နလဲၤဆိးလၢစံာ်လၢပျီ ဖၢမုၢ်ထူၣ်လိၤနခိၣ်ဒီ ဖၢကျၢ်ထူၣ်လိၤနခိၣ်ဒီ ကျၢ်ဘုၣ်သၣ်ဆိမံၤဝဲးလီၤ တၢ်ကဖျိဘူးနီၢ်ဒီးစိ	၇. ထံထံယမာလိာ်ယပြု တီတီယမာလိာ်ယပြု ပြုစၢ်ယုၣ်ပှၤထံတဂ့ၤ ပြုစၢ်ပှၤပှၤကီၢ်တဂ့ၤ ပှၤမ့ၢ်မၤသံဘၣ်ယပြု အိၣ်တမုၢ်သူသူလုၤလုၤ	၁၁. ပူၤဘျၢ်ခိၣ်စၢလဲၤတဂ့ၤ ဖိဘျၢ်လၢစၢလဲၤတဂ့ၤ တၢ်မုၢ်တၢ်အလီၢ်ဘျုးဘျုး တၢ်ယၢ်တၢ်အလီၢ်ဘျုးဘျုး ကသူအိၣ်ဂ့ၤတအိၣ်ဂ့ၤ အိၣ်သူတၢ်အံၤသၣ်ဒီးမ့ၢ်
၄. နလဲၤအိၣ်လၢစံာ်လၢပျဲ နလဲၤဆိးလၢစံာ်လၢပျဲ စံာ်မ့ၢ်ယုၣ်သုတယုၣ်နဲ ပျဲမ့ၢ်ပှၤသုတပှၤနဲ အိၣ်နဲဒၣ်တၢ်နီၣ်ထီၣ်ဖျဲး နဖိလၢယၢ်အိၣ်ဒၣ်ဝဲ	၈. ဂံၤဂုၤအိၣ်အဝဲဂံၤဂုၤ ဂံၤဂုၤဆိးအဝဲဂံၤဂုၤ ဂံၤဂုၤယုၣ်ပှၤထံတမုၢ် ဂံၤဂုၤပှၤပှၤကီၢ်တမုၢ် ပှၤမ့ၢ်မၤသံဘၣ်ဂံၤဂုၤ အသ့ၣ်လီၤစိကီၢ်တအူး	၁၂. ဒိၣ်ခိၣ်လၢဝဲခံအိၣ်ယၢၤ ညၣ်သၣ်လၢဝဲယဲၤအိၣ်ယၢၤ ပှၤလဲၤတဂ့ၤတဘၣ်ယၢၤ ပှၤလဲၤခံတဘၣ်ယၢၤ နၢတဂ့ၤယီၤနဘၣ်ယၢၤ အိၣ်သူမ့ၢ်ဝါဒီကဟၢ

၁၃. တၢ်ဟဲလၢစုစ့တၢ်ဟဲ
တၢ်ဟဲလၢစုထွဲတၢ်ဟဲ
ဟဲတစုရံးဒီးမိကဲ
ဟဲတထွဲရံးဒီးမိကဲ
နဝံထီၣ်ကုနမ့လဲ
ကနတၢ်ကဆံၣ်ကဆဲ

၁၄. တၢ်ဟူလၢခ့ယုၢ်ဟဲလီ
တၢ်သါလၢကီၤကျဲၣ်ဟဲလီ
ဟံၣ်ဆၢခိၣ်လုၤလုၤပျီပျီ
ဟံၣ်ဆၢလၢလုၤလုၤပျီပျီ
ဝံထီၣ်ကုထိးထီၣ်ဒီးဘီ
ခ့ယုၢ်ဒုခ့ယုၢ်ကိၣ်လီ

၁၅. တၢ်ဟူလၢခ့ယုၢ်ကဟဲ
တၢ်သါလၢကီၤကျဲၣ်ကဟဲ
ဒိၣ်ဒိၣ်ကျဲၣ်စုထီၣ်အမဲ
ဆံးဆံးကျဲၣ်စုထီၣ်အမဲ
ဝံထီၣ်နကုနမ့လဲ
ကနတၢ်ကဆံၣ်ကဆဲ

၁၆. မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်လၢကျဲကဟံ
ပျၢ်ဆိးပီလၢကျဲကဟံ
အလီၢ်ကျိၣ်ထံအလီၢ်ညံး
အကျဲကျိၣ်ထံအကျဲညံး
ဝံထီၣ်နးဖိကျဲၣ်ထးသံ
ဒုဒီးဒိၣ်အလီၢ်ဒီးပံး

ပိၣ်ခါမၤလိာ်ပိၣ်မုၢ်ဒီးပိၣ်မုၢ်ဒီဆၢ

၁. တူဟဲသီၣ်လၢကစၢ်ချၢ
ကွဲၤဟဲသီၣ်လၢကစၢ်ချၢ
လူၤတူဒိၣ်တဂ့ၤဒိၣ်မၤ
လူၤကွဲၤဒိၣ်တဂ့ၤဒိၣ်မၤ
ဝံထီၣ်ကုလဲၤတၢ်ဒီးဆၢ
သီၣ်ၣ်ဂီၤပျၢ်ဒိၣ်ကနၣ်စၢ

၂. တူဟဲသီၣ်လီၤလၢမူဒု
ကွဲၤဟဲသီၣ်လီၤလၢမူဒု
အူဒုၣ်ဝဲတက့ၤတက့ၤ
ယၢ်ဒုၣ်ဝဲတက့ၤတက့ၤ
ဖိတမ့ၢ်ယိၤလၢကးက့
ဖိတလူၤကွဲၤတဆံၣ်ဒု

၃. တူဟဲသီၣ်လီၤလၢစံၣ်ဒု
ကွဲၤဟဲသီၣ်လီၤလၢစံၣ်ဒု
လူၤနဲတဂ့ၤဒိၣ်ဖိၣ်ပြု
ယိၣ်နဲတဂ့ၤဒိၣ်ဖိၣ်ပြု
ဖိတီၤမၤကျဲၣ်တဂ့ၤ
အိၣ်လၢစိတီကကွၢ်က့

၃. တူဟဲသီၣ်လၢကစၢ်ချၢ
ကွဲၤဟဲသီၣ်လၢကစၢ်ချၢ
အူဒုၣ်ဝဲဒီးမုၢ်ဒီးမၤ
ယၢ်ဒုၣ်ဝဲဒီးမုၢ်ဒီးမၤ
ဖိတမ့ၢ်ယိၤလၢသံန့ၤ
ဖိတလူၤကွဲၤပနၢ်န့ၤ

၄. တူဟဲသီၣ်လီၤလၢမူထံး
ကွဲၤဟဲသီၣ်လီၤလၢမူထံး
လူၤနဲတဂ့ၤနီၢ်ဆၢထံ
ယိၣ်နဲတဂ့ၤနီၢ်ဆၢထံ
ဆံးမုၢ်ထီၣ်လါခူးမ့သံ
တုၤက့ၤဒုၣ်ဖိအလီၢ်မံ

၅. ဂံၢ်သုခိၣ်လၢအဆူၣ်စု
ဂံၢ်ဂီၤခိၣ်လၢအဆူၣ်စု
နမ့ၤက့ၤသုတက့ၤဘူး
နမ့ၤလဲၤသုတလဲၤဘူး
နမ့ၢ်က့ၤဘူးမ့ၢ်လဲၤဘူး
ဘၣ်ဆူန့ၤဆါစၢပအူး

၆. ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ထူပျိၣ်တဘိ
ဟံၣ်ဆၢလၢစုပျိၣ်တဘိ
နမ့ၤက့ၤသုတက့ၢ်စိ
နမ့ၤလဲၤသုတက့ၢ်စိ
နမ့ၤက့ၤလီၤမ့ၤလဲၤလီၤ
ဘီၣ်န့ၤတၢ်စံးတၢ်ကတိၤ

၇. ထီၣ်အိၣ်ဆၢထံထီၣ်မၤလိာ်
ထီၣ်အိၣ်ဆၢခိထီၣ်မၤလိာ်
ထီၣ်မၤလိာ်ထံထီၣ်မၤလိာ်
ထီၣ်မၤလိာ်တီထီၣ်မၤလိာ်
ဖိမ့ၤဒိၣ်ဒုမ့ၤတယိၣ်
စံးကးလၢစိတမၤလိာ်

၈. တၢ်အလီၢ်မံလၢလၢ်လၢ်
တၢ်အဂဲၤမံလၢလၢ်လၢ်
ဆိၣ်ကဲၤမဲၣ်ဒီးမဲၣ်ပိၢ်ပြး
ဆိၣ်ကဲၤဖၣ်ဒီးဖၣ်ပိၢ်ပြး
မံနဲဒုၣ်တဂ့ၤဒိၣ်ခါ
တၢ်တအိၣ်ဘီဘၣ်ထီၣ်န့ၤ

၉. တူဒိန်သိင်္ဂါလကစာချာ
ကွဲဒိန်သိင်္ဂါလကစာချာ
တူဒိန်သိင်္ဂါတူဒိန်ကအ
ကွဲဒိန်သိင်္ဂါကွဲဒိန်ကအ
လူတူဒိန်တဂူဒိန်မာ
လူကွဲဒိန်တဂူဒိန်မာ
ဝံထိန်ကလဲတော်ယာယာ
သိင်္ဂါပွဲဒိန်ကနာစာ

၁၀. ယကယုန်ယဲကယုန်ယဲ
ယကဟးယဲကဟးယဲ
ယကယုန်ယဲယစုထွဲ
ယကယုန်ယဲယခိန်ထွဲ
ညှပ်ပီၤဘီနအိန်လါဖျဲ
သုတနါစါအုန်တခွဲ

၁၁. ဆာဖိဒံလါယနီၢ်ဆံး
ဆာဖိသပ်လါယနီၢ်ဆံး
ယယုန်ဘဉ်ပုထံယံယံ
ယဟးဘဉ်ပုကီၢ်ယံယံ
ဟးနာ်ကုဝးအဝီဆံ
ကယဲၤဖိဖးယတဒံး

၁၂. မဲၣ်ခုၣ်လါကီၢ်ဝၣ်ည့ည့
ဖၣ်ခုၣ်လါကီၢ်ဝၣ်ည့ည့
လူမဲၣ်ခုၣ်တဂူဒိန်ပြဲ
လူဖၣ်ခုၣ်တဂူဒိန်ပြဲ
စီတီၤမာကျၢ်တဂူ
အိၣ်လါနီၢ်တီၤကကွၢ်ကွၢ်

၁၃. ဘီထိန်ဒုၣ်ထံယံဟဲထီ
ဘီထိန်တထံယံဟဲထီ
ပုဘုန့ၢ်ခံပျါတနီၤ
ပုဘုန့ၢ်သုပျါတနီၤ
လီၤနာ်ကုစီလါကိၣ်ဖိ
တမ့ၢ်စီလွဲးအိၣ်လွဲးအီ

၁၄. ထံထံမ့ၢ်ဖိမလိၣ်နု
တီတီမ့ၢ်ဖိမလိၣ်နု
ထံထံမ့ၢ်သုတလဲဟး
ကီၢ်ယိၣ်ဝါသုတလဲဟး
တၢ်တခိၣ်ဆါအါပျဲအါ
ခဲကိၣ်ကညးန့ၢ်ဘဉ်နု

၁၅. မဲၣ်ခုၣ်လါကီၢ်လါပရဲ
ဖၣ်ခုၣ်လါကီၢ်လါပရဲ
မဲၣ်ခုၣ်မဲၣ်လဲၤဒၣ်အဝဲ
ဖၣ်ခုၣ်ဖၣ်လဲၤဒၣ်အဝဲ
စီတမဲၣ်ယံလါကံၢ်မဲ
စီတလူဆါတလူပျဲ

၁၆. ယုၣ်ထံတဂူဖိဆီဘျူး
ဟးကီၢ်တဂူဖိဆီဘျူး
ပုထံမ့ၢ်ပုကစာ်ဒု
ပုကီၢ်မ့ၢ်ပုကစာ်ဒု
ဂံၢ်လီၤပသးဒံးချံးသု
ထာ်သကိးထံလီၤကီၢ်ပု

၁၇. ပတြါအိၣ်ပုထံတဂူ
ပတြါအိၣ်ပုကီၢ်တဂူ
ပုထံဂုပုထံဘဉ်ပု
ပုကီၢ်ဂုပုကီၢ်ဘဉ်ပု
ကတီၤထီၣ်ပကီၢ်သုလု
ပုဂါအိၣ်မ့ၢ်ပအိၣ်မ့ၢ်

၁၈. ယုၢ်ထံတဂူပျဲၣ်ဘီဘီ
ဟးကီၢ်တဂူပျဲၣ်ဘီဘီ
ပုထံမ့ၢ်ပုကစာ်ဒီ
ပုကီၢ်မ့ၢ်ပုကစာ်ဒီ
အိၣ်သံသလုဒီးလါနီ
နကထံၣ်ဆါဘိၣ်ထီၣ်သီ

၁၉. မလိၣ်ပုအတၢ်ဒုးဒုး
မလိၣ်စီအတၢ်ဒုးဒုး
သုတယုၣ်ပုသံၣ်ပုဒုး
သုတဟးပုသံၣ်ပုဒုး
ကျဲအါဘီဖိညါအါဒု
တပျၢ်တဒုပျၢ်တဒု

၂၀. မုၢ်ကၣ်လးတခိၣ်အံၤစီၣ်
ကၣ်လးမုၢ်တခိၣ်အံၤစီၣ်
လူၢ်ကုၣ်လူၢ်ကုလူၢ်ဆုၣ်နီၤ
ဒးကုၢ်ဒးကုဒးဆုၣ်နီၤ
နမ့ၢ်န့ၢ်ဖိဒီးကံၢ်ဆီ
နမ့ၢ်န့ၢ်မါဒီးကံၢ်ဆီ
ဆီယံမ့ၢ်လီၤန့ၢ်တခီ
ဆီယံတလီၤအိၣ်လါဖိ

၂၁. မုၢ်ကၣ်လးခဲကနံၣ်အံၤ
ကၣ်လးမုၢ်ခဲကနံၣ်အံၤ
နမ့ၢ်န့ၢ်ဖိဒီးကွၢ်ထံ
နမ့ၢ်န့ၢ်မါဒီးကွၢ်ထံ
နန့ၢ်ဘဉ်ကုဝါဒိၣ်ဒံး
ပုသုၣ်ညါဒီးဒိၣ်ဒီးဆံး

၂၂. ဝံဒံးအိၣ်လါကျိၢ်မုၢ်လၢ်
နါဒိအိၣ်လါကျိၢ်မုၢ်လၢ်
နမ့ၢ်န့ၢ်ဖိဒီးကံၢ်ဆါ
နမ့ၢ်န့ၢ်မါဒီးကံၢ်ဆါ

ဆီယံမုလီန့ၣ်ဘၣ်နု
ဆီယံတလီအိၣ်လၢယု

၂၃. နကယုၣ်ဆူထံအဂ
နကဟးဆူကီၢ်အဂ
ပုၤမုၢ်ကလီလံၣ်ဘၣ်နု
ပုၤခွါကလီလံၣ်ဘၣ်နု
သုတနၢ်ပုၤမုၢ်ပုၤခွါ
ဆုးလီၤခိၣ်ဆိမိၣ်ထီၣ်ယု

၂၄. ထံတခိၣ်လီလီလးလး
ကီၢ်တခိၣ်လီလီလးလး
ဝံၤတယီၢ်ဟးဒီးမိၢ်ဖါ
ခိတယိၣ်ဟးဒီးမိၢ်ဖါ
လၢနထံၣ်တုၤနကွၢ်ဖျါ
ထံၣ်နဲဟးဆွဲးကွၢ်နဲဘျး

၂၅. ဇုၣ်ဒိၣ်အကွံအိၣ်တပျီ
ညၣ်ဒိၣ်အကွံအိၣ်တပျီ
နမ့ၢ်ယုၣ်သုတကွၢ်လီၤ
နမ့ၢ်ဟးသုတကွၢ်လီၤ
နမ့ၢ်လဲၤလီမ့ၢ်လဲၤတီ
ပုၤဒီးတၢ်ကဲးတၢ်ကတီၤ

၂၆. ဘျၢၣ်လီၤလၢဟးခိၣ်ဘျၢၣ်လီၤ
ဘျၢၣ်လီၤလၢဟးလၢဘျၢၣ်လီၤ
တၢ်ကသ့ဖိလဲၤဘီဘီ
တၢ်ကဖးဖိလဲၤဘီဘီ
ဘျၢၣ်လီၤလူၤတဂ့ၤစီၣ်ဖိ
ဘျၢၣ်လီၤကလီန့ၣ်နုလီ

၂၇. တၢ်ကသ့ဖိတၢ်အဒု
တၢ်ကဖးဖိတၢ်အဒု
တၢ်မုၢ်တၢ်အကျိၤဘျၢၣ် ဘျၢၣ်
တၢ်မုၢ်တၢ်အကျိၤဘျၢၣ် ဘျၢၣ်
အိၣ်ဘၣ်ဂ့ၤတအိၣ်ဘၣ်ဂ့ၤ
အိၣ်သုတၢ်အံၤသၣ်ဒီးမုၤ

၂၈. ကစၢ်ဖါသုအလူၢ်လီၤ
ကစၢ်ဖါဂီၤအလူၢ်လီၤ
တလူၢ်လူၢ်ယိးလၢဝၣ်ဘီ
ခံလူၢ်လူၢ်ယိးလၢဝၣ်ဘီ
အိၣ်တခိၣ်အိၣ်မုတီ
အိၣ်တုၤဝၣ်ဘီအလၢ်လီၤ

၂၉. ပုၤပဲၣ်စံးဒံးပဲၣ်စံးဒံး
ဖိပဲၣ်စံးဒံးပဲၣ်စံးဒံး
ပဲၣ်တစ့ၣ်အလီၢ်အိၣ်ဒံး
ပဲၣ်တထွဲအလီၢ်အိၣ်ဒံး
ခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤဖးဆူထံခံ
သုတဖျါဖးယၣ်အန့ၢ်

၃၀. ပုၤကူၢ်မုၢ်ခံးမုၢ်မိယု
ပုၤသြီမုၢ်ခံးမုၢ်မိယု
ကူၢ်မုၢ်ခံးဆၢလၢမုၢ်ဝါ
ကူၢ်မုၢ်နုဆၢလၢမုၢ်ဝါ
မုၢ်ဆုၣ်ကပီၤထီၣ်သံလၢ
တချုးန့ၣ်ဖိသ့ၣ်ဖိသး

၃၁. တၢ်ဟူၤလၢဒးခိၣ်တခိ
တၢ်သါလၢဒးလၢတခိ
ဟူၤကဟူၤသံနီၢ်ဒီးစိ
သါကသါသံနီၢ်ဒီးစိ
မ့ၢ်နသးလၢယသိး
ဒ်သ့ၣ်ယံၣ်ဘံဖိထီၣ်ကီး

၃၂. ယုၣ်ထံတဂ့ၤပျါစၢ်ဘီ
ဟးကီၢ်တဂ့ၤပျါစၢ်ဘီ
နဒံးဘၣ်ပုၤသံၣ်ပဒီ
နဆိးဘၣ်ပုၤဖိပဒီ
အိၣ်သံသလုၤဒီးလါနီ
ဒံးဖိဂံၢ်လၢမိၢ်သ့ၣ်လီၤ

မၤလိၣ် (ထါညး)

၁. ဖိမိၢ်မံဘူးဆိတိဘိ
ပျီဖံဒါဆိဂဲၤအိၣ်အိ

၂. ဖိမိၢ်ထီၣ်ဂဲၤထီၣ်ဆိဖါ
အဲၣ်အဖိလီၤဖျၢၣ်ဒီးယု

၃. မိၢ်တမ့ၢ်ပုၤမုၢ်ကနီၤ
မိၢ်တဂဲၤဂီၤတဂဲၤသီ

၄. ပၢ်တမ့ၢ်ပုၤပိၣ်သၣ်ခွါ
ပၢ်တဂဲၤကိၤတဂဲၤဆါ

၅. မုၢ်ဆုၣ်ပကွီၤလီၤပြုၤပြုၤ
ထီၣ်အိၣ်ဆၢဖိထီၣ်ကယု

၆. မုၢ်ဆုၣ်ပကွီၤလီၤပြုၤပြုၤ
ထီၣ်အိၣ်ဆၢဖိထီၣ်ကဟး

၇. မုၢ်တဆုၣ်ဒံးဘၣ်နီၢ်ဧၤ
ထီၣ်အိၣ်ဆၢဖိဘၣ်အဖါ

၈. မုၢ်တဆုၣ်ဒံးဘၣ်ခိၣ်ခွါ
ထီၣ်အိၣ်ဆၢဖိဘၣ်အခါ

၉. မတၢ်အိၣ်ဘူးမုၢ်အပူၤ
ထွံတံၢ်မုၢ်ခံလၢသနူ

၁၀. မတေအိန်ဘူးမုါအကျဲ ဆွံတံာ်မုါကျဲလၢသိန်ဂဲ	၂၃. ယူဒီးတဂုထိန်ကံာ်ဘီ ကွီသကိးလၢသ့ာ်ထိန်ထီ	၃၇. ခိန်မုါဝံာ်ဖးသနာ်ကု ခိန်မုါဝံာ်ဖးအဲာ်တဂု
၁၁. ဆွံတံာ်မုါကျဲလၢသိန်ဂဲ သိန်ဂဲစိုးစိုးသိန်ဂဲကဲ	၂၄. ယူဒီးတဂုထိန်ကံာ်တြဲ ကွီသကိးလၢသ့ာ်တရူ	၃၈. ခိန်မုါဝံာ်ဖးဆူထံခံ သုတဖျုဖးယာ်အနွံ
၁၂. ဆွံတံာ်မုါကျဲလၢသနူ သနူစိုးစိုးသနူအူ	၂၆. မုါဆုာ်ထံဖံးခိန်ယဲာ်ဘီ ဖိဝါလၢထံကယူလီ	၃၉. ခိန်မုါဝံာ်ဖးကဲာ်ရိာ်ဘီ သုတအိန်အုးတအိန်ပီ
၁၃. မုါလဲာ်ထိန်အကိန်ဂီဂီ ဆီတံာ်မုါအကိန်လၢဒီ	၂၇. မုါဆုာ်ထံဖံးခိန်ကံာ်ယု နီဝါလၢထံကယူက့	၄၀. ပိန်ဖိယာ်ဖိပိန်လုာ်ခိ နီလၢအကီဟးဂံာ်ဆိ
၁၄. မုါလဲာ်ထိန်အကိန်ဝါဝါ ဆီတံာ်မုါအကိန်လၢနး	၂၈. ထိန်ကံာ်ဘီသုတယူဒီး နီယီအူဆုကံာ်တဝံ	၄၁. ပိန်ဖိညာ်ဖိပိန်လုာ်ဝါ နီအကီဟးဂုါလၢညါ
၁၅. မုါဟဲထိန်ဟဲထိန်ဒဲာ်ဝဲ သုးဘူးထိန်လၢမုါလၢဝဲ	၂၉. ယူဒီးတဂုထိန်ကံာ်ဝါ နီယီအူဆုကံာ်တဝး	၄၂. ပိန်မုါကွါခိန်နါတီ ကွါဒီးနီကွါကွာ်အကွါ
၁၆. မုါဟဲထိန်ဟဲထိန်တခီ မုါဟဲထိန်မအိန်မအီ	၃၀. မုါဆုာ်ထံဖံးခိန်ကသွံ ယူတံာ်ယူတီဝါလၢထံ	၄၃. ပိန်မုါကခိန်တီညါ ကွါဒီးနီကွါကွာ်အခါ
၁၇. မုါကဆုာ်မုါလွဲာ်ဘီဘီ မုါကယီဖးနီဒီးကွါ	၃၁. မုါဆုာ်ထံဖံးခိန်ယဲာ်ဘီ ဝါလၢထံယူတံာ်ယူတီ	၄၄. ပိန်မုါဖိသုာ်သ့ာ်ဧ မုါထံာ်ယဖိဖိန့န့က့
၁၈. မုါကဆုာ်မုါလွဲာ်ဝါဝါ မုါကယီဖးနးဒီးယၢ	၃၂. ထိန်ကံာ်ဘီထုတံာ်ဘိးသၢ နီယီအူဆုကံာ်ဘိာ်နၢ	၄၅. ပိန်မုါကွါခိန်တီညါ မုါထံာ်ယဖိဖိန့န့ယၢ
၁၉. ကတီထိန်နအုးနဒီး မုါဆုာ်လံလဲာ်ပိာ်ယခံ	၃၃. ထိန်ကံာ်ဘီထုချိာ်ဘိးယု နီယီအူဆုကံာ်ဆုဂု	၄၆. ပိန်ဖိညာ်ဖိညာ်လီဝါ နမုါဟးခွဲးတံာ်ဘာ်ယၢ
၂၀. ထိးထိန်ဘီဆုထိန်နနး မုါဝါလံလဲာ်တံာ်ဒီးယၢ	၃၄. ယီတဘူးပခိန်နာ်ခံ ကွါလၢကဘူးမိာ်ကကွဲး	၄၇. ပိန်ဖိညာ်ဖိညာ်လီဘီ နမုါဟးခွဲးတံာ်ဘာ်ကွါ
၂၁. မုါကဆုာ်အယုာ်ကပူ ဒီးလဲလိာ်ဖိဘျုာ်ဘျိာ်ထူ	၃၅. မုါနွံဟးဆီဒိန်နွံထာ ခိန်မုါဝုးဖးအိန်လၢကက့	၄၈. ဖိယဲယခွဲးတံာ်ဘာ်နၢ နပုလီဇာ်နသ့ာ်ညါ
၂၂. မုါကဆုာ်အယုာ်ကဖျဲး ဒီးလဲလိာ်ဖိညာ်ဘာ်ဝဲ	၃၆. ခိန်မုါဝုးဖးတကဲာ်ဒီး အိန်ခါလီသဘျုာ်ဒီးသဲး	၄၉. ဖိယဲယခွဲးတံာ်ဘာ်ကွါ နပုလီဇာ်နထံာ်လီ

၅၀. နခွဲတံယုမ္မာတက
ယီတချိးကျူတချိးသွဲ

၅၈. မံအးမိတခါဒ်မိကူ
တနဟူကွဲးဝဉ်ကအု

၆၅. လာမကိဉ်မာသုဉ်ထီဉ်ရိ
ခဲအံသုဉ်လီခိဉ်တဘိ

၅၁. ကျူဒီးသွဲဂိပျာ်သံဉ်နဲ
ပုယီတချိးန့ဉ်ပျဉ်လဲဉ်

၅၉. ပျူကိဉ်ခိဉ်ထံးတံတအုး
ကွံဉ်က့းနချံဂုသဉ်ဂု

၆၆. ဆံးမုာ်ထီဉ်ဆံးဆဉ်အကူ
ဆံးဆဉ်ထီဉ်ဆံးဆဉ်အကူ

၅၂. ယီအခိဉ်ကွီယီအခံ
မုာ်တန့ကွဲးကွာ်လခံ

၆၀. တံဆါဧဆဲးနီမုယံ
နီမံအးဖိမံအးလံ

ပုယုဉ်ဒုဉ်ယုအသုဉ်တူဉ်
ဖိဟးဒုဉ်ယုအသးတူဉ်

၅၃. ယမုာ်ယီကျူးမုာ်ယီသွဲ
နမိကွဲးလယတရဲ

၆၁. တံဆါဧဆဲးနီလူဉ်ဘိ
ဆဲးအဒံဉ်ဆဲးဒီးအဖိ

အိဉ်လီတဲာ်အခိဉ်ဘံသု
နမုဒီးဆုတုာ်ပယုာ်

၅၄. တရဲမတအိဉ်ကွဲးနု
တရဲကွဲးလီဒုဉ်အသး

၆၂. အိဉ်ကံနံယုလံနွံဒု
ပုကွံဉ်တံမံစုဉ်မံခု

၆၇. မုာ်ဆုဉ်လါဝါဆုဉ်လါဝါ
လါဆုဉ်မုာ်ဝါဆုဉ်မုာ်ဝါ

၅၅. နမိကွဲးကွဲးနမိကွဲး
ကွဲးလတကံတဉ်ခိဉ်ထံး

၆၃. ကံနံပိဉ်ပျူဒီးတယီ
ပုကွံဉ်တံမံမိဉ်ပျီသီ

မုာ်ဆုဉ်န့ဉ်ဂိမိဉ်မုဉ်အါ
လါဝါန့ဉ်ဂိမိဉ်ခွါအါ

၅၆. အးကူဘျီဉ်ကူမိတလဲ
ဒ်န့မိကွဲးကွာ်ပျဉ်လဲ

၆၄. လာမကိဉ်မာပိဉ်ဆီယု
ခဲအံဆီယုတအိဉ်လု

အိဉ်လီတဲာ်ဖိအယံလံ
ကွာ်လီခိဉ်ထံးတံတလု

၅၇. အမိကွဲးအဖိတမ
ကွဲးတံဝံသါတကွဲးလု

၆၈. မုာ်ဝါထံဉ်လီယုခိဉ်နု
အိဉ်က့းလခံတဘျီလု

ထီးထိန်ကုပုလုလအဟးမံကွံင်တမထါလၢဘၣ်တဖၣ်

(မအိၣ်)

- ၁. ချၢ်ဒိၣ်ကွဲအဂံၢ်လၢထံ
ယီဒိၣ်ကွဲအဂံၢ်လၢထံ
ကွဲအဂံၢ်ကွဲနွံကဘျံး
ကွဲအဘိကွဲနွံကဘျံး
ကွဲလီဘၣ်ယွဲမိၢ်လီၢ်မံ
ထိၣ်ဂဲထၢၣ်ကွဲမိၢ်လီၢ်ကွံ
- ၂. ချၢ်ဒိၣ်ကွဲအဂံၢ်ဘျၢဘျၢ
ယီဒိၣ်ကွဲအဂံၢ်ဘျၢဘျၢ
ကွဲအဂံၢ်ကွဲနွံကထၢ
ကွဲအဘိကွဲနွံကထၢ
ကွဲလီဘၣ်ယွဲမိၢ်ကျဲကွဲ
ထိၣ်ဂဲထၢၣ်ကွဲထိၣ်ဆၣ်ဆၢ
- ၃. တၢ်သယုၢ်ဟဲလၢယိၣ်ခံ
တၢ်သညိဟဲလၢယိၣ်ခံ
ဟဲလၢယိၣ်ခံယိၣ်လီၤသံး
ဟဲလၢကိၤခံကိၤလီၤသံး
ကိးန့ဖီကွီနီၢ်ခၣ်ရံး
ဟဲကွဲအိၣ်လၢနလီၢ်မံ
- ၄. တၢ်သယုၢ်ဟဲလၢယိၣ်ဟ
တၢ်သညိဟဲလၢယိၣ်ဟ
ဟဲလၢယိၣ်ခံယိၣ်လီၤဒး
ဟဲလၢကိၤခံကိၤလီၤဒး
ကိးက့ဖီကွီဖီဒ့ၣ်ညါ
ဟဲကွဲအိၣ်လၢနလီၢ်ဒါ
- ၅. ဆၣ်ထိၣ်တပျဲလီၢ်လီၢ်ဒီး
ထိၣ်တိၢ်ဟါလီၤမၢ်တိၢ်ဂီၤ
- ၆. ဆၣ်ထိၣ်တပျဲလီၢ်ပျဲကွဲ
ထိၣ်တိၢ်ဂီၤလီၤမၢ်တိၢ်ဟါ
- ၇. ပီၤကူတိၢ်လီၤမၢ်တဖု
န့ၣ်လီၤတပျဲထိၣ်အဆူး
- ၈. ပီၤကူတိၢ်လီၤမၢ်တဒါ
န့ၣ်ကွဲတပျဲထိၣ်အသး
- ၉. ပနၢ်အဂီၢ်မိၣ်အိၣ်လၢၣ်
လီၤမၢ်တဖုမိၣ်ဒိၣ်န့ၢ်
- ၁၀. ကုပျဲၣ်ဆုလီၤမၢ်တဖု
န့ၣ်မဲၣ်ဖးဆိလဲအိၣ်ယု
- ၁၁. မုၢ်ဟါတၢ်ပျဲဘျီၣ်ပျဲကွီ
မုၢ်တခံးဒီးဆၣ်လီၤဟီ
- ၁၂. ဆၢဖိဒံတကွဲတကွဲ
ဆၢဖိသၣ်တကွဲတကွဲ
ယယုၣ်ဘၣ်ပျဲထံဝုၤဝုၤ
ယဟးဘၣ်ပျဲကီၢ်ဝုၤဝုၤ
ယယုၣ်ဘၣ်ထူဟံၣ်ကိၣ်ဒု
လဲဟးဘၣ်ယွဲဟံၣ်ကိၣ်ဒု
တကွံၣ်ထူသုတဂဲကွဲ
ကညးယွဲသုတဂဲကွဲ
ယမ့ၢ်ကွဲလိလၢသးဟ့
တၢ်ဘျၣ်ဒီးသုလုၤကီၢ်ဝုၤ
- ၁၃. ထံလၢထိးမဲမိၢ်အခါ
ကီၢ်လၢထိးမဲပၢ်အခါ
ကသုၣ်လိၢ်ကွဲကသုၣ်ဟး
ကဆီလိၢ်ကွဲကဆီဟး
ဟးလၢဆၣ်ဒါမုၢ်အကျါ
ဟးလၢဆၣ်ဒါကျၢၣ်အကျါ
ပီၤကူမ့ၢ်ကျဲဒီးကျိၣ်ဝါ
ကသုၣ်ဖျုဖျိကလံဆွါ
- ၁၄. ကွီတက်ဆၢတက်ပျဲ
ဖီကျဲၤဂုၢ်မံကျဲၤဂုၢ်ဂဲ

ထိတၢ်ထွဲ

မ့ၢ်ထိတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါထွဲ
လိာ်သးလၢပိာ်မုာ်ဒီးပိာ်ခွါသ့ၣ်
တဖၣ်အဘၢၣ်စၢန့ၣ်လီၤ.

ထိတၢ်ထွဲအမုာ်ကျဲၣ်ဒီးထိဘီ ပလီၢ်

- ၁. ပိာ်ဖိယၢ်ဖိယၢ်လ့ၢ်ပြဲ
နမ့ၢ်စံၣ်ဂ့ၤကွံာ်နခံ
- ၂. ပိာ်ဖိယၢ်ဖိယၢ်လ့ၢ်ခါ
နီၢ်လၢအကီၤသးဂံၢ်ဆိ
- ၃. အိၣ်ကၢ်နံယုလၢနွံဒု
ပုၤကွံာ်တၢ်မံစ့ၣ်မံခ့
- ၄. ကၢ်နံပိာ်ပျဲဒီးတယီ
ပုၤကွံာ်တၢ်မံမိာ်ပျီၢ်သီ
- ၅. စုးထွဲနီၢ်ခံလၢတဟၤ
ကၢကၢန့ၣ်စီၣ်နီၢ်စၢ
- ၆. စုးထွဲနီၢ်ခံလၢလၢၢ်ဆိ
ကၢနခိၣ်ဝါကဟၢဖိ
- ၇. က့ၤပုၤန့ၣ်န့ၣ်ညါသူး
မၤန့ၣ်ကိးဝၣ်ခိၣ်ဆူး
- ၈. နမ့ၢ်က့ၤသုတဖိသံး
နၢဘၣ်ယၤအိၣ်ဆါသံ
- ၉. နမ့ၢ်က့ၤသုတဆုဘု
ကထူၣ်ဘၣ်ယၤအိၣ်တမ့ၢ်

- ၁၀. နမ့ၢ်က့ၤသုတဖိမ့ၢ်
နၢဘၣ်ယၤအိၣ်တသ့
- ၁၁. နမ့ၢ်က့ၤသုတလ့ၢ်ဘဲ
ဘဲအိၣ်ဒီးအယုာ်အယဲၤ
- ၁၂. နမ့ၢ်က့ၤသုတသူးဆ့ၢ
ဆ့ၢအယုာ်အါအယဲၤအါ
- ၁၃. က့ၤပုၤန့ၣ်န့ၣ်လိာ်လၢဘီ
န့ၣ်လီၤကိးတၢ်အဒိ
- ၁၄. က့ၤပုၤန့ၣ်န့ၣ်ညါသူး
န့ၣ်လီၤကိးဝၣ်ခိၣ်ထံး
- ၁၅. က့ၤပုၤန့ၣ်န့ၣ်ဖိရၤ
က့ၤန့ၣ်ဂ့ၤန့ၣ်သ့ၣ်ဂ့ၤ
- ၁၆. က့ၤပုၤန့ၣ်န့ၣ်စီၣ်န့ၣ်သိ
န့ၣ်ဘၣ်ပျဲဖိဘၣ်ယီထီ
- ၁၇. တၢ်ထွဲနီၢ်ခံတၢ်မ့ၢ်
ယုာ်ယၤထီၣ်ဖိတခီဟုး
- ၁၉. စိမၤဒီးကွဲဒီးကနဲ
ဆွဲဒီးတၢ်မဲအ့ၣ်ပျဲသွဲး
- ၂၀. စိမၤဒီးန့ၣ်မၤဒီးထီ
ဆွဲးတမ့ၢ်ဆွဲးဒီးပယါ
- ၂၁. ဆီဒံၣ်နွံထၢမ့ၢ်နွံဟၢ
ခိၣ်မ့ၢ်ဝုၤဒီးအိၣ်လၢာ်စၢ
- ၂၂. ခိၣ်မ့ၢ်ဝုၤဒီးဆူထံခံ
သုတဖျၢဖးယၢ်အနွံ
- ၂၃. ခိၣ်မ့ၢ်ဝုၤဒီးကဲၤရိၣ်ဘီ
သုတအိၣ်အုးတအိၣ်ယီ

- ၂၄. ခိၣ်မ့ၢ်ဝုၤဒီးသနာ်က့
ကစၢ်ဝုၤဒီးအိၣ်တဂ့ၤ
- ၂၅. နီၢ်ဝဲမၤဒီးဖိဒီးလံၤ
တၢ်ဆါစၢဆွဲးနီၢ်မ့ၢ်ယံၤ
- ၂၆. တၢ်ဆါစၢဆွဲးနီၢ်လိာ်ဘီ
ဆွဲးအဒိၣ်ဆွဲးဒီးအဖိ
- ၂၇. ပျဲစီၣ်ခိၣ်ထံးတၢ်တအုး
စံၣ်က့ၤန့ၣ်ဂ့ၤသ့ၣ်ဂ့ၤ

တၢ်ထွဲ

- ၁. နီၢ်စံၣ်လီၤစိမ့ၢ်ရၤထွဲ
ရၤထွဲနီၢ်ခံဘၣ်စးစး
- ၂. ယတရၤအာတရၤသီ
ရၤလၢနီၢ်ဂ့ၤနီၢ်ပသီ
- ၃. နမ့ၢ်ရၤယၤရၤမ့ၢ်အာ
ရၤလီၤတူၢ်ယမိာ်အစၢ
- ၄. နမ့ၢ်ရၤယၤလၢယဟး
ဒ်နရၤလီၤဒုၣ်နသး
- ၅. ကျဲၣ်ဒီးနီၢ်သီတနၤနၤ
ဒ်နရၤလီၤဒုၣ်နသး
- ၆. စိဝဲၤဒီးန့ၣ်ဒီးထီ
ဆွဲးတၢ်စံးဆွဲးတၢ်ကတိၤ
- ၇. စိဝဲၤဒီးမုာ်ဒီးဝဲၤ
ဆွဲးခ့ၣ်ခိၣ်ဆွဲးတမၢ်မဲ

၈. ပိတ်ဖိယပ်ဖိပိတ်လီၤဒဲ
နမ့ဟးခွဲးတံာ်ခွဲးဒဲ
ပိတ်ဖိယပ်ဖိပိတ်လီၤဝါ
နမ့ဟးခွဲးတံာ်ဘၣ်ယၤ

၉. ဖိပဲယခွဲးတံာ်ဘၣ်နၤ
နပုလီၤစၢနသ့ၣ်လါ

၁၀. နခွဲးတံာ်ယၤမ့တကဲ
ယီၢ်တချိးကျူတချိးသွဲ

၁၁. ကျူဒီးသွဲဂိပျာ်သံၣ်နဲ
ပုယီၢ်တချိးန့ၣ်ပျာ်လဲ

၁၂. ယီၢ်အခိၣ်စီယီၢ်အခံ
မ့တန့ၣ်စံးကွၢ်လၢခံ

၁၃. ယမ့ၢ်ယီၢ်ကျူမ့ယီၢ်သွဲ
နမိၢ်စံးလၢယတရဲ

၁၄. တရဲမတၢ်စီၣ်စံးနၤ
တရဲစံးလီၤဒၣ်နသး

၁၅. နမိၢ်စံးစံးနမိၢ်စံး
စံးလၢတကံၢ်တၢ်ခိၣ်ထံး

၁၆. အးစၢဘျီၣ်စၢမိၢ်တလဲၤ
ဒ်န့ၣ်မိၢ်စံးတ့ၢ်ပျာ်လဲၣ်

၁၇. အမိၢ်စံးအဖိသမၢ
စံးတၢ်ဝံၤသါတစံးလၢ

၁၈. မံဒီးမိၢ်တခၢၣ်မိၢ်စု
တနၢ်ဟူစိးဝဲၣ်ကအု

တၢ်ထွဲ, ညး, တပှၢ

၁. ကျူဒီးနီၢ်ဆၢဘၣ်ကဘူး
ဆီဖါအိၣ်အိၣ်ပျၢ်န့ၣ်တူၢ်

၂. ဖိမိၢ်ထိၣ်ဂဲၤအဆီဖါ
အဲၣ်အဖိလီၤဖျၢၣ်ဒီးယၤ

၃. တၢ်တမ့ၢ်ဖိမိၢ်ထိၣ်ဂဲၤ
ဆီဂဲၤအိၣ်အိၣ်ဒၣ်အဝဲ

၅. မိၢ်တမ့ၢ်ပုၤမိၢ်ကနီၤ
မိၢ်တဂဲၤဂီၤတဂဲၤသီ

၆. မုၢ်ကဆၣ်မူလွဲၢ်ဘီဘီ
မူကယီၤဖးနီၢ်ဒီးစီ
မုၢ်ကဆၣ်မူလွဲၢ်ဝါဝါ
မူကယီၤဖးနၤဒီးယၤ

၇. မုၢ်ကဆၣ်မူကံၣ်ထိၣ်ဂံၢ်
လီၤဖျၢၣ်ဒီးဖိယဲၢ်ကျူဒီး

၈. ပိတ်ဖိယပ်ဖိပိတ်လ့ၣ်ခိ
နီၢ်လၢအကီၤဟးဂံၢ်ဆိ

၉. ပိတ်ဖိယပ်ဖိပိတ်ထးခိ
လဲၤဒုလိၣ်တဂ့ၢ်တဝီ

၁၀. မုၢ်တဆၣ်ဒံးဘၣ်နီၢ်ဇၢ
ထိၣ်အိၣ်ဆၢဖိဘၣ်အဖၢ

၁၁. မုၢ်ဆၣ်ထံဖံးခိၣ်ကသွဲ
ယူတဲၣ်ယူတီၤဝါလၢၢ်ထံ

၁၂. စုကဆၣ်ဟံးနၤတကျူ
ကွၢ်ဖဲနသးခိၣ်နီၢ်ဇၢ

၁၃. ထံလၢပျၢၣ်စူးကွံၣ်အကျိ
နီၢ်စူးကွံၣ်စီရဲၣ်ဘုဘိ

ထံလၢပျၢၣ်စူးကွံၣ်အလဲၤ
နီၢ်စူးကွံၣ်စီရဲၣ်ထိးမဲ

၁၄. နစူးကွံၣ်ယၤဒ်ဆီသး
ယဟီၣ်ယဲလီၤကၢ်လီၤကျူ

၁၅. မုၢ်ဆၣ်နီၢ်က့ၤန့ၣ်ဆူအး
စီမဲအအးတအိၣ်လၢ

မုၢ်ဆၣ်နီၢ်က့ၤန့ၣ်အိၣ်မ့ၤ
စီမဲစီက့ၤန့ၣ်တသ့

၁၆. ပိတ်မုၢ်ပျၢၣ်စီခိၣ်တီညါ
ကွၢ်ဒီးနီၢ်စူးကွံၣ်အပုၤ

၁၇. ဆီမံၤမိၢ်ဘီအသ့ၣ်အၢ
အိၣ်စူးကွံၣ်အဒံၣ်ဒီထၢ

ထါတၢ်ထွဲနီၢ်နီၢ်

၁. ဖျံထွဲနီၢ်ခံလၢထံဒုး
နီၢ်က့ၤနီၢ်ဖံးခုၣ်ညၣ်မုၢ်

၂. ယူက့ၤန့ၣ်ထိၣ်ပအံ
ဒံၣ်တပျၢၣ်ဖးအဘ့ၣ်ဆံ

၃. ဖျံထွဲနီၢ်ခံလၢနံၣ်သိ
နီၢ်က့ၤနီၢ်ဂ့ၤဒံၣ်ဘၣ်ဖိ

၄. ဖျံထွဲနီၢ်ခံလၢဟုနံး
နီၢ်က့ၤနီၢ်ဂ့ၤဖိဂ့ၤလံၤ

၅. ယူက့ၤန့ၣ်ထိၣ်လွံၣ်ဘု
မၤနချံၣ်ဂုၤနသ့ၣ်ဂုၤ

၆. သံဆၣ်ထီၣ်သးသပုၤဖး
မ့သ့ၣ်ညါဟံးယၣ်နစု

၇. ယမုသုဉ်ညါလါနဟး
ယဘျးခိဉ်ဒုဒုဉ်လဲဉ်နု

၃. နမုကွာကွာဘိဉ်ဒီးမု
ကွာကွာနထုစုဉ်ထုယု

၁၂. စုးထွဲနီဉ်ခံလာသဟ
နီဉ်ကွာနီဉ်ဂဲအိဉ်ဟ်စာ

၈. ဖီဂံဉ်ခိဉ်လါနကွဲဘု
နစုးကွံဉ်နသးဘဉ်စု

၄. ဖွံထွဲနီဉ်ခံတံနွံမံ
မုဂုတမံအာတမံ

၁၃. ဆဲးထွဲနီဉ်ခံလာဘီဘွဲ
နီဉ်ကွာနီဉ်ဆဲးစါလါကျဲ
ဆဲးထွဲနီဉ်ခံလာဘီယံ
နီဉ်ကွာနီဉ်ဆဲးစါအဖိ

၉. ပိဉ်မုပျာ်စါခိဉ်နါဒီ
ကွာဒီးနီဉ်စုးကွံဉ်အစီ

၅. နစုးကွံဉ်နဖီတုာ်မိ
မာဒ်တံဉ်ကဘဉ်လါယံ

၁၄. ဆီမိာ်ဘီသါကယဉ်လီ
သုဉ်ညါကဒီးဒီးကဒီး

၁၀. ပိဉ်မုပျာ်ဖိသုဉ်သုဉ်စာ
မုထံဉ်ယဖီဖိဉ်နုဉ်စာ

၆. ယီဒုစဲစါယုာ်ခုပျီ
ဖိးတဝးယအိဉ်သးလီ

၁၅. နမုကွာတုးချဉ်လီစဲ
စါပထံဉ်ခိးလီနကျဲ

၁၁. တံဉ်ထွဲနီဉ်ခံလာပိကူ
ပိကူဆဲးအဘျဉ်တဇု

၇. နံဉ်ခိဉ်ထံးထုသဘွဲဖီ
မာတနုဉ်စီအိဉ်တလီ

၁၆. နီဉ်တံဉ်ရုဉ်ကုလီလါယီ
ယီနာအုဉ်လုတုာ်လုတံ

၁၂. ဆဲးထွဲနီဉ်ခံလာဆျါဘျး
ကးဒီးလုာ်ပယာ်ဒီးဒံ

၈. နစုးကွံဉ်နပျံဉ်ထိဉ်ကိး
အိဉ်လါခံဖိသုဉ်လိာ်ဒီး

၁၇. နီဉ်တံဉ်ရုဉ်ကုနုာ်ဆုး
ဆံဉ်ဆါဘဉ်ဆီစီဉ်ဒီထာ

၁၃. ထာ်ထွဲယခံလာအမုာ်
ယုာ်နထီဉ်ဖိအခီဟုး

၉. စံးမုာ်နီဉ်တီယသးခု
နီဉ်ဝံအုဉ်သံညဉ်ဒီကု

၁၀. တခုဘီနပျံဉ်ခဉ်အဲး
နသုဉ်ပအအိဉ်လီတံဉ်

၁၉. ဆီစီဉ်ဒီထာကိညဉ်ဒံး
ဆံဉ်ဆါဘဉ်ထိးမဲာ်ဟံသံး

ထါတံဉ်ထွဲမာအိဉ်

၁. ယုကုနုာ်ပုဉ်ကဲကဲ
ကုတံဉ်အိဉ်သုသုဉ်လါကျဲ

၁၁. စံးမုာ်နီဉ်တီနီဉ်တတီ
နီဉ်ဝံအုဉ်သံညဉ်ဒီမိ
စံးမုာ်နီဉ်ထံနီဉ်တထံ
နီဉ်ဝံအုဉ်သံညဉ်ဒီချံ

၂၀. နီဉ်ရုာ်ရုကုနုာ်ဆုး
ထိးသါပုာ်ဆီမိာ်ပျာ်တု

၂. ယုကုနုာ်ဝဲထိဉ်လွံဉ်ဘု
သုဉ်ခိဉ်ဆါဉ်တီနအီထု

၂၁. ယုာ်အနုာ်ဘဉ်နုလဲ
တံဉ်ဒုတံဉ်နာတဘဉ်ကျဲ

ထိဒိပုရ်ပုရ်

ထိးမဲပာ်, ခုန်နီၤလ့, နီၤမုၢ်အ့, တကွဲၤကီၢ်, ဖုမိၢ်တီၢ်, နီၢ်တဘံၣ်, နီၣ်ဘဲသီ, ဖံနီၢ်, ဇုၣ်မုၢ်ဘီ ကီၤသုၣ်ဟီ, ဖုကတၢ်, မုၢ်ယဲၤဖဲ ဒီးအဂုၤအကသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်စံၣ်စါတဲလဲၤဒီးတဲယုၤစၢဖိဒံဖိသ့ၣ်, သ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖဲတၢ်တဲပုၤအဆၢကတီၢ်မုၢ်ဂုၤ, တၢ်သိၣ်ဖိသိၣ်လံၤလၢဘျီၣ်အဆၢကတီၢ်မုၢ်ဂုၤန့ၣ် လီၤ. မ့မုၢ်တၢ်ကထုးထီၣ်ဒီးသ့ၣ်အီၤလၢမုးဘၣ်ထွဲတမူးမူးအပူၤတခီမုၢ်လၢအယုၤထီၣ်အယီၤတၢ်အံၣ်အုက ဝဲၤအီၤတပျဲၤလၢဘၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. ထါဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤလၢကွီၤပူၤသ့ၣ်ဒေၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ.

ထိဒိထိးမဲပာ်

၁. မိၢ်အိၣ်ဂုၤပုၤလၢလၢ်လၢ်
 ပာ်အိၣ်ဂုၤပုၤလၢလၢ်လၢ်
 ပဒိၣ်ထီၣ်ဒီးပုၢ်ဝဲၣ်ခွါ
 ပထီထီၣ်ဒီးပုၢ်ဝဲၣ်ခွါ
 မိၢ်လဲၤလူၤထိးတံၢ်ခိၣ်ဝါ
 ပာ်လဲၤလူၤထိးတံၢ်ခိၣ်ဝါ
 လူၤထီၣ်ဝဲဆူထံဖိပု
 ယီၢ်ထီၣ်ဝဲဆူထံဖိပု
 က့ၤဆဲးန့ၢ်လၢထံအသး
 က့ၤခးန့ၢ်လၢကီၢ်အသး
 အမဲတီၣ်ထူအိၣ်တပု
 အမဲတီၣ်ကွဲအိၣ်တပု
 မိၢ်ကသံလီၤမၢ်လိၣ်ပု
 ပာ်ကသံလီၤမၢ်လိၣ်ပု
 မၢ်လိၣ်ကျိၣ်ထူအိၣ်ယုၣ်ဖး
 မၢ်လိၣ်ထိးမဲအိၣ်ယုၣ်ဖး
 ကျိၣ်ထူယုၣ်ဖးတယုၢ်ဖး
 ထိးမဲယုၣ်ဖးတယုၢ်ဖး
 ကျိၣ်ထူဝဲၣ်ညးဒေၣ်တဂု
 ကျိၣ်ထူပုၢ်ညးဒေၣ်တဂု
 တဘၣ်သ့ၣ်ပယုၢ်ပဟး
 တဘၣ်သးပယုၢ်ပဟး

ပယုၢ်လီၤဆူခုၢ်ဒိၣ်လၢ်
 ပဟးလီၤဆူပုၢ်ဒိၣ်လၢ်
 ဝံၤဝဲၣ်ထီၣ်လၢပမဲၣ်ညါ
 ခိၣ်ထီၣ်လၢပမဲၣ်ညါ
 ပုၢ်ခိးခုၣ်အဝဲၢ်ခိးဘါ
 ဝဲၢ်ခိးခုၣ်အပုၢ်ခိးဘါ
 ခုၣ်န့ၣ်ဝံၤသ့ၣ်ဒီးဒုညါ
 ခုၣ်န့ၣ်ခိၣ်ဒီးဒုညါ
 ဝံၤခိၣ်ပုၢ်ညးဒေၣ်တဂု
 ခိၣ်ပုၢ်ညးဒေၣ်တဂု
 တဘၣ်သ့ၣ်လဲၤကးဆူညါ
 တဘၣ်သးလဲၤကးဆူညါ
 ပုၢ်လဲၤလၢညါဝဲၣ်ကျိၣ်န့ၢ်
 ဝဲၢ်လဲၤလၢညါပုၢ်ကျိၣ်န့ၢ်
 လဲၤတုၤပျီၣ်ဒီးပျီၣ်အသး
 လဲၤတုၤပျီၣ်ဒီးပျီၣ်အသး
 တပျီၣ်ပျီၣ်တမုၢ်အိၣ်ပု
 တပျီၣ်ပျီၣ်တမုၢ်အိၣ်ပု
 ဝံၤထီၣ်ပုၢ်လဲၤကးဆူညါ
 ဝံၤထီၣ်ကုလဲၤကးဆူညါ
 လဲၤလဲၤတုၤလၢဟီၣ်ခိၣ်လါ
 ဖျံတဘၣ်ရုတဘၣ်ဖး
 ဖျံတဘၣ်ပယုၣ်ပသး
 တဘၣ်ဒိၣ်ဖိလဲၤဝါဝါ

၂. ဖျံလၢဂီၤဒဲးအိၣ်လၢဟါ
 မ့ၢ်အိၣ်ဟံၣ်ထံချၢ်ဒိၣ်လၢ်
 ပုၢ်ဆိးယီၤထံချၢ်ဒိၣ်လၢ်
 ထီၣ်လူၤထွံၣ်တရ့ၣ်အပု
 ထီၣ်လူၤထွံၣ်ဒီးဖဲအပု
 မ့ၢ်လူၤန့ၣ်ထိးတံၢ်ခိၣ်ဝါ
 ပုၢ်လူၤန့ၣ်ထိးတံၢ်ခိၣ်ဝါ
 အမဲကျိၤထူအိၣ်တပု
 အမဲကျိၤစ့အိၣ်တပု
 ကျိၤထူမိၢ်စံးအိၣ်ယုၣ်ဖး
 ကျိၤစ့ပာ်စံးအိၣ်ယုၣ်ဖး
 ကျိၤထူဝဲၣ်ဆိးဒေၣ်တဂု
 ကျိၤစ့ဝဲၣ်ဆိးဒေၣ်တဂု
 ပသ့ၣ်ထီၣ်ပလဲၤဆူညါ
 ပသးထီၣ်ပလဲၤဆူညါ
 ပယုၣ်ထီၣ်ဆူကုၤဒိၣ်လၢ်
 ပဟးလီၤဆူကုၤဒိၣ်လၢ်
 ဝံၤဝဲၣ်ထီၣ်လၢယုၣ်ခိၣ်လၢ်
 ခိၣ်ထီၣ်လၢယုၣ်ခိၣ်လၢ်
 ပုၢ်ခိးခုၣ်ဒီးဝဲၢ်ခိးဘါ
 ဝဲၢ်ခိးခုၣ်ဒီးပုၢ်ခိးဘါ
 ခုၣ်န့ၣ်ဝံၤသ့ၣ်ဒီးဒုညါ
 ခုၣ်န့ၣ်ခိၣ်ဒီးဒုညါ
 ဝံၤခိၣ်ဝဲၣ်ညးဒေၣ်တဂု

ဝံခံဝံဉ်းဒုတဂ
တဘဉ်သုဉ်လဲကးဆူညါ
တဘဉ်သးလဲကးဆူညါ
ပုၤလဲလောညါဝံစုၤနု
ဝံလဲဆူညါပုၤစုၤနု
ပလဲတုၤလောဟီၣ်ခိၣ်လါ
ဖုံတဘဉ်ရတဘဉ်ဖး
ဖုံတဘဉ်ပယဉ်ပသး
တဘဉ်အဖီလဲဝါဝါ
ဖုံလဂါဒးအိၣ်လါဟါ

၃. ပဒီပုၤတဲဒီပုၤတဲ
ပဒီဝံတဲဒီဝံတဲ
ဆဲသုဉ်ယံၣ်ဆဲလီၤကတြဲ
ဆဲဝဉ်ခိဆဲလီၤကတြဲ
ဘဉ်န့ၣ်ပုၤထိးတံၢ်ဝါမဲ
ဒီပုၤဝံခါဆိးအဲ

၄. ပဒီပုၤခံဂခံဂ
ပဒီဝံခံဂခံဂ
ဆဲသုဉ်ယံၣ်လါတံၢ်အဟ
ဆဲဝဉ်ခိလါတံၢ်အဟ
ဘဉ်န့ၣ်ပုၤထိးတံၢ်ခိၣ်ဝါ
ဘဉ်န့ၣ်ပုၤထိးဂီၢ်ခိၣ်ဝါ
အဲကျိၤထူအိၣ်တဟ
အဲကျိၤစ့အိၣ်တဟ
ကျိၤထူမိၢ်စံးအိၣ်ယုၢ်ဖး
ကျိၤစ့ပံၤစံးအိၣ်ယုၢ်ဖး
ပုၤဒုယုၢ်ဖးတယုၢ်ဖး
ဝံကိၣ်ယုၢ်ဖးတယုၢ်ဖး
ကျိၤထူပုၤညးဒုတဂ
ကျိၤစ့ဝံညးဒုတဂ
ပသုဉ်ထီၣ်ပယုဉ်ဆူညါ

ပသးထီၣ်ပဟးဆူညါ
ပလဲတုၤလောဟီၣ်ခိၣ်လါ
ဖုံတဘဉ်ရတဘဉ်ဖး
ဖုံတဘဉ်ကိၣ်ယုဉ်အသး
တဘဉ်အဖီလဲဝါဝါ

၅. ယုၢ်ဒီးဟ့ဒီပုၤဝံခါ
ဟ့ဒီးယုၢ်ဒီပုၤဝံခါ
မုၢ်ဆုဉ်ဆုဉ်လူထိးတံၢ်ဝါ
မုၢ်ဟါဟါလူထိးတံၢ်ဝါ
လဲဆဲးန့ၣ်လါထံအသး
လဲဆဲးန့ၣ်လါကီၢ်အသး
အဲတီၢ်ထူဒီဘုဉ်ညါ
အဲတီၢ်ကွဲဒီဘုဉ်ညါ
မိၢ်ကွဲးကျိၣ်ထူအိၣ်ယုၢ်ဖး
ပံၤကွဲးထိးမဲအိၣ်ယုၢ်ဖး
ကျိၣ်ထူယုၢ်ဖးတယုၢ်ဖး
ထိးမဲယုၢ်ဖးတယုၢ်ဖး
ယုဉ်လီၤလါသီယဲၣ်လါၤလံာ်
ဟးလီၤလါသီယဲၣ်လါၤလံာ်
ခူၣ်န့ၣ်ဝံသုဒီမိၢ်ဖါ
ခူၣ်န့ၣ်ခိသုဒီမိၢ်ဖါ
ခိၣ်ဒိၣ်ဝံညးဒုတဂ
ခံသိဝံညးဒုတဂ
ယသုဉ်ထီၣ်ယဟးသုညါ
ယသးထီၣ်ယဟးသုညါ
လီၤဆူလံာ်ကယါကယါ
ထီၣ်ဆူထးကယါကယါ
ဝုၢ်တီၣ်အူၣ်တမုၢ်အိၣ်ယု
ဝုၢ်အါဝဉ်တမုၢ်အိၣ်ယု
လိၣ်လီၤန့ၣ်ယသုဉ်ဖျါဝါ
လဲလီၤန့ၣ်ယသုဉ်ဖျါဝါ
သုဉ်ဖျါဝါတဘဉ်သုဉ်ယု

ဝဉ်ဖျါဝါတဘဉ်သးယု
ဟူဘဉ်ယုလါဟီၣ်ခိၣ်လါ
သါဘဉ်ယုလါဟီၣ်ခိၣ်လါ
ဖုံတဘဉ်ပယဉ်ပသး
တဘဉ်ဒိၣ်ဖီလဲဝါဝါ

ထီၣ်ဖုကတံၢ်

၁. ကတံၢ်အိၣ်ဆါဆါလူၢ်လီၤ
ကတံၢ်ဆိးဆါဆါလူၢ်လီၤ
ကတံၢ်အဘုမုၢ်ဆုဉ်နီၤ
ကတံၢ်အဘုဖီဆုဉ်နီၤ
ပုၤလဲဘဉ်ပုၤတုၤအိၣ်အီၤ
ပုၤလဲဘဉ်ပုၤပျါအိၣ်အီၤ
တုၤအတုၤဆံအိၣ်တနီၤ
ပျါအပျါဆံအိၣ်တနီၤ
တံၢ်ဟူလါဘိကဖံးအီၤ
တံၢ်သါလါဘိကမအီၤ
လိလီၤပံၤအချံၣ်သုကွီ
လိလီၤပံၤအပျါသုကွီ
ဘိဖံးဘိဖံးဘဉ်ဝဉ်မိ
ဘိမဘိမဘဉ်ဝဉ်မိ
ကတံၢ်ဖျိၣ်က့ၤအလါလီ
ကတံၢ်ပံၤက့ၤအလါလီ
ထီၣ်န့ၣ်ဖီဖီန့ၣ်အီၤ
ဆီပဝံဖီထီၣ်န့ၣ်အီၤ
ထီၣ်ခိးလါဝုၤတုၤအဒီ
ထီၣ်ခိးလါဝုၤတုၤအဒီ
ဟဲတဂၤတမုၢ်ဘိ
ဟဲခံဂၤတမုၢ်ဘိ
လါခံတဂၤမုၢ်မိဘိ
လါလံာ်တဂၤမုၢ်မိဘိ
ဘိပံၤဒီးကသုဉ်မိကွီ

ဘို့ဟ်ဒီးကဆိဖါကွီ
ထိုင်ချုပ်မဲာ်စုလီုဝုဝီ
ဆိဖါမဲာ်စုလီုဝုဝီ
ယဲာ်ယဲာ်လံလံကပီလီု
လံလံယဲာ်ယဲာ်ကပီလီု
ဘို့ဆဲးတတးတဘၣ်ညီ
တဆဲးဘို့တးတဘၣ်ညီ
ကပယထာ်ဆဲးတဘျီယီ
ဆဲးဘၣ်အလဲဒုၣ်သ့ၣ်ခီ
ကျီဘၣ်အခံကိာ်တဘီ
ဘို့စံၣ်လီုဘို့ဒီးကဆိ
က့လီုဆူလဲမုာ်တနီု
က့လီုဆူလဲဆၣ်တနီု
လဲမုာ်ဒိၣ်လီုလဲဂီုဂီု
လဲဆၣ်ဒိၣ်လီုလဲဂီုဂီု
အပီာ်တံာ်သ့အိၣ်တနီု
အကံာ်တံာ်သးအိၣ်တနီု
အဖိစါဟဲသကါအီု
အမါဝါဟဲသကါအီု
ဟဲသကါဒီးမုာ်စုၣ်ချီ
ဟဲသကါဒီးမုာ်တီုချီ
ယီာ်ထီၣ်ယီုသ့ၣ်ကါန့ၣ်အီု
ထီၣ်လၢဘျီၣ်ပုၤဘျီၣ်လီုပျီု
စုၣ်ထီၣ်ပိာ်ဩလၢဂီုစီု
အက့မုာ်စုတလိာ်ယီု
အနီုပဒးမုာ်ဒးဘီ
အပျံးမုာ်ဖဲနီုတသ့
တၢ်န့ၣ်ဟူကိးတၢ်အမံ
တၢ်တန့ၣ်ဟူမုာ်ကဆိ
ကဆိပုၤစံးအန့ၣ်တၢ

၂. ကတၢ်အိၣ်ဆၢအလုာ်လီု
ကတၢ်ဆိးဆၢအလုာ်လီု
ထီၣ်ဖဲးလၢအမုာ်အဒိ
ထီၣ်ဖဲးလၢအဆၣ်အဒိ
တၢ်န့ၣ်လုာ်ဖဲးတလုာ်ယီု
တၢ်န့ၣ်ကွာ်ဖဲးတကွာ်ယီု
ကတၢ်အဘုမုာ်ဆုၣ်နီု
ကတၢ်အဘုဖိဆုၣ်နီု
ပုၤလဲဘၣ်ပုၤတၢ်အိၣ်အီု
ပုၤလဲဘၣ်ပုၤပျီုအိၣ်အီု
ပုၤတၢ်ဘၣ်ဆံတနီုနီု
ပုၤပျီုဘၣ်ယၢတနီုနီု
ဟူထီၣ်လၢဘျီကဖဲးအီု
ဟူထီၣ်လၢဘျီကမၤအီု
ဘို့ဖဲးဘို့ဖဲးဘၣ်တၢ်မိ
ဘို့မၤဘျီမၤဘၣ်တၢ်မိ
လီုလီုဟံန့ၣ်သ့ကွီ
လိလီုဟံန့ၣ်သ့ကွီ
ထီၣ်ခိးလၢဝုၤတုာ်အဒိ
ထီၣ်ခိးလၢဝုၤတီုအဒိ
ဟဲတဂၤတမုာ်ဘျီ
ဟဲခံဂၤတမုာ်ဘျီ
လၢခံတဂၤမုာ်မိဘျီ
လၢလံာ်တဂၤမုာ်မိဘျီ
လံလံခိၣ်အထူကပီ
ယဲာ်ယဲာ်ခိၣ်အကွကပီ
ကပီထာ်ခးတဘျီယီု
ခးဘၣ်အီုလၢဘၣ်သ့ၣ်ခီ
ကွံာ်လီုသုလၢမုာ်တနီု
ကွံာ်လီုသုလၢဆၣ်တနီု
လဲမုာ်ဒိၣ်လီုလဲဂီုဂီု
လဲဆၣ်ဒိၣ်လီုလဲဂီုဂီု

ပုၤပီၤဒုသးအိၣ်တနီု
ပုၤပီၤဆုၣ်သးအိၣ်တနီု
အဖိဂုၤဟဲသကါအီု
အမါဝါဟဲသကါအီု
ဟဲသကါဒီးမုာ်ကျဲၣ်ချီ
ဟဲသကါဒီးမုာ်တီုချီ
က့ထီၣ်ဒးလီုပျီုန့ၣ်အီု
က့ထီၣ်ဘျီၣ်လီုပျီုန့ၣ်အီု
ကျဲၣ်ထီၣ်အဖုကျိၣ်ဂီုကွီ
အနီုတဒးမုာ်ဒးဘီ
အက့မုာ်ထူတလိာ်ယီု
ပိာ်တထံၣ်ဟူတုၤမုဒိ
ပုၤန့ၣ်ဟူကိးဟံၣ်ကိးယီု
တၢ်တန့ၣ်ဟူမုာ်ကဆိ
ပုၤမၤအိၣ်ကိးဟံၣ်ကိးယီု

ထါဒိခူၣ်နီုလုနီုမုာ်အု

- ၁. ခူၣ်နီုထီၣ်ဖဲးထံကွာ်ခံ
မုာ်အုစံးထံယံးယိၣ်ယံး
ခူၣ်နီုထီၣ်ဖဲးတၢ်အဒိ
မုာ်အုစံးထံယံးယိၣ်ကီ
ခူၣ်နီုလီုဖဲးလၢဘျီၣ်ပုၤ
လီုကါဆိယံလၢဂုၤလၢ
- ၂. မိတြိထံဆဲးလၢအးပုၤ
မုာ်အုအိၣ်ထူးယံၣ်ထူးမူး
မိတြိထံဆဲးလၢအးသး
မုာ်အုအိၣ်ခွဲခိၣ်ပျီုသ့ၣ်
ခူၣ်နီုကနိဒီးကလီု
အုၣ်န့ၣ်ကလီုလၢအဖိ

၃. ယိၣ်နွံတြၢ်စီဒိၣ်န့ၢ်န့ၤ
မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်သုတလဲၤဟး
ယိၣ်နွံတြၢ်စီဒိၣ်န့ၢ်ဖိ
မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်သုတဟးလီၤ
လုၤလီၤတံၢ်ဖိၣ်ပးကဒဲး
နီၣ်မ့ၢ်အ့ၣ်လဲၤအ့ၣ်အကျဲ
ဂီၢ်လၢတီၢ်ကွဲၤကွဲၤလၢဝံ
ဝံစံးဒိၣ်ဘူထီၣ်ဖဲအံၤ

၄. မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်သုတဘုၣ်ထိး
မ့ၢ်ဘုၣ်ထိးစဲးလီၤလၢကျိး
မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်သုတဖိၣ်ဆီ
မ့ၢ်ဖိၣ်ဆီစဲးလီၤလၢပီ
မံၤမိၢ်တၢ်အၢနလဲၤကၤ
သးလီၤကျိၣ်တသးလီၤယၤ

၅. တပိၢ်သီၣ်လၢဝံတံၢ်ပြဲး
မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်အထိးကလီၤဘံ
တပိၢ်သီၣ်လၢဝံတံၢ်ပြဲး
မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်အထိးကလီၤဟး
ကျိၣ်ပိၢ်သီၣ်လၢဝံလုၤပျီ
နီၣ်ပူလီၤစီဒိၣ်ထွံၣ်မိၤ

၆. မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်လၢဂုၢ်ကျိၤပူ
မ့ၢ်အ့ၣ်လုၤဘဲကဟၣ်ထူ
မ့ၢ်အ့ၣ်အိၣ်လၢဂုၢ်ကျိၤသး
မ့ၢ်အ့ၣ်လုၤဘဲကဟၣ်ထး
ခူၣ်က့ၤမ့ၢ်အ့ၣ်ကွၢ်လၢဝံ
ဝံစံးခူၣ်ဖဲအံၤဖဲအံၤ

၇. ကုတြၢ်လံာ်ဖဲတဝီဒု
လၢပူၤလဲၤကိးခူၣ်နီၣ်လု
ကုတြၢ်လံာ်ဖဲတဒုဝီ
လၢပူၤလဲၤကိးခူၣ်နီၣ်ယီၤ

၈. ထီၣ်လွံၢ်ပူၤလၢဝံဘိၣ်ခံ
ယးကျိၣ်ယးမိၤကနာ်ထံ
ထီၣ်လွံၢ်ပူၤလၢဝံဘိၣ်လီၤ
ကနာ်ထံယးကျိၣ်ယးမိၤ
တီၢ်ကလီၤလၢပိၢ်မ့ၢ်ဒု
ကလီၤဆျၢၣ်ဒိၣ်ယံာ်ဒိၣ်ဂုၤ

၉. ခူၣ်က့ၤမ့ၢ်အ့ၣ်ခူၣ်တူၤတူၤ
ဘီကဆုနွံဘုၣ်ကံၢ်တူၣ်
ခူၣ်က့ၤမ့ၢ်အ့ၣ်တးတး
ဘီကဆုနွံဘုၣ်ကံၢ်ချး
နမ့ၢ်အ့ၣ်ပုၤနာ်တလီၤ
သံလၢထိးဖဲမဲၢ်အပိၤ

၁၀. ခူၣ်က့ၤမ့ၢ်အ့ၣ်ဂီၢ်တီၢ်ကွဲၤ
ဖျီထီၣ်လၢကိၤလၢပရဲ
ခူၣ်က့ၤမ့ၢ်အ့ၣ်ဂီၢ်တီၢ်ကွဲၤ
ဖျီထီၣ်လၢကိၤလၢကဘီ
မ့ၢ်အ့ၣ်ဘုၣ်ထိးတူၢ်စုနာ
မ့ၢ်အ့ၣ်ဘုၣ်လီၤတူၢ်အစၢ

၁၁. ခူၣ်နီၣ်ကနိၣ်ဒီးကလီၤ
မ့ၢ်အ့ၣ်ဒီးယိးဘုၣ်ဘိၣ်ဘီ
ခူၣ်နီၣ်ကနိၣ်ကလီၤဖါ
မ့ၢ်အ့ၣ်ဒီးယိးဘုၣ်ဘိၣ်ဝါ

၁၂. နီၣ်မ့ၢ်အ့ၣ်သံမ့ၢ်သံဂုၤ
ခူၣ်နီၣ်လုသံဒိၣ်စုဒု
နီၣ်မ့ၢ်အ့ၣ်သံဂုၤသံဝါ
ခူၣ်နီၣ်လုသံဒိၣ်စုညါ

၁၃. စိတလုစဲးလီၤဘျၢၣ်ဘျဲ
နီၣ်တလုစဲးကလီၤဖဲ

၁၄. စီသ့ၣ်သီဆဲးလၢဝံဘီ
နီၣ်သ့ၣ်သီဆဲးလၢကလီၤ

ထီၣ်မုၢ်ယဲၤဖဲ

၁. နီၣ်နွံၤဂီၢ်ခးတၢ်အဒီ
တၢ်ကိၢ်ယုလီၤလီၤပကွီၤ
နီၣ်နွံၤဂီၢ်ခးတၢ်အပၤ
တၢ်ကိၢ်ယုလီၤလီၤလီၤပၤ

၂. လီၤလီၤပကွီၤမ့ၢ်နီၣ်နွံၤ
အိၣ်ထီၣ်အဖိမုၢ်ယဲၤဖဲ
မုၢ်ယဲၤဖဲလီၤလီၤပကွီၤ
မုၢ်ယဲၤဖဲအမိၢ်အအီၤ

၃. ပျးခိၣ်အဒီတၢ်ကိၢ်လီၤ
မုၢ်ယဲၤဖဲဆၢထၢၣ်ဆုၣ်နီၤ
တၢ်ကိၢ်လီၤပျးခိၣ်အပၤ
မုၢ်ယဲၤဖဲလဲၤယုၣ်လဲၤဟး

၄. ပျးခိၣ်ဒီထံအိၣ်တကွံ
မုၢ်ယဲၤဖဲပုၤခိၣ်လုၢ်ထံ
ပျးခိၣ်ဒီထံအိၣ်တတီၤ
မုၢ်ယဲၤဖဲဟဲလီၤလုၢ်အီၤ

၅. မုၢ်ယဲၤဖဲလီၤလီၤအဘဲ
ကပြုၢ်တုၤလီၤလၢမုၢ်သဲၣ်
မုၢ်ယဲၤဖဲခွံခိၣ်ပျီၤသွါ
ကပီၤထီၣ်ဘးတီၢ်အူၣ်သး

၆. တဘၣ်ဒိၣ်ပျးခိၣ်အဒီ
မုၢ်ယဲၤဖဲအလီၢ်အိၣ်ထီ
တဘၣ်ဒိၣ်ပျးခိၣ်အပၤ
မုၢ်ယဲၤဖဲအလီၢ်အိၣ်ပျါ

၇. မှ်ယဲးဖဲစဲးလုာ်စဲးဘဲ
ဟူတုယိသိလီတုာ်ဘဲ
မှ်ယဲးဖဲဆဲးထံခိ်ယိ
ဟူတုယိဟါလီတုာ်စီ

၈. တီဝ်နါလုာ်ညါလုာ်
မှ်ယဲးဖဲဖျဲးခိ်အစီ
တီဝ်နါလုာ်ညါဟဲဟဲ
မှ်ယဲးဖဲဖျဲးခိ်အဟဲ

၉. ထံ့ခိ်မိတုာ်ဖိသံခိ်သဲ
ပုာ်စံးအမိမနုာ်လဲ
ကွာ်လီတုာ်တီဝ်နါဟဲ
ထံ့ခိ်မိတုာ်ဖိသံခိ်သြဲ

၁၀. တီဝ်နါဆဲးတိာ်ဖျဲးဂီ
မှ်ယဲးဖဲပုာ်ခိ်လီလီ
ဆဲးတိာ်ဖျဲးဂီတီဝ်နါ
မှ်ယဲးဖဲပုာ်ခိ်လီနုာ်

၁၁. တံာ်ကဘဲလုာ်မှ်ယဲးဖဲ
ယိ်တံာ်စ့နီၤသဲာ်စ့
တံာ်ကဘဲလုာ်မှ်ယဲးဖဲ
ယိ်တံာ်စ့နီၤယဲးဘဲ

၁၂. မုာ်တီၤသဲာ်စ့သဲာ်စ့
မှ်ယဲးဖဲပုာ်ခိ်မဲလဲ
မုာ်တီၤသဲာ်စ့သဲာ်စ့
မှ်ယဲးဖဲပုာ်ခိ်အိ်ကိး

၁၃. စ့တခွဲးဒီးဘုတခွဲ
ကွာ်နုာ်ဂုာ်မှ်ယဲးဖဲ
စ့တဘူဒီးဘုတဘူ
မှ်ယဲးဖဲပုာ်ခိ်အိ်လုာ်

၁၄. ကွာ်နုာ်ဂုာ်မှ်ယဲးဖဲ
ယိ်တံာ်စ့ညါတဲာ်စ့
ကွာ်နုာ်ဂုာ်မှ်ယဲးဖဲ
ယိ်တံာ်စ့ညါယဲးဘဲ

၁၅. ကွာ်နုာ်ဂုာ်မှ်ယဲးဖဲ
ဂုာ်ကဲာ်ဆိးလီမဲာ်လဲာ်
တံာ်ဂုာ်နုာ်လုာ်ဂုာ်ဆိး
ဂုာ်ကဲာ်ဆိးလီမဲာ်လဲာ်

၁၆. မှ်ယဲးဖဲအမိမဲာ်လီ
အပာ်သီမဲာ်တက့ၤအိ
မှ်ယဲးဖဲအမိမဲာ်လဲ
အပာ်သီမဲာ်တက့ၤထွဲ

၁၇. ဖူသုအသးလဲာ်တဟဲ
သုနုာ်က့ဝါကလဲာ်တဟဲ
ဖူသုအသးလဲာ်ဖဲာ်ဆါ
သုနုာ်က့ဝါတဟဲမဲာ်

၁၈. ဘုဘုာ်တစ့တစ့
မှ်ယဲးဖဲအမိမဲာ်လီ
ဘုဘုာ်တစ့တစ့
မှ်ယဲးဖဲအမိမဲာ်ထွဲ

၁၉. ဖဲာ်လဲာ်လိာ်ဒုဆံ့ဒုဆံ့
မှ်ယဲးဖဲပုာ်ခိ်လုာ်ထံ
ဖဲာ်လဲာ်လိာ်ဒုဝါဒုဝါ
မှ်ယဲးဖဲခွဲးခိ်ပျိာ်သ့

၂၀. မှ်ယဲးဖဲဟဲလီလုာ်ထံ
ကပီထီာ်ဘဲးချဲာ်ခိ်ခဲ

မှ်ယဲးဖဲဟဲက့ပျိာ်မဲာ်
တီဝ်နါလုာ်ထွဲယိ်ထွဲ

၂၁. မှ်ယဲးဖဲလီမဲာ်လဲာ်
အပာ်သီမဲာ်ဟီာ်ကတီ
မှ်ယဲးဖဲလီမဲာ်လဲာ်
အမိမဲာ်နီၤဟီာ်ကတီ

၂၂. မှ်ယဲးဖဲလီမဲာ်လဲာ်
က့ၤတသီာ်ဆိတအိာ်အိ
မှ်ယဲးဖဲလီမဲာ်လဲာ်
က့ၤတသီာ်ဆိတကတဲာ်

၂၃. တံာ်ကိးကုကုနုာ်ဟူယာ်
သးဒီးယိာ်ဘဲာ်က့ၤ
တံာ်ကိးကုကုနုာ်ဟူကး
သးဒီးယိာ်ဘဲာ်မဲာ်

၂၄. ယုာ်မှ်သီပုာ်ဖျဲာ်ပုာ်ဆါ
လဲာ်ကျိာ်ဝဲာ်တီလဲာ်က့ၤ
ယုာ်မှ်သီပုာ်ဖျဲာ်ပုာ်ချဲ
ဝဲာ်တီလဲာ်လုာ်ခိ်ဟဲက့ၤ

၂၅. လဲာ်ကျိာ်ဝဲာ်တီရံးက့ၤခဲ
ပီာ်ယိာ်လိာ်အလဲာ်တန့ၤ
လဲာ်ကျိာ်ဝဲာ်တီလဲာ်က့ၤ
ပီာ်ယိာ်လိာ်အလဲာ်တဘျဲး

၂၆. တံာ်ကပြုာ်လဲာ်ယိာ်လိာ်ကျိ
မှ်ယဲးဖဲတီဝ်နါကိး
တံာ်ကပြုာ်လဲာ်ယိာ်အဟဲ
မှ်ယဲးဖဲတီဝ်နါဟဲ

ထာဝရကျမ်း

၁. နှစ်ထိုင်မိတ်အားလုံးသွန်ဒု
တော်သျှင်တော်ပွင့်ကရဲကွေ
နှစ်ထိုင်မိတ်အားလုံးသွန်ဒု
တော်သျှင်တော်ပွင့်ကရဲကွေ

၂. တကွဲကွဲကွဲဖုမလိင်နာ
လိင်အလိင်မိလိင်ဘဏ်ဒေး
တကွဲကွဲကွဲဖုမလိင်ကွီ
လိင်အဒိန်ဆိကွံင်အဖိ

၃. တကွဲကွဲကွဲဖုမလိင်ဆိ
လိင်အဒိန်ဆိကွံင်အဖိ
တကွဲကွဲကွဲအဖုမလိင်
လိင်အဖိဆိကွံင်အဒိန်

၄. လံင်ကွဲကွဲကွဲဆိလိင်ပျဲဒီ
အိန်တမုင်ကွဲကွဲယုင်ဘဏ်ဖိ
လံင်ကွဲကွဲကွဲဆိလိင်ပျဲတြု
အိန်တမုင်ကွဲကွဲယုင်ဘဏ်နာ

၅. လံင်ကွဲကွဲကွဲဆိလိင်ပျဲဒီ
မိတ်ခိးကွဲကွဲထီးခိန်ခိးဘျီ
လံင်ကွဲကွဲကွဲဆိလိင်ပျဲတြု
မိတ်ခိးကွဲကွဲထီးခိန်ခိးဖး

၆. လံင်လောယဆျာယုင်ဘဏ်ဖိ
ဘဏ်တုလိနမိတ်မုင်ဂီ
လံင်လောယဆျာယုင်ဘဏ်နာ
ဘဏ်တုလိနမိတ်မဆါ

၇. လံင်ကွဲကွဲကွဲဟဲလောကီလော
အိန်တမုင်ကွဲကွဲယုင်ဘဏ်နာ
လံင်ကွဲကွဲကွဲဟဲလောပယီ
အိန်တမုင်ကွဲကွဲယုင်ဘဏ်ဖိ

၈. ကွဲကွဲကွဲယုင်လိင်အလံင်ထူ
ယတဟဲယဂုင်တပူ
ကွဲကွဲကွဲယုင်လိင်အလံင်စု
ယတဟဲယအိန်တသ့

၉. လံင်ကွဲကွဲကွဲဘျးရဲဉ်လောကျဲ
နကွဲကွဲဘဏ်လိင်ကလဲလောယဲ
လံင်ကွဲကွဲကွဲဘျးရဲဉ်ကျဲတီ
နကွဲကွဲဘဏ်လိင်ကလဲလောကွီ

၁၀. ကွဲကွဲကွဲနီပူတဟိဖိ
လိင်ဝါပျဲပျဲသ့ဉ်လိင်
ကွဲကွဲကွဲနီပူတဟိဝါ
လိင်ဝါပျဲပျဲသ့ဉ်ကျါ

၁၁. တံင်နွံလူင်ကီကျဲဉ်ဟဲဟး
ဒိကွဲကွဲကွဲဒီးဘျးဒီးဘျး
တံင်နွံလူင်ကီကျဲဉ်ဟဲသဲ
ဒိကွဲကွဲကွဲဒီးဘျးဒီးဘျး
တကွဲကွဲကွဲကျဲဒီးအခါ
တီတီမုင်ဖိမလိင်နာ
တကွဲကွဲကွဲကျဲဒီးအဖိ
တီတီမုင်ဖိမလိင်လိင်

၁၂. ခံဂါခံဂါလင်လင်တြု
ဒ်ဒြိုင်အူမိကိန်မုင်ယူ
လင်လင်တြုဝဲဒုခံဂါ
ဒ်ဒြိုင်အူမိကိန်မုင်ဟး

၁၃. နီပူထိုင်ကွဲဒိန်ခိန်ဘး
နီပူလိင်အခိန်သဉ်ဆါ
နီပူထိုင်ကွဲဒိန်ခိန်ဂု
နီပူလိင်လောအဆိကွ

၁၄. ညဉ်ဒိန်ပူကွဲလောမိဖိ
တတြိုင်ပူဘျဲစိန်လောသိ
ညဉ်ဒိန်ပူကွဲအိင်လောမိ
တတြိုင်ပူဘျဲစိန်ကောအိင်

၁၅. သဲးဝါလင်တဘျုဉ်ဝါဘိ
နီပူယါအပျိုင်တကိး
သဲးဝါလင်တဘျုဉ်ဝါယဲ
နီပူယါအပျိုင်တဘျး

၁၆. ယုနးတီဖိယုဉ်နးတြု
တံင်ဘျုဉ်ဒီးဖိဒ်သိးသိး
ယုနးတီဖိယုဉ်နုဉ်ယာ
သံလောနီဒါဘဏ်နီသး

၁၇. တကွဲကွဲကွဲပူနာတလိင်
သံလောနးရဲးအမဲင်ကီ
တကွဲကွဲကွဲပူအနာဖံ
သံလောနးရဲးအမဲင်ခံ

၁၈. ကွဲကွဲကွဲသံအခိန်တသံ
အုဉ်ထီနီပူနုဉ်ခိန်ထံး
ကွဲကွဲကွဲဆါအခိန်တဆါ
အုဉ်ထီနီပူနုဉ်လောညါ

၁၉. တက္ကသိုလ်အခိဉ်လဲ
မာနီပူဒေးနဲအကျဲ
တက္ကသိုလ်အခိဉ်လဲ
မာနီပူဒေးနဲကျဲအဲ

၂၀. ကွဲကီဆုနးတိလဲယါ
ကွဲကီသံဂဲထာဉ်ကတိ
ကွဲကီဆုနးတိလဲဘဲ
ကွဲကီသံဂဲထာဉ်ဂဲသဲ

၂၁. လုလုနီပူထီဉ်တသ့
နီပူအဲဉ်ဆိဘံဉ်နးဒု
လုလုနီပူထီဉ်တညီ
ဆိဘံဉ်နးဒုနီအဲဉ်အဲ

၂၂. စီကွဲကီပုအရိမိ
စီပုသဲပုအရိမိ
လဲဒေးသုးတိအူဉ်ခိဉ်ဒီ
လဲဒေးသုးအါဝဲခိဉ်ဒီ
ယုာတြါအကျဲမုာဟဲလီ
ကီလဲအကျဲဘိဟဲလီ
အူဉ်နီယဲဉ်စူနီန့ဘိ
ဒီသုဉ်ဖးမုခိဉ်ခဲ

၂၃. ကွဲကီနီပူတဟိဖိ
လီခိဝါပွဲပျဲသုဉ်လီ
ကွဲကီနီပူတဟိဝါ
လီခိဝါပွဲပျဲသုဉ်ကျါ

၂၄. ဒီကွဲကီဒီဘူးဒီဘူး
ဒီမုာအုသိပျဲဉ်ထံလီ
ဒီကွဲကီဒီဘူးဒီဘူး
ဒီမုာအုသိပျဲဉ်ထံဖး

ထါဒီပုမိတီ

၁. မိတီပဲဉ်ထုတအဒု
ဘဉ်သံယဖိနီပးကွဲ
မိတီပဲဉ်ထုတအဒီ
ဘဉ်သံယဖိနီပးကွဲ

၂. မိတီပဲဉ်ထုတအဒု
မိတီဆဲထုတအဒု
လဲတံယလံးအကဒု
ကုတံယလံးအကဒု
သါပုနီဉ်လံးအကဒု
ပုနီဉ်သါလံးအကဒု
ဘဉ်သံမုာယါအဖိနုပးကွဲ

၃. မိတီပဲဉ်ထုဘဉ်ဒိဉ်ဒု
မိတီဆဲးယုဘဉ်ဒိဉ်ဒု
ယလဲဘဉ်ယဝံတကံး
ယကုဘဉ်ယဝံတကံး
မုာဆါတနံတတကံး
ဘဉ်သံယဖိနီပုဉ်ကွဲ

ထါဒီနီတဘဉ်နီဘဲသီ

၁. နီတဘဉ်အမိထီဉ်ထွံ
နီဘဲသီအမိထီဉ်ထွံ
ထွံကဖုဉ်ထွံပိအခဲ
ဆီကါခဲထွံပိအခဲ
နံဉ်ကွဲဉ်မဲာဆုတကီချဲ
တံတလီပုဘဉ်အမဲ

၂. နီတဘဉ်အတုမုာယါ
နီဘဲသီအတုမုာယါ
သုဉ်လီလုဒီးလုကးနါ
သုဉ်လီဒဲဒီးဒဲကးနါ
ထီဉ်ကွဲကွဲကဲးဝဲသုနါ
ပုဘဉ်ဘုဉ်ဖါတဂါဂါ

၃. နီတဘဉ်အမိထီဉ်ထွံ
နီဘဲသီအမိထီဉ်ထွံ
နံဉ်ကီကုဉ်ဆုတကီချဲ
မဲလီမုာဘူးနဲခဲအဲ

၄. နီတဘဉ်အတုမုာဖိ
နီဘဲသီအတုမုာဖိ
သုဉ်လုဉ်အဲဒီးလုကးဂီ
ဖူးဒဲအဲဒီးဒဲကးဂီ
ကးတကွဲကးခိဉ်တလီ
ကးကဒါကးခိဉ်တလီ
ထိးကွဲကွဲကွဲဝဲသံဉ်လီ
ပုဘဉ်ဘုဉ်ဖါတနီနီ

၅. မိတုာလီစါမိလီကွဲ
ပာတဲလီစါမိလီကွဲ
ပုပသံဉ်ဒီးလုဒီးဒဲ
ပုပအုဒီးလုဒီးဒဲ
နမုာလ်ကီဘုကူချဲ
နမုာအဲဉ်ယါကါဆီပံ

၆. မိလိာ်ကွံအတုာ်မ့ဖိ
မိလိာ်ကွံအတုာ်မ့ဖိ
ပုပသံဒီးအိာ်ဒီးအိ
ပုပအ့ဒီးအိာ်ဒီးအိ
ဘုကူချံနမ့လ်ကီ
နမ့အဲဒ်ယကော်ကွံအိ

၇. မိတုာ်လိကွံပုာ်သ့ကီ
ပာ်တုာ်လိကွံပုာ်သ့ကီ
မိယုာ်မ့ကုာ်နါဒီး
ပာ်ယုာ်မ့ကုာ်နါဒီး
ပုဒီးယကော်အဲဒ်အိ
မာဂိပုာ်ဒီးထိာ်ကော်ဆိ

၈. မိတုာ်လိကွံပုာ်သ့ဝါ
ပာ်ယုာ်လိကွံပုာ်သ့ဝါ
မိယုာ်မ့ကုာ်သ့ကွါ
ပာ်ပုာ်မ့ကုာ်သ့ကွါ
နမ့အဲဒ်ပုအဲဒ်ယ
မာဂိပုာ်ဒီးထိာ်ကော်ဆုါ

၉. မိတုာ်လိစာမိာ်သ့ယိ
ပာ်တုာ်လိစာမိာ်သ့ယိ
မိယုာ်မ့ကုာ်နါဒီး
ပာ်ပုာ်မ့ကုာ်နါဒီး
ပုဒီးယကော်အဲဒ်ဒီး
ကော်လံာ်လိမိာ်အယိ

၁၀. မိသ့ယိအတုာ်မ့ဖိ
မိသ့ယိအတုာ်မ့ဖိ
မိယုာ်မ့ကုာ်နါဒီး
ပာ်ပုာ်မ့ကုာ်နါဒီး

ပုဒီးယကော်အဲဒ်အိ
ကော်လံာ်လိမိာ်လဲဟီ

ထါဒိဖံနီာ်အထါ

၁. ကီမ့မိာ်ဂံာ်သ့အမံ
ဆုာ်နီတလဲဘျီာ်ကီခံ
ကီမ့မိာ်ဂံာ်သ့အမိ
ဆုာ်နီနလဲဘျီာ်လဲကီ

၂. တာ်ပလိတိအမဲာ်ထိ
ကွံာ်သ့အံကီသ့ဝဲကီ
တာ်ပလိတိအမဲာ်အါ
ကွံာ်သ့အံသ့ဝဲယာ်ဟ

၃. ပအိာ်လဲဒ်ဖံနီာ်အဘု
ဟာ်ဟာ်ဟုဟုဟာ်ဟာ်ဟု

၄. အိာ်ဒီးကျိာ်ဝါတဖုယီ
အနာ်အုာ်ထိလုတခိ
အိာ်ဒီးကျိာ်ဝါတဖုညါ
အနာ်အုာ်ထိလုကဟ

၅. ကတော်အိာ်ဆာအတြာ်ဆုး
ပျိာ်ဟဲအိာ်ဟုးဂီာ်ကီထု
ကတော်အိာ်ဆာပုာ်အဒု
ပျိာ်ဟဲအိာ်ဟုးဂီာ်ကီကွ

၆. ကွံာ်ဟံတိသ့ဂီဘဲာ်ဘု
လိတလံာ်ဖျိးဂီာ်ကီကွ
ကွံာ်ဟံတိသ့ဂီမဲာ်အု
လိတလံာ်ဖျိးဂီာ်ကီထု

၇. ကစာ်ဒိာ်ဖံနီာ်ထိာ်လိ
ဘာ်ပုာ်န့ပျုာ်မုာ်ဂုစိ
ကစာ်ဒိာ်ဖံနီာ်လဲဟး
ဖံနီာ်ဘာ်ပုာ်ဘာ်ပျိာ်ခါ

ထါဒိဒုာ်မုာ်ဘီကီသ့ဟီ

၁. ထံတဲာ်တိးအခိာ်ဒီး
ကီတဲာ်အါဝဲဒ်ခိာ်ဒီး
ဂုာ်သ့လိကျိဘာ်ဂုာ်ဂီ
ဂုာ်ဒုလိကျိဘာ်ဂုာ်ဂီ
ဒုာ်မုာ်ဘီအလိာ်ဆုာ်နီ
ကီသ့ဟီအလိာ်ဆုာ်နီ
ဆာထာ်ထာ်ကွဲးလံာ်ပျိာ်ပျိ
ဆုာ်နီနီကွဲးလံာ်ပျိာ်ပျိ
ကံာ်လဲမုာ်အုတနီနီ
ကံာ်လဲကလိတနီနီ
ကံာ်ကံာ်အမဲာ်လဲာ်သ့ကီ
လဲထိာ်ခိာ်ဖးတံာ်မုာ်တီ

၂. ထံတဲာ်နီာ်အခိာ်ထး
ကီတဲာ်အါဝဲဒ်ခိာ်ထး
ဂုာ်သ့လိကျိဘာ်ဂုာ်ဝါ
ဂုာ်ဂီလိကျိဘာ်ဂုာ်ဝါ
ဒုာ်မုာ်ဘီအလိာ်ကိာ်ထး
ကီသ့ဟီအလိာ်ကိာ်ထး
ဆာထာ်ထာ်ကွဲးလံာ်ကီလဲ
ဆုာ်နီနီကွဲးလံာ်ကီလဲ
ကံာ်လဲမုာ်အုတဂုာ်
ကံာ်လဲကလိတဂုာ်
ကံာ်ကံာ်အမဲာ်လဲာ်သ့ကွဲး
တံာ်မုာ်တီလဲထိာ်ခိာ်ဖး

၃. တာ်ဘာ်လါနွံတာ်တစု

တၢ်ဘၣ်လၢပိးတၢ်တူ
 တၢ်တူလၢဆံးမ့ၢ်လၢခူး
 တၢ်တူလၢဆံးဆၣ်လၢခူး
 ယိၣ်လိာ်ခိၣ်လီၤတရုၣ်မူ
 ကိၤလိာ်ခိၣ်လီၤတရုၣ်မူ
 န့ၣ်မ့ၢ်ဘီၣ်လူၤထီၣ်ချံထူ
 ကိၤသ့ၣ်ဟီၣ်လူၤထီၣ်ချံထူ
 လူၤလၢဆၣ်အမုၢ်အဆူး
 လူၤလၢဆၣ်အကျၢၣ်အဆူး
 မိၢ်လိာ်လီၤဒီးစိၤတဘူး
 ကိၢ်လၢပစိၤဘၣ်ကဖျၢး

၄. ပှၤမ့ၢ်ခိၣ်ပှၤကလိမိ
 ပှၤပှၤခိၣ်ပှၤကလိမိ
 ဆဲးထၣ်ခိၣ်လၢဆၣ်ကဆီ
 ဘးလုာ်ဘးလၢဆၣ်ကဆီ
 ပှၤဘူးလၢအလီၢ်တလီၤ
 ပှၤယၢလၢအလီၢ်တလီၤ
 ပှၤဘူးမ့ၢ်သ့ယၢမ့ၢ်လီၤ
 မ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဘီၣ်ကိၤသ့ၣ်ဟီၣ်

၅. န့ၣ်မ့ၢ်ဘီၣ်ဒီးထီၣ်ချံထူ
 ကိၤသ့ၣ်ဟီၣ်ဒီးထီၣ်ချံထူ
 လဲၤဆူဆၣ်အမုၢ်အဆူး
 လဲၤဆူဆၣ်အကျၢၣ်အဆူး
 မိၢ်ကွၢ်လီၤဒီးကွီၤတဘူး
 ယိၣ်လၢကျိၣ်မိၤကၢ်ဆံးနူး

ထီၣ်လူၤသီဖိဒု

ထီၣ်အံၤတကလုာ်အံၤလၢတၢ်တုၤတၢ်ဖျိအမူးပူမ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢတၢ်ကွၢ်ပူမ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢတၢ်ယီၢ်ထံယီၢ်
 ကိၢ်အခါမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဒီးမူးတခါလၢလၢအလူတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်တၢ်ထူးထီၣ်ဒီးသုအီၤသ့ဝဲဒၣ်ဂ့ၤ
 ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ, မ့ၢ်ကနီၤဒီးပိာ်သၣ်ခွါမၤဆၢပျဲဖျၢးကိးတၢ်သုအီၤသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁. လူၤသီထီၣ်ထီအထီၣ်ထီ
 ဖိဒုထီၣ်ထီအထီၣ်ထီ
 ထီၣ်ထီၣ်မ့ၢ်ဆဲးတရုၣ်အီၤ
 ထီၣ်ထီၣ်လၢဆဲးရုၣ်အီၤ
 မ့ၢ်ဆဲးတခီကျၢတခီ
 မ့ၢ်ကျၢတခီဆဲးတခီ
 ခံခီမ့ၢ်ဆဲးတဘျီယီ
 ကပြၢ်ကပြၢ်ဘုသၣ်ဂီၤ

၂. လူၤသီထီၣ်ထီပယုာ်ဒူး
 ဖိဒုထီၣ်ထီပယုာ်ဒူး
 ထီၣ်ခိၣ်သုယုာ်ထီၣ်တထူး
 ထီၣ်ခိၣ်ဝါယုာ်ထီၣ်တထူး
 တၢ်ဝါထီၣ်ဘးမ့ၢ်စံၣ်သု
 ကိးအတုာ်ဟဲအပျဲယုာ်
 ၃. ထံလူၤသီယိးဘုၣ်ဘီၣ်ချာ
 ကိၢ်ဖိဒုယိးဘုၣ်ဘီၣ်ချာ
 သ့ၣ်အိၣ်သ့ၣ်စဲအဂံၢ်ကျၢ
 ဝၣ်အိၣ်ဝၣ်စဲအဂံၢ်ကျၢ

ရံၣ်ခိၣ်အုဆၢဒီးပအ
 လၢလၢယသးတဖျၢလၢ
 ၄. ထံလူၤသီယိာ်ကဟံဘီ
 ကိၢ်ဖိဒုယိးကဝီၢ်ဘီ
 လဲၤလၢမ့ၢ်စ့ကွၢ်ကၢ်အီၤ
 လဲၤလၢကဲယဲကွၢ်ကၢ်အီၤ
 ထီၣ်ခုယုာ်လဲလိာ်ယၢ်ခီ
 ထီၣ်ကိးယုာ်လဲလိာ်ယၢ်ခီ
 ယုာ်ခံဘုၣ်အသးမ့ၢ်တီ
 သုတအိၣ်ဖးချၢၣ်အဖီ

၅. လူသိမ့်ဟဟမ့်ကျာ
ဖိဒုမ့်ဟဟမ့်ကျာ
မ့်သုဉ်လီစိးဝံဒိယာ
ပျ်ဖျးလီမဝဉ်ဒိယာ
မံသုထိဉ်ခုဂုဒိဉ်ကျာ
မံဘီထိဉ်ကိးဂုဒိဉ်ကျာ
အိဉ်ဒီးပုပအိဉ်ပတြာ
အိဉ်ဒီးဝဲပအိဉ်ပတြာ
တံအံမုကဲထိဉ်မိာ်စာ
မိာ်ပျ်မိာ်သံတမုလာ

၆. လူသိအစုဉ်ယွဲလီ
ဖိဒုအစုဉ်ယွဲလီ
ကျာမုစိဘျီတံဘျီတံ
မာဝဲစိဘျီတံဘျီတံ
နံဉ်မုဘဉ်ဘုသဉ်မုဂီ
သုတအိဉ်လီနံကိးစိ

၇. မ့်အိဉ်ဟံဉ်လူသိခိဉ်ထံး
ပျ်ဆိးပီဖိဒုခိဉ်ထံး
လုဉ်ထူပတီးလုဉ်စုရံး
လုဉ်စုပတီးလုဉ်ထူရံး
တံမုကျာဉ်ကျိဒီးထးသံ
တံဂုဘုကွဲမုအအံ

၈. လူသိမ့်ဟလအဒိ
ဖိဒုမ့်ဟလအဒိ
မ့်ဆုကျာဉ်ထူအိဉ်ယွဲလီ
ပျ်ဆုကျာဉ်စုအိဉ်ယွဲလီ
အမဲာ်ခဲစလပျဲဖိ
စိအိဉ်အုကွဲအိဉ်သုဉ်ဖိ

၉. လူသိလီဆဲးအလူမု
ဖိဒုလီဆဲးအလူမု
မ့်အိဉ်ဟံဉ်တီးလီဝဉ်သုး
ပျ်ဆိးပီတီးလီဝဉ်သုး
ကါတြါမုပျဲတကုတြါ
ယုာ်နီဉ်ပလဲကျိာ်လအး

၁၀. လူသိမ့်ဟဂုဟဝီ
ဖိဒုမ့်ဟဂုဟဝီ
ဟဂုဟဝီသုဉ်လံလီ
ဟဂုဟဝီဝဉ်လံလီ
သုဉ်လံလီကဲထိဉ်လမိ
ဝဉ်လံလီကဲထိဉ်လမိ
အူထိဉ်ဘးယုဟံဉ်ဒုလီ
အူဆာဉ်ထာဉ်ကနာဆုဉ်နီ

၁၁. လူသိမ့်ဟလုဟလု
ဖိဒုမ့်ဟလုဟလု
ယိးလသုဉ်ဖိလဲဟဟ
ယိးလဝဉ်ဖိလဲဟဟ
အဖိခိဉ်ပျဲပျဲအိဉ်ယာ
အဖိလံပျဲပျဲအိဉ်ယာ
ရံးခိဉ်အုတီးပျဲစုနာ
လံလံယသးတပျ်လာ

၁၂. လူသိခိဉ်လအလူခဲ
ဖိဒုခိဉ်လအလူခဲ
ကသုဉ်လဲကသုဉ်ပဲကျဲ
ကဆိလဲကဆိပဲကျဲ
တံတပဲကျဲမုပဒဲ
လဲတံပိာ်ကျဲဘဉ်စဲးစဲး

၁၃. လူသိမ့်ဟလီကလ
ဖိဒုမ့်ဟလီကလ
မ့်အိဉ်ဟံဉ်အလီလပျာ
ပျ်ဆိးပီအလီလပျာ
လုဉ်အနာ်စာလဂုပျာ
တံာ်တနုာ်ဖိသဉ်တံာ်စာ

၁၄. လူသိအဟုးအိဉ်တကွံ
ဖိဒုအဟုးအိဉ်တကွံ
တံာ်ဟံတသုနီတမံ
တံာ်ဖိဉ်တသုနီတမံ
တံာ်ဟံးမုသုမုမုဟံ
တံာ်ဖိဉ်မုသုမုလီဟံ
မုဒီးလါမုပျ်အပျဲ
လူသိလီထွံတကုဉ်ထံ

၁၅. ချာဉ်သုဉ်သဉ်လလူသိဒိ
ပီသုဉ်သဉ်လလူသိဒိ
နီဉ်ထူဟယုအိဉ်အဖိ
နီဉ်စုဟယုအိဉ်အဖိ
ခးလီတံာ်သံလံပအိ
ကွံဉ်တယာ်ထိတယာ်လီ

၁၆. ထံလူသိယိးဝဉ်ကျုဉ်ဟ
ကီာ်ဖိဒုယိးဝဉ်ကျုဉ်ဟ
ဆာဖိဒဲကလကလ
ဆာဖိသဉ်ကလကလ
ဒိဉ်ထိဉ်ယုာ်ဒီးထိဉ်ဆဉ်ဆာ
ခံဂပသးတပျ်လာ

၁၇. လူသီထူတုန့်လၢပျာ
ဖိဒုယွၤတုန့်လၢပျာ
ထူတုန့်ထူတဆဲးက
ယွၤတုန့်ယွၤတဆဲးက
ဆၢကဆိဒါမုၢ်ဆဲးက
မုၢ်တဖံးအလီၢ်လၢပျာ

၁၈. လူသီမုၢ်ဟၢလၢအဒု
ဖိဒုမုၢ်ဟၢလၢအဒု
ကူၣ်မုၢ်လဲၤဒီးရံးခိၣ်အု
မၤလဲၤလဲၤဒီးရံးခိၣ်အု
သ့ၣ်မုၢ်တၢ်နသးမုၢ်သ့
အိၣ်ဒုၣ်စီမုၢ်ခိၣ်တဂ့ၤ

၁၉. လူသီလီၤဒုအလီၤဒု
ဖိဒုလီၤဒုအလီၤဒု
လီၤဒုတၢ်ဖိတအဲၣ်ပွၤ
လီၤဒုတၢ်ညီတအဲၣ်ပွၤ
မုၢ်ပွၤမုၢ်ဘီစံၣ်ယီၣ်ပွၤ
ပွၤထံမုၢ်က့ၤကီၢ်မုၢ်က့ၤ

၂၀. လူသီမုၢ်ထံတၢ်ထီၣ်ဆ့
ဖိဒုမုၢ်ထံတၢ်ထီၣ်ဆ့
ဆၢဖိဒုလဲၤဆ့ၣ်ရံးရံး
ဆၢဖိသၣ်လဲၤဆ့ၣ်ရံးရံး
ဆ့ၣ်ဆ့ၣ်မုၢ်ဝးအခိၣ်ထံး
လူသီခိၣ်ကဲပလီၢ်မံ

၂၁. လူသီမုၢ်ဟၢလၢအဒီ
ဖိဒုမုၢ်ဟၢလၢအဒီ
ထီၣ်ဒီးပူၤကယီၤကယီၤ
ထီၣ်ဒီးဖိကယီၤကယီၤ

ထီၣ်ထီၣ်မုၢ်ပူၤကွံၣ်အကီ
ဆူညါမုၢ်လုၤတုၢ်လုၤတီၤ

၂၂. လူသီခိၣ်ကွံၣ်အိၣ်တကွံ
ဖိဒုခိၣ်ကွံၣ်အိၣ်တကွံ
ကသ့ၣ်အိၣ်ကသ့ၣ်တမံ
ကဆိအိၣ်ကဆိတမံ
တၢ်အလဲၤမံထီၣ်ဒုၣ်ထံ
ယူၤတကွၢ်က့ၤအလီၢ်ခံ

၂၃. ထံလၢလူသီအလူၢ်လီၤ
ကီၢ်လၢလူသီအလူၢ်လီၤ
ထံပျုၣ်ဟဲယွၤခိၣ်တထီ
မဲၣ်ပျုၣ်ဟဲယွၤခိၣ်တထီ
လိာ်တနံၤနံၤတပံၣ်ဇီ
လိာ်ခံနံၤနံၤတပံၣ်ဇီ
ဟီၣ်ဂီၤမုၢ်ထံလၢဟီၣ်ဂီၤ
ကူၣ်က့ၤပုၤဖဲလဲၣ်ဇီၣ်က့ၤ

၂၄. ထံလူသီလီၤကဝီၢ်ရၢ
ကီၢ်လူသီလီၤကဝီၢ်ရၢ
ယိးအ့ၣ်ကိၣ်ယိးကလၢတၢၤ
ယိးလးဆါယိးကလၢတၢၤ
ပုၤဖိဒုလဲၤတဘျီၣ်လၢ
ပုၤဖိသၣ်လဲၤတဘျီၣ်လၢ
ပုၤဒိၣ်ကွၢ်ကိၣ်လၢအဟၢ
နံၤထီၣ်အမဲကျၢ်ကထၢ

၂၅. လူသီထီၣ်ထီၣ်တြၢ်ကလၢ
ဖိဒုထီၣ်ထီၣ်တြၢ်ကလၢ
ထီၣ်ဒိၣ်ဟဲထီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ဘး
လီၤတၢ်ဟဲထီၣ်လီၤတၢ်ဘး
အနီၣ်က့ၣ်ကူၤအသ့ၣ်ဝါ
အပူၤန့ၣ်သိးမုၢ်ဒီးလါ

၂၆. ထံလူသီလီၤကဟံၣ်ပြံ
ကီၢ်ဖိဒုလီၤကဝီၢ်ပြံ
မ့ၢ်ကတဲာ်တုၤကနံၣ်အံၤ
ပုၤကတီၤတုၤကနံၣ်အံၤ
ကတဲာ်ကတီၤမ့ၢ်တလံ
ဘုဖိအိၣ်ကိးတၢ်ကွၢ်ခံ

၂၇. ထံလူသီလီၤကဟံၣ်ခဲ
ကီၢ်ဖိဒုလီၤကဝီၢ်ခဲ
လီၤကဟံၣ်ကတဲာ်န့ၢ်စွဲ
လီၤကဝီၢ်ကတီၢ်န့ၢ်စွဲ
မၤမၤမုၢ်ကဲထီၣ်လၢဝဲ
မုၢ်တဂ့ၤဘုကဂ့ၤဘဲ

၂၈. ထံလူသီလီၤကဟံၣ်လၢာ်
ကီၢ်ဖိဒုလီၤကဟံၣ်လၢာ်
ဒံးသံၣ်လၢပုၤမ့ၢ်သ့ၣ်ဒါ
ဒံးဖိလၢပုၤပုၤသ့ၣ်ဒါ
နမ့ၢ်ဒံးဖိလၢမုၢ်ချါ
သ့တၢ်ကံၢ်နမဲၣ်ကဒါ

၂၉. လူသီလီၤဆဲးအလူၢ်မုၢ်
ဖိဒုလီၤဆဲးအလူၢ်မုၢ်
ထီၣ်ကံၢ်ဟဲထီၣ်ကံၢ်ဂုၤ
ပျီၤပျီၤဟဲထီၣ်ပျီၤပျီၤဂုၤ
ဂံၤဂုၤမုၢ်ကဲထီၣ်လၢဘု
ကဲန့ၣ်အဂီၢ်မိၣ်တဘျုး

၃၀. ထံလူသီဟၢလီၤကဘျံး
ကီၢ်ဖိဒုဟၢလီၤကဘျံး
ယိးလၢဝၣ်သိၣ်တြီၣ်လၢတြံး
ယိးလၢဝၣ်ဘျံးတြီၣ်လၢတြံး

ထိပ်ကံအိပ်ဂုအခိပ်ထံး
ဆိမံအိပ်ဝဲးအခိပ်ထံး
ဆာခိမံဖးကံဆာထံ
ဘံပ်ဘုမကွအလီမံ

၃၂. ထံလာလူသီအပယွဲ
ကီလံဖိဒုအပယွဲ
ကူပ်မုန်ကွဒီးနီနီနီနီဆဲ
မာဝဲလဲဒီးနီနီနီဆဲ
ဒီးသကိးဖိဂံဒီညဲ
ဆိုးသကိးဖိဆီဒီညဲ
နီနီသုန်အူနီကျဲကျဲမုန်ကွဲ
ပျံဖးဒီးအီမုန်ပျံလဲ

ပျံမုလဲပျံမုကျဲဒီး
ပျံပျံလံပျံပျံကျဲဒီး
တထုကျီပတကျဲဒီး
အခိပ်ကွဲဆိဒံတအိ

၃၁. ထံလာလူသီအလီဟ
ကီလံဖိဒုအလီဟ
ကူပ်မုန်ပကွတံဒီးဆာ
မာဝဲပလဲတံဒီးဆာ
ဒီးသကိးဖိဂံဒီယာ
ဆိုးသကိးဖိဆီဒီယာ
နီနီသုန်အူနီကျဲကျဲမုန်ကျဲ
ပျံဖးဒီးအီတမုန်လာ

၃၃. ထံလာလူသီဟလီတညိ
ကီလံဖိဒုဟလီတညိ
အဖိခိပ်ယိးအုန်ကိပ်ဘိ
အဖိလံယိးအုန်ကိပ်ဘိ

၃၄. လူသီထိပ်ထီဘန်ထံဆာ
ဖိဒုထိပ်ထီဘန်ကီဆာ
လံသံးယိးတဘန်အချာ
လံဘိန်ယိးတဘန်အချာ
ထုမိ်ဟးဖိုးသုန်လံယာ
ယွဲမိ်ဟးဖိုးသုန်လံယာ
ပျံထံလီယုတဘန်လာ
ပျံကီပုယုတဘန်လာ
ပျံမုထံပ်ကွဲလာကီချာ
ပျံကီပုလီတံနဲအာ

ထိဒိကစာကလိဒီးမူခိပ်ဟိပ်ခိပ်

၁. ပျံမံနီနီနီနီနီနီ
ပျံပျံနီနီနီပျံနီနီ
လီခိကံတံလီခိဘဲ
အိပ်လာပျံအလီအကျဲ
၂. ဗိပ်လိပ်ခိပ်လီလဲဂီဂီ
ကီလိပ်ခိပ်လီလဲဂီဂီ
တီလာသုန်တီတတဲယီ
တီလာဝပ်တီတတဲယီ
တီလာမုန်ကွဲလူသီ
မာအပာ်လာကွဲကဘိ

၃. မုအိပ်ဟံခိးလီသီတြု
ပျံဆိးဗိဒီးလီသီတြု
တဘူးပုပအိပ်တမုန်
တဘူးဝဲပအိပ်တမုန်
ကွဲထိပ်ယဲပအုးတကျဲ
ဒ်ဆိဖိလီကျဲလာသုး
၄. ထံကဟးဂီနီနီမာ
ကီလံကဟးဂီနီနီမာ
နီနီဘူးလုနီဘူးတမုန်လာ
နီနီယာထပ်ယာတမုန်လာ

ကွဲလီတံဆုပျံခိပ်ဟ
တံခုဖိသးတအိပ်လာ
၅. ထံကစာမုတြုမုတြု
ကီလံကစာမုတြုမုတြု
မုတြုလံဖိဒုအိပ်မုန်
မုတြုလံဖိသုန်အိပ်မုန်
ဟံဆာခိပ်ဟတလီခုး
ဖိသုန်လီကွဲဟကဒု

၆. ထံကစာသံမှသံဘီ
 ကီကစာသံမှသံဘီ
 အိသံခိခိရဲလီနီအီ
 အိခိမှခိခိခွဲလီနီအီ
 ခွဲလီဘိခိအိခိခိ
 ဖံဆိပုဂုဂုသီသီ

၇. ထံလာတရအလူလီ
 ကီလာတယအလူလီ
 တရအဖိလဲဘီဘီ
 တယအဖိလဲဘီဘီ
 သူဉ်မှတံနသးမှတီ
 ယီယုဉ်ယီသွါတဘုဉ်ယီ

၈. ထံတစုဉ်လာလုဉ်အူဇာ
 ကီတစုဉ်လာလုဉ်အူဇာ
 ဇာစုဉ်ဘံဇာနွဲဉ်ထူးဆာ
 ဇာနွဲဉ်ဘံဇာစုဉ်ထူးဆာ
 သုဉ်ဒုခိခိဖိယီမှကျာ
 တံသံစိသံတမုဉ်လာ

၉. ထံတစုဉ်ယိလဲနီဘီ
 ကီတစုဉ်ယိလဲနီဘီ
 ထိဉ်ဘုဉ်ယိခံဘုဉ်ဒီးခိ
 ပျဲပျဲဉ်ယိခံဘုဉ်ဒီးခိ
 သုဉ်ကျဲဉ်ဖိကွီဖိတံမိ
 မှဖးယုဉ်ထံယုဉ်ကီညီ

၁၀. ထံလာဒိဉ်ဒီးလာဒိဉ်ဒီး
 ကီလာဒိဉ်ဒီးလာဒိဉ်ဒီး
 ဂံထံသုဉ်စဲဂံထံဖိ
 သုဉ်ဂံထံစဲဂံထံဖိ

နီမကွာစီထိဉ်ကံဉ်ဘီ
 လဲတံဝံမုတဘိဉ်ယီ

၁၁. ထံလာဟူဉ်ပုလာဟူဉ်ပု
 ကီလာဟူဉ်ပုလာဟူဉ်ပု
 ထံလာဟူဉ်ပုယွာရူရူ
 ကီလာဟူဉ်ပုယွာရူရူ
 ယွာယွာမှတုဟံဉ်ကိဉ်ဒု
 ထံလာမိဝဲမိဘုကွာ

၁၂. ထံလာဟုဉ်ရံးလာဟုဉ်ရံး
 ကီလာဟုဉ်ရံးလာဟုဉ်ရံး
 ဂံထံသုဉ်စဲဂံထံမံ
 သုဉ်ဂံထံစဲဂံထံမံ
 နီမကွာစီထိဉ်ဒုဉ်ထံ
 လဲတံကွာထွဲလိဉ်ပခံ

၁၃. ဝံဉ်ဝံဉ်နဲထံလာနီဘီ
 ဆာဆာနဲထံလာနီဘီ
 တံမှတုသုတဒိဉ်လီ
 တံမှကီသုတလီဆီ
 ယွာနဲဒုတုလီလီဒီး
 အိဉ်လာမှဲလာပျာအိအီ

၁၄. ထံလာမိအဲလာမိအဲ
 ကီလာမိအဲလာမိအဲ
 ထံလာမိအဲမိတလဲ
 ကီလာမိအဲမိတလဲ
 ဒိဉ်ထိဉ်ခံဂပမှဲလဲ
 ကီမိအဲကဲလာပဝဲ

၁၅. ထံလာမိအဲလိဉ်အကျိ
 ကီလာမိအဲလိဉ်အကျိ
 လုဉ်လုဉ်သုဉ်စဲလီလုဉ်ဖျိ
 လုဉ်ဘဲသုဉ်စဲလီဘဲဘီ
 သးမှတီယာဒိဉ်မိဖိ
 အိဉ်လာဖိကွီအိဉ်လီစိ

၁၆. ချာဉ်ဒိဉ်လာထံမဲသဲဉ်စိ
 ယီဒိဉ်လာထံမဲသဲဉ်စိ
 အဒုယုဉ်ထံသဘွဲဖိ
 အလံယုဉ်ထံသဘွဲဖိ
 မှဆုဉ်ညုဉ်ထူအိဉ်အဖိ
 မှဟါညုဉ်စုအိဉ်အဖိ
 ဟီဉ်ခိဉ်လာထံမဲပာဘီ
 ဆာလာလီမံအိဉ်ဒီးဖိ

၁၇. ထံလာကယဲမုအလု
 ကီလာကယဲဆုဉ်အလု
 တာအုးစံဉ်လီကံသုဉ်ဒု
 တာသွီဉ်စံဉ်လီကံသုဉ်ဒု
 ဖိအဲလုစီရုဉ်မိတု
 အဲဉ်နသးလီဖျဉ်တဂု

၁၈. ထံလာကယဲမုအလု
 ကီလာကယဲမုအလု
 ပလုဉ်တိပအဲဉ်အဂု
 ပဘာဉ်ယီပအဲဉ်အဂု
 တိစုပုဉ်မလာဂုဒု
 ပိဉ်ဒီးစိသးယီတဂု

၁၉. ထံလၢချာ်စဲအကဒု
 ကီၢ်လၢချာ်စဲအကဒု
 ကလုၢ်မိၢ်ပွၤလီၤအံၣ်အု
 သီၣ်ဂီၤမိၢ်ပွၤလီၤအံၣ်အု
 ဖိကျဲၤကီၢ်အသးမ့ၢ်ခု
 ကီၢ်အဂၤစိတအိၣ်ယု

၂၀. ထံလၢလုလုလၢလုလု
 ကီၢ်လၢလုလုလၢလုလု
 တၢ်ဖိပွၤလီၤအံၣ်လီၤအု
 တၢ်ယၣ်ပွၤလီၤအံၣ်လီၤအု
 ဖိရံၣ်ခိၣ်အုရၣ်မိတုၤ
 အဲၣ်နသးလီၤဖျၢၣ်တဂ့ၤ

၂၁. ထံလၢဒိၣ်တုလၢဒိၣ်တြု
 ကီၢ်လၢဒိၣ်တုလၢဒိၣ်တြု
 ထီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲးဆံၣ်ဝါဝါ
 ဆိမံၤအိၣ်ဝဲးဆံၣ်ဝါဝါ
 ပှၤဖိမ့ၢ်ကဲလၢယခွါ
 ဂ့ၤလၢနသုတလီၤယၤ

၂၂. ထံလၢကနာရၣ်ခိၣ်ထံး
 ကီၢ်လၢကနာရၣ်ခိၣ်ထံး
 ပအိၣ်ယုၣ်လၢပနီၢ်ဆံး
 ပဆိးယုၣ်လၢပနီၢ်ဆံး
 အိၣ်ဖးနာ်က့ၤလၢထံခံ
 သုတဖျၢၣ်ဖးယာ်အနွံ

၂၃. ထံလၢဘီသီလၢဘီသီ
 ကီၢ်လၢဘီသီလၢဘီသီ
 ထံလၢဘီသီသုၣ်သုၣ်လီၤ
 ကီၢ်လၢဘီသီဝၣ်သုၣ်လီၤ

ပဲၣ်လီၤဘီၣ်ကဲထီၣ်လၢမိ
 ဂဲၤအိၣ်ခံၣ်နီၢ်ဒိၣ်ဘီ

၂၄. ထံလၢဒိၣ်ရံးလၢဒိၣ်ရံး
 ကီၢ်လၢဒိၣ်ရံးလၢဒိၣ်ရံး
 သုၣ်လၢကံၣ်ကွဲးအမံၤဆံ
 ဝၣ်လၢကံၣ်ကွဲးအမံၤဆံ
 ကွဲးယုၣ်နီၢ်မံၤဒီးကွီမံၤ
 ဒီးတုၤရဲၣ်ပျၤလၢသုၣ်ခံ

၂၅. ထံလၢလၢဝါလၢလၢဝါ
 ကီၢ်လၢလၢဝါလၢလၢဝါ
 ထံလၢလၢဝါယုၤကဒါ
 ကီၢ်လၢလၢဝါယုၤကဒါ
 ထီထီၣ်ပဒံးထီၣ်လဲၤဝါ
 အိၣ်လီၤမိပကီၢ်ခံၣ်

၂၆. ထံသြးအးထံသြးအကွၢၤ
 ထံသြးအးထံသြးအကွၢၤ
 မ့ကုၣ်မုၣ်သုတကုၣ်ဘၢ
 မ့မၤဝဲၤသုတမၤဘၢ
 ဟံတုၤသုၣ်ထီသုၣ်ဒိၣ်ဘျု
 ကီၢ်ဘၣ်က့ၤပလီၢ်လၢပျၢၤ

၂၇. ထံလၢမုၤသုလၢမုၤသု
 ကီၢ်လၢမုၤသုလၢမုၤသု
 ဘဲသုသုၣ်လီၤယုၢ်ကွီၣ်ပူ
 ဘဲဂီၤသုၣ်လီၤယုၢ်ကွီၣ်ပူ
 မုၢ်ယါဝၣ်ကွဲးလီၤလၢမု
 နမ့ဝၣ်ကွဲးယဝၣ်ဘူး

ထါထံထါကီၢ်လၢအမုၢ်အမုၢ်

၁. ထံဒုမုၢ်နဒုမုၢ်ဒီး
 ကီၢ်ဒုမုၢ်နဒုမုၢ်ဒီး
 လုၣ်တနံၣ်လၢယိၣ်တခီ
 ဝၣ်တနံၣ်လၢကီၢ်တခီ
 ဖိသုၣ်အုၣ်အသးမ့တီ
 ကလုၢ်မ့ၢ်ကဲၤပျီၢ်ပံၣ်အီၤအီၤ

၂. ထံမုၢ်လၢယအိၣ်ဒီးနၤ
 ကီၢ်မုၢ်လၢယအိၣ်ဒီးနၤ
 ထံကီၢ်ယတြီထီၣ်ယသး
 ကီၢ်ဂီၤယတြီထီၣ်ယသး
 ယမ့ၢ်တဘူးန့ၣ်ဒီးနၤ
 ဟီၣ်ခိၣ်ဧၤလီၤဖျၢၣ်ဒီးယၤ

၃. တလုၢ်လၢဖိဂီၤကွဲၣ်ကွဲး
 တကွၢ်ကွၢ်ဖိဂီၤကံၣ်ကွဲး
 မ့ၢ်တရီၤဘူးမုၢ်ဒီးလဲ
 ပှၤတရီၤဘူးမုၢ်ဒီးလဲ
 သုၣ်လီၤတဘူးပၢ်ကွၢ်နွဲၤ
 တဘူးမၤဘူးဒုၣ်ပဝဲ

၅. ထီၣ်ဘီတလိးထီၣ်ထံပီ
 ကီၢ်တမုၢ်မၤမုၢ်က့ၤအီၤ
 ထီၣ်ဘီတလိးထီၣ်ထံပဲ
 ကီၢ်တမုၢ်မၤမုၢ်ပဝဲ

၆. ထံခံမုၢ်လၢတဒိၣ်ဘီ
 ကီၢ်မုၢ်လၢပအိၣ်ဒီးဖိ
 ထံခံမုၢ်လၢတဒိၣ်ဝါ
 ကီၢ်မုၢ်လၢပအိၣ်ခံၣ်

၇. ထံဖိယွကွဲရဲကွဲရဲ
နိဖိယွကွဲရဲကွဲရဲ
မ့ၣ်ဘူးလၢနအိၣ်ဘိလဲ
မ့ၣ်ဘူးလၢယအိၣ်ဘိလဲ
ဘိဘိမ့ၣ်တုၤကွဲၣ်ဒီးပွဲ
ကူအိၣ်မ့ၣ်မဲဒီးဖိၣ်ယဲ

၁၁. ထံမ့တဂ့ၤမ့ၣ်ပဝဲ
ကီၢ်မ့ၣ်တဂ့ၤမ့ၣ်ပဝဲ
လီၤကဟံကတီၤန့ၣ်စွဲ
လီၤကဝီၤကတီၤန့ၣ်စွဲ
မၤမၤမ့ၣ်ကထီၣ်လၢဝဲ
မ့ၣ်တဂ့ၤဘုကဂ့ၤဘဲ

၃. မဲၢ်လဲးလၢဟးခိၣ်မဲၢ်လဲး
မဲၢ်လဲးလၢဟးလၢမဲၢ်လဲး
လဲးဆူလၢကဘဲးကဘဲး
လဲးဆူထးကဘဲးကဘဲး
တလီၤပံၣ်ဒဲးအသီကဲ
ကနးဘၣ်ပုၤမ့ၣ်ကမဲ

၈. ထံဆၢခိၣ်ထံတက့ၢ်ကွဲ
ထံဆၢလၢထံတက့ၢ်ကွဲ
လီၤပျဲခိၣ်ခံၣ်ဂၢၢ်အဲ
လီၤပျဲမဲၢ်ခံၣ်ဂၢၢ်အဲ
ထံမ့ၣ်လီၤသံးချိၣ်မ့ၣ်ဂဲ
ပုၤဒုမ့ၣ်ဆၢဝဲမ့ၣ်ပုၤ

၁၂. ထံတဂ့ၤထံအလီၢ်လံၤ
ဖဲတဂ့ၤဖဲအလီၢ်လံၤ
မ့ၣ်ဖူးကွဲၣ်လၢတီၤန့ၣ်ထံး
မ့ၣ်ပာ်ကွဲၣ်လၢတီၤန့ၣ်ထံး
လံာ်သ့လံာ်သ့အီၤလၢထံ
ကျၢန့ၣ်အသီပာ်လၢခံ

၄. ထံကဟးဂီၤဂုၢ်သ့ၣ်ကျိ
ကီၢ်ကဟးဂီၤဒးဘိကျိ
မ့ၣ်တိသ့ၣ်ဖူလဲၤဘီဘီ
လါဆဲးသ့ၣ်ဖိလဲၤဘီဘီ
ဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်ဒဲးတကဝီၤ
တကွဲၢ်ကီၢ်ဂဲထၢၣ်ဆ့ၣ်နီၤ

၉. ထံဆၢပုၤအအံၤအအံၤ
ထံလီၤလုၢ်အအံၤအအံၤ
လုၢ်ထံဒီးဖိပြီၢ်ပြီၢ်နံၤ
ပုၤခိၣ်ဒီးဖိပြီၢ်ပြီၢ်နံၤ
ခိၣ်မ့ၣ်ဝုၤဖးဆူထံခံ
သုတဖျု ဖးယာ်အနွံ

ထါထံထါကီၢ်လၢအကီၢ်အဂီၢ်

၁. တနံၣ်တၢ်ဟူလွဲၣ်ကီၢ်
တလါတၢ်သါလွဲၣ်ကီၢ်
ဟူလၢထံသါကဟးဂီၤ
ဟူလၢကီၢ်သါကဟးဂီၤ
ညၣ်ဒိၣ်လၢထံတၢ်ရဲရီ
ထီၣ်ဒိၣ်လၢမူတၢ်ဝုၤဝီ

၅. ထံကဟးဂီၤဟီၣ်ခိၣ်ဟူး
ကီၢ်ကဟးဂီၤဟီၣ်ခိၣ်ဟူး
ဟးဂီၤမ့ၣ်ကီၤလံၣ်လဲၤဖျုး
ဟးဂီၤနီၢ်တပျီၢ်လဲၤဖျုး
ကယဲၢ်ပုၤထံလီၢ်ကီၢ်ပုၤ
ဟံယၣ်သကိးဟီၣ်ခိၣ်ဟူး

၁၀. ထံဆၢခိၣ်ထံလၢၢ်ဆူၣ်ဘီ
ထံဆၢလၢထံလၢၢ်ဆူၣ်ဘီ
လီၤလုၢ်ထံခံၣ်ဂၢၢ်ဖိ
လီၤပျဲမဲၢ်ခံၣ်ဂၢၢ်ဖိ
သုတအဲၣ်နညၣ်ဝါဘီ
အဲၣ်နညၣ်တြၢလိာ်ဒီးကွီ

၂. တနံၣ်တၢ်ဟူလွဲၣ်တမံ
တလါတၢ်သါလွဲၣ်တမံ
လွဲၣ်ထီၣ်တၢ်ပုၤယုၣ်အပျံ
လွဲၣ်ထီၣ်တၢ်ပုၤကုၤအပျံ
မ့ၣ်လွဲၣ်ကးအသီတမံ
ထံလုၤသၣ်ပုၤဝဲခိၣ်ထံး
သၣ်ဘံလါတြးနံၤတြးနံၤ

၆. ထံကဟးဂီၤလၢအဆၢ
ကီၢ်ကဟးဂီၤလၢအဆၢ
စီၤလိာ်ထီၣ်ဘီတန့ၣ်လၢ
စီၤပထီၣ်ဘီတန့ၣ်လၢ
ဖိၣ်ယဲအိၣ်လၢကီၢ်အချၢ
မၤမ့ၣ်ထီၣ်က့ၤကီၢ်အဆၢ

၇. ထံကဟးဂီၤဒုၣ်ဒိၣ်ပုၤ
ကီၢ်ကဟးဂီၤညၣ်ဒိၣ်ပုၤ
ဟူလၢလၢဟူဘၣ်မ့ၣ်အ့
သါလၢလၢသါဘၣ်မ့ၣ်အ့

ဟူဘၣ်ဆံးဂုအပုဒ်
ဆံးဂုဟီၣ်နဲထီၣ်တသ့

၈. တၢ်ဟူထီၣ်လၢမုၢ်လီၤန့ၣ်
တၢ်သၢထီၣ်လၢမုၢ်လီၤန့ၣ်
ဟူလၢနီၢ်ကၢခဲၣ်ဘၣ်သး
ဟူလၢနီၢ်သံးတၢ်ဘၣ်သး
ခွဲကွဲးအသးကံၣ်ဒီဒု
ဟဲကွဲးထီၣ်သံကွၢ်နစု

၉. ထံကဟးဂီၤသီၣ်ရဲရီ
ကီၢ်ကဟးဂီၤသီၣ်ရဲရီ
လဲၤဆၢၣ်မုၢ်ကွဲးခိၣ်တနီၤ
လဲၤဆၢၣ်ကဲယဲခိၣ်တနီၤ
မုၢ်ကွဲးခိၣ်တမုၢ်အိၣ်ကွီ
ကဲယဲခိၣ်တမုၢ်အိၣ်ကွီ
မုၢ်ပၤလၢသီသံၣ်အဒိ
ကၢအဖျိဘူးနီၢ်ဒီးကွီ

၁၀. ထံကဟးဂီၤတၢ်ရိၣ်ပွၤ
ကီၢ်ကဟးဂီၤတၢ်ရိၣ်ပွၤ
ပွၤထီၣ်မုၢ်သ့အိၣ်ထီၣ်ကွၢ်
ပွၤတၢ်မုၢ်သ့အိၣ်တၢ်ကွၢ်
ပွၤထီၣ်ဒီးပွၤတၢ်မုၢ်သ့
ဟးဂီၤနၢ်က့မုၢ်ထီၣ်ကွၢ်

၁၁. ကွီလုၢ်ပတြၢ်အယဲၣ်ဂု
ကွီပပတြၢ်အကျၢ်ဂု
ထီၣ်ကျိလီၤဆံးမုၢ်အဒု
ထီၣ်ကျိလီၤဆံးဆၢအဒု
အယဲၣ်မုၢ်ပိၣ်သုတီၤဂု
ယၤထီၣ်ဘၣ်ပုၤရိၢ်တၢ်သ့

၁၂. တီၣ်အူၣ်ယံၤယံၤတီၣ်အူၣ်ယံၤ
အါဝၣ်ယံၤယံၤအါဝၣ်ယံၤ
မ့ၢ်လၢပုၤလဲၤတတုၤဒီး
ပုၤလၢပုၤလဲၤတတုၤဒီး
ဖိသၣ်လၢခံတခီၣ်အံၤ
လဲၤသ့ၣ်ဟဲကွၢ်မုၢ်တခံး

၁၃. ထံကဟးဂီၤဒီးကၣ်ဘး
ကီၢ်ကဟးဂီၤဒီးကၣ်ဘး
ဘုအိၣ်ဘုဆုလီၤအသး
ဟုအိၣ်ဟုဆုလီၤအသး
ကစၢ်ခိၣ်ဘျါယုၤကဟ်
သီခါကွၢ်အလီၢ်တဖျါ

ထၢဒိမုၢ်ခိၣ်ဟီၣ်ခိၣ်

၁. မုၢ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖးလဲၢ်ဝးဝး
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖးလဲၢ်ဝးဝး
ထီၣ်လၢတီၢ်ကွဲးထီၣ်တဝး
ထီၣ်လၢတီၢ်လီထီၣ်တဝး
ထူးလီၤတီၢ်ကွဲးဒိမိၢ်ဖါ
ထီၣ်မုၢ်ခိၣ်ဝးဟီၣ်ခိၣ်ဝး

၂. ကွၢ်ထီၣ်မုၢ်သ့ထီၣ်တကွီ
ကွၢ်ထီၣ်မုၢ်ထံးထီၣ်တကွီ
ထုက့ၤတၢ်ထုဘၣ်ထီၣ်ပီ
ယွၤက့ၤတၢ်ယွၤဘၣ်ထီၣ်ပီ
ထူးလီၤတီၢ်ကွဲးဘၣ်ထီၣ်ပီ
လဲၤထီၣ်ပျိၣ်ပျိၣ်တၢ်ဒီးလီ

မုၢ်ခိၣ်တုၢ်ဖျိတြီၢ်ကွဲၣ်ယု
ဟီၣ်ခိၣ်တုၢ်ဖျိတြီၢ်ကွဲၣ်ယု
ယံၢ်ယံၢ်ထိးမဲၤဟဲကွၢ်
မဲၤမဲၤထိးမဲၤဟဲကွၢ်
ကွၢ်ခိၣ်သ့ခွဲထိးမဲၤကွဲ
ပုၤပုၤဆၢဖိသၣ်လီၤက့ၤ

၄. မုၢ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖျါတညိဒိ
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖျါတညိဒိ
တၢ်ဒိၣ်မုၢ်လဲၤမုၢ်ဟးဖျိး
တၢ်ဒိၣ်လၢလဲၤလၢဟးဖျိး
တၢ်တဟးဖျိးမုၢ်ယွၤဖိ
လဲၤဆိးကလံၤအမဲၢ်ကိ

၅. မုၢ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖးလဲၢ်ကီၢ်ကု
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဖးလဲၢ်ကီၢ်ကု
ထီၣ်လၢဂ့ၢ်သ့ထီၣ်တတုၤ
ထီၣ်လၢဂ့ၢ်ဂီထီၣ်တတုၤ
ထူးလီၤတီၢ်ကွဲးလၢအဟု
ထီၣ်မုၢ်ခိၣ်တုၤဟီၣ်ခိၣ်တုၤ

၆. မုၢ်ခိၣ်ဒိၣ်သ့အထီၣ်ကိး
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်သ့အထီၣ်ကိး
လီၤဆဲးနံၣ်လၢပိၣ်အကျိ
လီၤဆဲးနၢ်လၢကိၤအကျိ
ယွၤကျုၣ်ဆိဖါနွံတၢ်ဘီ
ဒိၣ်တဖျါဖးယဲၢ်ကထိ

၇. မူခိၣ်ဒိၣ်အထူၣ်အိၣ်ဆံ
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်အထူၣ်အိၣ်ဆံ
မုၢ်လဲၢ်မုၢ်ဒီးဒီးဘဲဘျဲး
လါလဲၢ်တၢ်ဒီးဒီးဘဲဘျဲး
တကီၢ်ဘီကလုာ်ဟဲဒီး
ယံၤဖိကျဲၣ်ကျိၣ်ဒီးထးသံ

ထုတုလုသုထီၣ်ကနု
ယုၤတုလုဂီၢ်ထီၣ်ကနု
ခွံၣ်ယုၤသံၣ်လၢအနါကျဲ
ပျဲၣ်ယုၤသံၣ်လၢအနါကျဲ
ယုၤသံၣ်ဒီးလီၤသ့ၣ်က့ၣ်ခွဲ
ရံၣ်တံၢ်အုၣ်လီၤရီၢ်တီၢ်ပျဲ

ကပြီၤဝဲယံၤယိာ်ယံၤသံ
ကပြီၤဘၣ်သံထုအလံၤ
ကပြီၤဘၣ်သံယုၤအလံၤ
မူခိၣ်သုထုဘၣ်တဘျဲး
ဟီၣ်ခိၣ်လါယုၤဘၣ်တဘျဲး
ပီၣ်လဲၣ်လီၤသံးနွံက့ၣ်ထံ
ပီၣ်ကါလီၤသံးနွံက့ၣ်ထံ
ပျဲမုၢ်ကသုသံလၢထံ
ပျဲပျဲကသုသံလၢထံ
တၢ်အီၤပံၣ်သုလဲၤညးညး
တၢ်အီၤပံၣ်ဘီလဲၤညးညး
တၢ်တံာ်ဘၣ်မူခိၣ်အပျဲ
ဟီၣ်ခိၣ်ဆါဆါဘၣ်ကသံ
တၢ်ပျဲထၢသံကွၢ်ထီၣ်ဝံ

၈. မူခိၣ်ဒိၣ်တလုၣ်ဆီသိ
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်တလုၣ်ဆီသိ
တၢ်ဒိၣ်မုၢ်လဲၢ်မုၢ်ဟးဖျိး
တၢ်ဒိၣ်လါလဲၤလါဟးဖျိး
တၢ်တဟးဖျိးမုၢ်ယုၤဖိ
လဲၤဆိးကလံၤအမဲၢ်ကိ

၁၂. မူခိၣ်ဒိၣ်ဟနွံက့ၣ်ထံ
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဟနွံက့ၣ်ထံ
တၢ်ပျဲလံာ်ထုနွံကဘျဲး
တၢ်ပျဲလံာ်စုနွံကဘျဲး
ကလုာ်တၢ်နံၤသြီၣ်နံၤသြး
ကတိၢ်တၢ်နံၤသြီၣ်နံၤသြး
ဆွဲအစုဆုဒီးနးရံး
ထွဲအခိၣ်ထိးဒီးဘီရံး
ဆွဲတထံၣ်လီၤမုၢ်တနံၤ
ဆွဲခံထံၣ်လီၤမုၢ်ခံနံၤ
ဟဲတုၤလၢထံအတပံၤ
ဟဲတုၤလၢကီၢ်အတပံၤ
ထီၣ်မံလၢကျိၣ်ဒိၣ်အခံ
ထီၣ်မံလၢတြးဒိၣ်အခံ
ဒိလုၣ်ဒီးအပျဲၢ်တမံ
တီၢ်ဖဲဒီးအပျဲၢ်တမံ
ဒိန့ၣ်ထုထံနွံကတံၤ
ဒိန့ၣ်စုထံနွံကတံၤ
ဘၣ်ဒါတၢ်ကွဲၤအဘိဆံ
ဘၣ်ဒါတၢ်ပျဲၤအဘိဆံ
ဖူသုထီၣ်အရုမဲၣ်ခံ
ဖူဘီထီၣ်အရုမဲၣ်ခံ
ဂၤမုၢ်က့ၣ်ကျိၣ်အဝီဆံ
ဂၤလါက့ၣ်ကျိၣ်အဝီဆံ
ကပြီၤဝဲယံၤယိာ်ယံၤသံ

**ပမုၢ်ပပုၢ်ထါဒိဘၣ်ထွဲဒီးကစၢ်
ကလီ**

၁. ထံကဟးဂီၢ်အဲၣ်အိၣ်ပျဲ
ကီၢ်ကဟးဂီၢ်အဲၣ်အိၣ်ပျဲ
တၢ်ဝံၤဘဲသုအလံာ်ယု
တၢ်ဝံၤဘဲဂီၢ်အလံာ်ယု
ဆိးမံၤဘဲမံၤလၢအကွ
ဂီၢ်ပျဲလဲၣ်က့ၢ်ဘၣ်ကသ့

၉. မူခိၣ်ဒိၣ်တံၤပျဲတံၤပျဲ
ဟီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်တံၤပျဲတံၤပျဲ
တံၤပျဲမုၢ်ထိးကလဲၣ်တု
တံၤပျဲမုၢ်ထိးပဝၣ်တု
သုၣ်နီၢ်ကီၢ်ဆါလၢသုလု
ဟံၣ်ခိၣ်ပျဲဒါကီၢ်မုၢ်က့ၢ်

၁၀. မူခိၣ်လၢပျဲမုၢ်ထုဘီ
ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျဲမုၢ်ယုၤဘီ
ထုဘီလုသုထီၣ်တတြီ
ထုဘီလုဂီၢ်ထီၣ်တတြီ
ခွံၣ်ယုၤသံၣ်လၢအဖးဖိ
ပျဲၣ်အုမိလၢအဖးဖိ
ယုၤသံၣ်ဒီးလီၤယိာ်က့ၣ်ကျိ
ရံၣ်တံၢ်အုၣ်လီၤရီၢ်တီၢ်ပီ

၂. ထံလၢမိၢ်ထုလၢမိၢ်ကျိ
ကီၢ်လၢမိၢ်ထုလၢပာ်ကျိ
ထံလၢမိၢ်ကျိယိးဝၣ်သိ
ကီၢ်လၢပာ်ကျိယိးဝၣ်သိ
ကီၢ်လၢနီၢ်ကျိဒီးကျိကျိ
ယိးကလီၤမဲဆူၣ်ဆါဘီ

၁၁. ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျဲမုၢ်ထုတု
ဟီၣ်ခိၣ်လၢပျဲမုၢ်ယုၤတု

၃. ထံကဟးဂီကဲၣ်ရိၣ်ဘီ
ကီၢ်ကဟးဂီကဲၣ်ရိၣ်ဘီ
ဆာလၢမ့ၢ်ဘီမ့ၢ်တဘီ
ဆာလၢပှၢ်ဘီပှၢ်တဘီ
ကလုၣ်ကဲထံထီၣ်ကီၢ်ဂီ

၄. ကစၢ်ထီၣ်ထီသုလုၢ်ပှၢ်
ကလိထီၣ်ထီသုလုၢ်ပှၢ်
အလုၢ်မုၢ်ယိးလၢဝၣ်မ့
အကွၢ်မုၢ်ယိးလၢဝၣ်မ့
နီၢ်သံၣ်သ့ကွီဘီယုၢ်ယုၢ်
ဟံၣ်ခိၣ်ဖျၢအကီၢ်မုၢ်က့

၅. ကစၢ်ဒိၣ်ဟၤလၢအဒီ
ကလိဒိၣ်ဟၤလၢအဒီ
ကလုၣ်ထီၣ်က့ကလုၣ်ယီ
သီၣ်ဂီထီၣ်က့သီၣ်ဂီယီ
ခွါလုၣ်ဘိနသးမ့တီ
ကလုၣ်မ့ၢ်ကဲပှၢ်ပံၣ်အီ

၇. ကစၢ်ဒိၣ်လၢအလုၢ်ဘံ
ကလိဒိၣ်လၢအလုၢ်ဘံ
ကလုၣ်ထီၣ်က့ကလုၣ်မံ
သီၣ်ဂီထီၣ်က့သီၣ်ဂီမံ
တခွါနသးမ့အိၣ်ဒီး
ဟံယၣ်ကွီနးတီၢ်အပျံ

၈. ကစၢ်ဒိၣ်လၢအလုၢ်မုၢ်
ကလိဒိၣ်လၢအလုၢ်မုၢ်
ထီၣ်ဒီးပူၤကဒုကဒု
ထီၣ်ဒီးဖိကဒုကဒု
ထီၣ်ထီၣ်မ့ၢ်တုၤမုၢ်ဆဲးကျု
ယုၢ်သံၣ်ဒီးလီၤကီၢ်ဝံက့

၉. ကစၢ်ဒိၣ်အလုၢ်ဟဲလီ
ကလိဒိၣ်အလုၢ်ဟဲလီ
လီၤဝဲဒၣ်ဆုယိၣ်တခီ
လီၤဝဲဒၣ်ဆုကိၤတခီ
ယိၣ်ဒီးကိၤအသးမ့တီ
ပှၢ်ဒီးဖိကြးအိၣ်လီၤယီ

၁၀. ကစၢ်သုဝံလၢဒီးမဲး
ကလိဂီဝံလၢဒီးမဲး
ဟူဘၣ်ယၤဟူဘၣ်ဒဲလဲၣ်
သါဘၣ်ယၤသါဘၣ်ဒဲလဲၣ်
ထံၣ်ထံၣ်လၢၣ်ဘျးလၢယမဲၣ်
ယကကွၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲး

၁၁. ကစၢ်ထံခံက့တရု
ကလိကွၢ်စိးက့တရု
လၢပှၢ်မ့ၢ်လဲၤဘၣ်ဒုးဒုး
လၢပှၢ်ပှၢ်လဲၤဘၣ်ဒုးဒုး
ဖိသၣ်ခဲအံၤလဲၤတတု
ဟးဖျိးလၢပှၢ်ကီၢ်တတု

၁၂. ကစၢ်ဒိၣ်လၢအံၤတဘီ
ကလိဒိၣ်လၢအံၤတဘီ
လၢအံၤမ့ၢ်သိမိၢ်လုၢ်လီၤ
လၢအံၤမ့ၢ်သိမိၢ်လုၢ်လီၤ
ကွဲၤကဆီမဲသီၣ်ယံၢ်ယံၢ်
အူလၢနီၢ်သိးဒီးကွီသိး

၁၃. ကစၢ်ဖါသုအလုၢ်လီၤ
ကလိဖါဂီအလုၢ်လီၤ
အလုၢ်မုၢ်ယိးလၢဝၣ်ဘီ
အကွၢ်မုၢ်ယိးလၢဝၣ်ဘီ

အိၣ်တခီခီအိၣ်မ့ၢ်တီ
အိၣ်တုၤဝၣ်ဘီအလၢလီၤ

၁၄. ကစၢ်ထီၣ်ထီပယုၣ်ဒုး
ကလိထီၣ်ထီပယုၣ်ဒုး
ထီၣ်ဒိၣ်သုဝီထီၣ်တထူး
လီၤတၢ်ဝါဝီထီၣ်တထူး
တၢ်ဝီထီၣ်ထူးမ့ၢ်ကွံၣ်သု
ကွဲၤအတုၢ်က့အပဲၤက့

၁၅. ကစၢ်ထီၣ်ထီတကဲၣ်ဒဲး
ကလိထီၣ်ထီတကဲၣ်ဒဲး
ထီၣ်ဒိၣ်သုဝီထီၣ်တကဲ
လီၤတၢ်ဝါဝီထီၣ်တကဲ
တၢ်ဝီထီၣ်ဘးထီၣ်လဲၤသွဲ
ကွဲၤအတုၢ်ဟဲအပဲၤဟဲ

၁၆. ကစၢ်ဒိၣ်ဟၤမုၢ်လၢထး
ကလိဒိၣ်ဟၤမုၢ်လၢထး
ထီၣ်ဒိၣ်ဟဲထီထီၣ်ဒိၣ်ဘး
လီၤတၢ်ဟဲထီလီၤတၢ်ဘး
အနီၣ်က့ၣ်က့အသွဲဝါ
အပှၢ်န့သိးမုၢ်ဒီးလၢ

၁၇. ကစၢ်ထီၣ်ထီအထီၣ်ထီ
ကလိထီၣ်ထီအထီၣ်ထီ
ခွံၣ်အိၣ်ခွံၣ်တုၤမုၢ်အဂီ
ပျံၣ်အိၣ်ပျံၣ်တုၤလၢအဂီ
တလုၤအိၣ်ကးကဲၣ်ရိၣ်ဘီ
သီသံၣ်အိၣ်ထီထုၣ်ပျံၤဂီ

၁၈. ကစာ်ထီၣ်ထီၣ်လဲၣ်လဲၣ်
ကလိထီၣ်ထီၣ်လဲၣ်လဲၣ်
ခွံၣ်အိၣ်ခွံၣ်တုၣ်မုၢ်ဒီးလါ
ပျံၣ်အိၣ်ပျံၣ်တုၣ်မုၢ်ဒီးလါ
တလ့ၤအိၣ်ကးကဝၣ်ဝါ
သီသံၣ်အိၣ်ကးဒီးပီၤဆါ

၁၉. အိၣ်ဟံၣ်လါလ့ၤဒိၣ်လ့ၤကီ
ဆိးယီၤလါလ့ၤဒိၣ်လ့ၤကီ
မုၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်လ့ၤဒိၣ်တအီ
မုၢ်ဟါဟါလ့ၤဒိၣ်တအီ
ယပျီၤလါကီဒ်တလီ
ယကအိၣ်ဆဲးကီၢ်အသီ

၂၀. အိၣ်ဟံၣ်လါလ့ၤဒိၣ်ခိၣ်ထံး
ဆိးယီၤလါလ့ၤဒိၣ်ခိၣ်ထံး
တဆုၣ်ထီၣ်ကိးမုၢ်အန့ၤ
တမ့ၢ်လီၤကိးမုၢ်အန့ၤ
ဘုဖိအိၣ်ပျဲၤဟံၣ်ခိၣ်ထံး
ဘၣ်ယိၣ်တမ့ၢ်ကဝံၤသံ

ထါဒိသီသံၣ်ပျီၤဂီၢ်

၁. သီသံၣ်ခိၣ်အလုၢ်ခိၣ်ဟူ
ပျီၤဂီၢ်ခိၣ်အလုၢ်ခိၣ်ဟူ
ကသ့ၣ်တံၢ်အလီၢ်လါပျူ
ကဆိကီၢ်အလီၢ်လါပျူ
တံၢ်အါဒီးလီၤမ့ၢ်ထုးယာ
ကဲထီၣ်လါကွံၣ်ကလၢတၢၤ

၂. သီသံၣ်ခိၣ်ဒုဒုကီၢ်ကီ
ပျီၤဂီၢ်ခိၣ်ဒုဒုကီၢ်ကီ

တံၢ်ဒိၣ်မ့ၢ်လဲၣ်မ့ၢ်ဟးဖျိး
တံၢ်ဒိၣ်ပျီၤလဲၣ်ပျီၤဟးဖျိး
တံၢ်တဟးဖျိးမ့ၢ်ယွၤဖိ
ဆဲးနီၣ်ကျဲၤလါတပိၢ်ဘိ

၃. သီသံၣ်ခိၣ်ထံအိၣ်တကွံ
လါၢ်တဟးထံတလီၤသံး
သီသံၣ်ခိၣ်ထံအိၣ်တဒါ
ထံတလီၤသံးလါၢ်တဟး
သီသံၣ်ကံၢ်တီၤဒီးပျီၤဂီၢ်
ပျီၤဘၣ်နးဒီးဝံၤဘၣ်ကီၤ

၄. လါၢ်မုၢ်ကံၢ်သီသံၣ်အိၣ်ဒီး
သးတလီၤန့ၣ်ပုၢ်န့ၣ်သ့
နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးထံအဆ့
လဲၤဘျၢၣ်လါသီသံၣ်ခိၣ်ထံး
နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးထံကဆီ
လဲၤဘျၢၣ်လါသီသံၣ်ခိၣ်ဒီး

၅. သီသံၣ်ဒီးပျီၤဂီၢ်ဒုၣ်ကွၢၤ
မုၢ်ယါတုၣ်အဟံၣ်လါပျူ
သီသံၣ်ဒီးပျီၤဂီၢ်ကဒု
လါပျူမုၢ်ယါလဲၤဖဲးခုး

၆. ထံလါကဆါလါၢ်လီၤဟူ
ကီၢ်လါကဆါလါၢ်လီၤဟူ
နမ့ၢ်ဆဲးဆုကံၢ်ဘီန့ၤ
နမ့ၢ်ဘီဆုကံၢ်ဘီန့ၤ
လဲၤဘျးယိၣ်သီသံၣ်အချါ
လဲၤဘါဝၣ်ပျီၤဂီၢ်အချါ
အူးလီၤတံၢ်သ့န့ၣ်ကထာ
အူးလီၤတံၢ်ပျီၤန့ၣ်ကထာ

မုၢ်ဆုၣ်တံၢ်ဂဲၣ်သ့အါၣ်ကၢ
မုၢ်ဟါတံၢ်ပျီၤဂဲၣ်အါၣ်ကၢ
ထံၣ်က့ၤယွၤဖိကွၢ်လါသါ
ဘၣ်မ့ၢ်မိၢ်ကွၢၤခိၣ်ဒုၣ်ဒါ

၆. သီသံၣ်မုၢ်ယါအိၣ်လါပျူ
ပျီၤဂီၢ်မုၢ်ယါအိၣ်လါပျူ
ထါတံၢ်ကံၢ်လါန့ၣ်အဆါ
ထါတံၢ်ဝုၤလါလါအဆါ
ထါထါမ့ၢ်ဝံၤလုၢ်မ့ၢ်လၢၢ်
ကိးက့ၤအဖိမုၢ်ဖိမၤ

၇. မုၢ်ယါလါသီသံၣ်အဒီး
ဆိၣ်ဘျးဆိၣ်ကွဲၣ်နီၢ်ဒီးကီ
မုၢ်ယါလါသီသံၣ်ခိၣ်ထံး
ဝုၤနီၢ်ဒီးကီဝုၤမ့ၢ်မံ

၈. သီသံၣ်ဒီးပျီၤဂီၢ်ခံၣ်
ထီထုၣ်ကန့ၤလိၣ်အသး
အိၣ်ဟံၣ်လါသီသံၣ်အဒု
ခံၣ်ပထီထုၣ်ကန့ၤ
အိၣ်ဟံၣ်လါသီသံၣ်အဒီး
ထီထုၣ်တန့ၤနီၢ်ဒီးကီ

ထါဒိလါၢ်မုၢ်လါၢ်ကိး

၁. လါၢ်မုၢ်ကံၢ်ဆုယိၤဆုဘဲ
လါၢ်ကိးကံၢ်ဆုယိၤဆုဘဲ
ဆံၣ်ဘၣ်တရျံၣ်တရျံၣ်ကဲၤ
ဆံၣ်ဘၣ်ဒီးဖဲဒီးဖဲကဲၤ
ဆံၣ်ဘၣ်လူၤသီမ့ၢ်တကဲၤ
လူၤသီအသးကျိၣ်ဒီးလွဲ

၂. လားမုာ်ကံာ်ထီကံာ်ဆံးနူး
လားကိးကံာ်ထီကံာ်ဆံးနူး
ဆံာ်ဘာ်သရၣ်သရၣ်အူ
ဆံာ်ဘာ်ဒီးဖဲဒီးဖဲအူ
ဆံာ်ဘာ်လူသီမုာ်တအူ
လူသီအသးကျိာ်ဒီးထူ

ဆူာ်မိးကွီထါဘာ်မိာ်ထး
လးအဘျိုးသုတတိာ်ယး

၃. ထံဆံာ်ဘီဘီထံဆံာ်ဘီ
ပျးပျာ်ဘီဘီပျးပျာ်ဘီ
ထံဆံာ်ဘီထံဆံာ်ယူလီ
ပျးပျာ်ဘီပျးပျာ်ယူလီ
လးမိးလုဒီးနီာ်ဘာ်ဖီ
ကွံာ်လီတံာ်သံတံာ်အဒီ

၇. ကွာယာ်ထိးဖါလးခိာ်သူ
လားမုာ်ကံာ်အဒုဆံးနူး
ကွာယာ်ထိးဖါလးခိာ်ယဲ
လားမုာ်ကံာ်အဒုလီဘျိုး

၃. လားမုာ်ပိာ်ဖူထွံာ်မိးကွဲ
လားကိးပိာ်ဖူထွံာ်မိးကွဲ
မိးထီတံာ်ဆူယိာ်အလဲ
မိးထီတံာ်ဆူကိးအလဲ
မိးမိးမုာ်တုာ်ဂံာ်မဲ
ကွီပးဘာ်ပျးဒီးဖိာ်ဃဲ

၈. ယုာ်ထီာ်ကွါပတီာ်ထီာ်လု
တံာ်မုလားကဲထီာ်ခ့ဘျ
ယုာ်ထီာ်ကွါပတီာ်ထီာ်ဘီ
လားမုာ်ကံာ်ယူကူာ်ဘာ်ညီ

၄. ထံဆံာ်အပျီအိာ်တပျီ
ပျးပျာ်အပျီအိာ်တပျီ
အပျီလးညါထူတုလီ
အပျီလးညါယူတုလီ
မုခိာ်လီတီလံာ်တပျီ
မဲးယူန့ဆူလဲာ်တခီ

၄. လားမုာ်ဒိာ်အပူကအိ
လားကိးဒိာ်အပူကအိ
ထူလဲတံာ်ထူလုာ်ဒီးတံာ်
ယူလဲတံာ်ယူလုာ်ဒီးတံာ်
ဝဲခံဂးသုတလုာ်တံာ်
ဆာ်သးယူလုာ်ပာ်အတံာ်

၉. တမုလားယူန့ဘီဘီ
စီာ်လီလးမုကပိာ်လီ
တမုလားယူန့ခ့ဖါ
စီာ်လီလးမုကဖီဖး

၅. ထံဆံာ်ဂုဂုထံဆံာ်ဂု
ပျးပျာ်ဂုဂုပျးပျာ်ဂု
မုဆုာ်ယူကရကရ
မုဟါယူကရကရ
နီာ်ဘာ်ဖီဒီးလးမိးလု
ကွံာ်လီတံာ်သံတံာ်အဒု

ထါဒိထံဆံာ်ယဲခီ

၅. လားမုာ်ခိာ်ကွါမိးကွါမိး
လားကိးခိာ်ကွါမိးကွါမိး
ထူလဲတံာ်ထူဘာ်ဒီးယီ
ယူလဲတံာ်ယူဘာ်ထီာ်ယီ
ဝဲခံဂးသုတဘာ်ယီ
ဆာ်သးအိာ်ထူယီယူယီ

၁. ထံဆံာ်အလုအိာ်တလု
ချီချီအလုအိာ်တလု
ဒုာ်ဒိာ်ကသံကုတရူ
ညာ်ဒိာ်ကသံကုတရူ
ကွီညာ်ဖါသုညာ်ဖါဘျ
ကွါလီအသးဘာ်ကသု

၆. ထံဆံာ်ခံအလုာ်ဟဲလီ
ယဲခီခံအလုာ်ဟဲလီ
ဒီးကသုာ်သုတကွံာ်လီ
ဒီးကဆီသုတကွံာ်လီ
ဒီးကသုာ်နမုာ်ကွံာ်လီ
လဲလးခံကီလးညါကီ

၆. လားမုာ်ကံာ်အဒုဆံာ်ဖျိုး
ထါဘာ်မိးထါဆူာ်မိးကွီ
သုတတိာ်ယူလးအဘျိုး
လားမုာ်ကံာ်အဒုဆံာ်ဖျိုး

၂. နီာ်ထံဆံာ်ခံနီာ်ယီယူ
နီာ်ပျးပျာ်ခံနီာ်ယီယူ
ပျးပျာ်လဲဆံာ်တအဲာ်ဝဲ
ပျးပျာ်လဲဆံာ်တအဲာ်ဝဲ
အဲာ်ဒီးအခွါလးကံာ်မဲ
ခိာ်ဘိာ်ထိးမဲဘာ်သံာ်ရွဲ

၇. ထံဆံာ်အလုအိာ်တလု
ချီချီအလုအိာ်တလု
သုာ်ဟးဆဲးအလီလီကွါ
ဘါဟးဆဲးအလီလီကွါ

တၢ်တဟးဆွဲးမ့ၢ်ခွဘွ
မ့ၢ်သံအပူၤလီၤတလုၤ

၅. နထီၣ်မ့ၢ်တုၤဘီလုၤအ
နသံဘၣ်စၢၤအိၣ်ပၢ်စၢၤ

၂. ကသ့ၣ်မိၢ်ဟဲလၢထံခံ
ကဆိမိၢ်ဟဲလၢထံခံ
အဂီၢ်ကၢ်ထူနွံကဘျံး
အဂီၢ်ကၢ်စုနွံကဘျံး
ဟဲလီၤတီၤလၢတိသုန့ၤ
ပုၤသ့ၣ်ညါဒီးဒိၣ်ဒီးဆံး

၈. ထံဆံၣ်မ့ၢ်ဟၤလီၤအူဘျဲ
ကီၢ်ချီချီဟၤလီၤအူဘျဲ
ဖံသံပျံးခံဘၣ်အုအဲး
ရီၢ်တီၢ်ပျံးခံဘၣ်အုအဲး
ရံၣ်ခိၣ်အုကွၢ်ကဆိမဲ
မ့ၢ်ယါဆိၣ်ဂုၤဘျးဂုၤကွဲ

ထါဒိစံၣ်ဒု

၁. ကွၢ်ကွီကွံၣ်ဒုကွံၣ်ဒုမ့ၢ်
ကွၢ်ကွီယီၤဒုယီၤဒုမ့ၢ်
ကွံၣ်ဒုမ့ၢ်ဟၤတလီၢ်ခုး
ယီၤဒုမ့ၢ်ဟၤတလီၢ်ခုး
ကွၢ်ကွီဖိဖးထိၣ်လွံၢ်ဘု
လၢပျံၤမိၢ်ဒုးန့ၢ်ယသုး

၃. နိၣ်ဘျီၣ်တိသုတၢ်လီၤဟၤ
ပုၤဟဲပုၤကွၢ်တမ့ၢ်လၢ
ယိးဘီဆၢလၢဟံၣ်ကိၣ်ယိး
ဖျးခိၣ်တိသုဒ်သိးသိး

ထါဒိသံနာပျီဟၤ

၁. သံနာခဲခဲသံနာခဲ
ပျီဟၤခဲခဲပျီပူၤခဲ
တၢ်ဒိၣ်ထူထူဂီၢ်တကဲ
တၢ်ဒိၣ်ယွၤယွၤဂီၢ်တကဲ
ကယဲၢ်မ့ၢ်ပျၢအဂီၢ်ကဲ
ပျီၢ်အခိၣ်လၢထွံၣ်မိၢ်ကွဲ

၂. ကွၢ်ကွီကွံၣ်ဒုမ့ၢ်ဒိၣ်လဲၣ်
ကွၢ်ကွီယီၤဒုမ့ၢ်ဒိၣ်လဲၣ်
ကွံၣ်ဒုမ့ၢ်ဟၤတလီၢ်ဝဲ
ယီၤဒုမ့ၢ်ဟၤတလီၢ်ဝဲ
ကွၢ်ကွီဖိဖးထိၣ်လဲၤသွဲ
လၢပျံၤမိၢ်ကးန့ၢ်နတြၤ

၄. နိၣ်ဘျီၣ်နိၣ်ဒုးနိၣ်တလု
မ့ၢ်ထဲကွီကဲထီၣ်တသု
မ့ၢ်နီၢ်တကွဲကွီတကွဲ
ကဲထီၣ်မ့ၢ်ကဲထီၣ်ဒီးဝဲ

၂. ထံတဘၣ်အလီၢ်လၢပျံၤ
ကီၢ်တဘၣ်အလီၢ်လၢပျံၤ
ထီၣ်ဂဲၤအိၣ်အိတမ့ၢ်လၢ
ဆိဂဲၤအိၣ်အိတမ့ၢ်လၢ
ကွၢ်ထီၣ်တၢ်ဆူယိသံနာ
ဟီၣ်ခိၣ်ကျဲထံကလၢတၢၤ

ထါဒိနိၣ်ဘျီၣ်နိၣ်ဒုး

၁. ကသ့ၣ်မိၢ်လၢအူရူၢ်ပူၤ
ကဆိမိၢ်လၢအူရူၢ်ပူၤ
အဂီၢ်ကၢ်ထူယဲၢ်လၢယျုၣ်
အဂီၢ်ကၢ်စုယဲၢ်လၢယျုၣ်
ဘၣ်ဒုၤကွၢ်ဒုၤလၢတိသု
ကွၢ်ဒုၤဘၣ်ဒုၤလၢတိသု
ပုၤမ့ၢ်ထုးအပျံၤယျုၣ်ယျုၣ်
ပုၤပျံၤထုးအပျံၤယျုၣ်ယျုၣ်
ဘျဲၣ်အဆၣ်လၢဘီသံလုၤ
အဲၣ်အဆၣ်လၢစုလၢထူ

၁. မ့ၢ်သဲၣ်ခိၣ်ကီကီခဲခဲ
မ့ၢ်သဲၣ်ခိၣ်ကီကီခဲခဲ
ထွံၣ်ပိၣ်ဂုၤသုတလုၤနဲ
ထွံၣ်မိၢ်ဂုၤသုတလုၤနဲ
နလုၤဘၣ်ထိးထီၣ်တကွဲ
ကအ့ၣ်ဘၣ်နုၤလၢအဲ

၃. စီၤကွီဒီးကွၢ်မ့ၢ်တဘျး
ယိလၢသံနာအဝုၢ်လုၤ
စီၤကွီဒီးကွၢ်မ့ၢ်တကွဲ
ယိလၢသံနာအဝုၢ်လဲ

၂. ကသ့ၣ်ဟဲထီလၢဘီကီ
ကဆိဟဲထီလၢဘီကီ
ဟဲတုၤမ့ၢ်သဲၣ်တကိၣ်လီၤ
ဟဲတုၤသီကျီတကိၣ်လီၤ
ဟဲကိၣ်လီၤသဲးလိၣ်တၢၤခိ
ကိၣ်ထီၣ်အဲလၢလုၤသီ
လီၤကဒုသီသံၣ်ပျီဂီၢ်

၄. ဟဲမ့ၢ်တုၤလၢလၢၢ်မ့ၢ်ထံး
ဖိတူၢ်ကိၣ်ဆၢကံးဆၢကံး

၃. မှ်သဲင်ဟဟဟမှ်သဲင်ဟ
သီကျီဟဟသီကျီဟ
ကသ့င်မိာ်ထွဲအစုယာ
ကဆီမိာ်ထွဲအခိင်ယာ
ကွာ်ကွီဖီဖျါလၢသံနာ
တၢ်ခုကွီသးတအိင်လၢ

ဘၢင်ဘၢင်မ့ပူကွံင်အကီ
ဆူညါမှ်လုတုာ်လုတီ

၈. တရုင်ခိင်ဟလီကဝီ
ဒီးဖဲခိင်ဟလီကဝီ
တလုာ်လုာ်ယိးလၢဝင်ဘီ
တကွာ်ကွာ်ယိးလၢဝင်ဘီ
တခွါနသးမှ်အိင်စီ
အိင်တုာ်ဝင်ဘီအလၢလီ

၄. မှ်သဲင်ပူဟလီကဒး
သီကျီပူဟလီကဒး
မှ်တဆ့ၣ်အလီၢလၢညါ
ပှ်တဝီအလီၢလၢညါ
ကွာ်ထီၣ်ကွာ်လီထီၣ်ဒိၣ်တြါ
တၢ်တကွဲတၢ်တုာ်အသး

၄. တရုင်အလုအိင်တလု
ဒီးဖဲအလုအိင်တလု
ဖီထူထီၣ်ထိးဖီထူဂု
ဖီစုထီၣ်ထိးဖီစုဂု
စီစုတစဲဒ်ဒ့ၣ်ယု
စီဒီးဘၢ်ဆိးဘၢ်တသ့

၉. တရုင်ဒီးဖူလုဒီးဒီး
ဖူလုဒီးတရုင်ဒီးဒီး
ထူမိာ်ယုထူမိာ်စီၢလီ
စုမိာ်ယုထူမိာ်စီၢလီ
သ့ၣ်မ့တၢ်နသးမ့တီ
မိာ်ကံာ်စုဆီတဘ့ၣ်ယီ

ထါတရုင်ဒီးဖဲ

၁. တရုင်ခိင်ထံထီၣ်ဟါဆံ
ဒီးဖဲခိင်ထံထီၣ်ဟါဆံ
ဆာဖိဒဲလဲဆ့ၣ်ရံးရံး
ဆာဖိသဲၣ်လဲဆ့ၣ်ရံးရံး
ဆ့ၣ်ဆ့ၣ်မှ်ဝးအဝီဆံ
တရုင်ခိင်ကဲပလီၢမံ

၅. တရုင်ထီၣ်ထိးထီၣ်ထီ
ဒီးဖဲထီၣ်ထိးထီၣ်ထီ
ထီၣ်ထီသ့ၣ်ထီနီၣ်န့ၣ်အီ
ထီၣ်ထီဝင်ထီနီၣ်န့ၣ်အီ
အခိင်ကွာ်လီဆူကျီမီ
ကွာ်န့ၣ်နီၣ်ဂုထီၣ်ကံာ်ဘီ

၁၀. တရုင်လီၤကျဲအလီၤကျဲ
ဒီးဖဲလီၤကျဲအလီၤကျဲ
မှ်စုနာ်ဟူမှ်စုပျံ
ကဲယဲနာ်ဟူကဲယဲပျံ
ထီၣ်ကနာ်ယုကံာ်ဆီယံ
ကွာ်လၢမှ်ယါချၢင်ကစံး

၂. တရုင်ခိင်လၢအလုာ်ဘျဲ
ဒီးဖဲခိင်လၢအလုာ်ဘျဲ
ထီၣ်ဒီးပူဟံးယၢ်ပူဆု
ထီၣ်ဒီးဖီဟံးယၢ်ဖီဆု
ဖီမ့ထုးက့ဘၢ်အဆု
တၢ်လဲၢကီၢ်စီအိင်တသ့

၆. တရုင်ဟ့ဟ့တရုင်ဟ့
ဒီးဖဲဟ့ဟ့ဒီးဖဲဟ့
နိးလၢလၢယကွာ်တသ့
နိးလၢလုယကွာ်တသ့
ကွာ်ကတြီလၢမှ်ဆဲးက့
ဖီညၢဝါဘီကျိၣ်ဒီးစု

၁၁. တရုင်ခိင်ထံထီၣ်ဟါဆံ
ဒီးဖဲခိင်ထံထီၣ်ဟါဆံ
ချၢင်ဒိၣ်အဒုလီၤစီကွံ
ယီဒိၣ်အဒုလီၤစီကွံ
လံၣ်သၢယၢတၢ်ဘီသၢဆံ
အိၣ်ချၢင်သၢကယာ်ချၢင်မံ

၃. တရုင်ခိင်လၢအလုာ်ကီ
ဒီးဖဲခိင်လၢအလုာ်ကီ
ထီၣ်ဒီးပူယဘၢ်ထီၣ်ယီ
ထီၣ်ဒီးဖီယဘၢ်ထီၣ်ယီ

၇. တရုင်ခိင်ကြါၤကြီၤငီ
ဒီးဖဲခိင်ကြါၤကြီၤငီ
လၢပူၤထူလုၤအထွံၣ်မီ
လၢသီယုၤလုၤအထွံၣ်မီ
တလုၤလၢခဲအံၤတဘျီ
အိၣ်လၢတၢ်လုတၢ်ပစီ

၁၂. တရုင်ထံဖိတီၢ်ထီၣ်လု
ဒီးဖဲထံဖိတီၢ်ထီၣ်လု
လၢပူၤထူဒီးဒိၣ်ကနု
လၢသီယုၤဒီးဒိၣ်ကနု

ထိပ်တဘဉ်လဟိပ်ကီၢ်လု
မုၢ်ယါဆုဘုချာ်ဂုၤဖု

၁၃. တရုၢ်အဒုအိၣ်နွံဒု
ဒီးဖဲအဒုအိၣ်နွံဒု
အဒုယုၢ်ဆုယိၣ်တဒု
အဒုယုၢ်ဆုကိၤတဒု
ယုၢ်ယုၢ်မုတိလီၤဆုလု
ပွၤဘီသိၣ်ဖိးဒီးပွၤစု

၁၅. တရုၢ်ယုၤယုၤတရုၢ်ယုၤ
ဒီးဖဲယုၤယုၤဒီးဖဲယုၤ
တရုၢ်ယုၤထီဆုနီၤကျဲ
ဒီးဖဲယုၤထီဆုနီၤကျဲ
မုသုလၢကီတၢ်သမု
ဝါလီၤတၢ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပု

၁၆. တရုၢ်ခိၣ်ဟံလီၤအူဘျဲ
ဒီးဖဲခိၣ်ဟံလီၤအူဘျဲ
မုၢ်ကုၣ်အဖိထီၣ်လီၢ်ကွဲ
မုၢ်နီၢ်အဖိထီၣ်လီၢ်ကွဲ
ယကအိၣ်အူန့ၣ်လၢကွဲ
ယနၢ်ဟူအမိၢ်ကိးထွဲ

၁၇. တရုၢ်ခိၣ်ဆံနီၢ်နီၢ်နီၢ်
ဒီးဖဲခိၣ်ဆံနီၢ်နီၢ်နီၢ်
မုထီၣ်တနၢ်အိၣ်တနၢ်
မုလီၤတနၢ်အိၣ်တနၢ်
တခွါနသးပုအိၣ်ဆါ
ထီၣ်စၢလီၤစၢကွၢ်တနၢ်

၁၈. တရုၢ်အူအူတရုၢ်အူ
ဒီးဖဲအူအူဒီးဖဲအူ
တရုၢ်အူကမံၣ်ကမူး
ဒီးဖဲအူကမံၣ်ကမူး
ပိၢ်ခိၣ်ပျီဆါမုတအူ
ခံၤထၢၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပု

၁၉. တရုၢ်အဒုအိၣ်နွံဒု
ဒီးဖဲအဒုအိၣ်နွံဒု
ဘုမုၢ်လၢကိၤဝါဟဲကွၢ်
ဘုဖိလၢကိၤဝါဟဲကွၢ်
နီၢ်သ့ၣ်သိၣ်နသးမုၢ်သ့
ပွၤဘီသိၣ်ဖိးဒီးပွၤစု

၂၀. တရုၢ်မုၢ်ပျဲမုၢ်ကနီၤ
ဒီးဖဲမုၢ်ပျဲမုၢ်ကနီၤ
လူအိၣ်ချာ်တီၣ်အူၣ်အဖိ
လူအိၣ်ချာ်အါဝၣ်အဖိ
ပွၤဘီကီၢ်ဩမုၢ်ယုၤလီၤ
လဲၤထီၣ်ကျဲၤသံဆၣ်ကဆီ

၂၁. တရုၢ်ခိၣ်ဟံဂုၤဟံဂုၤ
ဒီးဖဲခိၣ်ဟံဂုၤဟံဂုၤ
ဟံဂုၤဟံဂုၤသ့ၣ်လၢလီၤ
ဟံဂုၤဟံဂုၤဝၣ်လၢလီၤ
သ့ၣ်လၢလီၤကဲထီၣ်လၢမိ
ဝၣ်လၢလီၤကဲထီၣ်လၢမိ
အူတမိပူအူတမိ
ယၢ်တမိဖိယၢ်တမိ
ခံမိမုၢ်အူတဘျီယီ
သိၣ်သယုၢ်ဂီၤပျဲသးလီ

၂၂. တရုၢ်ခိၣ်လၢအလုၢ်မုၢ်
ဒီးဖဲခိၣ်လၢအလုၢ်မုၢ်
ထီၣ်ဒီးပူကဒုကဒု
ထီၣ်ဒီးဖိကဒုကဒု
ထီၣ်ဘးအဒိဘျးထီၣ်ကု
သယုၢ်ဒီးလီၤကီၢ်ဝံစု

၂၃. တရုၢ်ခိၣ်လၢအလုၢ်ထီ
ဒီးဖဲခိၣ်လၢအလုၢ်ထီ
တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ခုယုၤလီၤတီၤ
တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ကိးယုၤလီၤတီၤ
တၢ်အနီၢ်ဆံးထီၣ်ကံၣ်ဘီ
ယုၤထီၣ်ဘးပွၤတဘျီယီ

၂၄. တရုၢ်ခိၣ်ယိးလၢဝၣ်ဘွဲ
ဒီးဖဲခိၣ်ယိးလၢဝၣ်ဘွဲ
အဘီၣ်ဘျးအပျဲအဒု
အပျဲဘျးအဘီၣ်အဒု
ဘျးဘျးအဒုမုၢ်သံၣ်ထု
နီၢ်ဒီးစိလီၤဖျၢ်တသ့

၂၅. တရုၢ်ခိၣ်လၢအလုၢ်ဟံ
ဒီးဖဲခိၣ်လၢအလုၢ်ဟံ
ယုၤကျဲမုၢ်အလီၢ်လၢပျဲ
ယုၤမၤဝဲအလီၢ်လၢပျဲ
တရုၢ်ခိၣ်ဆီမံၤဝဲဘါ
ထုလီၤယုၤကျဲတအိၣ်လၢ

၂၆. တရုၢ်ခိၣ်အလုၢ်ဟဲလီၤ
ဒီးဖဲခိၣ်အလုၢ်ဟဲလီၤ
တလုၢ်လုၢ်ယိးလၢဝၣ်ဘီ
ခံလုၢ်လုၢ်ယိးလၢဝၣ်ဘီ

သျှင်မုတံာ်နသးမုတီ
ခံဂနာ်အးတဖျာ်ဃီ

၂၇. တရုၣ်ခိၣ်ယိးမဲာ်လဲးယု
ဒီးဖဲခိၣ်ယိးမဲာ်လဲးယု
သ့ၣ်အိၣ်တဂ့ၤကုဖျဲာ်ဆု
ဝၣ်အိၣ်တဂ့ၤကုဖျဲာ်တု
ဒွဲာ်ဖျာ်ဖျာ်ပိၤက့ၤဝၣ်မု
က့ၤလီၤသးယအိၣ်ဘ့ၣ်ဆု

၂၈. တရုၣ်လီၤဒုအလီၤဒု
ဒီးဖဲလီၤဒုအလီၤဒု
လီၤဒုတံာ်ဖိတအဲၣ်ပျာ
လီၤဒုတံာ်လံာ်တအဲၣ်ပျာ
မုပျာမ့ၢ်ဘီစံာ်ဃီၣ်ပျာ
ပျာထံမုာ်က့ၤကီၢ်မုာ်က့ၤ

၂၉. တရုၣ်လီၤဒုအလီၤဒီ
ဒီးဖဲလီၤဒုအလီၤဒီ
လီၤဒုတံာ်ဖိတအဲၣ်ဃီ
လီၤဒုတံာ်လံာ်တအဲၣ်ဃီ
မ့ၢ်ဃီမ့ၢ်ဘီစံာ်ဃီၣ်ဃီ
ဃီထံမုာ်ကီၢ်ကီၢ်မုာ်ကီ

၃၀. တရုၣ်ခိၣ်လၢအလုၢ်ဘံ
ဒီးဖဲခိၣ်လၢအလုၢ်ဘံ
ထီၣ်ဒီးယပူၤအလီၢ်လံာ်
ထီၣ်ဒီးယဖိအလီၢ်လံာ်
ထီၣ်ထီၣ်မုပူၤကွံာ်အဘံ
ဆုညါမုာ်လီၤသယုာ်သံ

၃၁. တရုၣ်ထီၣ်ထီၣ်အထီၣ်ထီၣ်
ဒီးဖဲထီၣ်ထီၣ်အထီၣ်ထီၣ်
တရုၣ်ထီၣ်ထီၣ်ဒီးဖဲဘျီ
ဒီးဖဲထီၣ်ထီၣ်တရုၣ်ဘျီ
တံာ်ဒိၣ်မုာ်လဲၤမုာ်ကွံာ်လီၤ
တံာ်ဒိၣ်လၢလဲၤလၢကွံာ်လီၤ
တံာ်တက့ၤလီၤဆၣ်ကဆီ
ကအိၣ်ကီၢ်ဆုလဲၣ်တခီ

၃၂. တရုၣ်ခိၣ်အံၤဖဲအူၤ
ဒီးဖဲခိၣ်အံၤဖဲအူၤ
အံၤဖဲမိာ်လဲၤဆၣ်လၢပျာ
အူၤပျာလဲၤဆၣ်လၢပျာ
မိာ်တလဲၤဖဲအဘၢၣ်စၢ
မိာ်ခိၣ်လီၢ်ဆီမံၤဝဲးဘၢ

၃၃. တရုၣ်ခိၣ်သုရံၣ်သုရံၣ်
ဒီးဖဲခိၣ်သုရံၣ်သုရံၣ်
ဘံာ်ဘ့ၣ်စီၢ်လီၤစီၢ်တထူး
မက့ၤစီၢ်လီၤစီၢ်တထူး
တံာ်စီၢ်လီၤထူးမ့ၢ်စံာ်သု
အခၣ်မ့ၢ်စုခိၣ်မ့ၢ်ထူ

၃၄. တရုၣ်ခိၣ်အီၤလီၤအီၤလဲၤ
ဒီးဖဲခိၣ်အီၤလီၤအီၤလဲၤ
ထီၣ်ဒိၣ်သုဝီထီၣ်တကဲ
လီၤတံာ်ဝါဝီထီၣ်တကဲ
တံာ်ဝီထီၣ်ကထီၣ်လဲၤသ့
ကိးအတုၤဟဲအပျဲၤဟဲ

၃၅. တရုၣ်ခိၣ်သုရံၣ်သုရံၣ်
ဒီးဖဲခိၣ်သုရံၣ်သုရံၣ်

ထီၣ်ခ့မိာ်ဝီထီၣ်တထူး
ထီၣ်ကိးမိာ်ဝီထီၣ်တထူး
တံာ်ဝီထီၣ်ယုမ့ၢ်စံာ်သု
ကိးအတုၤဟဲအပျဲၤဟဲ

၃၆. တရုၣ်ခိၣ်အလုၢ်ဟဲလီၤ
ဒီးဖဲခိၣ်အလုၢ်ဟဲလီၤ
ခံလုၢ်ဒုးဒ်တလုၢ်ဃီ
သၢလုၢ်ဒုးဒ်တလုၢ်ဃီ
ကုဖျဲာ်ဆုဒီးခိၣ်ဖျာ်ဂီ
ကွံာ်လၢမ့ၢ်တုၤလၢပျာ်ဖျီ

၃၇. တရုၣ်ခိၣ်ပၤလီၤတရုၤ
ဒီးဖဲခိၣ်ပၤလီၤတရုၤ
ပၤဆုလိၣ်ဆုလဲၤအဒု
ပၤဆုလဲၤဆုလိၣ်အဒု
ဆၢသ့ၣ်ကွံာ်ခံၤမုသ့
ဟံာ်ကိၣ်ဒုလုၤလဲၣ်ဟဲပျာ

၃၈. တရုၣ်ခိၣ်လၢမဲာ်လဲးယု
ဒီးဖဲခိၣ်လၢမဲာ်လဲးယု
သ့ၣ်အိၣ်တဂ့ၤကုဖျဲာ်ဆု
ဝၣ်အိၣ်တဂ့ၤကုဖျဲာ်ဆု
အိၣ်ဒ်လၢဘိးဘီၣ်တဒု
ဘံာ်ဘ့ၣ်မိာ်သါကစီၢ်က့ၤ

၃၉. တရုၣ်ခိၣ်အူၤအူၤ
ဒီးဖဲခိၣ်အူၤအူၤ
အူၤမိာ်လဲၤဘၣ်လၢပျာ
အူၤပာ်လဲၤဘၣ်လၢပျာ
တလဲၤဘၣ်လၢအဒုစၢ
သဲးဖိမိးဖးကလၢတၢာ

၄၀. တရုန်အကူအအကူ
ဦးဖဲအကူအအကူ
ကုန်မုာ်ယလဲလဲအဆူး
မဲလဲယလဲလဲအဆူး
တရုန်အကူမုာ်ကံာ်တုာ်
ကွီထွဲထီၣ်အခိၣ်တဟူး

၄၁. တရုန်ခိၣ်ဟဲလီၤကဝီ
ဦးဖဲခိၣ်ဟဲလီၤကဝီ
ဟဲလီၤကဝီသ့ၣ်လၢလီၤ
ဟဲလီၤကဝီဝဲၣ်လၢလီၤ
သ့ၣ်လၢလီၤကဲထီၣ်လၢမိ
ဝဲၣ်လၢလီၤကဲထီၣ်လၢမိ
အူတမိဖိအူတမိ
ယၣ်တမိဖိယၣ်တမိ
အူထီၣ်ဘးယွဲဟံၣ်ဒုလီ
အူဆာထၢၣ်ကနာ်ဆုၣ်နီၤ

၄၂. တရုန်ယူယူတရုန်ယူ
ဦးဖဲယူယူဦးဖဲယူ
တရုန်ယူထီဆူနီၤကျူ
ဦးဖဲယူထီဆူနီၤကျူ
မုာ်ယဟံးန့ၣ်ပျၢ်ထူး
အိၣ်ယူယူထံလီၤကီၢ်ပူ

၄၃. တရုန်အဒိအိၣ်နွံဒိ
ဦးဖဲအဒိအိၣ်နွံဒိ
လဲၤဒီးပူဆာထၢၣ်ဆုၣ်နီၤ
လဲၤဒီးဖိဆာထၢၣ်ဆုၣ်နီၤ
လဲၤမုာ်တုာ်ထံစံၣ်လၢပျီ
ဖိနီၢ်စိသးတဖျၢ်အိၤ

၄၄. တရုန်ထီၣ်ယူနီၤကျူဒု
ဦးဖဲထီၣ်ယူနီၤကျူဒု
ဘုမုာ်လၢကံာ်ဝဲၣ်ဟဲကွဲ
ဘုဖိလၢကံာ်ဝဲၣ်ဟဲကွဲ
နသ့ၣ်ကွီၤဒီးယၤမ့သ့
ဘျီၣ်ဒိၣ်ပူသံးပျၢ်ထီၣ်ကွဲ

၄၅. တရုန်ထီၣ်ထီအထီၣ်ထီ
ဦးဖဲထီၣ်ထီအထီၣ်ထီ
ထီန့ၣ်သ့ၣ်ကယဲၤကယီၤ
ထီန့ၣ်ဝဲၣ်ကယဲၤကယီၤ
လဲၤထီၣ်သူးဆုၣ်လၢအဒိ
ကွီၤလီၤတၢ်ဆုစံၣ်ဆူပျီ
တၢ်အိၣ်ဒီးဘုမုာ်ဘုဖိ

၄၆. တရုန်ထီၣ်ထီနီၤကျူဒု
ဦးဖဲထီၣ်ထီနီၤကျူဒု
လၢပီၤမုာ်အတီၢ်လၢစု
မုာ်ပီၤလၢအတီၢ်လၢစု
လံာ်စိစိတကွီၢ်ကီၢ်တုာ်
သးအိၣ်ဖုံသးရံၣ်ခိၣ်အ့

၄၇. တရုန်ထီၣ်ထီပယုာ်ဒူး
ဦးဖဲထီၣ်ထီပယုာ်ဒူး
ယထီၣ်ဒီးပူစၢ်ခိၣ်သု
ယထီၣ်ဒီးဖိစၢ်ခိၣ်သု
နံၣ်မ့ဘၣ်ဘုသ့ၣ်ဟဲယု
ဘျီၣ်ဒိၣ်ပူသံးပျၢ်နာမု

၄၈. တရုန်ခိၣ်အလူၢ်ဟဲလီၤ
ဦးဖဲခိၣ်အလူၢ်ဟဲလီၤ
ဒံမုာ်သ့ၣ်မဲလဲၤဘီဘီ

ဒံခွါသ့ၣ်မဲလဲၤဘီဘီ
ယဲၣ်တအိၣ်လၢကအိၣ်ဆီ
ဒိတအိၣ်လၢကအိၣ်ဆီ
မုာ်ယါဟ့ၣ်လီၤယဲၣ်ဒီးဒိ
အိၣ်ဆီအိၣ်ဆီနီၢ်ဒီးစိ

၄၉. တရုန်ထီၣ်ထီပျဲၣ်တယဲာ်
ဦးဖဲထီၣ်ထီပျဲၣ်တယဲာ်
လၢမုာ်ဂ့ၢ်ယထီၣ်တကဲ
လၢမုာ်နီၢ်ယထီၣ်တကဲ
ယထီၣ်ဒီးပူယထီၣ်ကဲ
ယထီၣ်ဒီးဖိယထီၣ်ကဲ
ဂိပျၢ်စံးလၢယန့ၣ်စွဲ
ယလူၤစၢ်ဆာလူၤစၢ်ပျဲ

၅၀. တရုန်ခိၣ်လၢအလူၢ်ခဲ
ဦးဖဲခိၣ်လၢအလူၢ်ခဲ
ကသ့ၣ်လဲၤကသ့ၣ်ပဲာ်ကျဲ
ကဆိလဲၤကဆိပဲာ်ကျဲ
တၢ်တပဲာ်ကျဲမုာ်ပဒဲ
ပဒဲပိာ်ကျဲဘၣ်စဲးစဲး

၅၁. တရုန်ခိၣ်ဝဲလၢဒီးမဲး
ဦးဖဲခိၣ်ဝဲလၢဒီးမဲး
ဟူဘၣ်ယၤဟူဘၣ်ဒဲလဲာ်
သါဘၣ်ယၤသါဘၣ်ဒဲလဲာ်
ယထီၣ်လၢဘျးလၢယမဲာ်
ယတကွီၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲး

၅၂. တရုန်လီၤဒုအလီၤဒု
ဦးဖဲလီၤဒုအလီၤဒု
လီၤဒုတၢ်ဖိတအဲၣ်ပျဲ
လီၤဒုတၢ်ညီတအဲၣ်ပျဲ

မှ်ပွဲမုဘီစံင်ပိန်ပွဲ
သယုဝဲကိးလိာ်အဒု

၅၃. တရုန်ခိန်နကုတရု
ဒီးဖဲခိန်နကုတရု
မှ်ထီန်မှ်ဆဲးတသကု
လါထီန်လါဆဲးတသကု
တကုတြုပွဲတကုတြု
ကုတြုအိန်ယုတ်ကဒု

၅၄. တရုန်ခိန်ပဟ်လီတလုန်
ဒီးဖဲခိန်ပဟ်လီတလုန်
ထုလဲတံာ်ထုဆုန်လံာ်လုန်
ယုလဲတံာ်ယုဆုန်လံာ်လုန်
တကွဲာ်ကီာ်ဘျုးနးတံာ်ထု
ပိန်လါကွီမိကါဆဲးနး

၅၅. တရုန်ခိန်လါနလုန်ထီ
ဒီးဖဲခိန်လါနလုန်ထီ
ထုလဲတံာ်အုပံအုမိ
ယုလဲတံာ်အုပံအုမိ
ထီန်ဘးအဒိပဆုန်နီ
အိန်ဒီးလီာ်ခူလီာ်ဆုန်နီ

၅၆. တရုန်ခိန်ယိးလါနါသွဲ
ဒိန်ဖဲခိန်ယိးလါနါသွဲ
မှ်လဲခွါအလီာ်တလဲ
ခွါလဲမှ်အလီာ်တလဲ
မှ်ဒီးခွါအလီာ်မှ်လဲ
ကွဲထိးဘီထးခိန်အုကွဲ

၅၇. တရုန်ခိန်အုကံာ်အုကုန်
ဒီးဖဲခိန်အုကံာ်အုကုန်
သုန်လီခုန်ဒီးခုန်တကု
သုန်လီနွဲန်ဒီးနွဲန်တကု
သုန်လီဖိကွဲဒီးဖိထု
နုမုတုလီတံာ်အုန်ပု

၅၈. တရုန်ခိန်လါအလုာ်ဘျုး
ဒီးဖဲခိန်လါအလုာ်ဘျုး
ထီန်ဒီးပဟ်ယုန်ပုဆု
ထီန်ဒီးဖိဟ်ယုန်ဖိဆု
ထီန်ထီန်မှ်ပုကွဲာ်အဘျုး
ယုသံာ်ဒီးလီာ်ကီာ်အံလု

၅၉. တရုန်ခိန်ဆွဲဂါဆွဲဘီ
ဒီးဖဲခိန်ဆွဲဂါဆွဲဘီ
ထီန်ဒီးပဟ်လါဂါလါဂါ
ထီန်ဒီးဖိလါဂါလါဂါ
ထီန်မှ်တုဆဲးမှ်လါနီ
ဘုန်လီမုဆွဲတဘိန်ပီ

၆၀. တရုန်ထီန်ထီနီကျုဒု
ဒီးဖဲထီန်ထီနီကျုဒု
ဖိထုထီန်ထိးဖိထုဂု
ဖိကွဲထီန်ထိးဖိကွဲဂု
အိန်ကးကံာ်ဒီးခုန်နီလု
နသးဘုန်တီနီမှ်အု

**ထါဒိမှ်တြိာ်သံနာပမှ်ပုာ်အ
တံာ်စးပာ်တဖာ်**

၁. မှ်တြိာ်ပုကစာ်ကလိ
ပွဲပဟ်ပုကစာ်ကလိ
မှ်ဟဲထီန်ဆဲးလါအလီ
လါဟဲထီန်ဆဲးလါအလီ
ဆဲးဘုန်လိန်ဖိလိန်ယုန်ယိန်
ဆဲးဘုန်လါဖိလဲယုန်ယိန်
ဆဲးတရုန်လါလါကွီမိ
ကီာ်ကမုန်ကုလါပစါ

၂. မှ်တြိာ်မှ်ထုတုယုတု
ပွဲပဟ်မှ်ထုတုယုတု
ဖုံလီသုန်ဖိသုန်ဖိဂု
ဖုံလီဝန်ဖိဝန်ဖိဂု
ဖုံလီတံာ်ခဲလါခဲဆု
ဖုံလီမိာ်ကွဲဒီးဘံာ်ဘု
မှ်ကဲမိာ်စာမိာ်ကွဲဂု

၃. မှ်တြိာ်ပုမှ်ထုမိာ်အကျဲ
ပွဲပဟ်မှ်ယုမိာ်အကျဲ
မှ်အိန်ယုမှ်ဂဲအိန်ဒုာ်ဝဲ
ပုာ်အိန်ပုာ်ဂဲအိန်ဒုာ်ဝဲ
ယုမာပဂဲအိန်ဒုာ်ဝဲ
ပုပုတံာ်မဲအုန်ပုာ်သွဲ

၄. မှ်တြိာ်မှ်ထုလီာ်ဆုန်နီ
ပွဲပဟ်မှ်ယုလီာ်ဆုန်နီ
မှ်အိန်လါပုာ်မှ်ကတီ
ပုာ်အိန်လါပုာ်မှ်ကတီ
ကတီပဘါထီန်ပွဲဂါ
ပုပုတံာ်ကဲတံာ်ကတီ

၅. မှီတြိတက္ခီအိဉ်တက္ခီ
ပှိဟတက္ခီအိဉ်တက္ခီ
တက္ခီဒွဲဉ်လိလဲဒီးအိ
တက္ခီပှိဂီလဲဒီးအိ
မှံသးပှိသးတဖျာဉ်ပီ
တမှံတါလီဘျာဉ်လီစှိ

၆. မှီတြိဘျာ ဘျာ မှီတြိဘျာ
ပှိဟဘျာ ဘျာ ပှိဟဘျာ
မှံဘျာထီဉ်ဒီးသံဒီးမှံ
ပှိဘါထီဉ်ဒီးသံဒီးမှံ
လီပစီလဟံဉ်ကိဉ်ဒ
ဟူထီဉ်လမုဒိဉ်အဒ
ယျာဒိဉ်လမုကွါလီကွါ

၇. မှီတြိမှံပါအလီမံ
ပှိဟမှံပါအလီမံ
ချာဉ်ဒိဉ်ထီဉ်ကိးအိဉ်အမံ
ပီဒိဉ်ထီဉ်ကိးအိဉ်အမံ
အိဉ်ဆံဉ်ဆူးဒီးထီဉ်ကွဲဉ်ပြး
ကိာ်ကန့ကွါမှံတခံး

၈. သီသံဉ်မှံပါအလီဒါ
ပှိဂီမှံပါအလီဒါ
ချာဉ်ဒိဉ်ထီဉ်ကိးအိဉ်အပး
ပီဒိဉ်ထီဉ်ကိးအိဉ်အပး
အိဉ်ဆံဉ်ဆူးဒီးထီဉ်လဲာ်ဝါ
ကိာ်ကန့ကွါမှံတဟါ

၉. မှီတြိမှံပှိပှိကနီ
သံနာမှံပှိပှိကနီ
ဘူးလုဉ်မှံပါအိဉ်ဒီးအိ
ဆးဘာဉ်မှံပါအိဉ်ဒီးအိ
ဘူးလုဉ်မှံပါသိဉ်ကွါအိ
ဆးဘာဉ်မှံပါသိဉ်ကွါအိ
ဘူးလုဉ်အဆိအိဉ်ပှါမီ
ဆးဘာဉ်အဆိအိဉ်ပှါမီ
ကွါလိကွါပှိပှိကနီ
ကျါနီန့ဆူဂီဆူဘီ

၁၀. သီသံဉ်မှံထူတုယျာတု
ပှိဂီမှံထူတုယျာတု
လါလီအိဉ်လါအယီဒု
လုလီအိဉ်လါအယီဒု
ကပြါထီဉ်ဘးလမုဒု
ကပြါထီဉ်ဘးလမုဒု
လဲဘူးန့ဘူးန့တသု
လဲလါန့ဘါန့တသု
မှံပါလမုကွါလီကွါ
ဖိဉ်ယဲဇာခးချံဉ်တဂု

၁၁. မှီတြိကွါထီဉ်ဆူစံဉ်ဒု
ဖိဒုကွါထီဉ်ဆူစံဉ်ဒု
မှံအိဉ်ဒီးထူမှံကန့
ပှိအိဉ်ဒီးထူမှံကန့
ကန့မှံပါအိဉ်ကန့
မှံအိဉ်မုဒုအလီလှါ
ပှိအိဉ်မုဒုအလီလှါ
မှံကီလံဉ်လဲအိဉ်တသု
ဆူဉ်အိဉ်ဘျာ နးတိကွါ (စု)
မုဒုလီဆူလီပလှါ

၁၂. မှီတြိကွါထီဆူပှိဂီ
သံနာကွါထီဆူပှိဂီ
မှံအိဉ်မုဒုမှံကတီ
ပှိအိဉ်မုဒုပှိကတီ
မှံကီလံဉ်လဲအိဉ်တညီ
ဆူဉ်အိဉ်ထိးထီဉ်ဒီးဘီ
ပှိဂီခိဉ်လီဂူဉ်လီဂီ

ကုယီဆူမှံစုကဲဟဲတကဟါ

၁၃. မှီစုခိဉ်လါအခိဉ်ကီ
ကဲယဲခိဉ်လါအခိဉ်ကီ
မှံစုကွါလီဆူဒွဲဉ်လိ
ကဲယဲကွါလီဆူဒွဲဉ်လိ
ထီဉ်ဖးဒိဉ်ခံဘုဉ်ဟဲတါ
လံဉ်ဖးဒိဉ်ခံဘုဉ်ဟဲတါ
ဟဲတါစိာ်အံဉ်အဖိ
ဟဲဟးစိာ်အံဉ်အဖိ
ဖုံလီသုဉ်ပှါစှိပှါစှိ
ဖုံလီကျံပှါစှိပှါစှိ
ဖုံလီဘဉ်လါဝဉ်ဘီလီ
ဝဉ်ဘီတဘိကါဆံးပါ
ခွဲးလီမ့ဝါအိဉ်သကိး
တလီကါဝံအိဉ်ဆိုး

ကုထိန်ဆူတီၣ်အုၣ်ဝၣ်တကဟ

၁၄. တီၣ်အုၣ်တထုအဆွံၣ်မိ
အါဝၣ်တထုအဆွံၣ်မိ
မိထီၣ်ဆူတရၣ်အဒီ
မိထီၣ်ဆူဒီးဖဲအဒီ
မိထီၣ်ဆူသီသံၣ်ပွဲၤဂီၤ
ဘၣ်ဘျးတီၢ်ဟါဆၣ်ကဆီ
အမဲၢ်တူၣ်ခ့အိၣ်ဝၣ်အိ

၁၅. မုၢ်တြီၢ်ကွၢ်စိဒုၣ်ဘုဒု
ပွဲၤဂီၤကွၢ်စိဒုၣ်ဘုဒု
ဖံသံပွၤလီၤယုၢ်လီၤယုၤ
ရီၢ်တီၢ်ပွၤလီၤယုၢ်လီၤယုၤ
ပွၤသယုၢ်သြီလၢနုလု
မိၢ်ကွၢ်လိၣ်ဘၢဒီးဘၣ်ဘု

၁၆. သီသံၣ်ကွၢ်စိမဲၤရံၣ်ကွီ
ပွဲၤဂီၤကွၢ်စိမဲၤရံၣ်ကွီ
ခိၣ်သ့ၣ်ဒိၣ်အခၢ်ပုၣ်လီၤ
ခၢ်ပုၣ်ဒိၣ်အခိၣ်သ့ၣ်လီၤ
ကွၢ်လီၤတၢ်ဆူကွၢ်ကဘီ
လၢခိၣ်တူၢ်ပုၤမုၢ်ကနီၤ
သီးထီၣ်ဆုဆးဖဲနွံဝီ
ကီၢ်ကမုၢ်ကထီၣ်ဘျၢၣ်ယီ

၁၇. မုၢ်တြီၢ်ဟ့ဟ့မုၢ်တြီၢ်ဟ့
ပွဲၤဟ့ဟ့ပွဲၤဟ့ဟ့
ယိးလၢသ့ၣ်ဖိယကွၢ်ဂု
ယိးလၢဝၣ်ဖိယကွၢ်ဂု
ဖိဒဲလိၣ်ကွဲပအဲၣ်ကွၢ်
ဖိသၣ်လိၣ်ကွဲပအဲၣ်ကွၢ်

ခ့ယုၢ်ယၢဘၢအီၤလၢဖု
ကီၤကျဲၣ်ယၢဘၢအီၤလၢဖု
ဝံသ့ၣ်ဒိၣ်သးထီၣ်တဂု
ဝံသးဒိၣ်သးထီၣ်တဂု
ပဝံထီၣ်ကုပဟဲကွၢ်
ပွဲၤနီၣ်ဝံခးချံၣ်မတ့ၤ

၁၈. မုၢ်တြီၢ်ကွၢ်စိလၢကိးခိၣ်
ပွဲၤဂီၤကွၢ်စိလၢကိးခိၣ်
ထီၣ်လၢမူကယဲၢ်ကယိၣ်
ထီၣ်လၢဟီၣ်ကယဲၢ်ကယိၣ်
အပျီၣ်လီၤသုကၢ်ဆံးပိ
လီၤပုၤထံကိးပျီၣ်ကီၢ်ကိး

၁၉. မုၢ်တြီၢ်ဘိၣ်အခိၣ်ဝါဝါ
ပွဲၤဟ့ဘိၣ်အခိၣ်ဝါဝါ
လဲၤလၢမူထံးပုၤကွၢ်ဖျါ
လဲၤလၢဟီၣ်ထံးပုၤကွၢ်ဖျါ
မ့ၢ်အိၣ်လၢပျၢမ့ၢ်လဲၤဘါ
ပျၢအိၣ်လၢပျၢပျၢလဲၤဘါ
လဲၤဘါဒီးဖိဒဲလဲၤဘါ
လဲၤဘါဒီးဖိသၣ်လဲၤဘါ
မုၢ်ဃါလၢသီသံၣ်ဟဲဟး
ယိၣ်သံယုၣ်သုတလဲၤဘါ
အံက့ၤကွၢ်ကွၢ်လိၣ်ပသး

၂၀. ကွီမိမုၢ်ထုလီၢ်လၢပျၢ
တုၣ်ပျီမုၢ်ယုၤလီၢ်လၢပျၢ
သ့ၣ်ဘိၣ်ဖိဖးလၢအချၢ
မုၢ်ဃါဖိဖးလၢအချၢ
အဒုယုၣ်လီၤဆူတြီၢ်ဟ့
သ့ၣ်ဘိၣ်ဖိဖးလီၤကလၢ
လၢပျၢမုၢ်ဃါချၢၣ်သ့ၣ်အ

၂၁. မုၢ်တြီၢ်အစုဒုၣ်ဝၣ်ဘီ
သံနၢအစုဒုၣ်ဝၣ်ဘီ
ပျၢလဲလိၣ်ဒီးဆၣ်ကဆီ
လဲလိၣ်ပျၢဒီးဆၣ်ကဆီ
ကီၢ်သီသံၣ်ဒီးကီပွဲၤဂီၤ
ဂၢ်တဟါဒီးဘျၢၣ်ကဆီ

၂၂. မုၢ်တြီၢ်မုၢ်ကုခိၣ်အဖိ
ပွဲၤဂီၤမုၢ်သီသံၣ်အဖိ
ထုတုလီၤထုအိၣ်မၢ်လိၣ်
ယုၤတုလီၤယုၤအိၣ်မၢ်လိၣ်
အပျီၣ်ထုကယဲၢ်ကယိၣ်
အပျီၣ်စုကယဲၢ်ကယိၣ်
ကလံၤအူထီတဆံးဖျိး
ကလံၤအူလီၤတဆံးဖျိး
သ့ၣ်မုၢ်တံၢ်သးမုၢ်န့သီ
သီသံၣ်မုၢ်ဃါစိၣ်အဖိ

၂၃. မုၢ်တြီၢ်ပုၤဟ့လီၤကဒး
ဖိသ့ၣ်ခိၣ်ပုၤလီၤကဒး
လံၣ်ဒိၣ်ဆ့ဆီထီၣ်အသး
ထီၣ်ဒိၣ်ဆ့ဆီထီၣ်အသး
ထီၣ်ကစၢ်ဒဲအစုပြး
လီၤကစၢ်ဒဲအစုပြး
တၢ်ဒုန့သါတပျံၤကး
တၢ်ကီၤကီၤသါတပျံၤကး
ဆံးဂုဒဲအမဲၢ်သုး
သံးထီၣ်အစုဃၢၣ်အသး
သါပျံၤဘၣ်သံခိၣ်မုၢ်ဃါ

၂၄. မှီကြိုမှီဟလာအကို
လူသီမှီဟလာအကို
လံင်ဒိုင်ရဲရီလံင်ဒိုင်တိ
ထိုင်ဒိုင်ရဲရီထိုင်ဒိုင်တိ
တံအဒူသါတပျံလိ
တံအကိသါတပျံလိ
ဆံးဂုကျိအခိင်သုကျိ
သါပျံဘာင်သီသံင်အဖိ

၂၆. တံသုအိင်လာမူအထံး
တံပျံအိင်လာဟိင်အထံး
ဝံကွာယွာကွာပိင်အခံ
ယွာကွာဝံကွာပိင်အခံ
တံမှီတကွာမိင်လိင်ကွံ
မုတပျံပျံဒိုင်ပျံဆံး
အိင်ကဲသးအမိင်နီထံ
ယံင်ယံင်ကပျံနီင်နီဝံ

၂၉. ကိ်မှီကြိုဟလာလီယုာယုာ
ကိ်သံနာဟလာလီယုာယုာ
ဟလာသယုာလီထိုင်ဒိုင်ပျံ
ဟလာသညိလီထိုင်ဒိုင်ပျံ
ပျံတဘုင်ပျံယုာပျံယုာ
ပျံခံဘုင်ပျံယုာပျံယုာ
ပျံပျံမှီတုလာဖိဒု
သိင်အံင်အုပိကူးဝင်မု

၂၅. မှီကြိုမှီဟလာနာအဒါ
ဖိဒုမှီဟလာနာအဒါ
အလိင်ခူထူအိင်တဟ
အလိင်ခူစုအိင်တဟ
ပျံဒိုင်လဲပျံဒိုင်ကွာဘျး
ပျံပျံလဲပျံပျံကွာဘျး
တကွာကိ်မုတကွာဘျး
မှီယါဆံးဂုကတိင်ဖး
တကွာကိ်ဝံဘာင်လါယါ
အိင်ကွာအိကွာလိင်အသး

၂၇. မှီကြိုကွာစိယိင်မိလု
ပျံဂိကွာစိယိင်မိလု
အဒူယုာထီပျံကွာဂု
အလင်ယုာထီပျံကွာဂု
လာပျံထူဒုကံင်ဒုဂု
လာပျံယွာဒုကံင်ဒုဂု
မိလုစာဝံနသးသု
မှီကြိုကဒိဒိင်ကနု

၃၀. သံနာမှီဟလာအကို
ဖိသုမှီဟလာအကို
လာပျံမှီယါမိင်လုင်လိ
လာပျံမှီယါပင်လုင်လိ
လုင်လိသိင်အဒိုင်အဖိ
ဟးလိသိင်အဒိုင်အကို
သိင်ဝဲတုသီသံင်အကို
ဂုနီင်ဖဲဘံဒီးဖဲသိ

၂၈. မှီကြိုအဲင်မူအိင်သကိး
ပျံဟလာအဲင်မူအိင်သကိး
ပျံဒိုင်နီဟူပျံဒိုင်ရိ
ပျံပျံနီဟူပျံပျံရိ
ကလုာ်တံယသယုာ်သညိ
ကတိာ်တံယသယုာ်သညိ
ပလီကွာပျံပျံအဖိ
ပဝဲအဲင်မူအိင်သကိး

ထိတ်ဝံ့ထိတ်က

၁။ မျှအိပ်ဟံင်လျာချာင်ဒိုင်လတ်
 ပျာ်ဆိးဃီလျာချာင်ဒိုင်လတ်
 တံင်ဝံင်ဒိုင်ဟဲလီလောထး
 တံင်ကံင်ဒိုင်ဟဲလီလောထး
 မိလဲအိပ်ဆုကံင်ဘီမး
 ပါလဲအိပ်ဆုကံင်ဘီမး
 နှံတဆာင်တဘျဲအိပ်ပျာ
 နှံတပိုင်တဘျဲအိပ်ပျာ
 ဝံထိုင်ပျာပလဲဆူညါ
 ဝံထိုင်ကုပလဲဆူညါ
 ထိုင်မံအိပ်ပျာချာင်ဒိုင်လတ်
 ထိုင်မံအိပ်ဖိချာင်ဒိုင်လတ်
 တအးအးဖီဘိုင်ဆံင်ဝါ
 ခံအးအးဖီဘိုင်ဆံင်ဝါ
 အိပ်တမိအူလဲင်ယသး
 အိပ်ခံမိအူလဲင်ယသး
 ယဆာမုဝါမုင်တဝါ
 ယဆာလါဝါလါတဝါ
 မုဆုင်ထိုင်ဟိလဲင်ယသး
 လါဝါထိုင်ဟိလဲင်ယသး
 ဝံထိုင်ပျာယလဲဆူညါ
 ဝံထိုင်ကုယလဲဆူညါ
 ယိင်လိင်ဒိုင်လီလဲလါလါ
 ကိလိင်ဒိုင်လီလဲလါလါ
 လျှင်ကစီတိလောဝင်ပး
 ဘာင်ကစီဃီလောဝင်ပး
 ပျာ်စံးဝဲလဲကံင်လါညါ
 ဝဲစံးပျာ်လဲကံင်လါညါ
 ပျာ်တုကံင်ခုဝဲအသး

ဝဲတုကံင်ခုပျာ်အသး
 ဝံထိုင်ပျာ်လဲကးဆူညါ
 ဝံထိုင်ကုလဲကးဆူညါ
 လဲထိုင်ဝဲဟုးပျာ်ကွးစာ
 လဲထိုင်ပျာ်ဟုးပျာ်ကွးစာ
 နှံဒိုင်ဒိုင်ကယါကယါ
 နှံညိုင်ဒိုင်ကယါကယါ
 ပျာ်ထိုင်ပျာ်တုအိပ်စာပျာ
 ဝဲထိုင်ဝဲတုအိပ်စာပျာ
 ဖါလီတအုအဂံင်အါ
 ဖါလီတကျအဂံင်အါ
 အိပ်တထိုင်ကျလဲင်ယသး
 အိပ်ခံထိုင်ကျလဲင်ယသး
 ကွင်ထိုင်သ့ခံသ့ဆီဖါ
 တံင်ဂုပဒီပျာ်ဝဲခါ
 ခွံင်အဒိုင်ပအိပ်ကွီဖး
 မုတဘိုင်ပအိပ်ခံဂု

၂။ တံင်တနံင်အာတနံင်အာ
 တံင်တလါအာအာတလါအာ
 ထိုင်ကမိင်ခးတအိင်လါ
 ဆီကမိင်ခးတအိင်လါ
 ဖိင်နှံညိုင်ဝါလါကပျာ
 လဲကမိင်ခးတံင်နံင်အာ

၃။ မဲင်လဲးလါဟါခိင်မဲင်လဲး
 မဲင်လဲးလါဟါလတ်မဲင်လဲး
 ကဲဆူလတ်ကဘဲးကဘဲး
 ကဲဆူထးကဘဲးကဘဲး
 တလီပံင်ဒီးအသီကဲ
 ကဘာင်နးပျာမုင်ကမဲ

၄။ တံင်တနံင်မူလွဲင်တမံ
 တံင်တလါမူလွဲင်တမံ
 လွဲင်ထိုင်တဲင်ပျာပျာ်အပျာ
 လွဲင်ထိုင်တဲင်ပျာကုအပျာ
 မုလွဲင်ကးအသီတမံ
 ထံလူသင်ပျာသ့ခိင်ထံး

၅။ ယိင်လိင်အလုအိင်တလု
 ကိလိင်အလုအိင်တလု
 ဒိုင်ဒိုင်ကသံကုတနု
 ညိုင်ဒိုင်ကသံကုတနု
 စီညိုင်ဖါသ့ညိုင်ဖါဘျဲ
 ကွင်လီအသးဘာင်ကသ့

၆။ တံင်ဟဲလါစုစုင်တံင်ဟဲ
 တံင်ဟဲလါစုထွဲတံင်ဟဲ
 ဟဲတစုင်ရံးဒီးမိကဲ
 ဟဲတထွဲရံးဒီးမိကဲ
 ပျာ်အိင်ဘုတဟိအိင်ဘဲ
 စီကကူင်ကုနီဒီးလဲ

၇။ တံင်တနံင်ဟူလွဲင်ကီကီ
 တံင်တလါသါလွဲင်ကီကီ
 ဟူလါထံသါကဟးဂီ
 သါလါကီသါကဟးဂီ
 ညိုင်ဒိုင်လါထံဘျိုင်ရဲရီ
 ထိုင်ဒိုင်လါမူတုတုဝီ
 သီယဲင်ကလီဝင်သီဖီ
 တံင်ကံင်လီဃီနီဒီးစီ

၈. တၢ်ဟူထီၣ်လၢအူရူၢ်ပူၤ
တၢ်သၢထီၣ်လၢအူရူၢ်ပူၤ
ဟူလၢမိၢ်ထူမိၢ်မၤဖျါး
သၢလၢပၢ်စၢ်ပၢ်မၤဖျါး
ဟူထီၣ်ဘၣ်ဖုးလၢပထူ
ပမၤပစၢ်ဘၣ်ကဖျါး

၉. တၢ်ဟူထီၣ်လၢလၢ်လၢ်လဲၤ
တၢ်သၢထီၣ်လၢလၢ်လၢ်လဲၤ
ဟူလၢဒုၣ်ကွဲးကံၣ်အမဲၣ်
သၢလၢညၣ်ကွဲးကံၣ်အမဲၣ်
ကဆိဝါဖုံလၢ်ဒီးမဲး
မုၢ်ဒီးလၢအလီၢ်ဘၣ်ပွဲၤ

၁၀. တၢ်ဝံၤဒိၣ်ဟဲထီၣ်လၢထံ
တၢ်ကၢ်ဒိၣ်ဟဲထီၣ်လၢထံ
အမိၢ်ပျၢ်ထဲပနၢ်မံၤ
အဖါပျၢ်ထဲပနၢ်မံၤ

မိၢ်စံးကတီၤခၢ်အချံ
ပၢ်စံးကတီၤန့ၣ်အချံ
ကတီၤအမံၤမ့အိၣ်ဆံ
တၢ်ကၢ်နၢ်က့ပတသံ

၁၁. တမၢ်ဒိၣ်ဟဲထီၣ်လၢထံ
ပယိၤဒိၣ်ဟဲထီၣ်လၢထံ
ဟဲတဘျီပၤအမဲၢ်ခံ
ဟဲခံဘျီပၤအမဲၢ်ခံ
ထီထီထီၣ်ဘးလုကတံၢ်
အဒိၣ်ကျဲၤသံဘၣ်အဆံး

၁၂. တၢ်ဝံၤန့ၣ်ကွီဝံၤလၢပျၢၤ
တၢ်ကၢ်န့ၣ်ကွီကၢ်လၢပျၢၤ
ယုက့ၤခၢ်ချံတဘၣ်လၢ
ယုက့ၤန့ၣ်ချံတဘၣ်လၢ
ထီၣ်ယုဘုချံလၢကနၢ
မုၢ်အအိၣ်ဆၢတအိၣ်ဆၢ

၁၃. တၢ်ဝံၤလၢပျၢၤအမံၤဆံ
တၢ်ကၢ်လၢပျၢၤအမံၤဆံ
အိၣ်ခၢ်ကွၢ်လၢမိၢ်အိၣ်လံၤ
အိၣ်န့ၣ်ကွၢ်လၢပၢ်အိၣ်လံၤ
မုၢ်အိၣ်န့ၢ်အသီကိးမံၤ
ဘၣ်ယိၢ်အဖိကမူၤသံ

၁၄. တၢ်ဝံၤလၢစီၤသ့ၣ်အထူ
တၢ်ကၢ်လၢစီၤန့ၣ်အထူ
ကၢ်စီၤသ့ၣ်စီၤသ့ၣ်မၤဖျါး
ကၢ်စီၤန့ၣ်စီၤန့ၣ်မၤဖျါး
ဟဲလၢနထူဒီးစီၤထူ
မၤဖိအဖျါးပဂီၢ်ပူၤ

၁၅. တၢ်ဟူထီၣ်လၢမုၢ်တလဲ
တၢ်သၢထီၣ်လၢလၢတလဲ
တလဲမုၢ်တလဲတလဲ
တလဲလၢတလဲတလဲ
ကွီၤပၤဒိၣ်အဝုၢ်လီၤဃး
ကွီၤကက့ၣ်က့ၤနီၢ်ဒီးလဲၣ်

ထိဒိဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်တၢ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်

ထါတကျးအံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ် ထါဒိထါတၢ် ထါတၢ်စံးတၢ်ကၣ် တၢ်လၢအမၤတၢ်အသး ဒီးတၢ်ကမၤ အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အနီၣ်နီၣ်ထါတကျးအံၤ တၢ်မ့ၢ်သ့ၣ်ဂျါဆိအခိပညိလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ် ပဒိသ ဖၢပသးကသ့ဝဲဒၣ် အလီၢ်အိၣ်စ့ၢ်ကီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတမးဘၣ်အမဲၣ်ညါ ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကီးအိၣ်ဖဲ မ့ၣ်ကနီၤဖိသ့ၣ်ခွါအိၣ်အုကမၤ တဘျီလၢလၢ ဒီးမၤလိၣ်ပိၣ်လီၤလိၣ်အသးသ့ၣ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁. မဲၣ်လဲးလၢပၤခိၣ်မဲၣ်လဲး
မဲၣ်လဲးလၢပၤလၢမဲၣ်လဲး
လဲးကစၢ်ကဘဲးကဘဲး
လဲးကလိကဘဲးကဘဲး
လဲးလဲးပံာ်ဝဲဒၣ်တကဲ
တၢ်ကဘၣ်ပးမ့ၢ်ကမဲ

၂. ကသ့ၣ်ဟဲထီလၢတီအူၣ်
ကဆိဟဲထီလၢတီအူၣ်
အဂီၢ်ကၢ်ထူတရူၣ်မု
အဂီၢ်ကၢ်စ့တရူၣ်မု
တၢ်ဘၣ်ချၢၣ်ဒုချၢၣ်ဒုဟူး
တၢ်ဘၣ်ဃီဒုဃီဒုဟူး
တၢ်ဘၣ်ချၢၣ်ဒုမ့ၢ်ကၢ်တူၣ်
တၢ်ဒိၣ်ကဆိယီၢ်ဆံးန့ၢ်

၃. ကသ့ၣ်ဟဲထီလၢတီအူၣ်
ကဆိဟဲထီလၢတီအူၣ်
ပုမိၤအပျံၤအိၣ်တနီၤ
ပုမုၤအခံအိၣ်တနီၤ
ဟဲတဆိဆိတကိၣ်လီၤ
ဟဲခံဆိဆိတကိၣ်လီၤ
ကိၣ်လီၤလၢထံဆံၣ်ယဲၤခိ
ကဲထီၣ်ပုဒိကိၣ်အဂီၢ်

၄. မ့ၢ်သ့ၣ်ခိၣ်ကိကိခဲခဲ
မ့ၢ်သ့ၣ်လၢကိကိခဲခဲ
ထွံၣ်ပိၣ်ဂ့ၤသ့တလူၤနဲ
ထွံၣ်မိၤဂ့ၤသ့တလူၤနဲ
နလူၤဘၣ်ထိးတံၢ်ဝါမဲ
အ့ၣ်သံန့ၢ်သံကွၢ်ဘဲယဲၤ

၅. ကသ့ၣ်ဟဲထီလၢတီအူၣ်
ကဆိဟဲထီလၢတီအူၣ်
ဟဲတပျီပျီတကိၣ်လီၤ
ဟဲခံပျီပျီတကိၣ်လီၤ
ကိၣ်လီၤလၢအကျူၣ်အပျီ
ကပြုၣ်ကဲၤကိၣ်ဆၢကဆိ

၆. ခုယုၢ်ဒုခုယုၢ်ကံၢ်ဂီၤ
ကျိၤကျဲၣ်ဒုကိၣ်ကျဲၣ်ကံၢ်ဂီၤ
ယီၢ်ကျဲၣ်ခိၣ်အူထီၣ်ဒီးမိ
ယီၢ်ကျဲၣ်လၢအူထီၣ်ဒီးမိ
ကျိၢ်မိးဆိမ့ၢ်ကျဲၣ်နီၤ
အိၣ်တုၣ်ခုယုၢ်အဂီၢ်

၇. ခုယုၢ်ဒုခုယုၢ်ပိၣ်ကျဲ
ကိၣ်ကျဲၣ်ဒုကိၣ်ကျဲၣ်ပိၣ်ကျဲ
ယီၢ်ကျဲၣ်ခိၣ်အူအုအဲးအဲး
ယီၢ်ကျဲၣ်လၢအုအုအဲးအဲး

ကျိမ့ၢ်ပုၤသ့အခိၣ်ရဲၤ
ဆိးလီၤနးဘုလၢလၢကျဲ
ကနၢ်နးဘုလၢလၢသဲ

၈. ခုယုၢ်ဒုခုယုၢ်ဒု
ကိၣ်ကျဲၣ်ဒုကိၣ်ကျဲၣ်ဒု
ထီၣ်ကစၢ်ကျဲ အမဲစူ
လီၤကစၢ်ကျဲ အမဲစူ
နမ့ၢ်လဲၤယုအိၣ်ကသ့
လဲၤလၢနဂီၢ်မိၣ်ကဆူး

၉. ကွၢ်ထီၣ်သ့ၣ်ခံသ့ၣ်ခံဘီ
ကွၢ်လီၤကိၣ်ဒုကိၣ်ဒုဘီ
ကိၣ်ဒုဘီခုယုၢ်ဆ့ၣ်နီၤ
ကိၣ်ဒုဘီကိၣ်ကျဲၣ်ဆ့ၣ်နီၤ
ဖိၣ်ယဲလၢနးပျဲၣ်ဟဲယီၤ
ယီၢ်တံၢ်ဃာ်ခုယုၢ်အတီၤ
ကူးခုယုၢ်အကိၣ်လၢဒိ

၁၀. ဝုၢ်တီအူခုယုၢ်တရူၤ
ဝုၢ်အါဝုၢ်ကျိၤကျဲၣ်တရူၤ
တရူၤဟံၣ်ဆၢခိၣ်တရူၤ
တရူၤဟံၣ်ဆၢလၢတရူၤ
နးဘုလၢဒီးချံၣ်ဘီစ့
အိၣ်ခုယုၢ်အညၢ်ဒီးမ့ၢ်

၁၁. တံဟူလၢခူယုာ်ဟဲဝီ
တံဟူလၢကျိကျဲဟဲဝီ
ကန့ၤသ့ၣ်ဖိလဲၤဘီဘီ
ကန့ၤဝဲၣ်ဖိလဲၤဘီဘီ
ပလီၢ်နသးစီၣ်ယက္တီ
ခူယုာ်ကဝီန့ၤနဟီ

၁၂. ခူယုာ်ဟဲထီလၢမုာ်န့ၣ်
ကီၤကျဲၣ်ဟဲထီလၢမုာ်န့ၣ်
ဟဲဒဲးသ့ၣ်ကဆ့ၣ်ကဆ့
ဟဲဒဲးဖိကဆ့ၣ်ကဆ့
သးမ့ၢ်တီယၤထီၣ်လွံၣ်ဘု
သုတကျိၢ်မံနီၣ်လၢခး

၁၃. ဝုာ်တီအူခူယုာ်တရူ
ဝုာ်တီအူကျိကျဲတရူ
တရူဟံၣ်ဆၢခိၣ်တရူ
တရူဟံၣ်ဆၢလၢ်တရူ
နးဘုလၢ်ဒီးကျိၣ်ဘီစ့
အိၣ်ခူယုာ်အညၣ်ဒီးမ့ၢ

၁၄. ခူယုာ်လၢအကီၢ်ပူ
ကီၤကျဲၣ်လၢအကီၢ်ပူ
ကယုၣ်လီၤဒီးလုာ်မ့ၢ်အူ
ကဟးလီၤဒီးလုာ်မ့ၢ်အူ
သိးထီၣ်ဆ့သ့ဘံၣ်ဆၣ်တြု
သိးထီၣ်ဆ့ဂီၤဘံၣ်ဆၣ်တြု
ကန့ၤထီၣ်ဒီးသီခါသု
အက္တီၣ်လီၤထွံပီၣ်လဲၣ်ပူ

၁၅. တံဟူလၢခူယုာ်မၤဘၢ
တံသါလၢကီၤကျဲၣ်မၤဘၢ

ခူယုာ်မၤဘၢမၤဒူၣ်ချာ
ကီၤကျဲၣ်မၤဘၢမၤဒူၣ်ချာ
သီၣ်ဒီးကျဲကျဲလၢဟံၣ်ယၢ
သီၣ်ဒီးကျိးကျိးလၢဟံၣ်ယၢ
နမ့ၢ်ဒုးထိးဒုးမ့ၢ်ကျၢ
နမ့ၢ်ဒုးဆီဒုးမ့ၢ်ကျၢ
ခွံနခိၣ်က့ၤန့ၣ်ဆူဒး
မ့ၢ်က့ၤန့ၣ်ကးတံၣ်ကျဲၤ

၁၆. တံဟူထီၣ်ခူယုာ်ကဟဲ
တံသါထီၣ်ကီၤကျဲၣ်ကဟဲ
ဒိၣ်ဒိၣ်ကျဲစူထီၣ်အမဲ
ဆံးဆံးကျဲစူထီၣ်အမဲ
နဝံထီၣ်ကုနမ့ၢ်လဲၤ
ကန့ၢ်တံၣ်ကဆံၣ်ကဆဲ

၁၇. တံဟူလၢခူယုာ်ဟဲဟး
တံသါလၢကီၤကျဲၣ်ဟဲဟး
နမ့ၢ်န့ၢ်ဖိဒီးကံၣ်ဆ့ၢ
နမ့ၢ်န့ၢ်မါဒီးကံၣ်ဆ့ၢ
ဆီယံမ့ၢ်လီၤန့ၢ်နမါ
ဆီယံတလီၤအိၣ်လၢ်ယၢ

ထါဒီးသုးမိၤစိၣ်တစါဝံတစါ

၁. စီတဘူးပုၤအနံၣ်အါ
စီဟီၣ်ထီၣ်ပုၤအလါအါ
သံတထူဂဲၤထၢ်တဂၤ
သံတစါဂဲၤထၢ်တဂၤ
တမၢ်ထီဆဲးကံၣ်အသး
တကွဲၤမၤဂီၤမုာ်ဒီးလါ

ထါဒီးပယီၤသုးအတံၢ်မၤအာမၤသီ

၁. ပူသုလၢ်လုသုလၢ်လု
ဖိသုလၢ်လုသုလၢ်လု
မ့ၢ်သုဒီးသုတကျဲၤတ့
မ့ၢ်ဝါဒီးဝါတကျဲၤတ့
သုကွံၣ်ပိာ်ဝါကွံၣ်ပိာ်ပု
ကတိၤတံၢ်ပုၤန့ၣ်တသ့

ထါဒီးကညီဖိအိၣ်လၢကီၢ်ပူ

၁. ဂံၤဂုၤအိၣ်အဝဲဂံၤဂုၤ
ဂံၤဂုၤဆိးအဝဲဂံၤဂုၤ
ဂံၤဂုၤပုၤထံတမုာ်
ဂံၤဂုၤဟးပုၤကီၢ်တမုာ်
ပုၤမ့ၢ်မၤသံဘၣ်ဂံၤဂုၤ
အသ့ၣ်လီၤစီၤကီၢ်တအး

**ထါဒီးပုၤကညီဖိလၢအိၣ်ဖဲထံဆၢ
ကီၢ်ဆၢ**

၁. ပူစၢ်ဘဲလုၣ်စၢ်ဘဲလုၤ
ဖိစၢ်ဘဲလုၣ်စၢ်ဘဲလုၤ
လဲၤဆိးလုၣ်လဲၤယုာ်လဲၤယုာ်
လဲၤမၤဘဲလဲၤယုာ်လဲၤယုာ်
ထီၣ်လွံၣ်မ့ၢ်ပူၤတကုတြု
ဆံးဖးဝါလဲအိၣ်တမုာ်

ထိုအခါကညီဖိအိန်လက်ကိုင်သဘောတရား

၁. ဆုသူမိဂီယံဂီယုန်
ဆုဂီမိဂီယံဂီယုန်
နယာတကုနလဲလူ
နယာတကုနလဲလူ
ဖီလီတိဂီယုန်
နီဂီဝါမဲသုတအိန်ဘူး

ထိုအခါပယီတင်ဂီဂီဂီဂီ

၁. ယုန်ယုန်ဟဲကကဆီထံ
ယဲယဲဟဲကကဆီထံ
ဟဲအိန်ထာန်လယိန်အနံ
ဟဲအိန်ထာန်လကီအနံ
ယီတပိတမုလီစံး
ယီတမုတပိလီစံး
ကီညုဂါသးမုအိန်ဒဲး
ခံဂပုဒဲးကဆီထံ

၂. ယုန်ယုန်ဟဲကလါမဲဒါ
ယဲယဲဟဲကလါမဲဒါ
ဟဲအိန်ထီဂီလထံအဆါ
ဟဲအိန်ထာန်လကီအဆါ
မုမုနီကုဒီစီလါ
တုဂါတသးကီတုဂါတဟါ

၃. တယံဂီစုဟဲထီလါထံ
ဆးကျးခိန်ဟဲထီလါထံ
အခိန်ဘံသုကံဂီတမံ
အခိန်ဘံဂီကံဂီတမံ
အခိန်လီကျးလါထးသံ
မံလါမုနဟီဂီတမံ

၄. တယံဂီစုဟဲထီလါထံ
ဆးကျးခိန်ဟဲထီလါထံ
အခိန်ဘံသုကံဂီတမံ
အခိန်ဘံဂီကံဂီတမံ
အခိန်လီကျးလါထးသံ
မုနီဒဲးလါသါအိန်တဂါ

၅. ယိန်လိန်ဒိန်လီလဲဂီဂီ
ကီလိန်ဒိန်လီလဲဂီဂီ
ကသုဂီပိန်ကသုဂီလီတီ
ကဆီပိန်ကဆီလီတီ
တင်တလီတီမုပျံဂီဘီ
တဂါဂါဝါထံဝင်ယံခီ

ထိုအခါမိဂီ

၁. ပုလါယိန်ခံအယာဂါ
ဖီလါကါခံအယာဂါ
မုတလံဂီထံမုဂါဂါ
မုတသိးမဲမုဂါဂါ
မုလံဂီထီဂီထံသိးထီဂီပု
နီအဝါဆါကီမုဂါ

၂. ပုလါယိန်ခံပုယီယဲ
ဖီလါကါခံပုယီယဲ
မုတလံဂီထံဂါဒဲး
မုတသိးမဲဂါမဲဂါဒဲး
မုလံဂီထီဂီထံသိးထီဂီပု
နီအဝါဆါကီမုဂါ

၃. ပနံဂီဟါလါယိန်အကျိ
တင်ကဟါလါယိန်အကျိ
ပနံဂီဟါဒီးကျိဒီးမိ
တင်ကဟါဒီးကျိဒီးမိ
ကီမိတယံပံတယံ
တင်ကဟါကုလီလဲလီ

၄. ယုန်ယုန်ဟဲကလါမဲဒါ
ယဲယဲဟဲကလါမဲဒါ
ဟီဂီကံမိပုတအိန်လါ
ဟီဂီကံပံပုတအိန်လါ
ဟီဂီကံတခါထီဂီဆဲးဆဲး
ဘဂီပုနီစါလီနီစါ

၅. တခါမိအနါကုဆဲး
တယီမိအနါကုဆဲး
ထံဂီသုဂီဒဲးမိဘျဲဂီ
ထံဂီဝင်ပိသးမိဘျဲဂီ
ဘျဲဘဂီလါထါနါအလဲ
အနါကုထီကဲတရဲ

၆. ယုန်ယုန်ဟဲကကသုဂီထံ
ယဲယဲဟဲကကသုဂီထံ
ဟဲအိန်ထာန်လယိန်အနံ
ဟဲအိန်ဆိးလါယိန်အနံ
ယီတပိတမုလီစံး
ယီတမုတပိလီစံး
နီညုဂါသးမုအိန်ဒဲး
ခံဂပုဒဲးကဆီထံ

၇. တၢ်ဟူထီၣ်လၢတမိၣ်
တၢ်သၢထီၣ်လၢတမိၣ်
ယစံးမ့ၢ်ထူယလဲၤလူၤ
ယစံးမ့ၢ်ယွၤယလဲၤလူၤ
တၢ်တမ့ၢ်ကျၢယွၤဒီးထူ
တၢ်မ့ၢ်သုထိးစိတဘူး

၈. ကသ့ၣ်ဟဲထီၣ်လၢလၢ်ခိ
ကဆိဟဲထီၣ်လၢလၢ်ခိ
အဂီၢ်ကၢ်ထူပျၢ်မိၢ်စီ
အဂီၢ်ကၢ်စ့ပျၢ်မိၢ်စီ
ကိၣ်လီၤဟံၣ်ဆၢခိၣ်တညီ
ကိၣ်လီၤဟံၣ်ဆၢလၢ်တညီ
ကိၣ်လီၤလၢသံနၢအပျီ
ဖျိးထီၣ်အမဲဆူလူၤသီ
တၢ်တၢ်ပျၢ်ဒီးဟံၣ်ဒီးပီ

၉. လၢ်မ့ၢ်ထီၣ်ထီၣ်လၢထံဆၢ
လၢ်ကိးထီၣ်ထီၣ်လၢထံဆၢ
ထီၣ်သုထီၣ်ဘးတန့ၢ်လၢ
ထီၣ်ကိးထီၣ်ဘးတန့ၢ်လၢ
ဒီးနီၤန့ၢ်လၢယွၤအူးဘၢ
လၢ်မ့ၢ်လီၤသုကၢ်လၢပျၢ်

၁၀. ကျဲမ့ၢ်လီၤဆဲးသ့ၣ်ယၢ်ဟူ
ကျဲဘိလီၤဆဲးသ့ၣ်ယၢ်ဟူ
နီၣ်အံၣ်အုလဲၤတၢ်လၢပျၢ်
ကျဲဟံၣ်ဒၢလဲၤတၢ်လၢပျၢ်
ဝံလဲၤပျိးပျိးတၢ်ဒီးထၢ
တၢ်ဒိၣ်ယွၤဖးတဘၣ်လၢ

၁၁. ကျဲမ့ၢ်လီၤဆဲးလၢကျိတၢ်
ကျဲဘိလီၤဆဲးလၢကျိတၢ်
နီၣ်အံၣ်အုလဲၤတၢ်လၢညါ
ကျဲဟံၣ်ဒၢလဲၤတၢ်လၢညါ
မ့ၢ်လဲၤပျိးပျိးတၢ်ဒီးလၢ
တၢ်ဒိၣ်ယွၤဖးတဘၣ်ကး

၁၂. ကျဲမ့ၢ်လီၤဆဲးလၢသုဒ့
ကျဲဘိလီၤဆဲးလၢသုဒ့
အုၣ်နီၢ်ယုၣ်လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤ
ကျဲနီၢ်ဘိလဲၤတၢ်ဟဲက့ၤ
သံၣ်ခွဲခိၣ်ဒီးထိးမဲစ့
သးပျၢ်ဆၢဖိသ့ၣ်ထီၣ်က့ၤ

၁၃. ကျိးဝၣ်သုက့ၤသုအံး
ကျိးဝၣ်ဝါက့ၤဝါအံး
ထံၣ်တၢ်အုၣ်ဝီလၢအသ့
ထံၣ်တၢ်ကျၢ်ဝီလၢအသ့
ကျိးဝဲက့ၤသၢလီၤမ့ၢ်လံ
အိၣ်လၢသ့ၣ်ကျိးကျိၣ်အံး

၁၄. နမ့ၢ်ဖိဒုနထီၣ်ထီ
နမ့ၢ်လူၤသီနထီၣ်ထီ
ဂ့ၢ်သုထီၣ်ဘံန့ၢ်ဝီ
ဂ့ၢ်ဂီၤထီၣ်ဘံန့ၢ်ဝီ
ပီလီၤတဝီအိၣ်တဝီ
ယုၣ်လီၤတဝီအိၣ်တဝီ
နမ့ၢ်အုၣ်ဂီၤနမ့ၢ်ဖိ
ဖးလီၤရၢနဲဒၣ်တခီ

၁၅. ယုၢ်လၢပိၣ်သံယံၣ်ဟဲဒံ
ယံၣ်လၢပိၣ်သံယုၢ်ဟဲဒံ

ယုၢ်ဒံယံၣ်ဒံပိၣ်အံး
ယံၣ်ဒံယုၢ်ဒံပိၣ်အံး
ကျိးမိၢ်တပိၣ်ပိၣ်တပံး
တၢ်ကၢ်ဟံၣ်က့ၤအလီၢ်ခံ

ထၢဒီးအဖိ

၁. လူၤသီအဒီးထွံၣ်ဖါဝံ
ခုလဲၤတရံးအခိၣ်ထံး
လူၤသီအဒီးထွံၣ်ဖါဟူ
ခုလဲၤတရံးလၢအဟၢ

၂. လၢ်မ့ၢ်ကၢ်ထီဆူယိၣ်ခံ
ကၢ်ဘၣ်အဲသံမိၢ်လီၢ်ကွံ
လၢ်မ့ၢ်ကၢ်ထီဆူယိၣ်ဟူ
ကၢ်ဘၣ်အဲသံမိၢ်တယၢ

၃. လၢ်မ့ၢ်ကၢ်အခိၣ်လီၤထွံ
ဖိၣ်ယဲဖိၣ်စၢယၢ်လၢပျၢ်
လၢ်မ့ၢ်ကၢ်အခိၣ်လီၤယွၤ
ဖိၣ်ယဲဖိၣ်စၢယၢ်လၢဆၢ

၄. နီၢ်ဝါလၢ်ထံဝါလၢ်လူၣ်
တၢ်ဂ့ၢ်ဝါလၢ်ထံဝါလၢ်ဆူး
နီၢ်ဝါလၢ်ထံဝါလၢ်ပး
တၢ်ဂ့ၢ်ဝါလၢ်ထံဝါကဟူ

ထၢမ့ၢ်ထၢပျၢ်ဖိၣ်

၁. အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢပျၢ်သိၣ်လိ
ကတိၤလၢဇိပျၢ်ကတိၤ
အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢပျၢ်နဲၣ်ပျၢ်
ကတိၤလၢဇိပျၢ်နဲၣ်ပျၢ်

- ၂. အိပ်ပျော်ဂုဏ်လဲပျော်သနူ
လဲန့ၣ်အသိအိပ်ပျော်ပူ
အိပ်ပျော်ဂုဏ်လဲပျော်ပယွဲ
လဲန့ၣ်အသိအိပ်ပဲလဲဉ်
- ၃. သိးထီၣ်ပျော်အဆုကလံ
တုၣ်ဘၣ်ပျော်အလီၢ်လၢခံ
သိးထီၣ်ပျော်အဆုဖိဝါ
တုၣ်ဘၣ်ပျော်အလီၢ်လၢညါ

- ၁၁. ပျော်ပျော်ပီပီမိတြိထံ
ဖိသၣ်အိပ်ပျော်ခိၣ်လုၢ်ထံ
- ၁၂. ပျော်ပျော်အိပ်ထုတုၢ်လဲၢ်ဖါ
ဖိသၣ်လၢခံကွၢ်သ့ၣ်ညါ
- ၁၃. မုံၤအိပ်ဟံၣ်ထုတုၢ်ဘိးသၢ
ဖိသၣ်လၢခံကွၢ်နီၣ်စၢ

- ဆာဖိသၣ်ယဲၣ်ယဲးယဲး
ယဘးပျော်ပျော်ပျော်လဲၣ်
- ၃. ပျော်ပျော်လၢပျော်ထီၣ်ခိၣ်ရံး
ပျော်ပျော်လၢပျော်ထီၣ်ခိၣ်ရံး
မ့ကမုံၤသါလဲၣ်ယံၤယံၤ
မ့ကပျော်ဟူလဲၣ်ယံၤယံၤ
န့ၣ်မါဘၣ်ဖိထီၣ်ခိၣ်ရံး
သ့ထံလၢသ့ဒီးသ့ၣ်ခံ

၄. မၤဖိမုံၤဖိပျော်လၢပျော်
လီၤမိၣ်လီၤမိၣ်ထီၣ်ဆၣ်ဆါ
မၤဖိမုံၤဖိပျော်လၢညါ
လီၤမိၣ်လီၤမိၣ်ထီၣ်လဲၤဝါ

ထါဝဲၤဝဲၤနါ
ထါတကလုၢ်အံၤတၢ်သူ
အီၤအလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်
ဒီးဖဲတၢ်လိာ်ဘၢလိာ်ကိၣ်အမူးမ့ၢ်
အိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဖုးဖိအမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်
ထွဲဒီးတၢ်ဝဲတၢ်နါမ့ၢ်ဂ့ၢ်. တၢ်အိၣ်
ဟ့ၣ်အိၣ်ဘျၣ်အဖိခိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်
လၢတၢ်သူၣ်ဒိၣ်သးဖျိးအပူၤတၢ်
သူဘၣ်အီၤအိၣ်ဝဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄. နီၢ်မ့ၢ်တၢ်ကွၢ်အရူသူ
အီၤထံအကိၣ်ဂ့ၢ်လၢမူ
နီၢ်မ့ၢ်တၢ်ကွၢ်အကိၣ်ဝါ
အီၤထံအကိၣ်ဂ့ၢ်လၢထး

၅. တူတူမ့ၢ်ဖိးလိာ်ဒီးကွၢ်
ဇိပျော်အိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်အဘဲ
ကွၢ်ကွၢ်မ့ၢ်ဖိးလိာ်ဒီးတူ
ဇိပျော်အိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ကသူ

- ၁. ပျော်တူၣ်ဂ့ၢ်ကျၢ်ဂ့ၢ်ကျၢ်
ပျော်ထာဂ့ၢ်ကျၢ်ဂ့ၢ်ကျၢ်
မၤအပျော်မၤတန့ၢ်လၢ
မၤအဝဲၢ်မၤတန့ၢ်လၢ
လုၢ်လၢတယူၤပျော်သူတၢ်
နီၣ်ဘၣ်ထီၣ်တြးလၢကနာ

၅. ပျော်ပျော်လၢပျော်မိၣ်တၢ်ကိး
ပျော်ပျော်လၢပျော်မိၣ်တၢ်ကိး
အိၣ်သ့ၣ်ဒီးသံကွၢ်သ့ၣ်ဒီး
အိၣ်ဝဲၣ်ဒီးသံကွၢ်ဝဲၣ်ဒီး
ဖိသၣ်ခဲအံၤန့ၣ်ကဲၣ်ဆိး
အိၣ်သ့ၣ်မူသံဝဲၣ်မူဘျိး

၇. ထီၣ်အိၣ်ဆာဖိထီၣ်ကမဲ
ဇိပျော်အိၣ်သံးဇိပျော်သဲ

၈. မုံၤဒီးပျော်မိၣ်တၢ်သ့
ဖိးထီၣ်လၢဟံၣ်ကိာ်ဒု
မုံၤဒီးပျော်မိၣ်တၢ်ညီ
ဖိးထီၣ်လၢဟံၣ်ဆါယီ

- ၆. နီၢ်မ့ၢ်ညၣ်ဒိၣ်အဘၣ်သိ
ခိၣ်တဖျၢၣ်ပျော်အိၣ်န့ၣ်ဘိ
- ၇. နီၢ်မ့ၢ်ညၣ်ဒိၣ်အဘၣ်စွံ
ခိၣ်တဖျၢၣ်ပျော်အိၣ်န့ၣ်ဆံ

၉. မိၣ်ကံၢ်ပျော်ဒီးတကီၤ
ပျော်ပျော်လၢပျော်အိၣ်လီၤ
မိၣ်ကံၢ်ပျော်ဒီးမၤပဲ
ပျော်ပျော်လၢပျော်အိၣ်ဝဲ

- ၂. နီၣ်ဆၣ်ထီၣ်ထီအိၣ်ကဝဲၢ်
နီၢ်ဖိချၢ ထီအိၣ်ကဝဲၢ်
ဝဲၢ်သံးကိာ်တုၢ်ဘၣ်ဒုလဲၣ်
ဝဲၢ်ပီၤလံလၢဘၣ်ဒုလဲၣ်

၈. ဖဲဂ့ၢ်လၢဖိမိၣ်အဖဲ
ဖဲဂ့ၢ်န့ၣ်က့ပျော်တလဲၤ

၉. အေးဂူလောဖီမိအအေး
အေးဂူနန်ကုပူတပဟ

၁၀. ထိန်ကွံကွံပွလလါလါလ်
ကွံကွံထိန်ပွလလါလါလ်
နီးလလါယကွါတဖျါ
နီးလလါယကွါတဖျါ
ကွါလီထံကျါဒုန်ညါဖး
ဒုန်ဖိညုန်ဖိလိအသး

၁၁. တုတုတုပွလလါလါထီ
တုတုတုပွလလါလါထီ
နအုန်နုန်အီလါဂီကွါ
နခိန်နုန်အီလါဂီကွါ
ကလုအေးအီမုတ်တတီ
နဂီကွါလီမင်ကလီ

၁၂. တထုအဖိမုန်ဂူကျါ
ကွါပအဖိမုန်ဂူကျါ
ပသံးထုကီးအစုနာ
ပသံးကွဲကီးအခိန်နာ
လီလုထံဖိဒံပတြါ
လီပျါမင်ဖိသုန်ပတြါ
ဆုန်နီလါအမိအယါ
ဂူနိန်အဂီမိန်ဖိအေး

၁၃. ပူအံန်ထိန်လါထံဆုန်ပူ
ဖိအံန်ထိန်လါထံဆုန်ပူ
အံန်လါအသုဂုဒုန်တုန်
အံန်လါဘီဂုဒုန်တုန်
နီကပျါဒံးဖိဆီဘျုး
ဖိခိန်တဖျုးခိန်တဖျုး

၁၄. တဒုအုန်လီထိန်ဘျုန်ဧါ
တဘုန်ဒံးထုအုန်ဘုန်ကျါ

၁၅. လိန်ကမင်လါတကီအ
ကီးမိလါဘျုးတဟဲလါ

၁၆. လုလုကံန်ဒီးပျါမိသွဲ
ကီးမိလါဘျုးမိတဟဲ

၁၇. တယီထိန်ဒီနီအယီ
နဟုထွန်မိတကီကီ

၁၈. တယီထိန်ဒီနီယီသွါ
နဟုထွန်မိတကီယါ

၁၉. ကီးကွီမိန်လါလါကျါဘါ
ကီးကွီမိတကီးဆါလါ

၂၀. တဒုအိန်မိတကွါမိ
တကွါမိမိတကွါအီ

ထိဘာထိကွိုင်

ထိဘာထိကွိုင်အံ့ဘဝ်တံးသုအီသုဒ်ထဲလတံးလိင်ဘာလိင်ကွိုင်မၤဘာမၤကွိုင်အခါန့ၣ်လီၤ.
မူးပုၤဒ်အမုၢ်မူးသးခုသုၣ်ဖုံသးညီအပူၤတံးသုအီအလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁. ကျဲမုၢ်ထွံၣ်မိၤန့ၣ်လၢပူၤ
ကျဲဘိထွံၣ်မိၤန့ၣ်လၢပူၤ
တစိမိၢ်ကျဲတအူးဘာ
တစိပၢ်ကျဲတအူးဘာ
တီၢ်အုၣ်ဒီးအါဝၣ်အစၢ
ကွၢ်လၢသီခါကအူးဘာ

၅. ထံလၢမိၢ်စိၤလၢမိၢ်စိၤ
ကီၢ်လၢပၢ်စိၤလၢပၢ်စိၤ
ထံလၢမိၢ်စိၤယိးဝၣ်သိ
ကီၢ်လၢပၢ်စိၤယိးဝၣ်စိ
လီၤလၢနီၢ်စိၤလၢစိစိၤ
ယိးဆူၣ်ဆုၢ်ယိးကလီၤဘိ

၈. ဂုၢ်သ့ၣ်အမဲထီၣ်တကွံ
ဒးဘိအမဲထီၣ်တကွံ
တဘိဘိနသါကစံၣ်သံ
ခံဘိဘိနသါစံၣ်သံ
စုၣ်လီၤပသံးအမဲၣ်ချံ
ကဲထီၣ်လၢတလီၢ်နါထံ

၂. ဆုကံၣ်ဒိၣ်အမဲၣ်ပယုၣ်
ဆုကီၢ်ဒိၣ်အမဲၣ်ပယုၣ်
နအုမုၢ်သ့ဒိၣ်အုပုၣ်
နခွဲးမုၢ်သ့ဒိၣ်ခွဲးပုၣ်
ကမၢ်လၢနဲမုၢ်ကဆူး
ကမၢ်ဆိနခိၣ်တယုၤ

၆. ထံဆံၣ်အလုအိၣ်တလု
ချီချီအလုအိၣ်တလု
သ့ၣ်ဟးဆွဲးအလီၢ်လီၤစ့
ဘါဟးဆွဲးအလီၢ်လီၤစ့
တံးတဟးဆွဲးမုၢ်ခုဘွ
တသံအပူၤလီၢ်တလု

၉. ပူၤလၢယိၣ်ခံအမံၤသါ
ဖိလၢကိၢ်ခံအမံၤသါ
မုၢ်ထူၣ်ထူၣ်ဟူလီၤဘၣ်ယၤ
မုၢ်ဟါဟါသါလီၤဘၣ်ယၤ
ချီၣ်ကံၣ်မုၢ်အုကလီၤစ့
ပုၤသ့ကတိၤအဒါအါ

၃. ဂုၢ်သ့ၣ်အိၣ်လၢထံဖိခံ
ဂုၢ်သီအိၣ်လၢထံဖိခံ
တဘိဘိနသါစံၣ်သံ
ခံဘိဘိနသါစံၣ်သံ
ထီထီၣ်သံၣ်သ့ၣ်အဘၣ်ဆံ
ပနာ်အတီပနာ်မံ

၇. ယိၣ်လိၣ်ဒိၣ်လီၤဝဲပိၢ်ဖး
ကိၢ်လိၣ်ဒိၣ်လီၤဝဲပိၢ်ဖး
ဒိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ခိတံၣ်ဖြးဖြး
ဒိၣ်ဘၣ်ဝၣ်ခိတံၣ်ဖြးဖြး
ယီၢ်ဒုနကိးယီၢ်ခွဲၣ်ထး
ထးသံထးနါကျဲၣ်အကျါ

၁၀. လုၣ်မုၢ်လၢပူၤလုၣ်မုၢ်ဒု
စ့ၣ်မုၢ်လၢပူၤစ့ၣ်မုၢ်ဒု
ဂဲၤဘာလၢထံဆံၣ်အဆူး
ဂဲၤဘာလၢချီချီအဆူး
နီၢ်ဂီၤမဲၣ်ပုၤအတရူ
လၢၣ်ဟဲလီၤဆူလၢမုၤပူၤ

၄. ကတိၤသ့ၣ်ဂဲၤဆူၣ်ခိၣ်ပြုၤ
ကတိၤဖါခူဆူၣ်ခိၣ်ပြုၤ
အဲးခိၣ်ထူနယီၢ်ဆံးနူး
အဲးခိၣ်စုနယီၢ်ဆံးနူး
ယီၢ်ကျဲၣ်ကျဲၣ်ယုၤထီၣ်ဆူမု
သံဇိၤခါနဂ့ၢ်ဘၣ်ပူၤ

၈. တံၤတုၤလဲၤကျဲလၢထံလၢ
ကံၢ်ကံၢ်လဲၤကျဲလၢထံလၢ
လၢမိၢ်စိၤစိတသ့ၣ်ညါ
လၢပၢ်စိၤစိတသ့ၣ်ညါ
သ့ၣ်ညါလီၤဆီနုၤတက
ပိၢ်လီၤတဲလီၤန့ၣ်ကွၢ်ယၤ

၁၁. လုၣ်မုၢ်လၢပူၤလၢမကိၣ်
စ့ၣ်မုၢ်လၢပူၤလၢမကိၣ်
ဆူၣ်ဆူၣ်ဒ်လီၤလၢမုလီၤ
ချ့ချ့ဒ်လီၤလၢမုလီၤ
ဆူၣ်တလၢၣ်စံးလၢၣ်ကတိၤ
အဟံၣ်ခိၣ်ကဲနိၣ်လီၤဖျိ

၁၂. လှိုင်မုခ်၏၏လှိုင်မုခ်၏
စွန်မုခ်၏၏စွန်မုခ်၏
ကူ၍သွန်အဲ၍ဒီးသွန်ဒိ၍ဘျာ
ကူ၍ဝ၍အဲ၍ဒီးဝ၍ဒိ၍ဘျာ
ကူ၍ဘ၍သွန်ဆီခိ၍ဆီယာ
လီၤတြီၤတြီၤတၢ်ဒိ၍အနာ

၁၃. တခွဲတီၢ်ပျၢဝီၤဒီးကဲး
တခွဲထးပျၢဝီၤဒီးကဲး
အဆ၍ဒွဲ၍သိတအဲ၍ဝဲ
အဆ၍ဒွဲ၍ဆဲ၍တအဲ၍ဝဲ
ဒီးအဆ၍ဆီမိၢ်ကံ၍ဘဲ
စု၍လီၤလၢထံကမၢ်ဟဲ
ထူးထီ၍လၢခိကလု၍ကဲ

၁၄. ဘုအိ၍ဘုဆုလီၤအသး
ဟုအိ၍ဟုယၢလီၤအသး
ထံလဲၤတရံးကီၢ်တဝး
ကီၢ်လဲၤတရံးထံတဝး
ပျၢသ့ဘၢဒိ၍အမံၤသါ
သံက့ၤတဘ၍အလီၢ်ဒါ

ထါဝီၢ်သံ

ထါၣ်အံၤတကလု၍အံၤ
တၢ်သူအီၤဖဲပျၢဒီတၢ်အဲ၍တီၤသွန်တ
ဖ၍တတီၤဒီးအတၢ်အၢ၍လီၤဘ၍
အယီၤလၢတၢ်သူ၍တမုၢ်သးတမုၢ်
ဒိ၍ဒိ၍အဖီခိ၍ထူးထီ၍သူထါၣ်
အံၤတကလု၍န့၍လီၤ.

၁. န့၍မုၢ်ဘီဘီန့၍မုၢ်ဘီ
န့၍ဖီဘီဘီန့၍ဖီဘီ
န့၍မုၢ်ဘီတ့ၤစဲ၍တမိ
န့၍ဖီဘီတ့ၤစဲ၍တမိ
ခံမိမုၢ်တ့ၤတမိယီ
တပျီၤလီၤမူခိ၍လဲၤဘီ

၂. တနံ၍တၢ်ဆုယၢဘီဘီ
တလါတၢ်ဆါယၢဘီဘီ
ယမၢပုၢ်ဘီပုၢ်တဘီ
ယမၢဝဲၢ်ဘီဝဲၢ်တဘီ
မုၢ်ယါလၢသီသံ၍ဟဲဘီ
ပုၢ်ဒီးဝဲၢ်အမဲၢ်ထံလီၤ

၃. တၢ်ဆိ၍န့၍ယၢည၍ပီၢ်ဘီ
တၢ်ဆါန့၍ယၢည၍ပီၢ်ဘီ
ကွံ၍ခိ၍လီၤသံးတူၢ်န့၍စီ
ကွံ၍ခိ၍လီၤသံးတူၢ်န့၍စီ
လိၢ်လၢကံၢ်ယလိၢ်တညီ
လိၢ်လၢယုယလိၢ်တညီ
လိၢ်လၢသူလုၤကီၢ်ဝ့ၤဘီ
ပျၢသယုၢ်ပျၢကီၢ်ယၢခိ

၄. တၢ်ဆိ၍န့၍ပျၢတဒံးယၢ
တၢ်ဖျီန့၍ပျၢတဒံးယၢ
ဒိ၍တဘ၍ပျၢမုၢ်အသး
ဒိ၍တဘ၍ပျၢခါအသး
ယမုၢ်ကွၢ်ကၢလီၤယသး
ကၢလၢယသံယဂီၤလၢ

၅. စီဝဲတယံးတၢ်နီၤမံၤ
အိ၍လၢဂီၤအမိၢ်န့၍ထံ

၆. ယမုၢ်သ့၍ညါတၢ်ဒံးအံၤ
သံဖိသ့၍လၢယနီၢ်ဆံး

၇. စီတဂၤယီဝ၍တူၢ်စိး
မုၢ်သံန့၍က့ၤတလိၢ်ကီ

၈. ကွၢ်ထီ၍မူသူတပျီၤလီၤ
စီအဝံသံကလၢလီၤ

၉. မိၢ်ကံၢ်စုဆီမုၢ်တသ့
မိၢ်စၢအိ၍ဂ့ၤတအိ၍ဂ့ၤ

၁၀. မိၢ်စၢအိ၍ဂ့ၤတအိ၍ဂ့ၤ
မိၢ်စၢအိ၍န့၍လုၢ်တဖျု
မိၢ်စၢအိ၍ဂ့ၤတအိ၍ဆီ
မိၢ်စၢသ၍ခိးဒု၍တဘီ

၁၁. စီတဂၤယီသ့၍ပျီၢ်ဖိ
မုၢ်သံန့၍က့ၤတလီၤဟီ

၁၂. စီတဂၤယီလုၢ်လုၢ်ခါ
ဒ်ထံအိ၍လၢခါလၢလီၤ

ထိစံးသုဆိန်ဒိန်ယုန်ဒီးထိအံလီဝီလီ

ထိဆိန်ဒိန်စံးတန်န့ၣ်မ့ၣ်ဝဲတၢ်တဲလိာ်လုလိာ်သးဒီးထိအံသ့ၣ်တဖၣ်မုၣ်ကနီၤဒီးဖိသ့ၣ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်သုအိၣ်အမ့ၢ်တၢ်ရူလိာ်မုၣ်လိာ်ဖဲမူးအိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ထံၣ်လိာ်သးလၢတၢ်မၤသကိးတၢ်အပူၤတခါခါအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပစံးတၢ်အသိးပိာ်မုၣ်ဒီးပိာ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်စံးဒိန်လိာ်အသးလၢလုာ်ဖိထိဖိ, ကတိၤလိာ်လုလိာ်သးဒီးကတိၤဆဲးခွဲးလိာ်အသးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁. သ့ၣ်ဒုဒိန်လူသ့ၣ်ဒုထီ ယဲၢ်တဘၣ်လူယဲၢ်တကီၤ	၁၂. ဖိမိာ်ယိးထးဘၣ်ကူကွီၤ ဖိပာ်သိးဆ့ကံၣ်မုၣ်ဂီၤ	၁၈. တၢ်ဖိလဲၣ်နမိာ်ပတြၢၤ နနၢ်ကၤထံးဘီဒံးစ့ၤ
၂. နီၢ်မ့ၢ်ယီသုတၢ်အဒု အဲၣ်ဒီးအပျီတၢ်ဝၣ်မ့	၁၃. ဖိပာ်လၢယိပိာ်အမံၤ အိမိာ်ဘိစ့လီၤစီကွံၤ	၁၉. မတၢ်စံးလၢဒုၣ်ညါဝါ နီၢ်ဝဲတၢ်ဝါနီၢ်ဒုၣ်ညါ
၃. နီၢ်တအဲၣ်အပျဲၢ်ဒီစီ အဲၣ်အပျဲၢ်ဆ့နးတီၢ်ဘီ	၁၄. ဖိမိာ်ဝံစ့အခိၣ်လုၤ ဖိအခၣ်စ့အမဲၣ်စ့	၂၀. ပအံးပအူးပိာ်ယၢၣ်အ မိာ်တထံၣ်ဒီးဒဲၣ်ဟံးစၢၤ
၄. နီၢ်တအဲၣ်ကျၢၤစၢ်စီ အဲၣ်ကျၢၤတၢ်မူခိၣ်အဖိ	၁၅. တကံၤတၢ်စ့ဟီၣ်အကိ ဖၣ်ကပူၤစ့တၢ်အကျိၤ	၂၁. နစုၣ်ဒုၣ်ဘီနသိးထံ ထိတၢ်စီၤလံၣ်တၢ်သြး
၅. နီၢ်တအဲၣ်ကျၢၤဖိဆီဘျး အဲၣ်ကျၢၤဖိစ့လၢဝဲၢ်ပူၤ	၁၆. နမ့ၢ်အိၣ်အံသ့ၣ်အဖိ နမ့ၢ်ဒီးချံကွၢ်ကဘီ လီၤခိကံၣ်တၢ်လၢအသု နမ့ၢ်ထီၣ်ဘုကွၢ်အစူ မုၢ်နံၤမုၢ်သီအံၤတဘျီ န့ၢ်ဖိန့ၣ်ဝဲကွၢ်အဂီၤ ကွၢ်လၢအဒီးဘၣ်ကဆီ ကံၢ်ဒုၣ်လၢသးနါပျာ်ဂီၤ ထီၣ်ပျၢ်ဒိၣ်ပျၢ်ဒိၣ်ယီၣ်အီၤ ပျၢ်အဒီအိၣ်လီၤယီ	၂၂. နစုၣ်ဒုၣ်ဘီဒိလိာ်အ မ့တသိးထံဘၣ်ဆၢၣ်သၢ
၆. နမိာ်မၤသ့ပာ်မၤသ့ ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ကုၤရူၤဟဲက့ၤ		၂၃. တဟၣ်တြၢၣ်ထိးမိာ်ကနီ ဘၣ်ဖဲစီသးအဲၣ်တဆီ
၇. န့ၢ်နဝဲပျၢ်အဒိၣ်တြၢၤ လဲၤတၢ်ထီထံတၢ်ယိာ်ပူၤ		၂၄. နီၢ်ဝဲမ့ၢ်ကျၢၤမိာ်လါချၢ ထီၣ်သ့ၣ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်လၢယၢၤ
၈. န့ၢ်နဝဲပျၢ်ပုၢ်ဒီးကျံ ပုၢ်ခဲခိၣ်ဘိးကၢ်လီၤဒံး		၂၅. သ့ၣ်ဒိၣ်ခိၣ်ထံးမဲာ်လဲးယု နီၢ်အဲၣ်တၢ်ကကျိၣ်ဒီးစ့
၉. န့ၢ်နဝဲပျၢ်ဂီၤဖွဲလဲ တၢ်နပာ်အလီၢ်အကျဲ	၁၇. နမိာ်အ့ၣ်မိၤနယီၣ်ဖိ နဒိၣ်တၢ်ဆွဲဂီၤဆွဲဘီ နမိာ်အ့ၣ်မိၤနဒုၣ်ညါ ဒုၣ်ညါဝါဝါနဝါဝါ	၂၆. ဖဲဘံၤဟံၣ်ဖဲဘံၤတဘီ နီၢ်ခိးဖဲဘံၤဟံၣ်အသီ
၁၀. တစီထီၣ်ကျိၤကွၢ်န့ၣ်အး ဖိမိာ်အိၣ်မၤကုၢ်တလၢ		၂၇. နီၢ်မ့ၢ်သ့ခိးလီၤကျၢၤကျဲ အဲၣ်ဒီးကျၢၤယုၤသီၣ်အူဘျဲ

၂၈. နီၣ်မ့ၣ်ယွဲၣ်ခိးလီၤတၢ်ကၢ
အဲၣ်ဒီးတၢ်ကၢဘၣ်အသး

၂၉. နီၣ်မ့ၣ်ထုခိးတၢ်အဒိ
ယုၢ်တဒိၣ်ထုတဝံၣ်လီၤ

၃၀. တဘၣ်ယဲၣ်ယီၣ်အယဲၣ်ယီၣ်
ပထိးယဲၣ်ယီၣ်အယဲၣ်ယီၣ်
ပုၤဒိၣ်ကတိၤဒိၣ်အကီၣ်
ထိးဘီဘီထူၣ်န့ၣ်ကပိၣ်
ထိးဘီဘီစ့ၣ်န့ၣ်ကပိၣ်
ဖိၣ်ယဲၣ်တထိးဘီနီၣ်ထိး
ဖုံသိးဒီးအိၣ်တတုၤယီၤ

၃၁. ထံလၢနီၣ်ဝဲတကဝီၤ
ကီၢ်လၢနီၣ်ဝဲတကဝီၤ
ပုၤတပီၢ်ထုအိၣ်တနီၤ
ပုၤတရွဲၤစ့အိၣ်တနီၤ
စီစုတဟံဘၣ်ယွဲၣ်တီၤ
ဖိတမိၣ်လဲၤတၢ်ဒီးအိၣ်

၃၂. တစဲးစဲးစီၤတၢ်ဘီကိၣ်
တစိးစိးစီၣ်တၢ်ဘီကိၣ်
ပုၤနီၣ်ဖျိၣ်သၢတအဲၣ်ဒီး
ပုၤနီၣ်ယၢ်သၢတအဲၣ်ဒီး
သၢအဲၣ်ဒီးပုၤဒိၣ်အဖိ
ကျိၣ်ဒီးစ့ၣ်လၢယွဲၣ်လီၤ

၃၃. ထီၣ်ဖဲးလၢကျဲၣ်မ့ၣ်ယုၤ
ထီၣ်ဖဲးလၢကျဲၣ်ဘိမ့ၣ်ယုၤ
နီၣ်သ့ၣ်ယံၣ်ဖးအခိၣ်အါ
နီၣ်ဘီထၢဖးအခိၣ်အါ

ပုၤတအဲၣ်လဲၤကျိၣ်ဒီးယုၤ
ဖိတအဲၣ်လဲၤကျိၣ်ဒီးယုၤ
ပုၤလီၤယုၤလၢအစုဆါ
ဖိလီၤယုၤလၢအခိၣ်ဆါ
လဲၤလဲၤမ့ၣ်ပုၤယုၤခူးကျါ
ဆ့ၣ်အခိၣ်မၤလုၢ်အုၢ်ထါ

၃၄. ပလဲၤကျိၣ်ဒီးနီၣ်သူလုၤ
ပလဲၤဖျးဒီးနီၣ်သူလုၤ
သူလုၤတၢ်အသးဟ့ၣ်ဟ့ၣ်
ကီၢ်တၢ်အသးဟ့ၣ်ဟ့ၣ်
ယဝံထီၣ်ကုယဟဲက့ၤ
သူလုၤကျိၣ်ဒီးနံၤဒီးအ့ၤ

၃၅. နီၣ်ဂ့ၢ်အိၣ်လၢလၢၢ်မုၢ်ပုၤ
နီၣ်ဝါအိၣ်လၢလၢၢ်မုၢ်ပုၤ
ကလုၢ်ဒီးအိၣ်အမိၢ်ဂ့ၤ
ကတိၤဒီးအိၣ်အမိၢ်ဂ့ၤ
အမိၢ်စံးစီတန့ၣ်တုၣ်
တံၢ်တံၢ်သၢဖိမုၢ်ရုၤထု

၃၆. ထံၣ်ပုၤဒိၣ်နံၤရၤနံၤရၤ
ထံၣ်ပုၤဖျိၣ်နံၤယၢ်အသး

၃၇. ဟံၣ်ခိၣ်ကဟံနဟးဆူး
ဟံၣ်ခိၣ်စ့န့ၣ်ပိးမဲးမဲး

၃၈. လၢၢ်ခိၣ်ဘျဲဖိစံၣ်တက့ၤ
ဖိလုၤညၣ်စ့အယုၤဂ့ၤ

၃၉. ညၣ်ဘုထီၣ်ထံတရုၣ်လ့
အဲၣ်ဒီးပုၤဟူးပုၤသ့ၣ်စ့

၄၀. ထီၣ်ခုဒိၣ်ယုၤသီၣ်ယီၤယီၤ
ထီၣ်ကိးဒိၣ်ယုၤသီၣ်ယီၤယီၤ
ယုၤဘၣ်သ့ၣ်ဖူတစီၣ်လီၤ
ယုၤဘၣ်ဝၣ်ဖူတစီၣ်လီၤ
စီၣ်လီၤလၢယီၤဒိၣ်အစိး
အဖိးတခွဲၣ်အနီၣ်ဘီ

၄၁. ကလံၤစူၣ်ထံဒိၣ်အကျိ
နီၣ်ဝဲစူၣ်ပုၤဒိၣ်အဖိ

၄၂. ဖိလုၢ်ဘဲၣ်ပြဲကပီၤလုၤ
လုၢ်တနံၤပျဲၤန့ၣ်န့ၣ်

၄၃. ညၣ်ဘုအဲၣ်ဒီးတခွဲစ့
နီၣ်ဝဲအဲၣ်ဒီးပုၤယုၤဂ့ၤ

၄၄. သ့ၣ်ဒိၣ်ခိၣ်ထံးမဲၣ်လဲးယ့
ဖိအဲၣ်တၢ်ကၢကျိၣ်ဒီးစ့

၄၅. ဖိထီၣ်ကံၣ်အလၢ်လုးပြဲ
ဖိဒိယၢ်အလၢ်လုးပြဲ
လီၤကမဲၤထံခိၣ်ထံနံၤ
ထီၣ်ကမဲၤထံခိၣ်ထံနံၤ
ဖိမိၢ်အဲၣ်ဒီးပုၤယုၤပံး
ပုၤဒိၣ်ဖိမိၢ်ထွၣ်ပံး

၄၆. နမိၣ်မၤသ့ၣ်ပၢ်မၤသ့
ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ကုၤဂ့ၤဟဲက့ၤ

၄၇. သ့ကီၢ်လၢအမိၢ်တစိ
သ့အမိၢ်လီၤသ့ၣ်အဖိ

၄၈. သ့ကီၢ်လၢအပၢ်တဟ
သ့အပၢ်လီၤသ့ၣ်လၢနုၤ

၄၉. ထွန်နားဒုသုထွန်မီဝံ၊
ဖိသုက္ခိလအနီဆံး

၆၀. နအိန်ဘန်ထံညဉ်ဖိမူ၊
ဘန်နဆးဟးပျာခိန်သူ

၆၇. ကျန်တဘန်ဒ်ထိန်ဆန်ဆာ၊
ကျန်ဒ်ယံန်ဒ်လီဝီရံ

၅၀. နမိ်ဒါနအိန်တဆု
ပျဉ်သုန်လန်နက်သုန်ဒု

၆၁. သုန်လကနာဒိန်ကတြု၊
ဝန်လကနာဒိန်ကတြု

၆၈. လီကဝီဒုသုတပျံ၊
တံခိးကိန်ခံနအိန်ဒိး

၅၁. နမိ်အုန်မီနလံပျံ၊
နတဩးစုတတီးစု

တံဘန်ယုန်ယယုန်တမုန်
တံဘန်ဟးယဟးတမန်

၆၉. ကျိန်ဖိသိန်ကဒါကဒါ
သါလါနီဂုတအိန်လါ

၅၂. နမိ်အုန်မီနဒးဒီး
ဘန်နကးဘျးနကးဘျး

ယဒိးဘန်ဆိးဘန်တချး
၆၂. ထံလထိန်ခုအိတကွံ

၇၀. ကျိန်သုန်ပိန်လီသိန်အူဘျး
သါလါနီဂုပျာဒန်ယါ

၅၃. နမိ်အုန်မီနခွံယံ၊
ဘျိန်လါသုန်ဒုခိန်ရဲရဲ

ကီလါထိန်ကိးအိတကွံ
အိန်ချာန်သုန်ဖွံလီဟုနံး

၇၁. ကျိန်သုန်ပိန်လီစာအူဘျး
သါလါနီဂုအခိန်ဆွဲ

၅၄. နအိန်ဘန်ကိဒိန်လီဟံ၊
နစုဘန်သုတံဘိးစါ

အိန်ယီသုန်ဖွံလီဟုနံး
ယုနုန်ပျံဖိတလီလံ

၇၂. ယုအိန်ဘုတဟိအိန်ဘဲ
ကွီကကျန်ကျါနီဒ်လဲန်

၅၅. နအိန်ဘန်ကိဒိန်လီကျး
နစုဘန်သုတံလဲန်ဖါ

ဖိကလီယါယထံန်လံ
၆၃. ထိန်ဒိန်ယိန်ခံထိန်လွံဂီ

၇၃. နီကပျာနဲဒိန်နီဂါ၊
ကွီအတံမာတအိန်လါ

၅၆. နအိန်ဘန်ပျာဒးချံသု
နအိန်ဘန်ဝါမဲန်အယု

ထိန်ဒိန်ကါခံထိန်လွံဂီ
ခိန်သူဒိန်အခိန်ကွန်ထီ

၇၄. ပျာတဂုဖိတအုဆု
နပျာလီဖျုယသးည

၅၇. နအိန်ဘန်ပျာဘုန်ထွန်မီ
ထွန်မီအိန်မီနုန်ကဆီ

ခိန်ကွန်ဒိန်အခိန်ကွန်ထီ
ဒိတကွီပျာလါအကွီ

၇၅. လါပျာပျာအသးကျါဆါ
နီပျာကွီညးတနုလါ

၅၈. နအိန်ဘန်ထံညဉ်ဖိလဲ၊
ဘန်တဆးသုတတိယံ

ပျာဒန်ပျာလုတုန်လုယီ
၆၄. ခိန်ဘိန်တကါဒီးသံန်ဒါ

၇၆. နံန်ဘန်ဘုဖိထိန်ထိန်ကျဲ
ဖိပံတိန်လဲထုန်မိကွ

၅၉. နအိန်ဘန်ထံတဒိန်ဂု၊
ဘန်နဆးသုတတိလု

ကွီဖိမဲန်ဖိတကွါဆါ
၆၅. ကွါခိန်ဘိန်တဘန်အဒိ

၇၇. ဖိပံထိန်သဲဒါကလံ၊
နံန်မုာ်ဘန်ဖိအဂီဝံ

ကတိတံဖိတဒုန်လီ
၆၆. ခိန်တဒိန်ဖဲဘံတဘီ

အဲန်ပျာဖိပျာမိ်သးလီ

၇၈. နကပျာ်နဲနကွဲးမုာ်
ပျာ်တီလၢခံသီၣ်အံၣ်အ့

၈၂. ကိုကပျာ်နံၤသြနံၤသြ
နီၣ်ကပျာ်ဒဲးဒုၣ်စံၣ်လီၤ

တမ့ၢ်ယကျၢၤဘူးကျၢၤကွဲ
ယကျၢၤယုာ်တူကျၢၤယုာ်ကွဲ

၇၉. နကပျာ်နဲနကွဲးသ့
ပျာ်တီလၢခံသီၣ်အံၣ်အ့

၈၃. ကိုကပျာ်သါလဲၣ်ဒုးဒုး
နီၣ်ကပျာ်သါလဲၣ်တချး

၈၆. နကမ့ၢ်နဲနီၣ်ယီၣ်ဖီ
နကပျာ်နဲနီၣ်ယီၣ်ဖီ

၈၀. ကျိၣ်ပိၣ်သီၣ်သါနီၣ်ပျာ်လံ
ကိုတန့ၣ်မ့ၢ်တန့ၣ်ထံ

၈၄. ကိုပျာ်နီၣ်ညးပျာ်နီၣ်ညး
နီၣ်ပျာ်ကိုညးဘၣ်န့ၣ်ဒါ

သုတကွဲးကိုအသုၣ်လီၤ
သုတကွဲးကိုအသးလီၤ

၈၁. ကျၢၤန့ၣ်ကုဆၢကိၣ်လံၣ်ပျာ်
အါဝၣ်ကီၤလၢအိၣ်န့ၣ်က့ၤ

၈၅. တံၣ်ဆၢခိၣ်ဖီဂီၤလီၤကွဲၤ
တံၣ်ဆၢလၢဖီဂီၤလီၤကွဲၤ
ပျာ်မ့ၢ်ဖီဖီဒုၣ်ဝဲ
ပျာ်မ့ၢ်ဖီဖီဒုၣ်ဝဲ

ပျာ်နဲဒုၣ်ဂဲၤအိၣ်ဂဲၤအိ

ထီထံၣ်လိာ်, ထံၣ်က့ၤ

ထီထံၣ်တဖၣ်အံၣ်တၢ်သုအိၣ်အါကတၢ်ဖဲတၢ်က့ၤပျာ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးမုာ်ကနီၣ်မ့ၢ်မၤဘၣ်ထီထံၣ်လိာ်န့ၣ်ပိာ်သၣ်ခွါကမၤထီထံၣ်က့ၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသးပျာ်ပိာ်သၣ်ခွါမ့ၢ်မၤထီထံၣ်လိာ်န့ၣ်မုာ်ကနီၣ်တခိကမၤခိဆၢက့ၤအိၣ်လၢထီထံၣ်က့ၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခွါ-ဒီးထီၣ်အိၣ်-အစၢၤ

- ၁. တယုာ်ယလဲၤလၢကနၢၤ
တညိယလဲၤလၢကနၢၤ
တယုာ်လီၢ်ဒီးယစုနၢၤ
တညိလီၢ်ဒီးယစုနၢၤ
ထံၣ်ပိၣ်အ့ၣ်ထဲးတန့ၣ်လၢၤ
ထံၣ်ညၣ်အ့ၣ်ထဲးတန့ၣ်လၢၤ
ထံၣ်က့ၤတခွါနီၣ်ဒိၣ်ဘျၢ
ပိၣ်ဖီညၣ်ဖီအိၣ်တကျၢၤ

မုာ်-ဒီးထီၣ်အိၣ်-အစၢၤ

- ၁. ယလဲၤယ့ၣ်ထံၣ်ပျာ်ဒိၣ်လၢၤ
ယလဲၤဟးထံၣ်ပျာ်ဒိၣ်လၢၤ
ယထံၣ်သ့ၣ်ဂ့ၤယကွၢ်ဘျး
ယထံၣ်ဖီဂ့ၤယကွၢ်ဘျး
ထံၣ်က့ၤဖီကွီၤဖီဒုၣ်ညါ
ဒ်ထံၣ်ဟးကီၢ်ဟး

- ၁. မိၢ်အဆီဖီလံာ်စိၣ်ဖျိး
ထံၣ်က့ၤအိၣ်ထံၣ်န့ၣ်ကွၢ်ကွဲး
- ၂. ကလံၤအူဖျိးမိၢ်အဆု
ဂ့ၤလၢကလၢထံၣ်လိာ်က့ၤ
- ၃. ကလံၤအူဖျိးမိၢ်ဆုသီ
ပျိၤလၢကလၢထံၣ်က့ၤအိၣ်
- ၄. ထံၣ်က့ၤဖီလၢပျာ်ဒိၣ်ပျာ်
ဒ်တၢ်ကီၢ်လီၤသံၣ်သ့မူ

၅. ထံၣ်က့ဖိလၢထီၣ်ဒီၣ်ယု
ဒ်တၢ်ကိၢ်လီၤသံၣ်သ့ပု

၁၄. ထံၣ်က့နီၣ်လၢတပိၢ်ကိး
ဘျးက့နီၣ်လၢတပိၢ်ဘိ

၂၃. ထံၣ်က့မိၢ်က့အညၣ်ဘီ
နံၤထီၣ်တၢ်သြးယသးလီ

၆. ထံၣ်က့တခွါက့လၢသၢ
တခိၣ်အံၤသံတမုၢ်လၢ

၁၅. ထံၣ်က့နီၣ်လၢတၢ်အၢၣ်အုး
ဒ်ဆီဖိလီၤဖျိၣ်လၢသုး

၂၄. ထံၣ်က့မိၢ်က့အညၣ်ဝါ
နံၤထီၣ်တၢ်သြးက့ၢ်ယသး

၇. က့ၢ်သၢထံၣ်က့တခွါ
တခိၣ်အံၤသံဘၣ်မုၢ်ခါ

၁၆. ထံၣ်က့နီၣ်လၢတၢ်အၢၣ်ခါ
ဒ်ဆီဖိလီၤဖျိၣ်လၢတြၢ

၂၅. လီၤတခွဲလၢယိၣ်အဝီ
ထံၣ်က့နီၣ်ပီၤသၣ်ဟဝီ

၈. ထံၣ်က့ဖိဆ့ဒီးဖိဆီ
တၢ်ညၣ်ကိၢ်ဘျါကယိဒီ

၁၇. ဒိတကျိၣ်ဆီပုၢ်ခိၣ်ထံး
ထံၣ်က့တခွါနီၣ်ခၢ်ရံး

၂၆. လီၤတခွဲလၢယိၣ်အနံၤ
ထံၣ်က့နီၣ်ပီၤသၣ်လီထံ့

၉. ထံၣ်က့ဖိဆ့ဒီးဖိဆ့
တၢ်ညၣ်ကိၢ်ဘျါဒ်အဝဲ

၁၈. ဒိတကျိၣ်ဆီပုၢ်ခၢ်လၢ
ခွါနီၣ်ခၢ်ရံးထံၣ်က့န့

၂၇. ကျိၢ်ယိထီၣ်ထံခိၣ်ထံနံၤ
ထံၣ်က့ဘုစီတၢ်အချံ

၁၀. တိၢ်ကျိၣ်သီၣ်ပနံၤဟဲပီ
ထံၣ်က့ယၤထံၣ်က့အီ

၁၉. ပိၢ်တၢ်လုၢ်ကျိၢ်တၢ်အဒု
ထံၣ်က့တခွါရံၣ်ခိၣ်အု

၂၈. ကျိၢ်ယိထီၣ်ထံနံၤထံကျိ
ထံၣ်က့ဖဲဘံလုၣ်တဘိ

၁၁. ကုၤဘုလီၤဖးလၢလီၤပု
ထံၣ်က့တခွါတၢ်လုၣ်အု

၂၀. ပိၢ်တၢ်လုၢ်ကျိၢ်တၢ်အဒီ
ထံၣ်က့တခွါဂံၢ်တိၢ်ပီ

၂၉. အိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်မုၢ်သၣ်အဖျိ
ထံၣ်က့တၢ်မုၢ်ခိၣ်အဖိ

၁၂. ကုၤဘုလီၤဖးလၢလီၤသး
တ့ၢ်လုၣ်အုထံၣ်က့တခွါ

၂၁. လီၤဖးဒီးဖိထီၣ်ချုၣ်ခု
ထံၣ်က့လၢဆၢပုၢ်အဒု

၃၀. အိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်မုၢ်သၣ်အသး
ထံၣ်က့တၢ်မုၢ်ခိၣ်အပု

၁၃. ထံၣ်က့နီၣ်လၢတပိၢ်ခံ
ဘျးက့နီၣ်လၢတပိၢ်ပျံ

၂၂. လီၤဖးဒီးဖိထီၣ်ဟ်မိ
ထံၣ်က့လၢဆၢပုၢ်အကိး

ထိဟဲထိဘဉ်

အဖိး

- ၁. နဟဲနထိဘဉ်ဖွဲဉ်ဘု
ဖွဲဉ်ဆီအုဉ်ယီယာ်အစု
- ၂. နဟဲနထိဘဉ်ဖွဲဉ်ဆဲ
ဖွဲဉ်ဆီအုဉ်ခိးလီလောကျဲ
- ၃. နဟဲနထိဘဉ်ဖူလု
ဖူလုသီဉ်ဆာနာတသ့
- ၄. နဟဲနထိဘဉ်ဖူဘီ
ဖူဘီသီဉ်ဆာနာတညီ
- ၅. နထိဘဉ်ပှးဒိဉ်ထီဉ်သီ
နီဉ်ဝါတြဲဉ်ခိးလီလောကျဲ
- ၆. နထိဘဉ်ပှးဒိဉ်တလဲဉ်
နီဉ်ဝါတြဲဉ်ခိးလီလောကျဲ
- ၇. နဟဲနထိဘဉ်ပှးစု
ပှးစုသီဉ်ဆာနာနသ့
- ၈. နဟဲနထိဘဉ်ပှးဘီ
ပှးဘီသီဉ်ဆာနာတညီ
- ၉. နဟဲနထိဘဉ်မိဉ်ဖိ
မိဉ်ဖိတသ့တၢ်ကတိာ်
- ၁၀. နဟဲနထိဘဉ်မိဉ်ပှး
မိဉ်ပှးတသ့တၢ်ကီဉ်ကး
- ၁၁. နထိဘဉ်ကွဲတဆံဉ်ဒု
ကွဲတဆံဉ်ဒုသီဉ်တသ့
- ၁၂. နထိဘဉ်ကွဲပနာ်နာ
ကွဲပနာ်နာတသီဉ်လော

အဖိဉ်

- ၁. ယဟဲယထိဘဉ်ဖွဲဉ်ဘု
ထိဘဉ်ဖွဲဉ်ဘုန့ဉ်ဖွဲဉ်ဘု
- ၂. ယဟဲယထိဘဉ်ဖွဲဉ်ဆဲ
ထိဘဉ်ဖွဲဉ်ဘုဘွဲဘဉ်ဖွဲဉ်ဆဲ
- ၃. ယဟဲယထိဘဉ်ဖူလု
ဖူလုသီဉ်လီအံဉ်လီအ့
- ၄. ယဟဲယထိဘဉ်ဖူဘီ
ဖူမိသီဉ်လီအံဉ်လီအီ
- ၅. ယထိဘဉ်ဖိလောထံခံ
ဖိဂ့အိဉ်ခူသ့ဉ်လောအံး
- ၆. ယထိဘဉ်ဖိလောထံပု
ဖိဂ့အိဉ်ခူသ့ဉ်လောနာ
- ၇. ယဟဲယထိဘဉ်ပှးစု
ပှးစုသီဉ်ဆာယာရုရု
- ၈. ယဟဲယထိဘဉ်ပှးဘီ
ပှးဘီသီဉ်လီအံဉ်လီအီ
- ၉. ယဟဲယထိဘဉ်မိဉ်ဖိ
မိဉ်ဖိရဲဉ်စံးရဲဉ်ကတိာ်
- ၁၀. ယဟဲယထိဘဉ်မိဉ်ပှး
မိဉ်ပှးရဲဉ်လီတၢ်ကီးကး
- ၁၁. ယထိဘဉ်ကွဲတဆံဉ်ဒု
ကွဲတဆံဉ်ဒုသီဉ်ရုရု
- ၁၂. ယထိဘဉ်ကွဲပနာ်နာ
ကွဲပနာ်နာသီဉ်အာဉ်ဂါ

၁၃. နထီဘဉ်ကွဲကဆီမဲ
ကွဲကဆီမဲသီဉ်တကဲ

၁၃. ယထီဘဉ်ကွဲကဆီမဲ
ကွဲကဆီမဲသီဉ်ပယွဲ

၁၄. နဟဲနထီဘဉ်ဒံဉ်အ
ဒံဉ်အမိဖိတသီဉ်လၢ

၁၄. ယဟဲယထီဘဉ်ဒံဉ်အ
ဒံဉ်အမိဖိတသီဉ်အာဉ်ဂၢ

၁၅. နဟဲနထီဘဉ်ပိဉ်
ပိဉ်မိဖိတသီဉ်ကး

၁၅. ယဟဲယထီဘဉ်ပိဉ်
ပိဉ်သီဉ်လီသကံယၢ

၁၆. နဟဲနထီဘဉ်ဖိစ့
ဖိစ့ဖးဆၢနတသ့

၁၆. ယဟဲယထီဘဉ်ဖိစ့
ဖိစ့ဖးထီဉ်ရၢလၢလ့

၁၇. နဟဲနထီဘဉ်ဖိဘီ
ဖိဘီဖးဆၢနတညီ

၁၇. ယဟဲယထီဘဉ်ဖိဘီ
ဖိဘီဖးလီရၢလၢပျီ

၁၈. ထီဘဉ်နီဂုလၢမုာ်နဉ်
ခိဉ်သူလီပျဲထီဉ်တချး

၁၈. ထီဘဉ်နီဂုလၢကံာ်မဲ
မိဒုကိာ်ကိခိဉ်ဒုထွဲ

၁၉. ထီဘဉ်နယအိဉ်တသ့
ဒ်ယီဒိဉ်ထီဘဉ်ကွဲဒု

၂၄. ထီဘဉ်နီထီဘဉ်ပိးပိး
ဒ်ထီဉ်ခ့ထီဘဉ်ထီဉ်ကိး

၂၀. ထီဘဉ်နယအိဉ်တညီ
ဒ်ယီဒိဉ်ထီဘဉ်ဖှဉ်စီ

၂၅. ထီဘဉ်နီပစုာ်ဒ်ဒုး
ဟဲဘဉ်တၢ်လီဘျဉ်အပူ

၂၁. ထီဘဉ်ကိဂုထီဉ်ဆဉ်ဆၢ
ပျဲတြီလၢကျဲတန့ၢ်လၢ

၂၆. သ့ဂီသဉ်လီရၢလၢကျဲ
ထီဘဉ်နီဟဲကွံဉ်ဆဲးဆဲး

၂၂. ထီဘဉ်ကိဂုထီဉ်ဆဉ်ဝါ
ပျဲတြီလၢကျဲဘဉ်န့ၢ်ခါ

၂၇. ကကျဲခိဉ်သူဒိးခိဉ်ဆိး
ထီဘဉ်နီဟဲပုာ်ဒိးထိး

၂၃. ထီဘဉ်နီထီဘဉ်ပဲးပဲး
ဒ်ထီဉ်ဘီထီဘဉ်တဲး

၂၈. ထီဘဉ်နီဂုအညဉ်ဝါ
ဟဲကွံဉ်တကျဲလၢမုာ်နၢ

၂၉. ထီဘဉ်နီဂုလၢဘီနွဲ
ကံာ်ဆီဂုဟဲတဂုဟဲ

ထိကလုပ်တံသးတီ

ထိုင်အံသ့တဖန်မုာ်ဝဲမုာ်ကနီဒီးပိာ်သုာ်ခွါဟ်တံအဲာ်တီ (ပုဒ်တံအဲာ်တီ) အထီန့ာ်လီ. ဝဲအဲသ့အဲာ်တီလိာ်သးလၢတံစံးတံကတီမုာ်ဂု, လၢတံကွဲးတံပရပစာ်မုာ်ဂုထုးထီာ်သုထိုင်အံသ့တဖန်န့ာ်လီ. လၢန့ာ်အဲာ်ညါ, တံကတီပုမုာ်ကနီပိာ်သုာ်ခွါမၤခိထိုင်အံသ့တဖန်သ့ဝဲဒ်န့ာ်လီ.

၁. ကလုပ်တီတံသးတီတီ ကလုာ်ဒီးသးတဖျာ်ပီ	၄. ဖိကလုပ်ဩလီလၢထး ခုာ်နီာ်ထံယုာ်လၢလၢာ်ကျါ	၇. ဆၢကလုပ်တြုအဲးတြုအဲး ဆၢကစၢ်မၤဝဲဒ်လဲာ်
၂. နကလုပ်ယကလုပ်စၢ ခုာ်နီာ်ထံယုာ်လၢလၢာ်ချာ	၅. နကလုပ်လဲဘၣ်လဲသ့ နသးဘၣ်လဲယုာ်ဒီးဩ	၈. ကလုပ်မုာ်ဒ်နတဂၤ သုတပုာ်နဲအိာ်လၢယၤ
၃. ဖိကလုပ်ဩလီလၢမု ခုာ်နီာ်ထံယုာ်လၢလၢာ်ပု	၆. နကလုပ်လဲဘၣ်တုာ်လံ နသးဘၣ်လဲပိာ်အံ	၉. ဖိကလုပ်ကွီအုာ်န့ာ်လံ ဖိကစၢ်မၤတန့ာ်ဒီး

ထီလီဖျာ်လီယၤ

ထိုင်အံတကလုပ်အံတံကထုးထီာ်သုအီလၢမုးဒ်အမုာ်တံသုာ်ဖျာ်သးညီဒီးတံဖံးဒီးမၤကၣ်လိာ်သးသ့တဖန်အခါတသ့ဘၣ်န့ာ်လီ. မုမုာ်တခီပုခံဂၤလၢတံဂုာ်ကီမုာ်အိာ်ထီာ်နီာ်ကီတုဒ်လဲာ်တံဖျာ်တံဆၢဟဲအိာ်ထီာ်နီာ်နီာ်န့ာ်တံထုးထီာ်သုအီသ့ဝဲဒ်န့ာ်လီ. အဂုာ်ဒ်အံထိုင်အံသ့တဖန်တံမုာ်သုအီဘၣ်ဖုးလံန့ာ်ပုခံဂၤအံလီစါဆီဟံာ်ဆီယီအဖိမုာ်ဖိခွါသ့တဖန်တသ့လၢဘၣ်န့ာ်လီ.

၁. တရုာ်ထီာ်ထီတြုာ်ကလၢာ် ဒီးဖဲထီာ်ထီတြုာ်ကလၢာ် လဲတုမုာ်စုယကွာ်ဖျါ လဲတုကဲယဲယကွာ်ဖျါ လဲတုဘုမံကွာ်တဖျါ လီဖျာ်မိာ်ဒီးမုာ်ဒီးဘုး	၂. သုာ်ကွံတဂုဒီာ်မိာ်စၢ သးလီတဂုဒီာ်ပာ်စၢ ဖိထူဖးဆၢယၤဂုကျၢ ဖိစုဖးဆၢယၤဂုကျၢ ထီထီာ်ယဒံးစုာ်ဖျါ စုာ်တုမိာ်သုတထံာ်လၢ	၃. နီာ်ယီသုစီမုာ်ယီဝါ ကံဆုလၢာ်စီကံဆုထး ၄. နီာ်ဖျာ်ခိာ်စီမုာ်ဖျာ်ခံ ဖျာ်တခီခိတုအသံ ၅. လံာ်မိာ်စါခံဘိတုာ်တံ နီာ်ကျဲစီကျဲဂၤဘိဘိ

၆. ယူကဟ်ထံထီၣ်လဲၤသွဲ
နကျဲအိၣ်လဲၤဒၣ်နဝဲ

၇. နီၣ်တမ့ၢ်ပလၢကနာ
စီတဘါလုၤအစုနာ

၈. နီၣ်တမ့ၢ်တၢ်သၣ်အမံ
စီတမံပၤအခိၣ်ထံး

၉. နီၣ်တမ့ၢ်ဘုသၣ်လီၤဆူ
စီတမၤဘံၣ်ဘံၣ်ယု

၁၀. မ့ၢ်ကဆုၣ်မူလွဲၣ်ဘီဘီ
မူကယီၤဖးနီၣ်ဒီးစီ

၁၁. မိၢ်ကသံလီၤမိၢ်မၢ်လိၣ်
ပၢ်ကသံလီၤပၢ်မၢ်လိၣ်
မိၢ်စံးအိၣ်လၢပုၢ်အသိး
ပၢ်စံးအိၣ်လၢဝဲၢ်အသိး
ပုၢ်မ့ၢ်အဝဲၢ်အုၣ်လိၣ်
ဝဲၢ်မ့ၢ်အပုၢ်အုၣ်လိၣ်
အိၣ်မ့ၢ်လၢတလိၣ်ခိၣ်စိး
မ့ၢ်ဒီးမၢ်ထံအိၣ်စံၣ်ဘိး

၁၂. စံးမ့ၢ်ယလီၤဖျၢၣ်တသ့
လီၤဖျၢၣ်ဒ်သ့လုၤကီၤဝုၤ

၁၃. ထံမ့ၢ်လၢပၤခိၣ်မိၢ်ဧၤ
ကီၢ်မ့ၢ်လၢပၤလၢ်မိၢ်ဧၤ
သံကွၢ်မိၢ်တအဲၣ်န့ၣ်ဧၤ
သံကွၢ်ပၢ်တအဲၣ်န့ၣ်ဧၤ
ထီၣ်ပျၢၣ်မ့ၢ်ကိးထီၣ်မိၢ်ဧၤ
မိၢ်ပၢ်လၢခံသယုၢ်ကျၢၤ

၁၄. လူၤထွံၣ်ဒီးဂီၢ်ပျၢၣ်လၢပျၢၣ်
တၢ်ဒိၣ်ဝါစူးကွံာ်အနာ

၁၅. လူၤထွံၣ်ကွဲးဒီးပျၢၣ်ယဲ
ခွဲကွံာ်ခွဲကွံာ်အမဲ

၁၆. ဒုဒုကံၣ်ဒီးပျၢၣ်မိသွဲ
ကိးမိၢ်လၢပျၢၣ်မိၢ်တဟဲ

၁၇. လိၣ်ကမၢ်လၢတကိၤအါ
ကိးမိၢ်လၢဘုးတဟဲလၢ

၁၈. တခုအိၣ်မိတကျဲၣ်မိ
တကျဲၣ်မိမိတကျဲၣ်အီၤ

၁၉. ကိးကွီမိၢ်လၢလၢ်ကျၢၢ်ဘါ
ကိးကွီမိၢ်တနၢ်ဟူလၢ

၁၉. ဆီဘံၣ်နးဒုဘၣ်ဘၢထး
တသ့နကျဲၣ်ဒၣ်နသး

၂၀. တခုအုၣ်လီၤထီၣ်ဘျၢၣ်ဧၤ
တဘၣ်ဒံးထုအိၣ်ပၢ်ဧၤ

၂၁. လံာ်မိၢ်ကွၢ်ခံဘိတုၢ်တိၤ
နီၣ်ကျဲကွီကျဲကွၢ်ဘိဘိ

၂၂. လံာ်မိၢ်ကွၢ်ခံဘိကတြၢ
နီၣ်ကျဲကွီကျဲကွၢ်လဲၤလဲၤ

၂၃. မ့ၢ်ဆါတနံၤမ့ၢ်ဒ်လဲ
နကျဲလီၤဖးဒီးယကျဲ

၂၄. မ့ၢ်ဆါတနံၤမ့ၢ်ဒံးလိၣ်
နကျဲလီၤဖးဒီးယပီ

၂၅. ဆုလၢနသိးဒီးယသိး
ဖျၢၣ်ဖးအနွံကဘိဘိ

၂၆. ဆုလၢနကၢဒီးယကၢ
ဖျၢၣ်ဖးအနွံဂယပၤ

၂၇. ဝံထီၣ်ကုဖိဂၢဒုဒု
လဲၤတဂၤကကျဲအခုး

၂၈. ဝံထီၣ်ထၢၣ်ဖိတံာ်မဲးဒဲး
လဲၤတဂၤကကျဲအဝဲၤ

၂၉. ယူကဟ်ထံထီၣ်လဲၤသွဲ
နကျဲအိၣ်လဲၤဒၣ်နဝဲ

၃၀. ယူကဟ်ထံထီၣ်လဲၤဝါ
နကျဲအိၣ်လဲၤဒၣ်တဂၤ

၃၁. နီၣ်ဖျၢၣ်ခိၣ်ကွီမ့ၢ်ဖျၢၣ်ခံ
ဖျၢၣ်တခီခီတုၤအသံ

၃၂. မ့ၢ်နီၣ်ဘျိးဘျိးကွီဘျိးဘျိး
ဘျိးဒံးဘုဒုသၣ်အသိး

၃၃. ဖျါတၢ်ဒါတၢ်ဒိၣ်အနာ
ဘံၣ်လၢဂ့ၢ်ယိတဘူးလၢ

၃၄. ဝဲာ်ယာ်ထွံၣ်ကွီဝဲာ်ယာ်ဂီၤ
လီၤဖးသံသိနီၣ်ဒီးကွီ

၃၅. ဝဲာ်ယာ်ယံၣ်ကွီဝဲာ်ယာ်ဝါ
လီၤဖျၢၣ်သံသိနၢဒီးယၤ

၃၆. လူၤသီထီၣ်ထီၣ်တြၢၢ်ကလၢ်
ဖိဒုထီၣ်ထီၣ်တြၢၢ်ကလၢ်
လဲၤတုၤမ့ၢ်ကွဲကွၢ်ကံာ်နၢ
လဲၤတုၤကဲယဲကွၢ်ကံာ်နၢ
လဲၤတုၤဘုမံၤသ့ၣ်ဝံာ်ဖး
လီၤဖျၢၣ်နီၣ်ဒီးမ့ၢ်ဒီးဘုး

၃၇. လူၤသီထီၣ်ထီၣ်အထီၣ်ထီၣ်
ဖိဒုထီၣ်ထီၣ်အထီၣ်ထီၣ်
လဲၤတုၤမ့ၢ်ကွဲကွၢ်ကံာ်အီၤ
လဲၤတုၤကဲယဲကွၢ်ကံာ်အီၤ
လဲၤတုၤဘုမံၤသ့ၣ်ဝံာ်ပျီ
လီၤဖးနီၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးအိ

ထါပျီ

ထါဒ်အံသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်သူအီၤအါကတၢ်ဖဲတၢ်ကျၢပူၤ မ့ၣ်ကနီၤပိၣ်သၣ်ခွါတၢ်ရူၤဆၢရူၤပျဲလိၣ်သးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ထါမိၢ်ပျီ

- ၁. ထံလၢတယုလၢတယု
ကီၢ်လၢတယုလၢတယု
ပမၤမ့ၢ်ပအဲၣ်အသ့
ပမၤဝဲပအဲၣ်အသ့
နီၢ်ပျီဒီးကွီပျီမ့ၢ်သ့
မ့ၢ်ယံၣ်မ့ၢ်ဟဲမိၣ်ထီၣ်ကျဲ
- ၂. ထံလၢကယဲၤမ့ၢ်အလိၣ်
ကီၢ်လၢကယဲၤမ့ၢ်အလိၣ်
ပမၤမ့ၢ်ပအဲၣ်အဖိး
ပမၤဝဲပအဲၣ်အဖိး
နီၢ်ပျီဒီးကွီပျီမ့ၢ်ဖိး
မ့ၢ်ယံၣ်မ့ၢ်ဟဲမိၢ်ထီၣ်ကိး

အဖိးစးထီၣ်လဲၤ (အဖိးဒီးအဖိၣ်)

- ၁. ပျီမ့ၢ်သ့သ့ပျီမ့ၢ်သ့
ပျီဒီးကနဲပျီသ့ၣ်ဒ့
- ၁. ဘျီပလီၢ်ကွီလၢမ့ၢ်ပျီ
မ့ၢ်အာယဘျီန့ၣ်တညီ
- ၂. ပျီမ့ၢ်ဖိးပျီမ့ၢ်ဖိး
ပျီဒီးကနဲပျီအဖိး
- ၂. ဘျီပလီၢ်ကွီလၢမ့ၢ်ဂ့ၤ
မ့ၢ်ဂ့ၤယဘျီန့ၣ်တသ့

- ၃. ကနဲကျဲၣ်လၢနံၣ်သိခံ
ပျီအဖိကဘျီကဘျး
- ၃. ဘျီပလီၢ်န့ၣ်လဲၣ်ဒုးဒုး
မ့ၢ်အာယဘျီန့ၣ်တချး
- ၄. ကနဲကျဲၣ်လၢသ့ၣ်ဒ့လီၤ
ပျီအဖါဆးထီၣ်အဖိ
- ၄. တၢ်ဘျီယဘျီပလီၢ်န့ၣ်
မ့ၢ်တက့ၢ်ကွဲၤဂ့ၤနီၢ်ဆါ
- ၅. ကွါတီၢ်သ့ၣ်သူဝဲလၢယံၤ
တၢ်အပျီဖိးမ့ၢ်လီၤကွီၤ
- ၅. ဘျီပလီၢ်ကွီလၢအဆံး
တီၢ်နီၢ်ယၣ်တုၤလၢနသံ
- ၆. ဝဲလၢယံၤကွါတီၢ်သ့ၣ်သူ
တၢ်အပျီဖိးမ့ၢ်လီၤဆူ
- ၆. နတစူၢ်နမိၢ်သိၣ်န့ၣ်
တၢ်မၤနးကဘၣ်န့ၣ်န့ၣ်
- ၇. သ့ၣ်သူဂ့ၤကွါတီၢ်ခိၣ်ကွဲ
တၢ်အပျီဖိးမ့ၢ်ဒဲၣ်ဝဲ
- ၇. နတစူၢ်ပုၤတၢ်ကတီၢ်
နယူၤသံၣ်ကိးကျဲအဘိ

ထါပျီစးထီၣ်လဲၤ

- ၁. ကနဲအီထံကျဲၣ်မ့ၢ်တီ
သ့တကျဲၣ်ဝုၤတကျဲၣ်ဝီၤ
- ၂. ပျီမ့ၢ်ဖိးပျီမ့ၢ်ဘျီ
မၤဖဲကနဲပျီသ့ၣ်ဒ့
- ၃. ပျီမ့ၢ်ဘျးဘျးပျီမ့ၢ်ဖိး
မၤဖဲကနဲပျီအဖိ
- ၄. ကနဲအီထံယၣ်မ့ၢ်ဟ့ၤ
အီထံဝဲကွဲၤပျီအဖါ
- ၅. ကနဲပျီလၢနံၣ်သိခံ
ပျီအဖိသိဘျီလၢဘျး
- ၆. ကနဲပျီလၢနံၣ်သိလီၤ
သိဘျီသိဘျးပျီအဖိ
- ၇. လူၢ်ခ့အဆိမိၢ်ဟ့ၤဒီး
ပျီပျီလဲၤဒ့အိၣ်သကိး
- ၈. ပျီပျီလဲၤဘီးသ့ၣ်မ့ၢ်ဒ့
ပျီပျီလဲၤပျီပျီဟဲကျဲ
- ၉. နီၢ်ပျီဒီးကွီပျီမ့ၢ်သ့
လီၤတလၢဘိကွံၢ်ယီၣ်ပူၤ
- ၁၀. နီၢ်ပျီဒီးကွီပျီမ့ၢ်ညီ
လီၤတလၢဘိကွံၢ်ယီၣ်ယီ

- ၁၁. တွာ်ပျီပျီလၢတၢ်အစီ
ကွဲၤကဆိမဲသိၣ်အဲးအိး
- ၁၂. တွာ်ပျီပျီလၢတၢ်အဒု
ကွဲၤကဆိမဲသိၣ်အံၣ်အ့
- ၁၃. တွာ်ပျီပျီဒဲပစုၤ
ကုထံၣ်ပံးဖးထံၣ်ပိးဖိ
- ၁၄. တွာ်ပျီပျီဝဲဒၣ်ခံၤ
သိၣ်အံၣ်အုကွဲအိၣ်သ့ၣ်ဖး
- ၁၅. တွာ်ပျီပျီခံၤခိၣ်ဖိ
သိၣ်အံၣ်အုကွဲအိၣ်သ့ၣ်ဖိ
- ၁၆. ပျီပျီဒဲကွဲပျီပျီဧာ
လဲၤလၢဒၢကွဲၤလၢဘျီၣ်ကွဲၤ
- ၁၇. ပျီပျီဒဲကွဲပျီပျီဟး
လဲၤလၢဒၢကွဲၤလၢဘျီၣ်သး

ထီၣ်တၢ်လိာ်

ထီၣ်အံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်သူအိၣ်အိၣ်အိၣ်တၢ်တဲတၢ်ဒီးဒုၣ်ဒီးဒါဒဲပစံးတၢ်အသိးနမ့ၢ်ပိာ်ခွါယ
မ့ၢ်ပိာ်ခွါနုၤနုၤဖူၤကိးယတပျဲနကွဲၤဘၣ်အဖိခိၣ်တၢ်သူအိၣ်သ့ၣ်ဒဲဒဲန့ၣ်လီၤ.

- ၁. နဆ့ၣ်ခိၣ်ထံးယစံၣ်စ့ၤ
ပျဲမ့ၢ်စံၣ်စ့ၤလီၤကထၢ
ပျဲတဂၤသါကယုဘၢ
စၢအကိၣ်မိၤဆူသံနၢ
အကိၣ်ဒီးဒိလ့ၣ်လ့ၣ်ဧာ
- ၂. ကွဲၤလၢယကွဲၤပျဲမ့ၢ်ဘုး
ဂုၢ်သ့ၣ်လၢပျဲမ့ၢ်အစု
- ၃. ထံၣ်လၢပျဲဝဲယမ့ၢ်အိ
ဆိၣ်ဒီးဒုၣ်ဘိဒီးတယီ
- ၄. ယပနီၣ်ဒုပျဲမ့ၢ်ဖဲး
ယဲၣ်လဲးတိာ်လီၤမၤဒဲဒဲ
- ၅. နုၤလၢယဝဲပာ်မ့ၢ်မၤ
ယဲၣ်လဲးတိာ်လီၤမၤမကျါ
- ၆. ချီၣ်ကံၣ်ဒိၣ်အသးကံၣ်ဘုး
မ့ၢ်ကဲယဝဲချီၣ်မၤဘု
မ့ၢ်ကဲပျဲဝဲချီၣ်ယိးပျုၤ

ထိသူးတနာ်

ထိဒ်အံသုဂ်တဖဂ်ဘဂ်တံသုအိလတါကွပုတခါဇိနဂ်လီ။ မုဂ်ကနိမုဂ်မထိကိးတနာ်တဒိပိာ်သဂ်ခါကဘဂ်မထိသူးတနာ်, ပိာ်သဂ်ခါမုဂ်ဂုမုဂ်ကနိမုဂ်ဂုမုဂ်မဘဂ်ဖးထိကိးတနာ်ဘဂ်ဖးတဒိတါမဆါကွပုအိလထိသဲဂ်တနာ်နဂ်လီ။ အနီဂ်နီတဒိတါမုဂ်သူးအိတဂဇိးအဝဲတဂကဘဂ်ကိးအိဇိးအဝဲတဂမုဂ်ကိးအိမုဂ်ဂု မုဂ်သူးအိမုဂ်ဂုတါကဘဂ်သဲဂ်ကွပုအိနဂ်လီ။

- ၁. တနာ်အပျံလကွါကွါ
ဒုတမုဂ်ဒုသူးဒုသူး
- ၂. တနာ်အပျံလတါဘီ
ဒုတမုဂ်သူးထီဂ်သူးလီ
- ၃. တနာ်အပျံလတါဖိ
ဒုတမုဂ်သူးထီဂ်ကွံကိ
- ၄. သူးတနာ်လထံဖိလု
သူးမုဂ်ပကွဇိးဘဂ်ဘု
- ၅. သူးတနာ်လထံဖိခံ
သူးပံးဆဲဂ်သံတဒိဂ်သံ
- ၆. သူးတနာ်လထံလီဆူ
သူးပံးဆဲဂ်မူတဒိဂ်မူ
- ၇. ဒုတနာ်ဒုသူးဒုသူး
သူးဒ်အလီဘဂ်ကီမုဂ်
- ၈. သူးတနာ်ထံဝ်ဘးဒိ
သူးမုဂ်ကီယါကီပယါ
- ၉. သူးတနာ်လဟီဂ်ဆုဂ်ခံ
ဟီဂ်ဆုဂ်အဒုလီကွါကွါ
- ၁၀. သူးတနာ်လဟီဂ်ဆုဂ်တီ
ဟီဂ်ဆုဂ်အဒုလီကွါကွါ

- ၁၁. သူးတနာ်လထံလီဆူ
နီဂ်ဘဲဂ်အါသုဂ်တီလု
- ၁၂. သူးတနာ်လထံလီယု
ဂ်တီလုသူးနဘဲဂ်အါ
- ၁၃. သူးတနာ်လတါအဒု
သဲဂ်ပျဲဂ်ဘီသူးနမိလု
- ၁၄. သူးတနာ်လတါအဒိ
နမိလုသူးသဲဂ်ပျဲဂ်ဘီ
- ၁၅. သူးတနာ်လတါအပ
ယါယိးပိးသူးနီဂ်ချဲဂ်ကါ
- ၁၆. သူးတနာ်လတါအကွီ
နီဂ်ချဲဂ်ကါသူးကွါယိးပိး
- ၁၇. သူးတနာ်သူးသီတူဂ်သူး
နီဂ်သူးစီသူးကပုဂ်လူး

ထိကိးတနာ်

- ၁. တနာ်မုဂ်ပုကိးလါဆါ
သီတူဂ်မုဂ်ပုကိးလါဆါ
အပျံဂုဂ်သုသီဂ်တယါ
အပျံဂုဂ်သီဂ်တယါ
ထီဂ်သူးစီလုလါကနါ
ကီဘဂ်ကွအလီလါပုဂါ

- ၂. တနာ်မုဂ်စိမိကွဂ်ကိး
သီတူဂ်မုဂ်စိမိကွဂ်ကိး
ဒုလါနီဂ်ဂုဆုအသိး
ဒုလါနီဂ်ဂုဖိအသိး
နီဂ်အူတယံတါမုဖိး
သီဂ်ဝဲအကွအယုဖိး
- ၃. တနာ်မုဂ်ကိးသဲဂ်ဗဲသိ
သီတူဂ်မုဂ်ကိးသဲဂ်ဗဲသိ
ဒုလါပိဂ်လါကါဆဲးဖျိ
ဒုလါကါလါပိဂ်ဆဲးဖျိ
သီဂ်ထီဂ်ဘးသီသံဂ်အစိ
သီသံဂ်ဟီဂ်ပုထီဂ်အဖိ
- ၄. တနာ်မုဂ်ကိးလါဖူဘီ
သီတူဂ်မုဂ်ကိးလါဖူဘီ
ဒုစိခိဂ်စိခိဂ်အိဂ်ဂါ
ဒုစိခိဂ်စိခိဂ်အိဂ်ဂါ
ဒုသယုဂ်လါဘီဂ်ဖးဖိ
ကီမုဂ်လီစိမုဂ်လီမိ

ထိသဲဂ်တနာ်

- ၁. သဲဂ်မုဂ်ပီကူဝဂ်ကနါ
သီဂ်မုမုဂ်မံပုဂ်တြါ

- ၂. သဲခဲင်မုင်ကျိန်ဝါဒီးကျိန်ယိ
သိပ်ကတၢ်လူခိန်ဒီဘိ
- ၃. သဲခဲင်မုင်ကျိန်ဖိအဘဘိ
သိပ်အးအတြူအးအယိ
- ၄. သဲခဲင်မုင်ပိကူအဆၢင်ပြဲ
သိပ်မုင်ဖိအးစၢ်စံး
- ၅. ကျိန်သိပ်လုဂ်ပိကူသိပ်ဇု
ပိကူန့ၣ်က့ကျိန်အပူ
- ၆. ကျိန်ဒီးပိကူသိပ်မုင်
လဲကိန်က့ပုကျိန်လၢခး
- ၇. ကျိန်အးပိကူသိပ်မုသု
ပုကျိန်လၢခးလဲကိန်က့

ထါသုးမုင်ကီၢ်

- ၁. သုးမုင်ကီၢ်ယိကီၢ်ပယိ
ကီၢ်ခဲဘၣ်သုးတဘၣ်ယိ
- ၂. သုးမုင်ကီၢ်ယိကီၢ်တလၢ
ကီၢ်ခဲဘၣ်သုးကျၢ်ကထၢ
- ၃. သုးဘူးကနးဒီးကီၢ်ဘွ
တၢ်ဟးခိန်ယွမိဂ်ဂုဖု
- ၄. သုးကီၢ်ဘွသုးကနးသုး
တၢ်ဟးခိန်ယွမိဂ်ဆုဘု
- ၅. သုးဘူးမုင်ကွဒီးကဲယဲ
ကီၢ်တမုင်သုးမုင်ပဝဲ
- ၆. သုးဘူးကဲယဲဒီးမုင်ကွ
ကီၢ်တမုင်သုးမုင်ထီၣ်က့
- ၇. ဘၣ်ဘဲသုးယံးယသုးယိ
ယသုးဘၣ်ဘဲန့ၣ်တစီ

- ၈. ဘၣ်ဘဲသုးဘူးယသုးကွဲ
တစီယသုးန့ၣ်ဘၣ်ဘဲ
- ၉. ချိန်ကံၣ်ဒိန်န့ၣ်ပုၣ်န့ၣ်ထါ
ဒါလီသံးသုးလၢကီၢ်သး
ချိန်ကံၣ်ဒိန်န့ၣ်ပုၣ်န့ၣ်တၢ
ဒါလီသံးသုးလၢကီၢ်ဆၢ
- ၁၀. သုးမုင်ကီၢ်ခဲဂၤစီၣ်စီ
သုးမုင်ကီၢ်ယိကီၢ်ပယိ
သုးမုင်ကီၢ်ခဲဂၤစီၣ်ခါ
သုးမုင်ကီၢ်ယိကီၢ်ကီၤလၢ
- ၁၁. လၢန့ၣ်ကီၢ်ဘံယကီၢ်ဟ
ကီၢ်န့ၣ်ဘၣ်သုးကျၢ်ကထၢ
လၢနကီၢ်ဟပကီၢ်ဘံ
ကီၢ်န့ၣ်ဘၣ်သုးကျၢ်ကဘျံး

ထိသး

တၢ်လၢထိသးတကလုာ်အံၤဘၣ်တၢ်သူအီၤဖဲမုၢ်ကနီၤဒီးဖိသၣ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်တဲခီထီၣ်ခီလိာ်သး
 ယၢ်ပယၢ်ပဖဲတၢ်ကူးဘုကူးဟုအဆၢကတီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ. ဖဲတၢ်ကွၢ်ပူၤအခါမ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. ထီၣ်အံၤတကလုာ်
 အံၤတၢ်သူအီၤအါကတၢ်ဖဲမုၢ်ကနီၤဒီးဖိသၣ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်တဲခီလိာ်သးအကဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၁. သးဒီးနုၤကွဲၤကွဲၤ နသးဒီးယၢ်ဘၣ်ကွဲၤ	၈. သးတံသးတီသးဒီးနုၤ သးအ့ၣ်သ့ၣ်ဖးလၢ်မဲးဝါ	၁၅. သးတဖျၢၣ်အံၤမ့ၢ်ဒ်လီၤ တကံၢ်တကွဲၤသးဒီးဖိ
၂. သးဒီးနုၤသးကွဲၤယုၣ်ယုၣ် ဒ်မ့ၢ်တီၤခွါပအံၤသူ	၉. ယသးဒီးနုၤကတြၣ်ဇိ ဒ်ဂီၤပျၢ်ဆဲးထးခိၣ်ဘိ	၁၆. နသးမ့ၢ်ဒ်ဘၣ်ယသး ပုၤခဲၣ်သးဆံတလီၤဖး
၃. သးကွဲၤယုၣ်ယုၣ်သးဒီးနုၤ ဒ်မ့ၢ်တီၤခွါပအံၤဝါ	၁၀. သးတဖျၢၣ်သးဘၣ်မနုၤ သးဒီးနုၤဘံၣ်ဘံၣ်ယု	၁၇. နသးမ့ၢ်ဒ်ဘၣ်ယသး ပုၤခဲၣ်သးဆံတလီၤအိး
၄. သးဒီးနုၤသးကွဲၤသးကျၢၤ ဒ်ယိၤသံၣ်ဘုးကျိၢ်အနုၤ	၁၁. သးတဖျၢၣ်သးဘၣ်မတၢၤ ဘံၣ်ယုၣ်ဘံၣ်ယုၣ်သးဒီးနုၤ	၁၈. သးမ့ၢ်ဖျၢၣ်နုၤမ့ၢ်သးသံ သးတသံသးတဖျၢၣ်ဒီး
၅. တၢ်သးအိၣ်ခံၣ်ဖျၢၣ်မ့ၢ်ဆီ နီၢ်သးကွီၤသးတဖျၢၣ်ယီ	၁၂. ယဟ်ယသးလၢနလီၤ ယဟးဒုၣ်ထဲယတအိ	၁၉. သးမ့ၢ်ဖျၢၣ်နုၤမ့ၢ်သးဆါ သးတဆါသးတဖျၢၣ်နုၤ
၆. တၢ်သးခံၣ်ဖျၢၣ်မ့ၢ်ဆီသး သးခံၣ်ဖျၢၣ်သးနုၤဒီးယၢ်	၁၃. ယဟ်ယသးလၢနသး ယဟးဒုၣ်ထဲယကလၢ	၂၀. သးတဖျၢၣ်နုၤဖဲကွဲၤဖိ ခိးလၢနသးဖျၢၣ်ဂုၢ်ဆီ
၇. သးဒီးနုၤသးတံသးတီ သးအ့ၣ်သ့ၣ်ဖးလၢ်ဒီးဘိ	၁၄. သးတဖျၢၣ်အံၤမ့ၢ်ဒ်လဲ သးဒီးနုၤတကံၢ်တကွဲ	၂၁. ဖဲကွဲၤဖိသးတဖျၢၣ်နုၤ ခိးလၢနသးဖျၢၣ်ယုၢ်ယၢ်

ထိုသံကွာ်

အစိးအစိး

- ၁. နဟဲဂံင်ကျိလ်းဒီးယး
နဂီၢ်ဘၣ်ဖျါးဘၣ်ဖျါ်ခါ
- ၁. လာယဂီၢ်ပုၤဖျါ်ဖျါးဒူး
ဖျါ်နီၣ်ထီၣ်ဘီလၢအယုၤ
- ၂. ပုၤလၢအဟဲတၢ်ဒီးနၤ
ဘၣ်ဖျါ်ဖျါးကိးလိာ်အဂၤ
- ၂. ပုၤလၢအဟဲတၢ်ဒီးယး
ဖျါးဖျါးဒူးကိးလိာ်အဂၤ
- ၃. ဘုလၣ်ဝါဘုလၣ်လီၤအဲး
ဘၣ်လီၤအဲးကိးအဘၣ်ဒဲး
- ၃. ဘုလၣ်ဝါဘုလၣ်လီၤအဲး
လီၤအဲးမိးကိးအဘၣ်ဒဲး
- ၄. သ့ၣ်ဘၣ်ဝၣ်ပးကံၤလၢကျဲ
ဖိမ့ၢ်အိၣ်တဲတအိၣ်တဲ
- ၄. သူတ့ကျဲ စိးဝၣ်ခိၣ်ဒ့
ဖိတအိၣ်တဲနၤတသ့
- ၅. ဖိမ့ၢ်အိၣ်တဲလီၤဖဲအံၤ
ယတမၤသါဆူအယံၤ
- ၅. အိၣ်ကွၢ်ထဲစုမုၢ်တဂၤ
ယကအိၣ်တဲလီၤန့ၢ်နၤ

- ၆. ယုၤပိၣ်ထီၣ်သံကွၢ်ဝၣ်အိ
ကျဲဒီးစိသံကွၢ်ဂံၢ်ဆိ
- ၆. ယုၤပိၣ်ထီၣ်သံကွၢ်ဝၣ်အိ
ဖိဖဲနသံကွၢ်မိၢ်ဖိ
- ၇. ထီၣ်ယုၤလၢမူတၢ်သကူၤ
ကစီၢ်လီၤသံကွၢ်သ့ၣ်ဒ့
- ၇. ဖိဖဲနသံကွၢ်ကွးထံ
ဆံ့ဒီးလုၢ်ဝါဒီးဟုထံ
- ၈. နီၢ်တမ့ၢ်ပုၤအတမ့ၢ်
ကအဲၣ်တၢ်သံကွၢ်တၢ်ထံ
- ၈. ဖိဖဲနသံကွၢ်ထီၣ်ယုၤ
က့ၤသံကွၢ်နမိမုၢ်ယါ
- ၉. ကနဲစုၣ်တစုၣ်တမ့ၢ်
သံကွၢ်သ့ၣ်တီတီထံထံ
- ၉. က့ၤသံကွၢ်နမိၢ်လၢအး
ဖိမ့ၢ်ဘၣ်သံကွၢ်တဟၤ
- ၁၀. ပုၤသဘျုၣ်သံကွၢ်ထီၣ်ဆါ
ဒဲးသဘျုၣ်သံကွၢ်စုနၤ
- ၁၀. တၢ်ဟံအိၣ်သ့ၣ်ဂီၤအစိး
ဖိဖဲနသံကွၢ်ပိၣ်ဒိး
- ၁၁. ပုၤသမၤထံသမၤဖဲ
သမၤနဖိမ့ၢ်ဒဲးလဲၣ်
- ၁၁. ဖိတဂၤသံကွၢ်တၢ်မုၢ်
ဖိမ့ၢ်ဘၣ်သံကွၢ်အစု

- ၁၂. ပုၤသမၤမ့ၢ်ပုၤအိၣ်မ့ၢ်
သမၤနဖိမ့ၢ်အိၣ်ဘၣ်သ့
- ၁၂. ဖိတအိၣ်နဲပုၤနဲသ့
သ့ၣ်ညါဂုၢ်ထံဒီးဂုၢ်ထံ
- ၁၃. နတဲလီၤယဘၣ်လၢကံၤ
မ့ၢ်လၢကံၤအိၣ်ဆါဘျိး
- ၁၃. အါအါယတဲနၤတသ့
တဲပုၤန့ၣ်တဲလၢကံၤတဲဆ့
- ၁၄. ဘၣ်လီၤတံၢ်လံၤစိးဖွဲၣ်သိ
သီတုၢ်ကလီၤမၢ်လၢယါ
- ၁၄. လီၤတံၢ်လံၤလံၤလီၤတံၢ်လံၤ
ကဝီၤကျိမ့ၢ်ခိၣ်ခိၣ်ထံး

သံကွၢ်ဝါတချးသးဘျး

- ၁. ဆၣ်အမုၢ်အကျဲဘၣ်လံ
ဆၣ်လီၤကီၢ်ဩလီၤဒူခံ
- ၂. ဆၣ်လီၤကီၢ်ဖုံလီၤဖိဘီ
ဖိဖးဆၣ်ဆူးနီၢ်ဒီးစိ
- ၃. ဝဲၣ်ကွၢ်ချၢ်ထုးချၢ်မ့ၢ်ယုၤ
ဒီးက့ၤတခါထီၣ်လွံၢ်ဘု
- ၄. ချၢ်န့ၣ်ထုၣ်သီတုၢ်န့ၣ်ဘီ
ဒီးက့ၤနီၢ်ဂုၤလၢယီသိ

ထါသုးဘူး

ခံခီလၢ်ယုယုပီၣ်လီၤပလိာ်လံဆၣ်ဒ်သိးကကျၢၤဂ့ၤအဂီၢ်သုးဘူးသုးစဲလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ. မုၢ်ကနီၤဖိသၣ်ခွါဂ့ၤကျၢၤဆၢကျၢၤပဲၤဖဲတၢ်ကျၢၤပူၤဘၣ်တၢ်မၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

- ၁. မုၢ်ထုၣ်မုၢ်လဲၤဘၣ်အဒီသုးပံးတူၢ်ဟါဒီးတူၢ်ဂီၤ
- ၂. ထီၣ်ဘျၢၣ်လၢထံဆၣ်ဟဲဝီၤသုးပံးတူၢ်ဂီၤဆၣ်ကဆီ
- ၃. သုးတၢ်လီၤဘၣ်အဒုဒ်ကွၢ်ကီၢ်သုးဒ်မုၢ်အ့
- ၄. ဒဲစုမုၢ်တလၣ်စုညါဒဲဘူးဒဲစဲန့ၣ်ဒီးယၤ
- ၅. ကၢ်တနူၤဖျၢၤလၢ်ခိၣ်ဘီဖျၢၤဘူးဖျၢၤစဲနီၢ်ဒီးစိ
- ၆. တရၢၣ်ကွၢ်လီၤဘၣ်နီၤကျၢၤနၢၤစ့ကဘူးန့ၢ်နၢၤထူ

- ၇. တစုကိာ်ဒီးလၢ်သးဟ့အစၢမ့ဘူးကီၢ်မုၢ်က့ၤ
- ၈. တရၢၤအံၣ်လီၤစီၢ်ဝၣ်မ့ကီၢ်လၢပစိကဘူးက့ၤ
- ၉. ဒုတနီၤဩလၢချၢၣ်ခံကလၢဒီးဖိအိၣ်တယံး
- ၁၀. ထီၣ်ဒီးလိၣ်ပလီၤကိာ်ဒုထီၣ်သုတဆဲးမုၢ်ဆဲးကျၢၤ
- ၁၁. တၢ်လီၤပီၤကူဝၣ်ဒုပြံသုတအဲၣ်အသိၣ်ဒိၣ်ဆံး
- ၁၂. တၢ်လီၤပီၤကူဝၣ်သုၣ်ဒါသိၣ်ထီၣ်ဘးကျိၤလၢ်ယၤယၤ
- ၁၃. တၢ်ဟၤခိၣ်ဟၤလီၤတကွံကျိၣ်ဝါသိၣ်ဖိဒီးစ့ၢ်စ့း
- ၁၄. ကျိၣ်ဖုၣ်ဖိဖိးဒီးပီၤကူပျီၤပျီၤဆိဖိးဒီးစံၣ်သု
- ၁၅. တၢ်ဖိးပြီၤဖိးလီၤကလုၤဒ်ထွံၣ်မိၤဂီၢ်ပျၢ်ဒုးသုး

ထါသိၣ်တၢ်သီတၢ်

- ၁. သိၣ်လၢတဂ့ၤမုၢ်နီၢ်အဲန့ဒုသိၣ်ဒုမၤတကဲ
- ၂. သိၣ်ယၤတဂ့ၤစီၣ်နီၢ်ဧၤန့ဒုသိၣ်ဒုလီၤဝီၢ်ရၢ
- ၃. သိၣ်ယၤတဂ့ၤစီၣ်ပုၢ်ဒါဝဲကသိၣ်လီၤဒုအသး
- ၄. နၢ်ဒီးထုတဘၣ်ဟီၣ်ဖိပၢ်ဖိခွါတဘၣ်သိၣ်အီၤ
- ၅. သိၣ်ယၤတဂ့ၤစီၣ်ပုၢ်ဒုဝဲဝဲသိၣ်လီၤအသးသ့
- ၆. မိၢ်ဂံၢ်သၣ်ဆံးအသးဟဲကွီဆံးအသးအိၣ်ဒုဝဲ
- ၇. ထုမဲၤဝဲတဘၣ်အိၣ်ဖိတၢ်ပယိာ်ဘီန့ၣ်ဘီဒီး

ထိအိန်ထိန် (အဖိုးဒီးအဖိန်)

မ့ထိတကလုာ်လကတိအိန်ကတိသွါအကိန်ဒီးကတိအိန်လီအသးသ့တဖန်န့ၣ်လီ။
ထိတကလုာ်အံၤပုတသုနါစိအိဘၣ်။

၁. အိန်သူးန့ၣ်ဖိနီၣ်ပုာ်စု ဖိကပုာ်ဘျးပျီပျီလု	၁၂. တယတဂုသ့ၣ်ဒိန်ဘျါ နီၣ်ရဲၣ်ပျီသွါအုၣ်နချါ	၂၃. ကွဲၤဒိန်သိန်ကွဲၤဒိန်ကုၣ်ဆါ နမၤမ့ၢ်သ့မၤကွါသါ
၂. လုကျဲၣ်ခိန်နပုာ်မ့ဘျး ပိန်လဲၣ်စိတီန့ၢ်အလဲၤ	၁၃. ခွဲးလီၤပျီဖျါပျါအဖါ ကွါဒီးဖျါအမိၢ်ပျါတါ	၂၄. ခးထီၣ်မျိၣ်ဖိလၢမူဒု ထီၣ်ဖါးမျိၣ်တကွါတကွါ
၃. အိန်မၤန့ၣ်ဖိကဟၣ်ရံး ပျီပျီလုဖိလုာ်တကွံ	၁၄. အိန်တၢန့ၢ်ယုၤလီၢ်တဂု ယုၤဒီးဆၢယုၤကၢ်ဒီးဒု	၂၅. ခးထီၣ်မျိၣ်ဖိလၢမူဒီ ထီၣ်ဒီးမျိၣ်တကွါတကွါ
၄. ပျီပျီလုနလုာ်မ့ယုၤ ထံဖံးခိန်စိဆ့ၣ်ဖိဖု	၁၅. ဒီးတကးဆိုးဒီးထုၣ်ဆါ ယုၤအိန်ဘၣ်အလီၢ်လၢပျါ	၂၆. သ့ၣ်ခိန်ဆါတလိာ်ဒီးကွါ မတၢကတလိာ်ဒီးယါ
၅. စိမ့ၢ်ထွံၣ်ဖါကွါယီၢ်ဒု ပီၢ်ထံအဲၣ်ထံဒိန်မ့ၢ်ဘျါ	၁၆. ဘိၣ်သိန်ဖုကျဲၣ်မုာ်ယုၤယုၤ တလဲလိာ်ဒီးခ့ၣ်ဖါသ့	၂၇. ထီၣ်သ့နထးခိန်တဂု ပျါကထးကွံၣ်နပျါ
၆. အိန်ဆၢန့ၢ်ထံဒိန်တဂု ထံဒိန်ထံပိလၢ်ပိလု	၁၇. ဘိၣ်သိန်ဖုကျဲၣ်မုာ်ယီၤယီၤ တလဲလိာ်ဒီးခ့ၣ်ဖါဘီ	၂၈. ထိးသ့ၣ်ဂဲၤထိးလိာ်ကပိ ကွါသ့ၣ်ဂဲၤယုန့ၣ်အဖိ
၇. ယဆၢန့ၢ်ထံထီၣ်လုာ်လုာ် ထံဒီးထီၣ်ယမိၢ်ဒီးမ့ၢ်	၁၈. ယပိာ်ခွါနမ့ၢ်ပိာ်ခွါ ထုးလဲလိာ်နးတီၢ်ခံၣ်	၂၉. ဒံမုာ်ကုၣ်ကူဒံမုာ်မံ ကွါဝဲအဆိအိန်လၢအံၤ
၈. နသါကလဲၤဆူယိၣ်ခံ နီၣ်ဝါမ့ၢ်သ့အိန်ပျဲဆံ	၁၉. မ့ၢ်နမၤသ့ယမၤသ့ ဖုလဲလိာ်တၢဒိန်အပျါ	၃၀. ဒံမုာ်ကုၣ်ကူဒံမုာ်ဝါ ကွါဝဲကွါဆိအိန်လၢနၤ
၉. စိအမဲၤသ့မ့ၢ်ယီၤသ့ ထံကယိာ်ဖဲလဲၣ်တပျါ	၂၀. အိန်ထီၣ်နသးဆဲၣ်ဆုးဒုး နမၤမတၢအိန်နဘျါး	၃၁. မူးဆိနဟးဟီၣ်သွံးသွံး တၢညၣ်ဒီးခူအိန်လၢအံၤ
၁၀. ဩးလၢဩၣ်မၤကွါကွါသါ ဘဲၣ်ဖါကတီလိာ်အနၤ	၂၁. ဆဲၣ်ဆုးဒုးအိန်ထီၣ်နသး နမၤမတၢအိန်ဒီးနၤ	၃၂. ဘိၣ်သိန်ပိာ်ကျဲၣ်လၢမ့ၢ်ဆါ နီၣ်သ့ၣ်ဂဲၤတီကိၣ်ဒီးယါ
၁၁. သ့ၣ်ဒိန်နတၢန့ၣ်ကလံၤ နလၢ်လီၤပျဲနခိန်ထံး	၂၂. ကွဲၤဒိန်သိန်ကွဲၤဒိန်သ့ၣ်ဖး နမၤမ့ၢ်သ့မၤပုးကွါ	၃၃. နီၣ်မူးဆိယါမ့ၢ်မူးဆိ ပိာ်သတြီတၢကိၣ်အကျိၤ
		၃၄. ထီၣ်လီၤနသးတြီၤစုနၤ မ့ၢ်မူးဆိခံၣ်လၢလၢ

ထိအံ့လီဝီလီ

၁. ဆာဖိဒံလၢယနီဆံး
 ဆာဖိသၢ်လၢယနီဆံး
 ပုၣ်ကျူခိၣ်ယဟီၣ်သွံးသွံး
 ပုၣ်သွဲလၢယဟီၣ်သွံးသွံး
 ဟီၣ်ကွံအိၣ်ပုၣ်မိၣ်နီၣ်ထံ
 တမ့ၢ်ပုၣ်ဖိတစိၣ်ဘံ

၂. ဆာဖိဒံလဲၤလၢဘီပျဲ
 ဆာဖိသၢ်လဲၤလၢဘီပျဲ
 ဘုမ့ၢ်ကွံၣ်လီၤထီၣ်ကံၣ်တြဲ
 ဘုဖိကွံၣ်လီၤဒီညၣ်တြဲ
 ယခိၣ်တဝါယုၢ်တဟဲ
 ကအးကအဲးဒၣ်နဝဲ

၃. ဆာဖိဒံတည့တည့
 ဆာဖိသၢ်တည့တည့
 ကျူမ့ၢ်တသ့မ့ၢ်ဝီၤလုၤ
 မၤဝဲတသ့ဝဲၤဝီၤလုၤ
 ယမ့ၢ်ဝဲသံဘၣ်လၢမ့ၢ်
 နၢ်ဟူယသံဒုၣ်တဂ့ၤ

၄. ထံကစုၢ်ယိးလၢနီၣ်ဘီ
 ကီၢ်ကနၢ်ယိးလၢနီၣ်ဘီ
 သိၣ်ဖိဒံလၢဘီၣ်လၢစီ
 သိၣ်ဖိသၢ်လၢဘီၣ်လၢစီ
 ဒီးထီၣ်ခွံကလိၣ်ထီၣ်ထီ
 လူၤက့ၤမိၣ်ဖိမ့ၢ်သးဘီ

၅. ထံလၢပျူၣ်ပျီလၢပျူၣ်ပျီ
 ကီၢ်လၢပျူၣ်ပျီလၢပျူၣ်ပျီ
 ခုးခိၣ်မ့ၢ်ဖိဂီၤဖိဘီ
 ခုးခံမ့ၢ်ဖိဂီၤဖိဘီ

၆. မိၢ်တဒံးပုၣ်မိၢ်အသိး
 ပၢ်တဒံးပုၣ်မိၢ်အသိး
 မ့ၢ်ဆုၣ်ဆုၣ်ဝံယုၢ်ဒီးဟိး
 လါဝါဝါဝံယုၢ်ဒီးဟိး
 ကွၢ်ထီၣ်ဖိဖးလၢသ့ၣ်စိး
 မဲၣ်ထံလီၤပဂံၢ်တကိး

၇. ဆာဖိဒံယမိၢ်တလၢ
 ဆာဖိသၢ်ယမိၢ်တလၢ
 ယကိးမိၢ်ဧတကိးဆာ
 ယကိးပၢ်ဧတကိးဆာ
 ထီၣ်ပုၢ်ကိးဆာတဘျီၣ်ယၢ
 သံသ့ၣ်လီၤသးယၢဒိၣ်ကျူ

၈. တၢ်ဆိၣ်န့ၢ်ကီၢ်ယၢတဂၤ
 တၢ်ဖျီန့ၢ်ကီၢ်ယၢတဂၤ
 ဆိၣ်ယၢတက့မ့ၢ်က့ခါ
 ဖျီယၢတက့မ့ၢ်က့ခါ
 ယမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလီၤယသး
 တကၢယဟဲလိၣ်ဟဲဖး

၉. တကံၤတၢ်အံၤလုၤအံၤဘီ
 ပီၤတၢ်မူၤအံၤလုၤအံၤဘီ
 အိၣ်ထဲမ့ၢ်သ့ထီၣ်ကီၢ်လီၤ
 အိၣ်ထဲခါသ့ထီၣ်ကီၢ်လီၤ
 ဆိၣ်လီၤနီၢ်တဆိၣ်လီၤစီ
 ကွၢ်လၢမ့ၢ်လၢပုၢ်ကဖျီ

၁၀. ယဒိၣ်ထီၣ်လးမ့ၢ်အကျါ
 ယဒိၣ်ထီၣ်လးဆါအကျါ
 လးမ့ၢ်ဒိၣ်ဘၢယၢဝးဝး
 လးဆါဒိၣ်ဘၢယၢဝးဝး
 တခါနသးမ့ၢ်အိၣ်ယၢ
 တံထီၣ်ယဲၣ်ကျိကွံၣ်လးဆါ

၁၁. ယဖိၣ်ယဲၣ်လၢယနီၣ်ဆံး
 ယဆာခိၣ်လၢယနီၣ်ဆံး
 ပုၣ်ကျူခိၣ်ယဟီၣ်သွံးသွံး
 ပုၣ်သွဲလၢယဟီၣ်သွံးသွံး
 တခါနသးမ့ၢ်အိၣ်ဒံး
 စိၣ်က့ၤယၢဆူနလီၤမံ

၁၂. ထီၣ်ဖိၣ်ယဲၣ်အဒံးစိးပြု
 ဆီဖိၣ်ယဲၣ်အဒံးစိးပြု
 စိၣ်လၢဟံၣ်ဆာခိၣ်တဂ့ၤ
 စိၣ်လၢဟံၣ်ဆာလၢ်တဂ့ၤ
 ထီၣ်ကိၣ်လၢဖိကျူနါစ့
 သးမ့ၢ်အိၣ်အံၤက့ၤကွၢ်က့ၤ

၁၃. စုမ့ၢ်ဖုၣ်ထီၣ်ဒီးစုနာ
 ရံၣ်ခိၣ်အ့စုတိၣ်ဒိၣ်ကျူ

၁၄. တခါဧဝံနသးစု
 ကွၢ်က့ၤစီလီၤကဝီၢ်ဂူ

၁၅. ဆုတဘျီၣ်ယီလၢမိၢ်ထါ
 သိးလၢခိၣ်လၢခိၣ်အိၣ်ဖျါ

၁၆. ဆုဖံခိၣ်လီၤကယဲၤလုၤ
 မဲၣ်ဆုးဖိလီၤကၢ်လီၤက့ၤ

၁၇. ယမ္မာထိန်ဝံယနိဆံး
ယီပုဉ်ယလတၢ်အဘံ

၂၆. တခိဉ်ခိဉ်ကျၢၤဒီးပုဖိ
ဒံးထိဉ်လဲၤမံအိဉ်သ့ဉ်ကျိၤ

၃၅. ဖိဂံၢ်ခိဉ်ကးဝုးကးဝီ
ဖိဆိခိဉ်ကးဝုးကးဝီ
ကးဆူယိဉ်ယကွၢ်ဟုဉ်အီၤ
ကးဆူကိယကွၢ်ဟုဉ်အီၤ
မုၢ်ဟဲထီဉ်လၢဝဉ်ယဲၢ်ဘီ
ထူးက့ယစုယဆုဉ်နီၤ

၁၈. နါစိထိဉ်ရံးဝဉ်ထီဉ်
ဘဉ်အဆူးတဘဉ်အဆူး
နါစိထိဉ်ရံးကိၢ်လဲၢ်အ
ဘဉ်အချၢတဘဉ်အချၢ

၂၇. ခိဉ်ကၤယကၤအိဉ်ပုဝဲ
ပုမုၢ်ဟံက့ယကွၢ်ထွဲ

၂၈. ဆုဉ်နီၤအိဉ်ပုလီၢ်ဆုဉ်နီၤ
ဘ့ဉ်သးဒ်ပျီယုၢ်အဖိ

၁၉. နီၢ်လၢခိဉ်လၢခိဉ်တဖု
စီလၢလၢဟံထီဉ်တထူး

၂၉. အိဉ်တဂၤယီလုၢ်လုၢ်ဒါ
ဒ်ထံအိဉ်လၢခုဉ်လၢလီၤ

ထၢပိၢ်လီၤထူးထီဉ်

၁. ကျိၢ်နီၢ်ချၢ ထဲးဘဉ်ဘုဖိ
သးသပုၤတုဘဉ်နလီၤ

၂၀. ပီၤကူအဖုဒိဉ်ကျၢၢ်သ့ၤ
ဣဉ်တသ့ကျိၤတထီဉ်ဘး
ညဉ်အုဉ်ဖုသ့အယံအါ
ပုဒီးယၤသုတန့ၢ်မါ

၃၀. ကျၢၤနၢ်က့ဆၢဒံးတကွံ
အါဝဉ်ကီၤလၢအိဉ်န့ဉ်လံ

၂. သးမုၢ်ထီဉ်ယၤထီၢ်ကစု
သုတထီဉ်ဒီးဆိဉ်ဒီးထု

၂၁. စုတစၢ်ဟံနၤတကျၢၤ
ကွၢ်ဖဲနသးစီဉ်နီၢ်စၢ

၃၁. ကျၢၤနၢ်က့ဆၢယဲဆၢယဲ
ကဲပုဝဲဒးရဲဉ်ဒးရဲဉ်

၃. ပစီကွၢ်ဖိသ့ဉ်လၢအူ
မုၢ်အသးအၢအသးစူၤ

၂၂. စုတကွဲဉ်ယခိဉ်ဒုခွဲ
နမုၢ်အိဉ်ဂုၤတအိဉ်ဂုၤ

၃၂. မဲၢ်ဘဉ်နီၢ်တမဲၢ်ဘဉ်ဆၢ
ဒံးသ့ဉ်က့ဉ်တၢ်ဟိမိၢ်နၢၤ

၄. ပစီနီၢ်ဒီးဂုၤဒီးအၢ
သးမ့စူၤကဲဘဉ်မိၢ်စၢ

၂၃. စုတဖျဉ်ယခိဉ်တဖျုး
ကွၢ်မုၢ်မဲၢ်ကျၢၤလၢအယုၤ

၃၃. မဲၢ်ဘဉ်တၢ်မၤန့ဉ်တသ့
ဒ်ပုၤကွၢ်စိကနဲလ့

၅. ဖဲအံၤတဆိပၢ်တုၢ်အီၤ
ပမၤအသိအိဉ်အသိ

၂၄. ကွၢ်လီၤကွံပုၤညဉ်ဖိဟူး
မဲၢ်အိဉ်ဘဉ်ထးခိဉ်အိဉ်သ့

၃၄. မံမိၢ်ယိဉ်သံယုၢ်လီၤပျီ
ပျီသိယိဉ်ကျိမိၤလီၤပျီ
ပုၤလၢလၢသၢကဟဲဘီ
ပုၤလၢထးသၢကလဲၤဘီ
ယဲယအိဉ်လၢတၢ်ဖးဖိ
ယဉ်ယခိဉ်ကီၤယနၢ်ကီ

၆. လဲၤနၢ်က့တကူၤတကူၤ
ဝီၤက့ၤဒေၣ်မၤဟံဉ်ကိဉ်ဒု

၂၅. တၢ်နးယကျၢၤအိဉ်ပုဖိ
ယကျၢၤယသုထီဉ်ကလီ

၇. မၤဝဲဒဉ်ကနုကနု
ဒ်ထီဉ်ဆိဖါထီဉ်လီၤဂုၤ

၈. မာဝဲဒၣ်စုစုစိစိ
ဒ်ထိၣ်စုစိတီၢ်မုၢ်လီၤ

၁၉. ချံၣ်ဘိဒိၣ်စိဝံၣ်ဖှၣ်ဆါ
ဝံၣ်ဆါဝၣ်သိခိၣ်လီၤဟံၤ

၃၀. တၢ်ဘၣ်ဝီၢ်လီၤယဝီၢ်လီၤ
ဝီၢ်လီၤတပျဲထီၣ်ဟံထီ

၉. ပှၢ်မ့ၢ်မၤဖူဖူဟ့ဟ့
ဝဲခံၤမၤယုၢ်မၤယုၢ်

၂၀. ပှၢ်ဝါစိခးလံာ်တသံ
လံာ်ဘိစံၣ်ဒီးဟီၣ်ဒီးနံၤ

၃၁. မ့ၢ်တခိၣ်သုတဝီၢ်လီၤ
ဝီၢ်လီၤနသူးလီၤသ့ၣ်လီၤ

၁၀. ပှၢ်မ့ၢ်ဟံထီၣ်ခိၣ်ဘိ
ဝဲခံၤဟံထီၣ်ကျိၣ်ဖိ

၂၁. ပှၢ်ဝါစိခးလုၣ်တကူၤ
သံမကူၤသံဒီးဘံၣ်ဘ့

၃၂. ကျိၣ်ပိာ်အအကပီၤတြုၤ
ဝီၢ်လီၤတပျဲထီၣ်အပူၤ

၁၁. ချံၣ်ပျံၤစိပိၤလၢယာ်လုၤ
လံာ်လၢသ့ၣ်ခံဟီၣ်ကအူး

၂၂. စုတဖျဲၣ်ယခိၣ်တဖျဲး
ကွၢ်မုၢ်မဲာ်ကျဲးလၢအယုၤ

၃၃. ဝီၢ်လီၤနသးယီၤထီၣ်တြုၤ
ဝီၢ်လီၤဖိအအဂီၢ်ပူၤ

၁၂. မၤနာ်က့ဒီးချံၣ်ဒီးလၢ
ဆါၣ်သၢမိာ်ဖိဘၣ်ကအါ

၂၃. တၢ်ယုၤလၢမူမ့ၢ်ကျဲးဘိ
ဘ့ၣ်ထီၣ်ဆုဆူးဝါန့ၣ်အီၤ

၃၄. တယုထီၣ်ဖိခိၣ်တကူၤ
ကွၢ်ထီၣ်ဖိအမဲာ်တထူး

၁၃. ဂဲၤဒီးချံၣ်ဒီးပှၢ်တဂ့ၤ
ယိာ်နကိာ်ဆါနယီၢ်ဒု

၂၄. ယကဝါကျဲးလၢအယုၤ
ပှၢ်အစုထီဝါန့ၣ်တူၢ်

၃၅. ဝီၢ်လီၤနသးမ့ၢ်နဆံး
နသ့မၤသ့အိၣ်တ့ၢ်လံ

၁၄. ချံၣ်ဘိဒိၣ်စိယီၢ်တလီၤ
ထီၣ်ကိးမိာ်ယုၤကဟံစိ

၂၅. တသးမိာ်မၤန့ၢ်ဒၣ်နဲ
နမၤန့ၢ်ဒီးန့ၢ်စဲယဲၤ

၃၆. စုနာဆံလီၤတီၢ်တဘိ
စိလီၤတီၢ်တဒူၣ်မိာ်ဖိ

၁၅. ချံၣ်ဒိၣ်အပျံၤကတြုၤဆါ
ဘၣ်ယိာ်တဂ့ၤဖိခိၣ်စိစါ

၂၆. စုတထီဟံထီၣ်ယ့ဘိ
ကလံၤအူစုလီၤဝုၤဝီ

၃၇. မ့ၢ်သ့တီၢ်သ့တီၢ်စံကိာ်
ဒ်စုမ့ၢ်စုဆၣ်အသိး

၁၆. ကွဲစဲတဘူးပှၢ်တလဲၤ
ဝါမဲာ်ယ့ၣ်ဖျိးဒၣ်အဝဲ

၂၇. ကျဲးဒီးပှၢ်အံလီၤဝီၢ်လီၤ
ကွၢ်ပှၢ်တကၢလၢအဖိ

၃၈. စုမ့ၢ်ပှၢ်ထီဒီးစုနာ
ပှၢ်ထီဒီးဖိဖိၣ်ဒိၣ်ကျဲး

၁၇. စုၣ်ခံထူၣ်သၢထူၣ်ရိၢ်ယုၣ်
သံဝါမဲာ်သံဒီးတၢ်အူး

၂၈. စုတတုၤသိးနီၢ်စါဂီၤ
ဖျံသိးနီၢ်ဂ့ၤတတုၤယီၤ

၃၉. ညၣ်အ့ၣ်ထီၣ်ခံဘ့ၣ်တုၤသိး
အံၣ်မ့ၢ်ပှၢ်ထီမ့ၢ်ညၣ်ဆိး

၁၈. ချံၣ်ဒီးပှၢ်ကိကိခဲခဲ
စိအိၣ်သုအပျံၤလီၤစဲၤ

၂၉. တခွါအံလီၤတီၢ်အသး
လၢယဂီၢ်ပူၤယသ့ၣ်ညါ

၄၀. စိသ့တီၢ်ဒီးနီၢ်ဘိနွဲၤ
စုတီၢ်လၢထီၣ်လၢတပျဲ

၄၁. ယက္ခါနဂါတပိစု
တကာနဖးတိနပူ

၅၂. ယဆိမိဖိကပျာယ
မ္ပာတပျာယဂုနိဆါ

၆၃. လဲသယုာ်ဒူလီခိခံ
သယုာ်ဆိဒီးဆိမဲ

၄၂. နီလခိခိလခိခိတဒူ
စီလလံာ်ဟံထိခိတထူး

၅၃. တခီခံခီလုာ်ခီဒူ
တပျာ်နာဖဲသုာ်အူာ်ဒူ

၆၄. လဲသယုာ်ဒူတံာ်လီဟ
ထံကပိာ်ဩသကံာ်ဆါ

၄၃. နမ္မာ်ဖဲဘံနဘာ်ဝံာ်
တဒူကျိာ်ဖိန့ာ်လီာ်လံာ်

၅၄. တခီခံခီလုာ်ခီနဲ
ခီတစးဘူးထိခိတစး

၆၅. လဲနာ်ကုလရုာ်ဖိလီ
နဲးခိခိသုသးတဖျိာ်သီ

၄၄. နီမ္မာ်ချာ်စဲအကံာ်ကျာ
စီမ္မာ်ခုာ်ထံပီလုာ်လံာ်

၅၅. တပျာ်နာခါထိခိလုာ်ဘု
ပျာ်နာနဂါမိာ်သးခု

၆၆. လဲလဲမ္မာ်တုာ်ရုာ်လီဆဲး
ဆူညါမုာ်ယီဆာယီပုာ်

၄၅. အံာ်ထိခိတဲးတဲးလံာ်ချာ်ဘီ
အံာ်ယုာ်လိာ်ယီလိာ်ဒီးဖိ

၅၆. ကျိာ်နီလထံတပိာ်စိ
လဲတဖဲးခံကစံာ်လိ

၆၇. ထိခိအိခိဆာဖိလဲဆာကျါ
ရံာ်ခိခိအုမီယတခါ

၄၆. ရဲလီခိခိသုတဘံာ်ချာ
ကွာ်လီသးဆူးမဲာ်ခိခိကျာ

၅၇. လဲစံာ်ထံဖဲးခိခိစးစး
လဲဒဲသကိးလံာ်လီစဲ

၆၈. ထိခိအိခိဆာလူပျာ်ဆာဒူ
ကွာ်တဒူဘီတဒူဂု

၄၇. နီရဲရဲစီမ္မာ်ရဲလီ
ဒဲသုဟုနဲးရဲအဖိ

၅၈. လဲသယုာ်ဖိလဲသညိ
လဲဒဲးဖိစုဘိခိလဲယီ

၆၉. ထိခိအိခိဆာပြးယုာ်ပြးယုာ်
ထိခိစးဆာဖိခိညါသူး

၄၈. ပစုပျာ်ခံကတုာ်သီး
မ္မာ်ဘုဖိဘာ်အတိာ်

၅၉. လဲသယုာ်ဒူကစါချာ
သယုာ်ဟဲကုညာ်မီဒါ

၇၀. ကွာ်တဂုပနာ်လိာ်စံာ်
ဂီတဂုပနာ်လိာ်စံာ်

၄၉. နစုပျာ်ဒီးယစုတုာ်
သုတပျာ်လဲဆူကံာ်ယာ

၆၀. လဲလဲယိခိခိတယံာ်စု
သီးဘာ်ဆုသုကပီလုာ်

ဝံာ်ထိခိလုာ်ဘိလုာ်တရဲး
ဝံာ်ထိခိလီဘိလီတရဲး

၅၀. မ္မာ်တပျာ်တပျာ်ဝံာ်မ္မာ်
သုတပျာ်ဝီတပျာ်ဂု

၆၁. လဲသယုာ်ဒူဝံာ်ကလီ
သယုာ်မိာ်ဒီးပာ်ကိးဩ

တခါနသးမ္မာ်အိခိဒဲ
ဝံာ်ထိခိစာစီလုာ်မဲာ်ခံ

၅၁. တအူးစံာ်တပျာ်ဘုဖဲး
တပျာ်နုညီကံာ်ညီကံာ်

၆၂. လဲသယုာ်ဘုမ္မာ်ကွံာ်ကွာ်
သယုာ်လုာ်သီဒီးဖိဒူ

၇၁. ကွာ်တဂုသုဒဲသဟ
ဂီတဂုသုဒဲသဟ

၇၂. ကွာ်တဂုသုဒ်သဟါ
ဂီတဂုသုဒ်သဟါ
ဖုံသိးပု်ဖိတဘူင်လၢ
ဖုံသိးဝဲဂီဖိတဘူင်လၢ
န့ၢ်မါကယူဖဉ်သူတၢ
နံၣ်ဘၣ်ထီၣ်ကြးလၢကနၢ

၇၃. ဆာဖိဒဲလၢယကွာ်အါ
ဆာဖိသၣ်လၢယဂီၤအါ
ကစါထီၣ်ထီၣ်ယဘၣ်ယၢ
ကလိထီၣ်ထီၣ်ယဘၣ်ယၢ
ကွာ်စိဖိဖးလၢကနၢ
ထံၣ်ပျဲမဲၣ်တဒဲးဘၣ်လၢ

၇၄. ဆာဖိဒဲဘီယီတကွံ
ဆာဖိသၣ်ဘီယီတကွံ
ကစါထီၣ်ထီၣ်ယဘၣ်ပျဲ
ကလိထီၣ်ထီၣ်ယဘၣ်ပျဲ
သ့ၣ်ဖူကံကျဲလီၤဖျါဖျဲ
ခါပတ်ဆၢန့ၣ်ဆၢသံး

၇၅. ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ဂီၤပျါသ့ၣ်ဆၢ
ဟံၣ်ဆၢလၢဂီၤပျါသ့ၣ်ဆၢ
နံၣ်တဘၣ်ဒ်ထီၣ်ဟဲဟါ
လါတဘၣ်ဒ်ထီၣ်ဟဲဟါ
ယဲယကွာ်ဆံးယဂီၤအါ
ယကွာ်စိဖိဘၣ်ဆၢၣ်သၢ

၇၆. တူမုၢ်သီၣ်လီၤလၢစံၣ်ဒု
ကွဲးမုၢ်သီၣ်လီၤလၢစံၣ်ဒု
တူမုၢ်သီၣ်သယုၢ်သကွၢ
ကွဲးမုၢ်သီၣ်သယုၢ်သကွၢ

စိဖိၣ်ယဲဖိမုၢ်ကွာ်ကွၢ
ကွာ်လၢဖိသးမိၣ်တၢ်သ့

၇၇. သံၣ်ခွံလၢဖိဟ့ၣ်ယုၢ်ယၢ
သံၣ်ဆိးလၢဖိဟ့ၣ်ယုၢ်ယၢ
ယကခွံယခိၣ်တဝး
ယကဆိးယခိၣ်တဝး
ယမုၢ်မိၢ်ထံမုၢ်မိၢ်ဆး
လီၤကံလၢဖိတအဲၣ်ယၢ

၇၈. စိတကုၣ်ဖဲးတကုၣ်မၤ
ဂုၢ်ထဲအမံးဒီးအဟး

၇၉. သုတဖုံသိးစိဩၣ်ဘီ
ဖုံသိးတၢ်ပျီန့ၣ်နကီ

၈၀. စိလီၤတဒွံသိၣ်အစၢ
ဆီမံၤထံၣ်ဆဲးလၢအဟၢ

၈၁. ကိးလၢဖိတကွၢတကွၢ
ဒ်ကလီၤကိးနီၢ်မုၢ်အ့

၈၂. ကိးသၢထံၣ်ဖိသးတလီၤ
ဖိသးကိးဒ်ဘျၢၣ်ကဆီ

၈၃. ကွာ်ဖိမဲၣ်ဖိတကွာ်ဆၢ
ကွာ်ဒ်ယံၣ်ဒ်တဘူင်လၢ

၈၄. သ့ၣ်လၢကနၢဒိၣ်ကတြၤ
ဝၣ်လၢကနၢဒိၣ်ကတြၤ
တၢ်ဘၣ်ယ့ၣ်ယယ့ၣ်တမုၢ်
တၢ်ဘၣ်ဟးယဟးတမုၢ်

ဖိထီၣ်ကံၣ်ဖးလၢမုၢ်န့ၣ်
ယဒ်ဘၣ်ဆိးဘၣ်တချး

၈၅. နီၢ်တကုၣ်ဖဲးတကုၣ်စိး
စိတကုၣ်လၢမ့ၤစံၣ်ဘီ

၈၆. ဝၣ်ဘီၣ်ထီၣ်သၢနံၣ်ဂုၤဆၢ
စိတကုၣ်ဟံလၢအဒါ

၈၇. နီၢ်တကုၣ်သံလၢအဒါ
ဆၢၣ်ခိၣ်ထံးဘုဖိဂုၢ်မုၢ်

၈၈. စိတကုၣ်ဖဲးတကုၣ်စိး
တကုၣ်လၢအမ့ၤစံၣ်ဘီ

၈၉. ပုၤတဒုၣ်ဂုၤကျၢဂုၤကျၢ
ပုၤတထၢဂုၤကျၢဂုၤကျၢ
မၤအပုၢ်မၤတန့ၣ်လၢ
မၤအဝဲၢ်မၤတန့ၣ်လၢ
စိမုၢ်ကယူပျါသူတၢ
နံၣ်ဘၣ်ထီၣ်ကြးလၢကနၢ

၉၀. တၢ်ဆိၣ်န့ၣ်ယၢယုၢ်လုၢ်ဝီ
တၢ်ဖျီန့ၣ်ယၢယုၢ်လုၢ်ဝီ
ပုၤလုၢ်တၢ်ပုၤလဲလၢအီ
ပုၤနဲတၢ်ပုၤလဲလၢအီ
ကွာ်ထီၣ်မူသူတပျီလီၤ
မဲၣ်ထံလီၤဆူဟီၣ်ဆ့ၣ်နီၤ

၉၁. စုတတုၤလီၤဒ်လုၤလၢ
ခိၣ်တတုၤလီၤဒ်လုၤလၢ
လုၤလၢထံဖံးခိၣ်လုၤလၢ
လုၤလၢထံဖံးလၢလုၤလၢ

ဒ်ထံအိန်လာခုန်လန်ချာ
လှလှစီဝဲဖိုင်ဒိုင်ကျာ

၉၆. ပှမုံထိုင်ထွံယလှထံ
ပှပှထိုင်ထွံယလှထံ
ထိုင်ထွံယဒ်ထိုင်ဒိုင်ထံ
ထိုင်ထွံယဒ်ဆီဒိုင်ချံ
လီတကွန်ထံယသုန်သံ
လီခံကွန်ထံယသးသံ
တခွါနသးမုံအိန်ဒ်
စုန်က့လှထိုင်ဝန်လာချံ

ယူလီတီအဝဲလှလန်
ဆာလှခံဖးလှညါဖး

၉၂. စီမုံခုန်ထံပီလှလှ
စီမုံဖီကျီပီလှလှ
စုတတုလီဖိုင်ဒိုင်ကျာ
ခိန်တတုလီဖိုင်ဒိုင်ကျာ
ဖုံသးကလံလှသုန်ဖာ
ကလံဒ်းကွဲမိန်ပှတာ

၁၀၃. ယလဲယုန်လာပှဒိုင်လန်
ယလဲဟးလာပှဒိုင်လန်
ထိုင်ခွမိန်ပှသယုယာ
ထိုင်ကိးမိန်ပှသယုယာ
ဟံးထိုင်ချံစံးယသါခး

၉၃. ထိးတံဂီလီလှကနာ
ထိးဖါဂီလီလှကနာ
ကခွံသုန်ဖိုးကွန်ဒီယာ
ကခွံဝန်ဖိုးကွန်ဒီယာ
စီအကွန်ဆံးအဂီအာ
စီကွန်စီစိဘန်ဆာသါ
စီအိန်ဘန်ဒုဩဝန်ဝန်သဲ
စီတထံဆာတထံပဲ

၉၇. ယဒိုင်ထိုင်လာပှလန်ကျါ
ယထီထိုင်လာပှလန်ကျါ
သုန်ဒုပှဖျ ယဝးဝး
ဝန်ဒုပှဖျ ယဝးဝး
ဖီဝဲမုတကွန်ကဲယာ
အိန်ဒ်တံပျုယတဆါ

၁၀၄. ယလဲယုန်ဘုသုအကျါ
ယလဲဟးဘုဂီအကျါ
ဘုသုအစီလီဘန်ယာ
ဘုဂီအစီလီဘန်ယာ
ကွန်ထိုင်ထိုင်အသးနါဝါ
ထိုင်အိန်ဆာဖီယန်အသး

၉၈. ကဟန်ဒိုင်ဘဲဘုလီစဲ
တုန်စီမိန်အလီတပဲ

၁၀၅. ကွန်တဂုသုဒ်သွန်လး
ဂီတဂုသုဒ်သွန်လး
ထူးလှလှထူးတနုန်မး
ထူးလှလှထူးတနုန်မး
လိန်လှကယူပှဖါယး
နန်ဘန်ထိုင်တြးလှဩဝန်ယ

၉၄. ကန်တမုံစီကိန်ယုယာ
ဖီတကွန်လာအတံမာ

၉၉. သုန်ဒိုင်ဖီမိးမုတဝး
ဖိးတခိဒုတခိယ

၉၅. ပှမုံထိုင်ထွံယလှစဲ
ပှပှထိုင်ထွံယလှစဲ
လီတကွန်ထံယမိန်ဘျး
လီခံကွန်ထံယမိန်ဘျး
စီလီဘံသံလာချန်စဲ
စီလီဘျးသံလာချန်စဲ
ပဲလံထိုင်က့မုတကဲ
ဆာသါလှယူကလုန်ကဲ

၁၀၀. နီစုတကံသုန်အစု
နီတမံမုတဝါဘု
၁၀၁. နီစုတကံသုန်အစု
စျီဘုဘုန်ကဲထိုင်လာဟု
၁၀၂. စီမုံထိုင်ခွပှဒိုင်လန်
စီမုံထိုင်ကိးပှဒိုင်လန်
ယူအိန်ဆာဆာတအဲန်ဖး
ယူအိန်ပဲပဲတအဲန်ဖး

၁၀၆. အိန်နန်ကုဆံယံကထီ
တလီစီစုမုတဘိ
၁၀၇. ပိန်စီခံတလှစီမါ
လှလှစီအကုန်အပှ
၁၀၈. ပိန်စီခံထုရုထုရု
တလှစီအထွန်တဒု

၁၀၉.ဖိစိုက်ပိုင်ခွင့်ပေးရန်အတွက်
ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးရန်

၁၁၀.ရန်ကင်းခိုင်သူတစ်ဦးအား
ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါကျား

၁၁၁.ဝိပဿနာသုံးဆယ့်နှစ်ကြား
ဝိပဿနာအကျိုးအပူ

၁၁၂. ကျွန်ုပ်တို့၏ဖိစိုက်မှု
ယခုတစ်ဆင့်ပိုမို

၁၁၃. ဝိပဿနာသုံးဆယ့်နှစ်
တစ်ဆင့်ပိုမိုကြားကလေး

၁၁၄. နိဂုံးဝင်သည့်အခါ
တစ်ဆင့်ပိုမိုအပူ

၁၁၅. နိဂုံးဝင်သည့်အခါ
ဆယ်နှစ်အထိပိုမို

၁၁၆. စိတ်ကုန်ကမ်းမကင်းစွာ
စိတ်ကုန်လျာတော်ထွေ

၁၁၇. ဖိစိုက်ခိုင်လုံလွန်းလှသည့်
ဖိစိုက်ခိုင်လုံလွန်းလှသည့်
ထွေတကွန်ထယ်ပူဖောင်း
ထွေခံကွန်ထယ်ပူဖောင်း
လူတစ်ဦးကွန်ထယ်ပူဖောင်း
ခံနိုင်ရည်ပေးသည့်အခါ

၁၁၈. ဖိစိုက်ခိုင်လုံလွန်းလှသည့်
ဖိစိုက်ခိုင်လုံလွန်းလှသည့်
လူတစ်ဦးကွန်ထယ်ပူဖောင်း
လူတစ်ဦးကွန်ထယ်ပူဖောင်း
ခံနိုင်ရည်ပေးရန်

ထိခိုက်ခံနိုင်ရည်ပေးရန်

၁. တစ်ဆင့်ပိုမိုတော်လှုံ
နတ်ထိုင်သည့်အခါ
ယခုတစ်ဆင့်ပိုမို

၂. ယခုတစ်ဆင့်ပိုမို
မတော်လှုံတစ်ဆင့်ပိုမို

၃. ယခုတစ်ဆင့်ပိုမို
မတော်လှုံတစ်ဆင့်ပိုမို
နတ်ထိုင်ထိုင်ပိုမို
ဘုံခိုင်ညီပီတော်လှုံ
နတ်ထိုင်ထိုင်ပီတော်လှုံ
ပီတော်လှုံဘုံခိုင်ညီ

၄. တစ်ဆင့်ပိုမိုပီတော်လှုံ
နတ်ထိုင်ထိုင်အပူ
တစ်ဆင့်ပိုမိုအပူ
တသွေမတော်လှုံနတ်ထိုင်

၅. ကွီးတော်လှုံချစ်မတော်
လိင်တော်လှုံတော်လှုံ
ဖိစိုက်ထွေလူတော်လှုံ
သုံးဆယ့်နှစ်လူတော်လှုံ
မိဖိလူတော်လှုံအပူ
အူဂီဖိပေးရန်အပူ

နတ်ထိုင်ကွီးအပူ
အူဂီဖိပေးရန်

၅. ဖိစိုက်ထွေကွီး
သုံးဆယ့်နှစ်လူတော်လှုံ
ဖိစိုက်ထွေကွီး
သုံးဆယ့်နှစ်လူတော်လှုံ
ယခုတစ်ဆင့်ပိုမို
ကလေးအပူအပူ
ယခုတစ်ဆင့်ပိုမို
ကလေးအပူအပူ

၆. ယခုတစ်ဆင့်ပိုမို
ကလေးအပူအပူ
ဖိစိုက်ထွေကွီး
ယခုတစ်ဆင့်ပိုမို
ကလေးအပူအပူ
တော်လှုံနတ်ထိုင်

၇. ထိုင်ခိုင်ထိုင်ပီတော်လှုံ
ယံယံစိတ်ကွီး
ထိုင်ခိုင်ထိုင်ပီတော်လှုံ
ယံယံစိတ်ကွီး

၈. နတ်ထိုင်ထိုင်ပီတော်လှုံ
လှိုင်ထိုင်ပီတော်လှုံ
နတ်ထိုင်ထိုင်ပီတော်လှုံ
လှိုင်ထိုင်ပီတော်လှုံ
ကျားကျားခိုင်ဖိစိုက်ထွေ
ကျားကျားခိုင်ဖိစိုက်ထွေ
ကျားကျားခိုင်ဖိစိုက်ထွေ
ကျားကျားခိုင်ဖိစိုက်ထွေ

၉. ကုလီတကီခိန်လာဒီ
သးခိန်မုလီရိန်ဒီးစီ
ကုလီတကီခိန်လာနး
သးခိန်မုလီရိန်ဒီးနာ
ခံဂမ္မာတဘိန်အိန်မု
ပုမ္မာကိန်ဖးအိန်တဂု
ခံဂမ္မာတဘိန်လီခီ
ပုမ္မာကိန်ဖးအိန်ဂုဇီ
ခံဂတမူအိန်ခံဒု
ဘိန်ယုန်ဘိန်ယုန်မိလု

၁၀. သးတဖျာ်သးဘိန်မနု
သးဒီနာဘုယာ်ဘုဟု
သးဒီးနာသးဘိန်မတ
ဘုယာ်ဘုယုသးဒီးနာ
ဟဲလကလကံယုန်ဖီ
ဘုယုန်ယိန်ဘါယုန်စီသီ
ကလအုန်လဲဘိန်တုာ်လံ
အုန်ဆကလပိာ်အခံ

၁၁. ကလအုန်လီလခိန်ထံး
အုန်ဒီးနာတီတီထံထံ
ကလအုန်ဒီးနီာ်ဘုဒါ
ဒ်ပိာ်ယုာ်မာဘုန်လပု
ကလအုန်မူလခိန်သူ
ဟဲလတံာ်ဝံဂုာ်တပု
ကလအုန်ဟဲလခိန်ယဲ
ဟဲလတံာ်ဝံဂုာ်တဖျး

၁၂. နစုပျာ်ဒီးယစုထါ
သုတပျာ်လဲလကီာ်ဂ
နစုပျာ်ဒီးယစုဖံး
သုတပျာ်လဲဆူကီာ်ယံ
လကီာ်တဖျာ်ပုတံာ်တဒု
လီပုခိန်လခိန်မိလု
လကီာ်တဖျာ်ဒီးပုတကျီ
လီပုခိန်လခိန်လုာ်ဝီ

၁၃. ဒုန်လီထံကွီလီခိန်သူ
ထံပုာ်ဝါစတလီလု
ဒုန်လီထံကွီလီခိန်ယဲ
ထံပုာ်ဝါစတလီဝဲး
လီလုာ်ထံလလုကွီမိ
ခိန်သူကွီပုးလိာ်အကွီ
လီလုာ်ထံလလုပယု
ခိန်သူကွီဘုးလိာ်ဆီသွဲ

၁၄. ကလုာ်ခံဂကွီကွီဇာ
ခုန်နီန်ထံယုာ်လကီာ်ချာ
ကလုာ်ခံဂကွီကွီဇာ
ခုန်နီန်ထံယုာ်လကီာ်ကျါ
ကလုာ်ဘိန်ယတထံန်မုာ်
ဒ်ကလံဟဲပုဖျဲဘု
ကလုာ်ဘိန်ယတထံန်ကွဲး
ဒ်ကလံဟဲပုဖျဲဘဲ

၁၅. ဆကလုာ်ခံဂမုာ်မုာ်
သုတကျီမိနီန်လခုး
သးတဖျာ်သးဘိန်မနု
သးဒီးနာဘုယာ်ဘုယု
ဒဲသုမဲာ်ထိးကလိာ်ပု
သးဒီးနာသးတုာ်သးဘူး
တံာ်သးအိန်ခံဖျာ်မုာ်ဆီ
နီာ်သးကွီသးတဖျာ်ယီ
ဆုလနသိးလယသိး
မာဂိပုာ်ဆးယုာ်အတီ
ထာ်လခိန်ထါမုာ်ကွီဝံ
သံန်လကီာ်ဘါမုာ်နီာ်ခွံ

ထိဒါလီဖွံ့

မုာ်ထါဘျးစဲက့တၢ်တမံမံဒ်အမုာ်ကစၢ်ကလိဒီးထံကျိထံကွာ်, မ့တမုာ် ပှတကဂးန့ၣ်လီၤ.

၁. ယၣ်မးခိၣ်ဆံဆဲၣ်ယၣ်မး တၢ်စိၣ်နဖီနတခး	၁၁. ဖုံထီၣ်တကီၤခၢ်ဆူမု မိာ်ဩူးန့ၣ်ဆဲးဘၣ်စူးစူး	၂၁. ဆဲးသံလီၤပသးလာဒီ ဒံးနချၢၣ်ကၢစီယံးပီး
၂. ယၣ်မးလူၤတၢ်ယုာ်လၢပျီ အဖီလၢခံတၢ်စိၣ်ဖျီး	၁၂. ပစီမိာ်ဩူးန့ၣ်တဂ့ ဆဲးသ့ၣ်ဖျၢၣ်ထံဝံၣ်ယၢ်ယုၤ	၂၂. သံယုၣ်ခံဂၤပြီၣ်အံၣ်အ့ သ့ၣ်ခိၣ်ဆဲးကဲးလၢဝံၣ်မ့
၃. ယၣ်မးမဲယံးချံၣ်ဘိထူ လူၤခးခိၣ်ဆံဆဲၣ်လၢမု	၁၃. ကဘံၣ်ဒိၣ်အခိၣ်ပိာ်ယု မုၤပီၣ်မုၤအ့မုၤပိၤတြဲ	၂၃. ထီၣ်ထွံပသးကံၢ်သ့ၣ်ဒု ဒံးမုၣ်ယဲၤဖဲယံးတံးန့
၄. ယၣ်မးမဲယံးသ့ၣ်ဘိထူ စူးလီၤတပျီဟီၣ်ခိၣ်ဟူး	၁၄. ဘူလိာ်မဲၤဝဲၤအယုၤလီၤ နီၢ်ဒုၣ်ညါစီၤသ့ၣ်လၢဘိ	၂၄. စီကျိသၣ်ကျိသ့ၣ်ထီၣ်ထွံ ဒံးပှထီၣ်ထွံနဒံးချံ
၅. စီလီၤခိၣ်ဆံဆဲၣ်အယုၤ ညးန့ၣ်ပှဖီဘၣ်ကဟ	၁၅. သူးဂ့ၢ်ခၢ်ဝးဝ့ၢ်နွံဝီ ဒံးမုၣ်ခဲၣ်ဇိတံၢ်ဘုဖီ	၂၅. ကျိၢ်နီၢ်ထီၣ်ထွံသ့ၣ်ဘၣ်ခိ ဒံးလၢၢ်သးဟ့ချၢၣ်တကီၤ
၆. ကွၢ်ကီၢ်မိာ်ဩူးန့ၣ်ဟဲဩ နူးမၣ်ခးလီၤယၣ်မးမဲ	၁၆. ညိၣ်လီၤခိၣ်ခံဂၤကတြဲ ဒံးကီၤလၢဝါမုၣ်ယဲၤဖဲ	၂၆. နစျီၢ်ဟဲဘိလီၤဟုထံ မိာ်လီၢ်ကွံထီၣ်ပိၣ်အနံၤ
၇. တကပြုၢ်ဒ်တၢ်ယုာ်ထူ ပုၢ်နီၢ်ဆံးမၤအဝဲၢ်လူၤ	၁၇. ယီၤပတဲာ်ထံခိၣ်ထံနံၤ ဒံးနစျီၢ်ဟဲမိာ်လီၢ်ကွံ	၂၇. မိာ်လီၢ်ကွံကွံတၢ်အဒီ ခွံၣ်ဒီးပျဲၣ်လဲၤဟီၣ်ဘၣ်အီၤ
၈. စီဝဲမ့ၢ်တမုၢ်ခိးကျဲ ထံၣ်တၢ်ယုာ်ထူအမဲာ်ဂဲၤ	၁၈. ထီၣ်ကစၢ်အူဒီးဒံၣ်အ မၤဒံးစီၤဘီဝ့ၢ်လၢပျၢၤ	၂၈. မ့ၢ်နွံဟၢဆီဒံၣ်နွံထာ နစျီၢ်ဟဲတမာ်လဲၤဆျၢ
၉. ချံၣ်ဘိသးခိၣ်ပျၢ်ဝံၣ်သိ ပျီလၢမိာ်ဩူးန့ၣ်အစီ	၁၉. နီၢ်ယဲၤထံတၢ်သၢဆံ ထီၣ်ကစၢ်အူဒီးတယံၤ	၂၉. နစျီၢ်ဟဲတမာ်လဲၤဆျၢ ဟၢမုၤလၢတမာ်အချၢ
၁၀. မိာ်ဩူးန့ၣ်ပှဖျဲၣ်ပှချၢ ဆဲးသ့ၣ်ဖျၢၣ်ထံဝံၣ်ယၢ်ယုၤ	၂၀. ထီၣ်ကစၢ်လၢဝံၣ်ကိးစိ ဒံးမုၤထံဖိမုၤဒုၣ်ဇိ	၃၀. ထံလၢပိၣ်ခံမၤရိးရဲ တမာ်ဘၣ်ဆျၢနစျီၢ်ဟဲ

၃၁. သးတီမီနာနစိုဟဲ
လီခိးလာကွံဘာ်လာဖျါ

အဆာ်ဒွဲာ်သိတအဲာ်ဝဲ
အဆာ်ဒွဲာ်တီတအဲာ်ဝဲ
ဒီးအဆာ်ဆီမိာ်ကံာ်ဘဲ

စီအဟဲဂဲဘာ်စ့ာ်ကီး
ဒီးတကာစီတပျဲအီ

၃၂. လီခိးနီာ်လာထံသြဲလု
သ့ာ်လာ်လီတလံာ်ခိာ်ဒု

ကွံာ်လီလာထံတမာ်ဟဲ
ထူးထီာ်လာခိကလုာ်ကဲ

၄၆. တာ်သီာ်ထံဆာ်သီာ်ကြီကြီ
တာ်သီာ်ကီဆာ်သီာ်ကြီကြီ
တီာ်တလိာ်ဂဲဒီးဘီဒီ

၃၃. သ့ာ်ခိာ်ကုာ်ယျါအိာ်ဆိးသူ
မ့ာ်တံာ်ဖဲလဲာ်တပျါ

၄၂. ပျါညာ်ပီာ်ဒဲညာ်ပီာ်ဒဲ
ဖီညာ်ပီာ်ဒဲညာ်ပီာ်ဒဲ
ဆံးမုာ်ထီာ်သံတုာ်အဝဲ

ဒီးတကာဂဲဒီးဘီဒီ
တကာလါနအိာ်တခိ
ပိာ်ဒီဘာ်သ့တနီနီ

၃၄. သ့ာ်ခိာ်ကုာ်ယျါအိာ်ဆိးသူ
အိာ်ယဝဲဖဲလဲာ်တပျါ

ဆံးဆာ်ထီာ်သံတုာ်အဝဲ
လာနီလာပျါထီာ်မ့ပျါ
လာခံတခွဲညာ်တခွဲ

၄၇. တီာ်တလိာ်ထီယိာ်ကြဲာ်ကြဲာ်
ဒီးတကာထီယိာ်ကြဲာ်ကြဲာ်
ထီလာယိာ်ခံယိာ်သါပုာ်

၃၅. တမ့ာ်ညာ်လဲာ်ဂံာ်လာညါ
ထံလဲာ်ညာ်လဲာ်ကျဲာ်အကျါ

၄၃. ပျါညာ်ပီာ်ဒဲညာ်ပီာ်ဒဲ
ဖီညာ်ပီာ်ဒဲညာ်ပီာ်ဒဲ
တဖျဲးလုသူဟ်ဆွဲးဆွဲး

ထီလာကိခံကိသါပုာ်
နီာ်ဘီယိာ်ဖီမံလာခုး
မံတယုာ်ဖုးတယုာ်ဖုး

၃၆. ထီဘာ်ထံလဲာ်လာညါသ့
ညာ်လဲာ်လာခံတနီးလု

တဖျဲးလုဂီဟ်ဆွဲးဆဲး
အမဲာ်ညါဆံးမုာ်ထီာ်ပျါ
အလီခံဘျးလာတခွဲ

၄၈. တံာ်တုာ်လဲာ်ကျဲာ်လာထံလာ်
ကာ်ကံာ်လဲာ်ကျဲာ်လာထံလာ်
လာမိာ်စါစီတသ့ညါ

၃၇. သုးတစံးထံယျါကျဲာ်ချဲး
ဂုာ်လဲာ်ထံလဲာ်ပိာ်အခံ

၄၄. တီာ်တလိာ်ဂဲလာမုာ်နုာ်
ဒီးတကာဂဲလာမုာ်နုာ်
ဟူဘာ်ယဟူဘာ်ဒုးဒုး
သါဘာ်ယသါဘာ်ဒုးဒုး

လာပာ်စါစီတသ့ညါ
သ့ညါထီာ်ဆိနုာ်တဂါ
ပိာ်လီတဲာ်လီန့ာ်ကွံာ်ယျါ

၃၈. ထီာ်တဘာ်ထံထီာ်န့ယျါ
မတလီဆဲးယာ်ထိးဝါ

တခိာ်ခိာ်စီပာ်ဒုးသုး
နးတီာ်ဝဲဟံးလာအစု
မ့မုာ်ဝဲာ်ဒါဝဲာ်ကဒုး

၄၉. ထံဒိာ်ထံလဲာ်လာသ့ာ်ခံ
နီဒိာ်နီလာလာသ့ာ်ခံ
ကသ့ာ်ပီာ်ကသ့ာ်လီထံ

၃၉. ဟီာ်ခိာ်ဒိာ်အခိာ်ပုာ်လု
ပျါသ့ာ်ဘျီက့ဘာ်ကသ့

၄၀. သံလာကလာအုာ်အပျါ
လာခိးကုာ်စိးဝဲာ်ခိးဟူ

၄၅. တီာ်တလိာ်ဂဲဒီးဘီထီ
ဒီးတကာဂဲဒီးဘီထီ
ဂဲဒီးဘီထီပျါပျါအီ

ကဆီပီာ်ကဆီလီထံ
တာ်တလီထံမုာ်ထံခိာ်မံ
အိာ်တံာ်ညာ်တလံာ်တာ်ယံ

၄၁. တခွဲတီာ်ပျါဝီဒီးကဲး
တခွဲထးပျါဝီဒီးကဲး

ဂဲဒီးဘီထီပျါပျါအီ
ဂဲဒီးဘီထီပျါသ့ာ်အီ

၅၀. ထိးတံာ်ပုၤလၢဟံၣ်ကိၣ်ဒု
ထိးဆါပျီၤလၢဟံၣ်ကိၣ်ဒု
တနံၣ်အမဲထီၣ်တသ့
ခံနံၣ်အမဲထီၣ်တသ့
အိၣ်တုၤမုၢ်အ့ၤယုၤဟဲက့ၤ
ကနံၣ်ထံဂီၢ်တိၣ်အပူၤ

၅၁. ခုၣ်လီၤမိၢ်လၢချၢၣ်ခိၣ်ထံး
ခုၣ်လီၤပၢ်လၢချၢၣ်ခိၣ်ထံး
ပအူးအိၣ်ဂီၢ်မိၢ်ဂုၢ်ပံ
ပအူးအိၣ်ဂီၢ်ပၢ်ဂုၢ်ပံ
သ့ထီၣ်ချံၣ်ပဂိၢ်ချၢၣ်ခံ
ပျီၤလီၤတဲာ်ကဲထီၣ်လၢကွံ

၅၂. ခုၣ်ယုၤလၢပျၢၤခုၣ်ယုၤဒု
ကီၤကျဲၣ်လၢပျၢၤကီၤကျဲၣ်ဒု
အိၣ်တုၢ်မ့ၢ်လၢပိၣ်ကဆူး
အိၣ်တုၢ်ပျီၤလၢကိၤကဆူး
သ့ထီၣ်ချံၣ်ဒုထီၣ်ဆုမူ
ဖိၣ်ယဲလုၤခးဟီၣ်ခိၣ်ဟူး

၅၃. ထိးတိၤဖူလီၤသ့ၣ်ပံၣ်လီၤ
မုၢ်ဒံၣ်လီၤကစၢ်အိၣ်အိ

၅၄. ထုးလီၤတီၢ်ကွဲၤမထုဖူ
ဘၣ်သံမုၢ်လဲၤတၢ်လၢမူ

၅၅. ညၣ်စံၣ်မိၣ်ဆီၤလၢလၢ်ပူၤ
ထိးမိၢ်ပျီၤဒီးကသ့ၣ်ယူၤ

၅၆. ဖုံနီၢ်ယိဖိကလံၤအူ
ယၢနီၢ်လၢ်ပျၢၤထွၣ်တဟူး

၅၇. တၢ်ဟၢခိၣ်ဆဲးလီၤဘီၤရွဲၤ
ဖုံနီၢ်ယိဖိအလီၢ်လဲၤ

၅၈. လၢ်မုၢ်ဘျါဝါဟံၣ်အကိ
အဲသံနီၢ်ကၢခဲၣ်လုၣ်ခိ

၅၉. လူၤသီမုၢ်ပျၢၤမုၢ်ကနီၤ
ဖိဒုမုၢ်ပျၢၤမုၢ်ကနီၤ
ဘၢၣ်လုၣ်ခိထူဆၣ်ကဆီ
ဘၢၣ်လုၣ်ခိစ့ဆၣ်ကဆီ
ပျၢၤဘူးမ့သ့ယၢမ့လီၤ
ပျၢၤတူၢ်လီၤလၢကီၢ်သ့ၣ်ဟီ

**ထါဆဲးတၢ်ကံၣ်အခိၣ်ထံးဘၣ်
ထွဲဒီးထါဒိလီၤဖျံၣ်**

၁. တၢ်ကံၣ်ဒိၣ်ဟဲလီၤလၢဘဲ
တၢ်ကီၤဒိၣ်ဟဲလီၤလၢဘဲ
ကဟၣ်နၢ်ဟူကဟၣ်ဩ
ဒိၣ်ကွဲၤနၢ်ဟူဒိၣ်ကွဲၤဩ
နီၢ်လၢအစုကွၢ်စီယွဲ
တမၤဘၣ်ဝဲအိၣ်တကဲ

ထါဆဲးကံၣ်အဖိၣ်

၁. တၢ်ကံၣ်ဟဲလီၤလၢကးက့
နီၢ်ကွၢ်တဘူးနီၢ်မၤသ့
၂. တၢ်ကံၣ်ဟဲလီၤလၢကးကီ
နီၢ်ကွၢ်တဘူးနီၢ်မၤညီ
၃. စုနၢ်ဖးထီၣ်ယီၤတအ့
အူတၢ်ကံၣ်ဆဲးလီၤဝဲၤဝဲၤ

၄. စုနၢ်ဖးဒုယီၤတယီ
အူတၢ်ကံၣ်ဆဲးလီၤခြီၤခြီၤ

၅. နီၢ်ထါတၢ်လၢကတံၤပူၤ
တၢ်ကံၣ်တၢ်ကီၤအမံၤကူ

၆. နီၢ်ထါတၢ်လၢကတံၤသး
တၢ်ကံၣ်တၢ်ကီၤအမံၤအါ

၇. ဖိမိၢ်ယုၢ်ထါဘၢၣ်ကွဲၤကွီၤ
ဖိပၢ်သိးဆ့ကံၣ်မုၢ်ဂီၤ

၈. ဖိပၢ်သိးဆ့ကတြၣ်ထူ
ကံၣ်ဘျၢၣ်ဘဲကဆၣ်လၢမူ

၉. ဖိပၢ်သိးဆ့ကတြၣ်စ့
ကံၣ်ဘျၢၣ်ဘဲကဆၣ်မူဒု

၁၀. ကပီၤစၢ်အလုၤလၢကျဲ
ကပီၤကွၢ်လိနီၢ်လုၢ်ဘဲ

၁၁. နီၢ်ဆဲးအခံလၢပျၢၤဒး
နီၢ်ကွၢ်လိဆ့ကံၣ်ဘီနၢၤ

၁၂. နီၢ်ဆဲးအခံလၢပျၢၤကျါ
နီၢ်ကွၢ်လိဆ့ကံၣ်ဘီသး

၁၃. နမိၢ်ဖျၢၤနၢ်လၢတဘံ
သ့တၢ်ကံၣ်လၢနနီၢ်ဆံး
၁၄. နီၢ်ထါတၢ်တူးအံးတူးအံး
ကံၣ်မုၢ်ဂီၤဘူဒီးဘျါဒီး

ထါခံဂ

မုန်ကနီဒီးဖိသန်ခါကျဆာကျ ပဲအထါ

၁. ခံဂမုန်ဘုတခိန်ယီ
ပျိုဝ်ထီန်ကွံင်လီၤဘဉ်တၢ်ယီၤ
ခံဂမုန်ဘုမုန်လၢခး
ပျိုဝ်ထီန်ကွံင်လီၤတၢ်ယီၤမုန်

၂. ခံဂမုန်မိၤဂုၢ်တဘိ
ဂိၤပုၢ်ဘျီကလဲၣ်ဒီးဆိ
ခံဂမုန်မိၤလုၣ်တဒါ
ဂိၤပုၢ်ဘျီကလဲၣ်ဒီးခါ

၃. ခံဂမုန်တၢ်ယုၢ်လၢပျီ
အိၣ်ပဆဉ်လၢမုန်ယဲၢ်ဘိ
ခံဂမုန်တၢ်ယုၢ်လၢထး
အိၣ်ပဆဉ်လၢမုန်ယဲၢ်ဝါ

၄. တၢ်ဘိကိၣ်ဒီးလံာ်ခံဒု
လံာ်ဒီးတၢ်ဘိကိၣ်ခံဒု
စံၣ်လၢသ့ၣ်ဒုခိၣ်စံၣ်ယုၣ်
စံၣ်လၢသ့ၣ်ဒုလၢစံၣ်ယုၣ်
ပုၤမုန်တိၣ်ခးပျိုဝ်သး
ခံဒုကွံၣ်ဖးအိၣ်တမုန်

၅. ခူတခါခံဘုၣ်နူၤအဲ
လီၢ်မံၤဒါခံဘုၣ်နူၤအဲ
မုန်ထူထီၣ်ထူထီၣ်ကတြၢ
မုန်ဒါလီၤဒါလီၤကတြၢ
ပုၤမုန်ထုးဖးဆုဆွဲ
ထုးယူထုးယီၤဒေၣ်ပဲ

၆. ခံဂမုန်သဘံၣ်အိၣ်မုၤ
ပုၤမုန်ကွံၣ်ဖးအဲၣ်တဂု
ခံဂအိၣ်လီၤမုန်တနံၤ
မိၢ်ဖျိၣ်ဒုပီၤသ့ၣ်ဒီးထံး
ခံဂအိၣ်လီၤမုန်တဂီၤ
မိၢ်လုၢ်ထံကျိးတဘုၣ်ယီ

၇. ခံဂအိၣ်လီၤဘဉ်ဝုၢ်လူ
မိၢ်ယုၢ်ပမံၤထီၣ်ဆုၣ်ဆူး
ခံဂအိၣ်လီၤဘဉ်ဝုၢ်လဲၤ
မိၢ်ယုၢ်ပမံၤထီၣ်ကတြၢ

၈. ခံဂတမူအဲၣ်ခံဒု
ဘူၣ်ယုၣ်ယိၣ်ဘါယုၣ်မိလု
ခံဂတမူအဲၣ်ခံဖိး
ဘူၣ်ယုၣ်ယိၣ်ဘါယုၣ်လုမိ

၉. ခံဂမုန်တၢ်ယုၢ်ခံဒု
အိၣ်ပဆဉ်လၢမုန်ဆဲးကျူ
ခံဂမုန်တၢ်ယုၢ်လၢပျီ
အိၣ်ပဆဉ်လၢမုန်ယဲၢ်ဘိ

၁၀. ခံဂမုန်တၢ်ယုၢ်ပျီသး
အိၣ်ပဆဉ်လၢမုန်ယဲၢ်ဝါ
ခံဂမၤကဒုကဒု
ဒ်ထီၣ်ဆိဖါထီၣ်လီၤဂု
ပုၤမုန်ဘိးလၢဘိးသူ
ဝဲခံဂမၤဆဉ်အိၣ်မုၤ

၁၁. ခံဂခံဂကၢၣ်ကၢၣ်သၢ
ဒ်အဲလဲၤခိးချၢၣ်လၢပုၤ
ခံဂခံဂလၢၢ်ဇိလု
နီၢ်မကွၢ်စီမုၢ်ဘံၣ်ဘု

၁၂. လၢၢ်ဇိလုဝဲဒၣ်ခံဂ
နီၢ်ဘံၣ်ဘုစီမုၢ်မကွၢ်
ခံဂခံဂလၢၢ်လၢၢ်တြၢ
ဒ်ဒြီၣ်အူတူကိၣ်မုန်ယူ

၁၃. လၢၢ်လၢၢ်တြၢဝဲဒၣ်ခံဂ
ဒ်ဒြီၣ်အူတူကိၣ်မုန်ဟး
ခံဂမုန်မိၤလုၣ်တဆိ
လဲၤတီအိၣ်ဘုစံၣ်လၢယီ

၁၄. ကလုၢ်ခံဂတပြုၣ်ဇိ
ဒ်ဂိၤပုၢ်ဆဲးထၣ်ခိၣ်ဘိ
ကလုၢ်ခံဂတပြုၣ်ယီ
ဒ်ဂိၤပုၢ်ဆဲးထၣ်ခိၣ်ပီ

၁၅. ခံဂမုန်တဘံၣ်အိၣ်မုၤ
ပုၤမုန်စိၣ်ဖးအဲၣ်တဂု
ခံဂမုန်ပုၤတၢ်တဒါ
လီၤပုၤခိၣ်လၢယိၣ်လိာ်သး

၁၆. ခံဂမုန်ပုၤတၢ်တဘိ
လီၤပုၤလၢထံယိၣ်လိာ်ကျိ
ပုၤမုန်ဟုးပျိုသ့ၣ်စု
ဝဲခံဂဘိးလၢၢ်ဒီးသူ
ပုၤမုန်ဟုးပျိုသ့ၣ်ထူ
ခံဂထၢၣ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူ

၁၇. ပုၤမုန်ကီၢ်ကးကျိၣ်ဒီးစု
ဝဲခံဂမၤဆဉ်အိၣ်မုၤ
ကျိၣ်ဒီးစုပုၤမုန်ကီၢ်ကး
မၤဆဉ်အိၣ်မုၤဝဲခံဂ
ခံဂတမူအဲၣ်ခံဒု
ဖးထီၣ်ဆံၣ်ဆူးမိၢ်ကွၢ်ဂု
ခံဂတမူအဲၣ်ခံဖိး
ဖးထီၣ်ဆံၣ်ဆူးမိၢ်သးလီ

၁၈. ခံဂလီခိးချာ်စီကွါ
ထံသါလုင်တမာ်ဟဲထီ
ခံဂလီခိးချာ်စီကွါ
ထံသါလုင်တမာ်ဟဲရံး
ဝဲခံဂတုတုမိမိ
ဒ်ထီၣ်လွံၣ်ဟဟံၣ်ဒုလီ

ထါခံဂ

အစၢ

နီၣ်ပယါဝဲလၢထံခံ
ဟဲကွါမ့မ့နတၢ်ဝံ
က့းစီၣ်အါလၢနလီၢ်မံ

အစီၣ်

ဖီထီၣ်ကံၣ်ဖးရဲၣ်သ့ၣ်ဒု
ဝဲလီၤနဒုဂ့ၤလၢဂ့ၤ
မံတခါၣ်လီၤနစုဒု
ဖီခိၣ်စီဖူလဲးဘျုးဘျုး

၁၉. ဝဲခံဂမိမိတုတု
ဒ်ထီၣ်လွံၣ်ဟဟံၣ်ကိာ်ဒု
ခံဂခံဂဝီၢ်ဝီၢ်ဝံး
ဒ်အူၣ်ဂီၤလီၤစုၣ်လၢထံ

ထါဘူးဖိစဲဖိ

**မုၢ်ကနီၤဒီးဖိသၣ်ခါကျဲးဆၢကျဲး
ပုၤအထါ**

အဒီး

- ၁. တဘူးလၢခံဘ့ၣ်တဘူး
တဘူးပမၤဒ်အဘူး
တစဲလၢခံဘ့ၣ်တစဲ
တစဲပမၤဒ်အစဲ
- ၂. သံၣ်ဘူးခိၣ်သူလၢဒီးန့ၤ
သးမ့ၢ်တီသုတယံာ်ဖး
သံၣ်ဘုခိၣ်သူလၢဒီးစီ
သးမ့ၢ်တီသုတယံာ်လီၤ

- ၃. တကွံသံၣ်ဘူးညၣ်သံၣ်ဘူး
ခံဂသံၣ်ဘူးလိာ်ပစု
တကွံသံၣ်ထုညၣ်သံၣ်ထု
ခံဂသံၣ်ဘူးလိာ်ပဆု
သံၣ်ဘူးပစုမုၢ်ခိၣ်န့ၤ
ဒ်ယါသံၣ်ဘူးကျီၢ်အန့ၤ
- ၄. ကံၢ်သနူဖျု လၢခိၣ်ဆွဲး
လၢနဖျု ဘူးယဖျု စဲ
ကံၢ်သနူဖျု လၢခိၣ်ဆွဲး
ဖျု ဘူးဖျု စဲန့ၤဒီးယၤ
- ၅. ကံၢ်သ့ၣ်ဒုဆဲးဆၣ်လၢမု
လၢနဆဲးစဲယဆဲးဘူး
ကံၢ်သ့ၣ်ဒုဆဲးဆၣ်လၢထး
ဆဲးဘူးဆဲးစဲန့ၤဒီးယၤ

အစီၣ်

- ၁. ယီၢ်ဘၣ်စီအတၢ်ပာ်လဲ
သးဒီးစီတကွါတလဲ
ယီၢ်ဘၣ်စီအတၢ်ပာ်သး
တကွါတကွဲးသးဒီးန့ၤ
- ၂. သးတဖျုၣ်သးခံဖျုၣ်သး
သးခိၣ်မ့ၢ်လီၤလိာ်ဒီးန့ၤ
မိၤတဖျုၣ်မိၤခံဖျုၣ်မိၤ
သးခိၣ်မ့ၢ်လီၤရိၣ်ဒီးစီ
- ၃. သးတဖျုၣ်သးဘၣ်မန့ၤ
သးဒီးန့ၤဘုယၣ်ဘုယု
သးတဖျုၣ်သးခံဖျုၣ်သး
ဘုယၣ်ဘုယုသးဒီးန့ၤ

၄. တၢ်သးအိၣ်ခံဖျၢၣ်မ့ၢ်စီ
နီၣ်သးစီသးတဖျၢၣ်ယီ
တၢ်သးအိၣ်ခံဖျၢၣ်မ့ၢ်ထိး
နီၣ်သးစီသးဒ်သိးသိး

၆. သးဒီးနးသးစံၣ်သးကျၢ
ဝံၢ်ဖးလၢစးတန့ၢ်လၢ
သးဒီးနးသးစံၣ်သးမး
ဝံၢ်ဖးလၢစးဘၣ်န့ၢ်ဧါ

၈. ကၢ်သနူဖျၢၣ်လၢခိၣ်ဝါ
ဖျၢၣ်ဘူးဖျၢၣ်စးနးဒီးယၢ
တဘူးလၢခံဘ့ၣ်တဘူး
မၤဒ်တဘူးလၢသံၣ်ပူၤ
တစဲလၢခံဘ့ၣ်တစဲ
မၤဒ်တစဲလၢဝဲကျဲ

၅. ကံလီၤတကီၤခိၣ်လၢဒီ
သးခိၣ်မ့ၢ်လီၤရိၣ်ဒီးစီ
ကံလီၤတကီၤခိၣ်လၢနး
သးခိၣ်မ့ၢ်လီၤရိၣ်ဒီးနး

၇. ကၢ်သ့ၣ်ဒုတီတပျၢၣ်လဲၤ
မ့ၢ်နတီဘူးယတီစဲ
ကၢ်သနူဖျၢၣ်လၢခိၣ်တီ
ဖျၢၣ်ဘူးဖျၢၣ်စးနီၣ်ဒီးစီ

ထီအိၣ်တီ

မုၢ်ကနီၣ်ဒီးဖိၣ်သၣ်ခါကျၢဆါ

ကျဲပုၤအထါ

၁. တ့တ့ဝံၢ်တ့လၢနိၣ်ယၢ
နသးမ့ၢ်တီအိၣ်ဟံၣ်စၢ
တ့တ့ဝံၢ်တ့လၢနိၣ်သး
နသးမ့ၢ်တီအိၣ်လၢယၢ
တ့တ့ဝံၢ်တ့အိၣ်ထီ
နသးမ့ၢ်တီအိၣ်လၢကီၢ်
တ့တ့ဝံၢ်တ့လၢကီၢ်ယံၤ
နသးမ့ၢ်တီအိၣ်ဟံၣ်ဒံး

၃. တၢ်ဟံၣ်ခါလီၤချၢၣ်သးမံ
ဘၣ်နတီဒ်လၢလၢထံ
တီတီယဝဲလၢလၢထံ
ထံဆူနက့ယတရံး
တီတီယဝဲလၢထံကျါ
ထံဆူနက့ယတဟး

၅. ထံဘီယိၣ်ခံကပီၤဒါ
အိၣ်ဟံၣ်နဲတ့ဟံၣ်နယၢ
နဒံးဖိကွီၤတီၢ်ဖိကွီၤ
ဖိစ့ဘိၣ်သုတသးလီ
တီတီနဝဲဒါဩၢ်ဘီ
နမ့ၢ်ယုၤသုတစီၢ်လီၤ

၂. နသးမ့ၢ်တီမိၢ်အဖိ
ဝဲၣ်ယိတကီၤလီၤကီၢ်ဘိ
နသးမ့ၢ်တီနီၣ်ကီၢ်ယၢ
ဝဲၣ်ယိတကီၤလီၤပိကါ

၄. သးတီနးစီဘီဇးစံး
ဒ်ထိၣ်လွံၣ်တီဒီးအသ့
ဂီၤပျၢၣ်မ့ၢ်ယီနးဒီးယၢ
မၤအမံဖးဒီးအမါ
မံဖးအမါမ့ၢ်တကဲ
ယီၤနီၣ်ဒီးစီန့ၣ်ပျၢၣ်လဲ
ဂီၤပျၢၣ်မ့ၢ်ယီယီဒဲၣ်ဝဲ
ဝီၤက့ၣ်ပသးဒ်တခွဲ
ဂီၤပျၢၣ်မ့ၢ်ယီယံၤယံၤယုၤ
သးခံဖျၢၣ်ယီအဲၣ်တဂ့ၤ

၆. ဘၣ်ဘ့ၣ်မၤဘျၢၣ်တဂ့ၤ
အိၣ်လၢစီတီကကွၢ်ကျဲ
ဖိအိၣ်ဒီးစီအစၢယံၤ
သုတအိၣ်သဒိၣ်ဂုၤခံ
သဒိၣ်ဂုၤခံသဒိၣ်ဘီ
နအိၣ်နလီၤပျၢၣ်ဒီးစီ
၇. မ့တမ့ၢ်ဘျါကၢ်ညၣ်ဒိ
ဘၣ်ဘ့ၣ်မကွၢ်စိၣ်အဖိ
အိၣ်လၢတံတံအိၣ်လၢတီ
အိၣ်သုတဒံးသံၣ်ဆိးဖိ
အိၣ်လၢတီတီအိၣ်လၢတံ
အိၣ်တုၤချၢၣ်စဲတဖွံမံ

၈. ဖိတိအိၣ်သးနံၣ်မ့ၣ်ကဲ
ဖိတိအိၣ်တုၤကလုာ်ကဲ
ဖိတိအိၣ်သးနံၣ်မ့ၣ်ဘျီ
ဖိတိအိၣ်တုၤကလုာ်အူ

၉. နီၣ်တီအိၣ်တီလၢအးပူ
ဖိတိအိၣ်လၢယွဲၣ်ခိၣ်ဇူ
နီၣ်တီအိၣ်တီလၢအးသး
ဖိတိအိၣ်တီလၢယွဲၣ်သး
နီၣ်တီအိၣ်တီလၢအးဘျီတဂ့ၤ
အိၣ်လၢဖိတိကကွၢ်က့ၤ

ထီၣ်ခိၣ်ဖဲ

မ့ၣ်ထီၣ်တကလုာ်လၢအပာ်ဖျါထီၣ်က့ၤတၢ်မၤအသးဒီးပုၤပိာ်ခွါစးထီၣ်လၢအခါလီၤအခိၣ်လၢအ
ဟံၣ် တုၤလၢတၢ်သံအဟံၣ်တစုၤန့ၣ်လီၤ. ထီၣ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်သ့အီၤအါတၢ်ဖဲထီၣ်တၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

၁. မ့ၣ်ဆါနလဲၤကျိၢ်လၢအး
တၢ်ပူၤယုၢ်န့ၣ်မ့ၣ်မနုၤ
မဆါယလဲၤကျိၢ်လၢအး
ကုၤတြုထီၣ်ဘီယၢဒုးဒုး
န့ၣ်ကျိၢ်န့ၣ်ကျိၢ်မ့ၣ်ဘျးဘျး
နဆါမ့ၣ်ဟဲထီၣ်အဂၤ

၅. လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤတုၤအးယၢ
ဘၣ်နတၢ်ဒီးဖိၣ်နီၣ်တၢၤ
လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤတုၤအးခံ
ဘၣ်နကၢ်ဒီးဖိၣ်ဘုၤချံ

၇. လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤနမၤထံ
ဘၣ်နဒီးဖိၣ်ဂံၢ်လၢာ်ညံး
လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤယမၤထံ
ယတဒီးဖိၣ်ဂံၢ်လၢာ်ညံး

၂. ယကျိၢ်ယကျိၢ်မ့ၣ်ဘျးဘျး
ယဆါမ့ၣ်ဟါမ့ၣ်တဟါ

၅. လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤတုၤအးယၢ
ယတကၢ်ဒီးဖိၣ်နီၣ်တၢၤ
လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤတုၤအးခံ
ယတကၢ်ဒီးဖိၣ်ဘုၤချံ

၈. နဟဲက့ၤနဟံၣ်ဒီးခိ
နမိၢ်ဘၣ်ဆီဘၣ်အိၣ်အိ
လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤဟံၣ်ဒီးခိ
တနၢ်ဟူဆီအိၣ်အိစိ

၃. မ့ၣ်လီၤယဲၣ်ဘီဒုၣ်ကွီၢ်ပူ
ဝံထီၣ်ယကုၤယဟဲက့ၤ

၆. လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤဘၣ်ပျၢ်သး
ဘၣ်နအိၣ်ဒီးလၢကၢ်ဆျါ
လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤထီၣ်ဘီယၢ
ဒီးလၢကၢ်ဆျါတမ့ၣ်လၢ

၉. နဟဲက့ၤနဟံၣ်ဒီးခိ
ဘၣ်နအိၣ်ယိးယိၣ်တဘီ
လဲၤတၢ်ဟဲက့ၤဟံၣ်ဒီးခိ
မိၢ်မၤယယိးယိၣ်တဘီ

၄. မ့ၣ်လီၤန့ၣ်သံန့ၣ်ယဲၣ်ဘဲ
စုခိးပျၢ်ယခိၣ်ခိးထွဲ

၁၀. ကတီးထီၣ်နလီၢ်နကျဲ
ဟဲနမိၢ်စံးနဒ်လဲၣ်
ကတီးထီၣ်ယလီၢ်ယကျဲ
မိၢ်ကွၢ်ယဘျးမိၢ်တသဲ

၁၅. နခါလီၤယီၤတၢ်ဆံၣ်ဆဲ
ဘၣ်နယုၢ်လၢတၢ်ကအဲ
ယခါလီၤယီၤတၢ်ဆံၣ်ဆဲ
ယတယုၢ်လၢတၢ်ကအဲ

၂၁. နဟဲနထီၣ်ဘၣ်ဒံၣ်ဒါ
ဒံၣ်ဒါဝၣ်မံၤဝၣ်ကနာ
ယဟဲယထီၣ်ဘၣ်ဒံၣ်ဒါ
ဒံၣ်ဒါသီၣ်လီၤသကၢ်ဆၢ

၁၁. နဂံၢ်လီၤကျိၣ်နကဟဲ
ဟဲနမိၢ်စံးနဒ်လဲၣ်
ကလံၤထီၣ်ဆုလၢယသိး
မိၢ်စံးကွဲမူကွဲသကိး

၁၆. နခါလီၤနဟံၣ်ကိၣ်ဒု
ဘၣ်နထံၣ်ထိးအ့ၣ်သံခွဲ
ယခါလီၤယဟံၣ်ကိၣ်ဒု
ထိးဖါနွံယံၤအ့ၣ်သံခွဲ

၂၂. နထီၣ်ဘၣ်ကွဲပနာနာ
ကွဲပနာနာတသီၣ်လၢ
နထီၣ်ဘၣ်ကွဲတဆံၣ်ဒု
ကွဲတဆံၣ်ဒုသီၣ်တသ့
ယထီၣ်ဘၣ်ကွဲပနာနာ

၁၂. နခါလီၤဆံးယံၣ်လဲၣ်စီ
ယတအိၣ်မံၤမိၢ်ပျီၢ်သီ
ယခါလီၤယီၤဟံၣ်ခိၣ်ဟူး
ယစံးမ့ၢ်ဖိကနာဟူ

၁၇. နခါလီၤနဟံၣ်ဒီးခိ
နဖီဘၣ်ကိးဒီးကိးစီ
ယခါလီၤယဟံၣ်ဒီးခိ
ဖီတအိၣ်လၢအကိးစီ

၂၃. နထီၣ်ဘၣ်ကွဲပနာနာ
ကွဲပနာနာသီၣ်အၢၣ်ဂၤ
ယထီၣ်ဘၣ်ကွဲတဆံၣ်ဒု
ကွဲတဆံၣ်ဒုသီၣ်အံၣ်အ့
ယထီၣ်ဘၣ်ကွဲပနာနာ

၁၃. ယခါလီၤယီၤတၢ်သၢသွါ
သၢသွါမိၢ်ကိးထီၣ်ကွၢ်ယၤ
ယကွၢ်ထီၣ်ကွၢ်ယလီၢ်ခံ
ပုၢ်ဒုမိၢ်ဆံးစၢ်ဝံၤလံ
ဒုၣ်ပုၢ်ဘျးကျိၣ်ပုၢ်ဒုပီ
ဒုၣ်ပုၢ်ဘျးတုၤမုၢ်ယုၢ်လီၤ

၁၈. နခါလီၤနထံဆၣ်ပူ
ဘၣ်နထံၣ်စ့မိၢ်ပုၢ်ယူ
ယခါလီၤနထံဆၣ်ပူ
ယတထံၣ်စ့မိၢ်ပုၢ်ယူ

၂၄. နဟဲနထီၣ်ဘၣ်မိၢ်ဖိ
မိၢ်ဖိတသုတၢ်ကတိၤ

၁၄. နခါလီၤယီၤနမိၢ်ယီၤ
နမိၢ်စံးဖီညၣ်တဘီ
ဖီညၣ်တလီၤလိၣ်ဒီးစီ
အိၣ်ဒီးမိၢ်သ့တနံၤနံၤ
ဖီညၣ်တဘီမိၢ်တစံး
ယခါလီၤယီၤမိၢ်တယီၤ
မိၢ်ယီၤကျိၣ်မိၢ်လၢဒီ
အိၣ်မိၢ်နၢ်သံကွၢ်မိၢ်မဲၣ်
မိၢ်ယီၤနကျိၣ်ဘျးပျၢ်လဲ

၁၉. နဟဲကၢ်ဆၢဝၣ်တူၣ်စိး
ထံၣ်ဘၣ်နီၢ်သူယီၤခွဲၣ်ထိး
ယဟဲကၢ်ဆၢဝၣ်တပျ
ထံၣ်ဘၣ်နီၢ်ဝါယီၤဘဲဘ့

၂၄. ယဟဲယထီၣ်ဘၣ်မိၢ်ဖိ
မိၢ်ဖိရဲၣ်စံးရဲၣ်ကတိၤ
လံၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဆီမံၤအိၣ်ဝဲး
တဲကွၢ်နဟဲတၢ်လၢကျဲ
လံၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဆီမံၤခိၣ်ခွီ
တဲကွၢ်နဟဲတၢ်ကျဲတီၤ
လံၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဆီမံၤခိၣ်ခွဲး
ဟဲဘၣ်သ့ၣ်ယုၢ်ဝၣ်ကမဲၣ်
လံၣ်ခိၣ်မဲၣ်ဆီမံၤခိၣ်ခွီ
ဟဲဘၣ်သ့ၣ်ယုၢ်ဝၣ်ကလီၤ

၂၅. နဟဲဝ်သိကွံင်တံင်ကျဲ
ဝ်သိလ်နဂံင်ဘၣ်ဘျဲး
နဟဲဝ်သိတံင်ကျဲတီး
ဟဲစိၣ်ထးနါဒီးထးရံး
ထီၣ်ဒူးဝ်သိလါအခံ
ဟဲစိၣ်ထးရံးဒီးထးနါ
ထီၣ်ဒူးဝ်သိလါအကျါ

၂၆. နဟဲမဆါတံင်အဒု
ဘၣ်နနဟဲဟူလံာ်သံၣ်ပွါ
နဟဲမဆါတံင်အဒီ
ဘၣ်နနဟဲဟူလံာ်သံၣ်လီၤ
ယဟဲမဆါတံင်အဒု
ယတနဟဲဟူလံာ်သံၣ်ပွါ
ယဟဲမဆါတံင်အဒီ
ယတနဟဲဟူလံာ်သံၣ်လီၤ

၂၇. နဟဲလါသံယုာ်အဒီး
မုာ်ဒီၣ်ဖးလါဘၣ်ဒီၣ်လီၤ
နဟဲလါသံယုာ်အဟ
မုာ်ဒီၣ်လီၤလါဘၣ်ဒီၣ်ဖး
ကွံာ်ထီၣ်တလါပွါစါဒုး
မုာ်ဒီၣ်ဖးလါကပုၣ်လုး
ကွံာ်ထီၣ်တလါပွါစါလီၤ
မုာ်ဒီၣ်ဖးလါကယီၤဒီ

၂၈. နဟဲမဆါသ့ၣ်ခၣ်ဖီ
မုာ်လီၤန့ၣ်ဆူလဲၣ်တခီ
နဟဲမဆါသ့ၣ်ခၣ်ဖး
မုာ်လီၤန့ၣ်ဆူလဲၣ်တဟ
ယတမုာ်ပျုလါအသံ
မုာ်လီၤန့ၣ်တ့ၤလီၤလီၤဒီး

ပျုလါအသံတမုာ်ယ
မုာ်လီၤန့ၣ်တ့ၤလီၤတ့ၤစး
ယဟဲကွံာ်စိမုာ်လီၤန့ၣ်
ဘီစိနးစိလီၤတၢ်ဒြး

၂၉. နဟဲမဆါထီၣ်ဒီၣ်ဒြီ
ဘါသီသံၣ်ပွါနံၣ်ပွါသီ
နဟဲမဆါထီၣ်ဒီၣ်ဒြး
ဘါသီသံၣ်ပွါနံၣ်ပွါလါ
ယဟဲမဆါထီၣ်ဒီၣ်ထီ
ဘါသီသံၣ်လီၤယခိၣ်ဒီ
ယဟဲမဆါထီၣ်ဒီၣ်ဟး
ဘါသီသံၣ်လီၤယခိၣ်ထး

၃၀. နဟဲမဆါသ့ၣ်ကံာ်လီၤ
နယုၤသံၣ်ဆူလဲၣ်တခီ
နဟဲမဆါလါကံာ်ကံာ်
နယုၤသံၣ်ဆူလဲၣ်တဟ
လါမုာ်ဖျါဖျါလါကံာ်လီၤ
ထိးမဲၣ်မၤအကျဲကီ
လါမုာ်ဖျါဖျါလါကံာ်ကံာ်
ထိးမဲၣ်မၤအကျဲအါ

၃၁. နဟဲမဆါကစါရံး
ဘၣ်နစါကစါလါပျံး
နဟဲမဆါကစါဟး
ဘၣ်နစါကစါလါဆျါ
ယဟဲမဆါကစါရံး
ယဟဲထီၣ်စါယၣ်လါပျံး
ယဟဲမဆါကစါဟး
ယတဖီၣ်စါယၣ်လါဆျါ

၃၂. နဟဲဒီးနဲကဟၣ်ရံး
ဟီၣ်ခိၣ်အသ့ၤအိၣ်ပွါဆံ
နဟဲဒီးနဲကဟၣ်ဟး
ဟီၣ်ခိၣ်အသ့ၤအိၣ်ဆံးအါ
ယီၤထီၣ်ကဘီဒီၣ်အစး
လ့ၣ်ကဟၣ်ရံးဒုၣ်အဝဲ

၃၃. နဟဲအိၣ်ဘျဲးသ့ၣ်ခိၣ်ထံး
ဘၣ်နသ့ၣ်ညါသ့ၣ်အမံ
ယဟဲအိၣ်ဘျဲးသ့ၣ်ခိၣ်ထံး
သ့ၣ်အမံတီးပျါလံာ်ညံး

၃၄. ဘၣ်ခၣ်ပဲၣ်ဒဲးလါသ့ၣ်ခံ
မ့နဟဲလီၤနအိၣ်ဘျဲး
ဘၣ်ခၣ်ပဲၣ်ဒဲးလါသ့ၣ်ခံ
ယတဟဲလီၤတအိၣ်ဘျဲး

၃၅. နဟဲမဆါဝုာ်ခိၣ်ဒီ
ဘၣ်နကံာ်ဖံးဝုာ်အဖီ
ယဟဲမုာ်ဆါမုာ်ထီၣ်ထီ
ဝုာ်ဖီဝုာ်ဖးဝဲဒုၣ်စီ
ယဟဲမဆါဝုာ်ထီၣ်ရး
ဝုာ်ဖီဝုာ်ဖးဝဲဒုၣ်ယ

၃၆. နဟဲဝံၤဝါအ့ၣ်ထီၣ်လု
ဘၣ်နထံၣ်လုအလံာ်ယု
ဟဲလါမုာ်သံယုာ်အဒု
ဝံၤဝါအထးစါမုာ်လု
အ့ၣ်ထီၣ်လုအလံာ်တယု

၃၇. နဟဲခုၣ်သံကန့ၤလု
နဘိးဂဲၤက့ၤဘၣ်ကသ့

ခုသံခါလီဟ်အလှေ
ယီၢ်လီၤလှေခွယုၢ်ဂဲၤကွေ

၃၈. နဟဲယုၤဟဲစီၢ်လၢလှေ
ဘၣ်နဖီၣ်ဒီးကသ့ၣ်ခွ
နဟဲယုၤဟဲစီၢ်လှေထီ
ဘၣ်နဖီၣ်ဒီးကသ့ၣ်ယီၤ
ယတမ့ၢ်ပှၤသံၣ်ခိၣ်သူ
ယတဖီၣ်ဒီးကသ့ၣ်ယုၤ
ပှၤသံၣ်ခိၣ်သူတမ့ၢ်ယၤ
ယတဖီၣ်ဒီးကသ့ၣ်လၢ

၃၉. နဟဲဘၣ်လှေဒိၣ်လှေဘျ
နခိၣ်ဘၣ်စဲၣ်ဒုၣ်ယု
တဟဲဘၣ်လှေဒိၣ်လှေကီ
နခိၣ်ဘၣ်စဲၣ်ဒုၣ်နီၤ
လှေဝါအိၣ်ဆီအခိၣ်ယု
ဟဲယီၢ်လီၤလှေမ့ၢ်ခိၣ်ဇု
လှေဝါအိၣ်ဆီအခိၣ်အါ
ဟဲယီၢ်လီၤလှေမ့ၢ်ခိၣ်ဒါ

၄၀. နဟဲဘၣ်လှေမ့ၢ်စိၤမိၤ
ဘၣ်နဘၣ်ယီၤနလှေတံၤ
နဟဲဘၣ်လှေဒိၣ်လှေကီ
ဘၣ်နလှေတံၤနဘၣ်ယီၤ

၄၁. ယဟဲဘၣ်လှေဒိၣ်လှေကီ
ထူးလီၤတီၢ်ကွဲၤဘၣ်လၢယီၤ
ယဟဲဘၣ်လှေမ့ၢ်စိၤမိၤ
ထူးလီၤတီၢ်ကွဲၤလှေလၢတီၤ

၄၂. တနၢ်နံၣ်သိမ့ၢ်စီၤဟဲ
ဟဲယီၢ်လီၤလှေပျံၣ်အဲးအဲး
တနၢ်နံၣ်သိမ့ၢ်စီၤဟဲ
ဟဲယီၢ်လီၤလှေပျံၣ်ပျံၣ်လဲ
စီသ့ၣ်ခၣ်ဟဲလၢမ့ၢ်လဲး
ဟဲစံၣ်သ့ၣ်ဒုၣ်ခိၣ်စဲးစဲး
တမ့ၢ်ယဟဲလၢမ့ၢ်လဲ
ယဟဲလၢပှၤအလီၢ်ဟဲ

၄၃. နဟဲဘၣ်ထံဆံၣ်လၢလှေ
မတၤဝံၣ်သူန့ၢ်နဆု
ယဟဲယဝံၣ်ဒီးမဲၣ်အူ
ဆုလၢယသိးယဝံၣ်သူ
ဟဲလၢချံၣ်ဒုးခိၣ်အပူၤ
ထံဆံၣ်လၢလှေတဘၣ်ဟူး

၄၄. နဟဲလၢရီၤမၢ်အဒီ
လှေၣ်ယၢ်ပံးၣ်ဩလီၤဘၣ်ဖိ
နဟဲလၢရီၤလှေၣ်အယၤ
လှေၣ်ယၢ်ပံးၣ်ဩလီၤဘၣ်ယၤ

၄၅. နဟဲလၢရီၤမၢ်အဒီ
ဘၣ်နလှေတံၤသ့ၣ်ဘၣ်ဘီ

၄၆. ယဟဲလၢရီၤမၢ်အဒီ
ဖိမိၢ်လှေတံၤသ့ၣ်ဘၣ်ဘီ
နဟဲလၢရီၤမၢ်နဟဲ
ဖုဒါမ့ၢ်ပှၤဒုၣ်ဒီးလဲၣ်

၄၇. ယဟဲလၢရီၤမၢ်အဒီ
ဖုဒါမ့ၢ်ပှၤဒုၣ်လၢလှေ
စီၤဩလီၤဟဲထွဲလီၤလၢပျီ
သိၣ်စွဲးသိၣ်စွဲးသ့ၣ်လၢလီၤ
ယဟဲကန့ၢ်ထီၣ်တူၢ်ဂီၤ
မူခိၣ်ကဒါချၢၣ်လၢလီၤ
ယဟဲကန့ၢ်ထီၣ်တူၢ်ဟါ
ချၢၣ်လၢလီၤမူခိၣ်ကဒါ

၄၈. နဟဲဘၣ်ပျီအဘျဲဆံ
ဘၣ်နကွဲၢ်ကွဲၤနလီၢ်ခံ
ယဟဲဘၣ်ပျီအဘျဲဆံ
လှေၣ်ရံးကဆီယီၢ်တံၢ်ပျံၤ

၄၉. နဟဲတံၢ်ဖျီသ့ၣ်ကံၢ်ဘၢ
ဘၣ်နဒီးစဲးကဟၣ်ဒါ
ကျဲၤမ့ၢ်ခိၣ်ဆီလီၤကးကွဲ
စီၤဂဲၤအိၣ်ယုၤနီၢ်ဘဲလှေ

၅၀. နဟဲဘၣ်ပျီလၢထီၣ်ဘၢ
ဘၣ်နကံၢ်ဒီးစၢ်လၢသၢ
ယဟဲဘၣ်ပျီလၢကီၢ်ဆၢ
ယတဝံၣ်ဒီးစၢ်လၢသၢ

၅၁. နဟဲတွံၢ်လီၤလှေၣ်လၢထံ
လှေၣ်တဆီဖိဘၣ်ပျဲမံၤ
ယဟဲတွံၢ်လီၤလှေၣ်လၢထံ
လှေၣ်တဆီဖိတံၢ်နွံမံၤ

၅၂. နဟဲတံင်လီၤညးမၤဝဲ
လုၤအိၣ်ပုၤဒီဟံၣ်ဘၣ်ပုၤ
နဟဲကွၢ်လီၤညးဖဲးခး
လုၣ်အိၣ်ပုၤဒီဟံၣ်ဘၣ်ကုး
ယဟဲကွၢ်လီၤညးမၤဝဲ
ညးအဟုးကုးအဆၣ်ပုၤ
ယဟဲကွၢ်လီၤညးဖဲးခး
ညးအဆၣ်ပုၤအဟုးကုး

၅၃. နဟဲဘၣ်ထံလၢအဒု
ဘၣ်နပျဲၣ်အိၣ်လၢဖုဂု
ဟဲသ့တပုၤလၢဒီးမဲး
ထံဒုထံဆံၣ်အိၣ်ဟဲဝဲ

၅၄. နဟဲလၢထံဒိၣ်အကျိ
ဘၣ်နထံၣ်လီၤဟံၣ်အကိ
ယဟဲလၢထံဒိၣ်မဲၣ်ပျၢ
လီၤမိၢ်လီၤဖျးသ့ၣ်လၢယု

၅၅. နဟဲလၢထံဝီၢ်အဒု
ဘၣ်နထံၣ်ခဲးပိၢ်အကု

၅၆. ယဟဲလၢထံဝီၢ်ကအု
ခဲးမၤဆီထုန့ၣ်အသုး

၅၇. နဟဲလၢထံဆံၣ်မဲးဘီ
ဘၣ်နဟဲကွၢ်န့ၣ်ယဖီ

၅၈. နမၤနဖီယုၣ်ဘျးဘျ
ကွဲတန့ၣ်ဟဲဒၣ်ယဝဲ

၅၉. ခါထီၣ်ထံဖးပျဲၣ်ဖိၣ်ယဲ
ကွၢ်ကွၢ်ပုၤဖီဘၣ်မ့ၣ်နဲ

၆၀. နဟဲလၢထံတချၢ်ပုၤ
ဟံၣ်ခိၣ်ဒါကာကလံၤအူ

၆၁. နဟဲဘၣ်လီၤရၢ်လၢထံ
ဘၣ်နတုၢ်စဲးနတုၢ်ဒီး

၆၂. ယတဘၣ်လီၤရၢ်လၢထံ
ညးဖိထီၣ်ခဲးအိၣ်ဘၣ်မံ

၆၃. နဟဲထံးဝါပိၢ်ထီထံ
ဘၣ်နအိၣ်လူၤန့ၣ်လၢချံ
ယဟဲထံးဝါပိၢ်ထီထံ
ယတအိၣ်လူၤန့ၣ်လၢချံ

၆၄. နဟဲထံၣ်မံၤပိၢ်တဲာ်ထံ
ဘၣ်နထံၣ်ထံးစိၣ်လီၤထံ
ညးဘျီၣ်လၢထံတဝံၤဟီး
ထံၣ်မံၤပိၢ်ထံတစိၣ်ထံး

၆၅. နဟဲလၢထံမ့ၢ်နဟဲ
နထီၣ်လၢခိၣ်မ့ၢ်ဒီးလဲ

၆၆. ပိၣ်လဲၣ်စိၣ်လၢတနူ
ထီၣ်လၢခိၣ်ထံးမိၢ်ပျၢယူ
ချၢ်ဒိၣ်လၢထံဝံၤယၢ်ခိ
နဟဲကွဲၣ်လဲၣ်ခိၣ်စိ
ချၢ်ဒိၣ်လၢထံဝံၤယၢ်ခိ
ဟဲလၢချၢ်စဲးကိၢ်မဲးဘီ

၆၇. နဟဲထီၣ်ကစၢ်ခိၣ်ထံး
ထံၣ်နခွဲးယိနလီၢ်မံ
ချၢ်သ့ၣ်လၢထံဝံၤယၢ်ခိ
ထီၣ်အိၣ်ထီၣ်ခွဲးသိၣ်ခွဲးပျီ

၆၈. နဟဲထီၣ်ကစၢ်ဖါသူ
ဘၣ်နထံၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်သူ
ယဟဲထီၣ်ကစၢ်ဖါသူ
ဟဲလၢချၢ်ကျိမုၢ်အဆူး
ယတထံၣ်တၢ်ဒိၣ်န့ၢ်သူ
နဟဲထီၣ်ကစၢ်ဒီးလု
ဘၣ်ဒိၣ်လီၤဖီကိၢ်သူလု

၆၉. ထီၣ်ကစၢ်တြုၤကပၢ်လီၤ
ဒီးလီၤဆူဖီကိၢ်တခိ

၇၀. ထီၣ်ကစၢ်လီၤတိၢ်လိၣ်ပုၤ
ဒီးလီၤလၢဖီကိၢ်ဘံသူ

၇၁. နဟဲတုၤနကိၢ်လီၤဟၤ
ဆူညါနဟဲဘၣ်မုၢ်လၢ
တၢ်တုၤယခါထီၣ်ကိၢ်သီ
ဆူညါမုၢ်လုၤတုၢ်လုၤတီၤ

၇၂. လၢဝံၣ်လီၤကျဲမုၢ်တဲာ်ဖြး
နဟဲဆုၣ်ဖီကိၢ်ဘၣ်ဘျး
လၢမုၢ်လီၤကျဲမုၢ်တဲာ်ဖြး
ယဟဲဆုၣ်ဖီအလီၢ်ဘျး

၇၃. နဟဲဆုၣ်ယကီၢ်ဝးဝး
နကွၢ်ဘၣ်ကူအိၣ်ဒီးနု
ဟီၣ်ခိၣ်လါကူအိၣ်ဘဲဂီၤ
ကူအိၣ်နီၢ်ကူအိၣ်ဒီးစီ

၇၄. ဖီအကီၢ်ဒီးလါဟီၣ်အုၣ်
ပှါအသီဟဲအိၣ်ဘၣ်မုၣ်

၇၅. ဖီအကီၢ်ယိးလါထါနု
တၢ်တဂ့ၤဘုဖျိၣ်ဒိၣ်ကျါ
ဖီအကီၢ်ယိးလါဝၣ်ဘီ
တၢ်ဂ့ၤဒီးဘီဘၣ်တကီၤ

၇၆. ဖီအကီၢ်ဒီးလါမ့ၤဖဲ
တၢ်တဂ့ၤဘုတဂ့ၤဘဲ
ဖီအကီၢ်ယိးလါကဟံ
ယိးန့ၢ်ဘုဖီအလီၢ်မံ

၇၇. ဟဲလူၤထံၣ်မီၤထီၣ်လွံၣ်ဘု
တၢ်ဘူးထီၣ်ယသံၣ်ယခုး

၇၈. နဟဲကွံၣ်စိကျိၣ်လါခုး
ကျိၣ်တဘၣ်ဘဲတဘၣ်ဘု
ဘၣ်ထဲနီၣ်ဖိကပုၣ်လုး
ယဟဲကွံၣ်စိကျိၣ်လါခုး
တဘၣ်ဘဲဘဲတဘၣ်ဘု
ဘၣ်နီၢ်ဂ့ၤလီၤကၢ်လီၤကုၤ

၇၉. နဟဲဘၣ်ယသံၣ်ယခုး
တၢ်ဟူထီၣ်ပှါမ့ၢ်မနု
ယဟဲဘၣ်ဖီသံၣ်ဖီခုး
နီၢ်တယၢ်ဟူထီၣ်လွံၣ်ဘု

၈၀. ကွၢ်စိနီၢ်ခုးဘုသၣ်ဂီၤ
ဟဲလါအထံးတပိၢ်ဖီ
ကွၢ်စိနီၢ်ဘုးပျိၣ်တဘီ
ဟဲလါအထံးပျိၣ်တရီၤ
ကွၢ်စိနီၢ်ဘုသၣ်တယုၤ
ဟဲလါအထံးယံၢ်လီၤပၤ

၈၁. တၢ်တနံၣ်ဖိတဖဲးခုး
လိၢ်စိခုပှါအိၣ်စီဘု
နစုသ့နဟီၣ်ကအု
ဘၣ်ယိၣ်စိဟဲအိၣ်နဘျး

၈၂. တဟဲဘၣ်ယသံၣ်ယခုး
ဝၣ်မံၤဘီၣ်ဂ့ၤဆ့ၣ်ဖီဖု
ဖီပၢ်ဖဲးခုးဟီၣ်လၢ်ဂီၤ
နံၣ်ဘၣ်ဖီသုထီၣ်ကလီ
ဖီပၢ်ဖဲးခုးလါလၢ်ကျါ
လၢ်ယံၣ်လီၤစီၤဘုဖီလါ

၈၃. နံၣ်ဘၣ်ပှါပျါအဘု
ဖီပျါဒီးသ့ၣ်လါခုး
ဟဲဘၣ်ဖီခုးလီၢ်ခိၣ်ခံ
ဘုဖီဆ့ၣ်နီၤအပျါဆံ

၈၄. နဟဲဘၣ်ဖီသံၣ်ဖီခုး
တၢ်တဂ့ၤဘဲတဂ့ၤဘု
ဖီအဘုဂ့ၤအဘဲဂ့ၤ
အိၣ်ဘၣ်မ့ၤသိးဘၣ်ဒီးဆ့

၈၅. မၤဒုၣ်ခုးမၤဒုၣ်သ့ၣ်ကျါ
နဟးဆ့းဆူလဲၣ်တခီ
နမၤဒုၣ်ခုးတၢ်ခးကဲ
ယမ့ၤသ့ၣ်ညါယတဟဲ

၈၆. နဟဲဘၣ်ဘွၤလါယကျီ
ယုၤဘၣ်နုၤဘဲးလဲၣ်ဘီလီၤ
ယဟဲဘၣ်ဘွၤလါနကျီ
ယုၤဘၣ်ယုၤဘဲးလဲၣ်ဘီလီၤ

၈၇. နဟဲဘၣ်ယသံၣ်ပဲၣ်ယု
လ့ၣ်တအိၣ်ကျဲတလီၤစ့
ယဟဲဘၣ်နယိၣ်ပဲၣ်ယု
ယိၣ်ပဲၣ်ယုကျဲမ့ၢ်လီၤစ့
ထီၣ်ကစၢ်ဒီးလ့ၣ်ဒီးလီၤ
ယိၣ်ပဲၣ်ယုကျဲမ့ၢ်လီၤဂီၤ
ယဟဲဘၣ်ဖီယိၣ်ပဲၣ်ယု
လံၣ်ပနာသုအလီၢ်ဂ့ၤ

၈၈. နဟဲဘၣ်ယသံၣ်ပဲၣ်ယု
ဘၣ်နၢ်ဟူထီၣ်ဆၣ်ပှါ
ယဟဲဘၣ်နယိၣ်ပဲၣ်ယု
တရုၣ်အံၤလီၤထီၣ်ဆၣ်ပှါ

၈၉. နဟဲပဲၣ်ယိၣ်ဝၣ်ခိၣ်ခဲ
နကွၢ်ဝၣ်ဖီဘၣ်ဂ့ၤကွဲၤ
ယဟဲပဲၣ်ယိၣ်ဝၣ်ခိၣ်ခဲ
ယကွၢ်ဝၣ်ဖီဂ့ၤအူကွဲၤ

၉၀. နဟဲပျံခံဘွန်အစာ
တခိးသပ်လီဘန်နချာ
မ့တခိးမံသခိးအ
ယဟဲပျံခံဘွန်အစာ
တခိးသပ်လီဘန်ယချာ
တခိးမ့ဖိပံသျန်အ

၉၁. နဟဲဘန်ယဝန်သျန်အ
ဝန်သျန်အဝန်ကန်နာ
ယဟဲဘန်နဝန်သျန်အ
ဝန်တဘိဂုတဘိဘျာ

၉၂. တာ်လျှိုင်နဟဲပိာ်ဖူ
ဘန်တုလီဖိထံဆန်ပူ
တာ်လျှိုင်စီဟဲပိာ်ဖူ
တုလီဖိအထံဆန်ပူ

၉၃. ယထံဆန်ပူဝန်ကန်ကန်
ဘန်နထံဘီလံလျှိုင်ဟး
စီဟဲတာ်တဖျိုင်တဆျာ
ဘီလံလျှိုင်နတသျန်ညါ

၉၄. ထံဆန်မ့ထံဆန်ကလီ
တာ်တကျိုင်သဲးတကျိုင်မီ

၉၅. နထံဆန်ပူပဲဝ်ထိုင်ဒဲ
အိုင်ဒီးကိဖိဒီးဝါစဲ
ဖိထံဆန်ပူအိုင်တာ်လီ
တာ်အိုင်ဒီးသရပ်စီသီ

၉၆. ဟ်လီလော်လထံဆန်ပူ
လော်ကတိစီဘန်နဟူ
ဟ်လီလော်လထံဆန်ပူ
လော်ကတိသြီထိုင်ဘးမူ

၉၇. ယထံဆန်ပူသျန်ကန်ဘာ
ပျံခိန်လျှိုင်ထံတမုာ်လော
ထံဆန်ပူခွဲသိန်ခွဲပျီ
နီသြိုင်မးဒီးလှိုင်ဒီးလီ

၉၈. မိာ်ဝဲတဒ်ဘန်ပုဂေ
မိာ်တြီအီထံလောဝန်ယး
ဟဲဘန်ဖိအထံဆန်ပူ
လော်ဆျိုင်စုထံမိာ်တြီထူ

၉၉. ယမိာ်တယံးပာ်တယိ
မိာ်တြီအီထံလောဝန်ဒိ
ထံဆန်ပူဒုဆျိုင်ဒုဆျိုင်
စီဟဲစီပျံခိန်လျှိုင်ထံ
ထံဆန်ပူဒုဆျိုင်ဒုဆျိုင်
အကွာ်ခံစုဝ်အဝံ

၁၀၀. ပာ်ယိထိုင်ထံခိန်ထံနံ
ဘန်နထံကျဲအခိန်ထံး
ခိန်ဖိထံဝ်ယာ်ခိ
ယတိနိန်ဖိမိာ်ဟဲလီ

၁၀၁. ယမ့သျန်ညါလောနဟဲ
ယလဲချင်ဟဟန်ကျဲ
ယကဟဲနသျန်ညါလံ
ကျဲလောအဟနချိုင်ဘံ

၁၀၂. ယမ့သျန်ညါလောနဟဲ
တိာ်ကိာ်ဆဲးသိရဲလောကျဲ
နကဟဲယမ့သျန်ညါ
တိာ်ကိာ်ဆဲးသိဟ်နာ်နာ
တိာ်ကိာ်ဆဲးသိရဲစုနာ
ဟ်နာ်စီသးတတူာ်လော
တိာ်ကိာ်ဆဲးသိရဲလောကျဲ
သးတတူာ်နအိုင်ဒုနဲ

၁၀၃. ယမ့သျန်ညါလောနဟဲ
ယဒဲးဟ်ဖိဂံတညဲ
နဟဲဟ်ဖိဂံတထူ
သါလောစီဟဲနဆိုင်အူ

၁၀၄. နဟဲနဒဲးတကီဖိ
ပျံလောလဲဂ်ယာလောလဲဂ်ခီ
ယဟဲဒဲးဖိဂံလောဝံ
ဒဲးတပျံယာတဒိုင်ဆဲး

၁၀၅. ဟံဂ်ဆာခိန်ကျဲအိုင်ခံဘိ
နကဟဲဖဲလဲဂ်တဘိ
နတခိးကျဲလောယဟဲ
ခိးကျဲနခိးဘျိုင်ခိးလဲ

၁၀၆. ဟံဂ်ဆာခိန်ကီကျဲဟဲသဲ
လဲတကီဒီးတူဒီးကွဲ
ယစံးမ့လောနခွါဟဲ
ယစံးလောကီကျဲဟဲသဲ

၁၀၇. ဟံဂ်ဆာခိန်သီယဲဂ်ဒီးကဲး
နဟဲနကျဲဟ်ဒဲလဲဂ်
ယယဲာ်တကျဲကျဲတကျဲ
သီယဲဂ်ဒီးကဲးယဘန်ယာ

၁၀၈.ဟံၣ်ဆာခိၣ်ပွၤသၣ်ဟဲရံး
စီဟဲယကွဲးနီၣ်အမံ
ဟံၣ်ဆာခိၣ်ပွၤသၣ်ဟဲရံး
ဖိဖဲနကွဲးနီၣ်ယမံ

၁၀၅.ဟံၣ်ကိၣ်ဒုဆဲးတတုၤလု
နဟဲနက့ၤဘၣ်ကသ့
လိၣ်ထီၣ်ယသးထီၣ်လွံၣ်ဇိ
က့ၤယုၤလၢမူကတိၣ်လိၤ

၁၂၀.ယုၤဟဲဆီၣ်တုၤယယီထံး
ယတဆိးအူးတပျၤဒဲး
ယုၤကဟဲနသ့ၣ်ညါလံ
နကွဲးဟံၣ်အူးအခိၣ်ဆံ

၁၀၉.ဟံၣ်ဆာခိၣ်စ့ကံတပျီၣ်
ဖိခိးဖးအမိၣ်ခိးယိး

၁၁၆.ယဟံၣ်ကိၣ်ဒုယဒိးမာ
နဟဲကျဲးလဲၣ်ခိဆာ
နဟံၣ်ကိၣ်ဒုနဒိးမာ
ဟဲလၢဖဲစီခိၣ်အချာ
တသ့ၣ်ညါဖိပံမၤဘၤ
ဟံၣ်ကိၣ်ဒုဖိပံမၤဘၤ
နဟံၣ်ကိၣ်ဒုနဖံ့ဘု
ဒိးမၤလၢဆီခိၣ်ကဆု

၁၂၁.ဘုစံၣ်ဘုပျဲအခိၣ်ယု
ယုၤဟဲယုၤကျၢ အမဲဘူ
ဘုစံၣ်ဘုပျဲအခိၣ်ရဲ
တကြးယုၤဟဲဒိးယုၤဟဲ

၁၁၀.ဟံၣ်ဆာခိၣ်ဒိးကၣ်လုၣ်ပွၤ
ထါဘၣ်အိၣ်ဆွဲးနီၣ်တဂ့ၤ
သ့ၣ်လီၤလုၤခ့အလၣ်ညံး
ထါဘၣ်အိၣ်ဆွဲးခၣ်အရံး

၁၂၂.ယုၤဟဲအုၣ်ပျံ့အခိၣ်ထံး
ကွၢ်ဒိးပျံ့အလၣ်ကညံး
ယုၤဟဲအုၣ်ပျံ့အုၣ်တတံာ်
ယုၤဟဲအုၣ်ဆူးဒၣ်အမဲာ်
တၢ်သါယုၤဟဲလၢအဲရဲ
ဟဲကံၣ်ဝၣ်သိတလီၤပိ

၁၁၁.နဟဲအိၣ်ဆွဲးတၢ်ယံၤယံၤ
တၢ်ဘၣ်အိၣ်ခိးနလီၢ်မံ
ယဟဲအိၣ်ဆွဲးတၢ်ယံၤယံၤ
အိၣ်ဆွဲးတခါမိၢ်အထံး

၁၁၇.ဟံၣ်ကိၣ်ဒုခဲတနံၤလဲၤ
နဟဲမတၢ်နဲၣ်နကျဲ
ဟံၣ်ကိၣ်ဒုခဲတနံၤလဲၤ
ဟဲနပုၤဒုနဲၣ်ယကျဲ

၁၁၂.သ့ၣ်ဒုဝၣ်ဒုလီၤပလုၤ
ထါဘၣ်အိၣ်ဆွဲးတၢ်တဂ့ၤ
မိၢ်သ့ၣ်လီၤဒဲပျံာ်တဂ့ၤ
ထါဘၣ်အိၣ်ဆွဲးတၢ်တဂ့ၤ

၁၁၈.ထွံၣ်အုၣ်တၢ်ဖိသၣ်ဇိသဲ
ကွၢ်လီၤကိၣ်ဒုတခါဟဲ
ထွံၣ်အုၣ်တၢ်ကိနကွၢ်လီၤ
နဆာတမ့ၢ်ထီၣ်အသီ
စီတကျိၣ်အလီၢ်လီၢ်ဒိး

ထါဒိးထီၣ်အစၢၤ

၁. မုၢ်ခံးမုၢ်ဟါလီၤ
စီထွဲထီၣ်အခိၣ်
တၢ်တအိၣ်လဲၤတၢ်ဒိးစီ
နီၢ်ဒုဇာထွဲနခိၣ်လဲၤတၢ်ဒိးစီ

၁၁၃.လုၣ်ဟဲသီၣ်လၢယဟံၣ်ယၤ
မုၢ်အမုၢ်လုၣ်ဂ့ၤလုၢ်အာ
လုၣ်ဟဲသီၣ်လၢနဟံၣ်ယၤ
လုၣ်တဂ့ၤလုၣ်တအာ
လုၣ်ဝဲမုၢ်ပျၤအနံၣ်စၢၤ

၁၁၉.ဟဲလၢကိၣ်ဒုဆီၣ်တဖၤ
ပျၢ်ဘၣ်ကိဖိပျၢ်ဘၣ်ယၤ
ယဟဲမုၢ်ကိဘၣ်နသး
နဆဲးလံာ်လီၤဘၣ်မတၢ်

၂. ဆုၣ်နီၤယီၢ်လီၤသ့ၣ်ဒုဝါ
ကွၢ်စီသ့ၣ်ဒိးစါ
ဝံထီၣ်ကုဖိယာ်နသး
ဆွဲးနခိၣ်လဲၤတၢ်ဒိးယၤ

၁၁၄.ယဟံၣ်ကိၣ်ဒုယစၢ်ပျံ့
ဟဲတသ့ၣ်ညါနသးသံ
နဟံၣ်ကိၣ်ဒုနစၢ်ပျံ့
ယဟဲလၢပျံ့အမဲာ်ခံ

၃. မှီဟါလီယံယံ
စီသုန်အူထီန်ကွဲ
ကိးလီထန်ယဟဲ
ယကဒီအီလောယဝဲ
နမိအဲန်လဲတအဲန်လဲ

၄. ဒီးဘိးသိန်တီကျီ
လဲဟူထီန်လဲစီ
နတလဲကွဲလဲဒန်နာစီ

၅. တာ်ကိန်ကျီထးသိန်ညည
လဲဒီးပူဒီးဖီလဲဂဲမမ့ချ

၆. ကွီညှိဝါဝါကွီညှိဝါ
ထွဲနခိန်လဲတံဒီးယ
တလဲဖီလဲဒန်ဟုန်နာ

၇. ကျီလီဝန်သီယဲန်ဖီ
လီစွဲဂဲလီအဲဝဲထီ
ချုံဖီလဲနာအဲ
တပန်ဒီးဖီယဝဲတလဲ

၈. ယီလီထံဖံးခိန်ဆဲန်ဝါ
ဟဲလဲအဲလဲဝါ
ကွီဇာဖီကိးနာ

၉. ဒွန်လီဘန်လီဘန်ခံစီ
ဒွန်သုန်ဖးဆိုမာရီဂိန်
နတလဲကွဲလဲဒန်နာစီ

၁၀. ဝန်ကျုန်ပီဖိပြးကဒီး
သိန်လီအဲန်အုသိန်လီအဲး
တနာမုအဲဒီးနာကွဲခွါခဲန်

၁၁. တာ်ခန်ဒီးစဲလီလဲလု
ဖီပယုဂဲပယီဘး
ဟဲထီန်အိန်စီမမ့ချ

ထါလဲထီန်အစာ

ထါလဲထီန်အိန်အုကမဲအီသုန်တဖန်အိန်ဝဲဒန်ဒီးအစာလဲထီန်ကဘန်အုန်သတြဲယုဂဲအီနုန်လီ.

၁. ဖီဆာလုဂဲဘိဖီလီအဲန်
မုအိန်ထီန်ဒဲဘန်နတဲ
သါပုနီဂဲလဲပျန်နာလဲ

၂. ကျိန်ထီန်ထံခံယီန်ဖီဘိ
တခွါလဲဂဲပျန်ဟုန်လီ
ဘန်မဲဂဲလီသးကကွီဒီ

၃. ဖီဂဲခိန်ဒီးကွဲဆွဲလဲ
ဖီဆာလုဂဲဘိဖီလီအဲန်
မုအိန်ထီန်ဒဲဘန်နတဲ
သါပုနီဂဲလဲပျန်နာလဲ

၄. ဝန်မဲကွဲဂဲလီထီန်ကျိန်ဟ
လုဂဲဘိဖီတဲတာ်ယာယာ
ဆုန်နီလဲပုခိန်ပုယာ
စီဆိမိဂဲကွဲတလဲလဲ

၅. ဝန်မဲကွဲဂဲအကွဲလီဘျး
ကလီဘျးနုနာဒီးယ
ဘန်ကရနမိအသး

၆. လဲလဲသံပုကဲဖီကွဲ
မိသုန်သုန်သွဲရန်အဒု
မိတယီဆာဒီးဘန်ဘု
ဆာဒီးဘန်ဘုမိကွဲဂု

၇. လဲဟးလဲဖီကီ
သုန်သံသုန်ဒီးထီန်
အိဘန်ဖီထံခု
သွန်သွဲမိပုသယု

လဲဟးလဲဖီဝဲ
ဟန်ကိန်ဒုဒီးလုန်
တာ်သိန်ညသိန်ည

ရှုပကြာ

၈. မိမိမှီထွ်အဖွဲ့အစည်း
မိမိနားထောင်ပေးပေး
ပျော်ဘက်အလှူသွင်း
ဖဲလှူအခါဆံ့ဝါဝါ

မုတ်စံးဆာဝီလီသး

နထံင်ထီင်ယုနပကြာ
တပျာ်တော်တုနနဒေး
နကွာ်နသးတခုလု
တခွါထီင်ပိးမဲာ်
ပိးမဲာ်ခဲမဲာ်ခဲ
မိမိထံင်ထီင်အီတခိင်ယီ
မိမိကိးဒဲင်ကိးဒဲင်ကွာ်အီ

ရှုပကြာဆီင်ဒိင်

ပျာ်သုင်သီင်တုရ
မိမိကွာ်လီတော်မုာ်ချ
ကွာ်နမာ်လဲတော်ဟဲကွာ်
နမာ်မုာ်ဆာဘိင်ဒိင်

ရှုစံးဆာ

တခွါနီထီင်လွံင်ဘု
လုနဒိင်အံးဒိင်ပအုး
ကဲမိမိဒဲင်လီဆျာ်လီဆူ

ထါဆာအကွာ

၁. ထီင်ကံင်ဖိခဲဘု
ဒီးညင်ဖိခဲဘု
လဲလဲယိင်ကျီမိဟဲကွာ်
ဆွဲအခိင်ပြဲယကွာ်ဂု

၂. ဖိဒုင်ညါဒုင်ညါဝါ
ယကျီနီင်အခိင်လုဆျာ်
လီကျီင်ပျာ်ကျီယသုင်ညါ

၃. ယပုပဒးလင်
ယဖိပဒးလင်
ကလံးအုမုထွါဘုနု
ဒဲနဲဒဲင်ကယါကယါ

၄. သုင်သုအဖိဆျာ်လံင်လုာ်
ကိးမိနုဒိဒိဒိဒိ
သံနင်ကုလဲင်,
ကွာ်တုပျာ်လဲင်
မဲင်တဘံင်လီ

၅. ဖိတအုဆွတအုဆွ
ဖးလီရုလုဟံင်ခိင်ဒု
ဖးနဒုဂုနလင်ဂု

၆. တခွါဒုင်ညါပျီင်
မိမိစာဖိကွီဘိင်
ခွဲနခိင်ကဆျာ်ဒုင်ဖိ
ပိင်တော်လုာ်ကပြုဒိဘိ

ဆီင်ပျာ်အစာ

၇. သုသုကပျာ်ကျီ
ဝါဝါကဖိလီ
လုအနီဆံးယအိင်ဒိ
ဒိင်ထီင်ကဲပျာ်တော်အဲင်တီ

၈. ခိင်ဖျာ်ဝါဖိရုဒုလု
ဟံလုကျုပျာ်
ဆျာ်လုခိင်ပျာ်ဝဲနုကွာ်

၉. သုသုကပျာ်ကျီ
ဝါဝါကဖိလီ
လုကတြုဒဲထီင်ကံင်ဘီ
လုနနီဆံးယအိင်ဒိ
ကွီဂုနုယဲလီယဲလီ

၁၀. ပယိင်ဖိဖးလုထံခဲ
ဟဲကွာ်မုမုာ်နတံင်ဝဲ
ကွာ်ဆျာ်အီ ကွာ်ဆျာ်အီ
လုနလီမဲ

၁၁. သုင်သုအဖိဆျာ်လံင်လုာ်
တပျာ်ဒုတပျာ်ဒိ
ယမတနုယသးလီ
ကွာ်နကွာ်တုပျာ်လဲင်
မဲင်တဘံင်လီ

၁၂. တခွါဖိထူဘိင်
မိမိစာဒုင်ညါပျီင်
ခွဲအခိင်ကဆျာ်ဒုင်ဖိ
ရဲင်ကလင်ဒဲဖဲဘုဘိ

၁၃. တခွါနုဒုဒုင်ဘီဘီ
ဒီးကသုင်ဂီကံင်ကဆီ
ပးနုရဲင်ထူလဲဘီဘီ

၁၄. လဲဟးလုထံယိင်ကပျာ်
ထံင်နုဖိဖိလုင်ဖိစာ
မိမိတထံင်ကိးဒဲင်ပုစာ
ဒုတထံင်နီနီပာ်စာ

၁၅. ပိန်ဖိညဉ်ဖိလ်အံင်အ
မိဖိလကွီအိင်လ်ကွါ
ခိင်သူကွါအနင်ကွါကွါ
အဘိင်နာမူယီတအ

ထါမလိင်အစာ

၁၆. ဖိဖးထိင်လါဒူရဂ်ဟ
အဘိင်ဂုအဖးဂုကျာ
တခွါဇးနဲဒင်ခဲလင်ခဲလင်

၁၇. ကျီလီဝင်ဘိလါလူသီ
ကွင်ကွင်ရံးနဲဒးခိင်ကျီ
ဒီလါယဒီခိင်ဒီခိင်
ဒီတုအလုတုာ်လုတီ

မလိင်, ဘူးဖိကွဲဖိ

၁၈. လဲဟးလါပျီလဲပျီထီ
ထံင်ဖိဂုလဲခဲမတန့လဲခဲ
ဒီလီလီပျံ, ဆုလီခဲမရင်
ဒီန့အဂီ

နီဒီးစီ, နိင်ထီင်ထီထီ

၁၉. နီသီစုင်နညဉ်ဝါဘီ
နီဒးမံဖိကပီလီ
နီဝါဘဲဘုနီကွင်နီ

ဆိင်ဒိင်သးဝံင်

၂၀. မိအဒဲင်တကံမိဘျ
အိင်လါဟံင်ဆုဘု
ဖိမုဆးဒီးဆု
လဲအင်ထံကွဲးရဲင်ဟဲကွါ
ကွံင်ကွဲးကွဲးခွဲးလီအိင်မု

ဆိင်ဒိင်

၂၁. လဲဟးလါလူပျင်,
ဖိဖးဘျှံဖးဘျှံ,
လါနဂီပူယိင်တဂု,
လါယဂီပူအိင်ယိင်ကွါ

ပူဖိ

၂၂. လဲဟးလါရိမင်အဒီ,
နါဟူထိင်ကျီအမိယီ,
ဘူးဘူးမဲင်ထံကလီကွီ

နိင်ထီင်ထီထီ

၂၃. ဝင်သီရဲင်လါတါအကွီ
ဟဲထုန့နီအကုကံင်ဖိ
ပျမုမံးဒီးမုကိင်ဒီး
မံးလါနဒီထုတဂု
မံးလါနပျံထုဝဲထု

ပူဖိ

၂၄. လဲဟးလါဖိကီအံသါ
အံလုမိပူအံလုဇာ
အံလုဆါလါဖိညးတန့လါ

ဆိင်ပျာ

၂၅. ကလံဇာဟဲဇီဟဲဇီ
ဟဲလါတါကွီလါတါဒီ
ဟဲအီဝီဝံးန့ယဖိ
(ဆိင်ဒိင်ပူဖိ, သျှင်ဘင်, သးဘင်)

၂၆. ဂုကျုဒုင်လဲဘီကျုဒု
ဆွဲနခိင်လဲဘီယိင်ဖိ
ကိးနါလါဒီလဲဒီလဲ
ဒီလဲလျှင်ဘီဇာ

နိင်ထီင်

၂၇. ပျါဆုင်ပျါကွဲးယီဖိ
နီမိဆင်ကဆီ
အမုကွါတဘင်မဲင်ဇီ
ခိင်ကျီထုန့ဒီးကွဲ
အးမုင်ပျါယပျါတန့
ပျါဒီပျါယီလုယီလု

ဆိင်ဒိင်

၂၈. ဖိသွံခိင်ဒီးကွါလါလါ
လျှင်ဘီကွီဒီန့လါနု
တဘူးမုပါဆိင်ခဲ
စီးကအိင်ကုဒင်တဂု

လီဖှင်လီယာ

၂၉. မိင်ဂံသင်ဇီဟဲ
တဒီင်အုင်ဇီဟီ
တမိင်ဟဲတမိင်ဟီ
ကိးနါတခွါခင်ထံဖိ
ညဉ်အုင်ထံဖိဒီးဘိင်ချီ

ထံင်လိင်

၃၀. လီတခွဲထံညဉ်လါလုတ
ခွဲညဉ်လဲညဉ်တအုင်
ပူတဒီင်ဘီဖိဘီလင်ဇီလု
လဲတါဒီးကွီမုမုချ

ဒီးထီၣ်

၃၁. ထံၣ်ဒုကဆီယိၣ်,
ကျၢၤဖးဖီသ့ကွီၣ်
ထံၣ်ဒုကဆီဆံၣ်,
ကျၢၤဖးဖီလီၤတံၢ်
တသ့ကွီၣ်ခိးလီၤဖီကျဲ,
ထံၣ်ထီၣ်ကနိးရဲၣ်ရဲၣ်

လဲၤထီၣ်

၃၂. ထီၣ်လွံၢ်ပွၤလၢဝါ
မၤဒုဒုလဲၤကွၢ်
မ့ၢ်ဘၣ်ဖီအကလၢ
အိၣ်လၢအပူၤသယုၢ်ယုၤ

နီၢ်ဒီးစီ

၃၃. လဲၤလၢသံၣ်ပူၤကုၤတြုၤမိၢ်ဇီပွၤ,
ထံၣ်က့ၤတခါရံၣ်ခိၣ်အ့ၤ,
ခိၣ်သူကွၢ်ဘျးအယီၢ်ဒု,
ယီၢ်ဒုကွၢ်လဲၣ်ယကွၢ်ဒုဂ့ၤ

ပူၤဖီ

၃၄. တၢ်ယဲၢ်ယဲၢ်လၢယကိၣ်ခံ
ယဆိမိၣ်လီၤဝါအဒံး
တၢ်တမ့ၢ်လီၤဝါအဒံး
မ့ၢ်လၢဖီဂ့ၤပိၣ်ယခံ

ဒီးထီၣ်

၃၅. ထီၣ်လွံၢ်ပွၤလီၤယာ်အသး,
ပွၤလၢအံးပွၤလၢဝါ,
မ့ၢ်လီၤယဲၢ်ဘီကွီၣ်ကိးန့ၤ

၃၆. လီၤဖီသီၣ်တၢ်သြးသြးဟၣ်ဟၣ်,
နမိၢ်မ့ၢ်ကွံးန့ၢ်န့ၤ,
သုတန့ၢ်နဲၣ်ဒုၣ်,
တံၢ်တံၢ်တီတီအိၣ်လၢယုၤ

ထါဒီးထီၣ်အစၢၤ

၃၇. သံၣ်ခွံၣ်ခိၣ်ကဆီမဲကွဲ,
လါကပီၤလီၤထီၣ်ဒီးပွၤ
ဖီအံၤလ့ၤနသးမ့ၢ်သ့
လဲၤဒီးယၢၤခဲလၢခဲဆ့

၃၈. ဖီဂ့ၤဂ့ၤတီဒီးကွီၣ်အါ,
တၢ်ခုဖီသးတအိၣ်လၢ
ခုထဲကွီၣ်သးတခီတၢၤ

ဆီၣ်ဒီၣ်ကွံးသ့

၃၉. ကွၢ်ထီၣ်သ့ၣ်ခံဖီဖးဟံး,
ပတြၢၤယၢၤပတြၢၤဖျၢၣ်ချ့
တၢ်ခုယသးတအိၣ်လၢ

လဲၤထီၣ်ဝီၢ်လီၤ

၄၀. နီၣ်ခွဲသ့ၣ်အလၢၣ်ထူဘိၣ်,
ထူဘိၣ်ထီၣ်ချ့ၢ်ကွီၢ်လီၤ,
ထီၣ်ပိၣ်မိၤဖီကွဲဘိၣ်ဖးလဲၤဝါဝါ,
လူၣ်ဘိၣ်ခါလဲၤတၢ်ဒီးယၢၤ

ဒီးထီၣ်

၄၁. နးတီၢ်ကွဲဒီးကဆီဖူ
နကလုာ်ဒ်ကီၤဝုၤကွဲၤကွဲၤ
နကကွၢ်ဒ်ဆၣ်လၢမူ
သီၣ်ဒံးအသြးဒီးအသြး

ဆီၣ်ဒီၣ်

၄၂. မ့ၢ်ဂံၢ်ဖိဖါတံၢ်ဖိ,
မၤန့ၢ်ကွၢၤယၢၤဖီလူၣ်ဘိ,
ဖီလူၣ်ဘိမၤမ့ၢ်တန့ၢ်,
ကိးယၢၤလၢဖီဒီၣ်တဂ့ၤ,

သျှၢ်ဘၣ်သးဘၣ်

၄၃. လဲၤဟးလၢပျီကလံၤဟဲ,
ထံၣ်က့ၤဖီလီၤစွဲၢ်လီၤအဲ
ဖီဂ့ၤဂ့ၤဒီၣ်ခါ,
ကွၢ်ကွၢ်ယကိးန့ၤလၢခွါ,
ကျၢၤတယုၢ်ဆၢလ့ၤလ့ၤခါ

ထံၣ်လိာ်ထံၣ်က့ၤ

၄၄. သဲးဖီသၣ်လၢတၢ်လီၤဟံး,
မ့ၢ်တီၣ်ထီၣ်ဂီၤပျၢ်ဆဲးကး,
မံၤလီၤရဲၣ်ဂီၤပျၢ်ပတြၢၤ,
နမူထီၣ်လံၤဖီစီၤခါ

ထါလဲၤထီၣ်

၄၅. ဆၢထၢၣ်ဒီၣ်မ့ၢ်,
ဆ့ၣ်နီၤဒီၣ်မ့ၢ်,
ကွၢ်န့ၤဂ့ၤလဲၣ်တခါ

လဲၤထီၣ်ပတြၢၤ

၄၆. နမ့ၢ်လဲၤလၢဝုၢ်တ့ၢ်,
ပယုၢ်ပွၤနဲတဂ့ၤ,
တ့ၢ်ပယုၤပွၤနဲတဂ့ၤ,
ပွၤနဲဒုၣ်လၢပွၤသၣ်ကွဲ,
ကွၢၤလၢနဖီအစုဒု,
ဝံၤထီၣ်ဝံၤလီၤသီၢ်ရဲၣ်,
ဖီဟီၣ်ဟီၣ်ဖိန့ၤထီၣ်က့ၤ,

ဘူးဖိကွဲဖိ

၄၇. လှိုင်မုခ်အူအိန်လဲ၊
မိန်တိန်ကါအိန်လဲ၊
ဆွဲကိန်လဲအဲးဘဉ်နချ၊
ကိးနုလါဒီတိန်အဲဉ်ဇာ

၄၈. သံးသုးခိန်သီတနုကျ၊
သံးသုးတဘျဲသံးသုးလ၊
နီၣ်ဒုမုခ်ကီၣ်မလိန်န၊
ထွဲနခိန်လိၣ်ကိန်ဆီ၊
လှိုင်ဘိမုခ်ပုၣ်ဒုပုၣ်ဒီ

ဆိန်ပုၣ်

၄၉. တဘျုၣ်လှိုင်ညါသုးလှိုင်၊
ခဲးတုတုအညဉ်ဝါဝါ၊
ကပုၣ်ယကိးအီၣ်လါဒုး၊
အဲဉ်ကျိၣ်ယမဲၣ်ဟုဟု

၅၀. ဖါဘဉ်ခဉ်ဖါတူလူ၊
ယဲၣ်ယဲၣ်ညိး၊
ယဲၣ်ယဲၣ်ညိး၊
ဂုလဲးကုၣ်လဲၣ်ဂုလဲးလုး၊
ဂုဂုယမတနုၣ်လါ၊
ကဲမိၣ်ကုၣ်ခဲလှိုင်ခဲလှိုင်

ကိးသု

၅၁. ဖိတဒုဖးလီၣ်ရီၣ်၊
ယဆိမိၣ်မတါအတိၣ်၊
မုၣ်လါမိမိသုၣ်နုၣ်ယါ

ထါအိန်တီ

၅၂. မုၣ်လီၣ်ယဲၣ်ဘိဒုၣ်ကိၣ်ပုၣ်၊
မိၣ်ဇာကုၣ်လီၣ်တိၣ်မုၣ်ချ၊
ကုၣ်နဲၣ်လဲၣ်တိၣ်ဟဲကုၣ်၊
နဲၣ်မုၣ်ဆါဘိၣ်ဒီဒု

ထါနီၣ်ဒီဖိ

၅၃. 123 ခိန်5,ယဒီကုၣ်လဲၣ်တကဲနဲၣ်
ဘူးဘူးသးဖိကလီၣ်ဖျဲး

ထါဘူးဖိကွဲဖိ

၅၄. 12345678910 မိၣ်အဲၣ်
ဖဲလဲၣ်ဂုလဲၣ်၊
တဲနုၣ်ယါလဲၣ်ယယုၣ်အမံ

ထါအိန်တီ

၅၅. ဒုဒုအဆဲးနီၣ်အံၣ်ဇီ၊
မံလါကုၣ်ပုၣ်နီၣ်ယဲၣ်ယီ၊
ယဲၣ်ယီနီၣ်သးဝံၣ်ဇီ၊
၅၆. မိၣ်အမဲၣ်ဖိဂီၣ်ညိၣ်တြုၣ်၊
မံလါကုၣ်ပုၣ်မိၣ်ထိၣ်ဟူး၊
ထိၣ်ဟူးတဲးတဲးမိၣ်နုၣ်မု

ပုၣ်ဖိ

၅၇. သံၣ်လါနခွံခိန်၊
ဖိလါနဒဲးနနီၣ်လီၣ်၊
ဘိအဲလဲးလဲးစိၣ်အဲလဲး၊
လဲၣ်လှိုင်ဘိဇာ

ပုၣ်ဖိ

၅၈. မုၣ်ဆုၣ်ဆီဖါတုၣ်ရဲၣ်ရဲၣ်
ပုၣ်မုၣ်ကုၣ်ကုၣ်ဒုၣ်ဝဲ
လီၣ်အဲၣ်ဖိဇာ၊ သုတကုၣ်နဲ

ဘူးဖိကွဲဖိ

၅၉. မုၣ်ကဆုၣ်ဖိခိန်ခါလီၣ်
ညးယဉ်အီၣ်ညးမုၣ်တနုၣ်၊
အုဟုအါလါတခုဆွဲတဘါရါ
ထုယာ်ထုယာ်အဆ

ထါညး

၆၀. မုၣ်ကဆုၣ်မိမုၣ်ကဝါ၊
မိမိဇာဟဲကုၣ်နမုၣ်၊
အဉ်လါလါလါဝါဝါယီတဲကါ

ဘူးဖိကွဲဖိ

၆၁. ကူဝါဝါလဲၣ်ဆဉ်၊
ဝါဝါ၊ ကူဝါဝါမုၣ်ယတိၣ်၊
ကူဝါဝါလဲၣ်မိၣ်
ကိးမုၣ်ကိးမကုၣ်နုၣ်

ထါအိန်တီ

၆၂. သုၣ်သုၣ်အဖိဆုၣ်လံၣ်လါ၊
ကိးမိၣ်နုၣ်ဇာ၊
ဒီဇာမတနုၣ်လဲၣ်သံ
နုၣ်ကုၣ်ကုၣ်တုၣ်ပုၣ်၊
လဲၣ်မဲၣ်တဘိၣ်လီၣ်

ဘူးဖိကွဲဖိ

၆၃. မှ်ဝါထီၣ်လံၣ်ခီၣ်လူၣ်ဘိ,
ထီၣ်ချူၣ်ယဲၤယီၤအမဲၢ်ကိ,
ဒီဒီၣ်ဧၤလီၤဘၣ်ယီၢ်
နမိၢ်ကနူဘၣ်ယလီၤ

ထါခံဂါ

၆၄. ဆၣ်ထီၣ်လၢမူလွဲၢ်ဘိဘိ,
ဆၣ်ကဆီဝံၢ်ထီၣ်ကမူၤ,
လဲၤတၢ်ဒးကွီတနီၤနီၤ

ဒီးထီၣ်

၆၅. ပးဖိမုၢ်တကွၢ်မုၢ်လံ,
ယုၢ်ဒီဖါကိးထီၣ်ကြိအံ
ပှၤဂၤအဒီအိၣ်လၢဂ်လံ,
ယၤလၢယဒီတအိၣ်ဒီး
ယကိးနၤလဲၤဟဲပိၢ်ယခံ

ဒီးထီၣ်

၆၆. မှ်ဝါထီၣ်လံတကွဲးကွဲး
ကိးကွဲးကွဲးကိလၢလူၣ်ဘိ
ကွီသးအိၣ်လဲၣ်ကွီသးအိၣ်
လီၤကွီၤ

ထါခံဂါ

၆၇. ထီၣ်လွံၢ်ပှၤလီၤယၢ်အသး,
ပှၤလၢအံၤလၢဘး,
မှ်လီၤယဲၢ်ဘိကွီကိးနၤ

ဒီးထီၣ်

၆၈. မှ်ဝါထီၣ်အဲလဲ,
ကွၢ်ထီၣ်ဖိအမဲၢ်,
တၢ်တယုၢ်လီၤဆဲၣ်ရဲၣ်ရဲၣ်

ထါခံဂါ

၆၉. ယတခွါအညၣ်ဝါဝါ,
ဝါဝါအပှၤတၢ်,
သိဆဲၣ်လုဆိးဆဲးငါကွဲး,
ပှၤမ့တိၢ်ပှၤယတဆါ

ထါခံဂါ

၇၀. ယတခွါအညၣ်ဝါဝါ,
ဝါဝါအပှၤတၢ်,
ဖိဟးနံၣ်ကုလၢပှၤကျါ,
ယသးအိၣ်သးအိၣ်မိၤနၤ,
မ့တနံၣ်ခွဲးကွၢ်ယသး,
ယသးအိၣ်ဆၢထၢၣ်ဒီးနၤ

ထါဘူးဖိကွဲဖိ

၇၁. ကွီလိၢ်ဘိဖိကရီဒီ,
မၤတန့ၢ်လိးကံးလိးကီ,
မၤမ့န့ၢ်သးဝံၣ်ဒီးအီၤ

ထါတၢ်ကွၢ်အစၢၤ, နူၣ်သ့ၣ်ဖိ

မှ်ဆ့ၣ်လါဝါပျဲၢ်လါဝါ, ဧီၣ်ယီၤဧ
နီၢ်ဒီးစိထါအစၢၤ

၁. မိၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ရၣ်အဒု
လါဖိဆဲးလီၤယဲၢ်ကကြွၢ်
မိၢ်တယီၤဆၢဒီးဘံၣ်ဘု
ဆၢဒီးဘံၣ်ဘုမိၢ်ကွၢ်ဂု

၂. ဘုဖိကွၢ်ကွၢ်ဘုဖိလါ
နမိၢ်နပၢ်ယမ့ၢ်ပှၤ
နပှၤဒုခွါယပှၤဒါ
နကစၢ်ယဲၤဒုၣ်ယဲၤဒုၣ်

၃. လဲၤလၢသံၣ်ပှၤဒီးစိမိၢ်
နမိၢ်မ့ၢ်ကိးယၤဒဲၣ်ဖိ
နပှၤသဒါယအဲၣ်ဒိၣ်
နကစၢ်ယသးကံၢ်ဖိ

၄. မိၢ်အမၢ်ဖိဂီၤသံၣ်ကြူၤ
ဖံလၢစုၣ်ပှၤမိၢ်ထီၣ်ဟူး
ထီၣ်ဟူးတဲးတဲးမိၢ်နၤမူ
ထါပှၤထါဖိအစၢၤ

၅. ကျၢၤဒီးတခွါရဲၣ်ဘုဘိ
ဂုဒိၣ်န့ၣ်ဖိပျၢ်လၢယီၤ
နၤမူဒီးဖိတကံၢ်ဖိ

၆. ကွၢ်ထီထံခံပိၣ်ဖိဘိ
တခွါလၢဂီၤပှၤန့ၣ်လီၤ
ဘၣ်မဲၢ်လီၤသးကစိဒီ

ထါခံဂအစာ

တခွါထိန်ပျံပျံ
ဘျာန်ဘဲဒဲ
ယခွါပျံခွါလူကတြာ
ယခွါတံဂုနီမဲဝဲ

၂. တခွါပိတ်ဖိလ်အံန်အု
မိန်ဖိလ်အိန်လ်ကု
ပျံဒီဆုန်ဘူးအဲန်တဂု

၃. တခွါစီဘုလ်
ဖီခွိလ်ခွိလ်
ဝံထိန်ထန်စီလဲဆူညါ
စီမုန်ဘံန်ဘုအပျံအါ

၄. တခွါဖီထူဘိန်
မိန်စာဒုန်ညါပျံ
မိန်အမတ်တလဲဒဲးဖိ
ရဲန်ကလ်ဒဲဖီဘုဘိ

၅. ထိန်လွံပျံလီသုန်ဖိကျါ
ယသးအိန်သးအိန်မိနု
မံတခါလီဒီဂညါ

ထါထံန်လိန်ထံန်ကုအစာ

၁. လဲဟးလဲတရုန်အဒု
အိန်ထံန်နုစီဒိန်တံဂု
ကွီစမကလုန်ဖိသးတဂု

၂. လဲဟးလဲတရုန်အဒု
အိန်ထံန်နုစီဒိန်တံဂု
ဟး-အီ-အီ--အီ
ထံန်ထံန်နုစီဒိန်တံဂု

၃. ပယိန်ဖိဖးလဲထံခံ
ဟဲကွန်မုမုန်နတံဝံ
ကုဆိးအီလဲနလိန်မံ

ထါဆိန်ဒိန်အစာ

၁. တခွါနစုဒုန်ဘီဂီ
ဒိးကသုန်ဂီကံကဆီ
ပးနန်ရဲန်ထူလဲဘီဘီ

၂. သုန်ခိန်ဖိခွါမုန်အဲန်ယ
ကဆီယဒိးနုအဖါ
အမိန်ယမတီထးထး
အဖိယကွဲအိန်ကလဲ

၃. တံယဲယဲလဲယကိန်ခံ
ယဆိမိန်လီဝံအဒဲး
မုန်လဲစီဂုပိန်ယခံ

၄. သုန်ခိန်ခေါင်းခွဲတံအဲန်ဖိ
လံနဲထူပျံနကိန်လီ
ဟဲတဲကီလဲအိန်ထဲသိ
ပိန်တံလုန်ကပြုန်ဒီဘိ

၅. သုန်ခိန်ခေါင်းခွဲမုန်အဲန်ယ
သိးထံဖျံနစုယစုဝါ
စံန်လီကိန်ဒုဆုန်ယသး
ဖိဒဲဒိးသးပျံယိန်ယ
ကိးယသထုအမါ

၆. ဖိမိန်အထးခိန်သုမး
အဖိခွါသါကအဲန်ယ
မအုးဟု-မအးလဲ
ယန်အသးလဲဝးဒီဝီ

၇. စီအမိန်အမိန်
ကူထဲနံန်သိညါ
တံထဲညိန်ဒိးယီ
စီအပံအပံ
ဒိးထဲလုန်ကဟန်
အိန်ထဲသိတံထဲကီလဲ

၈. နီအုပံစီရဲန်အုမိ
ကဟုမုန်အလ်ကဝီ
ဖိတဂဖိဂုလီအီ

၉. တံယဲယဲလဲယကိန်ခံ
ယစံးမုန်လီဝံအဒဲး
တမုန်လီဝံအဒဲး
မုန်လဲစီဂုပိန်ယခံ

ထါသုန်ဘန်သးဘန်အစာ

၁. ဝန်မံကွန်လီရဲန်
အကွိးဘူးသုကွဲး
ကွီမိန်ပိန်ရဲးတလဲဒဲး
အဖိခွါလီအဲန်ဒိန်လဲန်

၂. ဝန်မံကွန်အကွိးလီဘူး
ကလီဘူးနုနုဒိးယ
ဘန်ကခုနမိန်အသး

၃. သုသုကပုကွီ
ဝါဝါကဖိလီ
လဲနနီဆံးယအိန်ဒီ
လါကတြုန်ထိန်ဘိ
လဲနနီဆံးယအိန်ဒီ

၄. အမှီထုပ်လဲင်၊
အမှီယုင်လီတက္ကကြီ
ကီဂုလဲင်အမိင်ယီ၊
ယီဂုဂုဖိတပျ်အီ

ထါပုထါဖိအစာ

၁. တခွါထိုင်ပိင်မိ
ပွါလသုင်ဒုခိင်
စံးမု်အပွါတဘုင်ဇိ
ပွါခံဘုင်သယုင်သညိ

ဆိင်ဒိင်အစာ

၁. ဒုင်ညါလင်ခံဘုင်
ဒီးလမု်ကတြိုင်
မးဒီးမတနု်
ဆိဒီးဆိတသု

ထါဘူးဖိဖိအစာ

၁. မု်ဆုင်ဆိဖါတု်ရဲင်ရဲင်
ကီပစုင်ကုပစုင်လဲ
မု်ဆုင်ဆိဖါလီကမဲ
ကျဲဒီးဒုဒုအဝဲင်ဇာ
တဘူးနု်ဖိတပျ်ကုလော

၂. တခွါထိုင်ပိင်မိ
ပွါလသုင်ဒုခိင်
မု်ပွါအံလီကျိုင်
စံးမု်အပွါတဘုင်ဇိ
ပွါခံဘုင်သယုင်သညိ

၂. ဒုင်ညါလင်ခံဘုင်
ဒီးလမု်ကတြိုင်
ကီအမိင်မံမိ
အနာ်ကထံးတိင်ဂီထိုင်
တခွါနစုဒုင်ဘိဘိ
ဒီးကသုင်ဂီကင်ကဆိ
ပးနုင်ရဲင်ထူလဲဘိဘိ

၂. မု်ဆုင်ဆိဖါစုင်ရဲင်ရဲင်
ကီပစုင်ကုပစုင်လဲ
ဖိညးတု်အီတအဲင်ဝဲ

၃. တခွါပိင်ဖိလင်အိင်အု
မိင်ဖိလဖိအိင်လင်ကု
ပုဒိဆိင်ဆုးအဲင်တဂု

ဆိင်ဒိင်အဖိင်

ဖိကံင်ခိင်လီထွံလထံ
နထံင်လံနတဒီး
နဆုးအီဟါမု်တနံ

၃. မု်ဆုင်ဆိဖါတု်ရဲင်ရဲင်
ပုဂမု်ကုကုဒုင်ဝဲ
လီအဲင်ဖိဇာသုတကုနဲ

၄. စီခါထံအလင်စင်ယာ
တင်ကဘုင်သုတလူနဲ
ခိးတုတင်ကဘုင်လယဲ
ယကလုင်သြီနုလဘဲ
နဘုင်အုသြီယလကွါ

ဆိင်ဒိင်သံကွါ

၁. တခွါတင်ခွဲးခိင်
တင်ဘူးခိင်နုအိင်လံဇါ
မုတအိင်ကီဘူးခိင်ကုနု

၄. မု်ဝါထိုင်လံခိင်လုင်ဘိ
ထိုင်ချုင်ယဲယီအမဲင်ကိ
ဖိဝဲယဲယီနုပုဖိ

၅. ဘုဖိစင်စင်ဘုဖိလါ
နမိင်နပင်ယံပုင်
နပုင်ဒုခွါယပုင်ဒါ
နကစင်ယဲဒုင်ယဲဒုင်

ဆိင်ဒိင်

၁. ထိုင်လွံင်ချုင်ခံဘုင်ဘဲ
မု်ပုထိုင်လီစွင်လီအဲ
ယကွင်ယစီဂုဒိင်လဲင်

၅. လဲလဲယီခိင်လဲ
လဲလဲဘဲခိင်လဲ
လဲဒီးစဲးကင်လင်ကံင်မဲ
ဆုင်နီကတြဲဒီးတင်အဲင်
တင်ဝံင်တင်ဆါအိင်တဘဲ
တင်အံလီဖးသုပျင်လဲ

ဆိင်ပုင်အစာ

၁. ကွင်စိဖိဖးလသုမု
ယဒီပုဒီလုင်ကတြဲ
အုင်-အီးအီးကွင်ထံထံ
ဂုနီပုင်

xjcd ch

၁. ပ်ထံလူလတၢ်နၢ်ထံး ထံလူအ့ၣ်ဖျိယုၢ်အံ	၁၀. ဟီၣ်ခိၣ်ဘျၢၣ်သံတၢ်ဘီနၢၤ အိၣ်အဒိအတၢ်လၢပျၢၤ	၁၉. တၢ်မိၣ်အိၣ်သးလၢညၣ်ပျၢၤ ထံဒိၣ်စီယူၤတထီၣ်ဘး
၂. မ့ၤဆွံစိၣ်စိးဝၣ်ဘီဘီ ယုၢ်အ့ၣ်သံသၣ်မံၤညီၤ	၁၁. ညၣ်ဒိၣ်ထီထံဘၣ်ဝၣ်ခိ တၢ်ဟံလီၤထံဘၣ်တနီၤ	၂၀. တမၣ်ထီၣ်ခွဲးအိၣ်ဘုရံ တမၣ်လီၤဆံးစၢ်လၢထံ
၃. သ့ၣ်ခိၣ်ဆၢၣ်စိးသ့ၣ်ပဒါ စိးကုကုၣ်လီၤဒၣ်အချၢ	၁၂. တပိၢ်အိၣ်ပနၢ်ဖြူးဖြူး ညၣ်ကွၢ်လူဆဲးဘီထးလူ	၂၁. ကွၢ်ထီၣ်သ့ၣ်ခံညၣ်ထီၣ်မံ ထံဖံးလၢထံးတံၢ်ကဒံ
၄. မိၣ်ဂံၢ်သၣ်လၢသ့ၣ်ဖျၢၣ်ခံ ကဒိလဲၤဖျးအိၣ်အမံ	၁၃. တၢ်ထီၣ်သ့ၣ်သ့မ့ၢ်တၢ်ဟံ လဲၤထီၣ်ဘံသံဂုၢ်ဖဲသိ	၂၂. ကွၢ်ထီၣ်သ့ၣ်ခံညၣ်ထီၣ်ဂဲၤ ထံဖံးလၢဆီမံၤအိၣ်ဝဲး
၅. သ့ဘီလဲၤဘိးအိၣ်တၢ်သူ ပၢန့ၣ်ကုဆုယုၢ်အပူၤ	၁၄. တၢ်မိၣ်အိၣ်သးလၢကွဲစီ ထံဒိၣ်စီယူၤတတုၤလီၤ	၂၃. ယုၤမဲလဲၤဘိးအိၣ်ထီၣ်ဖိ သ့ၣ်ပျၢၤလၢကလုၢ်အလီၤ
၆. ထုစုၣ်သ့ၣ်ခံဘၣ်ဒုၣ်နီၤ လံၣ်လၢသ့ၣ်ခံမိၢ်တၢ်ကီ	၁၅. တၢ်မိၣ်အိၣ်သးလၢညၣ်ပျၢၤ ထံဒိၣ်စီယူၤတထီၣ်ဘး	၂၄. မ့ၤဆွံစိၣ်လၢသ့ၣ်ပဒါ ပ်ခူသ့ၣ်စိးဝၣ်မ့ၢ်ဘၢ
၇. တၢ်ပံးသးဆံးဘၣ်ဝၣ်ခိ တၢ်ဒိၣ်ကဆိဘၣ်အူးပိၤ	၁၆. ဒုၣ်မုၢ်ထီၣ်တြးလၢသ့ၣ်ခံ ကယုၤပျၢ်ဟဲလီၤအီထံ	၂၅. သ့ဘီလဲၤဘိးအိၣ်တၢ်သူ တုၢ်န့ၣ်ကုဆုယဲၣ်အပူၤ
၈. ကုၣ်လီၤဝၣ်သ့ၣ်အကိး ဟးဒိၣ်ဒိၣ်ချိၣ်အသိး	၁၇. မိၣ်ဂံၢ်သၣ်လၢသ့ၣ်ကိၣ်ခံ တဒိလဲၤဖျးအိၣ်အမံ	၂၆. ထံဘီတၢ်ကွဲၤလၢပျၢ်ပျၢၤ သ့ဘီလဲၤဘိးအိၣ်တၢ်သူ
၉. တၢ်တိၢ်ကျိၣ်လဲၤလီၤအီထံ လံၣ်ပနၢ်လၢအကိၢ်ခံ	၁၈. တၢ်မိၣ်အိၣ်သးလၢကွဲစီ ထံဒိၣ်စီယူၤတတုၤလီၤ	၂၇. ဟီၣ်ခိၣ်ဘျၢၣ်သံတၢ်ဘီနၢၤ တၢ်ဒိၣ်မုၢ်လီၤတတိၤလၢ

ထိမာလိာ်

ထိတကလုာ်အံၤဘၣ်တၢ်သူအီၤဖဲမုာ်ကနီၤဒီးဖိာ်သၣ်ခွါအိာ်ဆိးသီဒီးဟူပျုၤဟူစ့ၤမုာ်ဆၣ်ဝါထီာ်မာလိာ်လိာ်အသးယၢ်ခိယၢ်ခိန့ၣ်လီၤ.

၁. တၢ်လီၤမံလၢလၢာ်အပူၤ
တၢ်အလီၤဂဲၤလၢလၢာ်အပူၤ
ဆိာ်ကဲၤမုာ်ဒီးမုာ်ပိာ်ယူး
ဆိာ်ကဲၤဖၣ်ဒီးဖၣ်ပိာ်ယူး
မံနဲတဂ့ၤဖိဆိာ်ပျုး
တၢ်တအိာ်ဘီၣ်ဘၣ်ဆ့ၣ်ဟူး

၂. တၢ်ဟဲလၢစုစ့ၣ်တၢ်ဟဲ
တၢ်ဟဲလၢစုထွဲတၢ်ဟဲ
ဟဲအစ့ၣ်ရံးဒံးမိကဲ
ဟဲအထွဲရံးဒံးမိကဲ
ညၣ်ပိာ်ဘီၣ်နအိာ်လၢစ့ၤ
သုတအ့ၣ်နါစိတခွဲ

၃. တၢ်လီၤမံလၢလၢာ်အပူၤ
တၢ်လီၤဂဲၤလၢလၢာ်အပူၤ
ဆိာ်အူလၢသုယိာ်အပူၤ
ဆိာ်အူလၢဂီၤယိာ်အပူၤ
မံတ့ၢ်တဂ့ၤနီၤဆိဘျုး
တၢ်တအိာ်ဘီၣ်ဘၣ်ဆ့ၣ်ဟူး

၄. တၢ်အလီၤမံလၢလၢာ်လၢာ်
တၢ်အလီၤဂဲၤလၢလၢာ်လၢာ်
ဆိာ်အူလၢသုပိာ်ပြးပြး
ဆိာ်အူလၢဂီၤပိာ်ပြးပြး
တၢ်ဂ့ၤဖၣ်ပဒီတခွါ
သ့ၣ်ဒုသီခွဲးယုာ်ခွဲးန့ၤ

၅. ထံထံမုာ်ယမာလိာ်န့ၤ
တီတီမုာ်ယမာလိာ်န့ၤ
ထံမုာ်န့ၣ်သုတလဲၤဟး
ကီၢ်မုာ်န့ၣ်သုတလဲၤဟး
ထံမုာ်န့ၣ်ပုၤအမုာ်အါ
ကီၢ်ပိာ်ဝါပုၤအခွါအါ
နမုာ်လဲၤယုာ်မုာ်လဲၤဟး
ကစုာ်န့ၣ်ညးန့ၣ်ဘၣ်န့ၤ

၆. ထံမုာ်န့ၣ်ယလဲၤဘၣ်လံ
ကီၢ်ပိာ်ဝါယလဲၤဘၣ်လံ
ယထံၣ်သံၣ်ဂ့ၤယတဒံး
ယထံၣ်ဖိဂ့ၤယတဒံး
ဖိဖးထီာ်လၢမိာ်လီၤမံ
ယသးမိာ်ဆိးသးမိာ်ဒံး

၇. ပုၤဘျုးခိာ်ခိာ်လဲၤတဂ့ၤ
ဖိဘျုးခိာ်ခိာ်လဲၤတဂ့ၤ
တၢ်မုာ်တၢ်အလီၤဘျုးဘျုး
တၢ်ပာ်တၢ်အလီၤဘျုးဘျုး
ကသူအိာ်ဂ့ၤတအိာ်ဂ့ၤ
အိာ်သူယုာ်အံၤသၣ်ဒီးမုာ်

၈. ထံလၢကီၤရဲလၢကီၤရဲ
ကီၢ်လၢကီၤရဲလၢကီၤရဲ
မုာ်ခုာ်လၢကီၤလၢပရဲ
ဖၣ်ခုာ်လၢကီၤလၢပရဲ
မုာ်ခုာ်မုာ်လဲၤဖၣ်အဲ
ဖၣ်ခုာ်ဖၣ်လဲၤဖၣ်အဲ
ကီၢ်တမုာ်ယိၤလၢကံၢ်မဲ
ကီၢ်တယုာ်ဆၢတယုာ်ပုၤ

ထိမာလိာ်ပိာ်လီၤ, ထိအဖိ

၁. ဟံၣ်ဆၢခိာ်ထူပျိာ်တဘိ
ဟံၣ်ဆၢလၢာ်ထူပျိာ်တဘိ
ပုၤမုာ်ယုာ်သုတယုာ်ကီၢ်
ပုၤမုာ်ကိးသုတကိးကီၢ်
ပုၤမုာ်ယုာ်ကီၢ်မုာ်ကိးကီၢ်
တပူၤတၢ်စံးတၢ်ကတိၤ

၂. တူဟဲသီၣ်လၢကစၢ်ချၢ
ကွဲၤဟဲသီၣ်လၢကစၢ်ချၢ
လူၤတူတဂ့ၤစီၤနီၢ်စါ
လူၤကွဲၤတဂ့ၤစီၤနီၢ်စါ
နမုာ်လူၤဆၢမုာ်ပိာ်ဆၢ
နလူၤနလီၤဖျၢဒီးဆၢ

ထိဟ့ၣ်ပလီၤအကလုာ်ကလုာ်

စိပူကွံာ်ခိဖျိၣ်အိၣ်စိအိၣ်အယိတၢ်ကိးဖျိၣ်ပုၤသ့ၣ်ဘီၣ်သးစၢ်လၢဘျီၣ်ပုၤဖဲတၢ်ဒုၣ်တၢ်ထူတၢ်အဆၢကတီၢ်ဒီးတၢ်တဲယုၤအိၣ်လၢထါသ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

၁. မ့ၢ်ဟ့ၣ်လီၤပကူၤပီၢ်ဘိ ပုၤဟ့ၣ်လီၤပကူၤပီၢ်ဘိ ပမ့ၢ်အိၣ်တၢ်ပကူၤဒီး ပမ့ၢ်အိၣ်တၢ်ပကူၤဒီး တပိၢ်တဘိမ့ၢ်ဟးဖျိး တၢ်တမၤကဲတၢ်တဖိး	၅. တၢ်တနံၣ်မူလဲၤဘီဘီ တၢ်တလါမူလဲၤဘီဘီ လံာ်မိၢ်လၢကိၤဝဲၣ်ဟဲယီၤ လံာ်ဖါလၢကိၤဝဲၣ်ဟဲယီၤ နီၢ်ဆိဖိအမဲာ်ဒုဒိ လံာ်ယုၤလၢမူစိာ်န့ၢ်အိၤ	၉. တၢ်သူအိၣ်သူဒုၣ်လၢပူၤ တၢ်ဝါအိၣ်ဝါဒုၣ်လၢပူၤ တၢ်သူနမၤလီၤကထၢ တၢ်ဝါနမၤလီၤကထၢ ကီၢ်လၢကီၢ်လုကီၢ်လၢကျၢ ပုၤကီၢ်သါပုၤနီၣ်အယုၤ
၂. ဖံကသံလီၤဖံမာ်လိာ် ဖုကသံလီၤဖုမာ်လိာ် ဆိနခိၣ်ဒ်မိၢ်အသိး ဆိနခိၣ်ဒ်ပၢ်အသိး ကယဲာ်ပုၤအဆူၣ်ကိးလိး ပုၤတမ့ၢ်မူမ့ၢ်တကိး	၆. ကျဲၣ်က့ၤမ့ၢ်ကလုာ်အံၤသၢ ကျဲၣ်က့ၤပုၤကလုာ်အံၤသၢ ပုၤကျဲၣ်တဂၤကျဲၣ်တလၢာ် ဝဲာ်ကျဲၣ်တဂၤကျဲၣ်တလၢာ် မ့ၢ်ကျဲၣ်ဒီးပုၤလၢပယုၤ သ့ၣ်ညါအဘိးနံၣ်ဘိးသၢ	၁၀. သ့ၣ်ခိၣ်ထီၣ်ရံးသ့ၣ်ဖျၢၣ်ကွဲ ကွီၢ်တဲာ်ထီၣ်ရံးသ့ၣ်ဖျၢၣ်ကွဲ ပုၤထံၣ်တဂၤပုၤကမ့ၢ် ပုၤထံၣ်ခံဂၤပုၤကမ့ၢ် ပၢ်ဖိခွါမၤမ့ၢ်တသ့ သံပၢ်ဖိခွါလၢအဂ့ၤ
၃. ကွီၢ်မ့ၢ်ခွံၣ်ဖိကွီၢ်လဲၤကၤ ကွီၢ်မ့ၢ်ပျဲၣ်ဖိကွီၢ်လဲၤကၤ ခ့ၤယုၤထံၣ်ခ့ၤယုၤအိၣ်ကွဲး ကီၢ်ကျဲၣ်ထံၣ်ကီၢ်ကျဲၣ်အိၣ်ကွဲး လုၣ်ထီၣ်ပသးလၢဝံၤဝါ ခ့ၤယုၤထံၣ်ခ့ၤယုၤကွၢ်ဘျး	၇. ကတိၤသ့ၣ်ဂဲၤဆ့ၣ်ခိၣ်ပြုၤ ကတိၤဖါခုဆ့ၣ်ခိၣ်ပြုၤ ဖိခိၣ်အိၣ်အးသ့ၣ်တဖု ဖိလၢာ်အိၣ်အးဝဲၣ်တဖု ယုၤကျဲၣ်ထူယုၤထီၣ်ဆူမူ သံဇိၤခွါနဂ့ၢ်ဘၣ်ပုၤ	၁၁. နပျံၤတၢ်သူမ့ၢ်ဒ်လဲ နပျံၤတၢ်အမ့ၢ်ဒ်လဲ တၢ်သူအိၣ်သူဒုၣ်အဝဲ တၢ်အအိၣ်အဒုၣ်အဝဲ သ့ၣ်ဖူမ့ၢ်လီၤတီၢ်လၢကျဲ ဆဲးခိၣ်ဖျၢၣ်ခံဒုၣ်ပဝဲ
၄. တၢ်အၢၣ်လၢမူလဲၤခံးခံး တၢ်ခံးလၢမူလဲၤခံးခံး သံးသုးတ့ၢ်ပစုနၢၣ်ခံ သံးသုးတ့ၢ်ပခိၣ်နၢၣ်ခံ ဘိးလီၤပာ်နချံၣ်ဒိၣ်ပျံၤ တၢ်ကတိၢ်နၤယီၤကလံၤ	၈. ပုၤတနီၤဆၢအမိၢ်သံ ပုၤတနီၤဆၢအပာ်သံ မိၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဒ်တၢ်မုၢ်ဒ် ပၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဒ်တၢ်မုၢ်ဒ် ပမိၢ်ဒီးပပၢ်မ့ၢ်သံ ဒ်မဲာ်လီၤပံၣ်ထံလီၤသံး	၁၂. တၢ်တယုၤအမိၢ်ပုၤတုၤ တၢ်တညါအမိၢ်ပုၤတုၤ ဟဲလၢလၢာ်ယုၤထီၣ်အစု ဟဲလၢထးယုၤထီၣ်အစု ပတသ့ၣ်ညါပဟံးဖုး မဲာ်ထံလီၤဖိဟီၣ်သါကုး

၁၃. ပူပူလီပူလောကနဲ
ဖီဖီလီပူလောကနဲ
ချာဒုကွန်ကူမာယလဲ
ယီဒုကွန်ကူမာယလဲ
ယတသ့ဉ်ညါယမှ်လဲ
ယလီတော်သံဒုဉ်ယဝဲ

၁၇. ပူဒိန်ဒိန်ကုန်တော်ဒိန်ဒိန်
ဖီဒိန်ဒိန်ကုန်တော်ဒိန်ဒိန်
ကုန်လဲယိန်ခံကုန်တော်ပိုး
ကုန်လဲကိခံကုန်တော်ပိုး
ကုန်လဲလိာအကွီဒီးယါ
န့ဒိန်ဒိန်အထူတဘုဒိန်

တတုနုဒိန်ဒိန်ဒိန်
တဟ်ထီဒိန်ဖီဟီဒိန်ဘုဒိန်

၂၂. မှ်ဝီန့ပကျးကွန်ကွ
ပျ်ဝီန့ပကျးကွန်ကွ
မှ်မာပဖဲကွန်ပခုး
ပျ်မာပဖဲကွန်ပခုး
ယဲဒိန်ကျန်ဆွံလီပျဲကု
ပဘုဒိန်မတုအကဲခုး

၁၄. ပတုာ်လောပူမာ်ထွံဉ်မီ
ပကီလောပူမာ်ထွံဉ်မီ
မီန့ထံလောဂီလောဂီ
မီန့ကီလောဂီလောဂီ
လူပခိဉ်ကထီဉ်တော်ဘီ
ကွီသီပုကိးပုကွီသီ

၁၈. ဖုံသိးမာ်တဂုဇီကွီ
ဖုံသိးလါတဂုဇီကွီ
တော်ဒိန်မာ်လဲဘုဒိန်တော်ပျီ
တော်ဒိန်လါလဲဘုဒိန်တော်ပျီ
န့မာ်ဖုံသိးမာ်ကွီဉ်တြီ
ထီဉ်လောမာ်ဖီခိဉ်သီ

၂၃. တန့မာ်န့ဒုဉ်တော်အံ
တန့ပာ်န့ဒုဉ်တော်အံ
မိာ်မာ်အိဉ်ပုသ့တမံ
ပာ်မာ်အိဉ်ပုသ့တမံ
သိဉ်ကုကွာ်ပဖီပလံ
တော်ဂုဟဲကုဘူးထီဉ်လံ

၁၅. ထူကကုထူမာ်လိာ်ပု
ယွကကုယွမာ်လိာ်ပု
ပိာ်မုဉ်ဘုဒိန်မာ်အသး
ပိာ်ခွါဘုဒိန်မာ်အသး
ပိာ်မုဉ်မာ်လုဉ်န့ပိာ်ခွါ
နီဆံဆဲဉ်အတဂု

၁၉. ဘံဉ်ဘုယုာ်ပုထံတဂု
ဘံဉ်ဘုဟးပုကီတဂု
ဘံဉ်ဘုယုာ်ပုထံရုရု
ဘံဉ်ဘုဟးပုကီရုရု
ဖီဉ်ဘုပုယးအစုဒု
ဘံဉ်ဘုဘုလူပီယာ်ကု

၂၄. တမာ်ကိးလောပျ်ဒိဉ်လာ်
တမာ်ကိးလောပျ်ဒိဉ်လာ်
ပုတယုာ်ဆာနီတဂု
ပုတကိးဆာနီတဂု
ပုမာ်ကိးဆာတဂု
အယုဉ်အပျဲကအိဉ်ပု

၁၆. ကနံဉ်အံထံလီကဝီ
ကနံဉ်အံကီလီကဝီ
ကွာ်ထံထုဉ်ယိးတပိာ်ဖီ
ကွာ်ထံခံယိးတပိာ်ဖီ
ကယံပုဒီဟံဉ်ဒီယီ
ဆာထာ်ယုကွဲကွာ်တနီ

၂၀. ထံမာ်တဂုမာ်ပဝဲ
ကီမာ်တဂုမာ်ပဝဲ
လီကဟံကတီန့ကွဲ
လီကဝီကတီန့ကွဲ
မာ်မာ်ကဲထီဉ်လဲ
မာ်တဂုဘုကဂုဘဲ

၂၅. သုတဖုံသိးဒုဉ်တဂု
သုတဖုံသိးညုဉ်တဂု
ဒုဉ်အိဉ်လါထံညုဉ်မံသု
ညုဉ်အိဉ်လါထံဒုဉ်မံသု
ပုမာ်ဖုံသိးဆွံဉ်ဘီဒု
လီဝီရုပုပီယာ်ကု

၂၁. တမှ်ဟဲဟူလောအဟာ
တမှ်ဟဲသါလောအဟာ
ဟူဘုဒိန်မံတန့လော
သါဘုဒိန်မံတန့လော

၂၆. ကျိန်ဟဲလီဆွဲလာကိခံ
မိဟဲလီဆွဲလာကိခံ
ပျထံင်တဂပျသးကွံ
ပျထံင်ခံဂပျသးကွံ
ကယဲာ်မ့ာ်ပျတသးကွံ
လီလအဖိအိန်သူသံ

၂၇. မိက္ခဒိန်ဟဲဘူးထိန်လံ
မိလါဒိန်ဟဲဘူးထိန်လံ
ဟဲတဂတဲသ့တမံ
ဟဲခံဂတဲသ့ခံမံ
သးပျာ်မလိာ်ဖိဒီးလံ
သ့တပိာ်ဖျိးမိက္ခခံ

၂၈. ထံထိန်န့န့ဒိန်နီဆာ
ကီာ်ဂီန့န့ဒိန်နီဆာ
နီဆာအိထံတဝံင်လၢ
နီဆာအိန်ကီာ်တဝံင်လၢ
ဟံထိန်ဆျါလဲကံာ်နီဆာ
နီဆာလူာ်ပျဒိန်အယၢ

၂၉. တာ်ဂ့အိန်လၢမူကဘျဲး
တာ်ဝါအိန်လၢမူကဘျဲး
တာ်ဂ့ပတထံင်အထံး
တာ်ဝါပတထံင်အထံး
ဆုးလီခိန်ဒိကနာ်ထံ
ကတုအိန်ပျမုာ်တနံ

၃၀. ထံတဂ့ထံအလီာ်လံ
ဖဲတဂ့ဖဲအလီာ်လံ
မ့ာ်ကွဲးကွဲာ်လၢတီၤနာ်ထံး
ပျာ်ကွဲးကွဲာ်လၢတီၤနာ်ထံး

လံာ်သ့လံာ်သ့အီၤလၢထံ
ကျၢန့အသီပာ်လၢခံ

၃၁. ထံတမုာ်ထိန်ထံတလ့
ကီာ်တမုာ်ထိန်ကီာ်တလ့
အိန်ထုဒုာ်သူအိန်တသ့
အိန်ထုဒုာ်နီအိန်တသ့
အိန်ယုာ်ဒုာ်နီဒီးဒုာ်ယု
တာ်ဂ့လၢယုမလိာ်ကျၢ

၃၂. တာ်ကနံအံတာ်ကဟဲ
တာ်တနီာ်အံတာ်ကဟဲ
ဟဲယီာ်ကျဲးခိန်သိာ်အဲးအဲး
ဟဲယီာ်သ့လၢသိာ်အဲးအဲး
မ့ာ်ဟဲနာ်က့ယီထံယဲ
ဆွံတံာ်နီပူလၢသိာ်ဂဲ

၃၃. မိက္ခဒိန်ဟဲထီလၢထံ
မိလးဒိန်ဟဲထီလၢထံ
ဟဲတဂဆးပျာ်အပျဲ
ဟဲခံဂဆးပျာ်အပျဲ
ဆးဆးအပျာ်မ့ာ်အိန်ဆံ
အိန်ဟၢန့ပျာ်မုာ်တနံ

၃၄. တာ်ဟူထိန်လၢထံကယံး
တာ်သါထိန်လၢကီာ်ကယံး
လၢာ်ဖိလၢယိာ်ခံဟဲရံး
လ့ဖိလၢကိခံဟဲရံး
ပိာ်မုာ်မ့ာ်ကူထိန်ဖျိန်ခံ
တာ်ကယံးမ့ာ်မံမံ

၃၅. ကစါထံခံကုတရူ
ကလိကွာ်ခံကုတရူ
လၢပျာ်မ့ာ်လဲဘၣ်ဒုးဒုး
လၢပျာ်ပျာ်လဲလၢဒုးဒုး
ဖိသၣ်ခဲအံလဲတတု
ကီၤလၢဝါကျၢန့တဘျဲး

၃၆. တာ်အာ်လၢမူလဲဘီဘီ
တာ်ခံးလၢမူလဲဘီဘီ
တာ်တရူလဲလၢအသီ
တာ်ကမုာ်လဲလၢအသီ
ဒီပုာ်ဝဲာ်ပသးတတီ
အာ်အီကျဲးထံဂတီတီ

၃၇. သူလ့ဒီးဆ့ခိန်ခံယၢ
ဆ့ခိန်ဒီးသူလ့ခံယၢ
သူလ့ကွဲးဆ့ဒီးပဖါ
ဆ့ကွဲးသူလ့ဒီးပဖါ
သူလ့ဒီးဆ့လီၤကလၢ
ကဲအခိန်ကဲအဒီးယၢ

၃၈. တာ်ဟူထိန်လၢယိာ်အနူ
တာ်သါထိန်လၢကီၤအနူ
ယိာ်လိာ်ဒိန်သါပုာ်ထုထု
ကီၤလိာ်ဒိန်သါပုာ်ထုထု
ဒီပုာ်ဝဲာ်ဟံးလိာ်ပကျဲ
လုာ်န့ထံကုကံာ်ဝံာ်သုး

၃၉. တၢဒိန်သူအနာ်တလီ
တၢဒိန်ကုာ်အနာ်တလီ
တာ်ဒိန်လၢထူသိာ်တကျိး
တာ်ဒိန်လၢယုသိာ်တကျိး
ဖျုဖျုဖိလၢဝံာ်ကလီ
အိန်ဆူာ်ခိန်ဆါကလီဘီ

၄၀. တာ်သူအဖိပျာ်ကယီ
တာ်ပျီအဖိပျာ်ကယီ
သ့ၣ်ကသံအဖိလီတီ
ဝၣ်ကသံအဖိလီတီ
ကွီးဝၣ်ယးလအခၣ်အီ
ပျတလဲဒီးသိၣ်ဒီးသီ

၄၁. ကျၣ်လီမုၢ်ထံစီၣ်အုးဒုး
မလီၤဝဲထံစီၣ်အုးဒုး

ထုခိၣ်ကျၢ်ထုတလဲၣ်ခး
ထုကွီးကုထုတလဲၣ်ခး
ကလံၤဟဲယဲမုၢ်မုၢ်တု
နီၢ်ဟီၣ်ကျီတြီထီၣ်အစု

၄၂. မိၢ်မၢ်လိၣ်ပျလမုကိၣ်
ပၢ်မၢ်လိၣ်ပျလမုကိၣ်
မၢ်လိၣ်ဖိသုတလဲၣ်ဖျိး
မၢ်လိၣ်လံၤသုတလဲၣ်ဖျိ

ပမုၢ်လဲၣ်မုၢ်မုၢ်လဲၣ်ဖျိး
လီၤမၢ်ကွံၣ်ပသ့ၣ်ပမ့

၄၃. မ့ၢ်ဝါခိၣ်သံမၢ်လိၣ်ပျ
ပျဝါခိၣ်သံမၢ်လိၣ်ပျ
တာ်ကံၢ်သူဆဲးအမ့အါ
တာ်ကံၢ်ဂီဆဲးအမ့အါ
ပမံသပုဘၣ်ပသး
လီၤမၢ်ကွံၣ်ဆုသူဆုဝါ

ထါသူၣ်လီၤဖျးလီၤ

ထါဒ်အံၤတကလုာ်အံၤ
ဘၣ်တာ်သူအီၤအါကတာ်ဖဲမုၢ်
ကနီၤဒီးဖိၣ်သၣ်ခွါကျၢ်ဆၢကျၢ်
ပျးဒီးတာ်ကွၢ်ပူန့ၣ်လီၤ.

၁. တာ်ဟၢခိၣ်ဟၢလီၤကလၢ
တာ်ဟၢလၢဟၢလီၤကလၢ
မ့ၢ်သူၣ်လီၤကွီးဝံၣ်ဒီယၢ
ပျာ်ဖျးလီၤကွီးဝံၣ်ဒီယၢ
လဲၣ်ဒီးပုၢ်ပအိၣ်ပတြၢ
လဲၣ်ဒီးဝဲပအိၣ်ပတြၢ
မိၢ်ကွၢ်တာ်အံၤမုၢ်မိၢ်စၢ
မိၢ်ကွၢ်မိၢ်သံတမုၢ်လၢ

၂. ဖိကံၢ်ခိၣ်လၢမိၢ်သူၣ်လီၤ
ဖိဆီခိၣ်လၢပၢ်သူၣ်လီၤ
တနံၤမိၢ်လဲၣ်စီၣ်တသီ

တသီပၢ်လဲၣ်စီၣ်တသီ
မိၢ်တအဲၣ်အလၢလီၤဘီ
မိၢ်အဲၣ်အဒီးစၢထီၣ်သီ

၃. ဖိကံၢ်ခိၣ်လၢမိၢ်သူၣ်လီၤ
ဖိဆီခိၣ်လၢမိၢ်သူၣ်လီၤ
တနံၤမိၢ်လဲၣ်စီၣ်တဘျး
တသီပၢ်လဲၣ်စီၣ်တဘျး
မိၢ်တအဲၣ်အလၢလီၤဆူ
မိၢ်အဲၣ်အဒီးစၢကတြၢ

၄. သူၣ်လီၤတုလုအိၣ်တုလု
အိၣ်ကျီအိၣ်ကျဲးတာ်တဂု
သူၣ်လီၤတကီၤအိၣ်တကီၤ
အိၣ်ကျီအိၣ်ကျဲးတဂုဖီ

၅. သူၣ်လီၤယုၣ်ကးညီၣ်ဒီးဘု
ဘုဂုဂုကးညီၣ်ဂုဂု
သူၣ်လီၤယုၣ်ကးညီၣ်ဒီးဘဲ
ဘဲကဲကဲကးညီၣ်ကဲကဲ

၆. ဂီပျာ်သူၣ်ဆူသူၣ်ဒီးပျဲ
သူၣ်နီၢ်ဒီးကျီအကဝဲ
ဂီပျာ်သူၣ်ပျဲသူၣ်ဒီးဆူ
သူၣ်နီၢ်ဒီးကျီအဂီၢ်ပျဲ

၇. သူၣ်လီၤယုၣ်သဘျၣ်ဒီးဆၢ
ဆၢဂုပျဲသဘျၣ်ဂုဟၢ
သူၣ်လီၤယုၣ်သဘျၣ်ဒီးပျဲ
ပျဲဂုပျဲသဘျၣ်ဂုဖဲး

၈. သူၣ်လီၤဖိကွဲတိၣ်ဖိကွဲ
ဖိကွဲတိၣ်ဖိကွဲတဂု
သူၣ်လီၤဖိကွဲတိၣ်ဖိကွဲ
ဖိကွဲတိၣ်ဖိကွဲသးလီ

၉. မိၣ်သူၣ်လီၤဒးဒိၣ်အကွဲ
မိၣ်တအဲၣ်ဒးဒိၣ်ကးဖျိး
မိၣ်သူၣ်လီၤဒးဒိၣ်အချံ
မိၣ်တအဲၣ်ဒးဒိၣ်ကးမံ
သူၣ်လီၤယုၣ်ကးညီၣ်ဒီးဘု
ဘုဂုၤကးညီၣ်ဂုၤ
သူၣ်လီၤယုၣ်ကးညီၣ်ဒီးဘဲ
ဘဲကဲကဲကးညီၣ်ကဲကဲ

၁၀. သူၣ်လီၤဖိထူဒီးဖိစု
မ့ၢ်ဘိၣ်မ့ၢ်ဖးမိၣ်ကွဲဂု
သူၣ်လီၤဖိထူဒီးဖိဘီ
မ့ၢ်ဘိၣ်မ့ၢ်ဖးမိၣ်သးလီ

၁၁. သူၣ်လီၤပသးလၢလၢ်လီၤ
မၤဒ်နီၢ်သြးဒီးကွီညိ

၁၂. သူၣ်လီၤပသးလၢလၢ်ကျါ
မၤဒ်မိၣ်ဒ်ပၢလၢညါ

၁၃. သူၣ်လီၤပသးလၢလၢ်လီၤ
မၤဒ်နီၢ်သြးဒီးစီညိ

၁၄. သူၣ်လီၤဟီၣ်ဖျိးဟီၣ်ဖိ
နၢမူဖိကွဲဖိတ့ၢ်မိ

၁၅. သူၣ်လီၤဟီၣ်ဖျိးဟီၣ်ဖိ
နၢမူဖိကွဲဖိဒုၣ်ညါ

၁၆. သူၣ်လီၤပသးလိၣ်ဒီးလဲ
ဘၣ်က့ၤမိၣ်အလီၢ်အကျဲ

၁၇. သူၣ်လီၤပသးလိၣ်လၢ်အါ
ဘၣ်က့ၤမိၣ်အလီၢ်အဒါ

၁၈. မိၣ်သူၣ်လီၤဖိဘိးလၢရး
ဘုဖိထီၣ်က့ၤကတြၢ်ဒုး
မိၣ်သူၣ်လီၤဖိဘိးလၢဝဲ
ဘုဖိထီၣ်က့ၤကတြၢ်ဒဲ
မိၣ်သူၣ်ဆၢထံဒီးဆၢခိ
မ့ၢ်ဖးယုၣ်ထံယုၢ်ကီၢ်ညိ
မိၣ်သူၣ်ဆၢထံဒီးဆၢဝါ
မ့ၢ်ဖးယုၣ်သံသူၣ်လီၤသး

၁၉. သူၣ်ပအံၤဂီၢ်ပအံၤဝါ
တီအိၣ်နၢတီအိၣ်ဒီးယၢ
သူၣ်ပအံၤဂီၢ်ပအံၤဘီ
တီအိၣ်နီၢ်တီအိၣ်ဒီးကွီ

၂၀. သူၣ်လီၤနွဲၣ်မံၤဒီးနွဲၣ်ဒါ
သုတကးဆူကီၢ်အချၢ
သူၣ်လီၤနွဲၣ်ဒါဒီးနွဲၣ်မံၤ
သုတကးဆူလီၢ်အယံၤ
သူၣ်လီၤဒံကပျဲၣ်အချံ
သုတကးဒါတကးမံၤ
သူၣ်လီၤဒံကပျဲၣ်ချံအါ
သုတကးဝံတကးနါ

၂၁. သူၣ်လီၤဘဲသူဒီးဘဲဂီၢ်
မ့ၢ်ထါန့ၣ်ဆုမိၣ်သးလီ
သူၣ်လီၤဘဲဂီၢ်ဒီးဘဲဝါ
မ့ၢ်ထါန့ၣ်ဆုမိၣ်အဲၣ်ပု

၂၂. ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ပုၤမ့ၢ်သူၣ်ဆၢ
ဟံၣ်ဆၢလၢ်ပုၤပုၤသူၣ်ဆၢ
တချးဘိၣ်ဒံးထီၣ်လဲၤပၤ
တချးဖးဒံးထီၣ်လဲၤပၤ
ဆၢဖိဆၢဖးကလၢတၢၤ
ထီၣ်အိၣ်ဆၢဖိလဲၤပၤပၤ
ကွီဂုၤကွီဝါသ့ၣ်သ့ၣ်ဧၤ

၂၃. တဖွံသၣ်တဖွံစုၣ်စဲ
တဖွံမံၤတဖွံသစုၣ်စဲ
မ့ၢ်ထီၣ်တသ့တကွဲဒဲ
ပုၤထီၣ်တသ့တကွဲဒဲ
တၢ်ထီၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လံၢ်ဒီးယဲ
ကျိလီၤန့ၣ်ယၢပျဲၣ်ကီၢ်လံၢ်

ထာရ်ဂ်ဘုဖီ

ထာရ်အံသ့ဝ်တဖၣ်တၢ်သုအီအါကတၢ်ဖဲတၢ်ကံၢ်စုကွဲကလး (အိၣ်လါခူး) အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလါခူးကံၢ်စုအနံတနံဒီးဆုမုၢ်ဆုၣ်အနံန့ၣ်ဒုဖီဖျၢၣ်သဝီဖီဖျၢၣ်ညါလဲထီၣ်စိၣ်ဖျိၣ်က့ၤကဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အီတဖၣ်စုၣ်ဆုၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘျီၣ်မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်တခီအဝဲသ့ၣ်လဲထီၣ်ဖျိၣ်ဆုၣ်ကီၢ်ကစၢ်အဖးပူၤဒီးဒုၣ်လီၤရဲၤလီၤသကိးတၢ်ဒီးအိၣ်သကိးအီသကိးတၢ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ကိးအီလၢတၢ်ရိၣ်ဘုဖီန့ၣ်လီၤ. ဒီးထာရ်အံသ့ဝ်တဖၣ်တၢ်အံၣ်အုအီဖဲမူးအဝဲအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

၁. ပူၤနီၣ်ယုၣ်ဂုၤနီၣ်ယုၣ်ဂုၤ
ဖီနီၣ်ဆိၣ်ဂုၤနီၣ်ဆိၣ်ဂုၤ
ယုၣ်ဘုမုၢ်ဘုမုၢ်ဟဲက့ၤ
ယုၣ်ဘုဖီဘုဖီဟဲက့ၤ
ယုၣ်န့ၢ်ဖီဂုၤလၢကးက့ၤ
ကွၢ်တၢ်အီၤဒ်န့ၢ်ကါကွၢ် (စ့)

၄. ခုၣ်ခိၣ်လၢပူၤတလိၣ်ယီ
န့ၣ်ခိၣ်လၢပူၤတလိၣ်ယီ
သ့ၣ်လီၤလၢခူးခိၣ်သ့ၣ်လီၤ
သ့ၣ်လီၤလၢခူးခိၣ်သ့ၣ်လီၤ
ဆဲးထီၣ်အတၢ်ဝလၢဝၣ်ဘီ
ကးပယၢ်ထီၣ်ပယၢ်လီၤ

XZD/H

၁. မိၢ်သ့ၣ်လီၤဒီးဒိၣ်အချံ
မိၢ်တအဲၣ်ဒီးဒိၣ်ကဲမံၤ
၂. မိၢ်သ့ၣ်လီၤဒီးဒိၣ်အကိး
မိၢ်တအဲၣ်ဒီးဒိၣ်ကးဖျိး

၂. ပှၤမ့ၢ်ကွီၤကွီၤမ့ၢ်ကွီၤကွီၤ
ပှၤပှၤကွီၤကွီၤပှၤကွီၤကွီၤ
ဟံၣ်ဆၢခိၣ်ဒီးအဒီးမိၢ်
ဟံၣ်ဆၢလၢဒီးအဒီးမိၢ်
ဘိးထီၣ်ဘုဖီတုၤမ့ၢ်ဘီ
လုၢ်တမ့ၢ်ပျဲဘျီၣ်ပျဲကွီၤ

၅. ကူၣ်လီၤမုၢ်ထံတနၢ်ကူၤ
ကူၣ်လီၤဝဲထံတနၢ်ကူၤ
ကူၣ်မုၢ်တၢ်လီၤဒီးပီၤကူၤ
မၤဝဲတၢ်လီၤဒီးပီၤကူၤ
နံၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဘုသၣ်မံယု
ဘျီၣ်ဒိၣ်ပူၤသံးပှၤန့ၢ်မု

၃. သ့ၣ်လီၤန့ၣ်ဝါဟီၣ်ခိၣ်လီၤ
ဒ်မိၢ်အဲၣ်မိၢ်လၢအသိး
၄. သ့ၣ်လီၤန့ၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဝါ
ဒ်မိၢ်အဲၣ်မိၢ်လၢအဖး
၅. တၢ်ကၢနၢ်က့ၣ်တဂ့ၤ
ဘုဖီလၢကိၢ်ဝဲဟဲက့ၤ

၃. မ့ၢ်ဝါခိၣ်သံမၣ်လိၣ်ဒီး
ပှၤဝါမဲသံမၣ်လိၣ်ဒီး
မၣ်လိၣ်ကတီၢ်ခုၣ်အချံ
မၣ်လိၣ်ကတီၢ်န့ၣ်အချံ
ကတီၢ်မ့ၢ်ပျဲထီၣ်သၢဆံ
တၢ်ကၢနၢ်က့ၣ်ပတသံ

၆. ကူၣ်လီၤမုၢ်လၢတၢ်အဒီ
မၤလီၤဝဲလၢတၢ်အဒီ
ဖီထူဘိၣ်ဖးလဲၤဘီဘီ
ဖီစုဘိၣ်ဖးလဲၤဘီဘီ
ဒ်မုၢ်သၣ်မံလဲၤဘီလီၤ
ဒ်ခွါသၣ်မံလဲၤဘီလီၤ
ဂီၢ်ပှၤဟ့ၣ်လီၤယဲၣ်ဒီးဒီး
အိၣ်ဆီအိၣ်ဆီနီၣ်ဒီးကွီၤ

၆. သ့ၣ်ဖီဂံၢ်ဆဲးတၢ်တမိၣ်
ဖီဂံၢ်ကဲဘုအတကိး
၇. သ့ၣ်ဖီဂံၢ်ဆဲးတၢ်ခးကဲ
ဖီဂံၢ်ကဲဘုအကဝဲ
၈. သ့ၣ်ဖီဂံၢ်ဒီးစၢ်ပတြၢ်
ထိးတၢ်အိၣ်ဘုတၢ်ပျဲခူး
၉. သ့ၣ်ဖီဂံၢ်ဒီးစၢ်ပယုၤ
ထိးတၢ်အိၣ်ဘုတၢ်ပျဲဒဲ

ထိကိးလီထိန်ဘံဃာ်

ထိအံတကလုာ်အံဘဉ်တံဃာ်အီဖဲ (၁၂) လါနံဉ်ကတိာ်တံဃာ်မဟုာ်ပုာ်သးပုာ်ကိးဝဲလါ (ခုးတုာ်) တဘျီန့ဉ်တံဃာ်ထိန်က့ထိန်ဘုဃာ်ဒီးအိသကိးအိသကိးသံးကတံဒီးမထိန်ထိန်ဘုဃာ် အထိအံန့ဉ်လီၤ. ဒ်န့ဉ်အသိးပုာ်ပုာ်လါပုာ်သ့တဖဉ်ဖဲအထိန်ခုးဆဲးသ့ဉ်, ထဲဉ်တံဃာ်ကွဲးတံဃာ်အခါ မူခိဉ်တံဃာ်စီဉ်တဘဉ်လီၤဘဉ်စးဘဉ်အဖိခိဉ်အဝဲသ့ဉ်အံဉ်အုဝဲထါဒ်အံအသိးသ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်လီၤ. ဒ်ပစံးတံဃာ်အသိးဖဲပထိန်ခုးအဆာကတိာ်တံဃာ်ကိးလုအါဒီးပုာ်ကညီလိဉ်ဘဉ်ဖဲထံအယိကိးလီဝဲလါထါ ဒ်လံာ်အံအသိးန့ဉ်လီၤ. တံဃာ်အံတကးဘဉ်အမဲာ်ညါ ဖဲတံဃာ်ထိန်လုထိန်ဆွတံဃာ်အဆာကတိာ် တံဃာ်သုအီ သ့ဉ်ကိးန့ဉ်လီၤ.

၁. ထိန်ဘံဃာ်ဟဲလီဟဲလီ ဟဲလီဒီးယဲဒီးပစါ	၅. တံဃာ်အံဉ်ထိန်လါလံာ်တခါ တံဃာ်ခံးလီလါလံာ်တခါ အံဉ်လါမုာ်ထံးဝးန့ဉ်ဝါ အံဉ်လါလါထံးဝးန့ဉ်ဝါ တလီလါမူအဖးဖိ ဟဲလီဘဉ်ယဲဘဉ်ပကီု (ပစါ)	၈. တံဃာ်က့ဃုကဘီက့ဃုကဘီ တံဃာ်ယီကဘီယီကဘီ တံဃာ်က့ဃုကဘီဘဉ်အလီၤ တံဃာ်ယီကဘီဘဉ်အလီၤ မ့မ့တံဃာ်က့ဃုကဘီယီညီ အိဉ်ဘဉ်မ့သိးဘဉ်ဆုဘီ
၂. ကွာ်လါယဲထီခိဉ်အကျဲ ဆံးယံာ်ယဲထီခိဉ်ကဟဲ	၆. ထိန်ဘံဃာ်လါဂံာ်ခဉ်ခံ ဟဲစိာ်တံဃာ်ချံအမံးဆဲ ထိန်ဘံဃာ်လါဂံာ်ခဉ်ကျါ ဟဲစိာ်တံဃာ်ချံအမံးအါ	၉. ထိန်ဘံဃာ်လါနနီၤဆံး ဖံဘီယီလါနနီၤဆံး ပိာ်ကျဲမုာ်ကိးမုာ်အနံး ပိာ်ကျဲဘီကိးမုာ်အနံး တံဃာ်မ့ဘဉ်ဖျံလီဘုချံ ဟဲလီဒီးယဲဒီးကလံး
၃. ယကွာ်လါယဲဆံဉ်အကျဲ ယကွာ်လါယဲခဉ်အကျဲ တနံးနံးယဲဆံဉ်တဟဲ တသီသီယဲဆံဉ်တဟဲ ယဲဆံဉ်ဒီးယဲခဉ်မုာ်ဟဲ တံဃာ်ဂုဒီးဘုဂုဒီးဘဲ	၇. တံဃာ်စုယိာ်ယုစုယိာ်ယု တံဃာ်ယီယိာ်ယုယီယိာ်ယု တံဃာ်စုယိာ်ယုဘုတဂု တံဃာ်ယီယိာ်ယုဘုတဂု မ့မ့တံဃာ်ဘုဘဉ်ယီသ့ အိဉ်ဘဉ်မ့သိးဘဉ်ဒီးဆု	၁၀. နမ့ထိန်ဘံဃာ်အဖိ နမ့ဖံဘံယီအဖိ ပိာ်ကျဲမုာ်တိးယိးတိးယိး ပိာ်ကျဲဘီတိးယိးတိးယိး ဟဲလီလါယီပညါလါ စိာ်တံဃာ်ချံကိးလဲဉ်အမ့
၄. ကြါကြါသိဉ်လါမုာ်လီၤန့ဉ် သိဉ်ကြါကြါလါမုာ်လီၤန့ဉ် ကိာ်ဒုဒီးလီတဘဉ်ကျဲး လီဒီးကိာ်ဒုတဘဉ်ကျဲး ကိာ်ဒုဒီးလီမုာ်ဘဉ်ကျဲး တံဃာ်ဂုဘုယဲမိာ်ပုာ်တုာ်		

၁၁. ထိန်ဘံဟယာ်ဟဲလီဟဲလီ
ဖဲဘံယီဟဲလီဟဲလီ
သ့ခိန်ဆာ်သူဟဲအိန်ကွီ
ဝဲခိန်ဆာ်သူဟဲအိန်ကွီ
ဟဲလီဒီးယဲဒီးပစီ
စိန်ယုန်ဒီးဖီဂီဖီဘီ

၂. နမ့ၢ်ထိန်ဘံဟာ်အလံ
နမ့ၢ်ဖဲဘံယီအလံ
ပိန်ကျဲမုၢ်လၢနနီၢ်ဆံး
ပိန်ကျဲဘိလၢနနီၢ်ဆံး
က့ၢ်ထိန်လၢယီပညာ်ခံ
က့ၢ်ထိန်ဒီးယဲဒီးကလံ

၅. ထိန်ဘံဟာ်က့ၢ်သဒှ်ယၢ
နီၢ်ဒီးစီအုန်သံအုန်ကျဲ

၆. ထိန်ဘုဟာ်ဖီဂီတဘီ
က့ၢ်ထိန်လၢဘုပျံၢ်အလံ
ထိန်ဘုဟာ်ဖီဂီတဖျါ
က့ၢ်ထိန်နဲသယုၢ်သညီ

**တၢ်သၢ (ဆၢ) ထိန်က့ၢ်ထိန်ဘံ
ဟာ်ဖဲပမၤဘုမၤဟုၢ်ဒီးပအီက့ၢ်
ပိန်ဒီး, ပအီက့ၢ်ဖီခံဒီး, ပအီသံး
ပမၤသကိးထါဒီးဟီထိန်က့ၢ်ထိန်
ဘံဟာ်အထါ**

၁. ထိန်ဘံဟာ်က့ၢ်ထိန်ဆူမူ
ဖီဂီအိန်လီၤတၢ်သံၣ်ပူ
ထိန်ဘံဟာ်က့ၢ်ထိန်ဆူထး
ဖီဂီအိန်လီၤတၢ်သံၣ်ကျါ

၃. နမ့ၢ်ထိန်ဘံဟာ်အလၢ
နမ့ၢ်ဖဲဘံယီအလၢ
ပိန်ကျဲမုၢ်လၢနဆံးခါ
ပိန်ကျဲဘိလၢနဆံးခါ
က့ၢ်ထိန်လၢယီပညာ်ကျါ
က့ၢ်ထိန်ဒီးယဲလၢသ့ၣ်ကျါ

၇. ထိန်ဘုဟာ်ယမၤလိာ်နၢ
သ့ခိန်သူဟဲလီအိန်ယၢ
ထိန်ဘုဟာ်ယမၤလိာ်လီၤ
သ့ခိန်သူဟဲလီအိန်ကွီ

၄. ထိန်ဘံဟာ်က့ၢ်နလီၢ်ခံ
နီၢ်ဒီးစီအုန်သံလၢဂ်လံ

တၢ်လၢပျံၢ်အထါ

မ့ၢ်ထါတလုာ်လၢဘၣ်
တၢ်သူအီၤဖဲမုၢ်ကနီၢ်ဒီးဖိၣ်သၣ်
ခါကျဲၤဆၢကျဲၤပျဲၤမ့ၢ်ဂ့ၤ ဒီးဖဲတၢ်
က့ၢ်ပူမ့ၢ်ဂ့ၤသ့ၣ်ဒှ်န့ၣ်လီၤ.

၂. နမ့ၢ်က့ၢ်တုၤထံဆၣ်ပူ
ဖီပၢ်က့ၢ်ပျံၢ်က့ၢ်ပျံၢ်ထူ
နမ့ၢ်က့ၢ်သုတထိန်ဟူး
တၢ်ဘျီၣ်မဲာ်ခိးထံဆၣ်ပူ

၄. ထိန်ကံၣ်ဘီထုတၢ်ဘိးသၢ
နီၢ်ပျံၢ်ဘီထါတၢ်ဘီၣ်နၢ
ထိန်ကံၣ်ဘီထုတၢ်ဘိးဖး
တၢ်ဘီၣ်နၢနီၢ်ပျံၢ်ဘီထါ

ထိန်ကံၣ်ဘီဒီးနီၢ်ပျံၢ်ဘီ

၁. ထိန်ကံၣ်ဘီသုတက့ၢ်ဒီး
ချီၣ်ကံၣ်ဝံဆုကံၣ်တဝံ
သုတကံၣ်ဒီးထိန်ကံၣ်ဘီ
ချီၣ်ကံၣ်ညီဆုကံၣ်တညီ

၃. နမ့ၢ်က့ၢ်တုၤထံဆၣ်သး
ဖီပၢ်က့ၢ်ပျံၢ်က့ၢ်ပျံၢ်ထး
နမ့ၢ်က့ၢ်သုတထိန်ဝး
တၢ်ဘျီၣ်မဲာ်ကိးထံဆၣ်သး

၅. ဖိနွံဂၤခိးတၢ်နွံဒု
ပၢ်ခိးလၢအဒိန်တဒု
ဖိနွံဂၤခိန်တၢ်နွံဒီး
ပၢ်ခိးလၢအဒိန်တဒိ

မကွေးဒီးဘံဉ်ဘုအထါ

၁. ဘံဉ်ဘုအဖိဟိဉ်ကွဲးကွဲး
မုမုာ်ပုဖိပုကွိဉ်နဲ
ဘံဉ်ဘုအဖိဟိဉ်ကွဲးကွဲး
မုမုာ်ပုဖိပုကွိဉ်ဟး

၂. စံးမုာ်မကွေးအိဉ်လါစီ
မကွေးတုာ်ဩဒီးအိဉ်ဂီ
စံးမုာ်မကွေးအိဉ်လါယာ
မကွေးတုာ်ဩအိဉ်ဂီဖါ

၃. အိဉ်လါဘံဉ်ဘုအမိာ်ဇူ
အမိာ်ဆိယာလဲာ်မဲဉ်အူ
အိဉ်လါဘံဉ်ဘုအမိာ်ယီ
အမိာ်လူယာလဲာ်ထံချီ

၄. ပကွီနီာ်ဒီးဂုဒီးအာ
သးမုမုာ်ကဲဘဉ်မိာ်ကွာ
ပကွီနီာ်ဒီးယဲာ်ဒီးနး
သးမုမုာ်ကဲဘဉ်တခွါ

အစီဉ်

၄. ပကွီပကွီဒ်အံာ်ခါ
ယသံယပူလီာ်ဆးကျး
ပကွီပကွီဒ်အံာ်သး
ယသံယပူလီာ်ဆးကျာ

၅. မုတမုာ်ဘျါကံဉ်ညဉ်ဒီ
ဘံဉ်ဘုမကွေးစိဉ်အဖိ
မုတမုာ်ဘျါကံဉ်ညဉ်ဒီး
ဘံဉ်ဘုမကွေးစိဉ်အလံာ်

မိာ်ဩဒီးနီာ်ခဉ်ရံး

၁. သးတီမိာ်နီာ်ခဉ်ရံး
လူကွေးနုဖဲတဲာ်တပျံ
နီာ်ခဉ်ရံးသးတီဒီးနု
လူကွေးနုဖဲတဲာ်တဘျး

၂. ဖံာ်ထီဉ်တယာသဉ်ဟ်လု
နမိာ်ကွဲးသုယကွဲးသု
ဖံာ်ထီဉ်တယာသဉ်ဆူမူ
နမိာ်ကွဲးပူယကွဲးပူ

၃. လဲာ်အိဉ်သကိးနီာ်ခဉ်ရံး
လဲာ်လဲာ်ထီဉ်ကိးမိာ်အဒီး
နီာ်ခဉ်ရံးလဲာ်အိဉ်ကိးနု
လဲာ်လဲာ်ထီဉ်ကိးမိာ်အကျါ

၄. နီာ်ခဉ်ရံးဟဲလီာ်လုာ်ထံ
ကပီထီဉ်ဘးချဉ်ဒိဉ်ခံ
နီာ်ခဉ်ရံးဟဲလီာ်လုာ်ကိာ်
ကပီထီဉ်ဘးချဉ်ဒိဉ်ကိး

၅. မိာ်ဩဒီးနီာ်ဟုးပျဉ်နံမာ
ဟုးဝုဉ်ခိဉ်လီာ်တကျဉ်ဘာ
မိာ်ဩဒီးနီာ်ဟုးပျဉ်ခိဉ်သူ
ဟုးနီာ်ခဉ်ရံးကွဲးတပူ

၆. ပကွီနီာ်ဒီးဂုဒီးအာ
သးမုမုာ်ကဲဘဉ်မိာ်ကွာ
ပကွီနီာ်ဒီးအာဒီးဂု
သးမုမုာ်ကဲဘဉ်မိာ်ကွာသု

အစီဉ်

၇. ပကွီမိာ်ဩဒီးနီာ်တဂု
မိာ်ဩဒီးနီာ်ပုအသးချ
ပကွီမိာ်ဩဒီးနီာ်ဂုဒီး
မိာ်ဩဒီးနီာ်ပုအသးညီ

၈. ပကွီနီာ်ဒီးဂုဒီးအာ
သးမုမုာ်ကဲဘဉ်မိာ်ကွာ
ဒီးဂုဒီးအာပကွီနီာ်
သးမုမုာ်ကဲဘဉ်တခွါ

၉. ပကွီကွီလုကျဉ်ခိဉ်ဒီ
ပကွီကွီဒီးယဲာ်ဒီးဒီ
ပကွီကွီလုကျဉ်ခိဉ်ထး
ပကွီကွီဒီးယဲာ်ဒီးနး

အစီဉ်

ပကွီပကွီတံာ်ပကွီ
ပကွီတံာ်လီာ်ဂိာ်လီာ်ဂီ
ပကွီပကွီပုာ်နုခါ
ပကွီပကွီတံာ်မကွါ

ထိုက်ပိုင်ပိုင်အိပ်ညီ

ထိုက်အံ့တကလုာ်အံ့
ဘဉ်တံာ်သူအိပ်အါကတံာ်ဖဲတံာ်
တံာ်အိပ်ဆွဲအိပ်သကိးအိပ်မုာ်
ကနီဖိာ်သဉ်ခွါအဆာကတံာ်
နဉ်လီၤ.

၁. ယီၤတပဲာ်ထံခိာ်ထံနံၤ
ဘဉ်ကမုာ်ခွါထိာ်ဒုာ်ထံ

၁. ယီၤတပဲာ်ထံခိာ်ထံနံၤ
မုာ်မိယုၤခွါထိာ်ဒုာ်ထံ

၂. ယီၤတပဲာ်ထံနံၤထံကျိ
ဘဉ်မုာ်နုၤခွါထိာ်ဒုာ်ထံ

၂. ယီၤတပဲာ်ထံနံၤထံကျိ
မုာ်မိယုၤခွါထိာ်ဒုာ်ထံ

၃. သီာ်ဃဲးဃဲးလၢဝဉ်ခိာ်ထံး
ဘဉ်မုာ်နုၤခွါထိာ်ပဝံ

၃. သီာ်ဃဲးဃဲးလၢဝဉ်ခိာ်ထံး
မုာ်မိယုၤခွါထိာ်ဒုာ်ထံ

၄. သီာ်ရဲာ်ရဲာ်လၢတအိးပုၤ
ဘဉ်မုာ်နုၤခွါထုာ်မိထု

၄. သီာ်ရဲာ်ရဲာ်လၢတအိးပုၤ
မုာ်မိယုၤခွါထုာ်မိထု

၅. တံာ်ယဲာ်ယဲာ်လၢယီၤနီၤစုၤ
ဘဉ်မုာ်နုၤခွါသုာ်ကိးညု

၅. တံာ်ယဲာ်ယဲာ်လၢယီၤနီၤစုၤ
မုာ်မိယုၤခွါသုာ်ကိးညု

၆. ဟီာ်ယီၤခဲာ်ကးလၢမူဒု
ဘဉ်မုာ်နုၤခွါနပီၤဘျ

၆. ဟီာ်ယီၤခဲာ်ကးလၢမူဒု
မုာ်မိယုၤခွါနပီၤဘျ

၇. ဘဉ်မုာ်နုၤခွါနပီၤမူ
မုာ်နုၤရဲာ်လီၤနခိာ်သူ

၇. မုာ်မိယုၤခွါနပီၤမူ
မုာ်ယုၤရဲာ်လီၤယခိာ်သူ

၈. တံာ်ဝီၤဝီၤလၢတံာ်နာ်ထံး
တခွါနဖးကွာ်အမံၤ

၈. တံာ်ဝီၤဝီၤလၢတံာ်နာ်ထံး
တခွါပိုင်ပိုင်ကဟဉ်ရံး

၉. တံာ်မျာ်လၢသွဲခိာ်ဘီဘီ
တခွါနဖးကွာ်တခီ

၁၀. ကပီၤထးသူအိပ်ယုာ်လါ
ဖးကွာ်အိမ်တခွါ

၁၁. ကပီၤထးသူအိပ်ယုာ်လါ
တခွါပိုင်ပိုင်တဘဉ်တြု

၁၂. ထိာ်ကိးနိာ်လီၤတံာ်လၢဖျီ
တခွါနဖးကွာ်တခီ

၁၃. ထိာ်ကိးနိာ်လီၤတံာ်လၢဖျီ
တခွါပိုင်ပိုင်ခါထံဖီ

၁၄. ထံထိာ်တသြးလီၤတသြး
တခွါနဖးကွာ်မနုၤ

၁၅. ထံထိာ်တသြးလီၤတသြး
တခွါပိုင်ပိုင်ပုၤယီၤဘျ

၁၆. ယုာ်ဟဲသုာ်ဃုာ်ဝဉ်ကလီၤ
တခွါနဖးကွာ်တခီ

၁၇. ယုာ်ဟဲသုာ်ဃုာ်ဝဉ်ကလီၤ
တခွါပိုင်ပိုင်ဟီာ်လုာ်ဝီၤ

၁၈. တံာ်ထီာ်သုာ်သုာ်မုာ်ခွဲာ်ယဲၤ
ကျိလီၤသုာ်ဒးယဲးယဲး

၁၉. ကံာ်ကံာ်နီၤလီၤဘျးလီၤဘျ
လီၤသံးတခွါနီၤဝါဘဲ

ကညီပုထုလံဖိအလုဖိထိဖိဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ပိုၣ်ပိုၤ

၁. ဘုဒုသၣ်
ဒုဒုမုၢ်တးလးတၢ်လၢရံၣ်လီၤ
ခိၣ်သုတုအချၢ

၂. တကီၤသၣ်
ဒုဒုမုၢ်ကုလၢကုလုသးဆ့
တဘၢအခံပုၤ

၃. ပုၤဖိလီၤဘု
သ့ၣ်ကၢ်ဖိၣ်လီၤအခိၣ်ဆၢၣ်

၄. လီၤခိၣ်ဆၢၣ်
တၢ်အါမိဖိအါမိဖိ

၅. ထီၣ်လွံၣ်ပုၤလၢသ့ၣ်ဒုခိၣ်
သ့ၣ်ဒုခိၣ်ကွီၤမိၢ်အူကွဲၤ

၆. မိၣ်ဟဲသၣ်
သ့ၣ်သၢထူၣ်ကွီၤဝၣ်ကွီၤဆံ

၇. ပုၤသ့ၣ်မံအိၣ်တက့ၢ်
သ့ၣ်သၢထူၣ်ကွီၤဝၣ်ကွီၤလီၤ
ထီၣ်ဟုဆိဖးန့ၢ်အဖိ

၈. သ့ၣ်
ညၣ်ဖးဒံၣ်လၢဝၣ်ဘီၣ်ခံ

၉. သုလုၤဘီ
တကါခိၣ်ဒီးန့ၢ်ကါကွဲ

၁၀. ပုၤခွဲအိၣ်ညၣ်ဖိ
တကဲၢ်တြၢ်ဒီးအဲကွီၤလဲၤ

၁၁. ထီၣ်အိၣ်ဆၢဖိ
ကွၢ်ထီၣ်ကိၣ်ခံဘုသ့ၣ်ဂီၤ
ကွၢ်ကီၢ်မၤလဲၤဒီးနီၢ်ယီၤ

တၢ်ပိုၣ်ပိုၤအကလုၢ်ကလုၢ်

၁. ထီၣ်ကံၢ်ဘီ
ကွၢ်လီၤခးခံဝၣ်သိဖိ
ဝၣ်ယၢၣ်ယံးလီၤအဲၣ်လီၤအိ

၂. ထၣ်
မုၢ်ထီၣ်ကွီၤကျိၤမုၢ်ယ့ၣ်လီၤ
တခွါနဖးကွၢ်တခီ

၃. တၢ်ဖျိ
ဝါလၢထံယူၤအိၣ်ပိၢ်ဖိ
ထီၣ်ကွံၣ်ကွၢ်ယူၤပိၢ်အူမိ
တခွါပိုၣ်ပိုၤကွၢ်အခီ

၄. ဘုဂီၤ
သ့ၣ်ဒုယူၣ်လီၤကီၢ်ဝုၤပုၤ

၅. ပုၤခးကျိ
သ့ၣ်ဒုယူၣ်တယူၤပုၤတြၢ်

၆. ပိၣ်
နံၣ်မ့ဘၣ်ကွီၤကၢၣ်ကွံၣ်လီၤ

၇. ခိးဘီ
ဂုၢ်ဖးဒိၣ်တီၤလီၤလၢပျီ

၈. ကဆီ
တိၢ်ထီၣ်တိၢ်ထီၣ်လွံၣ်တိၢ်ထီၣ်
လီၤကွဲၤလီၤကွဲၤခံလီၤကွဲၤ
ဘၣ်ဘၣ်ဘ့ၣ်ဘၣ်ခံဘၣ်ဘၣ်

၉. ပုၤကွဲၤအိၣ်တခွဲ
သ့ၣ်ဒုလီၤတံၢ်ထံကမဲၤ

၁၀. ခုၢ်ထံဖိ
ထီၣ်ကိးနီၢ်လီၤတံၢ်လၢပျီ
တခွါနဖးကွၢ်တခီ

၁၁. ထးဂံၢ်
ဖံၤအကုလဲၤဂီၢ်တၢ်ခဲ

၁၂. ပုၤပံၤပုၤခိၣ်
သ့ၣ်ပူၤလီၤရံးတီၢ်မုၢ်ဘျၢၣ်

၁၃. နီၣ်လုၢ်ဝီၤ
ပိုၣ်ပိုၤပိုၣ်ပိုၤတၢ်ပိုၣ်ပိုၤ
ပိုၣ်ပိုၤသ့ၣ်ယ့ၣ်ဝၣ်ကလီၤ
တခွါနဖးကွၢ်အခီ

၁၄. ဆွဲန

တၢ်ကွံာ်တးတးတၢ်ခိကျဲ
အ့ထီၣ်အဲတဲခဲရဲ

၁၅. ဟီၣ်တၢ်သၣ်

တၢ်ကွံာ်အိၣ်အိၣ်ဘိၣ်ဘိ

၁၆. ဓိၣ်ဟဲသၣ်

တၢ်ကွံာ်မၤဟီၣ်ပှၤဖိ

၁၇. ဟီၣ်တၢ်ဖီ

သီခါဆ့ၣ်နီၤသ့ၣ်ဖျၢၣ်ခိၣ်

၁၈. ဒး

တၢ်ဟုအဖိတၢ်တသဲ

၁၉. ကိၣ်ပှၤဒီးမဲ

ထၢၣ်ဖိတဖျၢၣ်မဲးဖိတဖျါ

၂၀. ပှၤလဲၤဟးလၢတၢ်လီၢ်ခံ

ပစိၤပိၤပိၤပှၤ

လဲၤဟးလၢကုၤရူၤခိၣ်ထံး
တုတုတုၢ်ကိးနီၢ်အမံၤ

၂၁. ပန့ၣ်သၣ်

တၢ်အ့ထီၣ်အဲမဲပြီၣ်

22/ Clo.

ရူၢ်လၢၢ်တိထံ
ရူၢ်ထံတိကွဲ

၂၃. ဃုလၢ

တကျဲ ဘၣ်နဲၣ်အ့ၣ်

၂၄. ကဟံထုၣ်

တဘါဘၣ်နဲၣ်က့ၤ

၂၅. ထံ

တမိၤဘၣ်နဲၣ်လဲၤ

၂၆. လီ

တပိၣ်ဘၣ်နဲၣ်သိၣ်

၂၇. ပှၤခိၣ်ခံခိ

ပှၤဒီးပှၤဝဲၣ်ခါခံၤက့ၤလိၣ်
အိၣ်တန့ၢ်

၂၈. မဲၣ်ချဲ

ပှၤဒီးပှၤဝဲၣ်ခံၤလဲၤအိၣ်
ကိးလိၣ်အသးတသ့

၂၉. ကိၢ်လဲၤမိၢ်ပှၤ

ပှၤဖံပှၤတက့ၤသၣ်အချၢပံ
ဆူမုၢ်ဆါမုၢ်န့ၢ်

၂၀. ပှၤပျၤ

တၢ်ကံညၣ်တဘျၢၣ်ကိၢ်
ဆူမုၢ်ဆါမုၢ်န့ၢ်

၂၁. ပှၤယီၢ်အိၣ်ဘု

ကဆိယီၢ်သံနီၢ်ဒိၣ်ဘိ

၂၂. ပှၤဟးပှၤ

ပိၢ်သၢဆံပန့ၢ်သၢယၤ
လီၤလၢထံအလီၢ်တဖျါ

၂၃. ပှၤဒီးနီၢ်ဒီးက့

ကံလံဝံခိးတံာ်တၢ်လျှာ်

၂၄. လၢၢ်ဆီ

ပှၤဒီးပှၤဝဲၣ်သၢက့ၤခိၣ်
က့ၤက့ၤတဘိယီ

၂၅. ပှၤပိၣ်ထး

တလ့လ့က့ၤသ့ၣ်လၢၢ်ဂီၤ

၂၆. သိၣ်ကိၢ်

တၢ်လဲၤတၢ်အမဲၣ်ဟိနီၢ်ဟိ
တၢ်ဟဲက့ၤအမဲၣ်တံၤနီၢ်တံၤ

၂၇. ထံတၢ်

တၢ်လဲၤတၢ်, တၢ်ကွၢ်က့ၤ
အလီၢ်ခံ, တၢ်ဟဲက့ၤတၢ်
ကွၢ်က့ၤအလီၢ်ခံ

၂၈. ထံဖှံၣ်က့

တၢ်ကွဲၤဝါၤက့ၤတဝး

၂၉. သးကတံၢ်

ခိၣ်ကန့ၢ်တြၢ်ခံကန့ၢ်တြၢ်
အဖးဖိအိၣ်တက့ၤတဘိ

၃၀. ထု

ကစားဒိပ်ဆဲထိပ်အရ

၄၀. ကထိန်

ဝပ်ကျည်မု်အပူအူးတိ်

၅၀. ပုသီးထံ့

တၢ်ကွၢ်ဝါဂၤမု်တဝး

၃၁. ပုဆူးစူး

ကစားဒိပ်ကထိပ်ယု်ဂီ

၄၁. ခူတခါ

တပပအနၢ်တအိပ်

၅၁. ကပီအါ

နီၣ်ပမု်ဆဲးကံၢ်သးနါ
တၢ်နီၣ်သါအိပ်တဂၤ

၃၂. ပုတိ်အိပ်ဆွဲ

ကဆိယိၣ်ကွၢ်ဘုၣ်ဘုၣ်ဝါ

၄၂. ကျါ

တၢ်ထိပ်သ့ၣ်ကုၢ်သဖၢမု်

၅၂. ချာဖံ

ပျီတဘုၣ်ပကွၢ်တဝး

၃၃. ပုဒိထိပ်တၢ်

တၢ်ကွဲးကျိၣ်ဘူးတၢ်ဆိးကျိၣ်
တၢ်ဆိးကျိၣ်ဘူးကနဲဖိ

၄၃. ထးဘၢ

သ့ၣ်ဖူခိၣ်ဆိအုၣ်တူၢ်ရဲၣ်

၅၃. ကပီ

နံၣ်ဘုၣ်ယိဖိလီၤခိးကံၢ်

၃၄. ပုဘျၢၣ်တၢ်တအါ

သီခါသ့ၣ်ထိသ့ၣ်ပစိၣ်

၄၄. ကျါဆိခိၣ်ထိပ်

ခံၣ်ဖိအုၣ်ထိၣ်ဂုၢ်သီဘျီ

၅၄. ဘီဘိ

ဝပ်ဖိကလီၤဝပ်တူၢ်ကွဲး

၃၅. တကံၢ်တၢ်လီၤဆဲးဖၢၣ်ကွၢ်

မွဲမကေၣ်ခွေးလေး
ကေၣ်ကနဲ

၄၅. ပုလူၤဘဲ

ဘဲၣ်ဖိအုၣ်လီၤလၢလုလီၤ

၅၅. ထိပ်ဝံကိး

ဖုပိၣ်ကျိၣ်လၢလၢၢ်မု်ပူ

၃၆. တကံၢ်သ့ၣ်

တၢ်ထိပ်သ့ၣ်ဝံဒီးကုသု

၄၆. သဖၢမု်

တၢ်တပီၤသ့ၣ်တပီၤတြဲၣ်
ဖိဆံၣ်ခိၣ်ယဲဖျိၣ်အသး

၅၆. ပုထိပ်စူး

တၢ်ကွံၣ်ကွဲၣ်ပုၤယိဟီၣ်ကု
တခွါနဖးမု်မနုၤ

၃၇. ဘီဘိသ့ၣ်

တၢ်ထိပ်သ့ၣ်ဝံဒီးနးတြိး

၄၇. ညုၣ်ဆၢၣ်ဂီ

တၢ်ဟးလၢထံကျိၣ်ဖျိၣ်မဲၣ်အူ

၅၇. ကိမဲၣ်

ဆိဖိဝါသၢဘုၣ်ပဲၤသုး

၃၈. ပုအူတဖၢ

တကံၢ်တၢ်လၢလၢၢ်မု်ပူ

၄၈. တကံၢ်ခိၣ်

တၢ်အၢၣ်ထိပ်လၢမူကဘျီ

၅၈. ပုဆိပုနးဒု

ပုခံၣ်လီၤထိပုၤယဲၢ်ဂၤ
လဲၤခိးအခိၣ်

၃၉. ကျါ

တၢ်သံသၢနံၣ်အတယုၣ်ကိး

၄၉. ပုမဲ

တၢ်အၢၣ်လီၤတီၤလၢမူထံး

၅၉. ထံမိၤဘိ

ပျံၤမု်တဘိပုၤကျိၣ်တတဲၣ်

၆၀. ကျ

လှိုင်တဘိပဏ်ဝးကီၢ်

၆၁. ပှါလဲၤဝံထံ

လဲၤအခါနံၤယဲးနံၤယိ
ဟဲက့ၤဒီးဒးမဲၢ်ထံမဲၢ်နိ

၆၂. သ့ၣ်လး

တခိၣ်သၣ်ဒးတက့ၤဒဲ

၆၃. သ့

တၢ်လဲၤတၢ်ဒးနံၤဒးအ့
ဟဲက့ၤတၢ်ဒးဟီၣ်ဒးယၤ

၆၄. ပှါလဲၣ်ဆီၣ်ပံၣ်

ပှါမိၢ်ပိၢ်ကျဲတိလၢဝုၢ်လ့

၆၅. ဆုဆး

တၢ်ကွံၣ်ကွဲၣ်ဗြဲယိဟီၣ်ကု
ဒဲးပှါထီၣ်ခဲးပှါဘျဲၣ်ဘု

၆၆. နၢ်ကု

ကုၤဘုထီၣ်ခဲဘျဲၣ်န့ၤအဲ

၆၇. နးဒု

ကစၢ်ဒိၣ်အလုၢ်ဟဲလီၤ

၆၈. ပှါဆီထီၣ်သပၤ

ထွံၣ်ဖါဂီၤလဲးထွံၣ်ဖါ
သူအခံပှါ

၆၉. ပှါဖီအိၣ်မ့ၤ

တၢ်မိၢ်ပှါသူအဖိဝါ

၇၀. ဃီးဘျဲၣ်ဘိၣ်

နီၢ်ပၤမုၢ်ကူနံၣ်တဝး

၇၁. မဲၢ်အူဒါ

နီၢ်ပၤမုၢ်ဆ့ၣ်နီၤပဲၤဒါး

၇၂. ဆီသုးဆီဖိ

လုၢ်ခဲကၣ်နၢ်အချံၤဂ့ၤ

၇၃. ပှါကုၢ်သဒါမုၢ်

ကုၤဘိၣ်သလၢ်ဘိၣ်သလၢ်

၇၄. ပှါလုးလီၤယၢ်

မုၢ်ဆ့ၣ်တၢ်ယူၤထီၣ်မုၢ်ဟါ
တၢ်ယူၤလီၤ

၇၅. ပှါန့ၣ်တၢ်ပှါ

ကိခိၣ်ဘိၣ်ပှါကွဲးတထူး

၇၆. ပှါဆုဘု

တၢ်ဝံၣ်အခိၣ်တၢ်ဖျးအမဲၢ်

၇၇. တၢ်ကိၣ်ကျိၤ

တၢ်တပိမိကွံၣ်တၢ်တပိမိထီ

၇၈. ဘၤ

ပနၢ်မိၢ်ယဲးလီၤလုၢ်ထံ

၇၉. မ့ၤတီၤ

တၢ်ကိၢ်လီၤယုလၢ်လီၤဘီ
ချိၣ်ဖိအနၤထီၣ်ခဲခိ

၈၀. မ့ၤတီၤ

တၢ်သီၣ်ကျဲၣ်ကျဲၣ်လၢလၢ်ပှါ
ထီၣ်ဒိၣ်ဟဲတီအနိကူၤ

၈၁. ပှါဃီအိၣ်ဘုခုသၣ်

ဖိမိၢ်အမိၢ်သံဘၣ်တၢ်စူ
ကုၢ်ဖိမိၢ်အမိၢ်လၢဖၣ်ကပှါ

၈၂. ဃီအိၣ်ဘုခုသၣ်

ဆီလီၤနိၣ်သံးနၢ်ပိၢ်တြုၤ
ပလိတိလၢဖၣ်ကပှါ

၈၃. ဘုခုသၣ်

နီၢ်ဂ့ၤအိၣ်လၢဆၣ်ပီၤပှါ
ရၤလီၤဖျါထဲအခိၣ်သူ

၈၄. ပှါတီၢ်အိၣ်မ့ၤတီၢ်ပံၣ်

တၢ်သီၣ်တၢ်ကျိဘၣ်ဆၢၣ်ဟူး
တခွဲန့ၣ်လၢကိၣ်လဲၣ်ပှါ

၈၅. ပှါချ့ၣ်တၢ်

တီၤလီၤတီၤလီၤမလ့တီၢ်လိၢ်
ဖျါလၢဖျါလၢလ့မ့ၣ်လၢ်
က့ၤဟဲက့ၤဟဲလဲၤက့ၤဟဲ

၈၈. နီၤခါသၣ်

ကျိၢ်တဖုအဘံၣ်အိၣ်တကယၤ

၈၉. တစ်ဘိ

ကျိတကယပုတော်အ
သဝဲတဘိယီ

၉၇. လှိုင်မုန်းမီးလှိုင်ခွသင်

တံအထူ၎်မု၎်ပျံ
တံအသ၎်မု၎်မု၎်ဘိ၎်

၁၀၅. သဘူတံအပါ

ဘူ၎်ဘူ၎်ဝါအဒံးချ၎်ချဲ
ယူတရ၎်ဒံးသ၎်လှိုင်ကွဲ

၉၀. ဒါကလံး

လံာ်တကွဲးလၢတံအကွီ
ဒီပု၎်ဝဲဒီးဆ၎်တံာ်ဘိ

၉၈. ဆို

တံအထူ၎်မု၎်ဂု၎်, အသ၎်
မု၎်ယိဟီ၎်အလ၎်မု၎်ထး

၁၀၆. အံသ၎်ဒီးမိ၎်ဂံ၎်

ပြဲကဒံးပြဲကဒံးလီထံပြဲး

၉၁. တဘံ၎်တြါ

ကပီထးသူအိ၎်ယူ၎်လါ
ဖးကွ၎်အခိမိ၎်တခွါ

၉၉. မု၎်အူဒါ

လၢနိ၎်ပူလၢထံကျါအိ၎်လၢ
ဂု၎်ဂု၎်ခိ၎်သ၎်န့၎်အိ၎်လၢထူ

၁၀၇. ကွီပု၎်လၢ

တံယူတုတုတံတပြဲ
တံလဲလၢကိတံတံဟဲကွဲ

၉၂. ဒီတြိး

ဘံ၎်တံာ်ကျဲ၎်ဝဲဘံ
တဲကျဲအခံပူ

၁၀၀. ဘုဒုဒီထူ၎်

ပျံသံတကအကိ၎်အိ၎်သၢကွီ၎်

၁၀၈. ပု၎်ယုသ၎်တံာ်

တံဝံကွဲးနိ၎်ဝံကွဲးနိ၎်

၉၃. မု၎်တံာ်ပံာ်

ကွ၎်ထီ၎်မူဒီတံအ၎်အုး
တံမိ၎်အိ၎်သးလၢဝံ၎်ထုး

၁၀၁. နဲးသ၎်

တံအထူ၎်ဖိခိ၎်အသ၎်
တံအသ၎်ဖိလ၎်တံအထူ၎်

၁၀၉. ဂီပု၎်

ဂု၎်သီဘူ၎်လၢတံအပု၎်

၉၄. မု၎်တံာ်ပံာ်

ကျဲ၎်ဒီးဆ၎်ယူမိ၎်ထီ၎်ရဲး
ထံဖိယူကဘျဲ၎်ကဘျဲး

၁၀၂. ဃီသ၎်

ပု၎်တပိ၎်တိလီလၢထံ
ပု၎်ပိ၎်လၢတိလီလၢထံ

၁၁၁. ဖုဂု၎်

မဲရဲ၎်ကွီအအု၎်လီပဲ၎်

၉၅. ဝဲ၎်ဘိ၎်

တံကူထီ၎်န့၎်လၢဖိသ၎်
တံလူ၎်ကွံ၎်န့၎်လၢသးပု၎်

၁၀၃. သဲးသ၎်ဒီဖျ၎်

သူးနိ၎်ပု၎်တရဲ၎်နိ၎်ဘိ
တံသ၎်ဝံပူပဲ၎်အလီ

၁၁၂. ဒးမံ

တံတပိမိကွံ၎်, တံတပိမိတိ

၉၆. ဃာမံ

တံအထူ၎်မု၎်ဂု၎်
တံအလ၎်မု၎်ဒု၎်

၁၀၄. သဲးလဲ

တံကံ၎်တဝံးကံ၎်တဝံး
တံကံ၎်ဒံးရဲးခိ၎်ညါသး

၁၁၃. မဲးဒီးတံာ်

ပြဲကဒံးယူထံ, ပြဲးကဒံး
ထီ၎်သု၎်

ပမုံ၊ပပှ်အတၢ်ကတိၤဒိလၢအလုၢ်ဒိၣ်ပှ်ဒိၣ်လၢဖိလံၤကြးသ့ၣ်ညါထွဲ အီၤတဖၣ်

နီၣ်ဂံၢ်	တၢ်ကတိၤဒိ	အခိပညီ
၁	ပကူၢ်တၢ်ချုၤပကူၢ်ဘၣ်ပစု, ပအိၣ်တၢ်ချုၤပအုၣ်ဘၣ်ပပျၤ	တချုးပဖံးပမၤပစံးကတိၤဒိးဘၣ်ပကဘၣ်ဆိကမိၣ်အီၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲး
၂	တိတခိၣ်တိအခိၣ်ဆံ, ဘျၢၣ်တခိၣ်ဘျၢၣ်အခိၣ်ဆံ	တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘျၢၣ်တဂ့ၤ ကဲထီၣ်ပှ်တၢ်လုၢ်တၢ်လၢ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.
၃	ဝၣ်ဘီၣ်ထီၣ်ထီၣ်ကိးဘိ, ပှ်ကတိၤတၢ်သ့ကိးဂၤ	ပှ်ကိးဂၤဒဲးအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ပှ်သးဆး, သးဆ့ၤကိးဂၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.
၄	ဆိဖါအိၣ်အိၣ်ဖျါလၢအခိၣ်သံၣ်, ပှ်ကညီဟူၤလၢအမံၤ	တၢ်အိၣ်မူအပူၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ, တၢ်ကဘၣ်မၤအီၤတုၤခိၣ်ထီၣ်ဘးမ့ၤထီၣ်ဖျဲး
၅	ထီၣ်ဒိၣ်အဒံၣ်ဒိၣ်, ထီၣ်ဆံးအဒံၣ်ဆံး	ပှ်ဒိၣ်ကျိၣ်ဒိၣ်စ့မၤတၢ်အလီၤလံၤဝဲ, ပှ်ဖျိၣ်မၤတၢ်အလီၤအံၣ်ဝဲ
၆	ပလိၣ်လုၤထွံၣ်ဖိထွံၣ်ဖိအုၣ်ပှ်, ပလိၣ်လုၤဖိသ့ၣ်ဖိသ့ၣ်မၤဆးပမဲၣ်	နအဲၣ်ဖိသ့ၣ်အါအါန့ၣ်ဖိသ့ၣ်မၤအုၣ်န့ၣ်
၇	ပသဆၣ်ထီၣ်မဲၣ်ခဲမဲၣ်ကၤ, ပသဆၣ်ထီၣ်ကီၢ်ခဲကီၢ်လဲၤ	ပှ်အအၢလံတဂၤလံၤဒီးနတဲဆါအီၤန့ၣ်မၤအုၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ
၈	ထွံၣ်လၢအမိၤန့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်, သ့ၣ်လၢလၢအဟူးန့ၣ်ကလံၤအူ	ပှ်တဂၤဒီးတဂၤတထံၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါလီၤအသးနီၣ်တစုဘၣ်
၉	တၢ်သံပတထံၣ်ပၢ်, တၢ်ကမၣ်န့ၣ်ပတထံၣ်ဆိပၢ်	ပှ်ကိးဂၤဒဲးအမဲၣ်တထံၣ်ဒ်သိးဝံအသိးန့ၣ်ဘၣ်
၁၀	ကသ့ၣ်တဂ့ၤသံန့ၣ်အကစၢ်, ကဆိတဂ့ၤသံန့ၣ်အမဲ, ပသ့ၣ်တဂ့ၤပခိၣ်ဝါ	ပမၤတၢ်ထဲလဲၣ်, ဂ့ၤထဲလဲၣ်, တၢ်ခ့တၢ်ပှ်မ့ၢ်တတီၤဒီးပှ်ကဲထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤသ့ဝဲဒၣ်
၁၁	ထီၣ်ပှ်ထီၣ်ပှ်, လံၢ်ပှ်လံၢ်ပှ်	ပှ်တဂၤလၢ်လၢ်တုၤအဒိၣ်တုၤခိၣ်ပှ်တဘျီအဝဲဒၣ်ဘၣ်ယုၤအိၣ်အဒ့ၣ်အဆၣ်

နိဂုံး	တၢ်ကတိဖိ	အခိပညီ
၁၂	ဟီၣ်ခိၣ်ဘၣ်အာပသ့လၢထံ၊ ထံဘၣ်အာပသ့တသ့လၢ နီတမံၤဘၣ်	တၢ်ခ့တၢ်ပုၤမၤကမၢ်တၢ်ပုၤကျဲၤသ့၊ ခိၣ်နၢ်ကမၢ်တဲ တသ့မၤတသ့ဘၣ်
၁၃	ပပုၤပဝဲၢ်န့ၣ်ပဘၣ်ဟ်ကဲအိၣ်ပမိၢ် ပပုၤ၊ ပမိၢ်ပပုၤန့ၣ်ပဘၣ်ဟ်ကဲ အိၣ်သံးခိၣ်မုၢ်ယါ	တၢ်အဲၣ်ပုၤအဲၣ်ဝဲၢ်၊ အဲၣ်မိၢ်အဲၣ်ပုၤန့ၣ်ပမၤတၢ်ပ အိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဘၣ်ညီမး
၁၄	ထွံၣ်လီၤဖးဘၣ်ကီၢ်အသး၊ ပုၤကညီလီၤဖးဘၣ်ဒါအသး	ပုၤတဖုၣ်၊ ပုၤတတ၊ ပုၤတကရူၢ်ထီဘိ ကဘၣ်အိၣ်ယုအိၣ်ဖိး
၁၅	တၢ်ဟိၣ်ကဲဘျဲးသ့ၣ်လၢ၊ တၢ်ကတိပကတိမံၤသး	တၢ်သီဝံသဲကလၢန့ၣ်၊ တမ့ၢ်တၢ်အဂ့ၤလၢနဂီၢ်ဘၣ်
၁၆	အ့ၣ်နီကသ့ၣ်န့ၣ်အုၣ်စၢ်၊ ကတိကသ့ၣ်ကထီၣ်ဘၢ	ပဘၣ်ကတိတၢ်ဖျိဖျိဖျါဖျါပမ့ၢ်တၢ်အသးန့ၣ်လီၤ
၁၇	ပကစၢ်ပတတုၢ်သံ၊ ဘုၣ်ပတအိၣ်လီၤတုၢ်ဘၣ်	တၢ်အိၣ်တခါလၢလၢပအိၣ်လၢၣ်သ့၊ တၢ်ကတိပကတိလၢန့တသ့ဝဲဘၣ်
၁၈	သ့ၣ်ပုၤသ့ၣ်မး၊ ဝၣ်ပုၤဝၣ်မး	ပုၤဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤလံၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိမိၣ် ဘျဲးဘျဲးဘျိးန့ၣ်လီၤ
၁၉	တၢ်အမိၢ်ပုၤကံၢ်၊ တၢ်အဖိကံၢ်	ပုၤဟ့ၣ်တၢ်သ့အဖိစ့ၢ်ကီးဟ့ၣ်တၢ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ
၂၀	ဖိဝဲၢ်ကိချးန့ၣ်အမိၢ်အပၢ်၊ ဖိသဒါချးန့ၣ်အဝဲၢ်၊ ဘုထီလၢအခိၣ် စိၣ်၊ ပုၤကညီလၢအဝဲၢ်ကိ၊ ထီၣ်ဆံအခိၣ်ထီၣ်တဘၣ်၊ ဖိဆံအခိၣ်ဖိမုၢ်ယါ	မိၢ်ပၢ်ဂ့ၤဖိပိၣ်ထွဲအိၣ်၊ ဝဲၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤပုၤစ့ၢ်ထွဲအိၣ်၊ မူးတမူး အဖိခိၣ်မူးခိၣ်မူးန့ၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲၤမ့ၢ်ဒၣ်တကၤန့ၣ် လီၤ
၂၁	ဘီၣ်သီၣ်သ့ၣ်ညါတပိၣ်၊ တပိၣ်သ့ၣ်ညါဘီၣ်သီၣ်	ပုၤကအတၢ်သးအိၣ်မ့ၢ်လီၤဘၣ်န့ၣ် နတၢ်အဲၣ်ဆၢစ့ၢ် ကီးမ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ဒိၣ်ဝဲ
၂၂	ပလီၢ်ပုၤတၢ်န့ၣ်ပက့ၤဒီးနံၤဒီးအ့ၣ်၊ ပလီၢ်ပုၤတၢ်တန့ၣ်ပက့ၤဒီးဟီၣ်ဒီးယၢ	နကဘၣ်တီဒီးပုၤလၢနအၢၣ်လီၤတၢ်ဒီးအိၣ်တကၤ
၂၃	ပကဲဒိၣ်တခိၣ်န့ၣ်ကီ၊ ပဖျိၣ်တခိၣ်န့ၣ်တကီဘၣ်	တၢ်ဖံးတၢ်မၤတခါလၢလၢန့ၣ်ပဆိမိၣ်အိၣ်ညီမး ဘၣ်ဆၣ် မၤအိၣ်တခိၣ်မးလီၤ

နိဂုံး	တက်ကတိအိ	အဓိပညီ
၂၄	ပမ္မာဒိတုအသံ၊ ပမ္မာက္ခိက္ခိတုအကဲ	ပကဘၣ်မတၢ်တခါတုလၢဖိတၢ်တစု
၂၅	ဘုဂုကဲၣ်ဆိးဘုပိသိ၊ နီၣ်ဂုကဲၣ်ဆိးဘၣ်ကတိ	တၢ်ကဲၣ်ခိၣ်ကဲၣ်နီၣ်ဒိၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲၣ်အါန့ၣ်လီၤ.
၂၆	သ့ၣ်လၢအထီဘၣ်ကလံၤ၊ နီၣ်လၢအဂုၤန့ၣ်အမံၤ	တၢ်တီၣ်ခိၣ်ရိၣ်ခဲၣ်လ့ၢ်လ့ၢ်၊ တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲၣ်အါလ့ၢ်လ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
၂၇	ပလဲၤတၢ်ဂီၤ၊ ပလဲၤဘၣ်တၢ်ခုၣ်	တၢ်မလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးနီၣ်နီၣ်တုၤဖိ တၢ်ညီညီဖိလီၤ
၂၈	ထိးပျၢ်သါပုၤနီၣ်အကပိၤ၊ ဆိပျၢ်သါပုၤနီၣ်အယၣ်ခိၣ်	ပုၤအပျၢ်တလၢကၢ်ဆိးအခိၣ်န့ၣ်လီၤကျးအါအါလီၤ.
၂၉	ပုၤအ့ၣ်လိၣ်အသးမ့ၢ်နီၣ်ဒိၣ်မူၤ၊ ပုၤမအၢလိၣ်အသးမ့ၢ်နီၣ်ဒိၣ်မူၤ	မါတကဆိၣ်စိဆိၣ်ကမိတၢ်ဂုၤဂုၤန့ၣ် တၢ်လဲၤထီၣ် လဲၤထီၣ်လၢဟံၣ်ဒိၣ်ဖျၢၣ်ညါန့ၣ်လီၤ
၃၀	ပဇုန့ၣ်ပဆါ၊ ပဆါန့ၣ်ပဇု	ပုၤသးပဇုၣ်လၢအဂုၤန့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်မနၢထီၣ်ဘိလီၤ
၃၁	ပိၣ်မုၣ်န့ၣ်တနံၤလဲၤတုၤအါဝၣ် သာဘျီ၊ ဖၣ်ကပုၤန့ၣ်ဆုၣ် ဝဲတဝးဘၣ်	ပိၣ်မုၣ်လၢအသိၣ်ဝံသဲကလၢတၢ်အါဒီးမုၣ် (တဲအိၣ် ပုၤဂ့ၢ်ဆုၣ်)
၃၂	တြဲ (တရ) လီၤထံန့ၣ်၊ အၢန့ၣ်ဒိတမၢ်	ပုၤလၢအတၢ်နၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်အဝဲမ့ၢ်န့ၣ်လီၤဆူတၢ် မတဝပုၤမတၢ်ဆူၣ်န့ၣ်ပုၤဂုၤဂတက့ၢ်လီၤ.
၃၃	ပကတိပယီၤသ့၊ ပယီၤလိအိၣ်ပညၣ်ယ့	တၢ်နၢ်န့ၣ်ပဇုၣ်ပဒါန့ၣ်ပဇုၣ်ပဒါမနၢပုၤသ့လီၤ
၃၄	တၢ်အဝံၣ်အိၣ်လၢတၢ်အကီၢ်၊ တၢ်အဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်အယံး	တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်န့ၣ် တၢ်က ဘၣ်မနၢအိၣ်ကီၢ်ကီၢ်ခဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
၃၅	သ့ၣ်ပျၢ်သ့ၣ်ယိ၊ ဝၣ်ပျၢ်ဝၣ်ယိၣ်	ပုၤသးပျၢ်လီၤတဘျီန့ၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်အံၣ် လီၤက္ခိက္ခိလီၤ
၃၆	တလိၢ်အိၣ်ဒီးအလဲ၊ တခွဲအိၣ်ဒီးအဆၣ်	တၢ်ဟ့ၣ်ဘူးဟ့ၣ်လဲတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအရ့ၣ်ဒိၣ်မးတ ခါလီၤ
၃၇	ပုၤဘျၢၣ်ပုၤဇု၊ ပုၤနါပုၤကဲၣ်	တၢ်တတီၣ်တလီၤဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်သမတၢ်အါမးဒီးကဒဲ ကဒဲယုထၢလိၣ်အသးညီမး

နံပါတ်	တက်ကတိအိ	အဓိပညီ
၃၈	ပျံ့ပျံ့တော်လှောင်လင်သံလှောင်၊ ပျံ့ပျံ့တော်လှောင်သံလှောင်	တော်တီခိုင်ရိုင်မဲလှောင်အခိုင်အိုင်တီးတီးသီးဒူနည်ဘည်တော် စံင်စီအီဆူအဖိအလံနည်လီ
၃၉	ဖိသင်အိုင်ဘည်တော်လှောင်၊ သီးပျံ့အိုင်ဘည်တော်လှောင်	တော်ဂုင်ကျုံးစားမိုးအိုင်မီးမလှောင်တော်သွလီ
၄၀	ပျံ့ဖျိလဲလှောင်ကနု၊ ပျံ့ဖျိလဲလှောင်ကနည်	တော်ကခိုင်ကဲနီဒိုင်ဒီးတူဘည်တော်ကီတော်ခဲဒ်အါလီ
၄၁	ပံသံလီယီဟံတပ၊ မိသံလီယီဟံတဖျိ	ဟံဒီးဖျိသဝီဖျိကီဒီးဘုဒ်မိုးဂုတော်တီခိုင်ရိုင်မဲ အကွဲအဂီကဘည်လှောင်
၄၂	သွင်စိရီနုကလံ၊ ပျံ့ကညီစိရီ နုအမံ	တော်ဟံထိုင်ထီသီးအါနည်ဒီးနုတော်ကမင်အိုင်ဝဲဒ်
၄၃	ညည်ဆင်ဂီတဘုဒ်အုဒ်နည် အဂီမိဒ်ဒီပီ	ပျံ့အတကနည်မဘုဒ်ဒီအသကီးဒီဒူညည်နည်လီ
၄၄	ပျံ့ပိတ်တော်တသွလှောင်	တော်စုသွခိုင်ဘုဒ်မိုးအိုင်ဒီးနုနည်နမဘုဒ်တော် ညီညီဖိလီ
၄၅	ဆီမိအိုင်အိမိုးတဆုဝါ	ပိတ်မုတ်တော်ဟံသီးမိုးတကဆီဘုဒ်နည် ဟံးနုတော်တီ ခိုင်ရိုင်မဲထဲလဲဘုဒ်ဆင်ကဲထိုင်တနုဘည်
၄၆	ပဘျုဒ်ဆုတသွလှောင်ပပံအဆု၊ ပထါတော်တသွလှောင်ပမိအလှောင်	တော်သူလှောင်ဂီမိပံခိုင်ဖီးလှောင်ဆုတော်လှောင်ကြား ဒီးဂုဘည်
၄၇	မဲဘျိလဲလှောင်အကု၊ ခိုင်ကဲလဲလှောင်အကပိတ်	ဒ်မုဒါလှောင်ဟံလီအီဂုကျုံးစားမအီ တူလီတီလီ
၄၈	သွင်တပံင်အိုင်ဒီးအဆ၊ ဝင်တပံင်အိုင်ဒီးအဆ	လှောင်ဖံးတော်မအပူကဘည်အိုင်ဒီးအပတီပတီဒ် ဝဲနည်လီ
၄၉	တော်ကမင်အထံးတကီဘုဒ်၊ ဒ်ကွဲလီအုးသံလှောင်အစီလီ	နမိုးတပိတ်ထွဲတော်သိုင်တသီတော်ဘျုလှောင်ကွဲလီအီ နည်ဘုဒ်ကွဲကုနုညီမီးနည်လီ
၅၀	ခွံင်ကတီးဒ်တော်လှောင်သီး၊ ပျံ့ကတီးဒ်တော်လှောင်သီး	တော်ဒီသွင်ဒီသီးတော်နည်မိုးတော်အရဒိုင်နီမီးနည်လီ
၅၁	ဖိသင်ဆုလှောင်အခိုင်ဒုဒ်၊ သီးပျံ့ဆုလှောင်အကလှောင်	တော်ဟုဒ်ဂံဟုဒ်ဘါပျံ့သွင်ဘီဒ်သီးစံးမိုးတော်လှောင်အရ ဒိုင်နည်လီ

နိဂုံး	တက်ကတိဒိ	အဓိပညီ
၅၂	မုၢ်ဆူၣ်တခိၣ်တခိၣ်၊ မုၢ်ဆူၣ်ခံခိၣ်သပၤအိၣ်မုၢ်သ့ၣ်ဖး	ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်လဲၤလၢညါလိာ်သး ကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.
၅၃	တကျိၣ်အိၣ်ဘၣ်, သပျီအိၣ်သူ	တၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးမုၢ်အိၣ်သၤပျီတၢ်မၤနၤအိၣ်လီၤ.
၅၄	ထံတၢ်လီၤလံၤအပူၤခါ, ဖိလီၤလံၤအကလုာ်မုၢ်	ထံကီၢ်မုၢ်ဒၣ်ပကစၢ်အထံကီၢ်, တၢ်ဂ့ၤကတၢ်မုၢ်ပက စၢ်အကလုာ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ
၅၅	ယဲၣ်ပဲၣ်ထံအလီၢ်တဖျါ	ပမၤတၢ်ထဲလဲၣ်ပုၤလၢအတနၢ်န့ၢ်တၢ်ဘၣ်တဖၣ်ကဲ ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်
၅၆	ပစုတထီပထီထီၣ်လၢနီၢ်ပျး, ပခိၣ်တထီပထီထီၣ်လၢစဲၤစီၤ	တၢ်ပာ်ဂံၢ်ပာ်ဘါဒီးတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါလိာ်သးအါအါ န့ၣ်မုၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤကတၢ်လီၤ
၅၇	ထိးက့ထိးအၢ, ဆိက့ဆိအၢ	တၢ်ထီၣ်စၢ်လီၤသးလၢတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်တကြးဘၣ်
၅၈	တဒိၣ်အိၣ်ဆၣ်ယၢဘၣ်ဆၣ်, တဒိၣ်အခိၣ်န့ၣ်ယိာ်	တၢ်မၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သးစွံကတုၤန့ၣ်ဒီးန့ၢ်တၢ်မၤ နၤသ့လီၤ
၅၉	ဘၢတဘၣ်ဘၢတက့ၢ်, ကွီၢ်တဘၣ်ကွီၢ်ကဒါ	တၢ်ပာ်ဒၣ်ပာ်ကမၢ်ပုၤဂၤန့ၣ်တဂ့ၤဘၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်တၢ် ကမၢ်အဝဲန့ၣ်ကွီၤက့ၤန့ၣ်သ့လီၤ
၆၀	ထီၣ်ချ့ၣ်ကတီၤဒၣ်အသ့ၢ်, ဆိဖါကတီၤဒၣ်အတီၤဘိ	ပထံပကီၢ်ဒီးပကစၢ်ဒၣ်ပဝဲပဘၣ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲက့ၤ အီၤ
၆၁	တၢ်ဆါပဒဲချိၣ်လီၤသံ, တၢ်လီၤသံလၢချိၣ်အိၣ်ဒီး	တၢ်ဆိကမိၣ်ဆံးဒီးတၢ်ကွၢ်တလီၤတၢ်တမ့ၢ်တၢ်လၢ အကြးဘၣ်
၆၂	မိၢ်လုာ်အဖိထီၣ်ဝံထံ, အါဂၤတၢ်တ့ၤအီၤအါမံၤ	ပုၤအါဂၤအတၢ်ဆိမိၣ်တဒံးသိးလိသးဘၣ်
၆၃	ထီၣ်ချ့ၣ်တလဲၤကၤဒီးအသ့ၢ်, စီၤပတလဲၤကၤဒီးအမါဘၣ်	တၢ်တိာ်ဆါပထံပကီၢ်ပတၢ်ထူးတၢ်တီၤ အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်
၆၄	တၢ်အဘၣ်လဲၤလၢအခိၣ်, တၢ်တဘၣ်ယူၤလၢအဒံး	တၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ပမၤန့ၢ်ကီၢ်မး မ့ၢ်တၢ်အတၢ်သီန့ၣ်ပမၤအီၤညီမးလီၤ
၆၅	တဂ့ၤစုမုၢ်ဒိၣ်စုမုၢ်, တဂ့ၤစုဆၣ်ဒိၣ်စုဆၣ်	တၢ်လၢအတဂ့ၤတကြးဒီးတၢ်လၢအဂ့ၤအကြးန့ၣ် ပဟံၤယါယုာ်အီၤတ့ၤသဘၣ်
၆၆	ချိၣ်တ့ၤဒၣ်အက့ၢ်, တဟးန့ၢ်အက့ၢ်, စီၤပတ့ၤအဝဲတဟးန့ၢ်အဝဲဘၣ်	ပထံပကီၢ်ပကစၢ်ပဋုသဝီဒီးပကစၢ်ပကဘၣ်ပၤအီၤ

နိဂုံး	တၢ်ကတိအိ	အခိပညီ
၆၇	ထိၣ်ချၢၣ်အဲၣ်အမၢ်, စီပၤအဲၣ်အပျဲ, ထိၣ်ချၢၣ်အဲၣ်အမၢ်တရံးတၢ်, စီပၤအဲၣ်အပျဲတပဲၣ်သံ	ပဘူၣ်ပတီၢ်ပကစၢ်ကဘၣ်စံၣ်ညီၣ်တီၣ်နံၣ်အိ
၆၈	ဘီၣ်ဆံၣ်ဝါကိးအကမဲၣ်, တၢ်ကမၢ်အိၣ်ကိးပျဲအခိၣ်သၣ်	ပျဲကိးဂၤအိၣ်ဒီးတၢ်ကမၢ်လီၤ
၆၉	ပျဲထီၣ်သ့အိၣ်ဒီးအဒါ, ပျဲတနးသ့အိၣ်ဒီးအဒါ	တၢ်ကူၣ်အကူၣ်သီဒီးတၢ်မၤန့ၤအိၣ်ယီၤတမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤဘၣ်
၇၀	ထွံၣ်ကမၢ်နၢက့ၤအလီၤ, ပျဲကညီကမၢ်ကွီၤလီၤက့ၤအသး	တုၤမ့ၢ်တၢ်ကမၢ်အိၣ်ဒီးပျဲန့ၣ်ပကဘၣ်တီၢ်ယၢ်လီၤက့ၤပသးတဘျီယီၤလီၤ
၇၁	ထိၣ်ဆံၣ်အခိၣ်ထိၣ်တဘၣ်, ဖိဆံၣ်အခိၣ်ဖိမုၢ်ယါ, တၢ်ကၤဆံၣ်အခိၣ်မ့ၢ်ဝဲ	ခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ကူၣ်အိၣ်လၢမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်စဲလိာ်သးဒီးပျဲကညီလီၤ
၇၂	ကွံတဒိၣ်ကိးကွံ, ပျဲတဒိၣ်ကိးဂၤ	ပျဲတကဲဒိၣ်ကဲထီၣ်အိၣ်ကူၣ်အိၣ်လၢကိးဂၤဘၣ်
၇၃	သ့ၣ်အိၣ်ဒီးအဒု, ဝၣ်အိၣ်ဒီးအတြၢ်	ပျဲတဂၤဒီးတဂၤအိၣ်ဒီးအဘူးအတၢ်အပျဲအဝဲလီၤ
၇၄	စုခံၣ်သၢချံၣ်အခိၣ်အိၣ်တဖျၢၣ်, သ့ၣ်ဒုအါဒုအထူၣ်အိၣ်တထူၣ်	တၢ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတဖၣ်
၇၅	သ့ၣ်အိၣ်ဒီးအကိ, ဝအိၣ်ဒီးအပူ, သ့ၣ်ဒိၣ်ကူၣ်လီၤဒၣ်အသး, ဝၣ်ဒိၣ်ကူၣ်လီၤဒၣ်အသး	ပျဲကညီအိၣ်ဒီးအတၢ်လီၤစၢၤဒၣ်ဘၣ်ဆၢၣ်ဒီးလၢတၢ်တနၢ်ဟံၢ်ထွဲလိာ်သးအပူကူၣ်အကူၣ်သီလိာ်အသးသ့ဝဲဒၣ်လီၤ
၇၆	ကစၢ်ဒိၣ်ပခိဟ်, ထံကျိဒိၣ်ပခိဟ်, ထဲလုၣ်တဘိပခိတဟ်ဘၣ်	တၢ်ကတိလၢအကဟ်လုးန့ၣ်မၤန့ၤတၢ်သ့
၇၇	ပံးယဲၣ်တီၢ်ပံးကျၢၤကျၢၤ, ပံးကျၢၣ်တီၢ်ပံးကျၢၤကျၢၤ, မၤဒံးကုၢ်အိၣ်ဒံးကစၢ်	တၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးလၢတၢ်မၤပူန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကြးဝဲဒၣ်လီၤ
၇၈	ဆူၣ်ကဲၣ်ဆိးကံၢ်, စၢ်ကဲၣ်ဆိးလီၤဘျး, ဆူၣ်ဖဲအဘၣ်, စၢ်ဖဲအသ့	တၢ်အိၣ်မူလၢအပျဲဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံဆူပျဲအါဂၤအအိၣ်

နိဂုံး	တၢ်ကတိၤဒိ	အခိပညီ
၇၉	ပယိတယၢ်ပထံၣ်တယၢ်, ပအိးသ့ၣ်ဘၣ်ပတိးဒးဘိ	တၢ်တကြးယုတၢ်အ့ၣ်လိာ်တၢ်လိာ်ဆူပုၤပုၤဂၤဘၣ်
၈၀	သ့ၣ်တထူၣ်အလဲအိၣ်တကျိၣ်, ကျိၣ်တဂီၢ်အကစၢ်အိၣ်တဂၤ	တၢ်ကရၢကရိတခါအဖီခိၣ်ပုၤန့ၣ်တၢ်အိၣ်တဂၤလီၤ
၈၁	ခိၣ်တဖျၢၣ်ပျၢၤတဘၣ်, မဲာ်တဝးခိၣ်သးတဝးကစၢ်ဘၣ်	နီၢ်တဂၤအတၢ်ကျိၣ်တၢ်ဖးတလီၤလိာ်ပုၤတဝါအတၢ် ကျိၣ်ရဲၣ်ကျဲၤဘၣ်
၈၂	ထိၣ်ထီၣ်ဒိးလိာ်ထိၣ်ဆူၣ်, ကျိၣ်ဆူၣ်ဒိးလိာ်ကျိၣ်ကီ	ပုၤခဲၤအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤန့ၣ်မ့ၢ်ဆူၣ်တကယးဒီးကဘၣ်စၢ် တကယလီၤ
၈၃	တၢ်ယီၤဆူၣ်လီၤတီၤလၢထံ, ပုၤကညီဆူၣ်လီၤတီၤလၢဘၢ	လၢတၢ်အိၣ်မူအပူၤ တၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးတၢ်ကဘၣ်အိၣ် တၢ်ဆိမိၣ်တပၤဒုတၢ်တမ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်ဘၣ်
၈၄	ကျိၣ်တဘၣ်ပဒဲ, စံၣ်တဘၣ်တၢ် အး.ကျိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ပဒဲ, ကတိၤ မ့ၢ်ဘၣ်ဘၢဝံ,စံၣ်မ့ၢ်ဘၣ်တၢ်အးပျၢ် သ့ၣ်ဒုန့ၢ်	တၢ်အိၣ်မူပုၤကဘၣ်ပံးန့ၢ်တၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲကျဲလၢ အဂ့ၢ်ဒီးအဘၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ.
၈၅	ထံဒိၣ်ဆဲးဆိကစၢ်, တၢ်ကတိၤဆူၣ် ဆဲးဆိသးပုၤ, ထံဒိၣ်တဆဲးတိ ကစၢ်ထံလီၤသံး, တၢ်ကတိၤဆူၣ် တဆဲးတိသးပုၤတၢ်ကတိၤတဝံ	ဖိမုၣ်ဖိခွါအတၢ်ဘၣ်ထွဲအဘူးကတၢ်မ့ၢ်မိာ်ဒီးပံး, တၢ်ကရၢကရိအတၢ်ဘၣ်ထွဲအဘူးကတၢ်မ့ၢ်ခိၣ်န့ၢ်
၈၆	သံလၢသိၣ်လီၤမၢ်လၢမ့ၢ်	တၢ်ကျိၣ်အကျိၣ်သီတၢ်အဘူးကတၢ်မ့ၢ်ဒုၣ် နတံၤသကိးလီၤ
၈၇	ထိးရိအတၢ်, ပနၢ်ရိအတိ, န့ၣ် လၢအခိၣ်သ့ၣ်, တအ့ၤလၢအဖံပုၤ	တၢ်ခဲလၢအိၣ်လၢတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲအစုပုၤလီၤ
၈၈	ယိၣ်လိၣ်တလီၤသံး, ပနၢ်အနၢၤတလီၤထီ	တဟ့ၣ်တၢ်အယၢ်နီတစုဘၣ်
၈၉	ဟံၣ်ဒိၣ်အကစၢ်ထဲကဟၣ်, ဟံၣ်ဆံးအကစၢ်ထဲမိကဲ	တဂၤဒီးတဂၤတၢ်ထံၣ်ဆံးကွၢ်တလီၤတၢ် တဘၣ်အိၣ်ဘၣ်
၉၀	သ့ၣ်လၢမိာ်လၢပံး, တမၢ်လၢပုၤလၢဝဲာ်, ဆီသုန့ၣ်တူၢ်ကျဲတဘိ, ဆီဝါန့ၣ်တူၢ်ကျဲတဘိ	တဂၤလၢအသန့ၣ်တၢ်သုအီသ့ၣ်ကိးဂၤဒီးလီၤ, ပုၤ တဂၤလၢလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဆံးအီတသ့ဘၣ်. ပမၤစၢၤ တၢ်သ့တမံမံးန့ၣ်လီၤ

နံပါတ်	တၢ်ကတိအိ	အဓိပညိ
၉၁	ညၢ်လံာ်အါဘိအပူဒိၣ်	ပှၤအါဂၤအတၢ်စံးတၢ်ကတိတဂၤတမံၤန့ၣ် တၢ်မၤကဲထီၣ်တသ့ဘၣ်
၉၂	ပိၣ်မုၢ်မံၤဆူၣ်သါပှၤနီၣ်အဒါ၊ ပိၣ်ခွါမံၤဆူၣ်သါပှၤနီၣ်အတၢ်ကူၣ်	မုၢ်ဂ့ၤခွါဂ့ၤ ကဘၣ်မံၤကဘၣ်အိၣ်လၢ အဆၢကတီၢ်ဒၣ်ဝဲလီၤ
၉၃	မံၤဘၣ်အယုၣ်၊ ကဘၣ်အစိ၊ မံၤတဘၣ်ယုၣ်ကတဘၣ်စိ	မ့ၢ်တမံၤလၢအဆၢကတီၢ် အိၣ်လၢအဆၢကတီၢ်ဘၣ် န့ၣ် မၤဘၣ်ဒိတၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ချ သ့ဝဲ
၉၄	မဲၣ်လဲးတိပှၤမဲၣ်လီၤပံၣ်၊ တၢ်ကတိတိသးပှၤတၢ်ကတိဝံၤ	ဘၢကွီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိန့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်ပှၤခိၣ်ပှၤန့ၣ်ကဘၣ် ဆၢ တဲာ်တၢ်န့ၣ်လီၤ
၉၅	သ့ၣ်တအိၣ်ထီၣ်တစိ၊ တိသုတ အိၣ်ထံတယုၤ	တၢ်အိၣ်မူဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်ကဘၣ်အိၣ်မူဒ်မ့ၢ်ပှၤ အိၣ်မူတ့ၢ်အသိး
၉၆	ထီၣ်ယုၤခံၣ်ဘ့ၣ်ထံၣ်ထွဲလိာ်အခံ၊ ပှၤကတိတၢ်ခံၣ်ဂၤဟူလိာ်အကလုာ်	တၢ်ကဘၣ်ဒိကန့ၣ်မၤထွဲလိာ်သးယၢ်ခိၣ်ယၢ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ။
၉၇	ထွံၣ်ဖါတပိၣ်လီၤအကျိၤ၊ တၢ်ကမၢ်တယဲၣ်လီၤဒၣ်အသးဘၣ်	တၢ်ဂ့ၢ်ကိန့ၣ်တၢ်ကဘၣ်စံးကတိတၢ်ကျါဆဲၤလီၤကွံာ်အိၣ် ဒ်အလီၢ်အိၣ်အသိး
၉၈	သံတဒံးသိး၊ တၢ်ကမၢ်တလီၤပလိၣ်	ပှၤတဂၤဒီးတဂၤအတၢ်ဆိကမိၣ်တၢ်ထံၣ် တဒံးသိးလိာ်အသးဘၣ်
၉၉	ကိၣ်မံၣ်လီၤလၢအသ့ၣ်၊ ပှၤကညိလီၤလၢအစၢ	ပှၤတကလုာ်ဒီးတကလုာ်မ့ၢ်ဂ့ၤ ပှၤတဒူၣ်တထၢမ့ၢ် ဂ့ၤ အတၢ်လီၤစၢဟဲဒၣ်ကွီၢ်ကွီၢ်န့ၣ်လီၤ။
၁၀၀	ပဒုၣ်တၢ်န့ၣ်၊ ပဟးတၢ်ပှၤဖျဲး	ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ် ဒ်ပတၢ်တိာ်ဟ်အသိးလၢပှၤန့ၣ်ပှၤလီၤ
၁၀၁	ပဟးဒိၣ်ပဖျိၣ်ဒိၣ်၊ ပဟးဆံးပဖျိၣ် ဆံး	တၢ်လၢတၢ်ကြးမၤအိၣ်ဘၣ်အလီၢ်တၢ်မ့ၢ်မၤအိၣ်န့ၣ်ကဲ ထီၣ်တၢ်ဒီးဘးသ့ဝဲဒၣ်လီၤ
၁၀၂	တၢ်အဘၣ်လဲၤမံၤ၊ တၢ်ကမၢ် လဲၤသ့ၣ်	တၢ်လၢအဘၣ်ဒီးအဂ့ၤန့ၣ်အဂံၢ်စၢန့ၣ်တၢ်လၢအတ ဘၣ်တက့ၢ်လီၤ
၁၀၃	ထံတဒိၣ်သၢန့ၣ်ပှၤတဒိၣ်သၢကွီၢ်ဘၣ်	ပှၤဖျိၣ်ဖိယာ်ဖိန့ၣ်တဖျိၣ်လီၤစိဘၣ်၊ ကဲထီၣ်က့ၤပှၤ ဒိၣ်သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ။
၁၀၄	တလံာ်စံးကိၣ်ပှၤ၊ ဘျးစံးကိၣ်စဲး	လၢတၢ်ကိတၢ်ခဲအပူၤန့ၣ်တၢ်မ့ၢ်ပလီၢ်သးတစဲးန့ၣ် ခိဖျိတၢ်ကိတၢ်ခဲသ့ဝဲဒၣ်လီၤ

နိဂုံး	တက်ကတိအိ	အခိပညီ
၁၀၅	မူတဒံးသိး၊ သံတလီပလိာ်ဘၣ်	ပှတဂဒီးတဂအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိမိၣ်တလီကၢ်လိာ်အသးဘၣ်
၁၀၆	ကုၢ်တဒိၣ်ထဲအကစၢ်၊ မါတဒိၣ်ထဲအဝါဘၣ်	ပှလအအိၣ်မူအိၣ်ဒါတဂန့ၣ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ဆာတ်ၣ်သ့ဝဲဒၣ်လီၤ
၁၀၇	ထံလီလူတပျဲဟီ၊ တဒိၣ်လီလူတပျဲအလီၢ်ဘၣ်	တၢ်ဘၣ်က့ဘၣ်ကွဲၣ်တခါလၢ်လၢ်အက့ၢ်အဂီၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါတဒံးလီၢ်လီၢ်လၢဘၣ်
၁၀၈	အီထံကတီထံ၊ အိၣ်ကီၢ်ကတီကီၢ်၊ အိၣ်ဒ့ၣ်ကတီလု၊ အိၣ်ညၣ်ကတီကွံ	တၢ်ကဘၣ်သံၣ်ခွဲၣ်ကတီတၢ်အိၣ်ယၢလၢအအိၣ်ဒီးပှသ့ၣ်တဖၣ်
၁၀၉	ပိၣ်မုၢ်မုၢ်အဲၣ်အဝါဘၣ်ဘုၣ်ထွဲၣ်၊ ပိၣ်ခွါမုၢ်အဲၣ်အမါဘၣ်ဘုၣ်သၣ်မံညီ	တချးတၢ်ဆိဟံၣ်ဆိယီဒံးဘၣ်တၢ်ကဘၣ်ကတီဆိဟံးသးလၢတၢ်လိာ်ဘၣ်အါမံသ့ၣ်တဖၣ်
၁၁၀	ပကတီတၢ်ယု၊ ပလဲတၢ်ဖျိ	ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ယုတၢ်ဖိးန့ၣ်ပတုဆူတၢ်မၤနၢညီညီဖိလီၤ
၁၁၁	ပအ့ၣ်တၢ်ဘျး၊ ပယုၢ်တၢ်န့ၣ်	ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်လီတၢ်လၢတၢ်မၤအပူန့ၣ်တၢ်ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ
၁၁၂	ပအိၣ်သကိးဝံၣ်၊ ပမံသကိးလၢ	ထီဘိပဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ယုတၢ်ဖိးလၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤအပူ
၁၁၃	တၢ်အဖုၣ်ပဝဲၣ်တူၢ်၊ တၢ်အထီပဒိၣ်တူၢ်	တၢ်ကီတၢ်ခဲမ့ၢ်အိၣ်ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ်ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်လဲလၢညါလိာ်သးန့ၣ်တၢ်အကီကဲတၢ်အညီသ့ဝဲဒၣ်လီၤ
၁၁၄	ဝဲတဘိတတံၢ်ထံ၊ ပှတဂတဝံတၢ်မံဘၣ်	ပှအါဂအတၢ်ၣ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်န့ၣ်ကဲတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်လီၤ
၁၁၅	ကျဲက့ၣ်ပလဲသ့ၣ်၊ ကျဲလီပလဲမံ	တၢ်ကမၢ်န့ၣ်ဟဲလၢတၢ်အဘၣ်အမဲာ်ညါလီၤ
၁၁၆	မူခိၣ်တပူတၢ်အၢၣ်၊ ပှကညီတပူတၢ်ကမၢ်ဘၣ်	ပှကိးဂဒီးတပူဖျဲးဒီးတၢ်ကမၢ်ဘၣ်
၁၁၇	ထံဒုတနၢထံဆံ့၊ သးဒိၣ်တနၢတၢ်သးစူဘၣ်	တၢ်သးဒိၣ်န့ၣ်တနၢတၢ်သးစူဘၣ်

နိဂုံး	တၢ်ကတိအိ	အိပညီ
၁၁၈	ထွံၣ်ဖါတချးဝံဆုၣ်အလီၢ်သာဝီ, ဆီဖါတချးအိၣ်အိတပျၢ်အဖံး သးထံၣ်	တၢ်မၤလၢပမၤအိၣ်န့ၣ်ပဘၣ်ဆိမိၣ်အိၣ်ထံထံဆးဆး
၁၁၉	သ့ၣ်က့ၣ်ပထံၣ်ဆၢ, ဝၣ်က့ၣ်ပထံၣ်ဆၢ, ပုၤကညီက့ၣ်ပတထံၣ်ဆၢဘၣ်	တၢ်သးက့ၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်တဘၣ်ပၢ်အိၣ်လၢပပူၤဘၣ်
၁၂၀	ဒုၣ်သံတဖၣ်အခိၣ်, ညၣ်သံတတၢ်အမဲၣ်	ဖဲပတချးတုၤဖံးဆူတၢ်ယၣ်ကွံၣ်အလီၢ်န့ၣ်ပကဘၣ်ဂုၢ်ကျဲးစးဖံး
၁၂၁	ပအိၣ်န့ၣ်တၢ်အသီပမူၤသံ, ပဟးန့ၣ်တၢ်အသီပဟးဖျိး	ဒ်ပမ့ၢ်တၢ်အသိးန့ၣ်ပကဘၣ်ပိၣ်ထွဲဒ်တၢ်သုၣ်လီၤန့ၣ်လီၤတုၢ်ပုၤအသိး
၁၂၂	အိၣ်ဖုးကုးဖုး, ကတိဖုးကမၢ်ဖုး	ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဆၢတဲၣ်လီၤ ပမၤနါစိတၢ်ဖံးန့ၣ်တၢ်ကမၢ်တုၤအိၣ်ပုၤသ့
၁၂၃	ခိၣ်တဖျၢ်တီၣ်န့ၣ်တဖျၢ်, တီၣ်န့ၣ်ခဲဖျၢ်န့ၣ်ကျိၣ်ကျိၣ်	ပမၤတၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပဟံးမူဟံးဒါမ့ၢ်ဂ့ၤ, မ့ၢ်အါခါန့ၣ်ပဟံးမူဟံးဒါက့ၤတဝးလၢဘၣ်
၁၂၄	ထံန့ၣ်မဲၣ်မဲၣ်ပံၣ်, မဲၣ်န့ၣ်ထံထံလီၤသံး	တၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်န့ၣ်မၤကၣ်တၢ်ဂံၢ်စၢ်န့ၣ်လီၤ
၁၂၅	ထံဆၢအလီၢ်ထံဂီၤ, ကီၢ်ဆၢအလီၢ်ကီၢ်ဂီၤ	တၢ်ဆၢကတီၢ်န့ၣ်ရံၣ်တဖၣ်တၢ်ကဘၣ်ပၢ်လုၢ်ပၢ်ပူၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
၁၂၆	ဝံဖံးဂုၢ်ကိၣ်ဖံးဒုၣ်, ဝံစုၤဟံးခၣ်တဝံးမဲ	ဖဲတၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ်အိၣ်ထီၣ်လၢပုၤအဂုၤအဂၤလၢအဘၣ်လးဒီးန့ၣ်အိၣ်ယိကလၢ်တက့ၢ်. ဘၣ်ဆၣ်ပလီၢ်နသးတက့ၢ်.
၁၂၇	ဖိသံဖိဟဲက့ၤ, မါသံမါဟဲက့ၤ, မိၢ်သံမိၢ်တဟဲက့ၤဘၣ်	တၢ်သဘျၢ်န့ၣ်တၢ်တဖိးန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်ခံဘျီဘၣ်
၁၂၈	တချးအိၣ်အူသုၣ်, တချးကတိဘၣ်ဆိမိၣ်	ဆိကမိၣ်တၢ်ဘျးဘျီးဘျီးဖဲနကတိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိတခါအဖိခိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးတက့ၢ်
၁၂၉	သ့ၣ်တဟးအကဒု, ပုၤကညီတဟးအကလုၣ်ဘၣ်	တဘၣ်သုနတၢ်ကတိကဘျးကဘျၣ်ဆူတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤတဂ့ၤ
၁၃၀	သ့ၣ်သံအိၣ်ဒီးအဟံးအ, ပုၤကညီသံအိၣ်ဒီးအစၢ	ပုၤတစိအတၢ်သါလဲၤပူၤကွံၣ်န့ၣ်ပုၤတစိဟဲဟံးထီၣ်ဒုၣ်အတၢ်လီၤ

နိဂုံး	တက်ကတိအိ	အခိပညီ
၁၃၁	ပဝဲၣ်သ့ၣ်သးနိၣ်ဒိၣ်ဘာ၊ ပကတိတၢ်သးနိၣ်တဒိၣ်ဘာဘၣ်	တက်ကတိၤဝဲၤအာၤဝဲၤသီသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်တဘၣ်ဟ်ဒိၣ် အီၤလၢပုၤတဂၤဒီးတဂၤဘၣ်
၁၃၂	ပုၤကၢၣ်ထာဘုပုၤကု	ပုၤလၢအတခုဖံးခုမၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်သးလီၤတၢ်အိၣ် အါန့ၢ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ခုသ့ၣ်တဖၣ်
၁၃၃	ကဆိပုၤယီၢ်လီၤက့ၤအကမ့ၢ်၊ ပုၤကညီပုၤကတိတၢ်တဘၣ် လၢဘၣ်	တၢ်ဘၣ်တုဲလၢန့ၣ်လၢအပုၤသံလံန့ၣ်တၢ်သူအီၤလၢမူ ဒါပူၤတ့ၤသလၢဘၣ်
၁၃၄	ပုၤကတိဆၢထၢၣ်၊ ပကတိဆ့ၣ် နီၤ၊ ပုၤကတိတဆ့ၣ်နီၤ၊ ပက တိမံနီၤ	ပကဘၣ်ဒိကန့ၣ်မူးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်လီၤသး
၁၃၅	ပုၤဝါဂုၤဒး၊ ဖိသၣ်ဂုၤမၤ	ပုၤသးစၢ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤန့ၣ်အဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးကြးလၢတၢ် သူဆိးကါအီၤ
၁၃၆	ဆၣ်ထီၣ်ပုၤမူတလီၤလၢ၊ ဖိဆံတလီၤပၢ်တဂၤ၊ မုၣ်ကနီၤသးဆံတလီၤမုပုၤတဂၤ	ပုၤသးစၢ်အခိၣ်န့ၣ်န့ၣ်ထီၣ်သတြီၤဒီးပုၤသးပုၤအခိၣ် န့ၣ်တတုၤဘၣ်
၁၃၇	ပယူပပုၤ၊ ပပုၤန့ၣ်ပကစၢ်အိၣ်	တၢ်ယူတၢ်ဖိးအပနီၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်အစၢဆူတၢ်မၤ န့ၢ်
၁၃၈	ဝၣ်အါဘိဝၣ်တၢ်ထံ၊ ပုၤအါဂၤန့ၣ်ဘၣ်စၢ	ပုၤအါဂၤအတၢ်ဟ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်န့ၣ်တုၤဖိတၢ်ညီ ညီချ့မးလီၤ
၁၃၉	ထံၣ်ထီၣ်ရိၢ်န့ၢ်ကီၢ်၊ ပုၤကညီထီၣ်ရိၢ်န့ၣ်ဘု	ပုၤတတၢ်အတဟ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်ကူအီၤလၢညီမးလီၤ
၁၄၀	ပကီၤဝုၤမ့ၢ်န့ၣ်၊ ပအိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်မံ၊ ပကီၤသ့ထံန့ၣ်ပအိၣ်ဘၣ်ထံဆံ	ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဝံသးစူၤတၢ်နီၢ်နီၢ်န့ၣ်ပမၤန့ၢ်တၢ်သ ညီမးန့ၣ်လီၤ.
၁၄၁	ညၣ်အုၣ်လၢၣ်ပစံၣ်လၢအံသၣ်၊ အံသၣ်လၢၣ်ပစံၣ်တသ့ နီတမံဘၣ်	ပုၤဆါတဂၤန့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကွၢ်အီၤကသံၣ်သရၣ် မ့ၢ်ဆါန့ၣ်မတၢ်ကကွၢ်အီၤလဲၣ်
၁၄၂	ပုၤမၤဘၢတနၢ်ပုၤမၤကၤ၊ ပုၤမၤကၤတနၢ်ပုၤမၤဝဲၤဘၣ်	ပုၤထူစံၣ်ဖဲးခုးဖိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ထံကီၢ်အခိၣ်တယၢ် လီၤ

နိဂုံး	တၢ်ကတိအိ	အခိပညီ
၁၄၃	ပအုၣ်တၢ်ချုၣ်ပအုၣ်ဘၣ်ပပျုၤ, ပကျိတၢ်ချုၣ်ပကျိဘၣ်ပစု	လၢတဖျးမဲၣ်အတီၢ်ပူၤပဆိကမိၣ်ထံဆးတၢ်မ့ၢ်တချုး ဘၣ်န့ၣ်ပမၤကမၣ်တၢ်အိၣ်လီၤ
၁၄၄	န့ၣ်မၤဟံၣ်ပူၤဆုၣ်သၢလၢ၊ န့ၣ် မၤကီၢ်ယံၤဆုၣ်သၢန့ၣ်	ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤဒီးထံဂုၤကီၢ်ဂၤအတၢ်ဘျုးသ့ၣ်တဖၣ် ကြးလၢတၢ်ကဘၣ်ပဲၣ်ထံနီၤဖးတၢ်ဖိးတၢ်မၤအကျဲ န့ၣ်လီၤ
၁၄၅	ပဟးဟံၣ်ပဖျိၣ်သၢနံၤ, ပဟးကီၢ်ပဖျိၣ်သၢနံၣ်	ပုၤလၢတအိၣ်ဒီးကီၢ်သဘျုးဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ကဲထီၣ် ပုၤဖျိၣ်ဖိယၢ်ဖိလီၤ
၁၄၆	ပုၤကၢၣ်ဝံထံတၢ်ဝးအချၢ	လၢတၢ်အိၣ်မူအပူၤတၢ်ကတီၤဆိသးလၢကျဲတဘျုး ဘိအဖိခိၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအရၢဒိၣ်နီၢ်နီၢ်
၁၄၇	ထိးတၢ်မံတယုၣ်, ပုၤဖါမံတသါ, ပမံဆုၣ်ပအိၣ်ဃး	တၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသးဒီးဒိန့ၣ်ဒိန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်အရၢ ဒိၣ်နီၢ်မး
၁၄၈	ထဲမိၢ်နီၢ်မိၢ်အအး, ထဲပၢ်ထီၣ် ပၢ်အဘျီၣ်	ဖဲပဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပျဲတဘျီလံန့ၣ်ပကဘၣ်ဟံးထီၣ်က့ၤမူ ဒါဒီးတၢ်တီခိၣ်ရိၣ်မဲသ့ၣ်တဖၣ်
၁၄၉	ထံခုၣ်ညၣ်ရိ, ထံကီၢ်ညၣ်ပြါ	တၢ်ပတၢ်ပြးလၢအဂ့ၤန့ၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ပနီၣ်ဆုၣ်တၢ်ယု တၢ်ဖိးန့ၣ်လီၤ
၁၅၀	ဝၣ်ဘိၣ်စံးဝဲသါထီၣ်န့ၣ်သါမိၢ်ပုၤ, ဘၣ်ဆၣ်ပုၤလီၤဖျိၣ်န့ၣ်က့ၤအမိၢ်ပုၤ	သးစၢ်ဖိအတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်တဝးထဲသိးဒီးပုၤ သးပုၤဘၣ်
၁၅၁	မ့ၢ်တနံၤပဟးဂီၤသၢဘျီ, ပဆါသၢဘျီ, ပဟးဂီၤသၢဘျီ, မ့ၢ်တၢ်အၢ, ပဆါသၢဘျီမ့ၢ်တၢ်အဂ့ၤ	တနံၤဘၣ်တနံၤနီၢ်ကစၢ်အရဲၣ်အကျဲဆူတၢ်လိၣ် ဘၣ်နီၢ်နီၢ်န့ၣ်တၢ်ကဘၣ်ဟံးဂ့ၢ်ဝီအီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲး လီၤ
၁၅၂	ဆိကဒိသ့တနံၤကျၢၤ, အဒိၣ်အိၣ်တ ဖျၢၣ်, တၢ်ကတိအိသ့တနံၤ, အဘၣ် အိၣ်တထံၣ်	တၢ်စံးတၢ်ကတိအတၢ်ဆၢတဲၣ်န့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်တဘီ တဘီန့ၣ်လီၤ
၁၅၃	ပီၤန့ၣ်ဆုၣ်ပုၤထီၣ်ဝးဘၢ, ပုၤကီၢ်ပူၤတဆုၣ်, ပုၤထီၣ်ဝးတ ဘၢဘၣ်	တၢ်သီၣ်ဝံသဲကလၢဒီးတၢ်စံးတၢ်ကတိလၢအတဖိးမံ ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤန့ၣ် တၢ်ဘံၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ်ဘၣ်

ထိတ်ကြီးအခါပညာသင်တန်း

ထိတ်ကြီးအခါပညာသင်တန်း

၁. နှံ့ကွပ်ထံ- ထံအကွပ်, ထံကွပ်ကျီ, ထံလအယူအကွပ်တဆီဘင်တဆီပဲ့ထီင်နှံ့ဆီမုတမ့်နှံ့တီ
၂. နံ့သြိုန်နံ့သြိုန်- တံ့နံ့ကမ့်လအသီင်သထြးဒီးထူးနံ့ပုအါဂအသးသ့ဝဲဒ်
၃. ဘီရံးနံ့ရံး- တံ့စကဝဲလအဘင်တံ့သုတံ့အီလအတံ့ဒုးတံ့ယအပူ, တံ့စကဝဲအကလုင်ကလုင်
၄. ထံတပံ့ကီတပံ့- ထံဆကီဆ, ကီတဘင်ဘင်တဘင်အဆထံး
၅. ကျီအိုင်ကြးအိုင်- ဘျီအိုင်, တံ့သုင်ထီင်လပုတမ့်ကဘင်နင်လီအိုင်ဘျဲအလီ
၅. ဒီးလုင်တီဝဲ- တကျိင်တစု, တံ့ဝဲလီကွဲတခါလအဘင်ထွဲဒီးတံ့တကျိင်တစု
၆. ယံလီယံသံ- တံ့ကပီလအဘင်တံ့ထံစိအီယံယံထီထီ
၇. သူသံလအထံ- လီဒီလအထံ, သင်ဝဲလအထံ
၈. တံ့အီ- ကျီတံ့အီသုင်ထံဝင်ထံ
၉. ယံသုယံဘီ- ပျံမုတကလုင်လအကီကတံ့
၁၀. ထာ- ပုလအမယံမနီအသးတဖင်
၁၁. တလီဒီးကလံ- တံ့လပထံအီတသ့ဖီအီတဘင်ဘင်တဖင်
၁၂. ထံတလဲလဲ- ထံခဲလင် (တံ့အိုင်ပျီအဂုအဂတအိုင်ဘင်) မုဒ်ထဲထံတခါဇီ
၁၃. လုင်မဲးဝဲမဲး- မဲးမုခိင်, တံ့လီလအမဲးအိုင်အါအလီတဖင်
၁၄. လဲကျင်- လဲယုင်လဲဂီဒီးအီ, တံ့ဘင်ထွဲခံကလုင်လအအိုင်ယုင်တပူယီ
၁၅. တံ့နီနု- လဲလဲထီထီ, သကုဆးဒးတလံတလဲင်
၁၆. တီတီဝဲ- တံ့လဲတရံးအသးတဝီဘင်တဝီ
၁၇. ကံဆီ- တံ့ထီင်ကွံးကွံးတံ့, တံ့ကွံးကွံးတံ့လအဘင်ယးဒီးဆီအယံတဖင်

ထိဒါချာန်ကဲထီၣ်ဝီၣ်သြ

- ၁. အကီၤ- အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိ
- ၂. ထးဝဲၣ်- ပိၣ်မုၣ်တၢ်ထါစုပီးလီတခါ
- ၃. ဆဲးလုၣ်- ဆိၣ်တဖျိးမးအသး, ပိၣ်လဲၣ်ထံသါလုၣ်
- ၄. လဲၤကဲၣ်- လဲၤခိယီၤဆူတၢ်မဲၣ်ညါ, ခိယာ်ယီၤထံကျိၣ်တၢ်ဘးခိ
- ၅. ယုၤကပိၤ- ဝးတရံး, ထံယုၤဝးတရံး
- ၆. အဘျုး- တၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ထီၣ်အမူး

ယုၤယုၤအလီၤအိၣ်လီၤဆိးဝီၣ်သြ

- ၁. ထီၣ်ချုၣ်- ထီၣ်ခဲလၢၣ်အစီၤပၤ,ထီၣ်လၢအကဲၤသ့ၣ်နီၣ်နီၣ်တကလုၣ်
- ၂. ဖုံသိး- မၤတံၤမၤသကိး,တံၤသကိးလၢအဂ့ၤကတၢ်
- ၃. သံၣ်ခိၣ်ဖိခိၣ်- ဖိလၢအမဲထီၣ်သယံးဒီးသ့ၣ်ပှၢ်, ဖိလၢအမဲထီၣ်လၢသ့ၣ်အလီၤသ့ၣ်တဖၣ်, တၢ်နာမူ, ဖိမုၢ်ယါ
- ၄. လိာ်ထီၣ်- မူထီၣ်, ကဲထီၣ်, ဟဲဟံၣ်ထီၣ်, ဟဲဖျိးထီၣ်လၢတၢ်အကျိၣ်ဒ်သိးသိး
- ၅. ကံၣ်သံၣ်ဘုး- တၢ်အကံၣ်အသ့ၣ်လၢအအိၣ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်, တၢ်အကံၣ်တခါလၢအစဲဘုးလိာ်အသးအါအါဂီၢ်ဂီၢ်
- ၆. မၤလဲ- မၤကၤ, တၢ်မၤကၤဘၣ်ပးဒီးကျိၣ်စ့တၢ်ဟဲန့ၣ်တဖၣ်, တၢ်ဖိၣ်စ့, တၢ်မၤအါထီၣ်စ့
- ၇. ထံလုၢ်ဘဲ- ကဟၣ်ထံ, လီမုၣ်အူလၢအဘၣ်ပးဒီးထံ, ကဟၣ်လၢအလဲတရံးခိဖျိထံ
- ၇. ထုး- ယု, ယုၤန့ၢ်, ထုးကွံာ်, ထုးဆါအသး
- ၈. ယၢ်ပနၢ်သံၣ်တီၤသီ- ပှၢ်သ့ပှၢ်ပှၢ်အမံၤ, တၢ်ပှၢ်တၢ်ပှၢ်အမံၤ
- ၉. ပကီၤ (မတမ့ၢ်) ပစီ- မၤကွၢ်လိာ်အသး, တၢ်မၤကွၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်, တၢ်ဂံၢ်စၢ်အကျဲ
- ၁၀. ဃဲၣ်ယုၤဘီယုၤ- တၢ်စုကဝဲ, တၢ်ပီးတၢ်လီလၢအခိၣ်စူကနးအ့ၣ်ဒိၣ်ကတၢ်

မုၢ်ယါအူမူထီၣ်ယုၤဝီၣ်သြ

- ၁. ချၢၣ်ခၢၣ်လၢၣ်- ချၢၣ်ကဒုလၢၣ်
- ၂. ပိၣ်မူခိၣ်- ကွၢ်စိတၢ်လၢအယံၤ, ကွၢ်စိတၢ်

- ၃. ထိန်ဂဲ- မ၊ဂဲ၊ဆာထာန်၊ မံသပု၊ မံဘန်အသး
- ၅. တလှန်- တလှန်တှ်၊ တ်လါအအိန်ပြံပြါ၊ ဘူဘူဖိတတိန်ထဲန့ဉ်ညါဘန်
- ၆. တတိ- တတုယီ၊ တတုဖဲးဘန်၊ တုယီဖဲ၊ တိယီဖဲ
- ၇. မူလီ- မူကပိတ်လီ၊ တ်လါမူဖးဖိ
- ၈. မဲ- အမဲခံ၊ အမဲကိ၊ အမဲယွဲ၊ ထိန်အမဲ၊ ဆီအမဲ၊ တ်အမဲဘန်ထွဲဒီးတ်အဆူဉ်
- ၉. ကလိန်- ကျဲးကျဲးအသးဒီးဟိန်ခိန်၊ ပနန်ကလိန်ကပိတ်
- ၁၀. ပိန်- တ်ပိန်ထး၊ တ်ပိန်စု၊ တ်ပိန်ထူ၊ တ်ပိန်ဘန်ထွဲဒီးယိဒီးသ့ဉ်၊ ယိမ့ဉ်အူ
- ၁၁. တသံ- ကျိန်စုအစီ (၂၅ ပြး) ဘုဉ်
- ၁၂. တဘိ- တ်အကျိတဘိလါအဘန်တံထိန်န့ဉ်အီဖးထီထီ
- ၁၃. နိမိကဲ- ထဲသိးဒီးမိကဲသုဉ်တဖျဉ်၊ ပျံမုဉ်အသုဉ်
- ၁၄. ယု- လဲဖးထီ-ယုဉ်ဖးထီ၊ ကိန်လါတံထုးအီယုဉ်ထီထီကလဲဉ်
- ၁၅. နူဉ်ဖိကူဉ်ဖိ- ပုထူလံဖိ၊ ပုလီလံဖိ၊ တ်ဘန်ထွဲဒီးပုကူပုကညီ၊ တ်ခုတံပု
- ၁၆. အိန်တါ- ထီဒါ၊ ကွါဆာဉ်မဲလိန်အသး၊ ဘန်ထွဲဒီးတံသးဟ့အကျဲ
- ၁၇. ယိတံ- တ်ဘန်ထွဲဒီးတံပိန်ထးအပီးအလီ
- ၁၈. ဘန်လဲဉ်ဘီးလီး- ဖးလဲဉ်ဖးထီ၊ အါအါဂီဂီ
- ၁၉. ခုဒီးလီ- တ်အုတံယိ၊ တ်အုတံဟ့၊ ဘိဉ်သိဉ်လါအအုကတံ
- ၂၀. ကူဉ်ကူါ- ကဆီအခိဉ်ဘိ
- ၂၁. ဒီထီဉ်- ဆီထီဉ်၊ ဆီထီဉ်သဟးဆူလါဆီအဖိခိဉ်
- ၂၂. မိလီ- သဟးဖးဒိဉ်
- ၂၃. နွံဒီး- နွံကဆူး၊ နွံတြိဉ်၊ နွံကလုဉ်
- ၂၄. ပိလဲဂီ- ကျိလါအပိထီဉ်၊ ကျိသိဉ်ထီဉ်

ယုလိန်ထီဉ်အဝီဩ

- ၁. နုဉ်လီ- အာဉ်လီ၊ အာဉ်လီထွဲ၊ မုဉ်လီ
- ၂. ယုတဩဩ- ယုနုဉ်လီဆူဟိဉ်ခိဉ်လံဉ်၊ ယုလီဆူလါပုသိဉ်သဩဩမးအသး

- ၃. **ယံရံ**- တံလါအစီယာဝဲ (၅၀) ဘး
- ၄. **ဆီကဲး**- ဆီလါအပြံကတံတကလုာ်
- ၅. **မဲးဝဲးဘါ**- ကိး, သိာ်ထီာ်ဘဲာ်
- ၆. **အယါ**- တံပီးတံလီတံကူတံသီးလါနီတံကအတံကယါကယဲလီအသး
- ၇. **တုထီာ်**- ဘီထီာ်, သုာ်ထီာ်, မါထီာ်တံအကံအဂီတခါခါ
- ၈. **သံနါ**- တံမနါအပျီပူ, တံဒုးတံယါဝဲတံမနါတံအလီာ်
- ၉. **အပယုာ်**- တံစိးနါ, အစိးခံကတံ, လါသုာ်ဒုအကတံတခါ
- ၁၀. **အါဝံာ်ပူ**- မါတလုာ်, ဝံာ်မါတလု

ထါဒီးယုအဘျာ်ဝီာ်ညဲ

- ၁. **တလီ**- သုာ်လါအကုာ်ကူ, သုာ်လါအတဘျာ်ဘဲာ်
- ၂. **တီထံ**- ထံတမာ်, ထံလါအဘဲာ်တံတီယာ်အီ
- ၃. **ဖုကီဒုာ်လီ**- ကစါအမံ

ယုဒိာ်စိဒိာ်ကမီဝီာ်ညဲ

- ၁. **အိာ်ကီ**- ဟံထံဟံကီတံဟံတံပြးလါအဂု.
- ၂. **ကါ**- လံာ်လုာ်ဖျာ်-ဟံဖျိာ်ထီာ်တံပီးတံလီ, ကါဖျိာ်ကါလီကွံာ်, ကါထီာ်နံ
- ၃. **ဘိးနံာ်ဘိးသါ**- တံထုတံကးလါအအိာ်ဒီးအကံာ်အဂုတဖာ်.
- ၄. **တရုာ်မူ**- တံထီာ်ကစီလါအတုထီာ်ဆုမူကပိာ်လါတဖာ်.
- ၅. **တကွံာ်ကီ**- ပုလါအနါကုာ်, ပုလါအဟံထီာ်ထီအတုအတဲ.
- ၆. **ထံာ်ဖါဖံကုာ်မုါဂါဒါ**- တံလါအတဘဲာ်လီဘဲာ်စးတဖာ်, တံမိာ်ကတံအဖါ, တံဖါကထီာ်တံအမိာ်
- ၇. **ပျီကဒါ**- ကျါကဒါကွံာ်, ယာ်ကဒါကွံာ်, ဘိးကဒါကွံာ်အီ.
- ၈. **တံပျာ်တံပျု**- ပုကုပုခီ, ပုကဝီ
- ၉. **ဟံာ်ခိာ်ဖျာ်ဒါ**- ဟံာ်ခိာ်နီာ်ဂံာ်အါအါဂီဂီ. ဒါးနီာ်ဂံာ်အိာ်ဖျါကထြါတဖာ်
- ၁၀. **ကွံာ်ယု**- တံထုတံကးလါအတကွံာ်ဖးဒိာ်တခါ. တံထုလါအဘဲာ်တံထါ

နင်လီတော်တခါခါလအပူအါအါဂီဂီ

- ၁၁. အတီလဲဒိန်- အကတီယံယံထီထီ. တုဒေလဲပကွင်အီတုလောဘာ
- ၁၂. ယဲဒီးကလံ- တံစုထံလအအိန်ဒီးကလံ
- ၁၃. ကျက်- ကးတံ-ကးဘာ, မဘာ, မတံကွင်
- ၁၄. ပိုနီနီစာနီ- အပတီထီနီဒီး, တံသုတံဘာအါနီဒီးအဝဲသု
- ၁၅. ပီကူ- ကညီဖိအတံဒီပီးလီတခါ
- ၁၆. ပိုပိုလု- ပဲလိန်ကျိအလုဖးဒိန်
- ၁၇. ကွန်ကီ- ကွန်ကူ-ကွန်ကူ, ကွန်ကူလီဘျး
- ၁၈. မလံနီမလု- မဖျဲသလဲ
- ၁၉. ဆီမံဝဲဘာ- မုကီလံမတံ (တံဒဲဘးကစံ)
- ၂၀. ဘုန်တဘျး- ဘုန်ကဒါ, မချးဘာ
- ၂၁. သံဝဲဒီးကး- ဒီးတကးဖးဒိန် (တံလီပျံ)

ထါမံထါပျံ ဝီသြဲ

- ၁. အနံမံကျိ- ပုလအနံအုန်, ပုလအနံကူ, ပုအဖျဲ
- ၂. လအသီး- တပူပီ, ဖိသန်လအရုဒီးပုသးပျံ
- ၃. လဲရီ- လဲဟ်ဖျိန်ထီသးတပူပီ
- ၄. ကသူ- ဆီညန်ကသူ, ကသူလအဝံင်ဘဲကတံ (လအတံဖိအီအိန်ဒီးတံပီးတံလီလအကလုင်အါဝဲ)
- ၅. စုန်ထီ- စထီတံ, စလီဝဲတံ
- ၆. ကံနံနံတြု- တံကံတံဆဲးတခါလအဖျါဆဲးကပြုကပြီဒ်ဆန်ယဲအသီး
- ၇. ကံဘုန်ဘျဲ- ဆုဆး-ပိန်မုန်ဆုလအတံဆးအီအိန်ဒီးအဖိသုန်တဖန်
- ၈. သုကွဲ- ညီညီ-ဖိလအတဖျးမဲန်အတီပျု
- ၉. ဖျးမဲ- ပိန်ခါတံထုတံကးလအပတီထီသုန်တဖန်
- ၁၀. တူတဲ- တံလီစလီသွန်
- ၁၁. ကျု, သွဲ- ပုထုလံဖိအဟံင်ပီးလီလအဘာထွဲဝန်ကုဝန်ခီတဖန်

- ၁၂. **တုၢ်အလီၢ်-** မၤဒ်သိးဒီးအီၤ, မၤထွဲဒ်အဝဲသ့ၣ်မၤဝဲအသိး
- ၁၃. **လီၤဖှၢ်လီၤယုၤ-** လီၤမုၢ်လီၤဖး, ပုၤဒီးပုၤဒီးဝဲၣ်လၢအလီၤဖး
- ၁၄. **ကျိၤခိၣ်-** စီၤနီၢ်ခိၣ်, ဟံၣ်ပျဲၢ်စီၤခိၣ်
- ၁၅. **ပုၤရူၤ-** ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ဟံၣ်လၢအထီၤ, ပုၤလီၤတံၢ်, ပုၤကဒုလီၤတံၢ်
- ၁၆. **ဟံၣ်ဆီဆု-** ဟံၣ်ဖိၣ်ဃဲ, သဝီဖိၣ်ဃဲ
- ၁၇. **ဟံၣ်တကီၤ-** ဟံၣ်ဒိၣ်ဃီဒိၣ်, သဝီဖးဒိၣ်
- ၁၈. **ကျိၣ်ဘံ-** ဘိၣ်ဘံ, ဘိၣ်ဘာဃာ်ဖိသၣ်ဆံးလၢတၢ်ကံးညၣ်ဝါ
- ၁၉. **ဟိၣ်ကျဲၤ-** လီၤမဲၣ်ဆုး, လီၤဆါမဲၣ်, ဘၣ်အာဘၣ်သီ
- ၂၀. **မုၢ်ဘိ-** ဘိကဆုအဘိ, ဘိဘိလၢတၢ်ထီၣ်ခုးဘဲၣ်ခုး
- ၂၁. **တုၢ်အလီၢ်တကီၢ်-** မၤပျဲၤတၢ်လီၤဟံၣ်တန့ၢ်တသ့ဘၣ်.
- ၂၂. **လီၤလုၣ်ဆံၣ်ဘၢ-** ဆိၣ်ဘံးဆိၣ်ဘၢမၤအၢမၤနးတၢ်, မၤအဲၣ်ဘၢဝၤ, ဝၤအဲၣ်ဘၢမၤ.
- ၂၃. **ပုၤယီၤအံး-** ပုၤပျဲၤအံၤ, ပုၤပျဲၤသိးအံၤ, (ယီၤ) ဆံးအါ
- ၂၄. **ကူၢ်ရံၣ်ဒီးလၢ-** ပုၤလၢလၢပျဲၤပျဲၤ, ပုၤတၢ်စိကမိၤပျဲၤတုၣ်
- ၂၅. **အိၣ်ကီၢ်-** အိၣ်ကီၤ, အိၣ်ဒ်တၢ်တံၢ်တီၤအပနီၢ်အသိး, မုၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤဆိၣ်လီၤသးအပနီၣ်
- ၂၆. **လီၤစံး-** လီၤဒီးလီၤကျဲၤလိၣ်အသး
- ၂၇. **ကျူၢ်ခံ-** တၢ်အထိးနါ, ကျူၢ်နါစုၤ

မုၢ်အိၣ်ဟံၣ်ပုၢ်ဆိးဃီအထါ ဝီၢ်ညး

- ၁. **ကျဲၤ-** (စၤ) ကျဲၤဒီးညၣ် (ပိုက်)
- ၂. **တၢၢ်ဝုၤဝီၤ-** စူးကွံၣ်တၢ်, (ညိကွံၣ်တၢ်ဆုအံၤဆုဘး) (တၢၤ) စူးကွံၣ် (ကွံၣ်) ကွံၣ်လၢၢ်, ခးလၢၢ်
- ၃. **တကီၢ်လဲၣ်-** တပျဲၤထီၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အသိး
- ၄. **တၢၢ်တုၢ်-** ပုၤသးပုၢ်, (လူၤကြီး)
- ၅. **ဒုၣ်ဟုၣ်-** လဲၤပူၤကွံၣ်, သံဒုၣ်ဟုၣ်
- ၆. **အယၢ်လၢၣ်-** အလီၢ်ခံ, အဖိလၢၣ်
- ၇. **ဆံးစၢ်ကတီၤလိၣ်ပသး-** ကဟုကယၢ်, မၤဘံးမၤဘၢလီၤပသးကဒဲကဒဲ

- ၈. **ပတီ-** ဗုဒ္ဓ, ဗုဒ္ဓဖးထီ, ဗုဒ္ဓဆုန်ဆုန်
- ၉. **ထီးထီန်-** ဘူးထီန်, ဘူးကတုကတုစီခိန်
- ၁၀. **ပျို-** တာ်ပီးတာ်လီတခါလါတာ်ထီန်သုန်အဂီၢ်, (တာ်သူအီလါဝန်)
- ၁၁. **တာ်သူးတာ်ခဲန်-** တာ်လါအမလီဖးတာ် (ပုဒီတာ်အဲန်တီလါတာ်ခဲန်မလီဖးအီ)
- တာ်ပလးပကွးဟဲအိန်ထီန်လါတာ်မတခါခါအဖီခိန်)
- ၁၂. **ထူမိန်စုပာ်-** ပုဒီန်ကျိန်ခိန်စု
- ၁၃. **အုးတကျုန်-** ဃာယုာ်ကလာ်, ဃာယာဒိန်ခိန် (အုန်သံပျိာ်ပျိ)
- ၁၄. **လီဖျိန်-** ကျါဘာ, လီဘာ
- ၁၅. **ထီးဆံန်-** တာ်ဖိညါတကလုာ်, လါအအိန်ဆီသု, ယုာ်သု
- ၁၆. **တီပျာ်-** သုန်တကလုာ်လါထီန်အိန်အသုန်
- ၁၇. **ဘိန်ကွံာ်-** ဘိန်လီကွံာ်ခိန်ဖျိန်လါခိန်ပံအလီ, (ဟံကွံာ်တာ်အခိန်)
- ၁၈. **တလိာ်ဃီ-** တပုဃီ, တကတီာ်ဃီ
- ၁၉. **လုာ်လီ-** ဟးဝုဃီ, တာ်ဆဲးကျိးဆဲးကျါ (လါကထံန်လိာ်တိန်လိာ်သးအဂီၢ်)
- ၂၀. **တဆိကျိန်-** ပုလါအဒီပီကုာ်သုကတာ်တဂ, (ပုဒီပီကုာ်ဖျိးစိ)
- ၂၁. **ညံးညံးဘိဘိ-** တဖျိန်တချ, အိန်ပဲဒီးတာ်ဆူးတာ်ဆါ
- ၂၂. **ဘီထာ်-** တာ်မဲတာ်မါတကလုာ်လါအလီကန်အိန်အသိး, (တာ်ပိပျံအပီးအလီ)
- ၂၃. **သံးကာ်-** သံမိာ်ပီအစါအသွဲန်, သံမိာ်ပီဖါသု, (အိန်ကာ်အလာ်)
- ၂၄. **ဒိဖး-** နီဖးလီသး (ဒုန်ဖိထာ်ဖိအတာ်နီဖး) (ခွဲဖးတာ်ပျဲအံပျဲနုလါကဘန်လိာ်ဖိး
မံဒ်တာ်ဘန်သးအသိး)
- ၂၅. **အိန်လဲလိာ်-** ဆုနုတဘျီ, ဆုယာတဘျီ, ယာ်ခီယာ်ခီ, ဘန်လိာ်ဘန်လိာ်
- ၂၆. **ခံန်ရှုန်-** ဘံဘုစဲဘူးလိာ်သး, ခံခါကဲတခါဃီ
- ၂၇. **တာ်တမုံ-** တမုံတပျီ
- ၂၈. **ကျိန်ကျိန်-** တာ်ပီးတာ်လီတခါလါတာ်ထီန်ယုအီတနုာ် (ပုန်ထီလီလီ) လါတာ်တဘန်သးဒ်အီ
- ၂၉. **ဟံန်ကိန်ဒု-** သဝီပု, ဟံန်လုပု

- ၂၀. **ကဝဲၤန့ၢ်**- ဖိၣ်န့ၢ်ညၣ်လၢသ့, ညၣ်လၢအအိၣ်လၢသ့ပူ (တၢ်ယုအိၣ်ယၢအိၣ်တကလုာ်)
- ၂၁. **မိၣ်လီၤကွံ**- ပှၤလၢပှၤအမံ (စိပူကွံနံၣ်)
- ၂၂. **အိၣ်လၢ**- အိၣ်ခိး (ဒိတၢ်အဲၣ်တီ) (ကွၢ်နီၤလိာ်သးလၢတၢ်သးစဲအပူ)
- ၂၃. **ဆူလၢ**- ဒုဂ့ၤလၢဂ့ၤ, တၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးသ့ၣ်လၢဝၣ်လၢတဖၣ်
- ၂၅. **ပထု**- ပစိအခါ (ပှၤတစိအတၢ်အိၣ်မူ)
- ၂၆. **ကျူး**- တၢ်ယၣ်တကလုာ်လၢအမိၢ်ပှၤလၢဟ့ၤဂ့ၤမး

ဆၢန့ၢ်ဆၢန့ၢ်သံၣ် တီၢ်ညး

- ၁. **ပှၤလီၤဘိၣ်**- Aသ့ၣ်ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်ကွၢ်ကွၢ်အီၤခဲလၢာ် (ခဲထီၣ်ကဒါက့ၤတဖၣ်သိးလၢညါ)
- ၂. **နူပူ**- သ့ၣ်လၢအခဲထီၣ်ကဒါက့ၤလံန့ၢ်နံၣ်ဒီးဆူညါ
- ၃. **ဒိကိ**- ထီၣ်ဒိကိ, ထီၣ်မုၢ်န့ၢ်, ထီၣ်နါတကလုာ်
- ၄. **ကရဲဒဲ**- ဘျဲးကပုၣ်လုာ်, ဘၣ်လိာ်ဘၣ်လိာ်, တၢ်ဖိပိာ်လၢအဘျဲးကပုၣ်လုး
- ၅. **နီၢ်ဝံာ်ဘိၣ်**- တၢ်ပနီၣ်, တၢ်ပနီၣ်လၢအဘၣ်တၢ်စၢဖျိၣ်သ့ၣ်လၢ, မ့တမ့ၢ်ဝၣ်လၢ
- ၆. **ယဲၣ်လီၤ**- ထူးဖျဲးကွံာ်, ထူးကွံာ်, မးဟးဂီၤကွံာ်တၢ်ပနီၣ်
- ၇. **တက့ၢ်တက့း**- သ့ၣ်ဒိၣ်ဝၣ်ပှၤ, သ့ၣ်ဒိၣ်လၢပျံၤမုၢ်ထီၣ်ဘံအီၤအအါကတၢ် (လီၤယံၤယွဲၤ)
- ၈. **ပျဲာ်လီၤ**- ထူးပျဲာ်တၢ်, သဘျုၣ်ထံ, တၢ်တဂ့ၤတဝါအိၣ်လၢကိာ်ပူ
- ၉. **ကရီဒိ**- ဟံဟံပျီပျီ, လုၤလုၤပျီပျီ (လၢတၢ်ကွၢ်အီၤဖျါယံၤဝဲသ့)
- ၁၀. **အၢ်ပျဲာ်ပီၤ**- ထံလၢအအိၣ်ပျဲာ်ဝၣ်ပီၤအပူ, အၢ်အီထံ

ကွၢ်လီၤမုၢ်မၤလီၤဝဲၤတီၢ်ညး

- ၁. **ဆၢဒုၤဒုၤ**- သ့ၣ်ဆၢ, သ့ၣ်ပျဲ, ဆၢထူၣ်ပျဲထူၣ်
- ၂. **ဖဲး**- ဖဲးဒုး (ဖဲး), ကွၢ်သ့ၣ် (မၤလီၤလုၤလီၤပျီတၢ်)
- ၃. **ယၢယၢ**- ကယီကယီ, သယုာ်သညိ, လီၤထူးန့ၢ်သး
- ၄. **ဘျဲးလိာ်**- ဒုးစဲဘျဲးတၢ်, ပှၤမဲာ်လၢအစဲဘျဲးလိာ်အသးတဆီဘၣ်တဆီ (တၢ်ဆးတံာ်, စၢယုာ်တၢ်)
- ၅. **မုၢ်ယီၤယီၤခံး**- ထဲတစိာ်ဖိ, တယံာ်လၢဘၣ်တၢ်ကခံးလီၤလီ

- ၆. ထာနာ- ကျိနာ-ယီနာ, ကျိဆံးလီသုဉ်လာတၢ်လိာ်ဘဉ်အီအဂီၢ်, တၢ်လာအဘဉ်ထွဲဒီးချဉ်, ပျၢ်တဖဉ်
- ၇. ယၢ်ဃါကွၢ်- ယမၤပုၤဖျဲးစၢနၢ, မၤပုၤဖျဲးစၢထီဉ်လာအအိဉ်ဘုသုဉ်တဖဉ် (တၢ်ကိးလာအကလုာ်ဖးဒိဉ်)
- ၈. ရံဉ်ကနံဉ်- အါအါဂီၢ်ဂီၢ်, အိဉ်ပုတယုဉ်, အိဉ်ပဲၤပဲၤ, ပဲၤအပူၤ.
- ၉. သုဆွံး- ဟါမၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲတဖျါလၢ, တထံဉ်ထွဲလၢ (ဖဲလဲဉ်တဖၤ, တသုဉ်ညါလၢ)
- ၁၀. ရဲၤရီၤ- ဖဲးဘိးလာတၢ်မၤပျံၤတၢ် (တၢ်ဖိတၢ်ပာ်ထီဉ်ဖိလံာ်ဖိအိဉ်တၢ်အယီ)
- ၁၁. တၢ်ထီ- ထီဉ်တၢ်သံသိတဘျီယီ, တၢ်ကွံာ်ချ့သဖဲး (တၢ်ယူဆၢထုးဆၢတၢ်, တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိ)
- ၁၂. မုၢ်ကွၢ်ကဲး- ကစၢ်လာအမံၤဒိဉ်သုဉ်ဒိဉ်ခံဖျၢဉ်

ထါထီဉ်လုထီဉ်ဆူဝီၢ်ဩ

- ၁. ကဟံလီၤ- ကစၢ်အဒိခိဉ်အကမၤလီၤတယံတဘျးဒီးတၢ်အဒိခိဉ် (တၢ်ခိဉ်ဘံခိဉ်ဘံ)
- ၂. ဒီးလီၤ- တၢ်အဒိခိဉ်လာတၢ်ကွၢ်စိဒီးလီၤတၢ်ဆူတၢ်တြီၤပူၤ (တၢ်လီၤတတီၤလာတၢ်ကွၢ်စိအီၤဖျါယံၤ)
- ၃. ဃီၢ်ပဲဉ်ယု- သုဉ်မုၢ်လာတၢ်ကျိယုဟံအီၤ, သုဉ်မုၢ်ကျိလာအယုဝဲဂ့ၤဂ့ၤတဖဉ်.
- ၄. ပညါသူ- ယုဉ်တဖျိတၢ်ဆူဉ်ဆူဉ်ကလဲဉ် (သုဉ်တထူဉ်လာအဘျၢထီထီ, တၢ်ထီဉ်အီၤတသုဘဉ်)
- ၅. ထံဆဉ်ပူၤ- ထံဒီးအီ-တၢ်ဒီးအီထံအလီၢ်, တၢ်ဘျၢဉ်အီထံအလီၢ်
- ၆. ခွံခိဉ်ဖျိသ့ၤ- ခွံခိဉ်, မၤယံမၤလၢထီဉ်သး, ခွံခိဉ်သူ
- ၇. ကျိဉ်- အိဉ်ဃါယုဉ်, အိဉ်ဂၢ်တပူၤယီ
- ၈. မိၢ်ဃံးပာ်ဃံး- မိၢ်ပာ်လာအခုအဆုၢ်နီၢ်နီၢ်
- ၉. ဝဲဉ်ဖဲဝဲဉ်တြး- ဘျီထီဉ်တၢ်အိဉ်ဘျးအလီၢ်, တၢ်အိဉ်ကသုဉ်အလီၢ်
- ၁၀. သူဉ်ကပိၤ- တၢ်သူဉ်ထီဉ်ဝးတရံးဝုၢ်လာတၢ်သူဉ်ထီဉ်အကလုာ်ကလုာ်အိဉ်ဝးတရံးအီၤ
- ၁၁. ထီထီဉ်- တၢ်လာအဘဉ်တၢ်ဒုးစဲးဘျးအီၤတဖဉ် (ယဲဉ်လာတၢ်ထီထီဉ်အတီၢ်လာဝဲဉ်ကပိၤ)
- ၁၂. ယုာ်သးယိာ်သး- တၢ်လီၤလာပကဘဉ်လဲၤအီၤသပုၢ်ကတၢ် (လဲၤဘျုးတဘျုး)
- ၁၃. ဖျံသိး- ဘၢရဉ်ယုဉ်, မၤယုဉ်ဖျံသိး (မၤတံၤမၤသကိးတၢ်)
- ၁၄. ယီၤ- လီၤဖး, မၤလီၤဖး
- ၁၅. ထွဲ- လဲၤ, ထွဲခိဉ်, ခိဉ်ခါတၢ်လဲၤ
- ၁၆. အိဉ်ဂီၢ်မုၢ်- အိဉ်ယဲၤသံကွံာ်, အိဉ်ပျၢ်သံကွံာ်, တၢ်အိဉ်လာအိဉ်ပျၢ်အလီၢ်)

အိကွံာ်အိကျာသံး ဝီၢ်ညး

- ၁. ဆဲးယု- အဲးဖးပျံး, ယုကဒီးအသီတဘျီ
- ၂. မာရိၣ်မာရု- မကမဲးကမီး, မသီၣ်အကလုာ်မုၢ်မုၢ်ခုၣ်ဒ်တၢ်သးခုအိၣ်ဒီးအိၣ်အသိး
- ၃. လာမုၢ်မး- န့ၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ-ကဲထီၣ်လိာ်ထီၣ်ဂ့ၤမး
- ၄. သူထီၣ်ကလီ- တကဲထီၣ်ဘၣ်, တပျၢ်ကွံာ်,
- ၅. တကွီၤနခိၣ်ဒု- ပျံးတကွီၤ, နခိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်န့ၣ်ပျံးတကွီၤ
- ၆. ပိာ်ညိယာ- ပိာ်နာ်ဟူယာ, ဒ်သိးယကနာ်ဟူတၢ်, ကျိၣ်ဝီၢ်စိၤ-ကျိၣ်ဝီၢ်ကွီၤထု, ဝီၢ်ကွီၤစ့

အိလိာ်သံး ဝီၢ်ညး

- ၁. ဩလီၤ- ကျဲၣ်လီၤဖဲးလီၤ, ပဲာ်လီၤဒူခံ
- ၂. ထံပျၢ်- ထံဟဲဖျိးထီၣ်လၢထံကွံာ်ခံ, ဟံၤထီၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢာ်
- ၃. မုၢ်- အဆာကတီၢ်, အခုအခါဘၣ်
- ၄. ကဘၣ်ဒံၣ်ဘၣ်ဖိ- ကဘၣ်ထီၣ်ပျၢ်လီၤဖး
- ၅. သုတဒံၣ်ဖျိးဒံၣ်တူၤ- သုတဘၣ်ကွၢ်ပတၢ်ကွံာ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်လီၢ်အိၣ်လီၢ်ဆိး, တၢ်စုၣ်တၢ်နာ်

ဖိဝါခါလီၤ ဝီၢ်ညး

- ၁. ဖုံသိး- အဲၣ်မူအဲၣ်သကိး, ဘၢရၢ်ယုာ်
- ၂. စူၢ်- လဲၤဒီဖုဒီဂီၢ်ဆူတၢ်လီၢ်တတိၤတိၤ (စူၢ်မူစူၢ်သကိး) ဒီကရုၣ်ညါ, ဒီတတညါ
- ၃. မိၣ်ဘၣ်- သုၣ်ညါလံ, နီၣ်ထီၣ်ဘၣ်က့ၤ, ဘၣ်သးထံၣ် (တၢ်ခးပနီၣ်လၢတၢ်ပနီၣ်တုၢ်အိၣ်)
- ၄. ထါဘၣ်- လီၤကီၢ်နီၢ်နီၢ်, လၢကကဲထီၣ်တၢ်တမံၤယီ (မိၣ်ဘၣ်ထါဘၣ်)
- ၅. ယီၤ- လီၤမုၢ်ပြဲၤပြဲၤ, မလီၤဖးကွံာ်-ထုးကွံာ်အိၣ်
- ၆. အိၣ်ဆဲးန့ၢ်- မလၢအသီ, ဟံးန့ၢ်လၢအသီ

စီတလီပာ်သုလိာ်တြဲဝီၤညး

- ၁. ပးတူၢ်- ဘၢၣ်ပကီၢ်ယီၤ, ကျီကၢ်ကွံာ်(တြဲဖးဒိၣ်)
- ၂. တြဲ- အးခိၣ်ကး, အိၣ်ဆီလီၤအသးဖဲအးကျဲၤပာ်ထီၣ်
- ၃. ကူၣ်တဘၣ်- မၤက့ၤတသ့လၢ, တၢ်ဆိကမိၣ်လၢကွံာ်

စီတလီပာ်သုတၢ်ကနၢ (ဆိၣ်တၢ်ကနၢ) ဝီၤညး

- ၁. ဆိၣ်တၢ်ကနၢ- တၢ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဖး
- ၂. တကျိၣ်- ဒိသိၣ်တၢ်ကလုာ်, သ့ၣ်ကုးတကျိ, ဒီးဝၣ်တကပိာ်
- ၃. လံ- တကနၣ်ယုာ်ပုၤနီတဂၤ, တကျၢထံတကျၢခိ
- ၄. ဂုၤလဲာ်- လီၤဆီဒိၣ်န့ၢ်တၢ်ဂၤခဲလၢက, ဘျးမဲာ်ဘျးနါ
- ၅. လီၤဖျီ- မၤတၢထီၣ်တၢလီၤတၢ်, အိၣ်မၤဂူၢ်မၤဂီၤ
- ၆. တရ- (တရၤ) လဲၤဘျးလဲၤတံာ် (တၢ်လီၤတခါလၢတၢ်ကလဲၤမၤန့ၢ်အၣ်တၢ်အဂီၢ်)
- ၇. ဆီလီၤ, ပာ်လီၤ- ပာ်လီၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ
- ၈. တခု- တၢဟံတၢယီၤ
- ၉. လီၤအိၣ်- န့ၢ်လီၤအိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်
- ၁၀. ဂီၤထီၣ်- တ့ထီၣ်, သူၣ်ထီၣ်ဘိထီၣ် (မၤကျၢထီၣ်, မၤမးထီၣ်)
- ၁၁. ကအဲ- ကယၢကယဲထီၣ်အသး (န့ၢ်လီၤသး, ပတြဲထီၣ်သး)
- ၁၂. ကိာ်သ့- ယုၤန့ၢ်ဆူၣ်, ဝံၤလံနဲၣ်, တဝံၤဖဲဘၣ်
- ၁၃. ကွံာ်လဲာ်မိာ်- ဘျးကလီၤကဲာ်ဘျါကၢ်နါတကလုာ်အသး

ကွီၢ်နီၤကွီၢ်သဲၣ် (ဖိဝါဖိကလဲၤခါလီၤ)

- ၁. ကပာ်လီၤ- ကစၢ်ကပၤဖဲသဝီကွၢ်စိတၢ်အလီၢ်
- ၂. သးဖိမိာ်ဖိ- တၢ်လၢတၢ်ပျဲ, အိၣ်ပျဲဒီးတၢ်ကဆဲၣ်ကဆိ, နၢမူနၢဆိဂ့ၤမး
- ၃. ကွီၢ်မိာ်အကွီ- ဖိမုၣ်ဒဲၣ်ကိးအမံၤပျၢ်အဝဲာ် (ယီးဖး)

ပတြာဘျီၣ်ပတြာကိုၣ်ဝီၣ်သြ

- ၁. **ကိုၣ်ခိၣ်-** တၢ်စီၣ်နီၣ်ခိၣ်လၢအအိၣ်ပျၢဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤ
- ၂. **ကိုၣ်ခဲ-** တၢ်စီၣ်နီၣ်လၢ
- ၃. **ဘိးသၢ-** တၢ်ခုတၢ်ကးလၢတၢ်ဝံၣ်ထီၣ်အီၤအခါသၢဘျီၣ်ဆိၣ်လီၤအီၤခံဘျီၣ်တဖၣ်
- ၄. **ဘျီၣ်-** ပျၢသျှၣ်ကုသးပျၢကိးဖျိၣ်အဖိအလံၤတၢ်လီၤ
- ၅. **ဃီသျှါ-** ဟံၣ်ဃီသျှါ, ဃီသျှါတၢ်လဲၤထီၣ်က့ၤလီၤလၢတၢ်ကယီၤထီၣ်ယီၤလီၤအီၤ
- ၆. **တိၤခိၣ်-** တၢ်ဘျီၣ်လီၤခိၣ်ဖံးအလီၤ (ခိၣ်ထွါအလီၤ)
- ၇. **ဝါဝါ-** ဖံၣ်ဖံၣ်, ဖျါဃံဖျါလၢ
- ၈. **အဆူးဆံ-** ဒးအံၣ်ဖိ, တၢ်သနၢၣ်တဖျၢၣ်ဘၣ်တဖျၢၣ်လၢတၢ်ဂံၢ်အီၤသ့
- ၉. **သိၣ်ရဲ-** သိၣ်ရဲသိၣ်ရဲ, လၢအအိၣ်ဒီးအသယုၢ်သညိ
- ၁၀. **ဖူလဲး-** ကလၢၢ်ကွၢ်အီၤကယီၤကယီၤ
- ၁၁. **ကပြၢ-** ကပီၤကတြၢၣ်ကတြၢၣ်, ဆဲးကပြၢမဲၣ်
- ၁၂. **တိၤရဲ-** တၢ်ကစီၣ်ခိၣ်လၢပျၢတ့ထီၣ်အီၤဒီးကျူၣ်ဝၣ်တဘိဘိ

ယုၤလဲၤဆူပိၣ်မုၢ်အဒး

- ၁. **အကူး-** ခါၣ်စးလၢကလဲၤတဲၤန့ၢ်ခဲးဆိတၢ်
- ၂. **မိၢ်စၢ-** မိၢ်အထူအထံး, လီၤစၢလၢမိၢ်တကယ
- ၃. **ကစၢ်မုၢ်-** ဟံၣ်ခိၣ်မုၢ် (ဒးနီၢ်ပမုၢ်)
- ၄. **စုလၢ်စု-** က့ၢ်တဘၣ်ဂီၤတဂ့ၤ, ဒိၣ်တၢ်တယံတလၢဘၣ်
- ၅. **ဆိုးဒီး-** ဟ်ထီၣ်ယဲၣ်, ဟ်ထီၣ်ဒီး (ဃီၤပၤခိၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်တုၤခိၣ်)
- ၆. **သိၣ်ဂဲ-** ဝၣ်လၢတၢ်ထုတၢ်ကး, ချါကဘျံး, အကမူၣ်ကဖုလၢပျၢသ့အီၤတသ့

စီတလီဝ်ဟ်ထီၣ်ဂဲၤထၢၣ်အဖိအလံၤဒီးဝီၣ်ကျၢထါ

- ၁. ကိး- ထီၣ်ဟူး, မဟူး, မသီၣ်ကလုာ်ဒိၣ်ဒိၣ်
- ၂. မဲၣ်ထံ- မဲၣ်ထံမဲၣ်နိ (မဲၣ်ထံယွၢ)
- ၃. ဆု- တီၢ်ဘျးတၢ်တမံၤမံၤလၢဆၢၣ်ပူၤ
- ၄. နီၣ်ဂိၣ်- သ့ၣ်ဒုတၢ်ဒုလၢပုၤဂိၣ်ကျိးတၢ်ပူၤ (ဂိၣ်ယုၢ်ပူၤ) (တၢ်ဆဲးကျိး)

ဝီၣ်ကျၢ

- ၁. ဘီၣ်ပြီၢ်- ပုၤတတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးမူးတဖၣ်
- ၂. အီၤလၢၣ်- အီၤကတၢၢ်ကွံၣ်သံးဒိၣ်သံးဒး, လီၤသံးလၢၣ်ကွံၣ် (အီၤထံချီ, အီၤထံ)
- ၃. ဟါမုၢ်- ဒီတဟါ, ယံၣ်ဒီတနံၤကျၢ (တၢ်ခဲးလီၤ, မုၢ်ဟါလီၤ)
- ၄. လီၤဖး- ထုးဖးအသး, အိၣ်ဖး (ပုၤဒီတၢ်အဲၣ်တီ)
- ၅. နၢ်ကါ- အိၣ်လီၤစဲၤလၢပုၤနၢ်လီၤ, နၢ်ဒဲးနၢ်စဲၤ
- ၆. ဟုၣ်နၢ- လဲၤဒၣ်ကွံၣ်, လဲၤပူၤကွံၣ်

ဆုၤန့ၣ်က့ၤမူးကစၢ်ဆူပိၣ်မုၢ်အဖးပူၤ

- ၁. လီၢ်မံ- လီၢ်မံခိၣ်, လီၢ်မံပူၤ, တၢ်လီၢ်လၢပုၤမံအိၣ်ဘျးအိၣ်သါအလီၢ်အကျဲ
- ၂. လီၢ်ခံ- အိၣ်လီၤတဲၣ်, စဲၤခံ (လၢခံတဘျီမး)
- ၃. မိၢ်ကွၢ်ဂ့ၤ- ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သး, သ့ၣ်ဘၣ်သးလီ, ဖျါဂ့ၤဘၣ်အမဲၣ် (မိၢ်ဒီးပၢ်ခံဂၤလၢၣ်)
- ၄. ကံၢ်စု- လါခူးကံၢ်စု, နံၣ်ဆဲးဆၢ, အမူး (မၤလၢထီၣ်ပျဲထီၣ်က့ၤတၢ်နၢၣ်)
- ၅. ဘူးဘူး- တစီၤစုၤဘၣ်, တယံၤလိာ်သးဘၣ်, အိၣ်ဒဲးသိးသိး

ထါအိၣ်ဆိးဝီၣ်သြဲ

- ၁. ဆၢပုၢ်- လၢအတအဲၣ်ဒီးဒီးတမၤဘၣ်ထွဲအသးဒီးပုၤနီတဂၤဘၣ် (နီပုၢ်, ကွီပုၢ်)
- ၂. ထွံၣ်မိၤ- ထွံၣ်ထံၣ်တၢ်တမံၤမံၤဒီးမၤသီၣ်အကလုာ် (လၢတၢ်နၢ်န့ၢ်အိၤသ့)
- ၃. လီၤဖျဲး- စဲထီ, အဆၢဘူးလိာ်အသး, ထုးဖးတၢ်ဖးက့ၤတန့ၢ်တသ့လၢ

- ၄. သဒ္ဓါ- ပှအိၣ်ဒိလိာ်အသးဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဖိပၢ်တကလုာ် (သဒ္ဓါလၢအအိၣ်လၢထံလၢာ်)
- ၅. သွ- ဘျံးကဒံးဘျံးကဒါ, ပှဆးအီၤလၢအပှအိၣ်ခံကပၤလၢာ်သ့
- ၆. အိၣ်သံ- တၢ်သၣ်တၢ်ဖျိ, တၢ်ဒီးတၢ်လၣ်လၢပှအိၣ်သံသိအီၤ (တၢ်တဖိမံအီၤဒ်ဘၣ်)

ထါဂ့ၢ်ထံးဝီၢ်ညဲ

- ၁. ထီသု- ပှသ့ၣ်က့သးပှၢ်လၢပှၤ, အိၣ်ဘံၣ်န့ၢ်ဝဲလၢလုာ် (ကိး, ထီသု) (ပှတဝံးအီၤသံး)
- ၂. ပစၢ်- ပဃာ်, ပှတကလုာ်လၢအဒူးလီၤအသးလၢအဟဲလီၤစၢၤလၢမိၢ်ကိလိာ်ယါ
- ၃. ပထံး- ဒူးထူဒူးထံးဘူးဘူးတံၢ်တံၢ်
- ၄. နိၣ်တၢၤ- ပှဘျၢၣ်အိၣ်ကသ့, ပှကွးအိၣ်ကသ့
- ၅. လီၤဂီၢ်- လီၤမၤဘၣ်ဒိဆါတၢ်,
- ၆. မ့ၢ်သု- မ့ၢ်ဝဲ, သ့ၣ်ဒီၣ် မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်ထီၣ်လၢပှခိထီအဂီၢ်

ထါလီၤကျိၣ်ဝီၢ်ညဲ

- ၁. လီၤကျိၣ်- ဘုၣ်တကလုာ်လၢအတမ့ၢ်တၢ်တံးယီ (ကျိၣ်ကျိ, ဆံၣ်ဆူး)
- ၂. ဂီၤမိၣ်- တပှမ့ၢ်မ့ၢ်သကိး
- ၃. ထံၣ်ဒါ- ထံၣ်တကလုာ်လၢပှဘျၢၣ်လီၤဒူးအိၣ်အမ့ၢ်
- ၄. ပအံၤဘီ- ပအံၤတကလုာ်အမံၤ
- ၅. ဖုလုၤ- ဆီဝဲးအိၣ်ဘျၢၣ်ဆီယး

ထါဆ့ဝီၢ်ညဲ

- ၁. ဝီၣ်ဒဲ- မၤဘၣ်မၤသ့က့တၢ်
- ၂. မုၢ်ကျၢၤ- လီၤထူလီၤယိာ်ပံးယိာ်ဒီၣ်
- ၃. ဂဲးဂြး- ကမ့ၢ်ဒိဖိလီၤထူးသ့ၣ်ထူးန့ၢ်သး

ထိထံလိာ်ဝီၤညး

- ၁. လီၤမၢ်- လဲၤတုၤဖဲလဲၣ်, အိၣ်ဆိးဖဲလဲၣ်, တသ့ၣ်ညါတၢ်နီၣ်တမံၤလၢ
- ၂. ဝီၢ်ကစၢ်- တၢ်သ့ၣ်တၢ်နၢ်, တၢ်သက့ၢ်ကညး, ကစၢ်လၢအမံၤဒိၣ်
- ၃. တခါ- မိၢ်ဒီးပၢ် ဒီပုၢ်ဝဲၢ်လီၤလၢဖိကဲထီၣ်တခါ
- ၄. ဗုရ- အ့က့ၤအ့န့, တမုၢ်တဂ့ၤ, ကဇးကဒ့ၣ်
- ၅. ကညး- ဝီၢ်ယၢ်လီၤက့ၤသး, ယုၣ်သးစ့ၤ
- ၆. ဘျးဘျး- ဂဲၤလိာ်မၤဂဲၤလိာ်
- ၇. တဖု- အိၣ်ခွဲဖးလီၤအသး (ဒ်သိးပုၤတကျၢ်ဘီလူ)
- ၈. တလံ- အိၣ်ရၤဘီဘ့ၣ်, လဲၤတုၤန့ၤအိၣ်က့ၤတုၤန့ၤ

ထိယုခံယုလိာ်ဝီၤညး

- ၁. လံာ်ခိၣ်ဃံ- မးတ့ၤန့ၤဖိ, ဒ်သိးသ့ၣ်ကူးကျိၣ်တကူး
- ၂. လိာ်ဒီး- တၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲၣ်အမုၢ်ကၣ်တိဖိ
- ၃. ဆ့ၣ်နီၤ- ကၢ်ချံးခိၣ်ဝီၤလီၤသး
- ၄. ပျီၤလီၤ- လီၤကဆ့ၣ်လံ, ဟဲၤက့ၤဘၣ်လီၢ်ကဒါက့ၤဂ့ၤမး
- ၅. ဒါကၢ- တၢ်တခါလၢတၢ်ကွၢ်အီၤဖျါဖျါ, တဖျါဖျါ
- ၆. ထံနံၤ- ဟီၣ်ခိၣ်ညၣ်ဒီးထံကျိၣ်အဘၣ်စၢ
- ၇. ကွီၤက့ၤ- တကွၢ်စိ, တချုးလၢတၢ်လဲၤတုၤအလီၢ်

ထိနီၣ်ဒီးကွီၢ်ဝီၤညး

- ၁. လီၤဆဲး- လဲၤအိၣ်က့ၤလၢတၢ်လီၢ်အဂၤတတီၤ (မ့တမ့ၢ်ထံခံကျိၣ်အထံတပူၤယီ)
- ၂. မံတမိၣ်- မၤယံာ်မၤနီၢ်တဂ့ၤ
- ၃. သယုာ်- တၢ်သးခုတလုာ်လၢတၢ်တူၢ်ဘၣ်အပူၤ
- ၄. အံလုာ်ဝီၢ်လုာ်- ကသ့ၣ်ဖိလၢမၤမုၢ်ပသးသ့ၣ်နီၢ်နီၢ်
- ၅. က့ၤပြီ- မၤလီၤဖးတၢ်, တၢ်အိၣ်ခွဲဖးလီၤက့ၤအသး

- ၆. **ဘျိုန်ရဲန်ရဲန်**- လဲချချ, ယှဲချချ
- ၇. **ကျူးမုသု**- တဲနဲခဲးတဲလဲပျဲအါဂဲအဂီ
- ၈. **ကလုာ်မုာ်**- ကတဲတဲကယါဒါဖိ
- ၉. **ဆဲးကပြုာ်**- မုာ်ဆဲးတဲစွဲဘဲထံဖဲးခိန် (တဲကမီအယဲ)
- ၁၀. **မဲးဝဲ**- (တဲမဲအိန်ခဲး) ပျဲဖဲးယဲတဲာ်, ဖဲးကျဲတဲာ်
- ၁၁. **စွဲာ်စွဲာ်**- တဲမုာ်တဲလဲအထူးနဲာ်သုာ်ထူးနဲာ်သး, တဘဲန်မဲာ်ဘဲန်နါ
- ၁၂. **အိးလိး**- ခိန်စိလဲတကျဲတဲာ်နိတဲမဲာ်ဘဲန်အဖိခိန်
- ၁၃. **အုအုဆဲးဆဲး**- တဲဆူးတဲဆဲတဲကလုာ်လဲအဘဲန်ပျဲတဲတဲသုာ်ညါအမိာ်လဲမိာ်ပျဲ

ထါပူထါဖိဂီၤညဲ

- ၁. **ဒဲာ်ယဲ**- ဖဲယဲနီၤကစဲဒဲာ်ယဲအသိး
- ၂. **တဲာ်ဖဲး**- ကျိတထံာ်ယိဒဲအတဲာ် (တဘျီယိ)
- ၃. **ကျိတဲာ်**- တဲာ်ညဲဒဲာ်တဲလဲအကပုာ်လဲး
- ၄. **ပျဲဖိ**- ပျဲပျဲပျဲပျဲအတဲာ်အဲာ်, ဘဲာ်ထွဲဒီးပျဲတဂဲလဲ
- ၅. **သးခု**- တဲလဲပလီကီဒီးပဒီးနဲာ်ဘဲန်အိ
- ၆. **လိာ်ဘိ**- ခုာ်ဂုးဒုဂုးအသးနဲာ်ကအိာ်ဖဲ (၁၀) ဒီး (၁၅) တဲာ်ဘဲာ်စါ
- ၇. **မဲာ်ခဲး**- ကွဲာ်တဲာ်ပျဲကဒုကဒုတလီတဲာ်လီဆဲးဘဲန်
- ၈. **လီာ်ပျဲာ်**- လီမုာ်လီဖး, တထံာ်လိာ်သုလိာ်ကုးလဲးသး
- ၉. **လဲာ်ပျဲာ်**- တဲာ်လဲအပူကွဲာ် (တဲာ်တမဲာ်မဲာ်)
- ၁၀. **နီၤဒီးစိး**- ပျဲမုာ်ကနီၤပိာ်သုာ်ခါ
- ၁၁. **ကီၤဂဲာ်**- တဲသကိးတဲာ်လဲတဲာ်ဂုာ်တမဲာ်မဲာ်အဖိခိန်

တၢ်အိၣ်ဆိးသီပျူသံဝီၣ်ညး

- ၁. **ဒူးလှၢ်ထံ-** ပျူတၢ်လၢအသံလီၤန့ၣ်တၢ်ကဘၣ်သ့ကဆီအီၤ (မၤကဆဲကဆီ)
- ၂. **ကလံၤကလဲအီၤ-** တၢ်ဟံးန့ၣ်ဆိတလဲကွၢ်အကူအသိး (ဒူးသိးထီၣ်လၢအသီ)
- ၄. **ထိးမဲၣ်ကျးသး-** တၢ်ဟံးထီၣ်စ့လၢအလီၤ
- ၅. **ဖဲးဒီးအစုဒီးအခိၣ်-** တၢ်ကဘၣ်ဘံတယုၣ်အစုမုၢ်ခိၣ်မုၢ်လၢလှၢ်
- ၆. **ပျူထီၣ်အါလီၤ-** မၤန့ၣ်ပျူအလီၢ်အကျဲလၢတၢ်ကဆိးသီအီၤ

န့ၣ်မုၢ်ဝီၣ်ညး

- ၁. **မုၢ်မဲၣ်ဝဲ-** (မုၢ်ဇိဝဲဇိခိၣ်ခံကဒါ) မုၢ်ထီၣ်ဒူးန့ၣ်အီၤလၢ, မုၢ်န့ၣ်, မုၢ်န့ၣ်, ဒူးန့ၣ်အီၤလၢမုၢ်ထီၣ်
- ၂. **ယုၣ်တက့ၢ်-** (ဒုန့ၣ်န့ၣ်ပျူအကျဲ) တၢ်ခိၣ်ထံး, ကတၢ်အစိး, တၢ်အစိးကတၢ်ခိၣ်ထံး
- ၃. **ကွၢ်ပျါ-** ပျူကွၢ်မုၢ်ကွၢ်ဂ့ၤ (ဆူအလီၢ်အကျဲ)

ထါသ့ဝီၣ်ညး

- ၁. **ဂီၢ်ပျူ-** (အခီပညီတအိၣ်) တကျၢလိာ်အသးဒီးပျူမူးလၢခိလၢဘၣ်
- ၂. **ပျူဘျၢၣ်, ပျူဘျၢၣ်-** ဘျၢၣ်လီၤက့ၤအထံၣ်ဖိထိးဖိ, ဖံၣ်လီၤန့ၣ်အထီၣ်ဆၣ်ဆီဆၣ်
- ၃. **ယိးပဒး-** ပျူအဒူဂ့ၤသံၣ်ဂ့ၤ

ရူၣ်သ့ၣ်ခိၣ်ဝီၣ်ညး

- ၁. **ဝါမဲ-** မဲထီၣ်ခိၣ်, လီၤကံၣ်ဒီးဒီးတကးအသိး
- ၂. **ဝုၢ်လု-** ပျူအရူအဝုၢ်လၢအအိၣ်ဆိးဝဲဖဲန့ၤ
- ၃. **လၢမူ-** ပျူကွၢ်ထီၣ်ဘးကွၢ်အဘီအမုၢ်
- ၄. **ရူၣ်ကျဲ-** ပျူဘျၢၣ်ထီၣ်အရူအဝုၢ်အလီၢ်အိၣ်လီၢ်ဆိး

ရှည်သုဖိစီသြ

- ၁. အပြီ- ပျူအိန်ဒီးအဖိမုန်ဖိခွါအဖိအလံ
- ၂. ဝဲန်ဒီး- ပျူဆဲအိန်အဖိမုန်ဖိခွါ
- ၃. ပစါ- (သူထီန်ကလီ) မနန်ကုန်လဲန်လဲန်တအိန်ဘန်ဝဲ

ထါပျူသံစီသြ

- ၁. ဟးနုန်အဒီ- ပျူဟးဂိန်စုဂိန်ခိန်, ဟးကွဲမူကွဲသကိး
- ၂. ဖျှန်ခံ- လဲလံလဲလိန်အသး, တတိလိန်အတီဘန်
- ၃. အိန်ညး- ကွဲတနုန်ကွဲတုအနုန် (တဘျီဝံတဘျီ)
- ၄. လီယး- သအးသပျီတလီဒိလီကန်
- ၅. ဖံပှ်- ပျူအခုန်ခိန်နွဲခိန်အစာ

ယာလီပျူစီသြ

- ၁. ဆိန်နုန်ဖျီနုန်- အဲန်ဒီးမတော်ကိန်ကိန်ဂီဂီ, လာအတော်သးဆးတအိန်
- ၂. ဟဲဒီး- ဟဲတဘျီဝံတဘျီအကတော်တသ့ဘန်
- ၃. လီမန်, လီဟိ- ပျူကုန်ကွဲမူကွဲသကိးတဂဘန်တဂ
- ၄. တခါန်ကျူတခါန်သွဲ- တန်ဒုးပုန်မံနီလီပျူအလီ (တန်ယါယုန်ဘုဘုန်ဟုသး)
- ၅. ဘန်မနု- ပျူသံနုန်ပျူသံ, ဝုန်လိန်ထဲလဲန်ထဲလဲန်, အဘျူးတအိန်ဘန်

မာလိန်ပျူစီသြ

- ၁. ယန်ထါ- ပျူလာအသံနုန်တန်ဘိန်ဘာအီလာယန်ထါ
- ၂. သုတမာဝဲ- ပျူကုန်အိန်ဒုန်တန်ဘျူးတန်ဖိန်
- ၃. လါဒိန်ကပီ- ပျူဟးဆုန်အတော်လီတန်ကျဲ

ဆရာကွေးပျူဝေါ်သြဲ

- ၁. တီအေး, တီအေး- ပျူကွေးမုန်ကွေးဂွေး, ကွေးနံတူးတံးတးသုန်ဖုံသးညီ
- ၂. ဟံန်ဆာခိန်- ပျူအကျဲမုန်ခိန်ဟဲဟံထီန်
- ၃. ဟံန်ဃာ- ပျူအမိအလံဟဲအိန်သဂါအီ
- ၄. လူပျုန်- ပျူသံဒီးပျုမုညးလိာ်အသး

ကွဲကလဝေါ်သြဲ

- ၁. အိန်ပီပီ- ပျူသံတဂပျုမုလခိအိန်ဒဲးဝဲဂီမုန်
- ၂. ပာ်လီစု- မုမုန်ပျုသံဒီးပျုသံ, မုမုန်ပျုမုဒီးပျုမု (ခိန်တဲာ်ကွဲာ်တဲာ်အဆာ)
- ၃. သံန်မါ- ပျုလခိအဘုန်ထွဲလိာ်အသးဝံ, (အိန်တုာ်ကွေးတခီပ)

ပျူသံတဲာ်ဟူးတဲာ်ဂဲာ်ဝေါ်သြဲ

- ၁. စံန်မီ- အံန်နုပျူအမိ (မုန်ခါဆဲးကါတြိန်ခိန်လခိန်ကဆူး)
- ၂. အူမီ- အူနုပျူအမိ (ဇုဇုဇုပုဇုဇုဇုပု)

ခွဲပုန်ပိန်ဝေါ်သြဲ

- ၁. မဲာ်ကဲာ်ဖုန်ကဲာ်- (မဲာ်အူဖုန်ဆါ) ဖိခိန်ဖိလဲာ်ဆံန်ကပြုာ်
- ၂. ယာ်ခိ- မဲာ်ဘုန်လိာ်တဲာ် (ဖုံလီဘုဘုန်ဟုသးလခိပျူအလိ) (ဒူးအိန်ပျူအဆန်)

ရဲနဲခိန်ဝေါ်သြဲ

- ၁. ငြိန်မာ- နဲခိန်အမံ
- ၂. တြူမုတြူမု- နဲခိန်ဟးသိန်
- ၃. ကျဲကျီ- တဲာ်ပျုနုနဲခိန်အကီ

ထိတလုဝီၵ်ညး

- ၁. ဝၵ်ဘီ- ပုၤမံ
- ၂. စဲၤလီၤ- စဲၤလီၤပျံၤ, စဲၤလီၤဃီ
- ၃. လီၤအမိၢ်- တဲကလံၤတၢ်, တဲလိၣ်ကွဲ, တဲမုၢ်န့ၢ်တၢ်
- ၄. လိၤထံး- ပျံၤအတၢ်ပိးတၢ်လီၤအိၣ်အလီၢ် (အခုအဝုၢ်)

ထိမၤလိၣ်ဝီၵ်ညး

- ၁. W>t vBrH တၢ်လီၤပျံၤလီၤဖုးလၢတၢ်တထံၣ်အိၣ်အမိၢ်လံၤမိၢ်ပျံၤ
- ၂. ကနၣ်- ဒိကန့ၤဒိကနၣ်
- ၃. ဟဲၤသိၣ်- ကနၣ်တၢ်ကလုၢ်
- ၄. နကဃုၢ်- လဲၤဆူလဲၣ်, လဲၤဖဲလဲၣ်
- ၅. ကဲၣ်ရိၣ်ဘီ- တလီၤဆီလိၣ်အသးဘၣ်, ထိၣ်ဃုၤသိးအိၣ်ဘူကန့ၢ်
- ၆. ခဲးတၢ်- တဲလိၣ်သးကသ့ၣ်ဖိ, လၢအတသိၣ်တသဲၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်, (ပုၤအါဂၤသုတသ့ၣ်ညါ)

ထိမၤအိၣ်ဝီၵ်ညး

- ၁. ကွဲၤ- သ့ၣ်ဂံၢ်ဝၵ်ဂံၢ်
- ၂. တပဲၤလီၢ်- လီၤမၢ်ကွံာ်တနီၤ, တထံၣ်တသ့ၣ်ညါလၢ
- ၃. ဖျံၤဖျိ- အကွၢ်အန့ၤ, ဟ်ၤသး

ထိတၢ်ထွဲဝီၵ်ညး

- ၁. လၢ်ပြီ- တၢ်အလုၤ, ကပီၤလုၤ, ညၣ်လုၤ
- ၂. စုးထွဲ-အကွံာ်ထွဲ, ယုၤထွဲ, တၢၤထွဲ
- ၃. အိၣ်တမုၢ်- တဆူၣ်တချ့, အိၣ်လၢတၢ်ဆိမိၣ်အပူၤ
- ၄. မဲအုၣ်ပျံၤသွဲး-အပူၤကလုၢ်တီသးတီ
- ၅. တရဲ- တလီၤတၢ်လီၤဆဲး (တဖဲးတကျိၢ်)
- ၆. နီၢ်ရၣ်ရုၤ-အပူၤအမံ

ထီးထီးမဲဟ်ဝီၤသြဲ

- ၁. ကျူၤ- ပိၤထွဲထီၣ်လိာ်အခံ (ကျူၤမူကျူၤသကိး)
- ၂. လဲၤတုၤ- တၢ်လိာ်လၢတၢ်ပညိၣ်အိၤ
- ၃. ဆိး- ခိၣ်ဆိး, (ဆိးထီၣ်ကျိၤထီၣ်)
- ၄. ကျိးဖး- ခွဲဖး, နီၤဖး, ဟ့ၣ်နီၤအိၣ်တၢ်ပုၤသိး (ကိးလိာ်အဂၤ)

ထီးဖုကတၢ်ဝီၤသြဲ

- ၁. ဆိး- လိာ်အိၣ်လိာ်ဆိး
- ၂. သဂၢ်- ဟဲအိၣ်လိာ်အခိၣ်
- ၃. ကျိၣ်- ဃၢ်ချၢ်ချၢ် (လူၤတၢ်ပိာ်တၢ်)

ထီးရှုၣ်နီၤလုၤနီၤမုၢ်အုၢ်ဝီၤသြဲ

- ၁. ထူးယံၣ်- Aမၤစီကွံၣ်အကဟၤကဝါ (သုကဆီ)
- ၂. ကနၣ်- ဒိကနူၤဒိကနၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သဲ (ဒိနူၤဒိနီၣ်)
- ၃. ကနီ- စံၣ်ကျိၣ်လိာ်သး, တၢ်ကနီဖှၣ်ဂံၢ်ဖှၣ်ဘါ
- ၄. ဒိၣ်- ကျိ (ဒိၣ်သ့ၣ်မုၢ်ယိၣ်ဝၣ်)

ထီးမုၢ်ယဲၤဖဲဝီၤသြဲ

- ၁. နီၤနွဲၤ- ပုၤအမံၤ
- ၂. တၢ်ကိာ်- မုၢ်ဆဲးဆါဆါကလဲၣ်
- ၃. ကပြုၢ်- ဆဲးကပီၤဆူအံၤဆူန့ၣ်
- ၅. ဟူ- သိၣ်လိာ်သကူဆးကျး
- ၆. တီၢ်ဝါနီၣ်- ပုၤအမံၤ
- ၇. တၢ်ကၤ- တၢ်ကူလဲၣ်မၤကၤ (တၢ်လိာ်ဘၣ်ကျိၣ်စ့)
- ၈. လူၤ- ဘျီတရံးအခိၣ် (လူၤထွဲယိၣ်ထွဲ)
- ၉. ကုကု- တၢ်အသိၣ်ကုကု
- ၁၀. ယိၣ်အပၤ- ယိၣ်လိာ်တြီၤ, တၢ်လူၢ်တၢ်ပၤ

ထိခိုက်ကွဲလွဲစွာရှိသည့်

- ၁. နှုတ်- နှုတ်အုတ်လုံး (မကပြုကပြီတော်)
- ၂. တကွဲကွဲ- အပူအမဲ
- ၃. ဆွတ်- တိစာမစာ (ဆွတ်ဖိတ်လံတမံမံ)
- ၄. နှိပ်- အနုကုန်ယူ (တခိုကနုခိုကနု)
- ၅. နှေးနှေး- ဟုတ်ပွဲအိ (သိပ်လိနုလိ)
- ၆. တညီ- ကမည်လံ (တဘဉ်ဂီဘဉ်ခွါလားဘဉ်)

ထိခိုက်ဖျက်စီးစွာရှိသည့်

- ၁. ဖိတ်- အပူအမဲ
- ၂. အကန့်- ပျဆဲအိတ်ထု, ဆဲအိတ်ဖုံး (ပျကန့်အိ)
- ၃. ဝှံ့တကုံး- ဘူဘံဘူအိတ်တဘိယီ (ဖံပျံအသိး)

ထိခိုက်တဘဉ်နီဘဲသီရှိသည့်

- ၁. ထိပ်ထုံ- လီထုံ, တာလီဆူထံကျိပူ, ယူလီဆူထံကျိ
- ၂. နီတဘဉ်နီဘဲသီ- ပျအမဲ
- ၃. ထိပ်ကွဲကွဲ- ထိပ်ကလုတ်အမဲ
- ၄. ဖိတ်လီကွဲ- တာလီစာလီသွဲအမဲ
- ၅. အတူ- အတူလီစာလီသွဲအတူအတူ (ပျတတူနီတတူ)
- ၆. ဟီ- ကာတ်, ပီတ်, နှေးတ် (တာထိတ်တာတ်)

ထိခိုက်အထိရှိသည့်

- ၁. ပလီတီ- တာထိတ်အိသုဂုဂုဘဉ်ဘဉ် (အိတ်နီအယွဲဂုမး)
- ၂. အုတ်ထိ- ကျာထိယာ, ဖိတ်ယာနီတာအမဲခံ

ထီးဒုန်မှတ်တမ်းသုတ်တော်ကြည့်

- ၁. ခိန်စီး- တာအခိန်စီး (တာလီဝိထိကတာ)
- ၂. စီးတဘူး- ပုအခံ
- ၃ ကာဆံးနူး- အလီကရဲပးနူး, ဘျာဉ်ထိန်အူလူ

ထီးလူသိဖိဒုအစီကြည့်

- ၁. တရူး- ဘူးကဘဉ်, ဘဉ်တန့်ဘဉ်, ဘူးကတုယီး, လိဉ်တစဲးဖိ,
- ၂. ကျူ- လီကဒု, ခုဉ်လီ, တာကိအသဟိဉ်တအိဉ်ထဲန့ဉ်လူဘဉ်
- ၃. ပယုဉ်နူး- တာအိဉ်ဖျါတခါလအဘျ, ဘျ, ဘျဘျ, ဘျဘျဂုမး
- ၄. တထူး- တတုထိဉ်ထိဉ်ဘး, တာလအတုထိဉ်ထိဉ်ဘးတသ့ဘဉ်တဖဉ်
(ကတိတာတထူး, တဲတာတသ့ဂုမးဘဉ်)
- ၅. အတုဟဲ- အတံသကိး, ပုလအရူညီန့ဉ်လိဉ်အသး
- ၆. ဃီးဘုဉ်ဘိဉ်- ဝဉ်ဘုဉ်ဘိဉ်, ဝဉ်ဘိဉ်အဘုဉ်ကု
- ၇. ဇီးပဒါ- ဇီးစာထိဉ်သီ
- ၈. ကဟံကဝီ- တပျီပု, တပျီဉ်ပု, တာလီလအတဲခိဉ်အလီတဖဉ်
- ၉. မုာ်စုကဲယဲ- ကစာအခံ
- ၁၀. ကိးဝံဉ်မာဝဉ် (စိးဝံဉ်မာဝဉ်)- သုဉ်ထုဉ်တကလုဉ်လအသးအိဉ်ဝဲဒဉ်
- ၁၁. ပတီး-ယုာ်- ဃုာ်လအခူဇီးအဆုဉ်ကတာ
- ၁၂. ယဲလီ- တာပီးတာလီတခါလအအိဉ်မဲလီဘျတလူ
- ၁၃. ကျိဉ်ကျဲ- ဃါယုဉ်, တာလအအိဉ်ဃါလိဉ်ယုဉ်အသး, (တာဆံဉ်ဆူးယီနီ)
- ၁၄. ယုာ်နီဉ်- မုာ်ခိဉ်န့ဉ်ဖိး (တာလအမံသုဉ်ကျူသးဘဉ်ပုဖိဉ်ကတာ)
- ၁၅. ပာဝုပာဝီ- တာလီလအတဲဟဲခိဉ်ဖးလဲးဖးထီအိဉ်အလီ
- ၁၆. ဟံဉ်ဒုလီ- သဝီဃး, သဝီလီလံလူပုတအိဉ်လူတဖဉ်
- ၁၇. တွံာ်- ယုယုသုဉ်ဖျဉ် (တာလပစထီဉ်အီလူပျဲဇီးပတွံာ်အီ)
- ၁၈. ဘူးတကွံ- တာလအအလီအိဉ်တလီဘဉ်တဖဉ် (တာခိဉ်ခံခိဉ်ကဒါ)
- ၁၉. တယာ်- သကုဆးဒး-တာပီးတာလီတခါလအအိဉ်ဖျါအါဂီဂီ (တာထံဉ်အီပျဲမဲဉ်ပျဲနီ)
- ၂၀. ဆဲးဂါ- ကရီယုဉ်, ဂါယုဉ်တာမုာ်တာဘိတခါခါ (ဆဉ်ဖိကီဖိအဂါ မုတမုာ် တာမုာ်တာဘိအကရါ)

ထိဒိထံဒိကီဝီသြ

- ၁. **စှာစူဉ်-** သုဉ်ဖးဒိဉ်ချဉ်ဖးဒိဉ်လာပျံ့မုဉ်ထီဉ်ဘံအီခံးယုဉ်ကလဉ်တဖဉ်
- ၂. **ထိဉ်ဘျဉ်ဃိ-** တၢ်ကိးသိဉ်ဒိဉ်လာအမုဉ်ထီဉ်တကလုဉ်, ထီဉ်လာပျဉ်ပူ
- ၃. **ဒီးခိ-** တၢ်လီၢ်တခါလာတၢ်ကွၢ်လီၢ်လိာ်သးဖျါဂုၤဂုၤ, ကစၢ်ခံဖျဉ်အိဉ်တၢ်ကလိာ်အသး
- ၄. **သုဉ်ကျဉ်-** သုဉ်လီၤပာ်ယုဉ်သုဉ်လီၤတၢ်တပူဃီ
- ၅. **ထံသယုဉ်ကီၢ်သညိ-** ကီၢ်လာအအိဉ်ဖျါပံပံလာလၢ, ဖျါသယုဉ်သညိ, တၢ်သယုဉ်သညိ

ထါထံထါကီၢ်လာအမုဉ်အခုဉ်ဝီသြ

- ၁. **ဝဲဉ်လီၤဘီဉ်-** ကျီကွံဉ်သုဉ်ပျဉ်ဝဲဉ်ပျဉ်ဒီးကဲထီဉ်သုဉ်လာအဆံးကတၢ်တကလုဉ်
- ၂. **ကွီၢ်ပူ-** စိဉ်ဟ်ယုဉ်တၢ်ပီးတၢ်လီၤအါအါဂီၢ်ဂီၢ်
- ၃. **ဖျုဖျုး-** စာယုဉ်ပျံ့ခံဘိတပူဃီ, မ့တမုဉ်ခံဘိတဘိဃီ
- ၄. **တြုၤလိာ်-** နံသိးသိး, လီၤကဲ, တုၤသိးလိာ်အသး
- ၅. **နုဉ်ကွဲ-** တအိဉ်ဒီးတၢ်ကီၤသုဉ်ကီၤသးဘဉ်, ဘဉ်မၤဖိအကဲတၢ်ကယီကယီ
- ၆. **လွဲာ်-** တၢ်အကလုဉ်ကလုဉ်အခါ
- ၇. **တးနံ-** နံဖးဒိဉ်နံကိးပသု
- ၈. **ပာခိဉ်ပာလဉ်-** ပျီဖးလဲာ်ပျီဖးထီ, ဘုလဉ်ဘုသု, စံာ်ဖးလဲာ်ပျီဖးထီ
- ၉. **နဲၤထီဉ်-** ခုဉ်လီၤက့ၤ, ဘျါထီဉ်က့ၤ, ဖိးလိာ်လံ, ဘဉ်ဂီၢ်မဲး

ထိဒိထါထံထါကီၢ်လာအကီၢ်အဂီၢ်ဝီသြ

- ၁. **စူၤပု-** တၢ်အူမိ (မိသိဉ်အကလုဉ်)
- ၂. **ဒၢဉ်က့ၤ-** လူလီၤထံလာဝဲဉ်အပူၤမုဉ်ဂုၤပာ်လီၤတၢ်တခါခါမုဉ်ဂုၤ
- ၃. **လီၤဆှိ-** ဘူးကလီၤသံးကွံဉ်ထံကျိလာတၢ်ကီၢ်အဘူးကလီၤသံးကွံဉ်
- ၄. **အိဉ်လၢ-** အိဉ်ခိး, အိဉ်တီ, ဒီးတၢ်အဲဉ်တီအိဉ်ခိးလိာ်အသး
- ၅. **အိဉ်လီၤမိ-** အိဉ်ဂၢ်ဆိးကျၢလၢနီၢ်ကစၢ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူ

ထီးမူခိန်ဟိန်ခိန်ဝီသြ

- ၁. ကာအဖျါ- ဂုလောအဖျါဗုဒ္ဓကြားလောအဖျါဗုဒ္ဓ
- ၂. သုတီဝု- ညီကဒ်ညီ, ညီကလိး, ညီညီဖိ
- ၃. ပှါရိန်တံ- ပှါပိန်ဗဲဗိန်ကျိန်, မဘန်လိန်ဂုထိန်ကုတံ

ပမုပပှါအထီးထံဒိကီဘန်ထွဲဒီးကစာ်ကလိ

- ၁. အိန်ပှါ- ဟံးန့တံ, ပှါန့တံ
- ၂. မိန်ကီ- လာပှါလာကစာ (မိန်အတုလိ, တံလိစာလိသွဲဗိန်)
- ၃. လှါမုန်- ဟာအိန်အုဟာလိကဒီး, ပှါလဲဗိန်ထီ
- ၄. ပီဆုါ- ကစာ်အမံ
- ၅. ခိန်ထံး- ကစာ်ဖးဒိန်အဂုထံး

ထီးသိသံဗိဂီ

- ၁. သိသံဗိ, ပီဂီ- ကစာ်ဒိမိန်ဖါအမံ
- ၂. ဟးဖျိး- ဟးကမန်ကျဲ, လဲတံတမုန်တတီလာ
- ၃. န့ဗိစာ- တံကဆုး, လာအစီစုတယံတဘူး (ကစာ်ခံဖျုန်)
- ၄. အာန်ဂါ- ကထုန်ကထီ, လိကအာ
- ၅. ကန့- အိန်ဘူးဗဲဘူးလိန်အသး (ဘန်ထွဲလိန်အသး) ထီထုန်ကန့

ထီးလါမုန်လါကိးဝီသြ

- ၁. လါကိး- ကစာ်အမံ
- ၂. ကျိန်- ကျိန်ကျိယါဗုဒ္ဓလိန်အသး
- ၃. ကအိ- ဟိလံဗိဟိလိ (ယိန်ယိန်ယံယံ)

ထံဆံဉ်ယဲးခီ

- ၁. ထံဆံဉ်, ချီချီ- ထံကျိအမံ
- ၂. ယိယွဲ- တွံဉ်လဲဉ်အသး (ထီထီလီလီ) ကမိဉ်ကမး
- ၃. ကရုကရု- ထံဖိကျိယွဲထဲသိးထိတဘိ
- ၄. သံဇိပူ- တာ်ဖိဃာ်ကိး

သံနာပိုပာ

- ၁. ကိ- ကူလီ, က်လီ (ဒီဖုဒီကရု)
- ၂. ဘိလုဒါ- သဝီမံ

ကွံဉ်ဒုယိဒု

- ၁. ကွာ်ကွီ- ကွာ်ဒီးကတု, ကွာ်ဆူအံဆူန့ဉ်
- ၂. မုာ်ဒိဉ်လဲဉ်- မုာ်ဃာ်တုတဲကတုတသုလု (သးကနိး)

နိဉ်ဘျီဉ်နိဉ်ဒါး

- ၁. အူရုဉ်ပူ- တာ်လီလီပာ (တာ်လီအမံ)
- ၂. လီတီ- အိဉ်ကတီကွံဉ်, လဲဆူညါ, ကုဆူလီခံတသုလု
- ၃. နိဉ်ဘျီဉ်, တိသူ- တာ်လီအမံ

မုာ်ကွဲကဲဃဲ

- ၁. ကီကီခဲခဲ- မတသုမတဘဉ်
- ၂. ကိဉ်လီ- ချဲးလီခိဉ်, ဝီလီ
- ၃. တာ်တကွဲ- (ကလိာ်ကလိာ်) သူအိဉ်, မာအိဉ်တသု,

ထိတရုန်ဒီးဖဲ

၁. တရုန်ခိန်, နီဖဲခိန်- ကစါအမံ
၂. ဟံးဃာ်- တပျဲကွိုင်စုဘဉ်
၃. ကျီမီ- တာ်လီၢ်အမံ
၄. ထွံၣ်မီ- ထွံၣ်အတိ
၅. နီလဲၣ်- တာ်သံကွါတကလုာ်
၅. နီကျူဒု- တာ်လီၢ်အမံ

ထိတာ်ဝံးတာ်ကဉ်ဝီၣ်ညး

၁. လာထး- ဟဲလီၤလာတာ်ဖိခိန်(ဆူထံကျိအကွာ်ခံ)
၂. တုၤအိၣ်- တာ်ဖိအိၣ်တုၤအိၣ် (ဖိအိၣ်မ့ၤဖိအိၣ်ကသူ)
၃. မ့ၣ်လဲး- မ့ၣ်အူအိၣ်တာ်ဝံးအလီၢ်ခံ (သ့ၣ်တရုၣ်တရု)
၄. လီၤဃး- ကျဲၣ်ကျိ, တဘဉ်လီၢ်ဘဉ်စးလာဘဉ်

ထိဒီးဘဉ်ထွဲတာ်လာအတၢ်တၢ်ဒီးပှၤသ့ၣ်တဖၣ်ဝီၣ်ညး

ပယီၤဒိၣ်သန့

၁. ကသူ- တာ်အိၣ်တာ်အီလာအဘဉ်ထွဲဒီးတာ်ဖိးတာ်ညဉ်
၂. နးဘုလၢ်, ဒီး- ဒီတကလုာ်လာအဘဉ်တာ်သူတုၤအီလာစိပူကွံာ်
၃. ဟံၣ်ဆါခိန်- လာဟံၣ်ဖိခိန်တဖၣ်
၄. ဟဲဝီၤ- ဟဲဘူးထီၣ်-ဟဲဘူးကတုၤ
၅. ကျူအမဲ- ကတဲာ်ကတီၤထီၣ်တာ်စုကဝဲၤ
၆. ဂီမိၣ်- တံၤသကိးနီၢ်နီၢ်
၇. ကဆူး- တာ်ဘဉ်စၤ (ပှၤခံၤဘဉ်စၤ)
၈. ကိၣ်ဒု- ဟံၣ်လှၤပှၤ-ဟံၣ်ခိၣ်ထံး
၉. နးပျုၣ်- တာ်သူတာ်ပျိအထံအကီၢ်
၁၀. တရုၤ- လဲၤဘူး မၤဘူးဒီးအီၤ

ပယီမာအာတၢ်ဝီၢ်သြဲ

၁. နှဲၣ်သ့ၣ်-အပုလၢအကူၣ်တၢ်လီၤတၢ်, မၤအာမၤနးတၢ်
၂. စုၣ်- ဆးထီၣ်အဒါ
၃. အပယွဲၤ- သ့ၣ်ဒုအစိးနါ (ဘါတစုၢ်တၢ်, ကျီပယွဲၤတၢ်)
၄. ပှၢဒိၣ်- ပှၢဒိၣ်ကျိၣ်ဒိၣ်စ့မ့တမ့ၢ်ပှၢကဲခိၣ်ကဲနၢ်ဖးဒိၣ်တဖၣ်
၅. လၢၢ်မိၤကျၢ- လုဖးဒိၣ် (လုလၢအမးကတၢၢ်)

ကညီဖိလၢကီၢ်ပူၤ

၁. နံထီၣ်-အထၢန့ၣ်လီၤ, တ့ၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်တခါခါဆူတၢ်ပူၤ
၂. ကိၤထံး- တၢ်ကပၤထံး
၃. ထီၣ်ကပၢ်- ပူၤကွံၣ်တလၢကွံၣ်ဒ်တၢ်ပၢ်ပနီၣ်အလီၢ်
၄. လံၣ်ဖဲ- လံၣ်ထီၣ်ဖဲဆူအကီၢ်ဘိလီၤ
၅. သိးထံ-အကျိၤထီၣ်ထံပျံၢ်ဆူအစုဒုလီၤ
၆. န့ၢ်အဝၤ- ဆိဟံၣ်ဆိယီၤဒီးပိၣ်ခွါ
၇. ထံဖိထံပူၤ- ပှၢဖျိၣ်ဖိယာ်ဖိ

ကညီဖိလၢထံဆၢကီၢ်ဆၢ

၁. တၢ်ကဆံၣ်ကဆဲ- တၢ်လုတၢ်ပစီ
၂. ကၢ်ဆုၤ- ဒူးတၢ်, ဝံအတၢ်ဒူး
၃. အိၣ်လၢ်- အိၣ်ခိးတၢ်, အိၣ်ခိး
၄. တၢၤဝုၤဝီၤ- ဃုၢ်ထီၣ်ဃုၢ်လီၤ, မိၢ်ပၢ်တအိၣ်လၢၤ
၅. ထံဝၢ်ယၢ်ခိ- ထံကျိၣ်နံၤခံကပၤလၢၢ်
၆. ကဲၣ်ရိၣ်ဘိ- သံဒီးတသံ, မူဒီးတမူ, လီၤနွံးလီၤဘဲဘူးကသံတ့ၢ်မး
၇. လီၤတီၤ- လီၤဘျံး, လီၤထွံကွံၣ်, အိၣ်တ့ၢ်ကွံၣ်

ကညီဖိလားကီသားဘၣ်တဘၣ်

- ၁. တူၢ်ဖျိ- ဟးဂီၤကွံၣ်, ဖျိးသကၢ်ဆုဘးခိတဟ
- ၂. ကွဲၣ်ယု- တၢ်ထုတၢ်ကးတခါလၢအနၢၣ်အိၣ်လွံၣ်နၢၣ်ဒီးဖးဒိၣ်ဖးထီ
- ၃. တညီဒိ- အိၣ်ဖျါဖျါတအိၣ်ဖျါဖျါ, ဖျါစိလၢအယံၤ
- ၄. ဟးဖျိး- ကျဲကမၣ်တၢ်, တထံၣ်လၢကျဲလၢအကဘၣ်လဲၤတၢ်ဆူညါအဂီၢ်
- ၅. ဆၢကလုၣ်ကဲၤ- အဲၣ်ဒီးထံၣ်န့ၢ်အဖုၣ်အဒါလၢအဂီၢ်
- ၆. တယံၣ်စုဆးကျးခိၣ်- ပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ပှၤသ့ပှၤဘၣ်

ထါဒိပယီၤကညီမၤနၢၤတၢ်

- ၁. နိးထီၣ်- ဟ်ထီၣ်ဖိလၢနၢ်ကုလိၤ
- ၂. ကဆုၣ်ကဆူ- အိၣ်ပျဲဒီးသုးပိးလိသ့ၣ်တဖၣ်
- ၃. ယုၢ်ထီၣ်, ဟးလီၤ- တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ, လဲၤတၢ်က့ၤတၢ်
- ၄. ကံၣ်ဆၢၣ်တြုၤ- တၢ်ကူတၢ်သိးလၢအပျဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ထွဲတခါ
- ၅. ကန့ၤထီၣ်- ဒီးသန့ထီၣ်
- ၆. အကိၣ်- တၢ်သးသမူတအိၣ်လၢတဖၣ်အကိၣ်
- ၇. ထွံၣ်မိၤ- ထွံၣ်လၢအစဲၣ်နီၤ
- ၈. တကူၣ်ကူ (တစ့ၣ်စု)- စုစ့ၣ်, စုထွဲ
- ၉. ကဟုက့ၤကယၢ်က့ၤ- ဟၤယၢ်ကၤယၢ်က့ၤအိၤ

ပယီၤဘျီကျဲ

- ၁. အိၣ်ထၢၣ်- ဟဲအိၣ်အလါတဖၣ်အလါ, အနံၣ်တဖၣ်အနံၣ်
- ၂. တပိၢ်တမ့ါ- နီၣ်ဇိမံၤဇိမံၤ
- ၃. လၢဂံၢ်ဇိၣ်အါ- စုအဘိၣ်
- ၄. ကျဲတပံၤ- ကျဲယၤ, ကျဲကဟ
- ၅. ဖးလဲၢ်ကီၢ်က့ၤ- လဲၢ်လဲၢ်ထီထီ

တၢ်ဂီၣ်စုဂီၣ်ခီၣ်

- ၁. နီၣ်ကူစီလၢ- တၢ်အိၣ်လၢအိၣ်ပွဲၤ
- ၂. တၢ်ပုၣ်ဘၣ်- တၢ်ကစီၣ် (နၢ်ဟူဘၣ်တၢ်ကစီၣ်လၢတမ့ၢ်တလၢ)
- ၃. ပုၣ်ဘၢ- ခဲဘၢ, ကးဘၢ
- ၄. ထီၣ်တကီၤ- ထီၣ်နီၣ်ဒီး, ထီၣ်နီၣ်ဒီးသ့ၣ်ဧၤဝၣ်ဧၤ
- ၅. ဘၢၣ်ထီၣ်ဃီ- ဃီသ့ၣ်လၢတၢ်လ့ၢ်ထီၣ်လ့ၢ်လီၤအီၤ
- ၆. ပိုၣ်ပိုၤ- တဲသကိးတၢ်

ထါဝဲၤဝဲၤနါ

- ၁. တလီၢ်နါထံ- ထံကစၢ်လၢအအၢကတၢ်တဂၤ
- ၂. ဆွဲခိၣ်တလီၤ- ကျိတၢ်, ကျိလီၤတၢ်ဩးဒုၣ်ဒါ
- ၃. ကလီၤ- ဝၣ်ကလီၤသံ, ကတၢ်ကွံာ်
- ၄. သၣ်ဝံၤမ့ၢ်- တအိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်တဘျုးသီ, တအိၣ်ဘၣ်လၢတၢ်အိၣ်တခါခါ

ထါဘၢထါကီၢ်

- ၁. လီၤဒိထံ- တအိၣ်ဘၣ်ထံဘျုးကသံ
- ၂. အိထီၣ်ထွံာ်- ကိးထီၣ်ထွံာ်
- ၃. ပၤလီၤအူဘျုး- ထဲတၢ်ပၤခိၣ်တဘျုးဃီ, ထဲပျီဒီဘျုးညါ
- ၄. လၢလၢာ်ယုၣ်ယုၣ်- ဖးယံာ်လံ, နၢ်ဟူတၢ်ဂ့ၢ်တခါလၢအဟူထီၣ်ဖးယံာ်လံ
- ၅. မၤဘၢ- တၢ်စံာ်ညီၣ်ပီတုတဖၣ်, မၤတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးထံရံၢ်ကီၢ်သးတခါခါ

ထါဝီၢ်သံ

- ၁. ဆၢဖိသၣ်- အိၣ်မုၢ်ကနီၤဖိသၣ်ခါ, အိၣ်သဘျုးအနံၣ်လွံၢ်ဆံဆူအဖိခိၣ်
- ၂. ပှၤဖိသၣ်- ပှၤလၢခိၣ်န့ၣ်တပွဲၤဒီးဘၣ်တဖၣ်
- ၃. မိၢ်ထူၣ်ဖိ- စိပူၤကွံာ်ဖဲမိၢ်ပၢအစိ
- ၄. နူယိးသ့ၣ်- သ့ၣ်ဖိဝၣ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဖျါပွဲၤ

ထိုကုံးသုခိၣ်ဒိၣ်ဃုၣ်ဒီးထိုအံၣ်လီၤဝီၤလီၤ

- ၁. မၤကုၢ်- သုခိၣ်မၤဆူၣ်လၢတၢ်ကလီၤကလီၤအပူၤ
- ၂. မဲၣ်ဖု, နါဆီ- ပုၤတဂၤလၢဒိၣ်တၢ်တဂ့ၤထဲၣ်န့ၣ်ညါဘၣ်
- ၃. တံၢ်တၢ်- ယံၣ်ယံၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢအနံၣ်အလါ
- ၄. နံၤရၤ- နံၤဘၣ်ဖၣ်လဲၣ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၣ်မုၣ်
- ၅. O;V။- သးတဆူၣ်ထဲၣ်န့ၣ်ညါလၢဘၣ်

ထိုထံၣ်က့ၤ

- ၁. ပုၤဒိၣ်လၢ- ကုၤပူၤပုၤပူၤ (သ့ၣ်ကဟုၤကညီၢ်အိၣ်အါ)
- ၂. တ့ၢ်လ့ၣ်အူ- ပုၤအမံၤ

ထိုကလုၣ်တံၢ်သးတီၢ်

- ၁. တီၢ်တီၢ်- (တၢ်တမံၤမံၤ) ဒ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်အီၤဖဲန့ၣ်တီၢ်တီၢ်
- ၂. တန့ၢ်ဒီး- (ကလီၤကလီၤ) တၢ်ဂုၢ်ကျဲးစးတအိၣ်

ထိုစံးပၢ်

- ၁. တီၢ်အူၣ်အါဝၣ်- Aမ့ၢ်ဒုၣ်တၢ်လီၤဒီမိၢ်ဖါအမံၤ
- ၂. အလီၢ်တဖျါ- (တၢ်ကလုၣ်ကလိၤ) တၢ်လၢအမၤလံၣ်မၤလီၤတၢ်သ့

ထိုလီၤမုၢ်လီၤဖး

- ၁. ထီၣ်ထီၣ်- ဟ်ထီၣ်ထီၣ်အသးလၢပုၤဂၤအဖီခိၣ်
- ၂. အုၣ်လိၢ်- မၤကတြၢထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ် (တဲအါလိၢ်သး)

ထိုလီၤဖုၣ်လီၤယၢၤ

- ၁. တ့ၢ်တီၢ်- လီၤမုၢ်လီၤဖးပတုၤထံၣ်လိၢ်က့ၤသးတသ့လၢၤ
- ၂. ဖျါတၢ်အါ- ကၤဖျိၣ်တၢ်ဖျိၣ်က့ၤတသ့တညီၢ်လၢၤ

ထိုက်

- ၁. တယု- တာ်လီၢ်အမံၤ
- ၂. တညီ- တကဲထီၣ်ဘၣ်
- ၃. ဆးထီၣ်- တ့ထီၣ်အလီၢ်အကျဲ (ဖျါဆးထီၣ်အအ)

ထိုက်လိာ်

- ၁. စံၣ်စ့ၤ- ထုးဖျိၣ်တၢ်ဖျိၣ်က့ၤတၢ်
- ၂. ပနီၣ်- တၢ်က့ၤနီၣ်က့ၤပၤလၢအလီၢ်တၢ်လီၤဆဲး

ထိုက်သုးတနီၢ်

- ၁. သုး- ဖျါးထီၣ်ဖျါးလီၤ
- ၂. က့ၤကိ- တစဲးဖိ, တဘၣ်ဖျါးမဲၣ်အတီၢ်ပူၤ

ထိုက်ကိးတနီၢ်

- ၁. ကိး- ကျီတၢ်, ကွဲးတၢ်, ကိးတၢ် (တၢ်ပီၤအကလုာ်)
- ၂. အကူၤ- အသယုာ်, အသယုာ် (တၢ်အသိၣ်)
- ၃. အိၣ်ဂီၤ- အါအါဂီၢ်ဂီၢ်
- ၄. လီၤစိၤ- လီၤထူလီၤယိာ်, လီၤစိၤလီၤယၣ်

ထိုက်သဲၣ်တနီၢ်

- ၁. ပတြၢၤ- ဆိၣ်ဂ့ၤဆိၣ်ဝါ, ယုးယိၣ်ပာ်ကဲ

ထိုက်သုးမုၢ်ကီၢ်

- ၁. ကီၢ်ဘု- တာ်လီၢ်အမံၤ
- ၂. ဘျါဘျဲ- တရဲတလဲ, တလီၤတၢ်လီၤဆဲး

ထိုက်သး

- ၁. မဲးဝါ- လၢကမူၣ်ဖိပြီၣ်ကံး
- ၂. ဘံးယၣ်- ဝိပကံး, စၢယာ်တၢ်
- ၃. ဖျါ- လီၤဖျါလီၤယၢၤ, လီၤမုၢ်လီၤဖး

ထိုက်သံက့ၢ်

- ၁. သါ- ဟူထီၣ်သါလီၤ (တၢ်ဟူတၢ်သါ)
- ၂. တမံ- သးတမံ (တလီၤတၢ်လီၤဆဲး)

ထိုက်သုးဘူး

- ၁. ဖျါ- တီၢ်တၢ်, ပုၤဖျါတၢ်

ထိုက်သိၣ်

- ၁. ဝီၢ်ရၢ- လီၤကမၤကမၢ်, လီၤရၢလီၤစၢ်

ထိုက်အိၣ်ထီၣ်

- ၁. ဝီၢ်ဖျါလု- တာ်လီၢ်အမံၤ
- ၂. နီၣ်ဘျါ- နီၣ်ဘၣ်လိာ်, ထီၣ်ဘၣ်လိာ်
- ၃. တၢ်လဲလိာ်- တခီခီတဟ့ၣ်အဆူ
- ၄. မူးဆိ- ပုၤလၢအဟးပုၤပူၤအစဲၣ်နီၤကတၢ်

ထိုက်အံၤလီၤဝီၢ်လီၤ

- ၁. ဘီၣ်ပျါ- တာ်လီၢ်မံၤ
- ၂. ယိၣ်နကိၣ်- ကွၢ်အိၣ်ပံၤအိၣ်ပိတၢ်လၢတၢ်တဘၣ်ဘျိးဘၣ်ဒါအပူၤ
- ၃. စုၣ်- သ့ၣ်အမံၤ

- ၄. ကွမ်- ကွမ်ပံးနီတံဖဲအနီကစါအတံ ဘဉ်သး
- ၅. သူးသုဉ်- ပုကုဂ်ပုစီ, အိဉ်ဒီးအသကဲးပဝး
- ၆. လီကျဲဉ်- အိဉ်ကျဲဉ်ကျီယါယုဉ်လိဉ်အသး

ထါဒီးလီဖုဉ်

- ၁. ခိးကျဲ- အိဉ်ဖဲကျဲတီး (ခိးတံဖဲကျဲမုဉ်ဒိဉ်)
- ၂. မိဉ်တြျးနုဉ်- ပုအမံ

ထါခံဂ

- ၁. မုဉ်ယံဘိ- တချုးမုဉ်လီနုဉ်မုဉ်ဆဲးကဒါကု
- ၂. စံဉ်ယုဉ်- ပိဉ်လိဉ်အခံ, စံဉ်တပူယီ
- ၃. ဟံဉ်ဒုလီ- သဝီလီလံလံပုတအိဉ်လံ

ထါဘူးဖိစိ

- ၁. လီရိဉ်- ဘဉ်သးဒ်သိးသိး
- ၂. ဝဲကျဲ- တံဖဲအိဉ်မုဉ်အိဉ်အကျဲ (တံလဲတံကု)

ထါအိဉ်တီ

- ၁. ကီဉ်ယံ- ထံဂုကီဉ်ဂ (လဲတတုကုတတု)
- ၂. ကွမ်ကု- အံထွဲကွမ်ထွဲ (ကဟုကယဉ်)
- ၃. အိဉ်တီ- အိဉ်ဂါဆိးကျု

ထါခိဉ်ဟဲ

- ၁. ဒီးခိ- တကွမ်ကွီ (အိဉ်ဒီးကတု)
- ၂. ကိးစိ- ကိးနုဉ်ဟုလိဉ်အသး
- ၃. သိဉ်ဆါ- ခံကပုလုဉ်နုဉ်ဟုဒ်သိးသိး
- ၄. သိဉ်အံဉ်အု- သိဉ်လီထုးနုဉ်သုဉ်ထုးနုဉ်သး

ထါဒီးထီဉ်အစါ

- ၁. ဒီးအီ- ကွမ်နီကွမ်ယါ (ဟံပနီဉ်)
- ၂. တီကျီ- တံအသိဉ်
- ၃. ရိဉ်ရိဉ်- ယုဉ်ချုထီဉ်, မုချုထီဉ်

လဲထီဉ်အစါ

- ၁. လိဉ်ဘိ- တချုးဒ်လဲအိဉ်တုဉ်ခိဉ်ပု
- ၂. လီဖုဉ်- လီမုဉ်လီဖးကွံဉ်

ထါခိဉ်ခံ

- ၁. မုဆံ- မုနုဉ်ဆံဉ်ဘိလဲပုတအိဉ်လဲအီ

ပမုဉ်ပုအထါဒီးထါတံဘဉ်ထွဲဒီးထါဟုဉ်ပလီ

- ၁. ညးနုဉ်- ကွမ်နုဉ်လွဲနုဉ် (အိဉ်ယုဉ်ဆိးယုဉ်)
- ၂. လီမုဉ်- တံတထံဉ်နုဉ်လဲအီဘဉ်
- ၃. လီတီ- တံလီစါလီသွဲဉ် (ဒ်အမုဉ်ထံခိဉ်ကီဉ်ခိဉ်)

ထိုသည့်လီဖျားလီ

- ၁. လဲကျိန်- အံထွဲကွာ်ထွဲ (နီၣ်ဘၣ်အီၤ) တၢ်တမံၤမံၤလၢတၢ်နီၣ်ဘၣ်အီၤ
- ၂. တုလု- တၢ်သၣ်တၢ်ဖျိအမံၤ
- ၃. အိၣ်နီၤ- ဟ့ၣ်နီၤဟ့ၣ်ခီလိာ်သး (ခွဲဖးတၢ်ထဲသိးသိး)
- ၄. ကျီၤလီၤ- ကျီၤလီၤတၢ်တၢ်ဆူဟီၣ်ခိၣ်လီၤ

ထိၣ်ကံၣ်ဘီၣ်နပျဲၣ်ဘီ

- ၁. ကံၣ်- (တၢ်ကံၣ်ဒိၣ်, တၢ်ကံၣ်ဖိ) တၢ်ထုဲဒဲဒဲတၢ်ကံၣ် (မ့တမ့ၢ်တၢ်ထါတၢ်ကံၣ်)
- ၂. ကျဲၣ်- (ကျဲၣ်လီၤပျဲၣ်) တၢ်စၢလီၤပျဲၣ်, ဖိတၢ်ပဲလီၤတၢ်ကံးညၣ်အသိး

မကွၢ်ဒီးဘၣ်ဘုအထါ

- ၁. နဲၤ- တသိၣ်တသဲလၢ (ခုၣ်လီၤကဘးလီၤ)

မိၢ်တြုးန့ၣ်ဒီးနီၣ်ခၢ်ရံး

- ၁. နီၣ်ခၢ်ရံး- အပျဲၣ်အမံၤ
- ၂. လီၤကိၣ်လီၤဂီၤ- လီၤဆူလီၤပလုၤ (ဟါမူၤဟါမၢ်ကွံာ်)

ထါပိုၢ်ပိုၢ်

- ၁. တြုၤ- တၢ်ထုဲအီၤလၢဝၣ် မ့တမ့ၢ် ဂ့ၢ် (သဘံၣ်တြုၤ မ့တမ့ၢ် ဝါစဲတြုၤ)
- ၂. လီၤတတြုး- ခိၣ်တတုၤလီၤခံတတုၤလီၤ (အိၣ်ထီတၢ်ဖးဖိ)

တၢ်ကံၣ်လၢမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယုၢ်ပှၤ
တၢ်ဝုၤလၢမ့ၢ်ဟ့ၣ်ယုၢ်ပှၤ
နအူတသ့နဘၣ်ကွး
နခးတသ့နဘၣ်ကွး
နမံသပှၤဘၣ်နသး
လီၤမၤကံၣ်ဆုၣ်ဆုၣ်ဝါ
